

ÁPOLÁS ÉS BETEGELLÁTÁS (ÁPOLÓ) ALAPKÉPZÉSI SZAK

**képzési tájékoztató
2026/2027. tanév**

Tartalom

2026/2027. tanévtől alkalmazandó képzési és kimeneti követelménye	3
Az ÁPOLÁS ÉS BETEGELLÁTÁS (ÁPOLÓ) ALAPKÉPZÉSI SZAK MINTATANTERVE	15
ÁPOLÁS ÉS BETEGELLÁTÁS (ÁPOLÓ) ALAPKÉPZÉSI SZAK	1
TANTÁRGYLEÍRÁSOK	1
Első félév tantárgyai	2
Második félév tantárgyai.....	1
Harmadik félév tantárgyai.....	1
Negyedik félév tantárgyai	1
Ötödik félév tantárgyai	1
Hatodik félév tantárgyai.....	1
Hetedik félév tantárgyai.....	1
Nyolcadik félév tantárgyai	1

ÁPOLÁS ÉS BETEGELLÁTÁS (ÁPOLÓ) ALAPKÉPZÉSI SZAK

2026/2027. tanévtől alkalmazandó képzési és kimeneti követelménye¹

1. Az alapképzési szak megnevezése: ápolás és betegellátás (Nursing and Patient Care)
2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:
 - végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BSc-) fokozat
 - szakképzettség: ápoló
 - a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Nurse
 - választható szakirányok: ápoló
3. Képzési terület: orvos- és egészségtudomány
4. A képzési idő félévekben: 8 félév
5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 240 kredit
 - a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
 - a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
 - intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 10 kredit
 - a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 12 kredit
 - a szakirányhoz rendelhető minimális kreditérték: 120 kredit
6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 723/0913

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja ápoló és betegellátó szakemberek képzése, akik az egyén, a család, a közösség és a társadalom egészségvédelméről és az egészség helyreállításáról, valamint az egészségügyi és szociális ellátásról szerzett ismereteik alapján képesek az egészségügyi és szociális ellátás szintjén a megelőző, gyógyító, gondozó és rehabilitációs munkában önálló felelősséggel részt venni. Képességeiket azon országban, intézményben alkalmazhatják a gyakorlatban is, ahol az alkalmazandó jogszabályok, irányelvek, protokollok ezt lehetővé teszik. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó közös szakmai kompetenciák

7.1.1. Az ápoló és betegellátó szakemberek

a) tudása

- Részletesen ismeri a szervezet felépítését, törvényszerűségeit, a különböző alkotóelemek funkcióját, a biokémiai szabályozási, valamint az anyagcsere folyamatokat.

¹ <https://kormany.hu/dokumentumtar/kepzesi-es-kimeneti-kovetelmenyek-2>,
<https://cdn.kormany.hu/uploads/document/d/dd/dd8/dd8943e58cb6bb4ad545f0919af0ed16eafe415e.pdf>

- Részletekbe menően ismeri a szervrendszereket felépítő struktúrákat, a szervrendszerek mikroszkópos és makroszkópos felépítését, a képletek felszíni struktúráit, a szervezet élettani és kóros működését, ismeri azok szabályozását, és a szervezetben lejátszódó kóros folyamatok kóroktanát.
- Ismeri a gyakoribb betegségek jellegzetes makro- és mikroszkópos, strukturális elváltozásait.
- Ismeri a főbb diagnosztikai módszerek, működési elvét.
- Ismeri a terápiás környezet sajátosságait, a különböző ágytípusok, ágyhelyzetek, testhelyzetek, kényelmi eszközök, mobilizációs eszközök és eljárások hatásait, indikációs körét és a kivitelezés menetét.
- Ismeri a fájdalomcsillapítás anatómiai és élettani alapjait, valamint a különböző fájdalomcsillapítási módokat.
- Ismeri a fiziológiás szükségletek kielégítésének alapjait.
- Ismeri az egészségügyi dokumentáció típusait, módszertanát.
- Részletesen ismeri a közegészségtan-járványtan tárgyát, feladatait, felosztását, módszereit, a munka-egészségtan alapfogalmait, a megelőzés lehetőségeit, a környezet hatását az emberre.
- Részletesen ismeri a mikrobiológia tárgyát, feladatait, felosztását, a mikrobák felosztását, és mindazon jellemzőit, amelyek lényegesek a fertőzések kialakulásában.
- Ismeri a mikroorganizmusok, mint kórok kimutatásának és elpusztításának lehetőségeit, a mintavétel szabályait, a mintavétel módját.
- Ismeri az asepsis-antisepsis, nosocomialis surveillance fogalmait, a szelektív hulladékgyűjtés lényegét és menetét.
- Ismeri a vitális paraméterek mérésének indikációs körét, a beavatkozások és a kapott eredmények értékelésének menetét (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, pulzusszám és minőségek, pulzusdeficit, non-invazív méréssel az artériás vérnyomás meghatározását), ismeri a higiénés szükségletek kielégítésének elemeit (beleértve az alkalmazandó eszközöket, eljárásokat és indikációs kört).
- Ismeri a vitális paraméterek mérésének indikációs körét, a beavatkozások és a kapott eredmények értékelésének menetét (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, pulzusszám és minőségek, pulzusdeficit, non-invazív méréssel az artériás vérnyomás meghatározását), ismeri a higiénés szükségletek kielégítésének elemeit (beleértve az alkalmazandó eszközöket, eljárásokat és indikációs kört).
- Részletesen ismeri a kommunikáció alapelemeit, formáit, irányait, csatornáit, az életkornak megfelelő kommunikációs stratégiákat, a problémafeltáró és problémamegoldó, valamint ösztönző kommunikáció jellegzetességeit.
- Ismeri a személyiség fogalmát, a személyiség tipológiákat, az érett személyiség jellemzőit, az önismeret és önértékelés aspektusait, az egészségpszichológia alapjait, a különböző életszakaszok fejlődés lélektani alapjait, a konfliktusok fajtáit, okait.
- Átfogóan ismeri a pszichológia vizsgálati területeit, módszereit, a pszichológia legfontosabb irányzatait, tudományterületeit, illetve ezek alaproblémáit.
- Részletesen ismeri a terapeuta munka alapelveit, jellemzőit, intervenciók szintjeit, az ápolási és betegvezetési folyamat összefüggéseit, a betegvezetés elméleti alapjait, formáit, a paramedikális tanácsadás szintjeit, készségeit és stratégiáit, személyiségének és szakmai felkészültségének folyamatos, tervszerűen tudatos fejlesztésének lehetőségeit.
- Ismeri az etikai alapfogalmakat, az etikus betegellátás jellemzőit, hazai viszonylatban az egészségügyi rendszerben előforduló etikai problémákat és azok lehetséges megoldási lehetőségeit, alternatíváit.

- Ismeri a jogi alapfogalmakat, a jogszerű betegellátás jellemzőit, hazai viszonylatban az egészségügyi rendszerben előforduló főbb jogi problémákat és azok lehetséges megoldási lehetőségeit, alternatíváit, valamint a kliensek és az ellátást végzők jogait és kötelezettségeit.
- Széleskörűen ismeri a jogi alapfogalmakat, a jogszerű betegellátás jellemzőit, hazai viszonylatban az egészségügyi rendszerben előforduló főbb jogi problémákat és azok lehetséges megoldási lehetőségeit, alternatíváit, valamint a kliensek és az ellátást végzők jogait és kötelezettségeit.
- Részletesen ismeri a demográfiai alapmutatókat, a népesség egészségi állapotát jellemző epidemiológiai mutatószámokat, a főbb népbetegségek gyakoriságát, rizikófaktorait, a népegészségügyi törekvéseket, tevékenységi köröket, a szociológiai, egészségszociológiai és kulturális elméleteket és szemléletmódot, ismeri az egészségmegőrzés és – fejlesztés szociológiai, egészségszociológiai megközelítését.
- Ismeri a szociális ellátás különböző formáit és a szociális gondoskodás aktuálpolitikai irányait.
- Ismeri az addikciók pszichés és fizikális alapjait, a leggyakoribb típusait, az önsegítő programok és csoportok jelentőségét és egyéb kezelési lehetőségeket, a deviáns viselkedési formákat, és azok lehetséges integrációs, kezelési megoldásait.
- Átfogóan ismeri az egészség és az egészségfejlesztés fogalmait, módszereit, holisztikus szemléletét, az egészségfejlesztő tevékenységeket, az egészségfejlesztés modelljeit, valamint az egészség-tanácsadás lényegét.
- Ismeri a gyógyszerterápia alapfogalmait, a leggyakoribb megbetegedések kapcsán a gyógyszeres terápia hatásmechanizmusait, szövődményeket, mellékhatásokat, a különböző gyógyszerformák alkalmazását, ennek eszközzrendszerét.
- Ismeri a pedagógia fogalmait, jellegzetességeit.
- Szakterületének megfelelően ismeri az akut és krónikus megbetegedések ellátásával kapcsolatos betegegyüttműködési feladatokat, és a hatékony betegoktatás felépítésének jellegzetességeit.
- Átfogóan ismeri a bizonyítékokon alapuló ápolás, orvoslás szemléletét, a kutatás, irodalomkutatás folyamatát, az adatgyűjtési módszereket, az adatbázis készítésének menetét, a statisztikai programokat, az egyváltozós statisztikai eljárásokat, az eredmények értelmezésének, értékelésének menetét, kritikus gondolkodással bír.
- Ismeri a legfontosabb életmentési feladatokat, a leggyakrabban előforduló egészségkárosodások esetén szükséges teendőket a mindenkor hatályos ajánlásoknak megfelelően, az alapszintű életmentő beavatkozásokat (BLS) és eszközöket.
- Ismeri a menedzsment alapvető fogalmait és feladatait, az ellátórendszer szereplőit és azok tevékenységi körét, hatáskörét.
- Átfogóan ismeri az egészségügyi informatika alapfogalmait, az operációs rendszereket, a szövegszerkesztő és táblázatkezelő programokat, az egészségügyi informatikai alapadatok feldolgozásának módszereit, a kapott eredmények prezentálását, továbbá az adatbázisokat, kódrendszereket.
- Részletesen ismeri a saját szakterületén alkalmazott egészségügyi dokumentáció vezetésének, kezelésének előírásait, valamint az adatszolgáltatással összefüggő szabályokat.
- Ismeri a munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelményeket, tűzvédelmi előírásokat, a mindenkori hatályos jogszabályi előírásokat, és az uniós szabályokat, ismeri a munkavállaló egészségét, és biztonságát veszélyeztető kockázatokat, és a munkaeszközök biztonságos használatát.
- **Ismeri az egészségügyi szakterület szakmai szókincsét anyanyelvén, valamint latin nyelven (orvosi latin).**

b) képességei

- Képes az egészséget károsító tényezőket felismerni, az élettani és kóros működések egymástól való elkülönítésére, kompetencia szintjének megfelelő lépéseket vagy javaslatot tenni a megoldásra.
- Képes gyakorlati munkája során alkalmazni ismereteit a jellegzetes patológiai eltérések, elváltozások kapcsán.
- Képes gyakorlati munkája során alkalmazni ismereteit a jellegzetes patológiai eltérések, elváltozások kapcsán.
- Képes megérteni a betegellátás során a gyógyszerteran, a klinikum, a diagnosztika és a terápia összefüggéseit, és mindezek ismeretében képes szakterületének megfelelően szakdolgozói feladatainak ellátására.
- Képes a gyakorlati tevékenységébe megfelelően integrálni a biofizikai- és egészségügyi műszaki ismereteket, valamint képes alkalmazni ezeket a diagnosztikus vizsgálati eljárások és terápiás eszközök használata során.
- Képes az asepsis-antisepsis szabályai és a nosocomialis surveillance kritériumai, valamint a hulladék elkülönített gyűjtésének szabályai szerint a munkafolyamatokat ellátni, valamint képes a higiénés szükségletek kielégítésével kapcsolatos (az intézményben alkalmazandó eszközök, eljárások) feladatok ellátására.
- Képes a megfelelő ágytípus, ágyhelyzet, testhelyzet, kényelmi eszközök, betegmozgatási és mobilizációs eszközök, eljárások megválasztására és alkalmazására.
- Képes a vitális paraméterek megfigyelését (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, pulzusszám és minőség, pulzusdeficit, non-invazív mérés a vérnyomás meghatározását) önállóan kivitelezni, a kapott eredményeket értékelni.
- Képes a fizikális lázcsillapítás kivitelezésére.
- Képes a fájdalom felmérésére és a fizikális fájdalomcsillapítási eljárások alkalmazására.
- Képes adekvát, a partnerhez igazított szakmai kommunikáció folytatására, szóban és írásban is, hatékonyan kommunikál a pácienssel, családdal, közösséggel, az interperszonális készségek révén képes a bizalom kialakítására a pácienssel, családdal, közösséggel.
- Képes a hivatása gyakorlása során a szükséges pszichológiai alap alkalmazására, pszichoszomatikus szemlélet követésére, képes a beteg és az egészségügyi szakember interperszonális kapcsolatában felmerülő problémák adekvát kezelésére, a beteg ember speciális pszichés jellemzőinek felismerésére és alapvető kezelésére.
- Képes átlátni az egészségügyet meghatározó jogforrások rendszerét, azok alkalmazásának szabályait, valamint megfelelően alkalmazza a releváns jogi szakkifejezéseket, kompetenciahatárainak megfelelően tájékoztatást nyújt a klienseknek a betegjogokról és azok érvényre juttatásának lehetőségeiről.
- Egyéni és közösségi szinten képes felmérni a lakosság egészségi állapotát, prioritásokat meghatározni, és képessé válik hatékony beavatkozás megtervezésére, végrehajtására.
- Szakterületének megfelelően képes aktívan közreműködni a népegészségügyi kérdések megoldásában, szűrővizsgálatok szervezésében és kivitelezésében, egészségfejlesztő anyagok készítésében és alkalmazásában.
- Képes egyéni egészségtervet készíteni, egészség-tanácsadást végezni, és a közösség egészségi állapotának javítása érdekében eredményesen együttműködni a team tagokkal.
- Képes felismerni és megfelelően integrálni az ellátórendszerben az addikcióval küzdő beteget, valamint képes az addiktív viselkedés kialakulásában szerepet játszó rizikó és protektív faktorok elkülönítésére és felismerésére, felismeri a deviáns magatartást és a páciens a megfelelő ellátórendszerbe irányítja.
- Képes az alkalmazott gyógyszercsoportok indikációjával, hatásmechanizmusával, mellékhatásaival kapcsolatos kliensoktatási és non-invazív alkalmazási feladatok ellátására.

- Képes megválasztani, és alkalmazni a szakterületéhez kapcsolódó pedagógiai ismereteket, módszereket és képes egyéni és csoportos kliens, betegoktatási feladatok ellátására a kliens életkorának, társadalmi státuszának, értelmi és érzelmi képességének, betegségének megfelelően.
- Képes közreműködni bizonyítékokon alapuló, kutatómódszertani és biostatistikai ismeretekre alapozott, releváns hazai és nemzetközi kutatások eredményeire támaszkodó, szakterületének megfelelő vizsgálatok elvégzésében és azok prezentálásában.
- Képes alkalmazni azokat az eszköz nélküli és esetenként eszközös beavatkozásokat, melyek a hirtelen bekövetkezett egészségkárosodás esetén a beteg, sérült életét megmenthetik.
- Képes költségérzékeny döntések meghozatalára és a humánerőforrás optimális felhasználására a tevékenységei során.
- Képes középvezetőként hatékonyan közreműködni szervezői feladatok ellátásában.
- Képes a munkáját a bizonyítékokon alapuló ellátás alapelveinek és gyakorlati szempontjainak figyelembevételével a minőségügyi rendszer előírásai alapján végezni, a minőség javítása érdekében a különböző módszereket, eszközöket összehangoltan alkalmazni.
- Képes mikrobiológiai ismeretei birtokában a fertőző betegségek és járványok felismerésére, azok megelőzésében való közreműködésre. Képes a munkavégzése során betartani és betartatni a munkavédelmi, balesetvédelmi és tűzvédelmi előírásokat.
- **Jól használja a munkájához szükséges szakmai (orvosi latin) nyelvet.**

c) attitűdje

- Elkötelezett az emberi élet védelme iránt.
- Munkája során tiszteletben tartja az emberi méltóságot, valamint az alapvető emberi és betegjogokat.
- Munkája során betartja az egészségügyi dolgozókra vonatkozó kötelezettségeket, és felismeri felelősségének határait.
- Döntéseit a szakterület jogi és etikai szabályainak figyelembevételével hozza.
- Empatikus módon viszonyul a kliensekhez.
- Szociokulturális érzékenységgel és társadalmi felelősségvállalással rendelkezik.
- Elkötelezett a minőségi szakmai munkavégzés mellett.
- Fogékony az elméleti tudományok mélyebb megismerésére, a szakterületével kapcsolatos új tudás befogadására, elkötelezett azok gyakorlati alkalmazására, törekszik az önképzésre.
- Holisztikus, reflektív szemlélettel rendelkezik.
- Törekszik és fontosnak tartja az ismeretek szakszerű átadását.
- Kritikusan, de elfogulatlanul viszonyul saját és mások szakmai tevékenységéhez, nyitott mások véleményének meghallgatására, figyelembevételére.
- Értékelné tud lehetőségeket, mérlegelni tud kockázatokat, alternatívákat és következményeket, képes kompromisszumos megoldásokra.
- Azonosul az erőforrások költségtudatos felhasználásával, nyitott az ellátás minőségének javítását célzó változtatásokra.
- Elkötelezett a munkavédelmi, balesetvédelmi és tűzvédelmi előírások betartásában és betarttatásában.
- Nyitott a kapcsolatteremtésre, az együttműködésre, a kommunikációra.
- Munkájának eredményeit szakmai és nem szakmai körök számára hatékonyan tudja kommunikálni.

d) autonómiája és felelőssége

- Szakmai fejlődésének tudatos és felelős irányítója, hivatását felelősen, tudományos és gyakorlati megalapozottsággal képviseli.

- Munkáját a szakma etikai normáinak betartásával önállóan vagy team- munkában végzi.
- Felelősséget vállal saját és az általa vezetett team tevékenységéért, valamint a munkája során dokumentált adatokért.
- Kezdeményez, önállóan döntést hoz.
- Partneri szinten együttműködik az egészségügyi és szociális ellátórendszer tagjaival.
- Minőségi ellátást végez a szakmai irányelveknek megfelelően.
- Felelősséggel használja intézményeinek erőforrásait.
- Felelősségének tudatában fejleszti a vele kapcsolatba kerülők személyiségét, egészségtudatos magatartását.
- Felelősséggel végez egészség-megőrző, egészségfejlesztő feladatokat.
- Felelősen cselekszik sürgős szükség esetén.
- Munkáját a munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelményeket, valamint a mindenkor hatályos törvényi előírásokat betartva önállóan végzi.
- Felelősségének tudatában fejleszti saját tudását és felelősséget vállal a jövő szakdolgozóinak gyakorlati és elméleti tudásának fejlesztésében.

7.1.2. A szakirányokon szerezhető sajátos kompetenciák

7.1.2.1. Az ápoló szakirányon továbbá az ápoló

a) tudása

- Széleskörűen ismeri a fizikális állapotfelmérés fogalmát, a betegségek kórismézésében használatos fizikális, laboratóriumi és modern képalkotó vizsgálatok alapelemeit, alkalmazási lehetőségeit, indikációit, kivitelezési technikáit, az egyes vizsgálatok korlátait, a vizsgálatok során nyert paraméterek helyes értékelését, az eltérések értelmezését, valamint a különböző állapotfelmérő standard skálákat és ezen skálák alkalmazásának menetét.
- Ismeri a vitális paraméterek mérésének indikációs körét, a beavatkozások és a kapott eredmények értékelésének menetét (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, oxigénszaturáció, vénás és artériás/kapilláris mintavétellel vérgáz paraméterek, pulzusszám és minőség, pulzusdeficit, kapilláris újratelítődési idő, non-invazív méréssel, valamint invazív mérés esetén az artériás és centrális vénás kanülön keresztül a vénás vérnyomás meghatározását).
- Ismeri a betegmegfigyelő monitorok alkalmazásának menetét, a lázcsillapítási eljárások, az Allen teszt, a carotis massage, a Valsalva manőver és a végtagok Doppler áramlás vizsgálatának indikációs körét és a kivitelezés menetét, a vénás vérvétel, a vércukorszint mérés, valamint OGTT vizsgálat indikációs körét, eszközrendszerét és a kivitelezés menetét.
- Részletesen ismeri a megbetegedések okát, tüneteit, diagnosztikáját, terápiáját, szakápolástanát, transzkulturális aspektusait, valamint az ezekkel kapcsolatos betegoktatási feladatokat az ellátás minden szintjén.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik az ápolási folyamat hazai és nemzetközi elemeiről, standardjairól.
- Széleskörűen ismeri a gyógyszeres terápia indikációját, a hatásmechanizmusokat, szövődményeket, mellékhatásokat és interakciókat, a különböző gyógyszerformák alkalmazását, ennek eszközrendszerét, a gyógyszerek dozírozását, és a gyógyszereléssel kapcsolatos ápolói feladatokat.

- Átfogóan ismeri a menedzsment és ápolásvezetés szerepét, a team munka szervezésének alapelemeit, valamint ismeri a kliensek és hozzátartozóik egyéni és csoportos oktatására vonatkozó alapelveket.
- Ismeri az EKG vizsgálat indikációs körét, típusait, a kivitelezésük menetét, a főbb ritmuszavarok EKG jeleit, a sürgős ritmuszavarok gyógyszeres, elektromos terápiájának kivitelezését (cardioversio, defibrilláció, külső pacemaker), a klinikai és biológiai halál jeleit, a BLS és ALS folyamatát, valamint a kardiológiai kórképekkel kapcsolatos szakápolói feladatokat.
- Ismeri az oxigénterápia indikációit, kontraindikációit és veszélyeit, az oxigénterápia és az inhalációs terápia eszközrendszerét.
- Ismeri az eszköz nélküli és az eszközös légútbiztosítási eljárások indikációs körét, kivitelezésük folyamatát és szakápolói teendőit.
- Ismeri a mesterséges lélegeztetési formákat és módokat, a lélegeztetett beteg ellátásához kapcsolódó szakápolói feladatokat, a légút átjárhatóságát fenntartó beavatkozásokat és azok kivitelezésének menetét (légúti váladékeszívás, mellkasi fizioterápia), valamint a légúti mintavétel indikációs körét és kivitelezésének menetét.
- Ismeri a gyógyszerekkel kapcsolatos előkészítési és adagolási feladatokat, a gyógyszerelés és a gyógyszerfelszívás eszközrendszerét.
- Ismeri az intracutan, subcutan, intramuscularis, intravénás injekciós célját, a beadás lehetséges helyeit, a beadás szögét, a szükséges eszközrendszert és a beadás menetét, az infúziós terápia indikációit, céljait, eszközrendszerét (infúziós pumpák, másodlagos, túlnyomásos infúziós terápia) és azok alkalmazását, a cseppszám kiszámításának menetét, az infúziós oldatok típusait, a kanülön keresztül történő gyógyszerelés és vérvétel folyamatát, valamint az EDA kanül alkalmazásának menetét.
- Ismeri a hypodermoclysis, a perifériás vénabiztosítás (short, midline), és az intraosseális kanül indikációit, jellegzetes punkciós helyeit és eszközrendszereit, valamint a kanülok behelyezésének és alkalmazásának menetét.
- Ismeri az egyéb centrális vénás kanülok behelyezésének menetét, valamint a kanülgondozási feladatokat.
- Ismeri a fő vércsoportrendszereket, a kompatibilitási vizsgálatok kivitelezésének menetét, a fő vérkészítményeket, a transzfúziós terápiával kapcsolatos előkészítési és kivitelezési, betegmegfigyelési feladatokat, továbbá a transzfúziós terápia lehetséges szövődményeit és az ezzel kapcsolatos ápolói teendőket.
- Ismeri a preoperatív, posztoperatív és intraoperatív vérmentési technikák eszközrendszerét és folyamatát, valamint a speciális ápolói feladatokat az eljárás során.
- Ismeri a malnutríció tüneteit, a mesterséges táplálás indikációs körét, a mesterséges enterális (gyomorba és vékonybélbe) és parenterális táplálási formákat, módokat, eszközrendszereket, a tápszertípusokat, ismeri továbbá a nasogastricus Sengstaken-Blakemore, Linton szonda, és bizonyos postpylorikus szondák alkalmazásának menetét, és a szondák ápolásával kapcsolatos feladatokat, valamint a gyomoröblítés és gyomormosás indikációs körét, eszközrendszerét és kivitelezésük menetét.
- Ismeri a vizeletgyűjtés, a mintavétel, a vizsgálat formáit, indikációit, eszközrendszerét és a kivitelezés menetét, ismeri a hólyag teltségi állapot vizsgálatának menetét, a vizeletinkontinencia formáit, a kapcsolódó diagnosztikus vizsgálatok indikációit és kivitelezésük menetét, prevenciók stratégiáit, az egészségfejlesztési feladatokat, kezelési módjait és az alkalmazható segédeszközöket.
- Ismeri a férfi és női kliens katéterezésének indikációit, a beavatkozás menetét és a katéter gondozási feladatokat, az urostoma és a suprapubicus katéter ápolási teendőit, valamint a betegoktatási feladatokat az önkatéterezés és hólyagtréning kapcsán.

- Ismeri a széklet mintavételi és a székletvér vizsgálatok formáit, indikációs körét, azok eszközrendszerét és kivitelezését, a székletinkontinencia, diarrhoea, obstipatio tüneteit, terápiás és ápolási lehetőségeit (anális eszközök, skybalum eltávolítás, beöntések, bőrápolási teendők, gyógyszeres terápia), és ezek alkalmazásának menetét.
- Ismeri az enterostomák típusait, indikációs körét, a stoma lehetséges helyének kimérését, meglévő stomák ápolási teendőit (Koch reservoir kezelés, stoma irrigálás, beöntés, fistula-drain kezelés), és az alkalmazható segédeszközöket.
- Ismeri az elsődleges vérzéscsillapítási eljárásokat és az elsődleges sebellátás menetét, a sebtisztítás, a debridement különböző formáit és a sebkimetszés folyamatát, eszközrendszerét, a varratok, kapcsok, és egyéb szövetegyesítő eljárások alkalmazásának és eltávolításának indikációit és kivitelezését, a kompressziós kezelés, a VAC terápia és a Biopton lámpa indikációs körét és azok alkalmazásának lehetőségeit.
- Ismeri a nehezen gyógyuló sebek, decubitus és műtéti sebek típusait, valamint azok komplex ellátásának folyamatát, az alkalmazható kötszertípusokat, ismeri a sebváladék mintavétel indikációit és menetét, a drainsövek alkalmazásának, drainpalack cseréjének indikációit és menetét, valamint az ezzel kapcsolatos bőrápolási feladatokat.
- Ismeri az égett beteg bőrápolásával kapcsolatos ápolási teendőket, speciális ágyakat, fürdetési módszereket és a bőrátültetés utáni ápolási teendőket.
- Ismeri a különböző punkciók eszközrendszerét és asszisztenciájának menetét, a hascsapolás és a sürgősségi detenzionálás indikációs körét és a kivitelezés menetét, a különböző punkciók utáni szakápolói feladatokat, a különböző típusú szívóberendezések működésének lényegét és azok alkalmazását.
- Ismeri a népegészségügyi szolgáltatások, kiemelten a szűrővizsgálatok rendszerét és tudományos alapjait, meghatározott megbetegedések (így egyes daganatos megbetegedések) szűrővizsgálatainak indikációs körét (például méhnyakrákszűrés, emlők vizsgálata, prostata vizsgálata - RDV, egyes laboratóriumi vizsgálatok), kivitelezésük menetét és a kapott vizsgálati eredmények értékelésének a menetét.
- Ismeri az egyes megbetegedések kapcsán a vizsgálati, diagnosztikus étrendeket és a gyógyszer-táplálék interakciókat, valamint a betegélelmezési rendszereket.
- Ismeri szakterületének szakmai irányelveit és protokolljait, jogszabályait, nemzetközi standardjait, alapvető paradigmáit és koncepcióit.
- Ismeri szakterületének dokumentációit, azok előállításának, kezelésének szabályait, adatszolgáltatási kötelezettségeinek formáit és módját.
- Ismeri a szakterületével összefüggő információs és kommunikációs rendszereket.

b) képességei

- Képes az asepsis-antisepsis szabályai és a nozokómiális surveillance kritériumai, valamint az elkülönített hulladékgyűjtés szabályai szerint a munkafolyamatokat ellátni és elláttatni.
- Képes mikrobiológiai ismeretei birtokában kórokozótól függően mintavétel alkalmazására.
- Képes komplex fizikális betegvizsgálat, anamnézisleltétel, betegvizsgálati algoritmusok kivitelezésére, tudatállapot felmérő skálák alkalmazására, egyes laboratóriumi és képalkotó vizsgálatok eredményeinek értékelésére, állapot- és paraméterváltozás észlelésére és megfelelő cselekvésre.
- Képes a vitális paraméterek megfigyelését (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, oxigénszaturáció, vénás és artériás, kapilláris mintavétellel vérgáz paraméterek, pulzusszám és kvalitások, pulzusdeficit, kapilláris újratelítődési idő, non-invazív méréssel, valamint invazív mérés esetén, az artériás és centrális vénás kanülön keresztül a vérnyomás meghatározását) protokollok szerint önállóan

elrendelni és kivitelezni, a kapott eredményeket értékelni, az egészségest a kórostól, valamint az azonnali beavatkozást igénylő állapotot felismerni.

- Képes a betegmegfigyelő monitorok alkalmazására, a fizikális és gyógyszeres lázcsillapítás, az Allen-teszt, a carotis massage, a Valsalva manőver és a végtagok Doppler áramlás vizsgálatának elrendelésére és kivitelezésére, a vénás vérvétel eszközeinek önálló megválasztására, a beavatkozás kivitelezésére és a kapott eredmények értékelésére, vércukorszint mérés elrendelésére, a szükséges mintavétel kivitelezésére, a mérő eszköz használatára, valamint az OGTT vizsgálat kivitelezésére.
- Képes a megbetegedések okainak, tüneteinek, diagnosztikájának, terápiájának komplex megértésére, az azokkal kapcsolatos kliensoktatási és szakápolási feladatok önálló elvégzésére az ellátás minden szintjén.
- Képes önállóan komplex hazai és nemzetközi standardoknak megfelelő ápolási terv és folyamat összeállítására, az ápolók e munkájának irányítására.
- Képes az alkalmazott gyógyszercsoportok indikációjával, hatásmechanizmusával, interakcióival, mellékhatásaival kapcsolatos munkaszervezési, tárolási, kliensoktatási és alkalmazási feladatok ellátására, képes protokollok alapján gyógyszer- és dózisrendelésre.
- Képes komplex vezetői feladatok ellátására, paramedicinális ellátó team munkájának szervezeti egység szintű, valamint az adott kliens egyéni ellátása során történő koordinálására, betegoktatási programok és tájékoztatók kidolgozására.
- Képes a higiénés szükségletek kielégítésével kapcsolatos önálló koordinatív (az intézményben alkalmazandó eszközök, eljárások, folyamatszervezés, az adott kliens esetében a kivitelezés elrendelésére) és közvetlen feladatok ellátására, a megfelelő ágytípus, ágyhelyzet, testhelyzet, kényelmi eszközök, betegmozgatási és mobilizációs eszközök, eljárások megválasztására és alkalmazására, valamint a folyamat koordinálására.
- Képes a klinikai és biológiai halál felismerésére, EKG vizsgálat önálló elrendelésére és kivitelezésére, a főbb ritmuszavarok felismerésére, továbbá az életet veszélyeztető ritmuszavarok megszüntetésére elektroterápiával (automata külső defibrillátor alkalmazása, életet veszélyeztető állapotban defibrilláció).
- Képes önállóan eszköz nélküli és eszközös alapszintű újraélesztés kivitelezésére (BLS), az ALS kivitelezésében történő közreműködésre, valamint képes alkalmazni a kiterjesztett újraélesztés eszközeit és gyógyszereit.
- Képes az alkalmazandó FiO_2 elrendelésére, az alacsony- és magas áramlású oxigénbeviteli rendszer, valamint inhalációs eszköz megválasztására és alkalmazására.
- Képes a légúti átjárhatóság biztosítására és fenntartására műfogásokkal és eszközökkel, a légzés asszisztált támogatására vagy kontrollált pótlására, a gépi lélegeztetési mód megválasztására, a lélegeztetett beteg megfigyelésére, ellátására, a lélegeztetésről történő lesoportosításra, a légúti váladékleszívás, a mellkasi fizioterápia, emellett a légúti mintavétel elrendelésére és kivitelezésére.
- Képes az előkészítési, gyógyszerfelszívási, gyógyszer adagolási feladatok ellátására, az intracutan, subcutan, intramuscularis, intravénás injekciók beadásának, a szükséges eszközrendszernek a megválasztására, valamint az injekció beadására.
- Képes az infúziós terápiával, a vénabiztosítással kapcsolatos felmérési feladatok ellátására, a kapott adatok értékelésével dönteni a hypodermoclysis, a perifériás vénabiztosítás (short, midline) szükségességéről, a punkció helyéről és eszközeiről.
- Képes kanül behelyezésére, használatára, ápolására és eltávolítására, intraosseális kanül behelyezésére, használatára, ápolására és eltávolítására, centrális vénás kanül esetén képes asszisztálni a beavatkozáshoz, képes használni, ápolni és eltávolítani.
- Képes az infúziós terápia előkészítésére és kivitelezésére, a cseppszám kiszámítására, beállítására, infúziós pumpák használatára, másodlagos, túlnyomásos infúziós terápia,

kanülön keresztül történő gyógyszerelés és vérvétel kivitelezésére, EDA kanül alkalmazására, dehidráció esetén önállóan folyadékpotlás megkezdésére fiziológiás összetételű oldattal intravénás úton.

- Képes a transzfúziós terápiával kapcsolatos előkészítési és kivitelezési feladatok (vércsoport-meghatározás, biológiai próba, vérkészítmény beadása, betegmegfigyelés, szövődeményekkel kapcsolatos sürgős beavatkozások, dokumentációs feladatok) ellátására, valamint a preoperatív-, postoperatív- és intraoperatív vérmentési technikák alkalmazására.
- Képes a kliens állapotával összhangban a táplálkozási szükséglet kielégítésével kapcsolatos ápolási feladatok megszervezésére és kivitelezésére, felismeri a malnutríciót és önállóan dönt a mesterséges táplálás elrendeléséről, a szonda típusáról, a táplálás formájáról, módjáról és a beadandó tápszerről, tápoldatról.
- Képes nasogastricus és meghatározott körű postpyloricus szondák levezetésének és eltávolításának, valamint gyomoröblítés és gyomormosás elrendelésére és kivitelezésére, a szondák, kanülök ápolására, valamint a kanülön keresztüli gyógyszerbeadásra.
- Képes a vizeletürítés szükségletével kapcsolatos ápolói feladatok ellátására és irányítására.
- Képes alkalmazni a vizeletgyűjtési- mintavételi- vizsgálati eljárásokat, képes a hólyag teltségi állapotának vizsgálatára, a diagnózis megállapításához tartozó diagnosztikus vizsgálatok indikálására és kivitelezésére, a vizeletinkontinenciával kapcsolatos prevenciók stratégiák kialakítására és alkalmazására, egészségfejlesztési feladatok elvégzésére.
- Képes elrendelni a vizeletinkontinencia kezelésének eszközeit, indokolt esetben a férfi és női kliens katéterezését, képes a beavatkozások kivitelezésére, a katéter gondozására, a leszoktatási és eltávolítási feladatok elrendelésére és kivitelezésére, önkatéterezés és hólyagtréning oktatására, az urostoma és a suprapubikus katéter ápolására, önállóan felírja az inkontinencia segédeszközeit.
- Képes a székletürítés szükségletével kapcsolatos ápolói feladatok ellátására és irányítására.
- Képes a széklet mintavétel, a székletvérvizsgálat elrendelésére, székletinkontinencia, diarhoea, obstipatio esetén önállóan dönt a szükséges terápiáról (anális eszközök, skybalum eltávolítás, beöntések formái, gyógyszeres), továbbá képes a megfelelő beavatkozások kivitelezésére, bőrápolási teendők ellátására.
- Képes önállóan az enterostomák helyének meghatározására, a stoma állapotának felmérésére, a meglévő stomák ápolására, Koch rezervoir kezelés kivitelezésére, stoma irrigálására, beöntés, fistula-drain kezelés kivitelezésére és a segédeszközök felírására.
- Képes kivitelezni az elsődleges vérzéscsillapítási eljárásokat és az elsődleges sebellátást.
- Képes a sebtisztítás, a debridement különböző formái, és protokollok alapján varratok, kapsok behelyezésére és eltávolítására, és egyéb szövetegyesítő eljárások alkalmazására, kompressziós kezelés, VAC terápia, Bioptron lámpa alkalmazására.
- Képes a nehezen gyógyuló sebek, dekubitus és műtéti sebek komplex ellátására, sebváladék mintavételre, a kötszerek megválasztására és felírására, draincsövek behelyezésére és eltávolítására, a bőrápolásra, a drainpalack cseréjére.
- Képes az égési sérülés mértékének megfelelő betegség megválasztására, a súlyosan égett beteg terápiás fürdetésére és a sebkezelés elvégzésére.
- Képes asszisztálni punkciók esetén, valamint orvosi rendelésre önállóan kivitelezni a hascsapolást, akut helyzetekben a sürgősségi detenzionálást, képes a punkciók utáni szakápolási feladatok ellátására, a különböző szívóberendezések alkalmazására.
- Képes a szűrővizsgálatok rendszerének átlátására, értelmezésére, egyének és közösségek szűrővizsgálatokkal kapcsolatos tájékoztatására, meghatározott megbetegedések (például.: egyes daganatos megbetegedések) szűrővizsgálatainak kivitelezésére (például.: méhnyakrákszűrés, emlők vizsgálata, prosztata vizsgálata - RDV), illetve egyes laboratóriumi vizsgálatok protokoll alapján történő indikálására.

- Képes a páciens számára alapvető étrendi javaslatok megfogalmazására és képes átlátni a betegélelmezés folyamatát.
- Képes a napi ápolói vizitek vezetésére, a helyi infekciókontroll szabályainak alkalmazására, a beteg és a személyzet biztonságának elősegítésére, a kritikus, nem várt események, szövődmények felismerésére, minimalizálására, esetmegbeszélések szervezésére, útmutatók, protokollok, ápolási csomagok kialakítására és alkalmazására, a súlyossági, állapotjellemző pontrendszerek alkalmazására.
- Képes az ügyfélmenedzsmentre, az egészségterv egyénre szabására, a betegútmenedzsmentre, szervez, támogat, ellenőriz.
- Képes a panaszkezelésre, az egészségsszervezési szakmai irányelvek, tevékenységelemek és szolgáltatási folyamat menedzselésére, adatok kezelésére, jelentések értelmezésére, megosztására, az egyén elégedettségének nyomon követésére, fejlesztésére, a kapcsolattartásra az egyénnel, az orvos szakmai és segítő teamekkel.
- Képes az egészséges életmód megalapozására, az egészségfejlesztésre, az egészség-tanácsadással kapcsolatos tevékenységek kidolgozására, megvalósítására az egészségügyi, szociális, nevelési-oktatási intézményekben, civil szervezetekben az egészségfejlesztés feltételeinek kialakítására, egészségfejlesztő projektek kidolgozására; egészségfejlesztő, életmódprogramok gyakorlati megvalósítására, a munkavégzés koordinálására, valamint a szakterületével kapcsolatos ismeretek és képességek oktatására.
- Képes szakmai tudásának hatékony alkalmazására, szakmai irányelvek, protokollok, jogszabályok betartására, valamint a tudományosan megalapozott, szakmájában általánosan elfogadott paradigmák közvetítésére és átadására.
- Képes a szakterületén elvárt dokumentáció pontos vezetésére, megfelelő minőségű adatok szolgáltatására, a szakterületén alkalmazott informatikai programok használatára.

c) attitűdje

- Munkáját az emberi élet védelmét, a beteg jól létét középpontba állítva korrekt szakmai magatartás jellemzi.
- Nyitott a szakterületének új eredményei, kutatásai, fejlesztései iránt, törekszik azok megismerésére, megértésére és alkalmazására.
- Munkája során figyelembe veszi a kliens biológiai állapotát (testi, szervezeti egészségét), a lelki (szellemi, érzelmi, törekvéses) tulajdonságait és a társadalmi együttélésből adódó szociokulturális státuszát (anyagi-gazdasági helyzetét, családi harmóniáját, társadalmi beilleszkedési zavarait), és ezek együttes hatásrendszerében ítéli meg tennivalóit.
- Elkötelezett a magas szintű ellátás megvalósításában.
- Törekszik az önképzésre.
- Szakmai kihívásokra relevánsan reagál.
- Korrekt szakmai kapcsolatokra törekszik és etikusan viszonyul mások szakmai eredményeihez.

d) autonómiája és felelőssége

- Munkáját hivatásszerűen, felelősen, a szakmája etika normáinak betartásával, a mindenkor hatályos jogszabályielőírásokat betartva önállóan vagy team-tagjaként végzi.
- Felelősséget vállal saját és az általa vezetett team tevékenységéért, tudatában van azok lehetséges következményeinek, önállóan dönt.
- Minőségi ellátást végez a szakmai irányelveknek megfelelően.
- Szakmai fejlődésének tudatos és felelős irányítója.
- Önállóan alkalmazza szakterületén a különböző jogszabályokban rögzített eljárásokat, módszereket hatás- és feladatkörében folyamatos önellenőrzés mellett.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- alapozó egészségtudományok 15-20 kredit;
- alkalmazott egészségtudományok 30-35 kredit;
- ápolástudományok 4-6 kredit;
- táplálkozástudományok 2-5 kredit;
- gyógyszer tudományok 2-4 kredit;
- természettudományok 6-8 kredit;
- bölcsészettudományok 6-8 kredit;
- társadalomtudományok 8-12 kredit.

8.1.2. A szakirányok további tudományágai, szakterületei és azok kreditaránya, ápoló szakirány:

- alkalmazott egészségtudományok 5-10 kredit,
- ápolástudományok 75-85 kredit,
- elméleti és klinikai orvostudományok 15-20 kredit,
- mentéstudományok 5-10 kredit;

8.2. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat időtartama 14 hét. A szakmai gyakorlat további követelményeit a szak tanterve határozza meg. Az ápoló szakirány klinikai szakmai gyakorlatára vonatkozó további követelmények:

Ápolás gyakorlat megszerzése az általános orvostan és szakorvostan, az általános sebészet és szaksebészet, az aneszteziológia, a belgyógyászat, a bőrgyógyászat, az elmeorvosászat és pszichiátria, a fül-orr-gégészet, a gyermekgondozás és gyermekgyógyászat, az idősek gondozása és geriátria, az intenzív terápia, a közösségi ápolás, a neurológia, az onkológia, az otthoni ápolás, az oxyológia, a szemészet, a szülészet-nőgyógyászat, a terhesgondozás területein.

Az ÁPOLÁS ÉS BETEGELLÁTÁS (ÁPOLÓ) ALAPKÉPZÉSI SZAK MINTATANTERVE

**a 2026/2027. tanévben tanulmányaikat megkezdő hallgatók
részére letölthető a Kar honlapján az Oktatás/Mintatantervek
menüpontban:**

<https://geszk.kre.hu/index.php/oktatas/mintatantervek.html>

ÁPOLÁS ÉS BETEGELLÁTÁS (ÁPOLÓ) ALAPKÉPZÉSI SZAK

TANTÁRGYLEÍRÁSOK

Első félév tantárgyai

TANTÁRGY NEVE: Anatómia I.

Tantárgykód (nappali): SZAP25ANBP0101 **Tantárgykód (levelező):** SZAP25ALBP0101

TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: Anatomy I.

Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Egészségtudományi Intézet	Féléves tanóraszám: - Nappali: 24 óra - Levelező: 8 óra	Kreditérték: 3	Tanóra típusa: előadás és gyakorlat	Előtanulmányi feltétel(ek): -	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek): aláírás
Tantárgy felelőse: Dr. Jakubovits Edit	Tantárgy besorolása: kötelező	Ajánlott félév: 1	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: vizsga (kollokvium)
Tantárgy előadója/i: Dr. Kovács Éva					Értékelés módszere: írásbeli/szóbeli/írásbeli és szóbeli

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A tantárgy megfelelő alapot szolgáltat a többi egészségtudománnyal kapcsolatos szakműveltséget adó tantárgyak elsajátításához. A diplomás szakember képes legyen a testről szóló ismeretek birtokában a saját szakterületén olyan összefüggések felismerésére, amelyek lehetővé teszik a testi állapotról szóló fizikai és labor vizsgálatok eredményeinek értékeléséhez szükséges ismeretek megszerzését. Ezáltal megvalósulhatnak a szükséges képzési kompetenciák kimeneti elvárásai.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák:

A tantárgy bevezetése során kerül sor az anatómiai pontos névhasználat és a testen történő tájékozódás alapelveinek ismertetésére. A hallgatók megismerik az emberi test fő részeit, a síkok, irányok nevezéktanát. Hangsúlyt kap a fontosabb anatómiai szakkifejezések elsajátítása. Ezután foglalkozik a tantárgyi tematika az egyedfejlődés főbb lépéseivel, az alapszövetek típusaival, szerkezetével és előfordulásával. Ismertetésre kerülnek a csont-, izülettan és izomtan alapjai. A továbbiakban a hallgatók megismerkednek a keringési rendszer anatómiai alapjaival. A tantárgyi követelmény alapvető része a felsoroltak szakszerű, pontos, funkcionális rendszerszemléletű, és a diagnosztikus gondolkodással összefüggő korrekt ismerete.

A gyakorlati foglalkozások célja az elméleti anatómiai ismeretek elmélyítése és a hallgatók térbeli tájékozódási képességének fejlesztése. A hallgatók gyakorlatban megismerkednek az emberi test főbb anatómiai tájékozódási pontjaival, a test síkjaival és irányaival, valamint az anatómiai nevezéktan gyakorlati alkalmazásával.

A gyakorlatok során, csontvázon, csontpreparátumokon és anatómiai modelleken tanulmányozzák az emberi csontváz főbb elemeit, az ízületek felépítését és mozgásait, valamint az alapvető izomcsoportok elhelyezkedését

és funkcionális szerepét. Kiemelt figyelmet kap a csontok és ízületek felismerése, az izmok főbb tapadási és eredési pontjainak megértése, valamint ezek mozgásban betöltött szerepének értelmezése.

A hallgatók továbbá anatómiai atlaszok, digitális tananyagok és szemléltető eszközök segítségével gyakorolják a keringési rendszer főbb anatómiai képleteinek felismerését és elhelyezkedését. A gyakorlatok során hangsúlyt kap az anatómiai struktúrák pontos azonosítása, a funkcionális összefüggések felismerése, valamint az anatómiai ismeretek egészségtudományi és diagnosztikai kontextusban történő értelmezése.

Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:

Szemináriumi előadások, Moodle rendszerben elérhető kiegészítő tananyagok, tematikus prezentációk, tájékozódás mulázon, csontvázon, videóanyagok bemutatása.

A tantárgy, illetve kurzus célja, hogy az ápolás és betegellátáshoz kapcsolódóan alapkompenciát fejlesszen, ezért fontos, hogy a feladatok megoldása során a hallgatók ne használjanak mesterségesintelligencia-alapú eszközöket a tanulás ezen szakaszában.

A tantárgy értékelésének módja kollokvium, amely a félév tananyagából tett szóbeli vizsga. A vizsgát ötfokozatú (jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)) érdemjeggyel kell értékelni. Elégtelen osztályzatot csak a javítóvizsga szabályai szerint lehet kijavítani, amelyről a hatályos Tanulmányi és Vizsgaszabályzat rendelkezik.

A vizsgát az egyetemi szabályoknak megfelelően a vizsgaidőszakban kell meghirdetni.

A vizsgára bocsátás kritériuma a kötelező foglalkozásokon való aktív részvétel, valamint a zárthelyi dolgozat teljesítése. A tantárgy gyakorlati kurzusain is a részvétel és a gyakorlati követelmények teljesítése kötelező. A hallgató nem szerezheti meg egy tantárgy kreditpontját, ha a tantárgyhoz tartozó gyakorlatokon hiányzása meghaladja félévenként a gyakorlatok heti óraszámának háromszorosát. A részvétel ellenőrzésének módját, a hallgatók távolmaradásának következményeit és a félév aláírásának feltételeit a tantárgyfelelős oktató állapítja meg, melyről a hallgatók az első órán kapnak tájékoztatást.

Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Réthelyi M., & Szentágothai, J. (2020). *Funkcionális anatómia* (4. kiadás). Medicina. ISBN: 978 963 226 776 0
- Paulsen F., Waschke J. (szerk.) (2025): *Sobotta Az ember anatómiájának atlasza I-III.* Budapest: Medicina Kiadó ISBN: 978 963 226 956 6
- Pegán A. (2021): *Fascia-A testtartás szervrendszere* Budapest: Medicina Kiadó, ISBN97896326773 9

Ajánlott irodalom:

- Hudák, R.; Kachlík, D.; Volny, O. (2020): *Memorix Anatómia.* Budapest: Medicina Kiadó ISBN: 978 963 226 765 4
- Donáth T. (2018): *Anatómiai atlasz.* Budapest: Medicina Kiadó. ISBN: 9789632266732
- Tarsoly E. (2010): *Funkcionális anatómia.* Budapest: Medicina Kiadó ZRt. ISBN: 978 963 226 248 2

Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:

A tantárgy előadója/oktatója által a MOODLE kurzushoz feltöltött tematika alapján.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

KKK szerint elsajátítandó kompetenciák

TUDÁS

a1, Részletesen ismeri a szervezet felépítését, törvényszerűségeit, a különböző alkotóelemek funkcióját, a biokémiai szabályozási, valamint az anyagcsere folyamatokat.

a2, Részletekbe menően ismeri a szervrendszereket felépítő struktúrákat, a szervrendszerek mikroszkópos és makroszkópos felépítését, a képletek felszíni struktúráit, a szervezet élettani és kóros működését, ismeri azok szabályozását, és a szervezetben lejátszódó kóros folyamatok kóroktanát.

a6, Ismeri a fájdalomcsillapítás anatómiai és élettani alapjait, valamint a különböző fájdalomcsillapítási módokat.

a35, Ismeri az egészségtudományi szakterület szakmai szókincsét anyanyelvén, valamint latin nyelven (orvosi latin).

KÉPESSÉG

b1, Képes az egészséget károsító tényezőket felismerni, az élettani és kóros működések egymástól való elkülönítésére, kompetencia szintjének megfelelő lépéseket vagy javaslatot tenni a megoldásra.

b26, Jól használja a munkájához szükséges szakmai (orvosi latin) nyelvet.

ATTITÚD

c8, Fogékony az elméleti tudományok mélyebb megismerésére, a szakterületével kapcsolatos új tudás befogadására, elkötelezett azok gyakorlati alkalmazására, törekszik az önképzésre.

AUTONÓMIA, FELELŐSÉG

d1, Szakmai fejlődésének tudatos és felelős irányítója, hivatását felelősen, tudományos és gyakorlati megalapozottsággal képviseli.

d2, Munkáját a szakma etikai normáinak betartásával önállóan vagy team-munkában végzi.

d6, Minőségi ellátást végez a szakmai irányelveknek megfelelően.

d12, Felelősségének tudatában fejleszti saját tudását és felelősséget vállal a jövő szakdolgozóinak gyakorlati és elméleti tudásának fejlesztésében.

A tantárgy a KKK-ban meghatározott szakmai és módszertani kompetenciák teljesüléséhez azáltal járul hozzá, hogy megalapozza a hallgatók anatómiai tudását és annak gyakorlati alkalmazását. A hallgatók megismerik az emberi test felépítését, fő részeit, szöveteit, valamint a csont-, ízület- és izomrendszer működését, ezáltal képesek lesznek az emberi test szerkezetét rendszerszemléletben értelmezni. A kurzus fejleszti az anatómiai terminológia helyes használatát, a testen való tájékozódás képességét és a funkcionális gondolkodást. A hallgatók megtanulják az anatómiai ismeretek gyakorlati alkalmazását a

mozgás, az egészségfejlesztés és a diagnosztikai értelmezés területén, elősegítve a komplex szakmai problémák megértését és megoldását.

Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát): mulázs, csontváz

TANTÁRGY NEVE: Ápolástan I.

Tantárgykód (nappali): SZAP25ANBP0102 Tantárgykód (levelező): SZAP25ALBP0102

TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: Nursing I.

Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Egészségtudományi Intézet	Féléves tanóraszám: - Nappali: 24 óra - Levelező: 8 óra	Kreditérték: 2	Tanóra típusa: előadás és gyakorlat	Előtanulmányi feltétel(ek): -	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek): aláírás
Tantárgy felelőse: Dr. Lengyel Ingrid Krisztina	Tantárgy besorolása: kötelező	Ajánlott félév: 1	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: vizsga (kollokvium)
Tantárgy előadója/i: Krimmer-Schoblocher Tünde, Nyergesné Závodi Edit					Értékelés módszere: írásbeli/szóbeli/írásbeli és szóbeli

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

Az Ápolástan I. tantárgy célja, hogy a hallgatók elsajátítsák az ápolás alapvető elméleti és gyakorlati ismereteit, valamint megismerjék az ápolás helyét és szerepét az egészségügyi ellátórendszerben. A tantárgy megalapozza az ápolási folyamat alkalmazásának alapjait, beleértve a szükségletfelmérés, betegmegfigyelés, tervezés, beavatkozás és értékelés lépéseit. Az ápolói hivatásra készülő hallgatók a tantárgy keretében megismerik a betegápoláshoz szükséges ápolási elméleteket. A tantárgy általános és speciális elméleti ismereteket nyújt az ápolói tevékenységre vonatkozóan.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák:

A tantárgy keretében a hallgatók megismerik az egészség és a betegség fogalmát, valamint ezek értelmezését az egészségügyi ellátórendszer és a betegellátás szempontjából. Áttekintik a betegellátás szervezeti és működési kereteit, továbbá a kórházak feladatait és a különböző kórház típusok szerepét az egészségügyi rendszerben. A hallgatók elsajátítják az ápolás általános kérdéseit, valamint megismerik az ápolás helyét és szerepét az egészségügyi ellátórendszerben. A tananyag bemutatja az ápolásban részt vevő szakemberek feladatait és együttműködésének alapelveit. Kiemelt hangsúlyt kap az ápolási folyamat lépéseinek megismerése, különös tekintettel a szükségletfelmérésre és a betegmegfigyelésre. A hallgatók elsajátítják a vitális paraméterek jelentőségét, mérésének alapelveit és azok értelmezését a beteg állapotának megítélésében.

A tantárgy gyakorlati képzése során a hallgatók megismerik az egészség és betegség állapotának gyakorlati megfigyelési szempontjait, és képessé válnak a beteg általános állapotának szakszerű felmérésére és

dokumentálására. A gyakorlat keretében elsajátítják az egészségügyi ellátórendszer működésének mindennapi gyakorlatát, megismerik a kórházi osztályok felépítését, működési rendjét, a betegfelvétel, betegelhelyezés és betegáthelyezés folyamatát, valamint az egészségügyi team tagjainak feladatait és együttműködésének gyakorlati formáit. A hallgatók betekintést nyernek az osztályos munkaszervezésbe, a műszakátadás rendjébe, a betegellátás folyamatába és az ápolási dokumentáció mindennapi alkalmazásába.

A gyakorlati képzés során a hallgatók alkalmazzák az ápolási folyamat lépéseit a betegellátásban. Megtanulják a beteg szükségleteinek felmérését, az anamnézis felvételének alapjait, a beteg állapotának megfigyelését, az észlelt változások felismerését és jelzését, valamint az ápolási tevékenységek dokumentálását. Gyakorolják a betegmegfigyelés módszereit, beleértve a bőr, a nyálkahártyák, a tudatállapot, a mozgásképesség, a fájdalom, a tápláltsági állapot és a kiválasztási funkciók megfigyelését.

A hallgatók elsajátítják a vitális paraméterek mérésének gyakorlati kivitelezését és értékelését. Ennek keretében gyakorolják a testhőmérséklet, pulzus, légzésszám, vérnyomás és oxigénszaturáció mérését különböző mérési módszerekkel és eszközökkel, valamint a mért értékek dokumentálását és a normálértékektől való eltérések felismerését. Megismerik a mérési hibák megelőzésének módjait, a beteg megfelelő előkészítésének és pozicionálásának jelentőségét, valamint a betegbiztonság szempontjait a mérések során.

A gyakorlati képzés részeként a hallgatók gyakorolják az alapvető ápolási tevékenységeket, amelyek a mindennapi betegellátás részét képezik. Ide tartozik a beteg személyi higiéniájának biztosítása (mosdatás, fürdetés, szájápolás), az ágyazás különböző formái, a beteg mozgatása és mobilizálása, a megfelelő testhelyzet kialakítása és változtatása, valamint a felfekvés megelőzésére irányuló tevékenységek. Megtanulják a beteg biztonságos mozgatásának alapelveit, az ergonómiai szempontok alkalmazását és a segédeszközök használatát.

A gyakorlati képzés során kiemelt szerepet kap a higiénés szabályok alkalmazása, a kézhigiéné helyes technikájának gyakorlása, az aszepszis és antiszepszis alapelveinek betartása, valamint az infekciók megelőzésének módszerei. A hallgatók elsajátítják az ápolási dokumentáció pontos és szabályszerű vezetését, valamint a beteg állapotában bekövetkező változások megfelelő kommunikálását az egészségügyi team tagjai felé.

A gyakorlati ismeretek célja, hogy a hallgatók biztonságosan és szakszerűen tudjanak részt venni a betegellátás mindennapi feladataiban, képesek legyenek a beteg állapotának megfigyelésére és értékelésére, valamint a beteg szükségleteihez igazodó alapápolási tevékenységek önálló és felelősségteljes ellátására.

Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:

Előadás korszerű prezentációs eszközök alkalmazásával, amely támogatja a klinikai összefüggések rendszerszintű megértését. Interaktív szeminárium és irányított szakmai megbeszélés keretében esetelemzés és problémamegoldó feladatok segítik. A gyakorlati kompetenciák fejlesztése demonstrációs és szimulációs gyakorlatok formájában történik, skill-labor környezetben, strukturált oktatói visszajelzéssel. A tanulási folyamatot reflektív megbeszélés, önálló felkészülés és irányított szakirodalom-feldolgozás egészíti ki.

A tantárgy, illetve kurzus célja, hogy az ápolás és betegellátáshoz kapcsolódóan alapkompetenciát fejlesszen, ezért fontos, hogy a feladatok megoldása során a hallgatók ne használjanak mesterségesintelligencia-alapú eszközöket a tanulás ezen szakaszában.

A tantárgy értékelésének módja kollokvium, amely a félév tananyagából tett írásbeli vizsga. A vizsgát ötfokozatú (jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)) érdemjeggyel kell értékelni. Elégtelen osztályzatot csak

a javítóvizsga szabályai szerint lehet kijavítani, amelyről a hatályos Tanulmányi és Vizsgaszabályzat rendelkezik. A vizsgát az egyetemi szabályoknak megfelelően a vizsgaidőszakban kell meghirdetni.

A vizsgára bocsátás kritériuma a kötelező foglalkozásokon való aktív részvétel, valamint a zárthelyi dolgozat teljesítése. A tantárgy gyakorlati kurzusain is a részvétel és a gyakorlati követelmények teljesítése kötelező. A hallgató nem szerezheti meg egy tantárgy kreditpontját, ha a tantárgyhoz tartozó gyakorlatokon hiányzása meghaladja félévenként a gyakorlatok heti óraszámának háromszorosát. A részvétel ellenőrzésének módját, a hallgatók távolmaradásának következményeit és a félév aláírásának feltételeit a tantárgyfelelős oktató állapítja meg, melyről a hallgatók az első órán kapnak tájékoztatást.

Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Belsőné Fehér-Csanádi Mária (2025): Speciális szakápolási ismeretek, Szerzői magánkiadás, ISBN 978 615 01 2982 2
- Kozier, B. – Erb, G. – Berman, A. – Snyder, S. (2021): Fundamentals of Nursing: Concepts, Process, and Practice. 11th edition. Pearson Education, Boston. ISBN: 978-0-13-542873-3

Ajánlott irodalom:

- Potter, P. A. – Perry, A. G. – Stockert, P. – Hall, A. (2021): Fundamentals of Nursing. 10th edition. Elsevier, St. Louis. ISBN: 978-0-323-67672-7
- NANDA International (2021): Nursing Diagnoses: Definitions and Classification 2021–2023. Thieme Medical Publishers, New York. ISBN: 978-1-62623-929-6
- Buda Béla – Kopp Mária (szerk.) (2019): Egészségfejlesztés és egészségmagatartás. Medicina Könyvkiadó, Budapest. ISBN: 978-963-226-651-0

Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:

A tantárgy előadója/oktatója által a MOODLE kurzushoz feltöltött tematika alapján.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

KKK szerint elsajátítandó kompetenciák

TUDÁS

a1, Részletesen ismeri a szervezet felépítését, törvényszerűségeit, a különböző alkotóelemek funkcióját, a biokémiai szabályozási, valamint az anyagcsere folyamatokat.

a2, Részletekbe menően ismeri a szervrendszereket felépítő struktúrákat, a szervrendszerek mikroszkópos és makroszkópos felépítését, a képletek felszíni struktúráit, a szervezet élettani és kóros működését, ismeri azok szabályozását, és a szervezetben lejátszódó kóros folyamatok kóroktanát.

a3, Ismeri a gyakoribb betegségek jellegzetes makro- és mikroszkópos, strukturális elváltozásait.

a4, Ismeri a főbb diagnosztikai módszerek, működési elvét.

a5, Ismeri a terápiás környezet sajátosságait, a különböző ágytípusok, ágyhelyzetek, testhelyzetek, kényelmi eszközök, mobilizációs eszközök és eljárások hatásait, indikációs körét és a kivitelezés menetét.

a6, Ismeri a fájdalomcsillapítás anatómiai és élettani alapjait, valamint a különböző fájdalomcsillapítási módokat.

a7, Ismeri a fiziológiás szükségletek kielégítésének alapjait.

a8, Ismeri az egészségügyi dokumentáció típusait, módszertanát.

a9, Részletesen ismeri a közegészségügy-járványtan tárgyát, feladatait, felosztását, módszereit, a munkaegészségügy alapfogalmait, a megelőzés lehetőségeit, a környezet hatását az emberre.

a11, Ismeri a mikroorganizmusok, mint kórokozók kimutatásának és elpusztításának lehetőségeit, a mintavétel szabályait, a mintavétel módját.

a12, Ismeri az asepsis-antisepsis, nosocomialis surveillance fogalmait, a szelektív hulladékgyűjtés lényegét és menetét.

a13, Ismeri a vitális paraméterek mérésének indikációs körét, a beavatkozások és a kapott eredmények értékelésének menetét (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, pulzusszám és minőségek, pulzusdeficit, noninvaszív méréssel az artériás vérnyomás meghatározását), ismeri a higiénés szükségletek kielégítésének elemeit (beleértve az alkalmazandó eszközöket, eljárásokat és indikációs köröket).

a14, Ismeri a vitális paraméterek mérésének indikációs körét, a beavatkozások és a kapott eredmények értékelésének menetét (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, pulzusszám és minőségek, pulzusdeficit, noninvaszív méréssel az artériás vérnyomás meghatározását), ismeri a higiénés szükségletek kielégítésének elemeit (beleértve az alkalmazandó eszközöket, eljárásokat és indikációs köröket).

a15, Részletesen ismeri a kommunikáció alapelemeit, formáit, irányait, csatornáit, az életkornak megfelelő kommunikációs stratégiákat, a problémafeltáró és problémamegoldó, valamint ösztönző kommunikáció jellegzetességeit.

a16, Ismeri a személyiség fogalmát, a személyiség tipológiákat, az érett személyiség jellemzőit, az önismeret és önértékelés aspektusait, az egészségpszichológia alapjait, a különböző életszakaszok fejlődés lélektani alapjait, a konfliktusok fajtáit, okait.

a18, Részletesen ismeri a terapeuta munka alapelveit, jellemzőit, intervenciós szintjeit, az ápolási és betegvezetési folyamat összefüggéseit, a betegvezetés elméleti alapjait, formáit, a paramedikális tanácsadás szintjeit, készségeit és stratégiáit, személyiségének és szakmai felkészültségének folyamatos, tervszerűen tudatos fejlesztésének lehetőségeit.

a19, Ismeri az etikai alapfogalmakat, az etikus betegellátás jellemzőit, hazai viszonylatban az egészségügyi rendszerben előforduló etikai problémákat és azok lehetséges megoldási lehetőségeit, alternatíváit.

a20, Ismeri a jogi alapfogalmakat, a jogszerű betegellátás jellemzőit, hazai viszonylatban az egészségügyi rendszerben előforduló főbb jogi problémákat és azok lehetséges megoldási lehetőségeit, alternatíváit, valamint a kliensek és az ellátást végzők jogait és kötelezettségeit.

a21, Széleskörűen ismeri a jogi alapfogalmakat, a jogszerű betegellátás jellemzőit, hazai viszonylatban az egészségügyi rendszerben előforduló főbb jogi problémákat és azok lehetséges megoldási lehetőségeit, alternatíváit, valamint a kliensek és az ellátást végzők jogait és kötelezettségeit.

a23, Ismeri a szociális ellátás különböző formáit és a szociális gondoskodás aktuálpolitikai irányait.

a26, Ismeri a gyógyszerteran alapfogalmait, a leggyakoribb megbetegedések kapcsán a gyógyszeres terápia hatásmechanizmusait, szövődményeket, mellékhatásokat, a különböző gyógyszerformák alkalmazását, ennek eszközrendszerét.

a27, Ismeri a pedagógia fogalmait, jellegzetességeit.

a28, Szakterületének megfelelően ismeri az akut és krónikus megbetegedések ellátásával kapcsolatos betegeokációs feladatokat, és a hatékony betegoktatás felépítésének jellegzetességeit.

a30, Ismeri a legfontosabb életmentési feladatokat, a leggyakrabban előforduló egészségkárosodások esetén szükséges teendőket a mindenkor hatályos ajánlásoknak megfelelően, az alapszintű életmentő beavatkozásokat (BLS) és eszközöket.

a33, Részletesen ismeri a saját szakterületén alkalmazott egészségügyi dokumentáció vezetésének, kezelésének előírásait, valamint az adatszolgáltatással összefüggő szabályokat.

a34, Ismeri a munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelményeket, tűzvédelmi előírásokat, a mindenkor hatályos jogszabályi előírásokat, és az uniós szabályokat, ismeri a munkavállaló egészségét, és biztonságát veszélyeztető kockázatokat, és a munkaeszközök biztonságos használatát.

a35, Ismeri az egészségtudományi szakterület szakmai szókincsét anyanyelvén, valamint latin nyelven (orvosi latin).

KÉPESSÉG

b1, Képes az egészséget károsító tényezőket felismerni, az élettani és kóros működések egymástól való elkülönítésére, kompetencia szintjének megfelelő lépéseket vagy javaslatot tenni a megoldásra.

b2, Képes gyakorlati munkája során alkalmazni ismereteit a jellegzetes patológiai eltérések, elváltozások kapcsán.

b3, Képes gyakorlati munkája során alkalmazni ismereteit a jellegzetes patológiai eltérések, elváltozások kapcsán.

b4, Képes megérteni a betegellátás során a gyógyszerteran, a klinikum, a diagnosztika és a terápia összefüggéseit, és mindezek ismeretében képes szakterületének megfelelően szakdolgozói feladatainak ellátására.

b5, Képes a gyakorlati tevékenységébe megfelelően integrálni a biofizikai- és egészségügyi műszaki ismereteket, valamint képes alkalmazni ezeket a diagnosztikus vizsgálati eljárások és terápiás eszközök használata során.

b6, Képes az asepsis-antisepsis szabályai és a nosocomialis surveillance kritériumai, valamint a hulladék elkülönített gyűjtésének szabályai szerint a munkafolyamatokat ellátni, valamint képes a higiénés szükségletek kielégítésével kapcsolatos (az intézményben alkalmazandó eszközök, eljárások) feladatok ellátására.

b7, Képes a megfelelő ágytípus, ágyhelyzet, testhelyzet, kényelmi eszközök, betegmozgatási és mobilizációs eszközök, eljárások megválasztására és alkalmazására.

b8, Képes a vitális paraméterek megfigyelését (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, pulzusszám és kvalitások, pulzusdeficit, non-invazív méréssel a vérnyomás meghatározását) önállóan kivitelezni, a kapott eredményeket értékelni.

b9, Képes a fizikális lázcsillapítás kivitelezésére.

b10, Képes a fájdalom felmérésére és a fizikális fájdalomcsillapítási eljárások alkalmazására.

b11, Képes adekvát, a partnerhez igazított szakmai kommunikáció folytatására, szóban és írásban is, hatékonyan kommunikál a pácienssel, családdal, közösséggel, az interperszonális készségek révén képes a bizalom kialakítására a pácienssel, családdal, közösséggel.

b12, Képes a hivatása gyakorlása során a szükséges pszichológiai alap alkalmazására, pszichoszomatikus szemlélet követésére, képes a beteg és az egészségügyi szakember interperszonális kapcsolatában felmerülő problémák adekvát kezelésére, a beteg ember speciális pszichés jellemzőinek felismerésére és alapvető kezelésére.

b14, Egyéni és közösségi szinten képes felmérni a lakosság egészségi állapotát, prioritásokat meghatározni, és képessé válik hatékony beavatkozás megtervezésére, végrehajtására.

b15, Szakterületének megfelelően képes aktívan közreműködni a népegészségügyi kérdések megoldásában, szűrővizsgálatok szervezésében és kivitelezésében, egészségfejlesztő anyagok készítésében és alkalmazásában.

b16, Képes egyéni egészségtervet készíteni, egészség-tanácsadást végezni, és a közösség egészségi állapotának javítása érdekében eredményesen együttműködni a team tagokkal.

b17, Képes felismerni és megfelelően integrálni az ellátórendszerben az addikcióval küzdő beteget, valamint képes az addiktív viselkedés kialakulásában szerepet játszó rizikó és protektív faktorok elkülönítésére és felismerésére, felismeri a deviáns magatartást és a pácienszt a megfelelő ellátórendszerbe irányítja.

b18, Képes az alkalmazott gyógyszercsoportok indikációjával, hatásmechanizmusával, mellékhatásaival kapcsolatos kliensoktatási és non-invazív alkalmazási feladatok ellátására.

b19, Képes megválasztani, és alkalmazni a szakterületéhez kapcsolódó pedagógiai ismereteket, módszereket és képes egyéni és csoportos kliens, betegoktatási feladatok ellátására a kliens életkorának, társadalmi státuszának, értelmi és érzelmi képességének, betegségének megfelelően.

b20, Képes közreműködni bizonyítékokon alapuló, kutatómódszertani és biostatistikai ismeretekre alapozott, releváns hazai és nemzetközi kutatások eredményeire támaszkodó, szakterületének megfelelő vizsgálatok elvégzésében és azok prezentálásában.

b21, Képes alkalmazni azokat az eszköz nélküli és esetenként eszközös beavatkozásokat, melyek a hirtelen bekövetkezett egészségkárosodás esetén a beteg, sérült életét megmenthetik.

b23, Képes középvezetőként hatékonyan közreműködni szervezői feladatok ellátásában.

b24, Képes a munkáját a bizonyítékokon alapuló ellátás alapelveinek és gyakorlati szempontjainak figyelembevételével a minőségügyi rendszer előírásai alapján végezni, a minőség javítása érdekében a különböző módszereket, eszközöket összehangoltan alkalmazni.

b25, Képes mikrobiológiai ismeretei birtokában a fertőző betegségek és járványok felismerésére, azok megelőzésében való közreműködésre. Képes a munkavégzése során betartani és betartatni a munkavédelmi, balesetvédelmi és tűzvédelmi előírásokat.

b26, Jól használja a munkájához szükséges szakmai (orvosi latin) nyelvet.

ATTITÚD

c1, Elkötelezett az emberi élet védelme iránt.

c2, Munkája során tiszteletben tartja az emberi méltóságot, valamint az alapvető emberi és betegjogokat.

c3, Munkája során betartja az egészségügyi dolgozókra vonatkozó kötelezettségeket, és felismeri felelősségének határait.

c4, Döntéseit a szakterület jogi és etikai szabályainak figyelembevételével hozza.

c5, Empatikus módon viszonyul a kliensekhez.

c7, Elkötelezett a minőségi szakmai munkavégzés mellett.

c8, Fogékony az elméleti tudományok mélyebb megismerésére, a szakterületével kapcsolatos új tudás befogadására, elkötelezett azok gyakorlati alkalmazására, törekszik az önképzésre.

c9, Holisztikus, reflektív szemlélettel rendelkezik.

c10, Törekszik és fontosnak tartja az ismeretek szakszerű átadását.

c11, Kritikusan, de elfogulatlanul viszonyul saját és mások szakmai tevékenységéhez, nyitott mások véleményének meghallgatására, figyelembevételére.

c12, Értékelni tud lehetőségeket, mérlegelni tud kockázatokat, alternatívákat és következményeket, képes kompromisszumos megoldásokra.

c13, Azonosul az erőforrások költségtudatos felhasználásával, nyitott az ellátás minőségének javítását célzó változtatásokra.

c14, Elkötelezett a munkavédelmi, balesetvédelmi és tűzvédelmi előírások betartásában és betarttatásában.

c15, Nyitott a kapcsolatteremtésre, az együttműködésre, a kommunikációra.

c16, Munkájának eredményeit szakmai és nem szakmai körök számára hatékonyan tudja kommunikálni.

AUTONÓMIA, FELELŐSÉG

d4, Kezdeményez, önállóan döntést hoz.

d6, Minőségi ellátást végez a szakmai irányelveknek megfelelően.

d7, Felelősséggel használja intézményeinek erőforrásait.

d10, Felelősen cselekszik sürgős szükség esetén.

d11, Munkáját a munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelményeket, valamint a mindenkor hatályos törvényi előírásokat betartva önállóan végzi.

- Az Ápolástan I. tantárgy megalapozza a hallgatók alapápolási kompetenciáit, különös tekintettel az ápolási folyamat szakszerű alkalmazására és a betegellátás strukturált megközelítésére. A tantárgy elősegíti az egészség–betegség folyamatának értelmezését, az alapvető szükségletek felismerését és az állapotfelmérés kompetencia szintnek megfelelő kivitelezését. Fejleszti a hallgatók klinikai megfigyelőképességét, dokumentációs készségét és a betegbiztonság iránti felelősségteljes attitűdjét. Hangsúlyt helyez a higiénés és infekciókontroll-szabályok alkalmazására, valamint az alapvető ápolási beavatkozások biztonságos végrehajtására. A képzés támogatja az etikus, jogszabályi keretek között történő szakmai működést és az interprofesszionális együttműködés alapjainak kialakítását. A tantárgy hozzájárul az önreflexió és a szakmai felelősségvállalás fejlődéséhez, összhangban a KKK-ban meghatározott tudás-, képesség- és attitűdelemekkel.

Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát): Oktatók: Krimmer- Schoblocher Tünde, gyakorlati tanár

TANTÁRGY NEVE: Biofizika és diagnosztikai képalkotó eljárások

Tantárgykód (nappali): SZAP25ANBP0103 **Tantárgykód (levelező):** SZAP25ALBP0103

TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: Biophysics and diagnostic imaging

Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Egészségtudományi Intézet	Féléves tanóraszám: - Nappali: 24 óra - Levelező: 8 óra	Kreditérték: 3	Tanóra típusa: előadás	Előtanulmányi feltétel(ek): -	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek): aláírás
Tantárgy felelőse: Dr. Hernádfői Márk Viktor	Tantárgy besorolása: kötelező	Ajánlott félév: 1	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: vizsga (kollokvium)
Tantárgy előadója/i: Zólyomi Beáta					Értékelés módszere: írásbeli/szóbeli/írásbeli és szóbeli

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A tantárgy célja a biofizikai alapismeretek, képalkotó eljárások kapcsán alkalmazott fontos fizikai alapjelenségek, valamint a képalkotó eszközök működése alapjainak megismertetése. Diagnosztikai képalkotás alapjainak elsajátítása, elsősorban az indikációkra és a diagnosztikus algoritmusokra fókuszálva, a hallgatók későbbi napi gyakorlatához szükséges ismeretekre fókuszálva.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)képességek és (rész)kompetenciák:

A hallgatók megismerik a biofizika alapvető fogalmait és törvényszerűségeit, különös tekintettel azokra a fizikai jelenségekre, amelyek az orvosi diagnosztikában és a képalkotó eljárások működésében szerepet játszanak. A tananyag bemutatja a legfontosabb diagnosztikai képalkotó módszerek – például röntgenvizsgálat, ultrahang, komputertomográfia (CT) és mágneses rezonancia képalkotás (MR) – fizikai alapjait és működési elveit. A hallgatók megismerik a képalkotó vizsgálatok indikációit, alkalmazási lehetőségeit és szerepüket a diagnosztikus folyamatban. A tantárgy kitér a különböző képalkotó eljárásokhoz kapcsolódó beteg-előkészítés, beteg-tájékoztatás és biztonsági szempontok ismertetésére, valamint a kontrasztanyagok alkalmazásának alapelveire, indikációira és lehetséges mellékhatásaira. A hallgatók áttekintést kapnak a test különböző régióinak képalkotó diagnosztikai vizsgálati módszereiről, különös tekintettel a klinikai gyakorlatban leggyakrabban alkalmazott diagnosztikus algoritmusokra. A tananyag továbbá érinti a sugárvédelem alapelveit és az egészségügyi személyzet, valamint a betegek sugárterhelésének csökkentésére irányuló alapvető szabályokat.

Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:

A számos képet és ábrát tartalmazó vetített előadáson túl válogatott rövid videókkal kerülnek szemléltetésre a biofizikai alapok. A megszerzett tudás ellenőrzésére rendszeres kahoot tesztekkel van lehetőség, mely szintén interaktív módja az oktatásnak.

A tárgy, illetve kurzus során az esetleges feladatok elkészítéséhez bármilyen MI-vel működő alkalmazás felhasználható, amennyiben annak forrásjelölése a KRE MI-útmutatója alapján megfelelő.

A tantárgy értékelésének módja kollokvium, amely a félév tananyagából tett írásbeli vizsga. A vizsgát ötfokozatú (jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)) érdemjeggyel kell értékelni. Elégtelen osztályzatot csak a javítóvizsga szabályai szerint lehet kijavítani, amelyről a hatályos Tanulmányi és Vizsgaszabályzat rendelkezik. A vizsgát az egyetemi szabályoknak megfelelően a vizsgaidőszakban kell meghirdetni.

A vizsgára bocsátás feltétele az aláírás, amely megszerzésének kritériuma kötelező foglalkozásokon való aktív részvétel, valamint a zárthelyi dolgozat teljesítése. A részvétel ellenőrzésének módját, a hallgatók távolmaradásának következményeit és a félév aláírásának feltételeit a tantárgyfelelős oktató állapítja meg, melyről a hallgatók az első órán kapnak tájékoztatást.

Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Ferri, Fred F. (szerkesztő) (2022) Hatékony diagnosztika – Gyakorlati útmutató a klinikai, laboratóriumi és képalkotó diagnosztikai vizsgálatokhoz; Medicina Kiadó ISBN 978 963 226 837 8
- Palkó András (2020): A radiológia tankönyve; Medicina BP. ISBN 9789632287401
- Kis Éva (2025): A gyermekradiológia alapjai; Semmelweis Kiadó ISBN: 9789633316665

Ajánlott irodalom:

- Barócsi Attila: A biofizika alapjai. Typotex Kiadó, Budapest, 2011. ISBN 978-963-279-465-5
- Fráter Lóránd: Radiológia. Medicina, Budapest, 2014. ISBN 978 963 226 509 4
- Prof. Dr. Bogner Péter: Az orvosi képkalkotás fizikája. Medicina, Budapest, 2014. ISBN 978 963 226 450 9. Elérhető online:
http://tamop.etk.pte.hu/tamop412A/tananyag/az_orvosi_kepalkotas_fizikaja/az_orvosi_kepalkotas_fizikaja.pdf

Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:

A tantárgy előadója/oktatója által a MOODLE kurzushoz feltöltött tematika alapján.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

KKK szerint elsajátítandó kompetenciák

TUDÁS

a4, Ismeri a főbb diagnosztikai módszerek, működési elvét.

a34, Ismeri a munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelményeket, tűzvédelmi előírásokat, a mindenkor hatályos jogszabályi előírásokat, és az uniós szabályokat, ismeri a munkavállaló egészségét, és biztonságát veszélyeztető kockázatokat, és a munkaeszközök biztonságos használatát.

a35, Ismeri az egészségtudományi szakterület szakmai szókincsét anyanyelvén, valamint latin nyelven (orvosi latin).

KÉPESSÉG

b5, Képes a gyakorlati tevékenységébe megfelelően integrálni a biofizikai- és egészségügyi műszaki ismereteket, valamint képes alkalmazni ezeket a diagnosztikus vizsgálati eljárások és terápiás eszközök használata során.

ATTITÚD

c2, Munkája során tiszteletben tartja az emberi méltóságot, valamint az alapvető emberi és betegjogokat.

c13, Azonosul az erőforrások költségtudatos felhasználásával, nyitott az ellátás minőségének javítását célzó változtatásokra.

AUTONÓMIA, FELESSŐÉG

d7, Felelősséggel használja intézményeinek erőforrásait.

A biofizika és képalkotó diagnosztikai eljárások tantárgy tematikája tartalmazza a szükséges kompetencia elemeket, s ezáltal teszi lehetővé a szükséges tudásanyag elsajátítását. Az előadások során a legfontosabb vizsgáló eljárások fizikai alapjainak megismerésén túl a gyakorlati szempontból hasznos információk megszerzésére koncentrálnak. Az oktatás során számos, a mindennapi klinikai működés során tapasztalható példával találkozhatnak a hallgatók, melyek kapcsán a diagnosztikai probléma megoldásán túl az attitűdöt érintő, kommunikációs megoldások és sarokpontok is hangsúlyozásra kerülnek.

Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát):

TANTÁRGY NEVE: Egyházismeret

Tantárgykód (nappali): Tantárgykód (levelező):

TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: Church Studies

Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Hittudományi Kar	Féléves tanóraszám: - Nappali: 24 óra - Levelező: 8 óra	Kreditérték: 2	Tanóra típusa: előadás	Előtanulmányi feltétel(ek): -	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek): aláírás
Tantárgy felelőse: Prof. Dr. Literáty Zoltán	Tantárgy besorolása: kötelező	Ajánlott félév: 1	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: vizsga (kollokvium)
Tantárgy előadója/i:					Értékelés módszere: írásbeli/szóbeli/írásbeli és szóbeli

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A tantárgy célja, hogy a hallgatók átfogó képet kapjanak a keresztyénség alapvető tanításairól, történetéről és társadalmi-kulturális hatásairól, különös tekintettel a protestáns, református hagyományokra és etikai alapelvekre. A kurzus bemutatja az egyház működését és szolgálatát a világban, valamint betekintést nyújt a Magyarországi Református Egyház tevékenységébe. A hallgatók megismerik a legfontosabb egyházi fogalmakat és kérdéseket, ezáltal mélyebb megértést szereznek a keresztyén gondolkodásról és annak mai jelentőségéről.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák:

Témakörök:

Mi az egyház?

Az első keresztyén közösség: dinamika, misszió, apológia. A keresztyén lét feszültsége. Egyházatyák.

Egyház a szabadság lehetőségében: szimbólumok, hitvallás.

Niceától Khalkedónig. Augustinus. Az egyház intézményes megszilárdulása.

Khalkedóntól Niceáig: kelet és nyugat.

A középkori egyház: szerzetesrendek, misztika, skolasztika, humanizmus, nominalizmus. Előreformáció.

A reformáció, és a modern kor meghatározó teológusai és teológiai irányzatai.

A magyar reformáció. A reformáció mellékágai. Az angol reformáció. Skót reformáció: John Knox. Pietizmus, puritanizmus. Az ellenreformáció gondolkodása.

Felvilágosodás és a keresztyén gondolkodás. Embertől az Istenhez, vagy Istentől az emberhez?

A vallás modernkori fogalma. XX. századi irányzatok. Az új ortodoxia.

Katolikus gondolkodás a XIX-XX. században.

Magyar református gondolkodás a XX. században.

Egyház és állam. Egyház a társadalomban. Keresztyén szabadság és polgári rend.

Ökumenikus kitekintés. Az MRE szervezeti felépítése, szolgálati ágai.

Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:

Frontális előadás; tananyaghoz kötött kérdések – viták és megbeszélések; kiegészítő blended learning.

A tárgy, illetve kurzus során az esetleges feladatok elkészítéséhez bármilyen MI-vel működő alkalmazás felhasználható, amennyiben annak forrásjelölése a KRE MI-útmutatója alapján megfelelő.

A tantárgy értékelésének módja kollokvium, amely a félév tananyagából tett szóbeli vagy írásbeli vizsga. A vizsgát ötfokozatú (jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)) érdemjeggyel kell értékelni. Elégtelen osztályzatot csak a javítóvizsga szabályai szerint lehet kijavítani, amelyről a hatályos Tanulmányi és Vizsgaszabályzat rendelkezik. A vizsgát az egyetemi szabályoknak megfelelően a vizsgaidőszakban kell meghirdetni.

Az értékelés a kurzushoz kapcsolódó tanulási eredményekhez igazodik, melyek a szakmai ismeretek alkalmazását, a kritikai gondolkodást és az önálló probléma-megoldást célozzák. A kollokvium során a hallgatók teljesítményét a tudástartalom pontossága, az ismeretek integrálása, az elemző gondolkodás szintje és az érvelés koherenciája alapján értékeljük.

Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Biblia neked: Interaktív kiadás fiataloknak (RÚF 2014). (2021). Harmat Kiadó; Kálvin Kiadó.
- Keller, T. (2013). Tékozló Isten és két elveszett fia. Harmat Kiadó.
- Keller, T. (2018). Hit és kételkedés. Harmat Kiadó.

Ajánlott irodalom:

- Biblia. Revideált. Újfordítás (2021). Kálvin Kiadó.
- Heilderbergi Káté. Revideált, egységes fordítás (2021). Kálvin Kiadó.
- McGrath, A. E. (2002). Bevezetés a keresztyén teológiába. Osiris Kiadó.
- Siba, B. (2023). Hétfőtől szombatig – Hétköznapi liturgiák és spiritualitás a mindennapokban. Kálvin Kiadó.
- Lane, T. (2023). A keresztyén gondolkodás rövid története. Harmat-Kálvin.

Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:

A tantárgy előadója/oktatója által a MOODLE kurzushoz feltöltött tematika alapján.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

KKK szerint elsajátítandó kompetenciák

TUDÁS

a22, Részletesen ismeri a demográfiai alapmutatókat, a népesség egészségi állapotát jellemző epidemiológiai mutatószámokat, a főbb népbetegségek gyakoriságát, rizikófaktorait, a népegészségügyi törekvéseket, tevékenységi köröket, a szociológiai, egészségszociológiai és kulturális elméleteket és szemléletmódot, ismeri az egészségmegőrzés és - fejlesztés szociológiai, egészségszociológiai megközelítését.

ATTITÚD

c6, Szociokulturális érzékenységgel és társadalmi felelősségvállalással rendelkezik.

AUTONÓMIA, FELESSŐÉG

d5, Partneri szinten együttműködik az egészségügyi és szociális ellátórendszer tagjaival.

A tantárgy tartalma hozzájárul a Képzési és Kimeneti Követelményekben megjelölt kompetenciák teljesüléséhez azáltal, hogy a hallgatók átfogó ismereteket szereznek a keresztyénség tanításairól, történeti fejlődéséről és kulturális hatásairól. A kurzus elősegíti a történeti és társadalmi összefüggések megértését, különös tekintettel a Magyarországi Református Egyház szerepére és szolgálataira. A hallgatók képesek lesznek felismerni és értelmezni a keresztyénség hatását a társadalomra, az életmódra és gondolkodásra, valamint etikai kérdéseket keresztyén nézőpontból megközelíteni. A tárgy fejleszti a kritikai gondolkodást, az információk elemzésének és szintetizálásának képességét, valamint az ökumenikus és vallásközi párbeszéd megértését. A hallgatók képessé válnak egyháztörténeti ismereteket a jelen társadalmi folyamatokkal összekapcsolni, továbbá önállóan vagy csoportmunkában feldolgozni társadalmi témákat.

Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát):

TANTÁRGY NEVE: Élettan

Tantárgykód (nappali): SZAP25ANBP0105 Tantárgykód (levelező): SZAP25ALBP0105

TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: Physiology

Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Egészségtudományi Intézet	Féléves tanóraszám: - Nappali: 24 óra - Levelező: 8 óra	Kreditérték: 3	Tanóra típusa: előadás és gyakorlat	Előtanulmányi feltétel(ek): -	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek): aláírás
Tantárgy felelőse: Dr. Székelyné Dr. Gálffy Gabriella	Tantárgy besorolása: kötelező	Ajánlott félév: 1	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: vizsga (kollokvium)
Tantárgy előadója/i: Dr. Mikos Borbála					Értékelés módszere: írásbeli/szóbeli/írásbeli és szóbeli

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A tantárgy célja, hogy a hallgatók átfogó képet kapjanak az emberi szervezet alapvető élettani folyamatairól, valamint azok sejtbiológiai és molekuláris alapjairól. Az energiaforgalom, anyagcsere és immunrendszer kérdéseinek tárgyalása már azok klinikai vonatkozásainak figyelembevételével történik. A klasszikus szervrendszeri felosztáson túlmutatóan az egyes rendszerek egymásra hatása is hangsúlyozottan bemutatásra kerül. A leglényegesebb élettani folyamatok ismertetése tehát már a klinikai diszciplínákra történő felkészítést is szolgálják. A hallgatók a tantárgy oktatása során alkalmazott szakmai és tudományos megközelítéssel naprakész ismereteket és készségeket szereznek.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)készségek és (rész)kompetenciák:

Az élettan sejtbiológiai és molekuláris alapjainak megismerése mellett a hallgatók betekintést kapnak az energiaforgalom élettani folyamatairól és az immunrendszer működéséről. A tananyag bemutatja az ideg- és izomsejtek működésének alapjait, valamint a központi és perifériás idegrendszer élettani sajátosságait.

A gyakorlati foglalkozások célja az élettani folyamatok megértésének elmélyítése, valamint az alapvető fiziológiai jelenségek szemléltetése és értelmezése. A hallgatók egyszerű élettani vizsgálatok és demonstrációk segítségével megismerik a szervezet működésének alapvető szabályozási mechanizmusait, valamint a sejt- és szervrendszeri működések közötti összefüggéseket.

A gyakorlatok során a hallgatók áttekintik az ideg- és izomműködés alapjait, az ingerületvezetés és az izomösszehúzódás élettani hátterét, valamint az idegrendszer alapvető működési sajátosságait. Demonstrációk és szemléltető eszközök segítségével megfigyelik az idegrendszeri szabályozás egyes elemeit, például az egyszerű reflexfolyamatokat és az idegrendszeri válaszreakciók alapjait.

A foglalkozások keretében a hallgatók továbbá megismerkednek az energiaforgalom és az anyagcsere élettani alapjaival, valamint az immunrendszer működésének alapvető mechanizmusaival. A gyakorlatok során kiemelt szerepet kap a fiziológiai folyamatok értelmezése, az élettani jelenségek felismerése és azok klinikai összefüggéseinek alapvető megértése.

Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:

Frontális előadások, a tananyagot szemléltető diások.

A tantárgy, illetve kurzus célja, hogy az ápolás és betegellátáshoz kapcsolódóan alapkompétenciát fejlesszen, ezért fontos, hogy a feladatok megoldása során a hallgatók ne használjanak mesterségesintelligencia-alapú eszközöket a tanulás ezen szakaszában.

A tantárgy értékelésének módja kollokvium, amely a félév tananyagából tett szóbeli vizsga. A vizsgát ötfokozatú (jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)) érdemjeggyel kell értékelni. Elégtelen osztályzatot csak a javítóvizsga szabályai szerint lehet kijavítani, amelyről a hatályos Tanulmányi és Vizsgaszabályzat rendelkezik. A vizsgát az egyetemi szabályoknak megfelelően a vizsgaidőszakban kell meghirdetni.

A vizsgára bocsátás kritériuma a kötelező foglalkozásokon való aktív részvétel, valamint a zárthelyi dolgozat teljesítése. A tantárgy gyakorlati kurzusain is a részvétel és a gyakorlati követelmények teljesítése kötelező. A hallgató nem szerezheti meg egy tantárgy kreditpontját, ha a tantárgyhoz tartozó gyakorlatokon hiányzása meghaladja félévenként a gyakorlatok heti óraszámának háromszorosát. A részvétel ellenőrzésének módját, a hallgatók távolmaradásának következményeit és a félév aláírásának feltételeit a tantárgyfelelős oktató állapítja meg, melyről a hallgatók az első órán kapnak tájékoztatást.

Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Kardos Livia (2017): Anatómia – élettan, Műszaki könyvkiadó. ISBN: 978 963 16 4723 5
- Guyton and Hall (2021): Textbook of Medical Physiology, Elsevier. ISBN: 9780323672801
- Fonyó-Geiszt: Az orvosi élettan tankönyve (8. kiadás), Medicina, 2019 ISBN 978 963 226 734 0

Ajánlott irodalom:

- Fonyó Attila (2011): Az orvosi élettan tankönyve. (kijelölt fejezetei); Medicina Könyvkiadó ISBN 9789632263441
- Cseri Julianna (2011): Élettani alapismeretek; Debreceni Egyetem.

Elérhető online:

https://dtk.tankonyvtar.hu/bitstream/handle/123456789/7424/0019_1A_Elettani_alapismeretek.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:

A tantárgy előadója/oktatója által a MOODLE kurzushoz feltöltött tematika alapján.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

KKK szerint elsajátítandó kompetenciák

TUDÁS

a1, Részletesen ismeri a szervezet felépítését, törvényszerűségeit, a különböző alkotóelemek funkcióját, a biokémiai szabályozási, valamint az anyagcsere folyamatokat.

a2, Részletekbe menően ismeri a szervrendszereket felépítő struktúrákat, a szervrendszerek mikroszkópos és makroszkópos felépítését, a képletek felszíni struktúráit, a szervezet élettani és kóros működését, ismeri azok szabályozását, és a szervezetben lejátszódó kóros folyamatok kóroktanát.

a6, Ismeri a fájdalomcsillapítás anatómiai és élettani alapjait, valamint a különböző fájdalomcsillapítási módokat.

a35, Ismeri az egészségtudományi szakterület szakmai szókincsét anyanyelvén, valamint latin nyelven (orvosi latin).

KÉPESSÉG

b1, Képes az egészséget károsító tényezőket felismerni, az élettani és kóros működések egymástól való elkülönítésére, kompetencia szintjének megfelelő lépéseket vagy javaslatot tenni a megoldásra.

ATTITÚD

c1, Elkötelezett az emberi élet védelme iránt.

c8, Fogékony az elméleti tudományok mélyebb megismerésére, a szakterületével kapcsolatos új tudás befogadására, elkötelezett azok gyakorlati alkalmazására, törekszik az önképzésre.

AUTONÓMIA, FELESSŐÉG

d1, Szakmai fejlődésének tudatos és felelős irányítója, hivatását felelősen, tudományos és gyakorlati megalapozottsággal képviseli.

d2, Munkáját a szakma etikai normáinak betartásával önállóan vagy team-munkában végzi.

d3, Felelősséget vállal saját és az általa vezetett team tevékenységéért, valamint a munkája során dokumentált adatokért.

d4, Kezdeményez, önállóan döntést hoz.

d5, Partneri szinten együttműködik az egészségügyi és szociális ellátórendszer tagjaival.

d6, Minőségi ellátást végez a szakmai irányelveknek megfelelően.

d7, Felelősséggel használja intézményeinek erőforrásait.

d8, Felelősségének tudatában fejleszti a vele kapcsolatba kerülők személyiségét, egészségtudatos magatartását.

d9, Felelősséggel végez egészség-megőrző, egészségfejlesztő feladatokat.

d10, Felelősen cselekszik sürgős szükség esetén.

d11, Munkáját a munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelményeket, valamint a mindenkor hatályos törvényi előírásokat betartva önállóan végzi.

d12, Felelősségének tudatában fejleszti saját tudását és felelősséget vállal a jövő szakdolgozóinak gyakorlati és elméleti tudásának fejlesztésében.

- A tantárgy tartalma a KKK-ban megjelölt kompetenciák teljesülését azáltal segíti elő, hogy a hallgatók átfogó ismereteket szereznek az anatómiai struktúrák, szervrendszerek, szövetek és sejtek működéséről, valamint ezek egymásra gyakorolt hatásáról. A hallgatók megtanulják a szükséges sejtbiológiai alapokat, többek között az immunrendszer, az idegrendszer és az izmok működését.

Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát):

TANTÁRGY NEVE: Elsősegélynyújtás

Tantárgykód (nappali): SZAP25ANBP0106 Tantárgykód (levelező): SZAP25ALBP0106

TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: First aid

Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Egészségtudományi Intézet	Féléves tanóraszám: - Nappali: 24 óra - Levelező: 8 óra	Kreditérték: 2	Tanóra típusa: gyakorlat	Előtanulmányi feltétel(ek): -	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek): nincs vizsga
Tantárgy felelőse: Dr. Mikos Borbála	Tantárgy besorolása: kötelező	Ajánlott félév: 1	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: évközi jegy (gyakorlati jegy)
Tantárgy előadója/i: Tunyi Tünde					Értékelés módszere: írásbeli/szóbeli/írásbeli és szóbeli

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A tantárgy célja, hogy a felsőfokú végzettséggel és szakképzettséggel rendelkező szakemberek hatékony elsősegély-nyújtási ismeretekkel rendelkezzenek. Nem csupán tudást adunk át, hanem szemléletet, annak fontosságát, hogy ne haladjunk el rászoruló embertársaink mellett a bajban.

Az Elsősegélynyújtás tantárgy célja, hogy az ápolás és betegellátás hallgatók elsajátítsák az életveszélyes állapotok felismeréséhez és az azonnali beavatkozáshoz szükséges alapvető elméleti és gyakorlati ismereteket. A tantárgy felkészíti a hallgatókat a sürgősségi helyzetekben történő szakszerű, gyors és felelősségteljes cselekvésre, valamint a beteg állapotának stabilizálására az egészségügyi ellátás megkezdéséig. A képzés célja továbbá, hogy a hallgatók megismerjék az újraélesztési és elsősegélynyújtási algoritmusokat, a baleseti és akut megbetegedések ellátásának alapelveit, a betegbiztonság és a saját biztonság megőrzésének szabályait, valamint az együttműködés jelentőségét a sürgősségi ellátás láncolatában. A tantárgy hozzájárul a kritikus gondolkodás, a helyzetfelismerés és a szakmai felelősségtudat kialakításához, amelyek alapvetőek az ápolói hivatás gyakorlásában és a klinikai ellátás biztonságos működésében.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák:

A tantárgy keretében a hallgatók megismerkednek az elsősegélynyújtás alapelveivel, az elsősegélynyújtó szerepével és a hatékony kommunikáció jelentőségével a sürgősségi helyzetekben. Elsajátítják az alapvető mentésügyi ismereteket, a betegvizsgálat lépéseit és az állapot gyors felmérésének módszereit. A tananyag kiterjed a légútbiztosítás, az újraélesztés, valamint a sebészeti és vérzések ellátásának alapjaira, beleértve a különböző kötéstípusok alkalmazását. A hallgatók megismerik a sokk, a termikus sérülések és a toxikológiai állapotok felismerését és ellátását. A kurzus foglalkozik a csontvázrendszeret érintő sérülésekkel és a traumatológiai alapokkal, valamint a keringési rendszer betegségeivel, különösen a szív- és érrendszeri eredetű rosszullétekkel és a stroke ellátásának alapjaival. A hallgatók áttekintést kapnak a diabetes mellitus akut

szövődményeiről, a központi idegrendszeri zavarokhoz kapcsolódó görcsrohamokról, valamint a légzőrendszeri problémák felismeréséről és ellátásáról. A tananyag kiter továbbá a szédülés, az akut hasi kórképek, valamint a súlyos sérültek helyszíni alapszintű ellátásának kérdéseire. A hallgatók megismerkednek a nőgyógyászati és gyermekkorai sürgősségi kórképekkel, valamint a pszichés zavarok elsődleges felismerésével és kezelésének alapelveivel.

Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:

- A tantárgy gyakorlati jellegéből adódóan az oktatás során a magyarázat és a szemléltetés egymást kiegészítve jelenik meg. A magyarázat célja az elsősegélynyújtás során alkalmazott alapelvek, szabályok és beavatkozási lépések megértésének elősegítése, különös tekintettel a sürgősségi helyzetekben szükséges döntéshozatalra. A szemléltetés demonstrációk, bemutatók és illusztrációk formájában történik, amelyek támogatják az egyes beavatkozások gyakorlati kivitelezésének elsajátítását. Az oktatás során különböző demonstrációs eszközök (pl. újraélesztési baba, kötszerek, eszközök) és audiovizuális módszerek alkalmazása segíti a hallgatók aktív bevonását, valamint a készségek biztonságos és hatékony elsajátítását.
- Esettanulmány-elemzés (valós vagy szimulált ápolási/betegápolási szituációk alapján)

A tantárgy, illetve kurzus szempontjából az MI használata nem releváns.

A tárgy értékelésének módja ötfokozatú (jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)) gyakorlati jegy, amely a tanórán elvégzett gyakorlati feladatok és zárthelyi dolgozat alapján kerül megállapításra. Az gyakorlati jegy a szorgalmi időszak végén kerül megállapításra. A gyakorlati érdemjegy javításáról a hatályos Szervezeti és Működési Szabályzat III. rész. Hallgatói követelményrendszer, Tanulmányi és Vizsgaszabályzat rendelkezik.

A gyakorlati jegy megszerzésének kritériuma a kötelező foglalkozásokon való aktív részvétel, valamint a zárthelyi dolgozat teljesítése. A gyakorlatokon a részvétel és a gyakorlati követelmények teljesítése kötelező, a hallgató nem szerezheti meg a gyakorlati tárgy kreditpontját, ha a hiányzása meghaladja félévénként a heti óraszám háromszorosát. A részvétel ellenőrzésének módját, a hallgatók távolmaradásának következményeit és a félév aláírásának feltételeit a tantárgyfelelős oktató állapítja meg, melyről a hallgatók az első órán kapnak tájékoztatást.

Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Semmel, Thomas (2025): ABCDE – A sürgősségi betegek értékelése; Medicina kiadó ISBN 9789632269795
- Kádár Balázs (2024): Mentőápolói ABC; Medicina kiadó ISBN 9789632269368
- Goschler Ádám, Krivácsy Péter, Szűcs Andrea (2024): Sürgősségi gyermekellátás - Az első órák teendői; Szent Márton Gyermekmentő Szolgálat. ISBN: 9786150201436

Ajánlott irodalom:

- Campbell, J. E. - Alson, R. L. (2020): Helyszíni sérültellátás (8. kiadás); Medicina kiadó ISBN 9789632267586
- Hunka, B., & Kisiván, Cs. (2020). Az elsősegélynyújtás kézikönyve. Medicina. ISBN: 978 963 226 551 3

Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:

A tantárgy előadója/oktatója által a MOODLE kurzushoz feltöltött tematika alapján.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

KKK szerint elsajátítandó kompetenciák

TUDÁS

a1, Részletesen ismeri a szervezet felépítését, törvényszerűségeit, a különböző alkotóelemek funkcióját, a biokémiai szabályozási, valamint az anyagcsere folyamatokat.

a2, Részletekbe menően ismeri a szervrendszereket felépítő struktúrákat, a szervrendszerek mikroszkópos és makroszkópos felépítését, a képletek felszíni struktúráit, a szervezet élettani és kóros működését, ismeri azok szabályozását, és a szervezetben lejátszódó kóros folyamatok kóroktanát.

a3, Ismeri a gyakoribb betegségek jellegzetes makro- és mikroszkópos, strukturális elváltozásait.

a6, Ismeri a fájdalomcsillapítás anatómiai és élettani alapjait, valamint a különböző fájdalomcsillapítási módokat.

a30, Ismeri a legfontosabb életmentési feladatokat, a leggyakrabban előforduló egészségkárosodások esetén szükséges teendőket a mindenkor hatályos ajánlásoknak megfelelően, az alapszintű életmentő beavatkozásokat (BLS) és eszközöket.

KÉPESSÉG

b21, Képes alkalmazni azokat az eszköz nélküli és esetenként eszközös beavatkozásokat, melyek a hirtelen bekövetkezett egészségkárosodás esetén a beteg, sérült életét megmenthetik.

ATTITÚD

c1, Elkötelezett az emberi élet védelme iránt.

c2, Munkája során tiszteletben tartja az emberi méltóságot, valamint az alapvető emberi és betegjogokat.

c5, Empatikus módon viszonyul a kliensekhez.

c14, Elkötelezett a munkavédelmi, balesetvédelmi és tűzvédelmi előírások betartásában és betarttatásában.

AUTONÓMIA, FELELŐSÉG

d6, Minőségi ellátást végez a szakmai irányelveknek megfelelően.

d10, Felelősen cselekszik sürgős szükség esetén.

d11, Munkáját a munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelményeket, valamint a mindenkor hatályos törvényi előírásokat betartva önállóan végzi.

- A tantárgy tartalma a KKK-ban meghatározott szakmai, módszertani és személyes kompetenciák fejlesztéséhez azáltal járul hozzá, hogy megalapozza a hallgatók elsősegélynyújtással kapcsolatos elméleti és gyakorlati tudását. A hallgatók átfogó ismereteket szereznek a sürgősségi ellátás alapelveiről, jogi és etikai kereteiről, valamint a leggyakoribb sérülések és sürgősségi állapotok felismeréséről és

kezeléséről. A tantárgy fejleszti a gyors helyzetfelismerés, döntéshozatal és kommunikáció képességét, valamint a biztonságos mozgatás és szállítás technikájának alkalmazását. A hallgatók megtanulják az életmentő beavatkozások végrehajtását, a segítségnyújtás folyamatának szervezését és a prevenció szemlélet gyakorlati alkalmazását.

Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát):

TANTÁRGY NEVE: Etika

Tantárgykód (nappali): SZAP25ANBP0107 Tantárgykód (levelező): SZAP25ALBP0107

TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: Ethics I.

Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Szociális Munka és Diakónia Intézet	Féléves tanóraszám: - Nappali: 24 óra - Levelező: 8 óra	Kreditérték: 2	Tanóra típusa: előadás	Előtanulmányi feltétel(ek): -	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek): aláírás
Tantárgy felelőse: Dr. Czagány Gábor László	Tantárgy besorolása: kötelező	Ajánlott félév: 1	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: vizsga (kollokvium)
Tantárgy előadója/i: Dr. Sűrű Diána					Értékelés módszere: írásbeli/szóbeli/írásbeli és szóbeli

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerjék az etika alapfogalmait, főbb irányzatait és az erkölcsi gondolkodás logikáját, valamint képessé váljanak ezek alkalmazására a mindennapi életben és a betegápolás/ápolói gyakorlat konkrét helyzeteiben.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézszségek és (rész)kompetenciák:

A tantárgy a mindennapi erkölcsi döntésekből kiindulva alapozza meg az etika alapfogalmainak megértését. A hallgatók megismerik a főbb etikai irányzatokat (különösen a deontológiai és következményetikai megközelítéseket, az erényetikát és a gondoskodás etikáját), és ezek alkalmazását döntési helyzetekben. Központi elem az erkölcsi döntéshozatal folyamata, úgy, mint a dilemmák azonosítása, az érvek és ellenérvek strukturált mérlegelése, valamint a konfliktusok értelmezése és kezelése.

Az általános etikai alapismeretek bemutatásán túl a tantárgy az egészségügyi – ápolási szakmai működéshez kapcsolódó etikai kérdésekre fókuszál. Rendszerezi a szakmai alapelveket (autonómia, jótekonyság, nem-ártás, igazságosság), és tárgyalja a gondoskodás, a hatalmi helyzetek és a kiszolgáltatottság etikai dilemmáit. Kiemelt témakör a kulturális és vallási különbségek kezelése, a kulturálisan érzékeny kommunikáció, valamint az ápoló–beteg és a szakmai team-kapcsolatok etikai kérdései (méltóságtisztelet, paternalizmus, kommunikáció, felelősség, együttműködés). Az ismeretanyag része továbbá a betegjogok etikai vonatkozásainak áttekintése (tájékoztatás, önrendelkezés, ellátás visszautasítása, titoktartás), valamint a személyes és szervezeti felelősség kérdésköre. Ennek keretében megjelenik a betegbiztonság és a minőség

szempontja, a jelzési kötelezettség, a protokollkövetés, illetve az intézményi és közérdek iránti felelősség etikai alapja.

Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:

- Magyarázó, példákkal illusztrált frontális előadás
 - Interaktív megbeszélés, irányított vita, kérdés–válasz.
 - Esettanulmány-elemzés (valós vagy szimulált ápolási/betegápolási szituációk alapján)
 - Kiscsoportos munka, szerepjáték, reflektív gyakorlatok (saját élmények, dilemmák feldolgozása)
- A tárgy, illetve kurzus során az esetleges feladatok elkészítéséhez bármilyen MI-vel működő alkalmazás felhasználható, amennyiben annak forrásjelölése a KRE MI-útmutatója alapján megfelelő.

A tantárgy értékelésének módja kollokvium, amely a félév tananyagából tett szóbeli vagy írásbeli vizsga. A vizsgát ötfokozatú (jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)) érdemjeggyel kell értékelni. Elégtelen osztályzatot csak a javítóvizsga szabályai szerint lehet kijavítani, amelyről a hatályos Tanulmányi és Vizsgaszabályzat rendelkezik. A vizsgát az egyetemi szabályoknak megfelelően a vizsgaidőszakban kell meghirdetni.

A vizsgára bocsátás feltétele az aláírás, amely megszerzésének kritériuma kötelező foglalkozásokon való aktív részvétel, valamint az oktatási időszak elismerési feltételeinek (pl. zárthelyi dolgozat, referátum, írásbeli feladat stb.) teljesítése. A részvétel ellenőrzésének módját, a hallgatók távolmaradásának következményeit és a félév aláírásának feltételeit a tantárgyfelelős oktató állapítja meg, melyről a hallgatók az első órán kapnak tájékoztatást.

Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Kovács József (2025): A modern orvosi etika alapjai (bővített kiadás) Bevezetés a bioetikába, Medicina, ISBN 978 963 226 983 2
- International Council of Nurses (ICN) (2025): Code of Ethics for Nurses.
- Elérhető online: ICN_Code-of-Ethics_EN_Web.pdf (Letöltés dátuma 2026.01.29)
- Ulrich H. J. Körtner (2021): A betegápolás etikája; Kolozsvári Egyetemi Kiadó Debreceni Református Hittudományi egyetem Szociáletikai Intézete ISBN: 9786063710469
- Dr. Sűrű Diána (2025): Ápolás és betegápolás etika (jegyzet, belső használatú oktatási segédanyag)

Ajánlott irodalom:

- Hársing László (1999): Bevezetés az etikába; Bíbor ISBN: 9789639103269
- Scott B. Rae (2015): Erkölcsi döntések Bevezetés az etikába; Harmat Budapest ISBN: 9789632882826
- Ian E. Thompson; Kath M. Melia; Kenneth M. Boyd (1999): Ápolási etika; Medicina kiadó ISBN: 9632424557
- Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara (2025): Etikai Kódex, elérhető online: <https://meszk.hu/wp-content/uploads/sites/7/2026/01/ETIKAI-KODEX-2025..pdf>
- A mindenkor hatályos Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény
- Elérhető online: Eütv. - 1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről - Hatályos Jogszabályok Gyűjteménye

Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:

A tantárgy előadója/oktatója által a MOODLE kurzushoz feltöltött tematika alapján.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

KKK szerint elsajátítandó kompetenciák

TUDÁS

a8, Ismeri az egészségügyi dokumentáció típusait, módszertanát.

a16, Ismeri a személyiség fogalmát, a személyiség tipológiákat, az érett személyiség jellemzőit, az önismeret és önértékelés aspektusait, az egészségpszichológia alapjait, a különböző életszakaszok fejlődés lélektani alapjait, a konfliktusok fajtáit, okait.

a19, Ismeri az etikai alapfogalmakat, az etikus betegellátás jellemzőit, hazai viszonylatban az egészségügyi rendszerben előforduló etikai problémákat és azok lehetséges megoldási lehetőségeit, alternatíváit.

a22, Részletesen ismeri a demográfiai alapmutatókat, a népesség egészségi állapotát jellemző epidemiológiai mutatószámokat, a főbb népbetegségek gyakoriságát, rizikófaktorait, a népegészségügyi törekvéseket, tevékenységi köröket, a szociológiai, egészségpszichológiai és kulturális elméleteket és szemléletmódot, ismeri az egészségmegőrzés és - fejlesztés szociológiai, egészségpszichológiai megközelítését.

ATTITÚD

c1, Elkötelezett az emberi élet védelme iránt.

c2, Munkája során tiszteletben tartja az emberi méltóságot, valamint az alapvető emberi és betegjogokat.

c3, Munkája során betartja az egészségügyi dolgozókra vonatkozó kötelezettségeket, és felismeri felelősségének határait.

c4, Döntéseit a szakterület jogi és etikai szabályainak figyelembevételével hozza.

c5, Empatikus módon viszonyul a kliensekhez.

c6, Szociokulturális érzékenységgel és társadalmi felelősségvállalással rendelkezik.

c7, Elkötelezett a minőségi szakmai munkavégzés mellett.

c8, Fogékony az elméleti tudományok mélyebb megismerésére, a szakterületével kapcsolatos új tudás befogadására, elkötelezett azok gyakorlati alkalmazására, törekszik az önképzésre.

c12, Értékelni tud lehetőségeket, mérlegelni tud kockázatokat, alternatívákat és következményeket, képes kompromisszumos megoldásokra.

AUTONÓMIA, FELELŐSÉG

d2, Munkáját a szakma etikai normáinak betartásával önállóan vagy team-munkában végzi.

d8, Felelősségének tudatában fejleszti a vele kapcsolatba kerülők személyiségét, egészségtudatos magatartását.

- A tantárgy megalapozza az etikai fogalomhasználatot és az erkölcsi érvelési készséget, amelyek szükségesek az ápolási gyakorlat során felmerülő dilemmák felismeréséhez és elemzéséhez. Fejleszti a hallgatók képességét arra, hogy a betegjogok, az autonómia, a méltóság és a nem-ártás elveinek figyelembevételével hozzanak döntéseket. A tantárgy hozzájárul az empatikus, felelősségteljes szakmai attitűd kialakításához, és az etikai normák tudatos alkalmazásához a betegellátásban.

Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát):

TANTÁRGY NEVE: Informatika

Tantárgykód (nappali): SZAP25ANBP0108 Tantárgykód (levelező): SZAP25ALBP0108

TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: Informatics

Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Gazdaság- és Vezetéstudományi Intézet	Féléves tanóraszám: - Nappali: 24 óra - Levelező: 8 óra	Kreditérték: 3	Tanóra típusa: gyakorlat	Előtanulmányi feltétel(ek): -	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek): aláírás
Tantárgy felelőse: Dr. Vig Zoltán	Tantárgy besorolása: kötelező	Ajánlott félév: 1	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: évközi jegy (gyakorlati jegy)
Tantárgy előadója/i: Dr. Vig Zoltán					Értékelés módszere: írásbeli/szóbeli/írásbeli és szóbeli

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A tantárgy célja, hogy a hallgatók elsajátítsák azokat az alapvető informatikai ismereteket és gyakorlati készségeket, amelyek elengedhetetlenek az ápolás és betegellátás alapképzési szak ápoló szakirányos képzés szakmai tevékenységeik, illetve az egyetemi tanulmányok dokumentálásához, tervezéséhez és adminisztrációjához. A tantárgy során a hallgatók megismerkednek a szövegszerkesztés, táblázatkezelés és internetes információkeresés alapjaival, valamint az ápolás és betegellátás alapképzési szak ápoló szakirányos képzéshez kapcsolódó digitális eszközök és alkalmazások használatával. Kiemelt hangsúlyt kap az irodai szoftverek integrált alkalmazása, a gyakorlatorientált feladatmegoldás, valamint a korszerű informatikai eszközök tudatos és hatékony használata.

A kurzus elősegíti az MI etikus használatát, megismerteti a hallgatókkal a KRE MI-útmutatóját, valamint szélesebb képet ad az MI-alkalmazásokról.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)készségek és (rész)kompetenciák:

Az elsajátítandó gyakorlati tananyag keretében a hallgatók megismerkednek az informatika alapfogalmaival, tárgyával és módszereivel, valamint a digitális eszközök gyakorlati alkalmazásának lehetőségeivel. A képzés kiterjed a nyílt forráskódú szoftverek használatára, előnyeire és szerepére a mindennapi és szakmai munkában.

A tananyag részét képezi a szövegszerkesztés alapjainak elsajátítása, beleértve a képek és ábrák kezelését, táblázatok beillesztését, valamint a körlevélkészítést. A hallgatók megismerik a hosszabb dokumentumok strukturálásának módjait, így a címsorok, jegyzékek és hivatkozások készítését is.

A képzés során a hallgatók betekintést nyernek a táblázatkezelés alapjaiba, különös tekintettel az Microsoft Excel használatára, az alapvető statisztikai képletek alkalmazására, grafikonok és egyszerű űrlapok készítésére. Emellett megismerik a szövegszerkesztő, táblázatkezelő és levelező programok együttes használatának lehetőségeit és előnyeit.

A tananyag foglalkozik a biztonságos internethasználat alapelveivel, valamint az elektronikus ügyintézési felületek működésével és alapvető funkcióival. A hallgatók elsajátítják a prezentációkészítés alapjait is, például a Microsoft PowerPoint és más eszközök alkalmazásával, támogatva ezzel a hatékony szakmai kommunikációt.

Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:

Interaktív szemináriumok, számítógépes gyakorlati foglalkozások, önálló és irányított hallgatói feladatmegoldás, digitális tananyagok alkalmazása. A tantárgy teljesítése során a feladatok elkészítéséhez bármilyen MI-vel működő alkalmazás felhasználható, amennyiben annak forrásjelölése a KRE MI-útmutatója alapján megfelelő.

A tárgy értékelésének módja ötfokozatú (jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)) gyakorlati jegy, amely a tanórán elvégzett gyakorlati feladatok és zárthelyi dolgozat alapján kerül megállapításra. Az gyakorlati jegy a szorgalmi időszak végén kerül megállapításra. A gyakorlati érdemjegy javításáról a hatályos Szervezeti és Működési Szabályzat III. rész. Hallgatói követelményrendszer, Tanulmányi és Vizsgaszabályzat rendelkezik.

A gyakorlati jegy megszerzésének kritériuma a kötelező foglalkozásokon való aktív részvétel, valamint a zárthelyi dolgozat teljesítése. A gyakorlatokon a részvétel és a gyakorlati követelmények teljesítése kötelező, a hallgató nem szerezheti meg a gyakorlati tárgy kreditpontját, ha a hiányzása meghaladja félévénként a heti óraszám háromszorosát. A részvétel ellenőrzésének módját, a hallgatók távolmaradásának következményeit és a félév aláírásának feltételeit a tantárgyfelelős oktató állapítja meg, melyről a hallgatók az első órán kapnak tájékoztatást.

Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Budai, B. B. (2024). Digitális készségfejlesztés. Akadémiai Kiadó – Ludovika Egyetemi Kiadó. ISBN: 978 963 454 961 1
- Dr. Prievára Dóra Katalin (2022): Internethasználat –Egészségesen és tudatosan, Juhász Gyula Felsőoktatási Kiadó. ISBN: 78-615-5946-75-2

Ajánlott irodalom:

- Bártfai, B. (2025). Excel 2024 zsebkönyv. BBS-Info Kft. ISBN: 9786156364289
- Michael Miller (2025): A mesterséges intelligencia - Kíváncsi kezdőknek, Taramix Kiadó Kft. ISBN: 9786156741110

Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:

A tantárgy előadója/oktatója által a MOODLE kurzushoz feltöltött tematika alapján.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

KKK szerint elsajátítandó kompetenciák

TUDÁS

a22, Részletesen ismeri a demográfiai alapmutatókat, a népesség egészségi állapotát jellemző epidemiológiai mutatószámokat, a főbb népbetegségek gyakoriságát, rizikófaktorait, a népegészségügyi törekvéseket, tevékenységi köröket, a szociológiai, egészségszociológiai és kulturális elméleteket és szemléletmódot, ismeri az egészségmegőrzés és - fejlesztés szociológiai, egészségszociológiai megközelítését.

a29, Átfogóan ismeri a bizonyítékokon alapuló ápolás, orvoslás szemléletét, a kutatás, irodalomkutatás folyamatát, az adatgyűjtési módszereket, az adatbázis készítésének menetét, a statisztikai programokat, az egyváltozós statisztikai eljárásokat, az eredmények értelmezésének, értékelésének menetét, kritikus gondolkodással bír.

a32, Átfogóan ismeri az egészségügyi informatika alapfogalmait, az operációs rendszereket, a szövegszerkesztő és táblázatkezelő programokat, az egészségügyi informatikai alapadatok feldolgozásának módszereit, a kapott eredmények prezentálását, továbbá az adatbázisokat, kódrendszereket.

KÉPESSÉG

b20, Képes közreműködni bizonyítékokon alapuló, kutatómódszertani és biostatistikai ismeretekre alapozott, releváns hazai és nemzetközi kutatások eredményeire támaszkodó, szakterületének megfelelő vizsgálatok elvégzésében és azok prezentálásában.

ATTITÚD

c16, Munkájának eredményeit szakmai és nem szakmai körök számára hatékonyan tudja kommunikálni.

AUTONÓMIA, FELELŐSÉG

d7, Felelősséggel használja intézményeinek erőforrásait.

d11, Munkáját a munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelményeket, valamint a mindenkor hatályos törvényi előírásokat betartva önállóan végzi.

A tantárgy tartalma hozzájárul az ápolás és betegellátás alapképzési szak ápoló szakirányra vonatkozóan a képzési és kimeneti követelményekben megjelölt kompetenciák teljesüléséhez azáltal, hogy a hallgatók elsajátítják az informatika alapfogalmait és módszereit, valamint

megtanulják a digitális eszközök hatékony alkalmazását a szakmai tevékenységekben. A tantárgy fejleszti az irodai szoftverek – különösen a szövegszerkesztő, táblázatkezelő és levelező programok – integrált használatát, támogatva a precíz dokumentumkészítést, adatelemzést és adminisztrációs feladatokat. A hallgatók képessé válnak hosszú dokumentumok strukturált szerkesztésére, hivatkozások és jegyzékek létrehozására, valamint az internetes információforrások kritikus értékelésére. A tantárgy elősegíti a digitális kompetencia fejlődését, az információbiztonság tudatos kezelését, és támogatja az ápolás és betegellátás alapképzési szak ápoló szakirányos képzés tevékenységeihez kapcsolódó digitális alkalmazások kreatív és hatékony használatát.

Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát):

TANTÁRGY NEVE: Jogi alapismeretek

Tantárgykód (nappali): SZAP25ANBP0109 **Tantárgykód (levelező):** SZAP25ALBP0109

TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: Basics of law

Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Szociális Munka és Diakónia Intézet	Féléves tanóraszám: - Nappali: 24 óra - Levelező: 8 óra	Kreditérték: 3	Tanóra típusa: előadás	Előtanulmányi feltétel(ek): -	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek): aláírás
Tantárgy felelőse: Dr. Lugosi József	Tantárgy besorolása: kötelező	Ajánlott félév: 1	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: vizsga (kollokvium)
Tantárgy előadója/i: Dr. Sűrű Diána					Értékelés módszere: írásbeli/szóbeli/írásbeli és szóbeli

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A tantárgy célja, hogy a hallgatók átfogó képet kapjanak a jogrendszer alapfogalmairól, szerkezetéről és működéséről, valamint megismerjék azoknak a jogterületeknek a főbb általános szabályait, amelyekkel az egészségügyi ellátás során leggyakrabban találkozhatnak.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)képességek és (rész)kompetenciák:

A tantárgy a jog szerepét és alapfogalmait tekinti át (jog, erkölcs, társadalmi normák), majd bemutatja a jogforrások és a jogszabályok rendszerét, valamint a jogi normák felépítését és alapvető típusait. Kiemelten tárgyalja a jogszabályok érvényességét és hatályát (időbeli, területi, személyi), továbbá a jogalkotás és jogalkalmazás alapjait, a jogrendszer felépítését (tagozódás, joghézag, normakollízió) és a konfliktuskezelés fő formáit (bírói, hatósági eljárás, mediáció).

A hallgatók megismerik az Európai Unió jogának alapjait, valamint átfogó, általános képet kapnak a fő jogágak (alkotmányjog, közigazgatási jog, büntetőjog, polgári jog, munkajog) főbb kereteiről és alapfogalmairól.

Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:

- Magyarázó, példákkal illusztrált frontális előadás
- Interaktív megbeszélés, irányított vita, kérdés-válasz.
- Esettanulmány-elemzés (valós vagy szimulált ápolási/betegápolási szituációk alapján)

A tárgy, illetve kurzus során az esetleges feladatok elkészítéséhez bármilyen MI-vel működő alkalmazás felhasználható, amennyiben annak forrásjelölése a KRE MI-útmutatója alapján megfelelő.

A tantárgy értékelésének módja kollokvium, amely a félév tananyagából tett szóbeli vagy írásbeli vizsga. A vizsgát ötfokozatú (jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)) érdemjeggyel kell értékelni. Elégtelen osztályzatot csak a javítóvizsga szabályai szerint lehet kijavítani, amelyről a hatályos Tanulmányi és Vizsgaszabályzat rendelkezik. A vizsgát az egyetemi szabályoknak megfelelően a vizsgaidőszakban kell meghirdetni.

A vizsgára bocsátás feltétele az aláírás, amely megszerzésének kritériuma kötelező foglalkozásokon való aktív részvétel, valamint a zárthelyi dolgozatn teljesítése. A részvétel ellenőrzésének módját, a hallgatók távolmaradásának következményeit és a félév aláírásának feltételeit a tantárgyfelelős oktató állapítja meg, melyről a hallgatók az első órán kapnak tájékoztatást.

Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Gombos Katalin – Simon Károly László – Strihó Krisztina (2021): Kérdések és válaszok a jogról. Bevezetés a magyar jog alapjaiba. Budapest, HVG-ORAC. ISBN: 978-963-258-531-4
- Balássy Ádám Miklós (2025): A jogforrástan alapjai – Törvények, rendeletek, határozatok, L'Harmattan kiadó ISBN: 978-963-646-174-4
- Dr. Sűrű Diána (2025): Jogi alapismeretek (jegyzet, belső használatú oktatási segédanyag)

Ajánlott irodalom:

- Szabó Miklós (szerk.): Bevezetés a jog- és államtudományokba. Bíbor Kiadó, Miskolc, 2012. ISBN: 978-963-9988-46-0
- Kriston Edit – Sági Edit – Tóth Gergő: Jogi alapismeretek. Novotni Kiadó, Miskolc, 2016. ISBN: 978-615-5597-31-2.
- Gárdos-Orosz Fruzsina – Halász Iván (szerk.): Bevezetés az alkotmányjogba – Alapfogalmak. Dialóg Campus, Budapest, 2019. ISBN: 978-615-6020-24-6.
- Bodó Attila Pál: Jogi és közigazgatási ismeretek. Nemzeti Közzolgálati Egyetem, Budapest, 2014. (ISBN nem feltüntetett / egyetemi kiadvány.)
- Mindenkor hatályos jogszabályok (<https://njt.hu/>)

Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:

A tantárgy előadója/oktatója által a MOODLE kurzushoz feltöltött tematika alapján.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

KKK szerint elsajátítandó kompetenciák

TUDÁS

a8, Ismeri az egészségügyi dokumentáció típusait, módszertanát.

a19, Ismeri az etikai alapfogalmakat, az etikus betegellátás jellemzőit, hazai viszonylatban az egészségügyi rendszerben előforduló etikai problémákat és azok lehetséges megoldási lehetőségeit, alternatíváit.

a20, Ismeri a jogi alapfogalmakat, a jogszerű betegellátás jellemzőit, hazai viszonylatban az egészségügyi rendszerben előforduló főbb jogi problémákat és azok lehetséges megoldási lehetőségeit, alternatíváit, valamint a kliensek és az ellátást végzők jogait és kötelezettségeit.

a21, Széleskörűen ismeri a jogi alapfogalmakat, a jogszerű betegellátás jellemzőit, hazai viszonylatban az egészségügyi rendszerben előforduló főbb jogi problémákat és azok lehetséges megoldási lehetőségeit, alternatíváit, valamint a kliensek és az ellátást végzők jogait és kötelezettségeit.

a22, Részletesen ismeri a demográfiai alapmutatókat, a népesség egészségi állapotát jellemző epidemiológiai mutatószámokat, a főbb népbetegségek gyakoriságát, rizikófaktorait, a népegészségügyi törekvéseket, tevékenységi köröket, a szociológiai, egészségpszichológiai és kulturális elméleteket és szemléletmódot, ismeri az egészségmegőrzés és - fejlesztés szociológiai, egészségpszichológiai megközelítését.

a34, Ismeri a munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelményeket, tűzvédelmi előírásokat, a mindenkor hatályos jogszabályi előírásokat, és az uniós szabályokat, ismeri a munkavállaló egészségét, és biztonságát veszélyeztető kockázatokat, és a munkaeszközök biztonságos használatát.

KÉPESSÉG

b13, Képes átlátni az egészségügyet meghatározó jogforrások rendszerét, azok alkalmazásának szabályait, valamint megfelelően alkalmazza a releváns jogi szakkifejezéseket, kompetenciahatárainak megfelelően tájékoztatást nyújt a klienseknek a betegjogokról és azok érvényre juttatásának lehetőségeiről.

ATTITÚD

c2, Munkája során tiszteletben tartja az emberi méltóságot, valamint az alapvető emberi és betegjogokat.

c3, Munkája során betartja az egészségügyi dolgozókra vonatkozó kötelezettségeket, és felismeri felelősségének határait.

c4, Döntéseit a szakterület jogi és etikai szabályainak figyelembevételével hozza.

c5, Empatikus módon viszonyul a kliensekhez.

c7, Elkötelezett a minőségi szakmai munkavégzés mellett.

AUTONÓMIA, FELELŐSÉG

d11, Munkáját a munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelményeket, valamint a mindenkor hatályos törvényi előírásokat betartva önállóan végzi.

- A tantárgy megalapozza a jogi alapfogalmak és a jogalkotás alapvető fogalmainak ismeretét, valamint elősegíti a jogrendszer felépítésének és működésének megértését. A hallgatók képessé válnak egyszerű jogi szövegek értelmezésére, és a betegellátás során előforduló tipikus jogi helyzetek felismerésére. A kurzus támogatja a főbb jogágak bemutatásával a jogi szemlélet kialakulását, amely segíti a szabályozott szakmai környezetben történő biztonságos munkavégzést.

Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát):

A tantárgy szorosan kapcsolódik az Etika, az Egészségügyi jog/betegjog, valamint más, későbbi szakmai tárgyakhoz, mivel azok jogi alapozását adja.

Nagy létszámú előadás formában is tartható, de az interaktív elemek (rövid jogi példák kérdés–válasz formában történő feldolgozása) – melyek erősítik a kompetenciafejlesztést- csak kisebb létszámban alkalmazhatók eredményesen.

TANTÁRGY NEVE: Orvosi latin

Tantárgykód (nappali): SZAP25ANBP0110 **Tantárgykód (levelező):** SZAP25ALBP0110

TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: Latin terminology in medicine

Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Egészségtudományi Intézet	Féléves tanóraszám: - Nappali: 24 óra - Levelező: 8 óra	Kreditérték: 3	Tanóra típusa: gyakorlat	Előtanulmányi feltétel(ek): -	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek): nincs vizsga
Tantárgy felelőse: Bányai Tibor Márk	Tantárgy besorolása: kötelező	Ajánlott félév: 1	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: évközi jegy (gyakorlati jegy)
Tantárgy előadója/i: Rideg Gyula					Értékelés módszere: írásbeli/szóbeli/írásbeli és szóbeli

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A diplomás ápoló munkájához nélkülözhetetlen a nemzetközi standardokon alapuló orvosi terminológia egyezményes kifejezéseinek és a szaknyelv hiteles használatának ismerete, gyakorlati alkalmazásának készsége.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)készségek és (rész)kompetenciák:

A latin nyelv ismerete az egészségügyi szakemberek számára elsősorban a szaknyelv megértését, a kommunikáció pontosítását és az etikai, történeti háttér megismerését szolgálja. A tanulás során fontos a szövegolvasás, a helyes kiejtés és az írásbeli készségek fejlesztése, valamint a latin nyelv alapvető nyelvtani szerkezetének ismerete, ideértve a szófajokat, a ragozás szabályait és a mondatok alapjait. Az anatómiai ismeretekhez kapcsolódóan a hallgatók elsajátítják a szervek és szervrendszerek nevezéktanát, az anatómiai síkok meghatározását, valamint a tünetek és orvosi eljárások elnevezését szókapcsolatokban. A gyakorlati készségek fejlesztése érdekében valós orvosi leletek és zárójelentések olvasása és értelmezése történik, kiegészítve a laboratóriumi eredmények, gyógyszerészeti kifejezések, képalkotó vizsgálatok és népegészségtani szakkifejezések megértésével. A tananyag része az egyszerű szövegalkotási gyakorlatok végzése az ápolási dekuszokhoz, amely elősegíti a pontos dokumentáció és a szakszerű kommunikáció kialakítását. Emellett a klasszikus latin szólások, mondások és versrészletek fordítása és értelmezése hozzájárul az általános műveltség, valamint az etikai gondolkodás fejlesztéséhez, így a hallgatók nemcsak a szakmai, hanem a kulturális és történeti háttérrel is gazdagodnak.

Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:

- az oktató munkáján alapuló magyarázat
- a hallgató munkáján alapuló önálló és csoport feladatok, fordítások, gyakorló és házi feladatok

- a hallgató és az oktató közös munkáján alapuló feladatmegoldás, szövegfeldolgozás
A tantárgy, illetve kurzus célja, hogy az ápolás és betegellátáshoz kapcsolódóan alapkompétenciát fejlesszen, ezért fontos, hogy a feladatok megoldása során a hallgatók ne használjanak mesterségesintelligencia-alapú eszközöket a tanulás ezen szakaszában.

A tárgy értékelésének módja ötfokozatú (jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)) gyakorlati jegy, amely a tanórán elvégzett gyakorlati feladatok és zárthelyi dolgozat alapján kerül megállapításra. Az gyakorlati jegy a szorgalmi időszak végén kerül megállapításra. A gyakorlati érdemjegy javításáról a hatályos Szervezeti és Működési Szabályzat III. rész. Hallgatói követelményrendszer, Tanulmányi és Vizsgaszabályzat rendelkezik.

A gyakorlati jegy megszerzésének kritériuma a kötelező foglalkozásokon való aktív részvétel, valamint a zárthelyi dolgozat teljesítése. A gyakorlatokon a részvétel és a gyakorlati követelmények teljesítése kötelező, a hallgató nem szerezheti meg a gyakorlati tárgy kreditpontját, ha a hiányzása meghaladja félévénként a heti óraszám háromszorosát. A részvétel ellenőrzésének módját, a hallgatók távolmaradásának következményeit és a félév aláírásának feltételeit a tantárgyfelelős oktató állapítja meg, melyről a hallgatók az első órán kapnak tájékoztatást.

Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Szentgyörgyi Krisztina (2023): Orvosi latin kifejezések - Egészségügyi ágazatban tanulóknak, Mozaik Kiadó, Szeged, ISBN 9789636978679
- Diricziné Barna Gyöngyi (2021): Orvosi latin, Műszaki könyvkiadó. ISBN: 978 963 16 6570 3
- Bakó Alexandra - Somodi Brigitta - Szöllősi Lili: Orvosi latin (egyetemi jegyzet) Semmelweis Egyetem, Szaknyelvi Intézet

Ajánlott irodalom:

- Nagy József (2011): Orvosi latin nyelvi alapismeretek 14. kiadás, Medicina kiadó. ISBN: 978 963 226 427 1
- Nagy József (2006): Orvosi latin szógyűjtemény 8. kiadás, Medicina kiadó. ISBN: 963 242 807 2

Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:

A tantárgy előadója/oktatója által a MOODLE kurzushoz feltöltött tematika alapján.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

KKK szerint elsajátítandó kompetenciák

TUDÁS

a35, Ismeri az egészségtudományi szakterület szakmai szókincsét anyanyelvén, valamint latin nyelven (orvosi latin).

KÉPESSÉG

b26, Jól használja a munkájához szükséges szakmai (orvosi latin) nyelvet.

ATTITÚD

c8, Fogékony az elméleti tudományok mélyebb megismerésére, a szakterületével kapcsolatos új tudás befogadására, elkötelezett azok gyakorlati alkalmazására, törekszik az önképzésre.

c10, Törekszik és fontosnak tartja az ismeretek szakszerű átadását.

AUTONÓMIA, FELELŐSÉG

d12, Felelősségének tudatában fejleszti saját tudását és felelősséget vállal a jövő szakdolgozóinak gyakorlati és elméleti tudásának fejlesztésében.

Az orvosi latin (vagy latin alapú orvosi terminológia) tantárgy oktatásának elsődleges célja, hogy a hallgatók elsajátítsák az egészségtudományok tanulásához és a klinikai gyakorlathoz elengedhetetlenül szükséges szaknyelvi hátteret.

A félév során a hallgatók megismerkednek azokkal a nyelvtani alapokkal, amelyek nélkülözhetetlenek az anatómiai nevek, az orvosi kifejezések pontos értelmezéséhez és helyes használatához.

Az Orvosi latin tárgy által biztosított tudás így nem csak az Anatómia tárgy tananyagának elsajátítását segíti, hanem olyan készségekkel is felruházza a hallgatót, amelyek hosszú távon képessé teszik a betegellátásban használt latin nyelvű terminológia beazonosítására.

Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát):

TANTÁRGY NEVE: Pszichológiai alapismeretek – életkorok pszichológiája

Tantárgykód (nappali): SZAP25ANBP0111 Tantárgykód (levelező): SZAP25ALBP0111

TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: Psychology

Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Szociális Munka és Diakónia Intézet	Féléves tanóraszám: - Nappali: 24 óra - Levelező: 8 óra	Kreditérték: 3	Tanóra típusa: előadás	Előtanulmányi feltétel(ek): -	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek): aláírás
Tantárgy felelőse: Dr. Ipolyi Dóra	Tantárgy besorolása: kötelező	Ajánlott félév: 1	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: vizsga (kollokvium)
Tantárgy előadója/i: Dr. Ipolyi Dóra					Értékelés módszere: írásbeli/szóbeli/írásbeli és szóbeli

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerjék az alapvető személyiségelméleteket, a személyiség normál fejlődésének és működésének jellemzőit, valamint az egyes életkori szakaszok pszichológiai sajátosságait.

További cél, hogy a hallgatók átfogó képet kapjanak az emberi viselkedés és lelki működés alapvető törvényszerűségeiről.

Az önismeret és társismeret fejlesztésén keresztül a tantárgy hozzájárul a hatékony kommunikációhoz, az empátia kialakulásához, valamint a segítő kapcsolat minőségének javításához.

A hallgatók megismerkednek az alapvető pszichológiai intervenciók lehetőségeivel, amelyek támogatják az adekvát viselkedési és kommunikációs stratégiák kialakítását.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák:

A hallgatók megismerik az alapvető pszichológiai fogalmakat és folyamatokat, az adott életkorok pszichés dimenzióit. További feladat a pszichológiai alapszókincs kialakítása, ezek értése és használata. A tantárggyal kapcsolatos olyan attitűd kialakítása, amely segíti őket későbbi önművelődésükben, a pszichológiai jellegű információk iránti érdeklődésükben.

- A pszichológia tudományának gyökere és kialakulása. Pszichológia irányzatai, vizsgálati módszerei. A pszichológia biológiai alapjai.

- Megismerő folyamatok. Az érzékelés és az észlelés kognitív pszichológiai megközelítése. A figyelem folyamata, elmélete, fajtái. Az emlékezet működésének kognitív pszichológiai megközelítése.
- A tanulás értelmezésének legfontosabb elméletei. A gondolkodás folyamatának kognitív pszichológiai elmélete. A gondolkodás és a nyelv kapcsolata.
- A motiváció alapfogalmai. A kognitív motívumok rendszere és fejlesztése. Az érzelem jellemzői, az érzelmi reakciók. Az érzelmek és a stressz pszichológiája.
- A tudat kérdésköre a pszichológiában. Alapfogalmak. Módosult tudatállapotok. Az intelligencia és kreativitás. Az intelligencia mérése.
- Az emberi személyiség fejlődése A szelf fogalma. A személyiség elméleti megközelítései gyakorlati példákon keresztül. Társas kapcsolat, csoportfolyamat.
- Pszichológiai fejlődés és az életkorok pszichológiája. A korai anya-gyermek kapcsolat jelentősége a pszichológiai fejlődésben. Pszichológiai fejlődés az első évben. Az értelmi és az emocionális fejlődés.
- Pszichológiai fejlődés kisgyermekkorban. Pszichológiai fejlődés óvodáskorban, kisiskoláskorban. A kognitív fejlődés jellemzői. A pubertáskor sajátosságai: az intellektuális és a testi fejlődés.

Serdülőkor a mai társadalomban. A pubertás kapcsolatrendszerének és énképének változása. Az ifjúkor jellemzői. A pályaválasztási érettség. Az érett személy jellemző kritériumai.

Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:

Frontális előadások, tematikus prezentációk.

A tárgy, illetve kurzus során az esetleges feladatok elkészítéséhez bármilyen MI-vel működő alkalmazás felhasználható, amennyiben annak forrásjelölése a KRE MI-útmutatója alapján megfelelő.

A tantárgy értékelésének módja kollokvium, amely a félév tananyagából tett írásbeli vizsga. A vizsgát ötfokozatú (jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)) érdemjeggyel kell értékelni. Elégtelen osztályzatot csak a javítóvizsga szabályai szerint lehet kijavítani, amelyről a hatályos Tanulmányi és Vizsgaszabályzat rendelkezik. A vizsgát az egyetemi szabályoknak megfelelően a vizsgaidőszakban kell meghirdetni.

A vizsgára bocsátás feltétele az aláírás, amely megszerzésének kritériuma kötelező foglalkozásokon való aktív részvétel, valamint a zárthelyi dolgozat teljesítése. A részvétel ellenőrzésének módját, a hallgatók távolmaradásának következményeit és a félév aláírásának feltételeit a tantárgyfelelős oktató állapítja meg, melyről a hallgatók az első órán kapnak tájékoztatást.

Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Pléh Csaba: Pszichológia. Akadémia Kiadó, Budapest, 2022. (ISBN: 9789634546382)
- Vajda Zsuzsanna (2025): Életkorok pszichológiája, Osiris kiadó. ISBN: 9789632765198

Ajánlott irodalom:

- Atkinson, Richard–Hilgard, Ernest–Smith, Edward–Nolen, Susan (szerk.): Pszichológia. Budapest, Osiris-Századvég Kiadó, 2005. ISBN: 978-963-389-713-3
- Carver, Charles S.–Scheier, Michael F.: Személyiségpszichológia. Budapest, Osiris Kiadó, 2006. ISBN: 963-389-709-2
- Berne, Eric: Emberi játszmák. Budapest, Háttér Kiadó, 2009. ISBN: 978-963-9365-77-3
- Oláh Attila (2006): Pszichológiai alapismeretek, Budapest, Bölcsész Konzorcium ISBN 963 9704 73 3

Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:

A tantárgy előadója/oktatója által a MOODLE kurzushoz feltöltött tematika alapján.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

KKK szerint elsajátítandó kompetenciák

TUDÁS

a15, Részletesen ismeri a kommunikáció alapelemeit, formáit, irányait, csatornáit, az életkornak megfelelő kommunikációs stratégiákat, a problémafeltáró és problémamegoldó, valamint ösztönző kommunikáció jellegzetességeit.

a16, Ismeri a személyiség fogalmát, a személyiség tipológiákat, az érett személyiség jellemzőit, az önismeret és önértékelés aspektusait, az egészségpszichológia alapjait, a különböző életszakaszok fejlődés lélektani alapjait, a konfliktusok fajtáit, okait.

a17, Átfogóan ismeri a pszichológia vizsgálati területeit, módszereit, a pszichológia legfontosabb irányzatait, tudományterületeit, illetve ezek alapproblémáit.

a18, Részletesen ismeri a terapeuta munka alapelveit, jellemzőit, intervenciók szintjeit, az ápolási és betegvezetési folyamat összefüggéseit, a betegvezetés elméleti alapjait, formáit, a paramedikális tanácsadás szintjeit, készségeit és stratégiáit, személyiségének és szakmai felkészültségének folyamatos, tervszerűen tudatos fejlesztésének lehetőségeit.

a22, Részletesen ismeri a demográfiai alapmutatókat, a népesség egészségi állapotát jellemző epidemiológiai mutatószámokat, a főbb népbetegségek gyakoriságát, rizikófaktorait, a népegészségügyi törekvéseket, tevékenységi köröket, a szociológiai, egészségpszichológiai és kulturális elméleteket és szemléletmódot, ismeri az egészségmegőrzés és - fejlesztés szociológiai, egészségpszichológiai megközelítését.

a24, Ismeri az addikciók pszichés és fizikális alapjait, a leggyakoribb típusait, az önsegítő programok és csoportok jelentőségét és egyéb kezelési lehetőségeket, a deviáns viselkedési formákat, és azok lehetséges integrációs, kezelési megoldásait.

KÉPESSÉG

b11, Képes adekvát, a partnerhez igazított szakmai kommunikáció folytatására, szóban és írásban is, hatékonyan kommunikál a pácienssel, családdal, közösséggel, az interperszonális készségek révén képes a bizalom kialakítására a pácienssel, családdal, közösséggel.

b12, Képes a hivatása gyakorlása során a szükséges pszichológiai alap alkalmazására, pszichoszomatikus szemlélet követésére, képes a beteg és az egészségügyi szakember interperszonális kapcsolatában felmerülő problémák adekvát kezelésére, a beteg ember speciális pszichés jellemzőinek felismerésére és alapvető kezelésére.

b17, Képes felismerni és megfelelően integrálni az ellátórendszerben az addikcióval küzdő beteget, valamint képes az addiktív viselkedés kialakulásában szerepet játszó rizikó és protektív faktorok elkülönítésére és felismerésére, felismeri a deviáns magatartást és a páciens a megfelelő ellátórendszerbe irányítja.

b19, Képes megválasztani, és alkalmazni a szakterületéhez kapcsolódó pedagógiai ismereteket, módszereket és képes egyéni és csoportos kliens, betegoktatási feladatok ellátására a kliens életkorának, társadalmi státuszának, értelmi és érzelmi képességének, betegségének megfelelően.

ATTITÚD

c2, Munkája során tiszteletben tartja az emberi méltóságot, valamint az alapvető emberi és betegjogokat.

c5, Empatikus módon viszonyul a kliensekhez.

c6, Szociokulturális érzékenységgel és társadalmi felelősségvállalással rendelkezik.

c7, Elkötelezett a minőségi szakmai munkavégzés mellett.

c8, Fogékony az elméleti tudományok mélyebb megismerésére, a szakterületével kapcsolatos új tudás befogadására, elkötelezett azok gyakorlati alkalmazására, törekszik az önképzésre.

c9, Holisztikus, reflektív szemlélettel rendelkezik.

c10, Törekszik és fontosnak tartja az ismeretek szakszerű átadását.

c11, Kritikusan, de elfogulatlanul viszonyul saját és mások szakmai tevékenységéhez, nyitott mások véleményének meghallgatására, figyelembevételére.

c12, Értékelné tud lehetőségeket, mérlegelni tud kockázatokat, alternatívákat és következményeket, képes kompromisszumos megoldásokra.

c15, Nyitott a kapcsolatteremtésre, az együttműködésre, a kommunikációra.

AUTONÓMIA, FELESSŐÉG

d5, Partneri szinten együttműködik az egészségügyi és szociális ellátórendszer tagjaival.

d8, Felelősségének tudatában fejleszti a vele kapcsolatba kerülők személyiségét, egészségtudatos magatartását.

A tantárgy hozzájárul az ápolás és betegellátás KKK-ban jelölt kompetenciáihoz azáltal, hogy a hallgatók pszichológiai ismereteinek nyújt biztos alapot. Megismerkedhetnek az ember mentális működésével, alapvető pszichológiai fogalmakkal, a tantárgy során elsajátított tudás közvetlenül hasznosítható a későbbi tanulmányok során, különösen a klinikai és egészségpszichológia, valamint a szakápolástani gyakorlatok keretében.

Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát):

TANTÁRGY NEVE: Testnevelés

Tantárgykód (nappali): SZAP25ANBP0112 **Tantárgykód (levelező):** -

TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: Physical Education

Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Pedagógusképző Intézet	Féléves tanóraszám: - Nappali: 24 óra - Levelező: óra	Kreditérték: 0	Tanóra típusa: gyakorlat	Előtanulmányi feltétel(ek): -	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek): aláírás
Tantárgy felelőse: Dr. Kőnig-Görög Dóra	Tantárgy besorolása: kritérium tantárgy	Ajánlott félév: 1	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: aláírás
Tantárgy előadója/i: Dr. Kőnig-Görög Dóra					Értékelés módszere: írásbeli/szóbeli/írásbeli és szóbeli

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A tantárgy célja a hallgatók aktuális egészségi állapotának szinten tartása, fejlesztése, a jobb életminőség testi feltételeinek megteremtése olyan (új) mozgásformák, sportágak megismerése és gyakorlása által, melyek a diplomaszerezést követően is életvitelszerűen űzhetők. További cél, hogy az ápolás és betegellátás hallgatók fejlesszék fizikai állóképességüket, mozgáskoordinációjukat és terhelhetőségüket, valamint elsajátítsák az egészségmegőrzést és a munkavégzéshez szükséges ergonomikus mozgásformák alapelveit. A tantárgy hozzájárul a helyes testtartás, a mozgásszervi prevenció és a fizikai terheléssel járó ápolói munka biztonságos végzésének megalapozásához. A hallgatók megismerkednek a gerincvédelem, az ízületkímélő mozgás, valamint a fizikai túlterhelés és munkahelyi ártalmak megelőzésének alapelveivel. A tantárgy célja továbbá az egészséges életmód iránti elkötelezettség erősítése és a fizikai aktivitás szerepének tudatosítása az ápolói hivatás hosszú távú, biztonságos gyakorlása érdekében.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák:

A hallgatók megismerik és gyakorolják a helyes testtartás és mozgáskultúra alapjait, különös tekintettel a gerincvédelemre és az ízületkímélő mozgásformák alkalmazására. Gyakorolják a bemelegítés, nyújtás és erősítés alapvető gyakorlatait, valamint az állóképesség és fizikai terhelhetőség fejlesztését szolgáló mozgásformákat. A hallgatók gyakorolják a fizikai terheléshez való alkalmazkodást, a helyes légzéstechnikát, a mozgásszervi túlterhelés megelőzését szolgáló gyakorlatokat, valamint az egyszerű

prevenációs mozgásformákat, amelyek hozzájárulnak az egészségmegőrzéshez és a biztonságos betegellátáshoz. A hallgatók 11 különböző sportág megismerése, gyakorlása közül választhatnak, melyek:

- Röplabda
- Aerobik
- Stretching
- Zumba
- Crossfit
- Funkcionális köredzés
- Tollaslabda
- Karate
- Judo
- Funkcionális mélyizom-erősítés
- Tabata, Core edzés

A hallgatók megismerkednek a nyújtás és erősítés módszertani sajátosságaival. A heti kétszer negyvenöt percben külön figyelmet fordítunk az izmok és ízületek helyes terhelésére, a nyújtó gyakorlatok megfelelő kivitelezésére. A gyakorlatok során szerepet kap a befelé figyelés, önmagunk mélyebb megismerése és a relaxáció. A tantárgy végére a hallgató képes lesz önmagától is preventíven elvégezni a legtöbb erősítő és nyújtó gyakorlatot, mivel a félév során az alapok pontos elsajátítására kerül a fő hangsúly.

Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:

Bemelegítés választott sportág alapján, ahol szükséges játékszabályok oktatása és sportolás.

A tantárgy, illetve kurzus szempontjából az MI használata nem releváns.

Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Christoph Kolodziej: Kézilabdázás, Cser Könyvkiadó és kereskedelmi kft., 2013. ISBN: 9789632783222
- Zsolt Róbert: Röplabda ABC, Sport Kiadó, ISBN: 2399998603125
- Tihanyiné Dr. Hős Ágnes-Fajcsák Zsuzsa: Az aerobik elmélete és gyakorlata, Testnevelési Főiskola Továbbképző Intézet, ISBN: 2399982950471

Ajánlott irodalom:

- Zsolt Róbert: Röplabda ABC, Sport Kiadó, ISBN: 2399998603125
- Tihanyiné Dr. Hős Ágnes-Fajcsák Zsuzsa: Az aerobik elmélete és gyakorlata, Testnevelési Főiskola Továbbképző Intézet, ISBN: 2399982950471

Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:

Nincs vizsga

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

A Testnevelés kritérium tárgy a Nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 5:11§ (2) bekezdése alapján szerepel a mintatervi tárgyak között, az ápolás és betegellátás (ápoló) képzési és kimeneti követelményei között kapcsolódó kompetenciaelemekkel nem rendelkezik.

Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát):

Második félév tantárgyai

TANTÁRGY NEVE: Anatómia II.					
Tantárgykód (nappali): SZAP25ANBP0201 Tantárgykód (levelező): SZAP25ALBP0201					
TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: Anatomy II.					
Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Egészségtudományi Intézet	Féléves tanóraszám: - Nappali: 24 óra - Levelező: 8 óra	Kreditérték: 3	Tanóra típusa: előadás és gyakorlat	Előtanulmányi feltétel(ek): Anatómia I.	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek): aláírás
Tantárgy felelőse: Dr. Jakubovits Edit	Tantárgy besorolása: kötelező	Ajánlott félév: 2	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: vizsga (kollokvium)
Tantárgy előadója/i:					Értékelés módszere: írásbeli/szóbeli/írásbeli és szóbeli
A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:					
A tantárgy megfelelő alapot szolgáltat a többi egészségtudománnyal kapcsolatos szakműveltséget adó tantárgyak elsajátításához. A diplomás szakember képes legyen a testről szóló ismeretek birtokában a saját szakterületén olyan összefüggések felismerésére, amelyek lehetővé teszik a testi állapotról szóló fizikai és labor vizsgálatok eredményeinek értékeléséhez szükséges ismeretek megszerzését. Ezáltal megvalósulhatnak a szükséges képzési kompetenciák kimeneti elvárásai.					
A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák:					
Az anatómia tantárgy második féléve a zsigertan ismertetésével kezdődik. Áttekintik a légzőrendszer, az emésztőrendszer, a kiválasztás és a nemi szervek rendszereit. A következő részben kerül sor az endokrin rendszer, az idegrendszer, valamint az érzékszervek tárgyalására. A tantárgyi követelmény alapvető része a felsoroltak szakszerű, pontos, funkcionális rendszerszemléletű, és a diagnosztikus gondolkodással összefüggő korrekt ismerete.					
A gyakorlatok célja a zsigertani és idegrendszeri anatómiai ismeretek elmélyítése, valamint az egyes szervrendszerek térbeli elhelyezkedésének és egymáshoz való viszonyának megértése. A hallgatók anatómiai modellek, preparátumok, atlaszok és digitális szemléltető anyagok segítségével tanulmányozzák a légző-, emésztő-, kiválasztó- és nemi szervrendszer főbb anatómiai képleteit.					
A gyakorlatok során a hallgatók gyakorolják az egyesszervek felismerését, elhelyezkedésük meghatározását, valamint azok anatómiai kapcsolatainak értelmezését. Kiemelt figyelmet kap a					

szervrendszerek egymáshoz való funkcionális és topográfiai viszonya, valamint a klinikai szempontból jelentős anatómiai struktúrák azonosítása. A gyakorlat további részében a hallgatók megismerkednek az endokrin rendszer főbb mirigyeivel, az idegrendszer alapvető felépítésével, valamint az érzékszervek anatómiai struktúráival. A gyakorlatok során hangsúlyt kap az anatómiai képletek pontos felismerése, a rendszerszemléletű gondolkodás fejlesztése, valamint az anatómiai ismeretek egészségtudományi és diagnosztikai összefüggésekben történő értelmezése.
Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:
Frontális oktatás, tematikus prezentációk, tájékozódás mulázon, csontvázon és anatómiai szemléltető eszközökön, Moodle felületen elérhető gyakorlóanyag. A tantárgy, illetve kurzus célja, hogy az ápolás és betegellátáshoz kapcsolódóan alapkompenciát fejlesszen, ezért fontos, hogy a feladatok megoldása során a hallgatók ne használjanak mesterségesintelligencia-alapú eszközöket a tanulás ezen szakaszában. A tantárgy értékelésének módja kollokvium, amely a félév tananyagából tett szóbeli vizsga. A vizsgát ötfokozatú (jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)) érdemjeggyel kell értékelni. Elégtelen osztályzatot csak a javítóvizsga szabályai szerint lehet kijavítani, amelyről a hatályos Tanulmányi és Vizsgaszabályzat rendelkezik. A vizsgát az egyetemi szabályoknak megfelelően a vizsgaidőszakban kell meghirdetni. A vizsgára bocsátás kritériuma a kötelező foglalkozásokon való aktív részvétel, valamint a zárthelyi dolgozat teljesítése. A tantárgy gyakorlati kurzusain is a részvétel és a gyakorlati követelmények teljesítése kötelező. A hallgató nem szerezheti meg egy tantárgy kreditpontját, ha a tantárgyhoz tartozó gyakorlatokon hiányzása meghaladja félévenként a gyakorlatok heti óraszámának háromszorosát. A részvétel ellenőrzésének módját, a hallgatók távolmaradásának következményeit és a félév aláírásának feltételeit a tantárgyfelelős oktató állapítja meg, melyről a hallgatók az első órán kapnak tájékoztatást.
Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:
• Réthelyi M., & Szentágothai, J. (2020). Funkcionális anatómia (4. kiadás). Medicina. ISBN: 978 963 226 776 0 • Paulsen F., Waschke J. (szerk.) (2025): Sobotta Az ember anatómiájának atlasza I-III. Budapest: Medicina Kiadó ISBN: 978 963 226 956 6 • Pegán A. (2021): Fascia-A testtartás szervrendszere Budapest: Medicina Kiadó, ISBN97896326773 9
Ajánlott irodalom:
• Hudák, R.; Kachlák, D.; Volny, O. (2020): Memorix Anatómia. Budapest: Medicina Kiadó, ISBN: 978 963 226 765 4 • Donáth T. (2018): Anatómiai atlasz. Budapest: Medicina Kiadó. ISBN:9789632266732 • Tarsoly E. (2010): Funkcionális anatómia. Budapest: Medicina Kiadó. ISBN 978 963 226 248 2
Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:
Írásbeli vizsga a vizsgaidőszakban: személyes jelenléttel megoldandó írásbeli teszt vagy papír alapon vagy moodle teszt.

1. Légző szervrendszer
2. Emésztő szervrendszer
3. Kiválasztó szervrendszer
4. Nemi szervek rendszere
5. Endokrin mirigyek
6. Központi idegrendszer
7. Perifériás idegrendszer
8. Látás szervrendszere
9. Hallás és egyensúlyozás szervrendszere

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

TUDÁS

a1, Részletesen ismeri a szervezet felépítését, törvényszerűségeit, a különböző alkotóelemek funkcióját, a biokémiai szabályozási, valamint az anyagcsere folyamatokat.

a2, Részletekbe menően ismeri a szervrendszereket felépítő struktúrákat, a szervrendszerek mikroszkópos és makroszkópos felépítését, a képletek felszíni struktúráit, a szervezet élettani és kóros működését, ismeri azok szabályozását, és a szervezetben lejátszódó kóros folyamatok kóroktanát.

a6, Ismeri a fájdalomcsillapítás anatómiai és élettani alapjait, valamint a különböző fájdalomcsillapítási módokat.

a35, Ismeri az egészségtudományi szakterület szakmai szókincsét anyanyelvén, valamint latin nyelven (orvosi latin).

KÉPESSÉG

b1, Képes az egészséget károsító tényezőket felismerni, az élettani és kóros működések egymástól való elkülönítésére, kompetencia szintjének megfelelő lépéseket vagy javaslatot tenni a megoldásra.

b26, Jól használja a munkájához szükséges szakmai (orvosi latin) nyelvet.

ATTITÚD

c8, Fogékony az elméleti tudományok mélyebb megismerésére, a szakterületével kapcsolatos új tudás befogadására, elkötelezett azok gyakorlati alkalmazására, törekszik az önképzésre.

c10, Törekszik és fontosnak tartja az ismeretek szakszerű átadását.

c16, Munkájának eredményeit szakmai és nem szakmai körök számára hatékonyan tudja kommunikálni.

AUTONÓMIA, FELESSŐÉG

d1, Szakmai fejlődésének tudatos és felelős irányítója, hivatását felelősen, tudományos és gyakorlati megalapozottsággal képviseli.

d6, Minőségi ellátást végez a szakmai irányelveknek megfelelően.

d11, Munkáját a munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelményeket, valamint a mindenkor hatályos törvényi előírásokat betartva önállóan végzi.

d12, Felelősségének tudatában fejleszti saját tudását és felelősséget vállal a jövő szakdolgozóinak gyakorlati és elméleti tudásának fejlesztésében.

A tantárgy tartalma az ápolás és betegellátás (ápoló) szak KKK-jában megjelölt kompetenciák teljesüléséhez azáltal járul hozzá, hogy a hallgatók átfogó ismereteket szereznek az emberi test belső szerveinek és szervrendszereinek anatómiai felépítéséről, elhelyezkedéséről és működéséről. A tárgy fejleszti a rendszerszemléletű és funkcionális gondolkodást. A hallgatók megtanulják az idegrendszer, az endokrin rendszer és az érzékszervek működésének összefüggéseit, valamint ezek szerepét a testi és mentális jóllét fenn-tartásában. Az anatómiai tudás birtokában képessé válnak a testi funkciók, állapotok és vizsgálati eredmények értelmezésére.

Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát):

TANTÁRGY NEVE: Ápolástan II.

Tantárgykód (nappali): SZAP25ANBP0202 Tantárgykód (levelező): SZAP25ALBP0202

TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: Nursing II.

Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Egészségtudományi Intézet	Féléves tanóraszám: - Nappali: 24 óra - Levelező: 8 óra	Kreditérték: 2	Tanóra típusa: előadás és gyakorlat	Előtanulmányi feltétel(ek): Ápolástan I.	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek): aláírás
Tantárgy felelőse: Dr. Lengyel Ingrid Krisztina	Tantárgy besorolása: kötelező	Ajánlott félév: 2	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: évközi jegy (gyakorlati jegy)
Tantárgy előadója/i: Krimmer-Schoblocher Tünde, Nyergesné Závodi Edit					Értékelés módszere: írásbeli/szóbeli/írásbeli és szóbeli

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

Az ápolói hivatásra készülő hallgatók a tantárgy keretében megismerik a betegápoláshoz szükséges ápolási elméleteket.

Általános és speciális elméleti ismereteket nyújtson az ápolói tevékenységre vonatkozóan, illetve, hogy a hallgatók biztonságosan, felelősségteljesen és szakmai standardoknak megfelelően tudjanak részt venni a betegellátásban, és kialakuljon bennük a minőségi, betegközpontú ápolási szemlélet.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák:

Az Ápolástan II. tantárgy keretében elsajátítandó elméleti ismeretek az ápolási folyamat rendszerszemléletű alkalmazására, a mindennapos ápolói beavatkozások szakmai alapjaira, valamint a biztonságos és minőségi betegellátás feltételeinek megismerésére épülnek.

A tantárgy során a hallgatók átfogó elméleti ismereteket szereznek a mindennapos ápolói beavatkozásokról, azok indikációiról, ellenjavallatairól, kivitelezési szabályairól, eszközigényéről és lehetséges szövődményeiről. A kurzus során a következő ismereteket elsajátítják a beavatkozások kapcsán: a beteg személyi higiéniájának biztosítása, a komfortérzet fenntartása, a megfelelő testhelyzet kialakítása és változtatása, a táplálás és folyadékbevitel biztosítása, valamint a kiválasztás támogatása és megfigyelése.

A gyakorlat során a hallgatók aktívan és fokozatosan egyre önállóbb módon vesznek részt az ápolási tevékenységek megvalósításában, és rendszerszemléletben alkalmazzák az ápolási folyamat lépéseit a mindennapi betegellátás során. Megismerik és gyakorolják a beteg állapotának felmérését, az ápolási szükségletek azonosítását, az ápolási terv készítését, a beavatkozások végrehajtását, valamint az ellátás eredményességének értékelését és dokumentálását. A hallgatók elsajátítják a betegmegfigyelés alapelveit és módszereit, beleértve a vitális paraméterek mérését, a tudatállapot, a fájdalom és az általános állapot változásainak felismerését, valamint az állapotromlás jeleinek időben történő jelzését az egészségügyi team felé.

A gyakorlat keretében a hallgatók végzik a mindennapos ápolói beavatkozásokat, amelyek közé tartozik a személyi higiéné biztosítása, fürdetés, ágyazás, mobilizálás, testhelyzet-változtatás, a felfekvés megelőzése és kezelése, a táplálás és folyadékbevitel segítése, a kiválasztás támogatása, a vizelet- és székletmegfigyelés, a beteg komfortjának biztosítása, valamint az infekciókontroll szabályainak betartása. Gyakorolják továbbá a vitális paraméterek rendszeres mérését és dokumentálását, vércukorszint-mérést, sebellátást és kötözést, gyógyszerelés folyamatát, előkészítését és beadását, valamint a betegek vizsgálatokra történő előkészítését és kísérését. Kiemelt hangsúlyt kap az ápolási dokumentáció pontos és szakszerű vezetése az érvényben lévő szakmai és jogszabályi előírásoknak megfelelően.

A hallgatók megismerik az ápolói kompetenciakörbe tartozó önálló feladatokat, valamint a nem önálló és együttműködő funkciók keretében végzett beavatkozásokat is. Részt vesznek az elvégzett ápolási tevékenységek értékelésében, a beteg állapotának folyamatos nyomon követésében, az állapotváltozások felismerésében és azok szakszerű dokumentálásában. Bekapcsolódnak a prevenciós és rehabilitációs tevékenységekbe, valamint a beteg és hozzátartozó edukációjába, különös tekintettel az egészségmegőrzésre, az otthoni ápolásra és az életmódbeli tanácsadásra.

A gyakorlat során a hallgatók betekintést nyernek az invazív beavatkozások előkészítésének, kivitelezésének és utómegfigyelésének folyamatába is. Röviden megismerik és gyakorlatban megfigyelik az olyan invazív beavatkozásokat, mint a perifériás vénakanül behelyezése és gondozása, vérvétel, infúzió bekötése és felügyelete, injekciók beadása, katéterezés, gyomorszonda levezetése és ápolása, sebészeti beavatkozások előkészítése és az azokhoz kapcsolódó aszepszis és antiszepszis szabályainak alkalmazása. Kiemelt figyelmet fordítanak a beavatkozások előtti betegfelkészítésre, a beavatkozások során szükséges asszisztálásra, valamint a szövődmények korai felismerésére és a beteg biztonságának folyamatos biztosítására.

A mindennapos ápolói beavatkozások során a következő ismeretekre tesznek szert: a beöntés alkalmazásának célja, típusai és kivitelezésének szabályai, a húgyúti katéterezés indikációi, kivitelezésének alapelvei és a katéter gondozása, valamint az enterális, és parenterális táplálás elméleti háttere. A hallgatók megismerik e beavatkozásokhoz kapcsolódó higiénés, betegbiztonsági és megfigyelési szempontokat, valamint a lehetséges szövődmények megelőzésének és felismerésének módjait.

Az elsajátítandó elméleti ismeretek kiterjednek az invazív beavatkozásokhoz kapcsolódó ápolói feladatokra is, elsősorban a diagnosztikus és terápiás célú beavatkozások előkészítésére, az asszisztálásra és a szövődmények megfigyelésre. A hallgatók megismerik a különböző punkciók – például vénapunkció, lumbálpunkció, haspunkció, pleurapunkció vagy egyéb testüregi punkciók – előkészítésének és lebonyolításának ápolói vonatkozásait, a beteg megfelelő pozicionálását, az eszközök előkészítésének szabályait, a sterilitás biztosítását, valamint a beavatkozást követő megfigyelési és dokumentációs feladatokat.

A tananyag részét képezik továbbá a gyógyszerelés alapelvei, az injekciók beadásának elméleti szabályai, az infúziókezelés alapjai, a vérvétel és egyéb mintavételi eljárások szakmai követelményei, valamint a sebellátás és kötözés alapelvei. Kiemelt hangsúlyt kap az infekciókontroll rendszere, a kézhigiéne jelentősége, az aszepszis és antiszepszis szabályainak alkalmazása, valamint a nozokomiális fertőzések megelőzésének lehetőségei.

Az elsajátítandó elméleti ismeretek kiterjednek a betegbiztonság, a minőségbiztosítás és a kockázatkezelés alapelveire, az ápolási dokumentáció vezetésének szakmai és jogi követelményeire, valamint az adatvédelem és titoktartás szabályaira. A hallgatók megismerik a prevenció és rehabilitáció ápolói feladatait, az egészségnevelés és betegegyüttműködés jelentőségét, valamint az interdiszciplináris együttműködés szerepét a betegellátásban. A tantárgy célja, hogy a hallgatók rendszerezett, korszerű elméleti tudást szerezzenek a mindennapos és invazív ápolói beavatkozások szakmai hátteréről, amely megalapozza a biztonságos, szakszerű és betegközpontú ápolási gyakorlatot a diplomás ápolói kompetenciáknak megfelelően.

Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:

Előadás korszerű prezentációs eszközök alkalmazásával, amely támogatja a klinikai összefüggések rendszerszintű megértését. Interaktív szeminárium és irányított szakmai megbeszélés keretében esetelemzés és problémamegoldó feladatok segítik. A gyakorlati kompetenciák fejlesztése demonstrációs és szimulációs gyakorlatok formájában történik, skill-labor környezetben, strukturált oktatói visszajelzéssel. A tanulási folyamatot reflektív megbeszélés, önálló felkészülés és irányított szakirodalom-feldolgozás egészíti ki.

A tantárgy, illetve kurzus célja, hogy az ápolás és betegellátáshoz kapcsolódóan alapkompétenciát fejlesszen, ezért fontos, hogy a feladatok megoldása során a hallgatók ne használjanak mesterségesintelligencia-alapú eszközöket a tanulás ezen szakaszában.

A tárgy értékelésének módja ötfokozatú (jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1) gyakorlati jegy, amely a tanórán elvégzett gyakorlati feladatok és zárthelyi dolgozat alapján kerül megállapításra. Az gyakorlati jegy a szorgalmi időszak végén kerül megállapításra. A gyakorlati érdemjegy javításáról a hatályos Szervezeti és Működési Szabályzat III. rész. Hallgatói követelményrendszer, Tanulmányi és Vizsgaszabályzat rendelkezik.

A gyakorlati jegy megszerzésének kritériuma a kötelező foglalkozásokon való aktív részvétel, valamint a zárthelyi dolgozat teljesítése. A gyakorlatokon a részvétel és a gyakorlati követelmények teljesítése kötelező, a hallgató nem szerezheti meg a gyakorlati tárgy kreditpontját, ha a hiányzása meghaladja félévneként a heti óraszám háromszorosát. A részvétel ellenőrzésének módját, a hallgatók távolmaradásának következményeit és a félév aláírásának feltételeit a tantárgyfelelős oktató állapítja meg, melyről a hallgatók az első órán kapnak tájékoztatást.

Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Lewis, S. L. – Bucher, L. – Heitkemper, M. – Harding, M. (2023): Medical-Surgical Nursing: Assessment and Management of Clinical Problems. 12th edition. Elsevier, St. Louis. ISBN: 978-0-323-86787-3
- Hinkle, J. L. – Cheever, K. H. (2022): Brunner & Suddarth's Textbook of Medical-Surgical Nursing. 15th edition. Wolters Kluwer, Philadelphia. ISBN: 978-1-9751-8083-6

Ajánlott irodalom:

- Perry, A. G. – Potter, P. A. – Ostendorf, W. (2021): Clinical Nursing Skills & Techniques. 10th edition. Elsevier. ISBN: 978-0-323-67659-8
- Dr. Oláh András (2012): Az ápolástudomány tankönyve, Budapest: Medicina Kiadó Elérhető online: https://geszk.kre.hu/images/APOLASTUDOMANY_KONYV_2012.pdf
- World Health Organization (2021): Patient Safety Curriculum Guide: Multi-professional Edition. WHO Press, Geneva. ISBN: 978-92-4-151159-5

Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:

A tantárgy előadója/oktatója által a MOODLE kurzushoz feltöltött tematika alapján.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

KKK szerint elsajátítandó kompetenciák

TUDÁS

a1, Részletesen ismeri a szervezet felépítését, törvényszerűségeit, a különböző alkotóelemek funkcióját, a biokémiai szabályozási, valamint az anyagcsere folyamatokat.

a2, Részletekbe menően ismeri a szervrendszereket felépítő struktúrákat, a szervrendszerek mikroszkópos és makroszkópos felépítését, a képletek felszíni struktúráit, a szervezet élettani és kóros működését, ismeri azok szabályozását, és a szervezetben lejátszódó kóros folyamatok kóroktanát.

a3, Ismeri a gyakoribb betegségek jellegzetes makro- és mikroszkópos, strukturális elváltozásait.

a4, Ismeri a főbb diagnosztikai módszerek, működési elvét.

a5, Ismeri a terápiás környezet sajátosságait, a különböző ágytípusok, ágyhelyzetek, testhelyzetek, kényelmi eszközök, mobilizációs eszközök és eljárások hatásait, indikációs körét és a kivitelezés menetét.

a6, Ismeri a fájdalomcsillapítás anatómiai és élettani alapjait, valamint a különböző fájdalomcsillapítási módokat.

a7, Ismeri a fiziológiás szükségletek kielégítésének alapjait.

a8, Ismeri az egészségügyi dokumentáció típusait, módszertanát.

a9, Részletesen ismeri a közegészségtan-járványtan tárgyát, feladatait, felosztását, módszereit, a munka-egészségtan alapfogalmait, a megelőzés lehetőségeit, a környezet hatását az emberre.

a11, Ismeri a mikroorganizmusok, mint kórokok kimutatásának és elpusztításának lehetőségeit, a mintavétel szabályait, a mintavétel módját.

a12, Ismeri az asepsis-antisepsis, nosocomialis surveillance fogalmait, a szelektív hulladékgyűjtés lényegét és menetét.

a13, Ismeri a vitális paraméterek mérésének indikációs körét, a beavatkozások és a kapott eredmények értékelésének menetét (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, pulzusszám és kvalitások, pulzusdeficit, noninvazív méréssel az artériás vérnyomás

meghatározását), ismeri a higiénés szükségletek kielégítésének elemeit (beleértve az alkalmazandó eszközöket, eljárásokat és indikációs kört).

a14, Ismeri a vitális paraméterek mérésének indikációs körét, a beavatkozások és a kapott eredmények értékelésének menetét (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, pulzusszám és kvalitások, pulzusdeficit, noninvazív méréssel az artériás vérnyomás meghatározását), ismeri a higiénés szükségletek kielégítésének elemeit (beleértve az alkalmazandó eszközöket, eljárásokat és indikációs kört).

a15, Részletesen ismeri a kommunikáció alapelemeit, formáit, irányait, csatornáit, az életkornak megfelelő kommunikációs stratégiákat, a problémafeltáró és problémamegoldó, valamint ösztönző kommunikáció jellegzetességeit.

a16, Ismeri a személyiség fogalmát, a személyiség tipológiákat, az érett személyiség jellemzőit, az önismeret és önértékelés aspektusait, az egészségpszichológia alapjait, a különböző életszakaszok fejlődés lélektani alapjait, a konfliktusok fajtáit, okait.

a18, Részletesen ismeri a terapeuta munka alapelveit, jellemzőit, intervenciós szintjeit, az ápolási és betegvezetési folyamat összefüggéseit, a betegvezetés elméleti alapjait, formáit, a paramedikális tanácsadás szintjeit, készségeit és stratégiáit, személyiségének és szakmai felkészültségének folyamatos, tervszerűen tudatos fejlesztésének lehetőségeit.

a19, Ismeri az etikai alapfogalmakat, az etikus betegellátás jellemzőit, hazai viszonylatban az egészségügyi rendszerben előforduló etikai problémákat és azok lehetséges megoldási lehetőségeit, alternatíváit.

a20, Ismeri a jogi alapfogalmakat, a jogszerű betegellátás jellemzőit, hazai viszonylatban az egészségügyi rendszerben előforduló főbb jogi problémákat és azok lehetséges megoldási lehetőségeit, alternatíváit, valamint a kliensek és az ellátást végzők jogait és kötelezettségeit.

a21, Széleskörűen ismeri a jogi alapfogalmakat, a jogszerű betegellátás jellemzőit, hazai viszonylatban az egészségügyi rendszerben előforduló főbb jogi problémákat és azok lehetséges megoldási lehetőségeit, alternatíváit, valamint a kliensek és az ellátást végzők jogait és kötelezettségeit.

a23, Ismeri a szociális ellátás különböző formáit és a szociális gondoskodás aktuálpolitikai irányait.

a26, Ismeri a gyógyszerteran alapfogalmait, a leggyakoribb megbetegedések kapcsán a gyógyszeres terápia hatásmechanizmusait, szövődményeket, mellékhatásokat, a különböző gyógyszerformák alkalmazását, ennek eszközrendszerét.

a27, Ismeri a pedagógia fogalmait, jellegzetességeit.

a28, Szakterületének megfelelően ismeri az akut és krónikus megbetegedések ellátásával kapcsolatos betegdukációs feladatokat, és a hatékony betegoktatás felépítésének jellegzetességeit.

a29, Átfogóan ismeri a bizonyítékokon alapuló ápolás, orvoslás szemléletét, a kutatás, irodalomkutatás folyamatát, az adatgyűjtési módszereket, az adatbázis készítésének menetét, a statisztikai programokat, az egyváltozós statisztikai eljárásokat, az eredmények értelmezésének, értékelésének menetét, kritikus gondolkodással bír.

a30, Ismeri a legfontosabb életmentési feladatokat, a leggyakrabban előforduló egészségkárosodások esetén szükséges teendőket a mindenkor hatályos ajánlásoknak megfelelően, az alapszintű életmentő beavatkozásokat (BLS) és eszközöket.

a33, Részletesen ismeri a saját szakterületén alkalmazott egészségügyi dokumentáció vezetésének, kezelésének előírásait, valamint az adatszolgáltatással összefüggő szabályokat.

a34, Ismeri a munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelményeket, tűzvédelmi előírásokat, a mindenkor hatályos jogszabályi előírásokat, és az uniós szabályokat, ismeri a munkavállaló egészségét, és biztonságát veszélyeztető kockázatokat, és a munkaeszközök biztonságos használatát.

a35, Ismeri az egészség tudományi szakterület szakmai szókincsét anyanyelvén, valamint latin nyelven (orvosi latin).

KÉPESSÉG

b1, Képes az egészséget károsító tényezőket felismerni, az élettani és kóros működések egymástól való elkülönítésére, kompetencia szintjének megfelelő lépéseket vagy javaslatot tenni a megoldásra.

b2, Képes gyakorlati munkája során alkalmazni ismereteit a jellegzetes patológiai eltérések, elváltozások kapcsán.

b3, Képes gyakorlati munkája során alkalmazni ismereteit a jellegzetes patológiai eltérések, elváltozások kapcsán.

b4, Képes megérteni a betegellátás során a gyógyszerteran, a klinikum, a diagnosztika és a terápia összefüggéseit, és mindezek ismeretében képes szakterületének megfelelően szakdolgozói feladatainak ellátására.

b5, Képes a gyakorlati tevékenységébe megfelelően integrálni a biofizikai- és egészségügyi műszaki ismereteket, valamint képes alkalmazni ezeket a diagnosztikus vizsgálati eljárások és terápiás eszközök használata során.

b6, Képes az asepsis-antisepsis szabályai és a nosocomialis surveillance kritériumai, valamint a hulladék elkülönített gyűjtésének szabályai szerint a munkafolyamatokat ellátni, valamint képes a higiénés szükségletek kielégítésével kapcsolatos (az intézményben alkalmazandó eszközök, eljárások) feladatok ellátására.

b7, Képes a megfelelő ágytípus, ágyhelyzet, testhelyzet, kényelmi eszközök, betegmozgatási és mobilizációs eszközök, eljárások megválasztására és alkalmazására.

b8, Képes a vitális paraméterek megfigyelését (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, pulzusszám és minőség, pulzusdeficit, non-invazív mérés a vérnyomás meghatározását) önállóan kivitelezni, a kapott eredményeket értékelni.

b9, Képes a fizikális lázcsillapítás kivitelezésére.

b10, Képes a fájdalom felmérésére és a fizikális fájdalomcsillapítási eljárások alkalmazására.

b11, Képes adekvát, a partnerhez igazított szakmai kommunikáció folytatására, szóban és írásban is, hatékonyan kommunikál a pácienssel, családdal, közösséggel, az interperszonális készségek révén képes a bizalom kialakítására a pácienssel, családdal, közösséggel.

b12, Képes a hivatása gyakorlása során a szükséges pszichológiai alap alkalmazására, pszichoszomatikus szemlélet követésére, képes a beteg és az egészségügyi szakember interperszonális kapcsolatában felmerülő problémák adekvát kezelésére, a beteg ember speciális pszichés jellemzőinek felismerésére és alapvető kezelésére.

b14, Egyéni és közösségi szinten képes felmérni a lakosság egészségi állapotát, prioritásokat meghatározni, és képessé válik hatékony beavatkozás megtervezésére, végrehajtására.

b15, Szakterületének megfelelően képes aktívan közreműködni a népegészségügyi kérdések megoldásában, szűrővizsgálatok szervezésében és kivitelezésében, egészségfejlesztő anyagok készítésében és alkalmazásában.

b16, Képes egyéni egészségtervet készíteni, egészség-tanácsadást végezni, és a közösség egészségi állapotának javítása érdekében eredményesen együttműködni a team tagokkal.

b17, Képes felismerni és megfelelően integrálni az ellátórendszerben az addikcióval küzdő beteget, valamint képes az addiktív viselkedés kialakulásában szerepet játszó rizikó és protektív faktorok elkülönítésére és felismerésére, felismeri a deviáns magatartást és a pácienszt a megfelelő ellátórendszerbe irányítja.

b18, Képes az alkalmazott gyógyszercsoportok indikációjával, hatásmechanizmusával, mellékhatásaival kapcsolatos kliensoktatási és non-invazív alkalmazási feladatok ellátására.

b19, Képes megválasztani, és alkalmazni a szakterületéhez kapcsolódó pedagógiai ismereteket, módszereket és képes egyéni és csoportos kliens, betegoktatási feladatok ellátására a kliens életkorának, társadalmi státuszának, értelmi és érzelmi képességének, betegségének megfelelően.

b20, Képes közreműködni bizonyítékokon alapuló, kutatómódszertani és biostatistikai ismeretekre alapozott, releváns hazai és nemzetközi kutatások eredményeire támaszkodó, szakterületének megfelelő vizsgálatok elvégzésében és azok prezentálásában.

b21, Képes alkalmazni azokat az eszköz nélküli és esetenként eszközös beavatkozásokat, melyek a hirtelen bekövetkezett egészségkárosodás esetén a beteg, sérült életét megmenthetik.

b23, Képes középvezetőként hatékonyan közreműködni szervezői feladatok ellátásában.

b24, Képes a munkáját a bizonyítékokon alapuló ellátás alapelveinek és gyakorlati szempontjainak figyelembevételével a minőségügyi rendszer előírásai alapján végezni, a minőség javítása érdekében a különböző módszereket, eszközöket összehangoltan alkalmazni.

b25, Képes mikrobiológiai ismeretei birtokában a fertőző betegségek és járványok felismerésére, azok megelőzésében való közreműködésre. Képes a munkavégzése során betartani és betartatni a munkavédelmi, balesetvédelmi és tűzvédelmi előírásokat.

b26, Jól használja a munkájához szükséges szakmai (orvosi latin) nyelvet.

ATTITÚD

- c1, Elkötelezett az emberi élet védelme iránt.
- c2, Munkája során tiszteletben tartja az emberi méltóságot, valamint az alapvető emberi és betegjogokat.
- c3, Munkája során betartja az egészségügyi dolgozókra vonatkozó kötelezettségeket, és felismeri felelősségének határait.
- c4, Döntéseit a szakterület jogi és etikai szabályainak figyelembevételével hozza.
- c5, Empatikus módon viszonyul a kliensekhez.
- c7, Elkötelezett a minőségi szakmai munkavégzés mellett.
- c8, Fogékony az elméleti tudományok mélyebb megismerésére, a szakterületével kapcsolatos új tudás befogadására, elkötelezett azok gyakorlati alkalmazására, törekszik az önképzésre.
- c9, Holisztikus, reflektív szemlélettel rendelkezik.
- c10, Törekszik és fontosnak tartja az ismeretek szakszerű átadását.
- c11, Kritikusan, de elfogulatlanul viszonyul saját és mások szakmai tevékenységéhez, nyitott mások véleményének meghallgatására, figyelembevételére.
- c12, Értékelni tud lehetőségeket, mérlegelni tud kockázatokat, alternatívákat és következményeket, képes kompromisszumos megoldásokra.
- c13, Azonosul az erőforrások költségtudatos felhasználásával, nyitott az ellátás minőségének javítását célzó változtatásokra.
- c14, Elkötelezett a munkavédelmi, balesetvédelmi és tűzvédelmi előírások betartásában és betartatásában.
- c15, Nyitott a kapcsolatteremtésre, az együttműködésre, a kommunikációra.
- c16, Munkájának eredményeit szakmai és nem szakmai körök számára hatékonyan tudja kommunikálni.

AUTONÓMIA, FELESSŐÉG

- d4, Kezdeményez, önállóan döntést hoz.
- d6, Minőségi ellátást végez a szakmai irányelveknek megfelelően.
- d10, Felelősen cselekszik sürgős szükség esetén.
- d11, Munkáját a munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelményeket, valamint a mindenkor hatályos törvényi előírásokat betartva önállóan végzi.

Az Ápolástan II. tantárgy az alapápolási ismeretekre építve elmélyíti a klinikai ápolási kompetenciákat és támogatja a komplex betegellátási helyzetekben történő szakmai döntéshozatalt. A hallgatók képessé válnak a részletes állapotfelmérésre, az ápolási prioritások meghatározására és az ápolási terv önállóbb kidolgozására. A tantárgy fejleszti az állapotváltozások felismerésének képességét, a prevenció és betegegyüttműködés gyakorlati alkalmazását, valamint a gyógyszerelési alapelvek biztonságos érvényesítését. Hangsúlyt kap a dokumentáció szakszerű vezetése és a betegbiztonsági protokollok következetes alkalmazása. A képzés elősegíti a jogi és etikai normák integrált értelmezését, valamint az interprofesszionális együttműködésben való aktív részvételt. A tantárgy hozzájárul az autonóm, felelősségteljes szakmai működés kialakulásához a KKK által meghatározott kompetencia szinten.

Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát):

Oktató: Krimmer- Schoblocher Tünde, gyakorlati tanár

TANTÁRGY NEVE: Biokémia

Tantárgykód (nappali): SZAP25ANBP0203 Tantárgykód (levelező): SZAP25ALBP0203

TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: Biochemistry

Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Egészségtudományi Intézet	Féléves tanóraszám: - Nappali: 24 óra - Levelező: 8 óra	Kreditérték: 3	Tanóra típusa: előadás	Előtanulmányi feltétel(ek):	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek): aláírás
Tantárgy felelőse: Dr. Hernádfői Márk Viktor	Tantárgy besorolása: kötelező	Ajánlott félév: 2	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: vizsga (kollokvium)
Tantárgy előadója/i: Dr. Hernádfői Márk Viktor					Értékelés módszere: írásbeli/szóbeli/írásbeli és szóbeli

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A tantárgy célja, hogy a hallgatók tanulmányaik során megfelelő tájékozottságot szerezzenek a szervezetben lejárolt legfontosabb biokémiai folyamatokról, átfogó képet kapjanak a szervezetet felépítő molekulák egyszerű leírásától az életfolyamatok szabályozásáig. A tantárgy témájának összeállítása során lényeges, hogy a hallgatók megismerjék a leendő szakmájukban felmerülő gyakorlati problémák megértéséhez szükséges molekuláris szintű történéseket.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák:

Az élő sejtek működésének alapja a sejtek kémiai felépítése, amelyben különböző elemek vesznek részt meghatározott arányban. A víz kiemelt biológiai jelentőségű, mivel oldószerként, reakcióközegként és hőszabályozó tényezőként működik. A sejtek belső környezetére jellemző a kolloid állapot, amely biztosítja az anyagok megfelelő eloszlását és a biológiai folyamatok zavartalan működését, míg az ozmózis a sejtek közötti vízmozgás alapvető mechanizmusa. A sejtek genetikai működésének alapja a nukleinsavak rendszere: a DNS szerkezete biztosítja az örökítő információ tárolását és továbbadását, replikációja pedig a sejtosztódás feltétele. Az RNS különböző típusai – hírvivő, szállító és riboszomális RNS – részt vesznek a fehérjeszintézis folyamatában, amely a riboszómákon zajlik, és amelynek során a genetikai információ alapján polipeptidláncok képződnek, majd ezekből működőképes fehérjemolekulák alakulnak ki.

A szénhidrátok a szervezet legfontosabb energiaforrásai közé tartoznak. A monoszacharidok – például a triózok, pentózok és hexózok – közül a glükóz és a fruktóz kiemelt szerepet tölt be az anyagcserében. A diszacharidok, mint a maltóz, cellobióz és szacharóz, valamint az oligo- és poliszacharidok, például a keményítő és a glikogén, energiatároló és szerkezeti funkciókat látnak el. A szénhidrátok emésztése és

felszívódása után a glükóz a sejtekbe jut, ahol a glikolízis során lebomlik, energiát szolgáltatva a szervezet számára. A glükóz lebontása történhet aerob és anaerob módon, és szorosan kapcsolódik a glukoneogenezishez, valamint a glikogén szintéziséhez és lebontásához. A vércukorszint szabályozása hormonális mechanizmusokon alapul, zavara esetén olyan kórképek alakulhatnak ki, mint a diabetes mellitus, tejsavas acidózis vagy fruktóztolerancia.

A lipidek szintén fontos energiaforrások és a sejtmembránok alapvető alkotói. A lipidek közé tartoznak a neutrális zsírok, viaszok, foszfolipidek, szfingolipidek, glikolipidek, szteroidok és karotinoidok. A trigliceridek az energiaraktározás fő formái, a zsírsavak oxidációja pedig jelentős mennyiségű energiát termel. A lipidek anyagcseréje magában foglalja a zsírsavak bioszintézisét, lebontását és szállítását lipoproteinek segítségével. A koleszterin metabolizmusa során epesavak képződnek, amelyek fontos szerepet játszanak a zsírok emésztésében és felszívódásában. A lipidanyagcsere zavara összefügghet különböző anyagcsere-betegségek kialakulásával.

A fehérjék az élő szervezetek alapvető szerkezeti és funkcionális elemei. Az aminosavakból felépülő fehérjék szerkezete több szinten szerveződik, és lehetnek egyszerű vagy összetett fehérjék. Funkciójuk szerint enzimek, hormonok, szállítófehérjék vagy védelmi szerepet betöltő molekulák lehetnek. Az enzimek biológiai katalizátorok, amelyek gyorsítják a kémiai reakciókat, működésükhöz gyakran koenzimek vagy proszterikus csoportok szükségesek. Az enzimek jelentős szerepet töltenek be az orvosi diagnosztikában, például laboratóriumi vizsgálatok során.

Az energiatermelés központi folyamata a citrátciklus, amely az intermedier anyagcsere egyik kulcseleme, és anabolikus, valamint katabolikus jelleggel is rendelkezik. Ehhez kapcsolódik a terminális oxidáció és az oxidatív foszforiláció folyamata, amely a mitokondriumokban zajlik, és a sejtek számára szükséges energia nagy részét biztosítja. A mitokondriumok szerkezete és működése alapvető a sejtek életképessége szempontjából, működési zavarai súlyos betegségekhez vezethetnek.

Az aminosavak anyagcseréje során a táplálékból származó fehérjék lebomlanak, majd az aminosavak különböző átalakulásokon mennek keresztül. A nem esszenciális aminosavak a szervezetben is képződhetnek, míg az esszenciális aminosavakat a táplálékkal kell bevenni. Az aminosavak lebontása során a nitrogén és a szénlánc további anyagcsere-folyamatokba kapcsolódik be, és különböző nitrogéntartalmú vegyületek képződnek. A nukleotidok szintén fontos szerepet játszanak a sejtek működésében, mivel részt vesznek az örökítőanyag felépítésében és az energiatermelésben. A nukleotidok bioszintézise és anyagcseréje szorosan szabályozott folyamat, amelyet különböző vegyületek befolyásolhatnak.

Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:

- Zárthelyi dolgozatok vagy tesztek: Rendszeres tesztek az anyag megértésének és elsajátításának ellenőrzésére. A feladatok elsősorban a szervezetet felépítő makro-, és mikromolekulák (szénhidrátok, lipidek, fehérjék, nukleinsavak) szerkezetére és funkciójára, azok anyagcseréjére, az enzimműködés alapelveire, valamint az energiatermelő és -hasznosító folyamatokra (pl. glikolízis, citrátkör, oxidatív foszforiláció) fókuszálnak. A tesztek egyaránt tartalmazhatnak elméleti kérdéseket, ábrák értelmezését, valamint egyszerűbb klinikai vagy élettani példákhoz kapcsolódó alkalmazó jellegű feladatokat.
- Kisebb projektek vagy referátumok: A hallgatók által készített kutatási munkák vagy prezentációk, amelyek bizonyítják a biokémiai folyamatokkal kapcsolatos tudományos kutatás vagy esettanulmányok megértését.

A tárgy, illetve kurzus során az esetleges feladatok elkészítéséhez bármilyen MI-vel működő alkalmazás felhasználható, amennyiben annak forrásjelölése a KRE MI-útmutatója alapján megfelelő.

A tantárgy értékelésének módja kollokvium, amely a félév tananyagából tett írásbeli vizsga. A vizsgát ötfokozatú (jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)) érdemjeggyel kell értékelni. Elégtelen osztályzatot csak a javítóvizsga szabályai szerint lehet kijavítani, amelyről a hatályos Tanulmányi és Vizsgaszabályzat rendelkezik. A vizsgát az egyetemi szabályoknak megfelelően a vizsgaidőszakban kell meghirdetni.

A vizsgára bocsátás feltétele az aláírás, amely megszerzésének kritériuma kötelező foglalkozásokon való aktív részvétel, valamint a zárthelyi dolgozat teljesítése. A részvétel ellenőrzésének módját, a hallgatók távolmaradásának következményeit és a félév aláírásának feltételeit a tantárgyfelelős oktató állapítja meg, melyről a hallgatók az első órán kapnak tájékoztatást.

Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Mandl J. - Csala M. (szerkesztők) (2023) – Orvosi patobiokémia (2. javított kiadás) ISBN: 978 963 226 782 1
- Szarka András – Wunderlich Lívius (2021): A biokémia alapjai; Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Semmelweis Egyetem ISBN: 978 963 279 168 5

Ajánlott irodalom:

- John W. Pelley, Edward F. Goljan (2009): Biokémia; Medicina, Budapest ISBN 978 963 226 254 3
- Gaál Ödön (1998): Biokémia; HIETE Egészségügyi Főiskolai Kar, Budapest ISBN 0609001413521

Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:

A tantárgy előadója/oktatója által a MOODLE kurzushoz feltöltött tematika alapján.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

KKK szerint elsajátítandó kompetenciák

TUDÁS

a1, Részletesen ismeri a szervezet felépítését, törvényszerűségeit, a különböző alkotóelemek funkcióját, a biokémiai szabályozási, valamint az anyagcsere folyamatokat.

a2, Részletekbe menően ismeri a szervrendszereket felépítő struktúrákat, a szervrendszerek mikroszkópos és makroszkópos felépítését, a képletek felszíni struktúráit, a szervezet élettani és kóros működését, ismeri azok szabályozását, és a szervezetben lejátszódó kóros folyamatok kóroktanát.

a3, Ismeri a gyakoribb betegségek jellegzetes makro- és mikroszkópos, strukturális elváltozásait.

a4, Ismeri a főbb diagnosztikai módszerek, működési elvét.

KÉPESSÉG

b25, Képes mikrobiológiai ismeretei birtokában a fertőző betegségek és járványok felismerésére, azok megelőzésében való közreműködésre. Képes a munkavégzése során betartani és betartatni a munkavédelmi, balesetvédelmi és tűzvédelmi előírásokat.

AUTONÓMIA, FELESSŐÉG

d11, Munkáját a munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelményeket, valamint a mindenkor hatályos törvényi előírásokat betartva önállóan végzi.

A Biokémia tantárgy a szervezet molekuláris és anyagcsere-folyamatainak megértésén keresztül alapozza meg az ápolói szakmai gondolkodást. A hallgatók átlátják a normál élettani működés és a kóros biokémiai eltérések közötti összefüggéseket, ami támogatja a klinikai állapotértékelést. A tantárgy elősegíti a laboratóriumi paraméterek értelmezését és azok kapcsolatának felismerését a beteg aktuális állapotával. Ez a tudás hozzájárul a megalapozott ápolási döntéshozatalhoz és a biztonságos betegellátáshoz a mindennapi gyakorlatban.

Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát):

TANTÁRGY NEVE: Egészségügyi informatika

Tantárgykód (nappali): SZAP25ANBP0204 Tantárgykód (levelező): SZAP25ALBP0204

TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: Medical informatics

Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Egészségtudományi Intézet	Féléves tanóraszám: - Nappali: 24 óra - Levelező: 8 óra	Kreditérték: 3	Tanóra típusa: gyakorlat	Előtanulmányi feltétel(ek): Informatika	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek): nincs vizsga
Tantárgy felelőse: Dr. Vig Zoltán	Tantárgy besorolása: kötelező	Ajánlott félév: 2	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: évközi jegy (gyakorlati jegy)
Tantárgy előadója/i: Berkes Zoltán Istvánné					Értékelés módszere: írásbeli/szóbeli/írásbeli és szóbeli

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék az egészségi állapotra vonatkozó különleges személyes adatok és az azokhoz kapcsolódó személyes adatok kezelésére vonatkozó, illetve az intézményi finanszírozáshoz kapcsolódó szabályokat, eljárásokat és gyakorlatot, valamint képesek legyenek értelmezni a nemzetközi (WHO, OECD) adatokat és tudják értékelni a NEAK és a KSH egészségügyi adatait. A gyakorlati profil erősítése érdekében fontosnak tartjuk, hogy a hallgatók ne csak bemutatókon keresztül lássák az adatkezelést és az adatbázisok működését, hanem maguk is gyakorolják az ezzel kapcsolatos feladatok végrehajtását. Az e-Medworks programban elsajátítják az adatok rögzítését, kezelését, lekérdezését, a kihelyezett órákon pedig a program működését a napi munkavégzés közben is megismerhetik.

A kurzus elősegíti az MI etikus használatát, megismerteti a hallgatókkal a KRE MI-útmutatóját, valamint szélesebb képet ad az MI-alkalmazásokról.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák:

- Az egészségi állapotra vonatkozó különleges személyes adatok és az azokhoz kapcsolódó személyes adatok kezelésére vonatkozó szabályok
- Nemzetközi és hazai adatbázisok (egészségbiztosítási adatbázisok, népegészségügyi adatbázisok)
- Betegség osztályozási kódrendszer
- Finanszírozási kódrendszer
- Fekvő/járóbeteg szakmakódok
- Regiszterek
- Humán erőforrás adatbázisok, az Egészségügyi Humán erőforrás Monitoring Projekt
- Intézményi finanszírozást támogató adatbázisok

- E-Medworks program
 - menürendszere (személyi adatok, vizsgáltkérés, laborkérés menü)
 - adatok, dokumentumok rögzítése
 - adatok, dokumentumok lekérése
 - adatszolgáltatás

Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:

Informatika laborban elméleti és gyakorlati ismeretanyag megismerése előadásokon keresztül, orvosi és egészségügyi kódrendszerek bemutatása, egészségügyi rendszert érintő statisztikák és kimutatások elemzése.

A tárgy, illetve kurzus során az esetleges feladatok elkészítéséhez bármilyen MI-vel működő alkalmazás felhasználható, amennyiben annak forrásjelölése a KRE MI-útmutatója alapján megfelelő.

A tárgy értékelésének módja ötfokozatú (jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1) gyakorlati jegy, amely a tanórán elvégzett gyakorlati feladatok és zárthelyi dolgozat alapján kerül megállapításra. Az gyakorlati jegy a szorgalmi időszak végén kerül megállapításra. A gyakorlati érdemjegy javításáról a hatályos Szervezeti és Működési Szabályzat III. rész. Hallgatói követelményrendszer, Tanulmányi és Vizsgaszabályzat rendelkezik.

A gyakorlati jegy megszerzésének kritériuma a kötelező foglalkozásokon való aktív részvétel, valamint a zárthelyi dolgozat teljesítése. A gyakorlatokon a részvétel és a gyakorlati követelmények teljesítése kötelező, a hallgató nem szerezheti meg a gyakorlati tárgy kreditpontját, ha a hiányzása meghaladja félévénként a heti óraszám háromszorosát. A részvétel ellenőrzésének módját, a hallgatók távolmaradásának következményeit és a félév aláírásának feltételeit a tantárgyfelelős oktató állapítja meg, melyről a hallgatók az első órán kapnak tájékoztatást.

Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Guidance for health information system governance. Copenhagen: WHO Regional Office for Europe; 2021. Licence: CC BY-NC-SA 3.0 IGO., Dokumentum száma: WHO/EURO:2021-1999-41754-57182
- Artificial intelligence is reshaping health systems: state of readiness across the WHO European Region. Copenhagen: WHO Regional Office for Europe; 2025. Licence: CC BY-NC-SA 3.0 IGO. Dokumentum száma: WHO/EURO:2025-12707-52481-81028
- Ködmön József: Egészségügyi informatika. Debreceni Egyetem, Debrecen, 2019. ISBN nélkül. Elérhető online: <https://dtk.tankonyvtar.hu/handle/123456789/7410?show=full>
- Bari F. et al (szerk.): Az egészségügyi informatika COVID előtt és COVID után, Szeged, 2022. (XXXV. Neumann Kollokvium) Elérhető online: <https://publicatio.bibl.u-szeged.hu/31483/1/Neumannkiadvany2022.pdf>
- Endrei Dóra – Ágoston István – Boncz Imre: Egészségügyben használatos adatbázisok és kódrendszerek. PTE ETK, Pécs, 2015. ISBN 978-963-642-926-3 Elérhető online: https://www.etk.pte.hu/protected/OktatasiAnyagok/%21Palyazati/eukodrendszerek/EubenHasznalatosKodrendszerek_20160118jo.pdf
- Globenet: E-Medworks felhasználói kézikönyv. Globenet, Budapest, 2015. ISBN nélkül. Elérhető online: https://www.szszbmk.hu/pdf/nyh/medworks/user_guide_2016_februar.pdf

Ajánlott irodalom:

- A hazai egészségügyi informatika története. MTAK, Budapest, 2023. (konferencia előadás) Elérhető online: <https://real-ms.mtak.hu/29956/>

- B. L. Massoudi et al.: Keep Moving Forward: Health Informatics and Information Management Lessons From the COVID-19 Pandemic. In: Yearb Med Inform 2021; 30(01): 075-083 Elérhető online: <https://www.thieme-connect.de/products/ejournals/html/10.1055/s-0041-1726499>

Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:

A tantárgy előadója/oktatója által a MOODLE kurzushoz feltöltött tematika alapján.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

KKK szerint elsajátítandó kompetenciák

TUDÁS

a8, Ismeri az egészségügyi dokumentáció típusait, módszertanát.

a22, Részletesen ismeri a demográfiai alapmutatókat, a népesség egészségi állapotát jellemző epidemiológiai mutatószámokat, a főbb népbetegségek gyakoriságát, rizikófaktorait, a népegészségügyi törekvéseket, tevékenységi köröket, a szociológiai, egészségszociológiai és kulturális elméleteket és szemléletmódot, ismeri az egészségmegőrzés és -fejlesztés szociológiai, egészségszociológiai megközelítését.

a29, Átfogóan ismeri a bizonyítékokon alapuló ápolás, orvoslás szemléletét, a kutatás, irodalomkutatás folyamatát, az adatgyűjtési módszereket, az adatbázis készítésének menetét, a statisztikai programokat, az egyváltozós statisztikai eljárásokat, az eredmények értelmezésének, értékelésének menetét, kritikus gondolkodással bír.

a32, Átfogóan ismeri az egészségügyi informatika alapfogalmait, az operációs rendszereket, a szövegszerkesztő és táblázatkezelő programokat, az egészségügyi informatikai alapadatok feldolgozásának módszereit, a kapott eredmények prezentálását, továbbá az adatbázisokat, kódrendszereket.

a33, Részletesen ismeri a saját szakterületén alkalmazott egészségügyi dokumentáció vezetésének, kezelésének előírásait, valamint az adatszolgáltatással összefüggő szabályokat.

a34, Ismeri a munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelményeket, tűzvédelmi előírásokat, a mindenkor hatályos jogszabályi előírásokat, és az uniós szabályokat, ismeri a munkavállaló egészségét, és biztonságát veszélyeztető kockázatokat, és a munkaeszközök biztonságos használatát.

KÉPESSÉG

b20, Képes közreműködni bizonyítékokon alapuló, kutatómódszertani és biostatistikai ismeretekre alapozott, releváns hazai és nemzetközi kutatások eredményeire támaszkodó, szakterületének megfelelő vizsgálatok elvégzésében és azok prezentálásában.

ATTITŰD

c2, Munkája során tiszteletben tartja az emberi méltóságot, valamint az alapvető emberi és betegjogokat.

c7, Elkötelezett a minőségi szakmai munkavégzés mellett.

c16, Munkájának eredményeit szakmai és nem szakmai körök számára hatékonyan tudja kommunikálni.

AUTONÓMIA, FELELŐSÉG

d4, Kezdeményez, önállóan döntést hoz.

d5, Partneri szinten együttműködik az egészségügyi és szociális ellátórendszer tagjaival.

d6, Minőségi ellátást végez a szakmai irányelveknek megfelelően.

d7, Felelősséggel használja intézményeinek erőforrásait.

d11, Munkáját a munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelményeket, valamint a mindenkor hatályos törvényi előírásokat betartva önállóan végzi.

Az Egészségügyi Informatika gyakorlati tárgyként biztosítja, hogy a hallgatók készségszinten tudjanak tájékozódni az egészségügyi adatok keletkezése, hozzáférhetősége, feldolgozása és információ tartalma ügyében. Az egyes hazai és nemzetközi adatbázisokban történő adatkeresés tanórai és önálló otthoni munkaként elvárt feladatai lehetővé teszik, hogy megismerjék az elérhető adatokat, azok között összefüggéseket keressenek, téziseiket igazolni tudják. Gyakorlati példákon keresztül megismerik az ápoló szerepét és felelősségét az egészségügyi adatok keletkezése, kezelése során, valamint a betegek és hozzátartozók számára történő tájékoztatás esetén. Az emberi méltóság tiszteletben tartását nemcsak erkölcsi elvárásként ismerik meg, hanem annak hazai és nemzetközi jogszabályokba foglalt feltételein keresztül is.

Az adatok kinyerése után azok vizualizálása és az egyes vizuális megjelenítések sugallta további információk elsajátítása felkészíti a hallgatókat a leendő munkahelyük munkájának elemzésére, a tudományos irodalom értékelésére, önálló gondolatok, tapasztalatok majdani szakmai szintű bemutatására. A tantárgy így hozzájárul ahhoz, hogy a hallgatókat a gyógyító team egyenrangú tagjaként részt tudjanak venni nemcsak a napi gyógyító-ápolási feladatokban, hanem az annak során keletkezett egészségügyi adatok további felhasználásában is.

Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát):

TANTÁRGY NEVE: Egészségügyi jogi ismeretek

Tantárgykód (nappali): SZAP25ANBP0205 Tantárgykód (levelező): SZAP25ALBP0205

TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: Healthcare Law

Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Egészségtudományi Intézet	Féléves tanóraszám: - Nappali: 24 óra - Levelező: 8 óra	Kreditérték: 3	Tanóra típusa: előadás	Előtanulmányi feltétel(ek): Jogi alapismeretek	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek): aláírás
Tantárgy felelőse: Dr. Homicsko Árpád Olivér	Tantárgy besorolása: kötelező	Ajánlott félév: 2	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: vizsga (kollokvium)
Tantárgy előadója/i: Dr. Homicsko Árpád Olivér					Értékelés módszere: írásbeli/szóbeli/írásbeli és szóbeli

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A tantárgy a Jogi alapismeretek tantárgyra építve áttekinti, hogy a fő jogterületek szabályai miként jelennek meg az egészségügyben ágazati, speciális rendelkezések formájában. A hallgatók megismerik az ellátórendszer jogi kereteit, az egészségügyben résztvevő szereplők alapvető jogait és kötelezettségeit, valamint az ellátással összefüggő felelősségi alapösszefüggéseket. Ismertetésre kerül tovább az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény értelmezési logikája és kulcsintézményei, beleértve e törvény speciális területeit is (pl. emberen végzett kutatások).

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézszségek és (rész)kompetenciák:

Az Egészségügyi jog tantárgy bemutatja azt, hogy az egészségügy jogi szabályozása több jogterület metszéspontjában áll, ezért a speciális ágazati szabályok megértéséhez szükség van a közigazgatási, polgári, büntető-, munkajogi, társadalombiztosítási és adatvédelmi jogi alapok összekapcsolására. A hallgatók a tantárgy keretében áttekintik az egészségügyi ellátórendszer jogi kereteit és az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvényt (Eütv.), valamint azt, hogy e törvény miként egészíti ki a „klasszikus” jogágak általános szabályait. Közigazgatási jogi nézőpontból alapszinten megismerik az egészségügyi szolgáltatók működéséhez kapcsolódó hatósági eljárásokat (engedélyezés, nyilvántartás, ellenőrzés alapjai), továbbá rálátnak az egészségügy finanszírozásának alapjaira is. Polgári jogi és büntetőjogi keretekben a tantárgy az egészségügyi ellátással összefüggő felelősség alapelemeit tárgyalja. Munkajogi oldalról a foglalkoztatás sajátosságai kapnak hangsúlyt, kiemelten az egészségügyi szolgálati jogviszony, mint speciális ágazati foglalkoztatási szabályrendszer alapszabályainak bemutatásával. A tantárgy alapszinten kitér az egészségügyi adatkezelés és titoktartás jogi kereteire, továbbá az Eütv egyes speciális szabályozási területeire is – így különösen az emberen végzett

orvostudományi kutatásokra –, azzal a céllal, hogy a hallgatók felismerjék, milyen jogági kérdés merül fel egy-egy szakmai helyzetben, és milyen normatív keretben kell tájékozódniuk.

Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:

Frontális előadás, személyes jelenlétet igénylő előadásokon.

A tárgy, illetve kurzus során az esetleges feladatok elkészítéséhez bármilyen MI-vel működő alkalmazás felhasználható, amennyiben annak forrásjelölése a KRE MI-útmutatója alapján megfelelő.

A tantárgy értékelésének módja kollokvium, amely a félév tananyagából tett írásbeli vizsga. A vizsgát ötfokozatú (jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)) érdemjeggyel kell értékelni. Elégtelen osztályzatot csak a javítóvizsga szabályai szerint lehet kijavítani, amelyről a hatályos Tanulmányi és Vizsgaszabályzat rendelkezik. A vizsgát az egyetemi szabályoknak megfelelően a vizsgaidőszakban kell meghirdetni.

A vizsgára bocsátás feltétele az aláírás, amely megszerzésének kritériuma kötelező foglalkozásokon való aktív részvétel, valamint a zárthelyi dolgozat teljesítése. A részvétel ellenőrzésének módját, a hallgatók távolmaradásának következményeit és a félév aláírásának feltételeit a tantárgyfelelős oktató állapítja meg, melyről a hallgatók az első órán kapnak tájékoztatást.

Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Homicskó Árpád Olivér (2020): Egészségügyi jogi ismeretek, Patrocinum, ISBN: 9789634132998
- Dósa Ágnes – Hanti Péter – Kovács Zsombor: Nagykomentár az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvényhez. Budapest: Wolters Kluwer, 2024. ISBN: 978-963-594-383-8.

Ajánlott irodalom:

- Homicskó Árpád Olivér: Egészségügyi jogi ismeretek. Patrocinium Kiadó, Budapest, 2020. (várható frissítés és bővítés 2026-ban).
- Homicskó Árpád: A társadalombiztosítást érintő kihívások a XXI. században. In: Czibere, Károly; Homicskó, Árpád Olivér (szerk.). Budapest, Magyarország: Károli Gáspár Református Egyetem, Állam- és Jogtudományi Kar (2021) 242 p. pp. 113-130., 18 p.
- Homicskó Árpád: A járványhelyzet hatása a magyar egészségügyi ellátórendszerre. In: Rixer, Ádám (szerk.) A járvány hosszútávú hatása a magyar közigazgatásra. Budapest, Magyarország: Károli Gáspár Református Egyetem, Állam- és Jogtudományi Kar (2021) 488 p. pp. 397-409., 13 p.
- Feith Helga Judit – Marácz Ferenc – Sztrilich András (2021): Egészségügyi jog. Akadémiai Kiadó, Budapest (MeRSZ). ISBN: 978-963-454-717-4.

Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:

A tantárgy előadója/oktatója által a MOODLE kurzushoz feltöltött tematika alapján.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

KKK szerint elsajátítandó kompetenciák

TUDÁS

a8, Ismeri az egészségügyi dokumentáció típusait, módszertanát.

a19, Ismeri az etikai alapfogalmakat, az etikus betegellátás jellemzőit, hazai viszonylatban az egészségügyi rendszerben előforduló etikai problémákat és azok lehetséges megoldási lehetőségeit, alternatíváit.

a20, Ismeri a jogi alapfogalmakat, a jogszerű betegellátás jellemzőit, hazai viszonylatban az egészségügyi rendszerben előforduló főbb jogi problémákat és azok lehetséges megoldási lehetőségeit, alternatíváit, valamint a kliensek és az ellátást végzők jogait és kötelezettségeit.

a21, Széleskörűen ismeri a jogi alapfogalmakat, a jogszerű betegellátás jellemzőit, hazai viszonylatban az egészségügyi rendszerben előforduló főbb jogi problémákat és azok lehetséges megoldási lehetőségeit, alternatíváit, valamint a kliensek és az ellátást végzők jogait és kötelezettségeit.

a22, Részletesen ismeri a demográfiai alapmutatókat, a népesség egészségi állapotát jellemző epidemiológiai mutatószámokat, a főbb népbetegségek gyakoriságát, rizikófaktorait, a népegészségügyi törekvéseket, tevékenységi köröket, a szociológiai, egészségpszichológiai és kulturális elméleteket és szemléletmódot, ismeri az egészségmegőrzés és -fejlesztés szociológiai, egészségpszichológiai megközelítését.

a33, Részletesen ismeri a saját szakterületén alkalmazott egészségügyi dokumentáció vezetésének, kezelésének előírásait, valamint az adatszolgáltatással összefüggő szabályokat.

a34, Ismeri a munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelményeket, tűzvédelmi előírásokat, a mindenkori hatályos jogszabályi előírásokat, és az uniós szabályokat, ismeri a munkavállaló egészségét, és biztonságát veszélyeztető kockázatokat, és a munkaeszközök biztonságos használatát.

KÉPESSÉG

b13, Képes átlátni az egészségügyet meghatározó jogforrások rendszerét, azok alkalmazásának szabályait, valamint megfelelően alkalmazza a releváns jogi szakkifejezéseket, kompetenciahatárainak megfelelően tájékoztatást nyújt a klienseknek a betegjogokról és azok érvényre juttatásának lehetőségeiről.

ATTITÚD

c1, Elkötelezett az emberi élet védelme iránt.

c2, Munkája során tiszteletben tartja az emberi méltóságot, valamint az alapvető emberi és betegjogokat.

c3, Munkája során betartja az egészségügyi dolgozókra vonatkozó kötelezettségeket, és felismeri felelősségének határait.

c4, Döntéseit a szakterület jogi és etikai szabályainak figyelembevételével hozza.

c5, Empatikus módon viszonyul a kliensekhez.

c7, Elkötelezett a minőségi szakmai munkavégzés mellett.

AUTONÓMIA, FELELŐSÉG

d11, Munkáját a munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelményeket, valamint a mindenkor hatályos törvényi előírásokat betartva önállóan végzi.

Az Egészségügyi jogi ismeretek tantárgy elvégzését követően a hallgató képessé válik arra, hogy eligazodjon az egészségügyben fontos jogszabályok között. Képes lesz felismerni azokat a helyzeteket, amikor az irányadó jogi előírásoknak megfelelően kell a munkáját végezni. A tantárgy elvégzését követően ismeri az egészségügyi ellátórendszer működésének elveit és alapjait, ismeri azokat az előírásokat, amelyeket az egészségügyi dolgozók jogai és kötelezettségei tekintetében tudnia kell, illetőleg ismeri az egészségügyi dolgozó felelősségének főbb aspektusait.

Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát):

TANTÁRGY NEVE: Egészségügyi kommunikáció

Tantárgykód (nappali): SZAP25ANBP0206 Tantárgykód (levelező): SZAP25ALBP0206

TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: Medical communication

Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Egészségtudományi Intézet	Féléves tanóraszám: - Nappali: 24 óra - Levelező: 8 óra	Kreditérték: 3	Tanóra típusa: előadás	Előtanulmányi feltétel(ek):	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek): aláírás
Tantárgy felelőse: Dr. Lengyel Ingrid Krisztina	Tantárgy besorolása: kötelező	Ajánlott félév: 2	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: vizsga (kollokvium)
Tantárgy előadója/i:					Értékelés módszere: írásbeli/szóbeli/írásbeli és szóbeli

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A betegellátás alapfeltétele főként ápolói szinten a betegekkel való jó kommunikáció kialakítása. A hatékony gyógyítás alapeleme, hogy az ápoló a beteggel olyan kapcsolatot tudjon kiépíteni, hogy az bizalomteljes, információ gazdag és a beteg részéről az együttműködés maximális szintjét tudja generálni. Az oktatás célja a kommunikációs módszerek alapjainak átadása: a betegek meghallgatása, kikérdezése, tájékoztatása és együttműködésük kialakítása.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézszségek és (rész)kompetenciák:

Az ápolói kommunikáció általános szabályszerűségeinek ismertetése. A különböző szinterek felmérése: gyermek, idős, baleset, szenvedélybeteg kommunikáció sajátosságai. Hangsúlyt helyezve arra, hogy az ápoló - beteg kapcsolat elemei az ápoló személyiségén keresztül vezetnek a beteg problémáinak megértéséhez, megbeszéléséhez, felismeréséhez és feltárásához. A különböző szerepjátékok és feladatgyakorlatok kapcsán az ápoló személyzet saját személyiségének megismerése. A tantárgy része kell, hogy legyen az agresszivitás, az ön- és közveszélyes betegek felismerése és kezelése. A fentiek alapján mód és lehetőség van a különböző betegcsoportok személyiségének feltérképezésére, megértésére és kezelésére.

Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:

Frontális előadás.

A tárgy, illetve kurzus során az esetleges feladatok elkészítéséhez bármilyen MI-vel működő alkalmazás felhasználható, amennyiben annak forrásjelölése a KRE MI-útmutatója alapján megfelelő.

A tantárgy értékelésének módja kollokvium, amely a félév tananyagából tett írásbeli vizsga. A vizsgát ötfokozatú (jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)) érdemjeggyel kell értékelni. Elégtelen osztályzatot csak a javítóvizsga szabályai szerint lehet kijavítani, amelyről a hatályos Tanulmányi és Vizsgaszabályzat rendelkezik. A vizsgát az egyetemi szabályoknak megfelelően a vizsgaidőszakban kell meghirdetni.

A vizsgára bocsátás feltétele az aláírás, amely megszerzésének kritériuma kötelező foglalkozásokon való aktív részvétel, valamint a zárthelyi dolgozat teljesítése. A részvétel ellenőrzésének módját, a hallgatók távolmaradásának következményeit és a félév aláírásának feltételeit a tantárgyfelelős oktató állapítja meg, melyről a hallgatók az első órán kapnak tájékoztatást.

Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Tringer László (2022) – A gyógyító beszélgetés 5. kiadás ISBN szám: 978 963 226 842 2
- Katona Norbert – Szabó Rita (2022): Marketing- és PR-tevékenység az egészségügyben, Medicina kiadó. ISBN: 978 963 226 870 5

Ajánlott irodalom:

- Dr. Pilling János (2018): Orvosi kommunikáció a gyakorlatban (kijelölt fejezetek); Medicina Kiadó ISBN 9789632267005
- Pappné Víg Ágnes (2012): Kommunikáció az egészségügyi szolgáltatásban; ÁEEK. ISBN 0359001461632
- Smith, Susan (2015): Kommunikáció az ápolásban; Medicina. ISBN 9789632265506

Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:

A tantárgy előadója/oktatója által a MOODLE kurzushoz feltöltött tematika alapján.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

KKK szerint elsajátítandó kompetenciák

TUDÁS

a8, Ismeri az egészségügyi dokumentáció típusait, módszertanát.

a15, Részletesen ismeri a kommunikáció alapelemeit, formáit, irányait, csatornáit, az életkornak megfelelő kommunikációs stratégiákat, a problémafeltáró és problémamegoldó, valamint ösztönző kommunikáció jellegzetességeit.

a16, Ismeri a személyiség fogalmát, a személyiség tipológiákat, az érett személyiség jellemzőit, az önismeret és önértékelés aspektusait, az egészségpszichológia alapjait, a különböző életszakaszok fejlődés lélektani alapjait, a konfliktusok fajtáit, okait.

a17, Átfogóan ismeri a pszichológia vizsgálati területeit, módszereit, a pszichológia legfontosabb irányzatait, tudományterületeit, illetve ezek alapproblémáit.

a18, Részletesen ismeri a terapeuta munka alapelveit, jellemzőit, intervenciós szintjeit, az ápolási és betegvezetési folyamat összefüggéseit, a betegvezetés elméleti alapjait, formáit, a paramedikális tanácsadás szintjeit, készségeit és stratégiáit, személyiségének és szakmai felkészültségének folyamatos, tervszerűen tudatos fejlesztésének lehetőségeit.

a19, Ismeri az etikai alapfogalmakat, az etikus betegellátás jellemzőit, hazai viszonylatban az egészségügyi rendszerben előforduló etikai problémákat és azok lehetséges megoldási lehetőségeit, alternatíváit.

a20, Ismeri a jogi alapfogalmakat, a jogszerű betegellátás jellemzőit, hazai viszonylatban az egészségügyi rendszerben előforduló főbb jogi problémákat és azok lehetséges megoldási lehetőségeit, alternatíváit, valamint a kliensek és az ellátást végzők jogait és kötelezettségeit.

a21, Széleskörűen ismeri a jogi alapfogalmakat, a jogszerű betegellátás jellemzőit, hazai viszonylatban az egészségügyi rendszerben előforduló főbb jogi problémákat és azok lehetséges megoldási lehetőségeit, alternatíváit, valamint a kliensek és az ellátást végzők jogait és kötelezettségeit.

a22, Részletesen ismeri a demográfiai alapmutatókat, a népesség egészségi állapotát jellemző epidemiológiai mutatószámokat, a főbb népbetegségek gyakoriságát, rizikófaktorait, a népegészségügyi törekvéseket, tevékenységi köröket, a szociológiai, egészségpszichológiai és kulturális elméleteket és szemléletmódot, ismeri az egészségmegőrzés és -fejlesztés szociológiai, egészségpszichológiai megközelítését.

a24, Ismeri az addikciók pszichés és fizikális alapjait, a leggyakoribb típusait, az önsegítő programok és csoportok jelentőségét és egyéb kezelési lehetőségeket, a deviáns viselkedési formákat, és azok lehetséges integrációs, kezelési megoldásait.

a25, Átfogóan ismeri az egészség és az egészségfejlesztés fogalmait, módszereit, holisztikus szemléletét, az egészségfejlesztő tevékenységeket, az egészségfejlesztés modelljeit, valamint az egészség-tanácsadás lényegét.

a27, Ismeri a pedagógia fogalmait, jellegzetességeit.

a28, Szakterületének megfelelően ismeri az akut és krónikus megbetegedések ellátásával kapcsolatos betegeoktatási feladatokat, és a hatékony betegoktatás felépítésének jellegzetességeit.

a34, Ismeri a munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelményeket, tűzvédelmi előírásokat, a mindenkor hatályos jogszabályi előírásokat, és az uniós szabályokat, ismeri a munkavállaló egészségét, és biztonságát veszélyeztető kockázatokat, és a munkaeszközök biztonságos használatát.

a35, Ismeri az egészségügyi szakterület szakmai szókincsét anyanyelvén, valamint latin nyelven (orvosi latin).

KÉPESSÉG

b10, Képes a fájdalom felmérésére és a fizikális fájdalomcsillapítási eljárások alkalmazására.

b11, Képes adekvát, a partnerhez igazított szakmai kommunikáció folytatására, szóban és írásban is, hatékonyan kommunikál a pácienssel, családdal, közösséggel, az interperszonális készségek révén képes a bizalom kialakítására a pácienssel, családdal, közösséggel.

b12, Képes a hivatása gyakorlása során a szükséges pszichológiai alap alkalmazására, pszichoszomatikus szemlélet követésére, képes a beteg és az egészségügyi szakember interperszonális kapcsolatában felmerülő problémák adekvát kezelésére, a beteg ember speciális pszichés jellemzőinek felismerésére és alapvető kezelésére.

b13, Képes átlátni az egészségügyet meghatározó jogforrások rendszerét, azok alkalmazásának szabályait, valamint megfelelően alkalmazza a releváns jogi szakkifejezéseket, kompetenciahatárainak megfelelően tájékoztatást nyújt a klienseknek a betegjogokról és azok érvényre juttatásának lehetőségeiről.

b16, Képes egyéni egészségtervet készíteni, egészség-tanácsadást végezni, és a közösség egészségi állapotának javítása érdekében eredményesen együttműködni a team tagokkal.

b18, Képes az alkalmazott gyógyszercsoportok indikációjával, hatásmechanizmusával, mellékhatásaival kapcsolatos kliensoktatási és non-invazív alkalmazási feladatok ellátására.

b19, Képes megválasztani, és alkalmazni a szakterületéhez kapcsolódó pedagógiai ismereteket, módszereket és képes egyéni és csoportos kliens, betegoktatási feladatok ellátására a kliens életkorának, társadalmi státuszának, értelmi és érzelmi képességének, betegségének megfelelően.

b22, Képes költségérzékeny döntések meghozatalára és a humán erőforrás optimális felhasználására a tevékenységei során.

b25, Képes mikrobiológiai ismeretei birtokában a fertőző betegségek és járványok felismerésére, azok megelőzésében való közreműködésre. Képes a munkavégzése során betartani és betartatni a munkavédelmi, balesetvédelmi és tűzvédelmi előírásokat.

ATTITÚD

c2, Munkája során tiszteletben tartja az emberi méltóságot, valamint az alapvető emberi és betegjogokat.

c5, Empatikus módon viszonyul a kliensekhez.

c7, Elkötelezett a minőségi szakmai munkavégzés mellett.

c8, Fogékony az elméleti tudományok mélyebb megismerésére, a szakterületével kapcsolatos új tudás befogadására, elkötelezett azok gyakorlati alkalmazására, törekszik az önképzésre.

c10, Törekszik és fontosnak tartja az ismeretek szakszerű átadását.

c11, Kritikusan, de elfogulatlanul viszonyul saját és mások szakmai tevékenységéhez, nyitott mások véleményének meghallgatására, figyelembevételére.

c15, Nyitott a kapcsolatteremtésre, az együttműködésre, a kommunikációra.

c16, Munkájának eredményeit szakmai és nem szakmai körök számára hatékonyan tudja kommunikálni.

AUTONÓMIA, FELELŐSÉG

d2, Munkáját a szakma etikai normáinak betartásával önállóan vagy team-munkában végzi.

d5, Partneri szinten együttműködik az egészségügyi és szociális ellátórendszer tagjaival.

d8, Felelősségének tudatában fejleszti a vele kapcsolatba kerülők személyiségét, egészségtudatos magatartását.

d9, Felelősséggel végez egészség-megőrző, egészségfejlesztő feladatokat.

d12, Felelősségének tudatában fejleszti saját tudását és felelősséget vállal a jövő szakdolgozóinak gyakorlati és elméleti tudásának fejlesztésében.

A hallgatók a képzést követően képesek átlátni az egészségügyben alkalmazott kommunikációs alapelveket és azok gyakorlati alkalmazását, valamint képessé válnak adekvát, a kommunikációs partnerhez igazított szakmai párbeszéd folytatására, szóban és írásban is, hatékonyan kommunikál a beteggel és hozzátartozóval, a közösséggel, és az interperszonális készségek révén képes a bizalom kialakítására is. Szakterületének megfelelően képes lesz aktívan közreműködni a népegészségügyi kérdések megoldásában, szűrővizsgálatok szervezésében és kivitelezésében, egészségfejlesztő anyagok készítésében és alkalmazásában, írásban és szóban egyaránt. Tud egyéni egészségtervet készíteni, egészség-tanácsadást végezni, és a közösség egészségi állapotának javítása érdekében eredményesen együttműködni a team tagokkal, úgy, hogy előzetesen felméri a személyiség típusokat, és ennek megfelelően választja meg a kommunikáció lehetőségét.

Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát):

TANTÁRGY NEVE: Kórélettan

Tantárgykód (nappali): SZAP25ANBP0207 Tantárgykód (levelező): SZAP25ALBP0207

TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: Pathophysiology

Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Egészségtudományi Intézet	Féléves tanóraszám: - Nappali: 24 óra - Levelező: 8 óra	Kreditérték: 3	Tanóra típusa: előadás és gyakorlat	Előtanulmányi feltétel(ek): Élettan	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek): aláírás
Tantárgy felelőse: Dr. Székelyné Dr. Gálffy Gabriella	Tantárgy besorolása: kötelező	Ajánlott félév: 2	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: vizsga (kollokvium)
Tantárgy előadója/i:					Értékelés módszere: írásbeli/szóbeli/írásbeli és szóbeli

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A tantárgy keretében a hallgatók megismerik a kórélettan alapfogalmait, a kóros élettani folyamatok kialakulásának mechanizmusait, valamint a homeosztázis zavarainak következményeit.

Elsajátítják a legfontosabb kórélettani alapfolyamatokat, így a gyulladás, láz, fájdalom, shock, hypoxia, ischaemia és regeneráció mechanizmusait, valamint ezek szervezetszintű hatásait.

Megismerik az egyes szervrendszerek kóros működésének alapjait, különös tekintettel a kardiovaszkuláris, respiratorikus, renális, endokrin és idegrendszeri eltérések kórélettani hátterére.

A tantárgy hangsúlyt fektet az anyagcsere- és immunológiai zavarok, az acidózis–alkalózis egyensúly felborulása, valamint a szervezet adaptációs és kompenzációs mechanizmusainak megértésére, megalapozva a klinikai gondolkodást.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák:

A hallgatók megismerik az endokrin rendszer működésének alapjait, beleértve a hormontermelés, -szabályozás és -hatás mechanizmusait, valamint a főbb endokrin szervek – például a hipofízis, pajzsmirigy, mellékvese és hasnyálmirigy – élettani szerepét. Áttekintést kapnak az emésztőrendszer működéséről, különös tekintettel az emésztés, felszívódás és tápanyag-hasznosítás folyamataira, valamint ezek szabályozására.

A tananyag részét képezi a kardiovaszkuláris rendszer élettana, amely magában foglalja a szívműködés, a keringésszabályozás és a vérnyomás fenntartásának mechanizmusait. A hallgatók megismerik a légzőrendszer működését, a gázcsere folyamatát, valamint a légzés szabályozásának élettani alapjait. A kurzus továbbá

bemutatja a vizeletkiválasztó és -elvezető rendszer működését, a vesefunkciók szerepét a homeosztázis fenntartásában, valamint a sav-bázis egyensúly szabályozásának mechanizmusait és azok klinikai jelentőségét.

A gyakorlatok célja az egyes szervrendszerek élettani működésének szemléltetése és az elméleti ismeretek alkalmazásának elősegítése. A hallgatók különböző demonstrációk, élettani mérések és szemléltető eszközök segítségével megismerik a szervezet működésének alapvető szabályozási folyamatait, valamint a szervrendszerek közötti kölcsönhatásokat.

A gyakorlatok során a hallgatók áttekintik a kardiovaszkuláris rendszer működésének alapjait, például a vérkeringés élettani sajátosságait, a pulzus és a vérnyomás szabályozásának alapelveit. Emellett foglalkoznak a légzőrendszer működésével, a légzési mechanizmus alapjaival és a gázcsere élettani folyamataival.

A gyakorlat során a hallgatók megismerkednek továbbá az emésztőrendszer működésének alapvető élettani folyamataival, az endokrin rendszer hormonális szabályozási mechanizmusaival, valamint a vizeletkiválasztó rendszer működésével és a sav-bázis egyensúly fenntartásának alapjaival. A gyakorlatok kiemelt célja az élettani folyamatok értelmezése, az összefüggések felismerése és azok egészségtudományi, valamint klinikai jelentőségének megértése

Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:

Az oktatás során az elméleti ismeretek átadása mellett kiemelt szerepet kap a gyakorlati szemléltetés és az alkalmazás. A kontaktórás előadásokat interaktív megbeszélés és esetelemzés egészíti ki, amelyek segítik az élettani folyamatok klinikai összefüggéseinek megértését. A gyakorlatok során a hallgatók különböző élettani paraméterek mérésével és értelmezésével (pl. vérnyomás, pulzus, légzés) ismerkednek meg, valamint egyszerűbb élettani jelenségeket demonstráló feladatokon keresztül mélyítik el tudásukat. Az oktatás során alkalmazott szemléltető eszközök és digitális tananyagok támogatják a rendszerszintű gondolkodás kialakulását és a megszerzett ismeretek gyakorlati alkalmazását.

A tantárgy, illetve kurzus célja, hogy az ápolás és betegellátáshoz kapcsolódóan alapkompétenciát fejlesszen, ezért fontos, hogy a feladatok megoldása során a hallgatók ne használjanak mesterségesintelligencia-alapú eszközöket a tanulás ezen szakaszában.

A tantárgy értékelésének módja kollokvium, amely a félév tananyagából tett szóbeli vizsga. A vizsgát ötfokozatú (jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)) érdemjeggyel kell értékelni. Elégtelen osztályzatot csak a javítóvizsga szabályai szerint lehet kijavítani, amelyről a hatályos Tanulmányi és Vizsgaszabályzat rendelkezik. A vizsgát az egyetemi szabályoknak megfelelően a vizsgaidőszakban kell meghirdetni.

A vizsgára bocsátás kritériuma a kötelező foglalkozásokon való aktív részvétel, valamint a zárthelyi dolgozat teljesítése. A tantárgy gyakorlati kurzusain is a részvétel és a gyakorlati követelmények teljesítése kötelező. A hallgató nem szerezheti meg egy tantárgy kreditpontját, ha a tantárgyhoz tartozó gyakorlatokon hiányzása meghaladja félévenként a gyakorlatok heti óraszámának háromszorosát. A részvétel ellenőrzésének módját, a hallgatók távolmaradásának következményeit és a félév aláírásának feltételeit a tantárgyfelelős oktató állapítja meg, melyről a hallgatók az első órán kapnak tájékoztatást.

Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Kardos Livia (2017): Anatómia – élettan, Műszaki könyvkiadó. ISBN: 978 963 16 4723 5
- Guyton and Hall (2021): Textbook of Medical Physiology, Elsevier. ISBN: 9780323672801
- Fonyó-Geiszt: Az orvosi élettan tankönyve (8. kiadás), Medicina, 2019 ISBN 978 963 226 734 0

Ajánlott irodalom:

- Fonyó Attila (2011): Az orvosi élettan tankönyve. Medicina Könyvkiadó ISBN 9789632263441
- Cseri Julianna (2011): Élettani alapismeretek; Debreceni Egyetem. Elérhető online:
https://dtk.tankonyvtar.hu/bitstream/handle/123456789/7424/0019_1A_Elettani_alapismeretek.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:

A tantárgy előadója/oktatója által a MOODLE kurzushoz feltöltött tematika alapján.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

KKK szerint elsajátítandó kompetenciák

TUDÁS

a1, Részletesen ismeri a szervezet felépítését, törvényszerűségeit, a különböző alkotóelemek funkcióját, a biokémiai szabályozási, valamint az anyagcsere folyamatokat.

a2, Részletekbe menően ismeri a szervrendszereket felépítő struktúrákat, a szervrendszerek mikroszkópos és makroszkópos felépítését, a képletek felszíni struktúráit, a szervezet élettani és kóros működését, ismeri azok szabályozását, és a szervezetben lejátszódó kóros folyamatok kóroktanát.

a6, Ismeri a fájdalomcsillapítás anatómiai és élettani alapjait, valamint a különböző fájdalomcsillapítási módokat.

a35, Ismeri az egészségtudományi szakterület szakmai szókincsét anyanyelvén, valamint latin nyelven (orvosi latin).

KÉPESSÉG

b1, Képes az egészséget károsító tényezőket felismerni, az élettani és kóros működések egymástól való elkülönítésére, kompetencia szintjének megfelelő lépéseket vagy javaslatot tenni a megoldásra.

b25, Képes mikrobiológiai ismeretei birtokában a fertőző betegségek és járványok felismerésére, azok megelőzésében való közreműködésre. Képes a munkavégzése során betartani és betartatni a munkavédelmi, balesetvédelmi és tűzvédelmi előírásokat.

ATTITÚD

c1, Elkötelezett az emberi élet védelme iránt.

c8, Fogékony az elméleti tudományok mélyebb megismerésére, a szakterületével kapcsolatos új tudás befogadására, elkötelezett azok gyakorlati alkalmazására, törekszik az önképzésre.

AUTONÓMIA, FELELŐSÉG

d1, Szakmai fejlődésének tudatos és felelős irányítója, hivatását felelősen, tudományos és gyakorlati megalapozottsággal képviseli.

d2, Munkáját a szakma etikai normáinak betartásával önállóan vagy team-munkában végzi.

d3, Felelősséget vállal saját és az általa vezetett team tevékenységéért, valamint a munkája során dokumentált adatokért.

d4, Kezdeményez, önállóan döntést hoz.

d5, Partneri szinten együttműködik az egészségügyi és szociális ellátórendszer tagjaival.

d6, Minőségi ellátást végez a szakmai irányelveknek megfelelően.

d7, Felelősséggel használja intézményeinek erőforrásait.

d8, Felelősségének tudatában fejleszti a vele kapcsolatba kerülők személyiségét, egészségtudatos magatartását.

d9, Felelősséggel végez egészség-megőrző, egészségfejlesztő feladatokat.

d10, Felelősen cselekszik sürgős szükség esetén.

d11, Munkáját a munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelményeket, valamint a mindenkor hatályos törvényi előírásokat betartva önállóan végzi.

d12, Felelősségének tudatában fejleszti saját tudását és felelősséget vállal a jövő szakdolgozóinak gyakorlati és elméleti tudásának fejlesztésében.

A tantárgy tartalma a KKK-ban megjelölt kompetenciák teljesülését azáltal segíti elő, hogy a hallgatók átfogó ismereteket szereznek az alapvető és lényegesebb élettani folyamatokról. A hallgatók megtanulják a szükséges szervrendszerek működését, többek között a keringési rendszer, az kiválasztó és az légzőrendszer működését. A tárgy teljesítésével az ápolás és betegellátás (ápoló) szak hallgatói képesek lesznek a ráépülő klinikai és szakápolástani tárgyak teljesítésére és mélyebb megértésére.

Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát):

TANTÁRGY NEVE: Bioetika

Tantárgykód (nappali): SZAP25ANBP0208 Tantárgykód (levelező): SZAP25ALBP0208

TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: Bioetics

Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Egészségtudományi Intézet	Féléves tanóraszám: - Nappali: 24 óra - Levelező: 8 óra	Kreditérték: 3	Tanóra típusa: előadás	Előtanulmányi feltétel(ek): Etika	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek): aláírás
Tantárgy felelőse: Dr. Homicsko Árpád Olivér	Tantárgy besorolása: kötelező	Ajánlott félév: 2	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: vizsga (kollokvium)
Tantárgy előadója/i: Dr. Homicsko Árpád Olivér					Értékelés módszere: írásbeli/szóbeli/írásbeli és szóbeli

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A tantárgy az Etika tantárgyban megszerzett alapfogalmakra, etikai irányzatokra és erkölcsi döntéshozatali logikára építve bevezeti a hallgatókat a klasszikus klinikai bioetika dilemmáiba. A tárgy oktatásának célja, hogy megkönnyítse a mindennapi ápolói munkával kapcsolatos, a gyakorlati életben felvetődő etikai kérdések felismerését, bemutassa az azokra keletkezett sok oldalú válaszokat, állásfoglalásokat, és lehetőséget teremtsen azok értelmezésére a hallgatók számára.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)képességek és (rész)kompetenciák:

A tantárgy rövid programja:

- Általános etikai bevezetés
- A hippokratészi eskü, orvos és ápolásetikai általános alapelvek
- A tájékozott beleegyezés témaköre
- Igazságosság az egészségügyben
- Az élethez való jog és az abortusz problémaköre, valamint a mesterséges reprodukció problémái
- A rossz kórjóslatú betegekkel való kommunikáció etikai kérdései
- Az öngyilkosság etikai kérdései
- Az eutanázia problémaköre
- A szerv- és szöveti transzplantáció problémaköre
- Az emberkísérletek etikai kérdései
- Az orvosi műhiba kérdései
- Az orvosi hálapénz kérdései

• Keresztyén etikai megfontolások
Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:
Frontális előadások, tematikus prezentációk, csoport munka és vita a bioetikai kérdések körében. A tárgy, illetve kurzus során az esetleges feladatok elkészítéséhez bármilyen MI-vel működő alkalmazás felhasználható, amennyiben annak forrásjelölése a KRE MI-útmutatója alapján megfelelő. A tantárgy értékelésének módja kollokvium, amely a félév tananyagából tett írásbeli vizsga. A vizsgát ötfokozatú (jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)) érdemjeggyel kell értékelni. Elégtelen osztályzatot csak a javítóvizsga szabályai szerint lehet kijavítani, amelyről a hatályos Tanulmányi és Vizsgaszabályzat rendelkezik. A vizsgát az egyetemi szabályoknak megfelelően a vizsgaidőszakban kell meghirdetni. A vizsgára bocsátás feltétele az aláírás, amely megszerzésének kritériuma kötelező foglalkozásokon való aktív részvétel. A részvétel ellenőrzésének módját, a hallgatók távolmaradásának következményeit és a félév aláírásának feltételeit a tantárgyfelelős oktató állapítja meg, melyről a hallgatók az első órán kapnak tájékoztatást.
Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:
• Ulrich H. J. Körtner (2021): A betegápolás etikája; Kolozsvári Egyetemi Kiadó és a Debreceni Református Hittudományi Egyetem Szociáletikai Intézete ISBN: 978-606-37-1046-9 • Kovács József (2025): A modern orvosi etika alapjai (bővített kiadás) – Bevezetés a bioetikába, Medicina kiadó. ISBN: 978 963 226 983 2
Ajánlott irodalom:
• Dietrich Bonhoeffer (1999): Etika; Tillinger Péter Műhelye, Szentendre ISBN: 9635507739 • Dr. Blasszauer Béla (1997): Eutanázia; Medicina Bp. ISBN 9632423054 • Dr. Blasszauer Béla (1999): Orvosi Etika; Medicina Bp. ISBN 9632422465 • Dr. Bolyki János (1998): Újszövetségi Etika; Kálvin kiadó Budapest ISBN 9633007216
Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:
A tantárgy előadója/oktatója által a MOODLE kurzushoz feltöltött tematika alapján.
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:
KKK szerint elsajátítandó kompetenciák
TUDÁS
a16, Ismeri a személyiség fogalmát, a személyiség tipológiákat, az érett személyiség jellemzőit, az önismeret és önértékelés aspektusait, az egészségpszichológia alapjait, a különböző életszakaszok fejlődés lélektani alapjait, a konfliktusok fajtáit, okait. a18, Részletesen ismeri a terapeuta munka alapelveit, jellemzőit, intervenciók szintjeit, az ápolási és betegvezetési folyamat összefüggéseit, a betegvezetés elméleti alapjait, formáit, a paramedikális tanácsadás szintjeit, készségeit és stratégiáit, személyiségének és szakmai felkészültségének folyamatos, tervszerűen tudatos fejlesztésének lehetőségeit.

a19, Ismeri az etikai alapfogalmakat, az etikus betegellátás jellemzőit, hazai viszonylatban az egészségügyi rendszerben előforduló etikai problémákat és azok lehetséges megoldási lehetőségeit, alternatíváit.

a22, Részletesen ismeri a demográfiai alapmutatókat, a népesség egészségi állapotát jellemző epidemiológiai mutatószámokat, a főbb népbetegségek gyakoriságát, rizikófaktorait, a népegészségügyi törekvéseket, tevékenységi köröket, a szociológiai, egészségpszichológiai és kulturális elméleteket és szemléletmódot, ismeri az egészségmegőrzés és - fejlesztés szociológiai, egészségpszichológiai megközelítését.

KÉPESSÉG

b13, Képes átlátni az egészségügyet meghatározó jogforrások rendszerét, azok alkalmazásának szabályait, valamint megfelelően alkalmazza a releváns jogi szakkifejezéseket, kompetenciahatárainak megfelelően tájékoztatást nyújt a klienseknek a betegjogokról és azok érvényre juttatásának lehetőségeiről.

b20, Képes közreműködni bizonyítékokon alapuló, kutatómódszertani és biostatistikai ismeretekre alapozott, releváns hazai és nemzetközi kutatások eredményeire támaszkodó, szakterületének megfelelő vizsgálatok elvégzésében és azok prezentálásában.

ATTITÚD

c1, Elkötelezett az emberi élet védelme iránt.

c2, Munkája során tiszteletben tartja az emberi méltóságot, valamint az alapvető emberi és betegjogokat.

c4, Döntéseit a szakterület jogi és etikai szabályainak figyelembevételével hozza.

c5, Empatikus módon viszonyul a kliensekhez.

c6, Szociokulturális érzékenységgel és társadalmi felelősségvállalással rendelkezik.

c7, Elkötelezett a minőségi szakmai munkavégzés mellett.

c8, Fogékony az elméleti tudományok mélyebb megismerésére, a szakterületével kapcsolatos új tudás befogadására, elkötelezett azok gyakorlati alkalmazására, törekszik az önképzésre.

c9, Holisztikus, reflektív szemlélettel rendelkezik.

c10, Törekszik és fontosnak tartja az ismeretek szakszerű átadását.

c12, Értékelni tud lehetőségeket, mérlegelni tud kockázatokat, alternatívákat és következményeket, képes kompromisszumos megoldásokra.

AUTONÓMIA, FELELŐSÉG

d5, Partneri szinten együttműködik az egészségügyi és szociális ellátórendszer tagjaival.

A Bioetika tárgy biztosítja a hallgatók számára szükséges KKK-ban leírt kompetenciák megszerzését, mivel rendszerezett módon feldolgozza a klasszikus klinikai bioetika kérdéseit. A tárgy kibővíti az első félév Etika I. során

megszerezhető tudástanyagot, elmélyíti a hallgatók etikai döntéshozatali, mérlegelési és a konfliktusok értelmezésének képességeit. Olyan szakmai példákkal ismerkednek meg, amelyekkel találkozhatnak későbbi munkájuk során a betegellátás bármely területén.

- A tárgy teljesítésével a hallgatók képesek lesznek holisztikus szemlélettel, empátiával és az emberi élet védelme iránt elkötelezett hozzáállással ellátni feladataikat a betegellátás bármely szakterületén.

Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát):

TANTÁRGY NEVE: Klinikai és egészségpszichológia

Tantárgykód (nappali): SZAP25ANBP0209 Tantárgykód (levelező): SZAP25ALBP0209

TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: Clinical and Health Psychology

Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Egészségtudományi Intézet	Féléves tanóraszám: - Nappali: 24 óra - Levelező: 8 óra	Kreditérték: 3	Tanóra típusa: Előadás	Előtanulmányi feltétel(ek): Pszichológiai alapismeretek – életkorok pszichológiája	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek): aláírás
Tantárgy felelőse: Prof. Dr. Csabai Márta	Tantárgy besorolása: kötelező	Ajánlott félév: 2	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: vizsga (kollokvium)
Tantárgy előadója/i:					Értékelés módszere: írásbeli/szóbeli/írásbeli és szóbeli

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerjék a klinikai és egészségpszichológia alapvető elméleti megközelítéseit, valamint a szakterület főbb fogalmait és összefüggéseit. A tárgy a klinikai pszichológiát az elmélet és a tudományos szemlélet egységében tárgyalja.

Az elméleti alapok tekintetében épít a személyiségpszichológia főbb irányzataira, különös tekintettel az egészség-betegség értelmezési modelljeire.

A tantárgy keretében a hallgatók megismerik az emberi lelki jelenségek főbb formáit, különösen azokat, amelyek az egészség és betegség szempontjából meghatározó jelentőségűek.

Cél továbbá, hogy a hallgatók átfogó képet kapjanak a testi és lelki folyamatok kapcsolatáról, valamint az emberi viselkedés és pszichés működés alapvető törvényszerűségeiről.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)képességek és (rész)kompetenciák:

A tantárgy rövid programja:

- Az egészségpszichológia fogalma
- Egészségélmény-betegségélmény
- Stressz szerepe az egészségi állapot meghatározásában
- A fájdalom egészségpszichológiai vonatkozása
- Placebóhatás
- Személyiségfejlődés és a halál elfogadása, veszteségélmény

- Segítő hivatások pszichológiája - empátia, kiégés
- Egészségpszichológiai kutatások és az alkalmazott ellátás fejlődése az elmúlt 30 évben

Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:

A tantárgy oktatása kontaktórás előadások keretében történik, korszerű prezentációs eszközök alkalmazásával, amelyek támogatják az egészségpszichológiai elméletek és fogalmak rendszerszintű megértését. Az előadásokat interaktív megbeszélések és példák egészítik ki, amelyek elősegítik az elméleti ismeretek gyakorlati vonatkozásainak felismerését. Az oktatás során hangsúlyt kap az egészségmagatartás, a stressz, a megküzdési stratégiák és a pszichés tényezők szerepének értelmezése az egészség és betegség kontextusában.

Frontális előadások, tematikus prezentációk, esettanulmányok feldolgozása.

A tantárgy, illetve kurzus célja, hogy az ápolás és betegellátáshoz kapcsolódóan alapkompenciát fejlesszen, ezért fontos, hogy a feladatok megoldása során a hallgatók ne használjanak mesterségesintelligencia-alapú eszközöket a tanulás ezen szakaszában.

A tantárgy értékelésének módja kollokvium, amely a félév tananyagából tett írásbeli vizsga. A vizsgát ötfokozatú (jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)) érdemjeggyel kell értékelni. Elégtelen osztályzatot csak a javítóvizsga szabályai szerint lehet kijavítani, amelyről a hatályos Tanulmányi és Vizsgaszabályzat rendelkezik. A vizsgát az egyetemi szabályoknak megfelelően a vizsgaidőszakban kell meghirdetni.

A vizsgára bocsátás feltétele az aláírás, amely megszerzésének kritériuma kötelező foglalkozásokon való aktív részvétel, valamint a zárthelyi dolgozat teljesítése. A részvétel ellenőrzésének módját, a hallgatók távolmaradásának következményeit és a félév aláírásának feltételeit a tantárgyfelelős oktató állapítja meg, melyről a hallgatók az első órán kapnak tájékoztatást.

Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Szondy Máté (2024): Pozitív pszichológiai intervenciók a klinikai gyakorlatban, Medicina kiadó. ISBN: 978 963 226 914 6
- Horváth Zs. - Urbán R. - Kökönyei Gy. - Demetrovics Zs. (szerkesztők) (2021): Kérdőíves módszerek a klinikai és egészségpszichológiai kutatásban és gyakorlatban, Medicina kiadó. ISBN: 978 963 226 789 0

Ajánlott irodalom:

- Viorst, J. (2002): Szükséges veszteségeink. Lélekkontroll sorozat, Háttér Kiadó, Budapest. ISBN 9639365114
- Vargha J. L., Szabó K. G. (2015): Egészségpszichológia, Kolozsvár
- Bagdy, E. (szerk) (1998): A klinikai pszichológia és a mentálhigiéné szakmai protokollja. Animula, Budapest. ISBN 9634080812
- Phares J. E., Trull, T.J. (2004): Klinikai pszichológia. Osiris, Budapest. ISBN 9789633896846

Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:

A tantárgy előadója/oktatója által a MOODLE kurzushoz feltöltött tematika alapján.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

KKK szerint elsajátítandó kompetenciák

TUDÁS

a15, Részletesen ismeri a kommunikáció alapelemeit, formáit, irányait, csatornáit, az életkornak megfelelő kommunikációs stratégiákat, a problémafeltáró és problémamegoldó, valamint ösztönző kommunikáció jellegzetességeit.

a16, Ismeri a személyiség fogalmát, a személyiség tipológiákat, az érett személyiség jellemzőit, az önismeret és önértékelés aspektusait, az egészségpszichológia alapjait, a különböző életszakaszok fejlődés lélektani alapjait, a konfliktusok fajtáit, okait.

a17, Átfogóan ismeri a pszichológia vizsgálati területeit, módszereit, a pszichológia legfontosabb irányzatait, tudományterületeit, illetve ezek alapproblémáit.

a18, Részletesen ismeri a terapeuta munka alapelveit, jellemzőit, intervenciók szintjeit, az ápolási és betegvezetési folyamat összefüggéseit, a betegvezetés elméleti alapjait, formáit, a paramedikális tanácsadás szintjeit, készségeit és stratégiáit, személyiségének és szakmai felkészültségének folyamatos, tervszerűen tudatos fejlesztésének lehetőségeit.

a22, Részletesen ismeri a demográfiai alapmutatókat, a népesség egészségi állapotát jellemző epidemiológiai mutatószámokat, a főbb népbetegségek gyakoriságát, rizikófaktorait, a népegészségügyi törekvéseket, tevékenységi köröket, a szociológiai, egészségpszichológiai és kulturális elméleteket és szemléletmódot, ismeri az egészségmegőrzés és -fejlesztés szociológiai, egészségpszichológiai megközelítését.

a24, Ismeri az addikciók pszichés és fizikális alapjait, a leggyakoribb típusait, az önsegítő programok és csoportok jelentőségét és egyéb kezelési lehetőségeket, a deviáns viselkedési formákat, és azok lehetséges integrációs, kezelési megoldásait.

KÉPESSÉG

b11, Képes adekvát, a partnerhez igazított szakmai kommunikáció folytatására, szóban és írásban is, hatékonyan kommunikál a pácienssel, családdal, közösséggel, az interperszonális készségek révén képes a bizalom kialakítására a pácienssel, családdal, közösséggel.

b12, Képes a hivatása gyakorlása során a szükséges pszichológiai alap alkalmazására, pszichoszomatikus szemlélet követésére, képes a beteg és az egészségügyi szakember interperszonális kapcsolatában felmerülő problémák adekvát kezelésére, a beteg ember speciális pszichés jellemzőinek felismerésére és alapvető kezelésére.

b17, Képes felismerni és megfelelően integrálni az ellátórendszerben az addikcióval küzdő beteget, valamint képes az addiktív viselkedés kialakulásában szerepet játszó rizikó és protektív faktorok elkülönítésére és felismerésére, felismeri a deviáns magatartást és a pácienszt a megfelelő ellátórendszerbe irányítja.

b19, Képes megválasztani, és alkalmazni a szakterületéhez kapcsolódó pedagógiai ismereteket, módszereket és képes egyéni és csoportos kliens, betegoktatási feladatok ellátására a kliens életkorának, társadalmi státuszának, értelmi és érzelmi képességének, betegségének megfelelően.

ATTITÚD

c2, Munkája során tiszteletben tartja az emberi méltóságot, valamint az alapvető emberi és betegjogokat.

c4, Döntéseit a szakterület jogi és etikai szabályainak figyelembevételével hozza.

c5, Empatikus módon viszonyul a kliensekhez.

c6, Szociokulturális érzékenységgel és társadalmi felelősségvállalással rendelkezik.

c7, Elkötelezett a minőségi szakmai munkavégzés mellett.

c8, Fogékony az elméleti tudományok mélyebb megismerésére, a szakterületével kapcsolatos új tudás befogadására, elkötelezett azok gyakorlati alkalmazására, törekszik az önképzésre.

c9, Holisztikus, reflektív szemlélettel rendelkezik.

c10, Törekszik és fontosnak tartja az ismeretek szakszerű átadását.

c11, Kritikusan, de elfogulatlanul viszonyul saját és mások szakmai tevékenységéhez, nyitott mások véleményének meghallgatására, figyelembevételére.

c12, Értékelni tud lehetőségeket, mérlegelni tud kockázatokat, alternatívákat és következményeket, képes kompromisszumos megoldásokra.

c15, Nyitott a kapcsolatteremtésre, az együttműködésre, a kommunikációra.

AUTONÓMIA, FELELŐSÉG

d5, Partneri szinten együttműködik az egészségügyi és szociális ellátórendszer tagjaival.

d8, Felelősségének tudatában fejleszti a vele kapcsolatba kerülők személyiségét, egészségtudatos magatartását.

A tantárgy hozzájárul az ápolás és betegellátás KKK-ban jelölt kompetenciáihoz azáltal, hogy megalapozza a hallgatók egészségpszichológiai szemléletét és elméleti tudását.

A hallgatók képessé válnak az egészség és betegség pszichológiai vonatkozásainak értelmezésére, valamint az emberi viselkedés és lelki működés mögött álló alapvető összefüggések felismerésére.

A megszerzett ismeretek elősegítik, hogy a hallgatók későbbi tanulmányaik során és szakmai fejlődésükben komplex, elméletileg megalapozott szemlélettel közelítsenek a betegellátáshoz.

Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát):

TANTÁRGY NEVE: Ápolástan területi gyakorlata

Tantárgykód (nappali): SZAP25ANBP0210 Tantárgykód (levelező): SZAP25ALBP0210

TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: Nursing - Clinical training

Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Egészségtudományi Intézet	Féléves tanóraszám: - Nappali: 96 óra - Levelező: 40 óra	Kreditérték: 2	Tanóra típusa: Gyakorlat	Előtanulmányi feltétel(ek): Ápolástan I.	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek): nincs vizsga
Tantárgy felelőse: Nyergesné Závodi Edit	Tantárgy besorolása: kötelező	Ajánlott félév: 2	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: évközi jegy (gyakorlati jegy)
Tantárgy előadója/i: Nyergesné Závodi Edit, Krimmer-Schoblocher Tünde					Értékelés módszere: írásbeli/szóbeli/írásbeli és szóbeli

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

Az ápolói hivatásra készülő hallgatók a tantárgy keretében megszerzik a betegápoláshoz szükséges gyakorlati ismereteket. Általános és speciális gyakorlati ismereteket nyújtson az ápolói tevékenységre vonatkozóan.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák:

A tantárgy keretében a hallgatók elsajátítják a gyakorlólé hely működéséhez szükséges helyismereteket, valamint megismerik a betegellátás szervezeti és működési kereteit. Részt vesznek a betegfelvételen és az anamnézis felvételében, továbbá megismerkednek a betegdokumentáció rendszerével és a dokumentáció vezetésének szabályaival. A gyakorlat során elsajátítják az ápolási és gyógyítási eszközök használatának alapjait, valamint képessé válnak az ápolási szükségletek megállapítására, az ápolás megtervezésére, végrehajtására és az ellátás értékelésére, illetve a szükséges visszacsatolás alkalmazására.

A hallgatók segédkeznek az osztályos team tagjainak az ápolási beavatkozások elvégzésében, és együttműködnek a betegellátás különböző szereplőivel. Elsajátítják a speciális ápolási feladatok alapjait, miközben kiemelt figyelmet fordítanak a higiénés szabályok betartására és a fertőtlenítési technikák helyes alkalmazására. A gyakorlat során fejlődik a kommunikációs készségük, különös tekintettel a beteggel való kapcsolattartásra és a beteg tájékoztatásra, valamint megismerik és alkalmazzák az adatvédelmi szabályokat a mindennapi betegellátás során.

Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:

Klinikai környezetben zajló, mentori felügyelet mellett végzett irányított gyakorlati tevékenység, strukturált megfigyeléssel, demonstrációval és rendszeres reflektív megbeszéléssel.

A tantárgy, illetve kurzus szempontjából az MI használata nem releváns.

A hallgatók a gyakorlat lezárásaként egy kiválasztott beteg ellátásáról írásban esettanulmányt készítenek, amelyben bemutatják az állapotfelmérést, az ápolási diagnózisokat, a kitűzött célokat, a tervezett és megvalósított ápolási beavatkozásokat, valamint azok értékelését. Az esettanulmány kötelező eleme az ápolási terv strukturált kidolgozása és a dokumentáció szakmai szempontú indoklása. Az értékelés a gyakorlati kompetenciák, az írásos munka szakmai megalapozottsága, valamint a reflektív szakmai gondolkodás alapján történik.

A szakmai feladatok biztonságos és szabálykövető végrehajtása, az ápolási folyamat szakszerű alkalmazása, a dokumentáció pontossága, a kommunikáció és együttműködés minősége, valamint a szakmai attitűd és felelősségteljes magatartás.

Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Patricia A Fowler , Sarah Jimenez - Foundations of Nursing Practice: Growth and Development (2023)
- Potter, P. A. – Perry, A. G. – Stockert, P. – Hall, A. (2021): Fundamentals of Nursing. 10th edition. Elsevier, St. Louis. ISBN: 978-0-323-67672-7

Ajánlott irodalom:

- Kozier, B. – Erb, G. – Berman, A. – Snyder, S. (2021): Fundamentals of Nursing: Concepts, Process, and Practice. 11th edition. Pearson Education, Boston. ISBN: 978-0-13-542873-3
- Perry, A. G. – Potter, P. A. – Ostendorf, W. (2021): Clinical Nursing Skills & Techniques. 10th edition. Elsevier. ISBN: 978-0-323-67659-8
- NANDA International (2021): Nursing Diagnoses: Definitions and Classification 2021–2023. Thieme Medical Publishers, New York. ISBN: 978-1-62623-929-6

Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:

A tantárgy előadója/oktatója által a MOODLE kurzushoz feltöltött tematika alapján.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

KKK szerint elsajátítandó kompetenciák

TUDÁS

a3, Ismeri a gyakoribb betegségek jellegzetes makro- és mikroszkópos, strukturális elváltozásait.

a4, Ismeri a főbb diagnosztikai módszerek, működési elvét.

a5, Ismeri a terápiás környezet sajátosságait, a különböző ágytípusok, ágyhelyzetek, testhelyzetek, kényelmi eszközök, mobilizációs eszközök és eljárások hatásait, indikációs körét és a kivitelezés menetét.

a6, Ismeri a fájdalomcsillapítás anatómiai és élettani alapjait, valamint a különböző fájdalomcsillapítási módokat.

a7, Ismeri a fiziológiás szükségletek kielégítésének alapjait.

a8, Ismeri az egészségügyi dokumentáció típusait, módszertanát.

a9, Részletesen ismeri a közegészségügy-járványtan tárgyát, feladatait, felosztását, módszereit, a munka-egészségügy alapfogalmait, a megelőzés lehetőségeit, a környezet hatását az emberre.

a11, Ismeri a mikroorganizmusok, mint kórokozók kimutatásának és elpusztításának lehetőségeit, a mintavétel szabályait, a mintavétel módját.

a12, Ismeri az asepsis-antisepsis, nosocomialis surveillance fogalmait, a szelektív hulladékgyűjtés lényegét és menetét.

a13, Ismeri a vitális paraméterek mérésének indikációs körét, a beavatkozások és a kapott eredmények értékelésének menetét (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, pulzusszám és minőség, pulzusdeficit, noninvaszív mérés az artériás vérnyomás meghatározását), ismeri a higiénés szükségletek kielégítésének elemeit (beleértve az alkalmazandó eszközöket, eljárásokat és indikációs köröket).

a14, Ismeri a vitális paraméterek mérésének indikációs körét, a beavatkozások és a kapott eredmények értékelésének menetét (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, pulzusszám és minőség, pulzusdeficit, noninvaszív mérés az artériás vérnyomás meghatározását), ismeri a higiénés szükségletek kielégítésének elemeit (beleértve az alkalmazandó eszközöket, eljárásokat és indikációs köröket).

a15, Részletesen ismeri a kommunikáció alapelemeit, formáit, irányait, csatornáit, az életkornak megfelelő kommunikációs stratégiákat, a problémafeltáró és problémamegoldó, valamint ösztönző kommunikáció jellegzetességeit.

a16, Ismeri a személyiség fogalmát, a személyiség tipológiákat, az érett személyiség jellemzőit, az önismeret és önértékelés aspektusait, az egészségpszichológia alapjait, a különböző életszakaszok fejlődés lélektani alapjait, a konfliktusok fajtáit, okait.

a18, Részletesen ismeri a terapeuta munka alapelveit, jellemzőit, intervenciók szintjeit, az ápolási és betegvezetési folyamat összefüggéseit, a betegvezetés elméleti alapjait, formáit, a paramedikális tanácsadás szintjeit, készségeit és stratégiáit, személyiségének és szakmai felkészültségének folyamatos, tervszerűen tudatos fejlesztésének lehetőségeit.

a19, Ismeri az etikai alapfogalmakat, az etikus betegellátás jellemzőit, hazai viszonylatban az egészségügyi rendszerben előforduló etikai problémákat és azok lehetséges megoldási lehetőségeit, alternatíváit.

a20, Ismeri a jogi alapfogalmakat, a jogszerű betegellátás jellemzőit, hazai viszonylatban az egészségügyi rendszerben előforduló főbb jogi problémákat és azok lehetséges megoldási lehetőségeit, alternatíváit, valamint a kliensek és az ellátást végzők jogait és kötelezettségeit.

a21, Széleskörűen ismeri a jogi alapfogalmakat, a jogszerű betegellátás jellemzőit, hazai viszonylatban az egészségügyi rendszerben előforduló főbb jogi problémákat és azok lehetséges megoldási lehetőségeit, alternatíváit, valamint a kliensek és az ellátást végzők jogait és kötelezettségeit.

a23, Ismeri a szociális ellátás különböző formáit és a szociális gondoskodás aktuálpolitikai irányait.

a27, Ismeri a pedagógia fogalmait, jellegzetességeit.

a28, Szakterületének megfelelően ismeri az akut és krónikus megbetegedések ellátásával kapcsolatos betegedukációs feladatokat, és a hatékony betegoktatás felépítésének jellegzetességeit.

a30, Ismeri a legfontosabb életmentési feladatokat, a leggyakrabban előforduló egészségkárosodások esetén szükséges teendőket a mindenkor hatályos ajánlásoknak megfelelően, az alapszintű életmentő beavatkozásokat (BLS) és eszközöket.

a33, Részletesen ismeri a saját szakterületén alkalmazott egészségügyi dokumentáció vezetésének, kezelésének előírásait, valamint az adatszolgáltatással összefüggő szabályokat.

a34, Ismeri a munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelményeket, tűzvédelmi előírásokat, a mindenkori hatályos jogszabályi előírásokat, és az uniós szabályokat, ismeri a munkavállaló egészségét, és biztonságát veszélyeztető kockázatokat, és a munkaeszközök biztonságos használatát.

KÉPESSÉG

b1, Képes az egészséget károsító tényezőket felismerni, az élettani és kóros működések egymástól való elkülönítésére, kompetencia szintjének megfelelő lépéseket vagy javaslatot tenni a megoldásra.

b2, Képes gyakorlati munkája során alkalmazni ismereteit a jellegzetes patológiai eltérések, elváltozások kapcsán.

b3, Képes gyakorlati munkája során alkalmazni ismereteit a jellegzetes patológiai eltérések, elváltozások kapcsán.

b4, Képes megérteni a betegellátás során a gyógyszerteran, a klinikum, a diagnosztika és a terápia összefüggéseit, és mindezek ismeretében képes szakterületének megfelelően szakdolgozói feladatainak ellátására.

b5, Képes a gyakorlati tevékenységébe megfelelően integrálni a biofizikai- és egészségügyi műszaki ismereteket, valamint képes alkalmazni ezeket a diagnosztikus vizsgálati eljárások és terápiás eszközök használata során.

b6, Képes az asepsis-antisepsis szabályai és a nosocomialis surveillance kritériumai, valamint a hulladék elkülönített gyűjtésének szabályai szerint a munkafolyamatokat ellátni, valamint képes a higiénés szükségletek kielégítésével kapcsolatos (az intézményben alkalmazandó eszközök, eljárások) feladatok ellátására.

b7, Képes a megfelelő ágytípus, ágyhelyzet, testhelyzet, kényelmi eszközök, betegmozgatási és mobilizációs eszközök, eljárások megválasztására és alkalmazására.

b8, Képes a vitális paraméterek megfigyelését (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, pulzusszám és minőség, pulzusdeficit, non-invazív méréssel a vérnyomás meghatározását) önállóan kivitelezni, a kapott eredményeket értékelni.

b9, Képes a fizikális lázcsillapítás kivitelezésére.

b10, Képes a fájdalom felmérésére és a fizikális fájdalomcsillapítási eljárások alkalmazására.

b11, Képes adekvát, a partnerhez igazított szakmai kommunikáció folytatására, szóban és írásban is, hatékonyan kommunikál a pácienssel, családdal, közösséggel, az interperszonális készségek révén képes a bizalom kialakítására a pácienssel, családdal, közösséggel.

b12, Képes a hivatása gyakorlása során a szükséges pszichológiai alap alkalmazására, pszichoszomatikus szemlélet követésére, képes a beteg és az egészségügyi szakember interperszonális kapcsolatában felmerülő problémák adekvát kezelésére, a beteg ember speciális pszichés jellemzőinek felismerésére és alapvető kezelésére.

b14, Egyéni és közösségi szinten képes felmérni a lakosság egészségi állapotát, prioritásokat meghatározni, és képessé válik hatékony beavatkozás megtervezésére, végrehajtására.

b15, Szakterületének megfelelően képes aktívan közreműködni a népegészségügyi kérdések megoldásában, szűrővizsgálatok szervezésében és kivitelezésében, egészségfejlesztő anyagok készítésében és alkalmazásában.

b16, Képes egyéni egészségtervet készíteni, egészség-tanácsadást végezni, és a közösség egészségi állapotának javítása érdekében eredményesen együttműködni a team tagokkal.

b18, Képes az alkalmazott gyógyszercsoportok indikációjával, hatásmechanizmusával, mellékhatásaival kapcsolatos kliensoktatási és non-invazív alkalmazási feladatok ellátására.

b19, Képes megválasztani, és alkalmazni a szakterületéhez kapcsolódó pedagógiai ismereteket, módszereket és képes egyéni és csoportos kliens, betegoktatási feladatok ellátására a kliens életkorának, társadalmi státuszának, értelmi és érzelmi képességének, betegségének megfelelően.

b21, Képes alkalmazni azokat az eszköz nélküli és esetenként eszközös beavatkozásokat, melyek a hirtelen bekövetkezett egészségkárosodás esetén a beteg, sérült életét megmenthetik.

b23, Képes középvezetőként hatékonyan közreműködni szervezői feladatok ellátásában.

b24, Képes a munkáját a bizonyítékokon alapuló ellátás alapelveinek és gyakorlati szempontjainak figyelembevételével a minőségügyi rendszer előírásai alapján végezni, a minőség javítása érdekében a különböző módszereket, eszközöket összehangoltan alkalmazni.

b25, Képes mikrobiológiai ismeretei birtokában a fertőző betegségek és járványok felismerésére, azok megelőzésében való közreműködésre. Képes a munkavégzése során betartani és betartatni a munkavédelmi, balesetvédelmi és tűzvédelmi előírásokat.

b26, Jól használja a munkájához szükséges szakmai (orvosi latin) nyelvet.

ATTITÚD

c2, Munkája során tiszteletben tartja az emberi méltóságot, valamint az alapvető emberi és betegjogokat.

c3, Munkája során betartja az egészségügyi dolgozókra vonatkozó kötelezettségeket, és felismeri felelősségének határait.

c4, Döntéseit a szakterület jogi és etikai szabályainak figyelembevételével hozza.

c5, Empatikus módon viszonyul a kliensekhez.

c7, Elkötelezett a minőségi szakmai munkavégzés mellett.

c8, Fogékony az elméleti tudományok mélyebb megismerésére, a szakterületével kapcsolatos új tudás befogadására, elkötelezett azok gyakorlati alkalmazására, törekszik az önképzésre.

c9, Holisztikus, reflektív szemlélettel rendelkezik.

c10, Törekszik és fontosnak tartja az ismeretek szakszerű átadását.

c11, Kritikusan, de elfogulatlanul viszonyul saját és mások szakmai tevékenységéhez, nyitott mások véleményének meghallgatására, figyelembevételére.

c14, Elkötelezett a munkavédelmi, balesetvédelmi és tűzvédelmi előírások betartásában és betartatásában.

c15, Nyitott a kapcsolatteremtésre, az együttműködésre, a kommunikációra.

AUTONÓMIA, FELESSŐÉG

d4, Kezdeményez, önállóan döntést hoz.

d5, Partneri szinten együttműködik az egészségügyi és szociális ellátórendszer tagjaival.

d6, Minőségi ellátást végez a szakmai irányelveknek megfelelően.

d7, Felelősséggel használja intézményeinek erőforrásait.

d10, Felelősen cselekszik sürgős szükség esetén.

d11, Munkáját a munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelményeket, valamint a mindenkor hatályos törvényi előírásokat betartva önállóan végzi.

A tantárgy célja, hogy a hallgatók valós klinikai környezetben alkalmazzák az Ápolástan I–II. során megszerzett elméleti ismereteket és gyakorlati készségeket. A területi gyakorlat során fejlődik a strukturált állapotfelmérés, az ápolási folyamat önállóbb alkalmazása, valamint a szakmai döntéshozatal kompetencia szintnek megfelelő gyakorlata. A hallgatók megtanulják a betegbiztonsági és infekciókontroll-előírások következetes alkalmazását, valamint a dokumentáció jogszabályi és intézményi szabályok szerinti vezetését. A gyakorlat elősegíti az interprofesszionális együttműködésben való aktív részvételt, a kommunikációs készségek fejlődését és a szakmai felelősségvállalás erősödését. A tantárgy hozzájárul az autonóm, etikus és reflektív szakmai működés kialakulásához a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott kompetencia szinten.

Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát):

TANTÁRGY NEVE: Betegjogok

Tantárgykód (nappali): SZAP25ANBP0211 Tantárgykód (levelező): SZAP25ALBP0211

TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: Patient rights

Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Egészségtudományi Intézet	Féléves tanóraszám: - Nappali: 24 óra - Levelező: 8 óra	Kreditérték: 3	Tanóra típusa: Előadás	Előtanulmányi feltétel(ek): Jogi alapismeretek	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek): aláírás
Tantárgy felelőse: Dr. Lengyel Ingrid Krisztina	Tantárgy besorolása: kötelező	Ajánlott félév: 2	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: vizsga (kollokvium)
Tantárgy előadója/i: Dr. Lengyel Ingrid Krisztina					Értékelés módszere: írásbeli/szóbeli/írásbeli és szóbeli

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A tantárgy célja a hallgatók bevezetése az egészségügyi jogi szabályozás alapjaiba. Megismerkednek az egészségügyi rendszerrel, az abban részt vevő felekkel, a köztük lévő jogi kapcsolattal. Megtanulják az egészségügyben részt vevő feleket, így a betegeket, illetve az egészségügyi dolgozókat megillető jogokat, az őket terhelő kötelezettségeket. Betekintést nyernek az egészségügyi törvény egyes rendelkezéseibe, annak értelmezésébe. A hallgatók a tantárgy során megismerik az egészségügyre vonatkozó alapvető jogi szabályokat. Megismerik a betegekkel és hozzátartozókkal történő tárgyilagos és asszertív kommunikáció alapjait, kifejezetten a jogi szabályzók szem előtt tartásával. Betekintést nyernek a betegdokumentációs kötelezettségekbe, az adatvédelem alapelveibe és az egészségügyi adatkezelés alapjaiba is.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák:

Kiemelt szerepet kap a betegjogok részletes megismerése. A hallgatók elsajátítják az egészségügyi ellátáshoz való jog tartalmát, amely biztosítja, hogy minden beteg megfelelő, biztonságos és emberi méltóságát tiszteletben tartó ellátásban részesüljön. Megismerik az emberi méltósághoz való jog és az önrendelkezési jog jelentőségét, beleértve az egészségügyi ellátás visszautasításának jogát, a kapcsolattartás jogát, az intézmény elhagyásának jogát, valamint a beteg tájékoztatáshoz való jogát. A tananyag kitér az egészségügyi dokumentáció megismerésének jogára és az orvosi titoktartás kötelezettségére, amelyek az egészségügyi ellátás bizalmi jellegének alapját képezik.

A hallgatók megismerik a betegek kötelezettségeit, például az együttműködési kötelezettséget, a házirend betartását és a valós adatok közlésének fontosságát. Tanulmányozzák az egészségügyi dolgozók jogait és kötelezettségeit, beleértve a biztonságos munkavégzéshez való jogot, a szakmai szabályok betartásának

kötelezettségét, valamint az egészségügyi adatok kezelésére és védelmére vonatkozó előírásokat. A tananyag ismerteti a Nemzeti Védelmi Szolgálat szerepét az egészségügyi dolgozók védelmében, különösen a korrupció megelőzése és a biztonságos munkakörnyezet biztosítása érdekében.

Az oktatás során a hallgatók megismerik a tájékoztatási, dokumentációs és titoktartási kötelezettség tartalmát és jelentőségét az egészségügyi ellátás során. Kiemelt hangsúlyt kap a betegek jogainak érvényesítésének rendszere, beleértve a betegjogi képviselő szerepét, a közvetítő tanács és a mediáció alkalmazásának lehetőségeit, valamint a betegjogi panaszok kezelésének módját és a jogérvényesítési lehetőségeket.

A hallgatók megismerik a pszichiátriai betegek gyógykezelésének és gondozásának jogi szabályozását, valamint a speciális betegcsoportok – például gyermekek, cselekvőképességükben korlátozott személyek vagy fertőző betegek – ellátásának sajátosságait. A tananyag kitér a korlátozó intézkedések alkalmazásának feltételeire és a kapcsolódó dokumentációs kötelezettségekre, hangsúlyozva a jogszerűség és az emberi jogok tiszteletben tartásának fontosságát.

Az elsajátítandó ismeretek részét képezi az egészségügyi válsághelyzeti és veszélyhelyzeti ellátás szabályozása, az ilyen helyzetekben alkalmazandó speciális eljárások és felelősségi viszonyok megismerése. A hallgatók áttekintik az egészségügyi tevékenység végzésének szakmai követelményeit, valamint az egészségügyi szolgálati jogviszony alapvető szabályait, beleértve a munkavégzés feltételeit, a jogokat és kötelezettségeket, valamint a felelősségi rendszert.

Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:

A tantárgy előadója/oktatója által a MOODLE kurzushoz feltöltött tematika alapján történő frontális, jelenléti oktatás, szemináriumi formában, prezentáció alkalmazásával.

A tantárgy, illetve kurzus célja, hogy az ápolás és betegellátáshoz kapcsolódóan alapkompetenciát fejlesszen, ezért fontos, hogy a feladatok megoldása során a hallgatók ne használjanak mesterségesintelligencia-alapú eszközöket a tanulás ezen szakaszában.

A tantárgy értékelésének módja kollokvium, amely a félév tananyagából tett írásbeli vizsga. A vizsgát ötfokozatú (jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)) érdemjeggyel kell értékelni. Elégtelen osztályzatot csak a javítóvizsga szabályai szerint lehet kijavítani, amelyről a hatályos Tanulmányi és Vizsgaszabályzat rendelkezik. A vizsgát az egyetemi szabályoknak megfelelően a vizsgaidőszakban kell meghirdetni.

A vizsgára bocsátás feltétele az aláírás, amely megszerzésének kritériuma kötelező foglalkozásokon való aktív részvétel. A részvétel ellenőrzésének módját, a hallgatók távolmaradásának következményeit és a félév aláírásának feltételeit a tantárgyfelelős oktató állapítja meg, melyről a hallgatók az első órán kapnak tájékoztatást.

Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Hídvéginé Adorján Livia, Sáriné Simkó Ágnes, Ohár Andrea – A betegek önrendelkezési joga Budapest, Magyarország: Medicina Könyvkiadó (2021), 450 p. ISBN: 9789632267883
- Feith Helga Judit, Maráczai Ferenc, Sztrilich András Péter (2021): Egészségügyi jog; Akadémia kiadó ISBN 9789634547174

Ajánlott irodalom:

- Homicskó Árpád Olivér: Az egészségügyi szolgáltatások rendszertana. Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar, Budapest, 2010. ISBN 978-963-9808-24-9

- Tarr György: Élet és egészség, orvos és beteg, jog és erkölcs, az emberi méltóság fogalom szférájában. Püski Kiadó, 2003. ISBN 9639906198
- Kovács József: A modern orvosi etika alapjai – Bevezetés a bioetikába. Medicina Könyvkiadó Zrt. Budapest, 2024. ISBN: 978 963 226 927 6
- Dr. Kovács József: Bioetikai kérdések a pszichiátriában és a pszichoterápiában. Medicina Könyvkiadó Zrt. Budapest, 2007. 6-9. fejezet, ISBN: 9789632260884

Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:

A tantárgy előadója/oktatója által a MOODLE kurzushoz feltöltött tematika alapján.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

KKK szerint elsajátítandó kompetenciák

TUDÁS

a8, Ismeri az egészségügyi dokumentáció típusait, módszertanát.

a18, Részletesen ismeri a terapeuta munka alapelveit, jellemzőit, intervenciós szintjeit, az ápolási és betegvezetési folyamat összefüggéseit, a betegvezetés elméleti alapjait, formáit, a paramedikális tanácsadás szintjeit, készségeit és stratégiáit, személyiségének és szakmai felkészültségének folyamatos, tervszerűen tudatos fejlesztésének lehetőségeit.

a19, Ismeri az etikai alapfogalmakat, az etikus betegellátás jellemzőit, hazai viszonylatban az egészségügyi rendszerben előforduló etikai problémákat és azok lehetséges megoldási lehetőségeit, alternatíváit.

a20, Ismeri a jogi alapfogalmakat, a jogszerű betegellátás jellemzőit, hazai viszonylatban az egészségügyi rendszerben előforduló főbb jogi problémákat és azok lehetséges megoldási lehetőségeit, alternatíváit, valamint a kliensek és az ellátást végzők jogait és kötelezettségeit.

a21, Széleskörűen ismeri a jogi alapfogalmakat, a jogszerű betegellátás jellemzőit, hazai viszonylatban az egészségügyi rendszerben előforduló főbb jogi problémákat és azok lehetséges megoldási lehetőségeit, alternatíváit, valamint a kliensek és az ellátást végzők jogait és kötelezettségeit.

a22, Részletesen ismeri a demográfiai alapmutatókat, a népesség egészségi állapotát jellemző epidemiológiai mutatószámokat, a főbb népbetegségek gyakoriságát, rizikófaktorait, a népegészségügyi törekvéseket, tevékenységi köröket, a szociológiai, egészségpszichológiai és kulturális elméleteket és szemléletmódot, ismeri az egészségmegőrzés és -fejlesztés szociológiai, egészségpszichológiai megközelítését.

a31, Ismeri a menedzsment alapvető fogalmait és feladatait, az ellátórendszer szereplőit és azok tevékenységi körét, hatáskörét.

a33, Részletesen ismeri a saját szakterületén alkalmazott egészségügyi dokumentáció vezetésének, kezelésének előírásait, valamint az adatszolgáltatással összefüggő szabályokat.

a35, Ismeri az egészségtudományi szakterület szakmai szókincsét anyanyelvén, valamint latin nyelven (orvosi latin).

KÉPESSÉG

b13, Képes átlátni az egészségügyet meghatározó jogforrások rendszerét, azok alkalmazásának szabályait, valamint megfelelően alkalmazza a releváns jogi szakkifejezéseket, kompetenciahatárainak megfelelően tájékoztatást nyújt a klienseknek a betegjogokról és azok érvényre juttatásának lehetőségeiről.

ATTITŰD

c1, Elkötelezett az emberi élet védelme iránt.

c2, Munkája során tiszteletben tartja az emberi méltóságot, valamint az alapvető emberi és betegjogokat.

c3, Munkája során betartja az egészségügyi dolgozókra vonatkozó kötelezettségeket, és felismeri felelősségének határait.

c4, Döntéseit a szakterület jogi és etikai szabályainak figyelembevételével hozza.

c5, Empatikus módon viszonyul a kliensekhez.

c7, Elkötelezett a minőségi szakmai munkavégzés mellett.

AUTONÓMIA, FELESSŐÉG

d5, Partneri szinten együttműködik az egészségügyi és szociális ellátórendszer tagjaival.

d11, Munkáját a munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelményeket, valamint a mindenkor hatályos törvényi előírásokat betartva önállóan végzi.

A hallgatók a képzést követően képesek átlátni az egészségügyet meghatározó jogforrások rendszerét, azok alkalmazásának szabályait, valamint megfelelően alkalmazzák a releváns jogi szakkifejezéseket. Kompetenciahatárainak megfelelően tájékoztatást tudnak nyújtani a betegeknek és hozzátartozóknak a betegjogokról és azok érvényre juttatásának, valamint a panasztétel lehetőségeiről. Képesek átlátni a jogszerű betegellátás jellemzőit, a hazai egészségügyi rendszerben előforduló főbb jogi problémákat és azok lehetséges megoldási lehetőségeit, alternatíváit, valamint a betegek és az egészségügyi dolgozók jogait és kötelezettségeit. Kimagasló képességekkel és tudással alkalmazzák a betegellátás során az etikus és jogszerű magatartást, különös figyelemmel a jogi- és adatvédelmi előírásokra.

Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát):

Harmadik félév tantárgyai

TANTÁRGY NEVE: Patológia

Tantárgykód (nappali): SZAP25ANBP0301 Tantárgykód (levelező): SZAP25ALBP0301

TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: Pathology

Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Egészségtudományi Intézet	Féléves tanóraszám: - Nappali: 24 óra - Levelező: 8 óra	Kreditérték: 3	Tanóra típusa: előadás	Előtanulmányi feltétel(ek): Kórélettan	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek): aláírás
Tantárgy felelőse: Dr. Székelyné Dr. Gálffy Gabriella	Tantárgy besorolása: kötelező	Ajánlott félév: 3	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: vizsga (kollokvium)
Tantárgy előadója/i: Dr. Székelyné Dr. Gálffy Gabriella					Értékelés módszere: írásbeli/szóbeli/írásbeli és szóbeli

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A patológia oktatásának célja, hogy a hallgató megismerje a betegségek kialakulásának okát, folyamatát és a betegségekhez társuló, vagy az azok hátterében álló különböző szintű (molekuláris, sejt, szöveti és szervrendszeri) eltéréseket. Ennek megfelelően a sejt- és molekuláris biológiai alapok, valamint az általános patológia és a szervek, szervrendszerek patológiája alapfelosztást követi a képzési terv.

Mivel a patológia szolgáltatja a gyakorló orvostudomány alapjait, a képzés során a patológiai vizsgáló és diagnosztikus módszerek ismertetése mellett hangsúlyt fektetünk a kliniko-patológiai összefüggések tárgyalására, amelynek eredményeként a hallgató képes későbbi klinikai gyakorlati munkája során alkalmazni patológiai tudását.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézszségek és (rész)kompetenciák:

Az általános patológia a betegségek kialakulásának, lefolyásának és következményeinek tudományos vizsgálatával foglalkozó alapvető orvostudományi diszciplína, amely hidat képez az alap- és klinikai tudományok között. A patológia célja a kóros elváltozások okainak, mechanizmusainak és morfológiai megjelenésének megismerése, amely elengedhetetlen a betegségek felismeréséhez, diagnosztizálásához és kezeléséhez. A hallgatók megismerik a patológia helyét és szerepét az orvoslásban, valamint a patológiai vizsgálatok jelentőségét a betegellátásban és a klinikai döntéshozatalban.

A tananyag bemutatja a patológiában alkalmazott diagnosztikus technikákat, így a szövettani, citológiai, boncolási és molekuláris diagnosztikai eljárásokat, valamint a mintavétel és minta-előkészítés alapelveit. A hallgatók megismerik a halál fogalmát, a klinikai és biológiai halál jellemzőit, valamint a halottkezelés alapvető szabályait és etikai, jogi vonatkozásait. A molekuláris biológiai és molekuláris patológiai alapismeretek keretében áttekintik a genetikai és sejtszintű folyamatokat, amelyek szerepet játszanak a betegségek kialakulásában.

A hallgatók megismerik a sejtpatológia alapjait, beleértve a sejtkárosodás okait és formáit, a reverzibilis és irreverzibilis sejtkárosodás mechanizmusait, a sejthalál típusait – például nekrozist és apoptózist –, valamint a sejtek alkalmazkodási mechanizmusait, mint az atrofia, hipertrofia, hiperplázia és metaplázia. A tananyag részét képezi a gyulladás folyamata, a gyulladásos reakciók típusai és következményei, valamint a seb- és szövetgyógyulás mechanizmusa, beleértve a regeneráció és a hegesezés folyamatát.

Az általános kórfolyamatok között a hallgatók megismerik a keringési rendellenességek alapjait, így a trombózis, embólia, shock és ödéma kialakulásának mechanizmusát és klinikai jelentőségét. Tanulmányozzák az immunpatológia alapjait, az immunrendszer kóros működésével összefüggő betegségeket, valamint a transzplantációs patológia főbb kérdéseit, különös tekintettel a kilökődési reakciókra és az immunszuppresszió szerepére.

A tananyag foglalkozik a gyermekkori és örökletes, genetikai megbetegedések patológiájával, a fejlődési rendellenességek kialakulásával, valamint a genetikai tényezők szerepével a betegségek létrejöttében. Kiemelt témakör a daganatos megbetegedések patológiája, amely magában foglalja a jó- és rosszindulatú daganatok jellemzőit, a daganatképződés mechanizmusát, a tumorok növekedését, áttétképzését és a daganatok osztályozásának alapelveit. A hallgatók megismerik a környezeti és táplálkozási tényezők hatását az egészségre és a betegségek kialakulására, valamint a fertőző betegségek patológiájának alapjait, beleértve a különböző kórokozók által okozott szöveti elváltozásokat és a szervezet védekező reakcióit.

Az általános patológiai ismeretek mellett a hallgatók áttekintik az egyes szervek és szervrendszerek legfontosabb kóros elváltozásait. Megismerik a vérképző és nyirokrendszer betegségeinek alapjait, a vérszegénységek, leukémiák és nyirokrendszeri kórképek főbb jellemzőit. Tanulmányozzák a szív és érrendszer patológiáját, beleértve az érelmeszesedést, a szívizom károsodását és a keringési zavarokat. Megismerik a légzőrendszer, különösen a tüdő betegségeit, valamint a mediastinum kóros elváltozásait.

- A tananyag részét képezi a fej-nyak régió betegségeinek áttekintése, valamint az emésztőrendszer patológiája, beleértve a gyomor-bél traktus, az epeutak, az exokrin pancreas és a máj betegségeit. A hallgatók megismerik a vese és a húgyúti rendszer kórképeit, a férfi és női genitális traktus betegségeit, az emlő és a terhesség során előforduló patológiás elváltozásokat. Tanulmányozzák az endokrin szervek működési zavarait és hormonális betegségeit, az idegrendszer kóros folyamatait, valamint a csontok, ízületek és lágyrészek betegségeit. A képzés kiter a bőr patológiájára is, beleértve a gyulladásos, fertőző és daganatos bőrelváltozásokat.

Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:

Kontaktórás, tantermi előadás prezentációs eszközök alkalmazásával és irányított szakmai megbeszéléssel, amely támogatja az elméleti ismeretek rendszerszintű elsajátítását és a klinikai összefüggések megértését.

A tantárgy, illetve kurzus célja, hogy az ápolás és betegellátáshoz kapcsolódóan alapkompétenciát fejlesszen, ezért fontos, hogy a feladatok megoldása során a hallgatók ne használjanak mesterségesintelligencia-alapú eszközöket a tanulás ezen szakaszában.

A tantárgy értékelésének módja kollokvium, amely a félév tananyagából tett szóbeli vizsga. A vizsgát ötfokozatú (jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)) érdemjeggyel kell értékelni. Elégtelen osztályzatot csak a javítóvizsga szabályai szerint lehet kijavítani, amelyről a hatályos Tanulmányi és Vizsgaszabályzat rendelkezik. A vizsgát az egyetemi szabályoknak megfelelően a vizsgaidőszakban kell meghirdetni.

A vizsgára bocsátás feltétele az aláírás, amely megszerzésének kritériuma kötelező foglalkozásokon való aktív részvétel valamint a zárthelyi dolgozat teljesítése. A részvétel ellenőrzésének módját, a hallgatók távolmaradásának következményeit és a félév aláírásának feltételeit a tantárgyfelelős oktató állapítja meg, melyről a hallgatók az első órán kapnak tájékoztatást.

Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- V Kumar, AK Abbas, JC Aster. Robbins: A patológia alapjai. 11. kiadás. Medicina, Budapest, 2025. ISBN: 978 963 226 961 0
- Molnár Péter (2025): Bonctermi patológia 2. kiadás, Medicina kiadó. ISBN: 978 963 226 920 7

Ajánlott irodalom:

- Kásler Miklós (szerk.) (2017): Az onkológia alapelvei (3. fejezet 89-131.o). Medicina, ISBN 9789632266534
- Polgár Csaba (szerk.) (2018): Onkológia és sugárterápia. (1.4. fejezet 23-32.o) Semmelweis Kiadó, ISBN 9789633314401
- Dr. Matolcsy András (2015): A patológia alapjai – szókratészi modorban 2. kiadás Medicina. ISBN 9789632265674

Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:

A tantárgy előadója/oktatója által a MOODLE kurzushoz feltöltött tematika alapján.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

KKK szerint elsajátítandó kompetenciák

TUDÁS

a1, Részletesen ismeri a szervezet felépítését, törvényszerűségeit, a különböző alkotóelemek funkcióját, a biokémiai szabályozási, valamint az anyagcsere folyamatokat.

a2, Részletekbe menően ismeri a szervrendszereket felépítő struktúrákat, a szervrendszerek mikroszkópos és makroszkópos felépítését, a képletek felszíni struktúráit, a szervezet élettani és kóros működését, ismeri azok szabályozását, és a szervezetben lejátszódó kóros folyamatok kóroktanát.

a3, Ismeri a gyakoribb betegségek jellegzetes makro- és mikroszkópos, strukturális elváltozásait.

a4, Ismeri a főbb diagnosztikai módszerek, működési elvét.

a6, Ismeri a fájdalomcsillapítás anatómiai és élettani alapjait, valamint a különböző fájdalomcsillapítási módokat.

a10, Részletesen ismeri a mikrobiológia tárgyát, feladatait, felosztását, a mikrobák felosztását, és mindazon jellemzőit, amelyek lényegesek a fertőzések kialakulásában.

a11, Ismeri a mikroorganizmusok, mint kórokok kimutatásának és elpusztításának lehetőségeit, a mintavétel szabályait, a mintavétel módját.

a35, Ismeri az egészségtudományi szakterület szakmai szókincsét anyanyelvén, valamint latin nyelven (orvosi latin).

KÉPESSÉG

b1, Képes az egészséget károsító tényezőket felismerni, az élettani és kóros működések egymástól való elkülönítésére, kompetencia szintjének megfelelő lépéseket vagy javaslatot tenni a megoldásra.

b2, Képes gyakorlati munkája során alkalmazni ismereteit a jellegzetes patológiai eltérések, elváltozások kapcsán.

b3, Képes gyakorlati munkája során alkalmazni ismereteit a jellegzetes patológiai eltérések, elváltozások kapcsán.

b5, Képes a gyakorlati tevékenységébe megfelelően integrálni a biofizikai- és egészségügyi műszaki ismereteket, valamint képes alkalmazni ezeket a diagnosztikus vizsgálati eljárások és terápiás eszközök használata során.

b19, Képes megválasztani, és alkalmazni a szakterületéhez kapcsolódó pedagógiai ismereteket, módszereket és képes egyéni és csoportos kliens, betegoktatási feladatok ellátására a kliens életkorának, társadalmi státuszának, értelmi és érzelmi képességének, betegségének megfelelően.

b20, Képes közreműködni bizonyítékokon alapuló, kutatómódszertani és biostatistikai ismeretekre alapozott, releváns hazai és nemzetközi kutatások eredményeire támaszkodó, szakterületének megfelelő vizsgálatok elvégzésében és azok prezentálásában.

b22, Képes költségérzékeny döntések meghozatalára és a humánerőforrás optimális felhasználására a tevékenységei során.

b23, Képes középvezetőként hatékonyan közreműködni szervezői feladatok ellátásában.

b25, Képes mikrobiológiai ismeretei birtokában a fertőző betegségek és járványok felismerésére, azok megelőzésében való közreműködésre. Képes a munkavégzése során betartani és betartatni a munkavédelmi, balesetvédelmi és tűzvédelmi előírásokat.

ATTITÚD

c3, Munkája során betartja az egészségügyi dolgozókra vonatkozó kötelezettségeket, és felismeri felelősségének határait.

c16, Munkájának eredményeit szakmai és nem szakmai körök számára hatékonyan tudja kommunikálni.

AUTONÓMIA, FELELŐSÉG

d1, Szakmai fejlődésének tudatos és felelős irányítója, hivatását felelősen, tudományos és gyakorlati megalapozottsággal képviseli.

d2, Munkáját a szakma etikai normáinak betartásával önállóan vagy team-munkában végzi.

d3, Felelősséget vállal saját és az általa vezetett team tevékenységéért, valamint a munkája során dokumentált adatokért.

d4, Kezdeményez, önállóan döntést hoz.

d6, Minőségi ellátást végez a szakmai irányelveknek megfelelően.

d7, Felelősséggel használja intézményeinek erőforrásait.

d11, Munkáját a munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelményeket, valamint a mindenkor hatályos törvényi előírásokat betartva önállóan végzi.

d12, Felelősségének tudatában fejleszti saját tudását és felelősséget vállal a jövő szakdolgozóinak gyakorlati és elméleti tudásának fejlesztésében.

- A Patológiai tantárgy adja a gyakorló orvostudomány alapjait Az emberi szervek pontos anatómiája és leggyakoribb betegségeinek megismerése nélkül nem lehet a klinikai képet, a kezelést ráépíteni. A félév során a szervek, szervrendszerek főbb kliniko-patológiai összefüggések oktatására fektetjük a hangsúlyt. A képzés hozzájárul az anatómiai ismeretekhez, a leggyakoribb szerv-szervrendszerek betegségeinek tüneteinek felismeréséhez, a szükséges diagnosztikai vizsgálatok felismeréséhez és ezeknek az ismereteknek a birtokában, összefüggéseiben a kezelés tervezéséhez.

Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát):

TANTÁRGY NEVE: Népegészségügy és menedzsment I.

Tantárgykód (nappali): SZAP25ANBP0312 Tantárgykód (levelező): SZAP25ALBP0312

TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: Public health and management I.

Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Egészségtudományi Intézet	Féléves tanóraszám: - Nappali: 24 óra - Levelező: 8 óra	Kreditérték: 3	Tanóra típusa: előadás	Előtanulmányi feltétel(ek):	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek): aláírás
Tantárgy felelőse: Dr. Stubnya Gusztáv Róbert	Tantárgy besorolása: kötelező	Ajánlott félév: 3	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: vizsga (kollokvium)
Tantárgy előadója/i: Dr. Stubnya Gusztáv Róbert					Értékelés módszere: írásbeli/szóbeli/írásbeli és szóbeli

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A népegészségügy oktatásának célja az egészség multidiszciplináris meghatározottságának bemutatása. A társadalom egészségi állapotát befolyásoló tényezők értelmezése, az ezeket befolyásoló folyamatok megértése és ismerete a tantárgy központi eleme. Cél továbbá, hogy a hallgatók gyakorlati példákon keresztül átlássák a magyar egészségügyi rendszer működését és szereplőit.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák:

Az népegészségügy és menedzsment I. tárgy a hallgatók számára lehetővé teszi az egészségügyi ellátórendszer struktúrájának, intézményeinek, finanszírozásának és szabályozásának átfogó megismerését. A tantárgy keretében áttekintik az egészségügyi rendszer történetét, a rendszerben részt vevő szereplőket, az állami és magánszolgáltatókat, valamint az egészségügyi intézmények osztályozását és funkcióit. A hallgatók megismerik a közigazgatási alapokat, az állami szerepvállalást az egészségügyben, továbbá az etikai és vallási szempontok jelentőségét az ellátásban, hangsúlyozva az emberi méltóság, az önrendelkezés és a betegbiztonság elveit.

A tananyag bemutatja az ápolás és az ápolói tevékenység helyét az egészségügyi ellátórendszerben, valamint a kórházrendszer intézménytípusait és fenntartóit, a járó- és fekvőbeteg-ellátás struktúráját és a betegút-tervezés alapelveit. A hallgatók megismerik az alapellátás történetét, szervezeti felépítését és jövőbeli fejlesztési lehetőségeit, valamint az egyén és a közösség szerepét az egészségügyi ellátás megszervezésében és működésében.

A képzés kitér az egészségügyi rendszerteljesítmény értékelésére, különös tekintettel a minőség, a hatékonyság, a hozzáférhetőség és a finanszírozás kérdéskörére. A hallgatók áttekintik a jogi, technológiai és innovációs tényezők szerepét az egészségügy működésében, megértik az egészségügyi szolgáltatások szervezésének, koordinációjának

és fejlesztésének összefüggéseit, valamint képesek lesznek a rendszer működését szakmailag megalapozottan elemezni és értékelni.

Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:

- frontális előadás
- interaktív kérdés-válasz
- kiscsoportos megbeszélés
- esettanulmány-elemzés
- rövid szituációs feladatok

A tárgy, illetve kurzus során az esetleges feladatok elkészítéséhez bármilyen MI-vel működő alkalmazás felhasználható, amennyiben annak forrásjelölése a KRE MI-útmutatója alapján megfelelő.

A tantárgy értékelésének módja kollokvium, amely a félév tananyagából tett írásbeli vizsga. A vizsgát ötfokozatú (jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)) érdemjeggyel kell értékelni. Elégtelen osztályzatot csak a javítóvizsga szabályai szerint lehet kijavítani, amelyről a hatályos Tanulmányi és Vizsgaszabályzat rendelkezik. A vizsgát az egyetemi szabályoknak megfelelően a vizsgaidőszakban kell meghirdetni.

A vizsgára bocsátás feltétele az aláírás, amely megszerzésének kritériuma kötelező foglalkozásokon való aktív részvétel. A részvétel ellenőrzésének módját, a hallgatók távolmaradásának következményeit és a félév aláírásának feltételeit a tantárgyfelelős oktató állapítja meg, melyről a hallgatók az első órán kapnak tájékoztatást.

Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Ádány Róza, Kiss István, Paulik Edit, Sándor János, Ungvári Zoltán (2023): Megelőző orvostan és népegészségtan. Medicina ISBN 9789632269078
- Gaál Péter, Szigeti Szabolcs, Evetovits Tamás, Lindeisz Ferenc: Az egészségügyi rendszerek teljesítménymérésének koncepcionális kérdései EGÉSZSÉGÜGYI GAZDASÁGI SZEMLE 50 : 2 pp. 7-15. , 9 p. (2012) Matarka
- OECD:Health at a glance 2025 (OECD indicators) ISBN 978-92-64-45888-8 (PDF)
- World Health Organization (2022):
World Health Statistics 2022: Monitoring health for the SDGs. WHO, Geneva.

Ajánlott irodalom:

- Garaj Erika (szerk.) (2020): Egészségügyi szervezetek menedzsmentje; Akadémia. ISBN 9789634545286
- Ádány R., Vargáné Hajdú P. (2003): Epidemiológiai szótár. Medicina. ISBN 9632427882
- Monostori Judit-Őri Peter-Spéder Zsolt (szerk.) (2015): Demográfiai portré. KSH. ISSN 2061 3741
Elérhető online:
<https://www.demografia.hu/kiadvanyokonline/index.php/demografiaiportre/article/view/2485/2483>
- Dr. Boncz Imre (szerk.) (2011): Egészségügyi finanszírozási, menedzsment és minőségbiztosítási alapismeretek; Medicina, TÁMOP 4.1.2-08/1/A-2009-0061, Azonosági szám: 3584

Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:

A tantárgy előadója/oktatója által a MOODLE kurzushoz feltöltött tematika alapján.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

KKK szerint elsajátítandó kompetenciák

TUDÁS

a10, Részletesen ismeri a mikrobiológia tárgyát, feladatait, felosztását, a mikrobák felosztását, és mindazon jellemzőit, amelyek lényegesek a fertőzések kialakulásában.

a12, Ismeri az asepsis-antisepsis, nosocomialis surveillance fogalmait, a szelektív hulladékgyűjtés lényegét és menetét.

a16, Ismeri a személyiség fogalmát, a személyiség tipológiákat, az érett személyiség jellemzőit, az önismeret és önértékelés aspektusait, az egészségpszichológia alapjait, a különböző életszakaszok fejlődés lélektani alapjait, a konfliktusok fajtáit, okait.

a18, Részletesen ismeri a terapeuta munka alapelveit, jellemzőit, intervenciók szintjeit, az ápolási és betegvezetési folyamat összefüggéseit, a betegvezetés elméleti alapjait, formáit, a paramedikális tanácsadás szintjeit, készségeit és stratégiáit, személyiségének és szakmai felkészültségének folyamatos, tervszerűen tudatos fejlesztésének lehetőségeit.

a19, Ismeri az etikai alapfogalmakat, az etikus betegellátás jellemzőit, hazai viszonylatban az egészségügyi rendszerben előforduló etikai problémákat és azok lehetséges megoldási lehetőségeit, alternatíváit.

a20, Ismeri a jogi alapfogalmakat, a jogszerű betegellátás jellemzőit, hazai viszonylatban az egészségügyi rendszerben előforduló főbb jogi problémákat és azok lehetséges megoldási lehetőségeit, alternatíváit, valamint a kliensek és az ellátást végzők jogait és kötelezettségeit.

a21, Széleskörűen ismeri a jogi alapfogalmakat, a jogszerű betegellátás jellemzőit, hazai viszonylatban az egészségügyi rendszerben előforduló főbb jogi problémákat és azok lehetséges megoldási lehetőségeit, alternatíváit, valamint a kliensek és az ellátást végzők jogait és kötelezettségeit.

a22, Részletesen ismeri a demográfiai alapmutatókat, a népesség egészségi állapotát jellemző epidemiológiai mutatószámokat, a főbb népbetegségek gyakoriságát, rizikófaktorait, a népegészségügyi törekvéseket, tevékenységi köröket, a szociológiai, egészségpszichológiai és kulturális elméleteket és szemléletmódot, ismeri az egészségmegőrzés és -fejlesztés szociológiai, egészségpszichológiai megközelítését.

a25, Átfogóan ismeri az egészség és az egészségfejlesztés fogalmait, módszereit, holisztikus szemléletét, az egészségfejlesztő tevékenységeket, az egészségfejlesztés modelljeit, valamint az egészség-tanácsadás lényegét.

a27, Ismeri a pedagógia fogalmait, jellegzetességeit.

a29, Átfogóan ismeri a bizonyítékokon alapuló ápolás, orvoslás szemléletét, a kutatás, irodalomkutatás folyamatát, az adatgyűjtési módszereket, az adatbázis készítésének menetét, a statisztikai programokat, az egyváltozós statisztikai eljárásokat, az eredmények értelmezésének, értékelésének menetét, kritikus gondolkodással bír.

a31, Ismeri a menedzsment alapvető fogalmait és feladatait, az ellátórendszer szereplőit és azok tevékenységi körét, hatáskörét.

a34, Ismeri a munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelményeket, tűzvédelmi előírásokat, a mindenkor hatályos jogszabályi előírásokat, és az uniós szabályokat, ismeri a munkavállaló egészségét, és biztonságát veszélyeztető kockázatokat, és a munkaeszközök biztonságos használatát.

KÉPESSÉG

b14, Egyéni és közösségi szinten képes felmérni a lakosság egészségi állapotát, prioritásokat meghatározni, és képessé válik hatékony beavatkozás megtervezésére, végrehajtására.

b15, Szakterületének megfelelően képes aktívan közreműködni a népegészségügyi kérdések megoldásában, szűrővizsgálatok szervezésében és kivitelezésében, egészségfejlesztő anyagok készítésében és alkalmazásában.

b16, Képes egyéni egészségtervet készíteni, egészség-tanácsadást végezni, és a közösség egészségi állapotának javítása érdekében eredményesen együttműködni a team tagokkal.

b22, Képes költségérzékeny döntések meghozatalára és a humánerőforrás optimális felhasználására a tevékenységei során.

b23, Képes középvezetőként hatékonyan közreműködni szervezői feladatok ellátásában.

b24, Képes a munkáját a bizonyítékokon alapuló ellátás alapelveinek és gyakorlati szempontjainak figyelembevételével a minőségügyi rendszer előírásai alapján végezni, a minőség javítása érdekében a különböző módszereket, eszközöket összehangoltan alkalmazni.

b25, Képes mikrobiológiai ismeretei birtokában a fertőző betegségek és járványok felismerésére, azok megelőzésében való közreműködésre. Képes a munkavégzése során betartani és betartatni a munkavédelmi, balesetvédelmi és tűzvédelmi előírásokat.

ATTITÚD

c3, Munkája során betartja az egészségügyi dolgozókra vonatkozó kötelezettségeket, és felismeri felelősségének határait.

c6, Szociokulturális érzékenységgel és társadalmi felelősségvállalással rendelkezik.

c10, Törekszik és fontosnak tartja az ismeretek szakszerű átadását.

c12, Értékelni tud lehetőségeket, mérlegelni tud kockázatokat, alternatívákat és következményeket, képes kompromisszumos megoldásokra.

c13, Azonosul az erőforrások költségtudatos felhasználásával, nyitott az ellátás minőségének javítását célzó változtatásokra.

c14, Elkötelezett a munkavédelmi, balesetvédelmi és tűzvédelmi előírások betartásában és betartatásában.

AUTONÓMIA, FELESSŐÉG

d5, Partneri szinten együttműködik az egészségügyi és szociális ellátórendszer tagjaival.

d7, Felelősséggel használja intézményeinek erőforrásait.

d9, Felelősséggel végez egészség-megőrző, egészségfejlesztő feladatokat.

d11, Munkáját a munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelményeket, valamint a mindenkor hatályos törvényi előírásokat betartva önállóan végzi.

A tantárgy a hallgatók számára rendszerszintű szemléletben mutatja be az egészségügyi ellátórendszer társadalmi, gazdasági és szervezeti meghatározottságát, ezáltal megalapozza az egészségügyi rendszer működésének értelmezését. Az egészségügyi struktúrák, finanszírozási és szabályozási mechanizmusok elemzése fejleszti a hallgatók analitikus képességét, különös tekintettel a betegút-tervezésre és az ellátórendszer teljesítmény-értékelésére. A beadandó feladat és az esettanulmányok elősegítik az önálló szakmai információfeldolgozást és a gyakorlati alkalmazási készségek kialakítását. Az interaktív oktatási módszerek és a csoportmunkák támogatják az együttműködést, az etikai szempontok integrálását és a szakmai döntéshozatalhoz szükséges attitűdök fejlődését.

Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát):

TANTÁRGY NEVE: Gyógyszertan

Tantárgykód (nappali): SZAP25ANBP0303 Tantárgykód (levelező): SZAP25ALP0303

TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: Pharmacology

Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Egészségtudományi Intézet	Féléves tanóraszám: - Nappali: 24 óra - Levelező: 8 óra	Kreditérték: 3	Tanóra típusa: előadás	Előtanulmányi feltétel(ek): Biokémia	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek): aláírás
Tantárgy felelőse: Dr. Hernádfői Márk Viktor	Tantárgy besorolása: kötelező	Ajánlott félév: 3	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: vizsga (kollokvium)
Tantárgy előadója/i: Dr. Hernádfői Márk Viktor					Értékelés módszere: írásbeli/szóbeli/írásbeli és szóbeli

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A gyógyszer-tan tantárgy célja, hogy a hallgatók alapos ismereteket nyújtson a gyógyszerek hatásmechanizmusáról, alkalmazásáról és mellékhatásairól. A tantárgy célja a gyógyszer-adagolás biztonságos és hatékony alkalmazásának elsajátítása, valamint a gyógyszer-interakciók és a betegek egyéni szükségleteinek figyelembevételére való felkészítés. Emellett fontos, hogy a hallgatók képessé váljanak a gyógyszerek hatékony használatára a klinikai gyakorlat során, és képesek legyenek a betegek tájékoztatására és támogatására gyógyszeres kezeléseik során.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák:

A gyógyszer-tan tantárgy célja, hogy a hallgatók megszerezzék a gyógyszerek alapvető tulajdonságaira és hatásaira vonatkozó ismereteket, valamint a gyógyszer-adagolás és -kezelés szakmai szabályait. A tantárgy során a hallgatók elsajátítják a gyógyszerek megfelelő alkalmazásához szükséges készségeket, például a gyógyszer-interakciók és mellékhatások azonosítását és kezelését. A kompetenciák közé tartozik a gyógyszerekkel kapcsolatos szakmai döntések meghozatala, valamint a betegek informálása és tanácsadás a gyógyszeres kezeléseik során.

Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:

- Zárthelyi dolgozatok vagy tesztek: Rendszeres tesztek az anyag megértésének és elsajátításának ellenőrzésére, amelyek a gyógyszerek hatásmechanizmusát, alkalmazását és mellékhatásait vizsgálják.
- Kisebbségi projektek vagy referátumok: A hallgatók által készített kutatási munkák vagy prezentációk, amelyek bizonyítják a gyógyszerekkel kapcsolatos tudományos kutatás vagy esettanulmányok megértését.

- Gyakorlati feladatok: Klinikumi szimulációk vagy gyakorlati feladatok, ahol a hallgatók a gyógyszerek alkalmazását és az esetleges mellékhatások kezelését gyakorolják.
- Csoportos munka: Kollaboratív feladatok, ahol a hallgatók közösen dolgoznak gyógyszeres problémákon, ezzel fejlesztve a csapatmunkát és a probléma-megoldó képességeiket.
- Részvétel az elméleti órákon: Aktív részvétel és teljesítés az elméleti órákon az aláírás feltétele.

A tantárgy, illetve kurzus célja, hogy az ápolás és betegellátáshoz kapcsolódóan alapkompenciát fejlesszen, ezért fontos, hogy a feladatok megoldása során a hallgatók ne használjanak mesterséges intelligencia-alapú eszközöket a tanulás ezen szakaszában.

A tantárgy értékelésének módja kollokvium, amely a félév tananyagából tett írásbeli vizsga. A vizsgát ötfokozatú (jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)) érdemjeggyel kell értékelni. Elégtelen osztályzatot csak a javítóvizsga szabályai szerint lehet kijavítani, amelyről a hatályos Tanulmányi és Vizsgaszabályzat rendelkezik. A vizsgát az egyetemi szabályoknak megfelelően a vizsgaidőszakban kell meghirdetni.

A vizsgára bocsátás feltétele az aláírás, amely megszerzésének kritériuma kötelező foglalkozásokon való aktív részvétel, a zárthelyi dolgozat teljesítése. A részvétel ellenőrzésének módját, a hallgatók távolmaradásának következményeit és a félév aláírásának feltételeit a tantárgyfelelős oktató állapítja meg, melyről a hallgatók az első órán kapnak tájékoztatást.

Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Dr. Vágvolgyi Ágnes (2023): Gyógyszertan; KÁDIX Kiadó ISBN: 978 615 80525 7 3
- Dr. Vágvolgyi Ágnes (2021): Gyógyszertani alapismeretek (Általános gyógyszeres és gyógyszerelési alapismeretek); Műszaki Könyvkiadó ISBN: 978 963 16 6580 2

Ajánlott irodalom:

- Gyires-Fürst-Ferdinandy (2019): Farmakológia és klinikai farmakológia (4. javított kiadás); Medicina. ISBN 9789632267388
- Michael J. Neal (2017): Rövid Farmakológia; Medicina. ISBN 978 963 226 644 2

Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:

A tantárgy előadója/oktatója által a MOODLE kurzushoz feltöltött tematika alapján.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

KKK szerint elsajátítandó kompetenciák

TUDÁS

a1, Részletesen ismeri a szervezet felépítését, törvényszerűségeit, a különböző alkotóelemek funkcióját, a biokémiai szabályozási, valamint az anyagcsere folyamatokat.

a2, Részletekbe menően ismeri a szervrendszereket felépítő struktúrákat, a szervrendszerek mikroszkópos és makroszkópos felépítését, a képletek felszíni struktúráit, a szervezet élettani és kóros működését, ismeri azok szabályozását, és a szervezetben lejátszódó kóros folyamatok kóroktanát.

a3, Ismeri a gyakoribb betegségek jellegzetes makro- és mikroszkópos, strukturális elváltozásait.

a6, Ismeri a fájdalomcsillapítás anatómiai és élettani alapjait, valamint a különböző fájdalomcsillapítási módokat.

a10, Részletesen ismeri a mikrobiológia tárgyát, feladatait, felosztását, a mikrobák felosztását, és mindazon jellemzőit, amelyek lényegesek a fertőzések kialakulásában.

a26, Ismeri a gyógyszerteran alapfogalmait, a leggyakoribb megbetegedések kapcsán a gyógyszeres terápia hatásmechanizmusait, szövődményeket, mellékhatásokat, a különböző gyógyszerformák alkalmazását, ennek eszközrendszerét.

a35, Ismeri az egészségtudományi szakterület szakmai szókincsét anyanyelvén, valamint latin nyelven (orvosi latin).

KÉPESSÉG

b4, Képes megérteni a betegellátás során a gyógyszerteran, a klinikum, a diagnosztika és a terápia összefüggéseit, és mindezek ismeretében képes szakterületének megfelelően szakdolgozói feladatainak ellátására.

b18, Képes az alkalmazott gyógyszercsoportok indikációjával, hatásmechanizmusával, mellékhatásaival kapcsolatos kliensoktatási és non-invazív alkalmazási feladatok ellátására.

ATTITÚD

c3, Munkája során betartja az egészségügyi dolgozókra vonatkozó kötelezettségeket, és felismeri felelősségének határait.

c16, Munkájának eredményeit szakmai és nem szakmai körök számára hatékonyan tudja kommunikálni.

AUTONÓMIA, FELELŐSÉG

d6, Minőségi ellátást végez a szakmai irányelveknek megfelelően.

d10, Felelősen cselekszik sürgős szükség esetén.

d11, Munkáját a munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelményeket, valamint a mindenkori hatályos törvényi előírásokat betartva önállóan végzi.

A Gyógyszerteran tantárgy keretein belül a hallgatók megismerik a gyógyszerek hatásmechanizmusát, farmakokinetikáját és biztonságos alkalmazását a klinikai gyakorlatban, mely lényegesen hozzájárul az ápolói kompetenciák elsajátításához. A tantárgy támogatja a gyógyszeradagolással, beadási módokkal, interakciókkal és mellékhatásokkal kapcsolatos gyakorlati készségek megszerzését, amelyek elengedhetetlenek a betegbiztonság biztosításához. A kurzus integrálja azt a tudást, amely lehetővé teszi a terápiás döntések elősegítését és a gyógyszeres terápia monitorozását az ápolási folyamat részeként. Így a

hallgatók képesek lesznek a komplex betegellátásban önállóan, a szakmai protokollok szerint eljárni, ami a KKK által elvárt szakmai ismeretek egyik alapja.

Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát):

TANTÁRGY NEVE: Belgyógyászat I.

Tantárgykód (nappali): SZAP25ANBP0304 Tantárgykód (levelező): SZAP25ALBP0304

TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: Internal medicine I.

Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Egészségtudományi Intézet	Féléves tanóraszám: - Nappali: 24 óra - Levelező: 8 óra	Kreditérték: 2	Tanóra típusa: előadás	Előtanulmányi feltétel(ek): Anatómia II., Ápolástan II.	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek): aláírás
Tantárgy felelőse: Dr. Székelyné Dr. Gálffy Gabriella	Tantárgy besorolása: kötelező	Ajánlott félév: 3	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: vizsga (kollokvium)
Tantárgy előadója/i: Dr. Uzonyi Gábor					Értékelés módszere: írásbeli/szóbeli/írásbeli és szóbeli

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a legfontosabb belgyógyászati betegségekkel. A belgyógyászati betegségek diagnosztikájának áttekintése alapoz az anatómia és élettan tantárgyakban elsajátított ismeretekre. A belgyógyászati betegségek klasszikus szervrendszeri felosztásán túlmutatóan a hallgatók elsajátítják az egyes kórfolyamatok egymásra hatásának legfontosabb jellemzőit. A hallgatók a tantárgy oktatása során alkalmazott szakmai és tudományos megközelítéssel naprakész ismereteket és készségeket szereznek.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)készségek és (rész)kompetenciák:

A kurzus részletesen tárgyalja a fertőző betegségek patofiziológiáját, epidemiológiáját és kórokozóit, beleértve a bakteriális, vírusos, gombás és parazitás eredetű fertőzéseket. A tananyag kiterjed a vakcináció, a járványügyi jelentés és a fertőző betegek ellátásának jogi és etikai vonatkozásaira is.

Nefrológiai kórképek, elektrolit-zavarok és sav-bázis rendellenességek: A hallgatók megismerik a vesék anatómiai és funkcionális szerepét, a különböző nefrológiai betegségeket, így az akut és krónikus veseelégtelenséget, glomerulopathiákat és húgyúti fertőzéseket. A tananyag tartalmazza az elektrolitok (Na^+ , K^+ , Ca^{2+} , Mg^{2+} , Cl^-) és a sav-bázis egyensúly szerepét a szervezet működésében, valamint a zavarok patofiziológiáját, klinikai jeleit és alapvető terápiás megközelítéseit.

Endokrinológiai és anyagcsere-betegségek: A hallgatók áttekintik a főbb endokrin szerveket (pajzsmirigy, mellékvesék, hipofízis, hasnyálmirigy) és hormonális betegségeket, például diabetes mellitus, pajzsmirigy-túlműködés és -alulműködés, mellékvese-eredetű szindrómák. Az anyagcsere-betegségek között szerepelnek a lipid- és fehérjeanyagcsere-zavarok, a metabolikus szindróma és obesitas. Az ápolói kompetenciák közé tartozik

a vércukor monitorozása, inzulin- és gyógyszeres kezelés követése, diétás tanácsadás, a szövődmények (pl. ketoacidózis, hypoglykaemia) korai felismerése, valamint a betegedukáció és életmódtanácsadás.

A légzőrendszeri betegségek részében a hallgatók megismerkednek a krónikus obstruktív tüdőbetegséggel (COPD), asztmával, akut légúti fertőzésekkel, tüdőembóliával és a tüdődaganatokkal. A tananyag bemutatja ezek patofiziológiáját, klinikai tüneteit, diagnosztikai eljárásait (spirometria, röntgen, CT, labor), valamint a terápiás lehetőségeket, beleértve az oxigénterápiát, inhalációs kezelést, légzésrehabilitációt és a betegek edukációját.

Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:

Kontaktórás, tantermi előadás prezentációs eszközök alkalmazásával és irányított szakmai megbeszéléssel, amely támogatja a belgyógyászat elméleti ismeretek rendszerszintű elsajátítását és a klinikai összefüggések megértését.

A tantárgy, illetve kurzus célja, hogy az ápolás és betegellátáshoz kapcsolódóan alapkompétenciát fejlesszen, ezért fontos, hogy a feladatok megoldása során a hallgatók ne használjanak mesterségesintelligencia-alapú eszközöket a tanulás ezen szakaszában.

A tantárgy értékelésének módja kollokvium, amely a félév tananyagából tett szóbeli vagy írásbeli vizsga. A vizsgát ötfokozatú (jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)) érdemjeggyel kell értékelni. Elégtelen osztályzatot csak a javítóvizsga szabályai szerint lehet kijavítani, amelyről a hatályos Tanulmányi és Vizsgaszabályzat rendelkezik. A vizsgát az egyetemi szabályoknak megfelelően a vizsgaidőszakban kell meghirdetni.

A vizsgára bocsátás feltétele az aláírás, amely megszerzésének kritériuma kötelező foglalkozásokon való aktív részvétel, valamint az oktatási időszak elismerési feltételeinek (pl. zárthelyi dolgozat, referátum, írásbeli feladat stb.) teljesítése. A részvétel ellenőrzésének módját, a hallgatók távolmaradásának következményeit és a félév aláírásának feltételeit a tantárgyfelelős oktató állapítja meg, melyről a hallgatók az első órán kapnak tájékoztatást.

Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Tulassay Zsolt: Belgyógyászat alapjai 1-2. (7. átdolgozott kiadás) (2021.), Medicina kiadó ISBN: 978 963 226 797 5
- Tulassay Zsolt (2024): Klinikai belgyógyászat, Medicina kiadó. ISBN: 978 963 226 913 9

Ajánlott irodalom:

- Leövey András, Nagy V. Endre, Paragh György, Dr. Rácz Károly (2017): Az endokrin és anyagcsere-betegségek gyakorlati kézikönyve, Medicina Könyvkiadó. ISBN: 9789632266121
- Csiky Botond, Kovács Tibor (2025): A klinikai nefrológia alapjai, Medicina kiadó. ISBN: 978 963 226 985 6

Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:

A tantárgy előadója/oktatója által a MOODLE kurzushoz feltöltött tematika alapján.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

KKK szerint elsajátítandó kompetenciák

TUDÁS

a36, Széleskörűen ismeri a fizikális állapotfelmérés fogalmát, a betegségek kórismézésében használatos fizikális, laboratóriumi és modern képalkotó vizsgálatok alapelemeit, alkalmazási lehetőségeit, indikációit, kivitelezési technikáit, az egyes vizsgálatok korlátait, a vizsgálatok során nyert paraméterek helyes értékelését, az eltérések értelmezését, valamint a különböző állapotfelmérő standard skálákat és ezen skálák alkalmazásának menetét.

a37, Ismeri a vitális paraméterek mérésének indikációs körét, a beavatkozások és a kapott eredmények értékelésének menetét (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, oxigénszaturáció, vénás és artériás/kapilláris mintavétellel vérgáz paraméterek, pulzusszám és minőség, pulzusdeficit, kapilláris újratelítődési idő, non-invazív méréssel, valamint invazív mérés esetén az artériás és centrális vénás kanülön keresztül a vénás vérnyomás meghatározását).

a38, Ismeri a betegmegfigyelő monitorok alkalmazásának menetét, a lázcsillapítási eljárások, az Allen teszt, a carotis massage, a Valsalva manőver és a végtagok Doppler áramlás vizsgálatának indikációs körét és a kivitelezés menetét, a vénás vérvétel, a vércukorszint mérés, valamint OGTT vizsgálat indikációs körét, eszközrendszerét és a kivitelezés menetét.

a39, Részletesen ismeri a megbetegedések okát, tüneteit, diagnosztikáját, terápiáját, szakápolástanát, transzkulturális aspektusait, valamint az ezekkel kapcsolatos betegoktatási feladatokat az ellátás minden szintjén.

a43, Ismeri az EKG vizsgálat indikációs körét, típusait, a kivitelezésük menetét, a főbb ritmuszavarok EKG jeleit, a sürgős ritmuszavarok gyógyszeres, elektromos terápiájának kivitelezését (cardioversio, defibrilláció, külső pacemaker), a klinikai és biológiai halál jeleit, a BLS és ALS folyamatát, valamint a kardiológiai kórképekkel kapcsolatos szakápolói feladatokat.

KÉPESSÉG

b29, Képes komplex fizikális betegvizsgálat, anamnéziszfelvétel, betegvizsgálati algoritmusok kivitelezésére, tudatállapot felmérő skálák alkalmazására, egyes laboratóriumi és képalkotó vizsgálatok eredményeinek értékelésére, állapot- és paraméterváltozás észlelésére és megfelelő cselekvésre.

b30, Képes a vitális paraméterek megfigyelését (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, oxigénszaturáció, vénás és artériás, kapilláris mintavétellel vérgáz paraméterek, pulzusszám és minőség, pulzusdeficit, kapilláris újratelítődési idő, non-invazív méréssel, valamint invazív mérés esetén, az artériás és centrális vénás kanülön keresztül a vérnyomás meghatározását) protokollok szerint önállóan elrendelni és kivitelezni, a kapott eredményeket értékelni, az egészséget a kórostól, valamint az azonnali beavatkozást igénylő állapotot felismerni.

b31, Képes a betegmegfigyelő monitorok alkalmazására, a fizikális és gyógyszeres lázcsillapítás, az Allen-teszt, a carotis massage, a Valsalva manőver és a végtagok Doppler áramlás vizsgálatának elrendelésére és kivitelezésére, a vénás vérvétel eszközeinek önálló megválasztására, a beavatkozás kivitelezésére és a kapott eredmények értékelésére, vércukorszint mérés elrendelésére, a szükséges mintavétel kivitelezésére, a mérő eszköz használatára, valamint az OGTT vizsgálat kivitelezésére.

b32, Képes a megbetegedések okainak, tüneteinek, diagnosztikájának, terápiájának komplex megértésére, az azokkal kapcsolatos kliensoktatási és szakápolási feladatok önálló elvégzésére az ellátás minden szintjén.

b34, Képes az alkalmazott gyógyszercsoportok indikációjával, hatásmechanizmusával, interakcióival, mellékhatásaival kapcsolatos munkaszervezési, tárolási, kliensoktatási és alkalmazási feladatok ellátására, képes protokollok alapján gyógyszer- és dózisrendelésre.

b37, Képes a klinikai és biológiai halál felismerésére, EKG vizsgálat önálló elrendelésére és kivitelezésére, a főbb ritmuszavarok felismerésére, továbbá az életet veszélyeztető ritmuszavarok megszüntetésére elektroterápiával (automata külső defibrillátor alkalmazása, életet veszélyeztető állapotban defibrilláció).

b39, Képes az alkalmazandó FiO_2 elrendelésére, az alacsony- és magas áramlású oxigénbeviteli rendszer, valamint inhalációs eszköz megválasztására és alkalmazására.

b40, Képes a légúti átjárhatóság biztosítására és fenntartására műfogásokkal és eszközökkel, a légzés asszisztált támogatására vagy kontrollált pótlására, a gépi lélegeztetési mód megválasztására, a lélegeztetett beteg megfigyelésére, ellátására, a lélegeztetésről történő leszoktatásra, a légúti váladékleszívás, a mellkasi fizioterápia, emellett a légúti mintavétel elrendelésére és kivitelezésére.

b45, Képes a transzfúziós terápiával kapcsolatos előkészítési és kivitelezési feladatok (vércsoport-meghatározás, biológiai próba, vérkészítmény beadása, betegmegfigyelés, szövődményekkel kapcsolatos sürgős beavatkozások, dokumentációs feladatok) ellátására, valamint a preoperatív-, postoperatív- és intraoperatív vérmentési technikák alkalmazására.

b58, Képes asszisztálni punkciók esetén, valamint orvosi rendelésre önállóan kivitelezni a hascsapolást, akut helyzetekben a sürgősségi detenzionálást, képes a punkciók utáni szakápolási feladatok ellátására, a különböző szívóberendezések alkalmazására.

ATTITÚD

c17, Munkáját az emberi élet védelmét, a beteg jól létét középpontba állítva korrekt szakmai magatartás jellemzi.

AUTONÓMIA, FELELŐSÉG

d15, Minőségi ellátást végez a szakmai irányelveknek megfelelően.

d17, Önállóan alkalmazza szakterületén a különböző jogszabályokban rögzített eljárásokat, módszereket hatás- és feladatkörében folyamatos önellenőrzés mellett.

A tantárgy a belgyógyászati kórképek, azon belül is a diabetológia, endokrinológia, nephrológia, gastroenterológia és pulmonológia patofiziológiai hátterének, diagnosztikai és terápiás eljárásainak, valamint a kapcsolódó

elméleti és szakápolási beavatkozások rendszerszintű feldolgozásával megalapozni kívánja a hallgatók korszerű szakmai tudását.

Az elméleti és klinikai összefüggések ismereteinek tárgyalása fejleszti azon képességüket, hogy az élettani és kóros működéseket differenciáltan értelmezzék és felismerjék az állapotváltozásokat, és megfelelő szakmai döntéseket hozzanak a klinikai gyakorlat során.

A holisztikus szemléletű elméleti tudás gyakorlatban történő alkalmazása elősegíti a strukturált klinikai gondolkodás és a felelősségteljes feladatellátás kialakulását.

A tantárgy hangsúlyt fektet a betegeducáció, a gyógyszerelési alapelvek, a minőségirányítási szempontok, a betegdokumentáció szakszerű végzésére, ezzel erősítve a biztonságos betegellátás iránti elköteleződést.

A képzés hozzájárul a jogi és etikai normák mentén történő, együttműködésen alapuló szakmai működéshez, valamint az önálló szakmai fejlődés iránti igény kialakulásához egyaránt.

Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát):

TANTÁRGY NEVE: Belgyógyászat szakápolástana I.

Tantárgykód (nappali): SZAP25ANBP0305 Tantárgykód (levelező): SZAP25ALBP0305

TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: Nursing - Internal Medicine I.

Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Egészségtudományi Intézet	Féléves tanóraszám: - Nappali: 24 óra - Levelező: 8 óra	Kreditérték: 3	Tanóra típusa: előadás	Előtanulmányi feltétel(ek): Anatómia II., Ápolástan II.	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek): aláírás
Tantárgy felelőse: Dr. Székelyné Dr. Gálffy Gabriella	Tantárgy besorolása: kötelező	Ajánlott félév: 3	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: vizsga (kollokvium)
Tantárgy előadója/i: Tóth Anikó					Értékelés módszere: írásbeli/szóbeli/írásbeli és szóbeli

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A belgyógyászat szakápolástana kurzus célja, hogy a hallgatók átfogó ismereteket szerezzenek a belgyógyászati betegségek patofiziológiájáról, kórfolyamatáról, diagnosztikai lehetőségeiről, valamint a kapcsolódó ápolói feladatokról. A tananyag bemutatja a belgyógyászat helyét és szerepét a modern medicinában, az egészségügyi ellátórendszerben betöltött funkcióját, valamint az ápoló szerepét a betegellátás koordinációjában, a prevencióban és a rehabilitációban. A betegellátás során használatos eszközök, módszerek ismertetése

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák:

A fertőző betegségek fejezet a kórokozók, terjedési módok és megelőzési stratégiák részletes ismertetését tartalmazza. A hallgatók megismerkednek az izolációs és higiénés szabályokkal, a fertőző betegek ápolási protokolljaival, a tüneti kezelés és monitorozás alapjaival, valamint a betegeducáció szerepével a megelőzésben és a járványügyi szabályok betartásában.

A nefrológiai betegségek témakörében a hallgatók elsajátítják a veseelégtelenségben, húgyúti fertőzésekben, vesekövességben és egyéb vesebetegségeken szenvedő betegek ápolásának elméleti alapjait. Megismerik a folyadékforgalom pontos vezetésének jelentőségét, a diurézis megfigyelésének és dokumentálásának szempontjait, az ödéma, dehidráció és túlhidráltság felismerését, valamint az elektrolit- és sav-bázis egyensúly zavarainak klinikai jeleit. Kiemelt figyelmet kap a dializált betegek ellátásának alapelve, a fertőzésmegelőzés, az érpálya-hozzáférések védelme, valamint a beteg és családja edukációja az otthoni életvitelhez kapcsolódóan.

Az endokrinológiai és anyagcsere-betegségek területén a hallgatók megismerik a diabetes mellitusban és egyéb hormonális betegségeken szenvedő betegek ápolásának elméleti alapjait. Elsajátítják a vércukorszint-monitorozás jelentőségét, a hipoglikémia és hiperglikémia tüneteinek felismerését, a diétás és életmódbeli

előírások betartásának támogatását, valamint a krónikus szövődmények megelőzésének ápolói lehetőségeit. Foglalkoznak a pajzsmirigy-, mellékvese- és egyéb endokrin betegségekhez kapcsolódó megfigyelési és gondozási szempontokkal, valamint a betegedukáció és az önmenedzselés támogatásának jelentőségével.

- A légzőrendszeri betegségek ismertetése során többek között a krónikus obstruktív tüdőbetegséget (COPD), asztmát, akut légúti fertőzéseket, tüdőembóliát és tüdődaganatokat tárgyalja a kurzus. A hallgatók megismerik a patofiziológiát, klinikai tüneteket, diagnosztikai eljárásokat (spirometria, röntgen, CT, labor), valamint a terápiás lehetőségeket, ideértve az oxigénterápiát, inhalációs kezelést és a légzésrehabilitációt. Az ápolói szerep kiterjed a légzésfigyelésre, a betegkomfort biztosítására, a szövődmények megelőzésére és a beteg edukációjára.

Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:

- Elméleti oktatás digitális eszközök segítségével.
- Skill laboros oktatás
- Írásbeli számonkérés, zárthelyi dolgozat

A tantárgy, illetve kurzus célja, hogy az ápolás és betegellátáshoz kapcsolódóan alapkompenciát fejlesszen, ezért fontos, hogy a feladatok megoldása során a hallgatók ne használjanak mesterségesintelligencia-alapú eszközöket a tanulás ezen szakaszában.

A tantárgy értékelésének módja kollokvium, amely a félév tananyagából tett írásbeli vizsga. A vizsgát ötfokozatú (jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)) érdemjeggyel kell értékelni. Elégtelen osztályzatot csak a javítóvizsga szabályai szerint lehet kijavítani, amelyről a hatályos Tanulmányi és Vizsgaszabályzat rendelkezik. A vizsgát az egyetemi szabályoknak megfelelően a vizsgaidőszakban kell meghirdetni.

A vizsgára bocsátás feltétele az aláírás, amely megszerzésének kritériuma kötelező foglalkozásokon való aktív részvétel. A részvétel ellenőrzésének módját, a hallgatók távolmaradásának következményeit és a félév aláírásának feltételeit a tantárgyfelelős oktató állapítja meg, melyről a hallgatók az első órán kapnak tájékoztatást.

Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Tulassay Zsolt: Belgyógyászat alapjai 1-2. (7.átdolgozott kiadás) (2021.), Medicina kiadó ISBN: 978 963 226 797 5
- Kékes Ede, Deák György, Pató Éva, Nagy Judit (2023): Hyperkalaemia a klinikai gyakorlatban, Medicina kiadó. ISBN: 978 963 226 881 1

Ajánlott irodalom:

- Petrányi (2003): Belgyógyászat – Tömör összefoglalás; Medicina ISBN: 963242798X
- Dr. Halmos Tamás, Dr. Jermendy György (2002): Diabetes mellitus; Medicina ISBN 9632427502
- Kornéth Anikó (2007): Klinikai ismeretek a belgyógyászat köréből ápolók részére, Medicina kiadó. ISBN: 978 963 226 006 8

Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:

A tantárgy előadója/oktatója által a MOODLE kurzushoz feltöltött tematika alapján.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

KKK szerint elsajátítandó kompetenciák

TUDÁS

a36, Széleskörűen ismeri a fizikális állapotfelmérés fogalmát, a betegségek kórismézésében használatos fizikális, laboratóriumi és modern képalkotó vizsgálatok alapelemeit, alkalmazási lehetőségeit, indikációit, kivitelezési technikáit, az egyes vizsgálatok korlátait, a vizsgálatok során nyert paraméterek helyes értékelését, az eltérések értelmezését, valamint a különböző állapotfelmérő standard skálákat és ezen skálák alkalmazásának menetét.

a37, Ismeri a vitális paraméterek mérésének indikációs körét, a beavatkozások és a kapott eredmények értékelésének menetét (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, oxigénszaturáció, vénás és artériás/kapilláris mintavétellel vérgáz paraméterek, pulzusszám és minőségek, pulzusdeficit, kapilláris újratelítődési idő, non-invazív méréssel, valamint invazív mérés esetén az artériás és centrális vénás kanülön keresztül a vénás vérnyomás meghatározását).

a38, Ismeri a betegmegfigyelő monitorok alkalmazásának menetét, a lázcsillapítási eljárások, az Allen teszt, a carotis massage, a Valsalva manőver és a végtagok Doppler áramlás vizsgálatának indikációs körét és a kivitelezés menetét, a vénás vérvétel, a vércukorszint mérés, valamint OGTT vizsgálat indikációs körét, eszközrendszerét és a kivitelezés menetét.

a39, Részletesen ismeri a megbetegedések okát, tüneteit, diagnosztikáját, terápiáját, szakápolástanát, transzkulturális aspektusait, valamint az ezekkel kapcsolatos betegoktatási feladatokat az ellátás minden szintjén.

a40, Átfogó ismeretekkel rendelkezik az ápolási folyamat hazai és nemzetközi elemeiről, standardjairól.

a41, Széleskörűen ismeri a gyógyszeres terápia indikációját, a hatásmechanizmusokat, szövődményeket, mellékhatásokat és interakciókat, a különböző gyógyszerformák alkalmazását, ennek eszközrendszerét, a gyógyszerek dozírozását, és a gyógyszereléssel kapcsolatos ápolói feladatokat.

a42, Átfogóan ismeri a menedzsment és ápolásvezetés szerepét, a team munka szervezésének alapelemeit, valamint ismeri a kliensek és hozzátartozóik egyéni és csoportos oktatására vonatkozó alapelveket.

a43, Ismeri az EKG vizsgálat indikációs körét, típusait, a kivitelezésük menetét, a főbb ritmuszavarok EKG jeleit, a sürgős ritmuszavarok gyógyszeres, elektromos terápiájának kivitelezését (cardioversio, defibrilláció, külső pacemaker), a klinikai és biológiai halál jeleit, a BLS és ALS folyamatát, valamint a kardiológiai kórképekkel kapcsolatos szakápolói feladatokat.

a47, Ismeri a gyógyszerekkel kapcsolatos előkészítési és adagolási feladatokat, a gyógyszerelés és a gyógyszerfelszívás eszközrendszerét.

a48, Ismeri az intracutan, subcutan, intramuscularis, intravénás injekciózás célját, a beadás lehetséges helyeit, a beadás szögét, a szükséges eszközrendszert és a beadás menetét, az infúziós terápia indikációit, céljait, eszközrendszerét (infúziós pumpák, másodlagos, túlnyomásos infúziós terápia) és azok alkalmazását, a cseppszám kiszámításának menetét, az infúziós oldatok típusait, a kanülön keresztül történő gyógyszerelés és vérvétel folyamatát, valamint az EDA kanül alkalmazásának menetét.

a49, Ismeri a hypodermoclysis, a perifériás vénabiztosítás (short, midline), és az intraosseális kanül indikációit, jellegzetes punkciós helyeit és eszközrendszereit, valamint a kanülok behelyezésének és alkalmazásának menetét.

a51, Ismeri a fő vércsoportrendszereket, a kompatibilitási vizsgálatok kivitelezésének menetét, a fő vérkészítményeket, a transzfúziós terápiával kapcsolatos előkészítési és kivitelezési, betegmegfigyelési feladatokat, továbbá a transzfúziós terápia lehetséges szövődményeit és az ezzel kapcsolatos ápolói teendőket.

a53, Ismeri a malnutríció tüneteit, a mesterséges táplálás indikációs körét, a mesterséges enterális (gyomorba és vékonybélbe) és parenterális táplálási formákat, módokat, eszközrendszereket, a tápszertípusokat, ismeri továbbá a nasogastricus Sengstaken-Blakemore, Linton szonda, és bizonyos postpylorikus szondák alkalmazásának menetét, és a szondák ápolásával kapcsolatos feladatokat, valamint a gyomoröblítés és gyomormosás indikációs körét, eszközrendszerét és kivitelezésük menetét.

a54, Ismeri a vizeletgyűjtés, a mintavétel, a vizsgálat formáit, indikációit, eszközrendszerét és a kivitelezés menetét, ismeri a hólyag teltségi állapot vizsgálatának menetét, a vizeletinkontinencia formáit, a kapcsolódó diagnosztikus vizsgálatok indikációit és kivitelezésük menetét, prevenciók stratégiáit, az egészségfejlesztési feladatokat, kezelési módjait és az alkalmazható segédeszközöket.

a55, Ismeri a férfi és női kliens katéterezésének indikációit, a beavatkozás menetét és a katéter gondozási feladatokat, az urostoma és a suprapubicus katéter ápolási teendőit, valamint a betegoktatási feladatokat az önkatéterezés és hólyagtréning kapcsán.

a56, Ismeri a széklet mintavételi és a székletvér vizsgálatok formáit, indikációs körét, azok eszközrendszerét és kivitelezését, a székletinkontinencia, diarrhoea, obstipatio tüneteit, terápiás és ápolási lehetőségeit (anális eszközök, skybalum eltávolítás, beöntések, bőrápolási teendők, gyógyszeres terápia), és ezek alkalmazásának menetét.

a57, Ismeri az enterostomák típusait, indikációs körét, a stoma lehetséges helyének kimérését, meglévő stomák ápolási teendőit (Koch reservoir kezelés, stoma irrigálás, beöntés, fistula-drain kezelés), és az alkalmazható segédeszközöket.

a63, Ismeri az egyes megbetegedések kapcsán a vizsgálati, diagnosztikus étrendeket és a gyógyszer-táplálék interakciókat, valamint a betegélelmezési rendszereket.

KÉPESSÉG

b27, Képes az asepsis-antisepsis szabályai és a nozokómiális surveillance kritériumai, valamint az elkülönített hulladékgyűjtés szabályai szerint a munkafolyamatokat ellátni és elláttatni.

b28, Képes mikrobiológiai ismeretei birtokában kórokozótól függően mintavétel alkalmazására.

b29, Képes komplex fizikális betegvizsgálat, anamnézisfelvétel, betegvizsgálati algoritmusok kivitelezésére, tudatállapot felmérő skálák alkalmazására, egyes laboratóriumi és képkalkító vizsgálatok eredményeinek értékelésére, állapot- és paraméterváltozás észlelésére és megfelelő cselekvésre.

b30, Képes a vitális paraméterek megfigyelését (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, oxigénszaturáció, vénás és artériás, kapilláris mintavétellel vérgáz paraméterek, pulzusszám és kvalitások, pulzusdeficit, kapilláris újratelítődési idő, non-invazív méréssel, valamint invazív mérés esetén, az artériás és centrális vénás kanülön keresztül a vérnyomás meghatározását) protokollok szerint önállóan elrendelni és kivitelezni, a kapott eredményeket értékelni, az egészséget a kórostól, valamint az azonnali beavatkozást igénylő állapotot felismerni.

b31, Képes a betegmegfigyelő monitorok alkalmazására, a fizikális és gyógyszeres lázcsillapítás, az Allen-teszt, a carotis massage, a Valsalva manőver és a végtagok Doppler áramlás vizsgálatának elrendelésére és kivitelezésére, a vénás vérvétel eszközeinek önálló megválasztására, a beavatkozás kivitelezésére és a kapott eredmények értékelésére, vércukorszint mérés elrendelésére, a szükséges mintavétel kivitelezésére, a mérő eszköz használatára, valamint az OGTT vizsgálat kivitelezésére.

b32, Képes a megbetegedések okainak, tüneteinek, diagnosztikájának, terápiájának komplex megértésére, az azokkal kapcsolatos kliensoktatási és szakápolási feladatok önálló elvégzésére az ellátás minden szintjén.

b33, Képes önállóan komplex hazai és nemzetközi standardoknak megfelelő ápolási terv és folyamat összeállítására, az ápolók e munkájának irányítására.

b34, Képes az alkalmazott gyógyszercsoportok indikációjával, hatásmechanizmusával, interakcióival, mellékhatásaival kapcsolatos munkaszervezési, tárolási, kliensoktatási és alkalmazási feladatok ellátására, képes protokollok alapján gyógyszer- és dózisrendelésre.

b35, Képes komplex vezetői feladatok ellátására, paramedicinális ellátó team munkájának szervezeti egység szintű, valamint az adott kliens egyéni ellátása során történő koordinálására, betegoktatási programok és tájékoztatók kidolgozására.

b36, Képes a higiénés szükségletek kielégítésével kapcsolatos önálló koordinatív (az intézményben alkalmazandó eszközök, eljárások, folyamatszervezés, az adott kliens esetében a kivitelezés elrendelésére) és közvetlen feladatok ellátására, a megfelelő ágytípus, ágyhelyzet, testhelyzet, kényelmi eszközök, betegmozgatási és mobilizációs eszközök, eljárások megválasztására és alkalmazására, valamint a folyamat koordinálására.

b37, Képes a klinikai és biológiai halál felismerésére, EKG vizsgálat önálló elrendelésére és kivitelezésére, a főbb ritmuszavarok felismerésére, továbbá az életet veszélyeztető ritmuszavarok megszüntetésére elektroterápiával (automata külső defibrillátor alkalmazása, életet veszélyeztető állapotban defibrilláció).

b39, Képes az alkalmazandó FiO_2 elrendelésére, az alacsony- és magas áramlású oxigénbeviteli rendszer, valamint inhalációs eszköz megválasztására és alkalmazására.

b40, Képes a légúti átjárhatóság biztosítására és fenntartására műfogásokkal és eszközökkel, a légzés asszisztált támogatására vagy kontrollált pótlására, a gépi lélegeztetési mód megválasztására, a lélegeztetett beteg megfigyelésére, ellátására, a lélegeztetésről történő leszoktatásra, a légúti váladékleszívás, a mellkasi fizioterápia, emellett a légúti mintavétel elrendelésére és kivitelezésére.

b41, Képes az előkészítési, gyógyszerfelszívási, gyógyszer adagolási feladatok ellátására, az intracutan, subcutan, intramuscularis, intravénás injekciók beadásának, a szükséges eszközrendszernek a megválasztására, valamint az injekció beadására.

b42, Képes az infúziós terápiával, a vénabiztosítással kapcsolatos felmérési feladatok ellátására, a kapott adatok értékelésével dönteni a hypodermoclysis, a perifériás vénabiztosítás (short, midline) szükségességéről, a punkció helyéről és eszközeiről.

b43, Képes kanül behelyezésére, használatára, ápolására és eltávolítására, intraosszeális kanül behelyezésére, használatára, ápolására és eltávolítására, centrális vénás kanül esetén képes asszisztálni a beavatkozáshoz, képes használni, ápolni és eltávolítani.

b44, Képes az infúziós terápia előkészítésére és kivitelezésére, a csepyszám kiszámítására, beállítására, infúziós pumpák használatára, másodlagos, túlnyomásos infúziós terápia, kanülön keresztül történő gyógyszerelés és vérvétel kivitelezésére, EDA kanül alkalmazására, dehidráció esetén önállóan folyadékpótlás megkezdésére fiziológiás összetételű oldattal intravénás úton.

b45, Képes a transzfúziós terápiával kapcsolatos előkészítési és kivitelezési feladatok (vércsoport-meghatározás, biológiai próba, vérkészítmény beadása, betegmegfigyelés, szövődményekkel kapcsolatos sürgős beavatkozások, dokumentációs feladatok) ellátására, valamint a preoperatív-, postoperatív- és intraoperatív vérmentési technikák alkalmazására.

b46, Képes a kliens állapotával összhangban a táplálkozási szükséglet kielégítésével kapcsolatos ápolási feladatok megszervezésére és kivitelezésére, felismeri a malnutríciót és önállóan dönt a mesterséges táplálás elrendeléséről, a szonda típusáról, a táplálás formájáról, módjáról és a beadandó tápszerről, tápoldatról.

b47, Képes nasogastricus és meghatározott körű postpyloricus szondák levezetésének és eltávolításának, valamint gyomoröblítés és gyomormosás elrendelésére és kivitelezésére, a szondák, kanülok ápolására, valamint a kanülön keresztüli gyógyszerbeadásra.

b48, Képes a vizeletürítés szükségletével kapcsolatos ápolói feladatok ellátására és irányítására.

b49, Képes alkalmazni a vizeletgyűjtési- mintavételi- vizsgálati eljárásokat, képes a hólyag teltségi állapotának vizsgálatára, a diagnózis megállapításához tartozó diagnosztikus vizsgálatok indikálására és kivitelezésére, a vizeletinkontinenciával kapcsolatos prevenciós stratégiák kialakítására és alkalmazására, egészségfejlesztési feladatok elvégzésére.

b50, Képes elrendelni a vizeletinkontinencia kezelésének eszközeit, indokolt esetben a férfi és női kliens katéterezését, képes a beavatkozások kivitelezésére, a katéter gondozására, a leszoktatási és eltávolítási feladatok elrendelésére és kivitelezésére, önkatéterezés és hólyagtréning oktatására, az urostoma és a suprapubikus katéter ápolására, önállóan felírja az inkontinencia segédeszközeit.

b51, Képes a székletürítés szükségletével kapcsolatos ápolói feladatok ellátására és irányítására.

b52, Képes a széklet mintavétel, a székletvérvizsgálat elrendelésére, székletinkontinencia, diarhoea, obstipatio esetén önállóan dönt a szükséges terápiáról (anális eszközök, skybalum eltávolítás, beöntések formái, gyógyszeres), továbbá képes a megfelelő beavatkozások kivitelezésére, bőrápolási teendők ellátására.

b53, Képes önállóan az enterostomák helyének meghatározására, a stoma állapotának felmérésére, a meglévő stomák ápolására, Koch rezervoir kezelés kivitelezésére, stoma irrigálására, beöntés, fistula-drain kezelés kivitelezésére és a segédeszközök felírására.

b56, Képes a nehezen gyógyuló sebek, dekubitus és műtéti sebek komplex ellátására, sebváladék mintavételre, a kötszerek megválasztására és felírására, draincsövek behelyezésére és eltávolítására, a bőrápolásra, a drainpalack cseréjére.

b58, Képes asszisztálni punkciók esetén, valamint orvosi rendelésre önállóan kivitelezni a hascsapolást, akut helyzetekben a sürgősségi detenzionálást, képes a punkciók utáni szakápolási feladatok ellátására, a különböző szívóberendezések alkalmazására.

b59, Képes a szűrővizsgálatok rendszerének átlátására, értelmezésére, egyének és közösségek szűrővizsgálatokkal kapcsolatos tájékoztatására, meghatározott megbetegedések (például.: egyes daganatos

megbetegedések) szűrővizsgálatainak kivitelezésére (például.: méhnyakrákszűrés, emlők vizsgálata, prosztata vizsgálata - RDV), illetve egyes laboratóriumi vizsgálatok protokoll alapján történő indikálására.

b60, Képes a páciens számára alapvető étrendi javaslatok megfogalmazására és képes átlátni a betegélelmezés folyamatát.

b61, Képes a napi ápolói vizitek vezetésére, a helyi infekciókontroll szabályainak alkalmazására, a beteg és a személyzet biztonságának elősegítésére, a kritikus, nem várt események, szövődmények felismerésére, minimalizálására, esetmegbeszélések szervezésére, útmutatók, protokollok, ápolási csomagok kialakítására és alkalmazására, a súlyossági, állapotjellemző pontrendszerek alkalmazására.

ATTITÚD

c17, Munkáját az emberi élet védelmét, a beteg jól létét középpontba állítva korrekt szakmai magatartás jellemzi.

c22, Szakmai kihívásokra relevánsan reagál.

AUTONÓMIA, FELESSŐÉG

d14, Felelősséget vállal saját és az általa vezetett team tevékenységéért, tudatában van azok lehetséges következményeinek, önállóan dönt.

d15, Minőségi ellátást végez a szakmai irányelveknek megfelelően.

d17, Önállóan alkalmazza szakterületén a különböző jogszabályokban rögzített eljárásokat, módszereket hatás- és feladatkörében folyamatos önellenőrzés mellett.

A tantárgy a belgyógyászati kórképek, azon belül is a diabetológia, endokrinológia, nephrológia, gastroenterológia és pulmonológia patofiziológiai hátterének, diagnosztikai és terápiás eljárásainak, valamint a kapcsolódó elméleti és szakápolási beavatkozások rendszerszintű feldolgozásával megalapozni kívánja a hallgatók korszerű szakmai tudását.

Az elméleti és klinikai összefüggések ismereteinek tárgyalása fejleszti azon képességüket, hogy az élettani és kóros működéseket differenciáltan értelmezzék és felismerjék az állapotváltozásokat, és megfelelő szakmai döntéseket hozzanak a klinikai gyakorlat során.

A holisztikus szemléletű elméleti tudás gyakorlatban történő alkalmazása elősegíti a strukturált klinikai gondolkodás és a felelősségteljes feladatellátás kialakulását.

A tantárgy hangsúlyt fektet a betegdukáció, a gyógyszerelési alapelvek, a minőségirányítási szempontok, a betegdokumentáció szakszerű végzésére, ezzel erősítve a biztonságos betegellátás iránti elköteleződést.

A képzés hozzájárul a jogi és etikai normák mentén történő, együttműködésen alapuló szakmai működéshez, valamint az önálló szakmai fejlődés iránti igény kialakulásához egyaránt.

Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát):

TANTÁRGY NEVE: Belgyógyászat szakápolástana területi gyakorlat I.

Tantárgykód (nappali): SZAP25ANBP0306 Tantárgykód (levelező): SZAP25ALBP0306

TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: Nursing - Clinical training in Internal Medicine I.

Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Egészségtudományi Intézet	Féléves tanóraszám: - Nappali: 96 óra - Levelező: 40 óra	Kreditérték: 4	Tanóra típusa: gyakorlat	Előtanulmányi feltétel(ek): Anatómia II., Ápolástan II.	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek): nincs vizsga
Tantárgy felelőse: Tóth Anikó	Tantárgy besorolása: kötelező	Ajánlott félév: 3	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: évközi jegy (gyakorlati jegy)
Tantárgy előadója/i: Tóth Anikó					Értékelés módszere: írásbeli/szóbeli/írásbeli és szóbeli

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

- A területi gyakorlat célja, hogy az ápolói hivatásra készülő hallgatók elsajátítsák a diagnosztikus és terápiás tevékenységhez tartozó gyakorlati ismereteket, ismerjék meg a betegellátás során használatos eszközöket, módszereket.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák:

A hallgatók megismerik az anyagcsere-betegségekből, különösen diabetes mellitusban szenvedő betegek tüneteinek felismerését, állapotuk megfigyelésének szempontjait és az ellátás alapelveit, valamint betekintést nyernek a kezelési lehetőségekbe a diabetológiai osztály működésén keresztül. A gyakorlat során megismerik a vércukorszint ellenőrzésének módszereit, az inzulinkezelés és az antidiabetikus terápia alapelveit, valamint a diéta és az életmód szerepét a betegség kezelésében.

A hallgatók megismerik a légzőszervi betegségekből szenvedő betegek ellátásának alapelveit akut és krónikus megbetegedések esetén a tüdőgyógyászati osztályon. A gyakorlati képzés során megfigyelik a légzési nehezítettség, köhögés, cyanosis és egyéb légzőszervi tünetek felismerésének szempontjait, valamint betekintést nyernek az oxigénterápia, inhalációs kezelések és egyéb légzést támogató eljárások alkalmazásába.

A hallgatók megismerik a vesebetegségekből szenvedő betegek állapotának megfigyelését és ellátásának alapelveit akut és krónikus megbetegedések esetén a nefrológiai osztályon, valamint betekintést nyernek a dialízis kezelés formáiba és a dializált betegek ellátásának alapvető szempontjaiba a dialízis osztályon. A tananyag tartalmazza a folyadék- és elektrolit-háztartás megfigyelésének jelentőségét, a diurézis ellenőrzésének szempontjait, valamint a dialízishez kapcsolódó ápolási feladatok alapelveit.

A hallgatók megismerik a beteg szükségleteinek felmérésének, dokumentálásának és elemzésének alapelveit, az ápolási folyamat lépéseinek alkalmazását, valamint a panaszok és tünetek észlelésének és értékelésének szempontjait a mindennapi betegellátás során. A gyakorlati képzés során hangsúlyt kap a betegedukáció alapelveinek megismerése, különösen a diabetes mellitus és a légzőszervi megbetegedések esetében, beleértve az életmóddal, gyógyszeres kezeléssel és önellenőrzéssel kapcsolatos tájékoztatást.

A hallgatók elsajátítják az aszeptikus és antiszeptikus szabályainak jelentőségét és alkalmazásának alapelveit az egészségügyi ellátás során, valamint megismerik a fertőzések megelőzését szolgáló higiénés és betegbiztonsági előírásokat a belgyógyászati osztályos környezetben.

Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:

Előre kiadott gyakorlati napló tartalmazza a területi gyakorlat során elvégzendő feladatokat. A szükséges ismeretanyag elméleti és gyakorlati része elsajátítható a kapcsolódó Belgyógyászat szakápolástana I. tárgy teljesítése során. A gyakorlati feladatok elvégzését a betegellátó osztályon nyomon követi és támogatja a hallgató gyakorlatáért felelős oktató, vagy mentorápoló.

A tantárgy, illetve kurzus szempontjából az MI használata nem releváns.

A területi gyakorlat értékelésének módja gyakorlati jegy, amely a gyakorlati naplóban elvégzett feladatok, valamint a beadandó esettanulmány alapján adható, értékelése ötfokozatú (gyakorlati jegy) – jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1) – minősítés kell legyen.

A szakmai területi gyakorlat értékelésének kritériuma a mintatantervben meghatározott óraszám alatt a gyakorlati feladatok teljesítése alap- vagy szakellátási intézmény megfelelő, témakörhöz illő betegellátó osztályán, valamint esetismertetés készítése. A gyakorlati feladatok teljesítéséről gyakorlati naplót, a betegellátó osztályon való jelenlétről jelenléti ívet kell a hallgatónak vezetnie, amelyeket a tárgy felelős oktatójának kell a szorgalmi időszak végéig leadnia, az esettanulmánnyal együtt.

Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Tulassay Zsolt: Belgyógyászat alapjai 1-2. (7. átdolgozott kiadás) (2021.), Medicina kiadó ISBN: 978 963 226 797 5
- Kékes Ede, Deák György, Pató Éva, Nagy Judit (2023): Hyperkalaemia a klinikai gyakorlatban, Medicina kiadó. ISBN: 978 963 226 881 1

Ajánlott irodalom:

- Petrányi (2003): Belgyógyászat – Tömör összefoglalás; Medicina ISBN: 963242798X
- Dr. Halmos Tamás, Dr. Jermendy György (2002): Diabetes mellitus; Medicina ISBN 9632427502

Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:

A tantárgy előadója/oktatója által a MOODLE kurzushoz feltöltött tematika alapján.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

KKK szerint elsajátítandó kompetenciák

TUDÁS

a36, Széleskörűen ismeri a fizikális állapotfelmérés fogalmát, a betegségek kórismézésében használatos fizikális, laboratóriumi és modern képalkotó vizsgálatok alapelemeit, alkalmazási lehetőségeit, indikációit, kivitelezési technikáit, az egyes vizsgálatok korlátait, a vizsgálatok során nyert paraméterek helyes értékelését, az eltérések értelmezését, valamint a különböző állapotfelmérő standard skálákat és ezen skálák alkalmazásának menetét.

a37, Ismeri a vitális paraméterek mérésének indikációs körét, a beavatkozások és a kapott eredmények értékelésének menetét (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, oxigénszaturáció, vénás és artériás/kapilláris mintavétellel vérgáz paraméterek, pulzusszám és minőség, pulzusdeficit, kapilláris újratelítődési idő, non-invazív méréssel, valamint invazív mérés esetén az artériás és centrális vénás kanülön keresztül a vénás vérnyomás meghatározását).

a38, Ismeri a betegmegfigyelő monitorok alkalmazásának menetét, a lázcsillapítási eljárások, az Allen teszt, a carotis massage, a Valsalva manőver és a végtagok Doppler áramlás vizsgálatának indikációs körét és a kivitelezés menetét, a vénás vérvétel, a vércukorszint mérés, valamint OGTT vizsgálat indikációs körét, eszközrendszerét és a kivitelezés menetét.

a39, Részletesen ismeri a megbetegedések okát, tüneteit, diagnosztikáját, terápiáját, szakápolástanát, transzkulturális aspektusait, valamint az ezekkel kapcsolatos betegoktatási feladatokat az ellátás minden szintjén.

a40, Átfogó ismeretekkel rendelkezik az ápolási folyamat hazai és nemzetközi elemeiről, standardjairól.

a41, Széleskörűen ismeri a gyógyszeres terápia indikációját, a hatásmechanizmusokat, szövődményeket, mellékhatásokat és interakciókat, a különböző gyógyszerformák alkalmazását, ennek eszközrendszerét, a gyógyszerek dozírozását, és a gyógyszereléssel kapcsolatos ápolói feladatokat.

a42, Átfogóan ismeri a menedzsment és ápolásvezetés szerepét, a team munka szervezésének alapelemeit, valamint ismeri a kliensek és hozzátartozóik egyéni és csoportos oktatására vonatkozó alapelveket.

a43, Ismeri az EKG vizsgálat indikációs körét, típusait, a kivitelezésük menetét, a főbb ritmuszavarok EKG jeleit, a sürgős ritmuszavarok gyógyszeres, elektromos terápiájának kivitelezését (cardioversio, defibrilláció, külső pacemaker), a klinikai és biológiai halál jeleit, a BLS és ALS folyamatát, valamint a kardiológiai kórképekkel kapcsolatos szakápolói feladatokat.

a47, Ismeri a gyógyszerekkel kapcsolatos előkészítési és adagolási feladatokat, a gyógyszerelés és a gyógyszerfelszívás eszközrendszerét.

a48, Ismeri az intracutan, subcutan, intramuscularis, intravénás injekciózás célját, a beadás lehetséges helyeit, a beadás szögét, a szükséges eszközrendszert és a beadás menetét, az infúziós terápia indikációit, céljait, eszközrendszerét (infúziós pumpák, másodlagos, túlnyomásos infúziós terápia) és azok alkalmazását, a cseppszám kiszámításának menetét, az infúziós oldatok típusait, a kanülön keresztül történő gyógyszerelés és vérvétel folyamatát, valamint az EDA kanül alkalmazásának menetét.

a49, Ismeri a hypodermoclysis, a perifériás vénabiztosítás (short, midline), és az intraosseális kanül indikációit, jellegzetes punkciós helyeit és eszközrendszereit, valamint a kanülok behelyezésének és alkalmazásának menetét.

a51, Ismeri a fő vércsoportrendszereket, a kompatibilitási vizsgálatok kivitelezésének menetét, a fő vérkészítményeket, a transzfúziós terápiával kapcsolatos előkészítési és kivitelezési, betegmegfigyelési feladatokat, továbbá a transzfúziós terápia lehetséges szövődményeit és az ezzel kapcsolatos ápolói teendőket.

a53, Ismeri a malnutríció tüneteit, a mesterséges táplálás indikációs körét, a mesterséges enterális (gyomorba és vékonybélbe) és parenterális táplálási formákat, módokat, eszközrendszereket, a tápszertípusokat, ismeri továbbá a nasogastricus Sengstaken-Blakemore, Linton szonda, és bizonyos postpylorikus szondák alkalmazásának menetét, és a szondák ápolásával kapcsolatos feladatokat, valamint a gyomoröblítés és gyomormosás indikációs körét, eszközrendszerét és kivitelezésük menetét.

a54, Ismeri a vizeletgyűjtés, a mintavétel, a vizsgálat formáit, indikációit, eszközrendszerét és a kivitelezés menetét, ismeri a hólyag teltségi állapot vizsgálatának menetét, a vizeletinkontinencia formáit, a kapcsolódó diagnosztikus vizsgálatok indikációit és kivitelezésük menetét, prevenciók stratégiáit, az egészségfejlesztési feladatokat, kezelési módjait és az alkalmazható segédeszközöket.

a55, Ismeri a férfi és női kliens katéterezésének indikációit, a beavatkozás menetét és a katéter gondozási feladatokat, az urostoma és a suprapubicus katéter ápolási teendőit, valamint a betegoktatási feladatokat az önkatéterezés és hólyagtréning kapcsán.

a56, Ismeri a széklet mintavételi és a székletvér vizsgálatok formáit, indikációs körét, azok eszközrendszerét és kivitelezését, a székletinkontinencia, diarrhoea, obstipatio tüneteit, terápiás és ápolási lehetőségeit (anális eszközök, skybalum eltávolítás, beöntések, bőrápolási teendők, gyógyszeres terápia), és ezek alkalmazásának menetét.

a57, Ismeri az enterostomák típusait, indikációs körét, a stoma lehetséges helyének kimérését, meglévő stomák ápolási teendőit (Koch reservoir kezelés, stoma irrigálás, beöntés, fistula-drain kezelés), és az alkalmazható segédeszközöket.

a63, Ismeri az egyes megbetegedések kapcsán a vizsgálati, diagnosztikus étrendeket és a gyógyszer-táplálék interakciókat, valamint a betegélelmezési rendszereket.

KÉPESSÉG

b27, Képes az asepsis-antisepsis szabályai és a nozokómiális surveillance kritériumai, valamint az elkülönített hulladékgyűjtés szabályai szerint a munkafolyamatokat ellátni és elláttatni.

b28, Képes mikrobiológiai ismeretei birtokában kórokozótól függően mintavétel alkalmazására.

b29, Képes komplex fizikális betegvizsgálat, anamnézisfelvétel, betegvizsgálati algoritmusok kivitelezésére, tudatállapot felmérő skálák alkalmazására, egyes laboratóriumi és képkalkító vizsgálatok eredményeinek értékelésére, állapot- és paraméterváltozás észlelésére és megfelelő cselekvésre.

b30, Képes a vitális paraméterek megfigyelését (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, oxigénszaturáció, vénás és artériás, kapilláris mintavétellel vérgáz paraméterek, pulzusszám és minőség, pulzusdeficit, kapilláris újratelítődési idő, non-invazív méréssel, valamint invazív mérés esetén, az artériás és centrális vénás kanülön keresztül a vérnyomás meghatározását) protokollok szerint önállóan elrendelni és kivitelezni, a kapott eredményeket értékelni, az egészséget a kórostól, valamint az azonnali beavatkozást igénylő állapotot felismerni.

b31, Képes a betegmegfigyelő monitorok alkalmazására, a fizikális és gyógyszeres lázcsillapítás, az Allen-teszt, a carotis massage, a Valsalva manőver és a végtagok Doppler áramlás vizsgálatának elrendelésére és kivitelezésére, a vénás vérvétel eszközeinek önálló megválasztására, a beavatkozás kivitelezésére és a kapott eredmények értékelésére, vércukorszint mérés elrendelésére, a szükséges mintavétel kivitelezésére, a mérő eszköz használatára, valamint az OGTT vizsgálat kivitelezésére.

b32, Képes a megbetegedések okainak, tüneteinek, diagnosztikájának, terápiájának komplex megértésére, az azokkal kapcsolatos kliensoktatási és szakápolási feladatok önálló elvégzésére az ellátás minden szintjén.

b33, Képes önállóan komplex hazai és nemzetközi standardoknak megfelelő ápolási terv és folyamat összeállítására, az ápolók e munkájának irányítására.

b34, Képes az alkalmazott gyógyszercsoportok indikációjával, hatásmechanizmusával, interakcióival, mellékhatásaival kapcsolatos munkaszervezési, tárolási, kliensoktatási és alkalmazási feladatok ellátására, képes protokollok alapján gyógyszer- és dózisrendelésre.

b35, Képes komplex vezetői feladatok ellátására, paramedicinális ellátó team munkájának szervezeti egység szintű, valamint az adott kliens egyéni ellátása során történő koordinálására, betegoktatási programok és tájékoztatók kidolgozására.

b36, Képes a higiénés szükségletek kielégítésével kapcsolatos önálló koordinatív (az intézményben alkalmazandó eszközök, eljárások, folyamatszervezés, az adott kliens esetében a kivitelezés elrendelésére) és közvetlen feladatok ellátására, a megfelelő ágytípus, ágyhelyzet, testhelyzet, kényelmi eszközök, betegmozgatási és mobilizációs eszközök, eljárások megválasztására és alkalmazására, valamint a folyamat koordinálására.

b37, Képes a klinikai és biológiai halál felismerésére, EKG vizsgálat önálló elrendelésére és kivitelezésére, a főbb ritmuszavarok felismerésére, továbbá az életet veszélyeztető ritmuszavarok megszüntetésére elektroterápiával (automata külső defibrillátor alkalmazása, életet veszélyeztető állapotban defibrilláció).

b39, Képes az alkalmazandó FiO_2 elrendelésére, az alacsony- és magas áramlású oxigénbeviteli rendszer, valamint inhalációs eszköz megválasztására és alkalmazására.

b40, Képes a légúti átjárhatóság biztosítására és fenntartására műfogásokkal és eszközökkel, a légzés asszisztált támogatására vagy kontrollált pótlására, a gépi lélegeztetési mód megválasztására, a lélegeztetett beteg megfigyelésére, ellátására, a lélegeztetésről történő leszoktatásra, a légúti váladékleszívás, a mellkasi fizioterápia, emellett a légúti mintavétel elrendelésére és kivitelezésére.

b41, Képes az előkészítési, gyógyszerfelszívási, gyógyszer adagolási feladatok ellátására, az intracutan, subcutan, intramuscularis, intravénás injekciók beadásának, a szükséges eszközrendszernek a megválasztására, valamint az injekció beadására.

b42, Képes az infúziós terápiával, a vénabiztosítással kapcsolatos felmérési feladatok ellátására, a kapott adatok értékelésével dönteni a hypodermoclysis, a perifériás vénabiztosítás (short, midline) szükségességéről, a punkció helyéről és eszközeiről.

b43, Képes kanül behelyezésére, használatára, ápolására és eltávolítására, intraosszeális kanül behelyezésére, használatára, ápolására és eltávolítására, centrális vénás kanül esetén képes asszisztálni a beavatkozáshoz, képes használni, ápolni és eltávolítani.

b44, Képes az infúziós terápia előkészítésére és kivitelezésére, a cseppszám kiszámítására, beállítására, infúziós pumpák használatára, másodlagos, túlnyomásos infúziós terápia, kanülön keresztül történő gyógyszerelés és vérvétel kivitelezésére, EDA kanül alkalmazására, dehidráció esetén önállóan folyadékpótlás megkezdésére fiziológiás összetételű oldattal intravénás úton.

b45, Képes a transzfúziós terápiával kapcsolatos előkészítési és kivitelezési feladatok (vércsoport-meghatározás, biológiai próba, vérkészítmény beadása, betegmegfigyelés, szövődményekkel kapcsolatos sürgős beavatkozások, dokumentációs feladatok) ellátására, valamint a preoperatív-, postoperatív- és intraoperatív vérmentési technikák alkalmazására.

b46, Képes a kliens állapotával összhangban a táplálkozási szükséglet kielégítésével kapcsolatos ápolási feladatok megszervezésére és kivitelezésére, felismeri a malnutríciót és önállóan dönt a mesterséges táplálás elrendeléséről, a szonda típusáról, a táplálás formájáról, módjáról és a beadandó tápszerről, tápoldatról.

b47, Képes nasogastricus és meghatározott körű postpyloricus szondák levezetésének és eltávolításának, valamint gyomoröblítés és gyomormosás elrendelésére és kivitelezésére, a szondák, kanülok ápolására, valamint a kanülön keresztüli gyógyszerbeadásra.

b48, Képes a vizeletürítés szükségletével kapcsolatos ápolói feladatok ellátására és irányítására.

b49, Képes alkalmazni a vizeletgyűjtési- mintavételi- vizsgálati eljárásokat, képes a hólyag teltségi állapotának vizsgálatára, a diagnózis megállapításához tartozó diagnosztikus vizsgálatok indikálására és kivitelezésére, a vizeletinkontinenciával kapcsolatos prevenciós stratégiák kialakítására és alkalmazására, egészségfejlesztési feladatok elvégzésére.

b50, Képes elrendelni a vizeletinkontinencia kezelésének eszközeit, indokolt esetben a férfi és női kliens katéterezését, képes a beavatkozások kivitelezésére, a katéter gondozására, a leszoktatási és eltávolítási feladatok elrendelésére és kivitelezésére, önkatéterezés és hólyagtréning oktatására, az urostoma és a suprapubikus katéter ápolására, önállóan felírja az inkontinencia segédeszközeit.

b51, Képes a székletürítés szükségletével kapcsolatos ápolói feladatok ellátására és irányítására.

b52, Képes a széklet mintavétel, a székletvérvizsgálat elrendelésére, székletinkontinencia, diarhoea, obstipatio esetén önállóan dönt a szükséges terápiáról (anális eszközök, skybalum eltávolítás, beöntések formái, gyógyszeres), továbbá képes a megfelelő beavatkozások kivitelezésére, bőrápolási teendők ellátására.

b53, Képes önállóan az enterostomák helyének meghatározására, a stoma állapotának felmérésére, a meglévő stomák ápolására, Koch rezervoir kezelés kivitelezésére, stoma irrigálására, beöntés, fistula-drain kezelés kivitelezésére és a segédeszközök felírására.

b56, Képes a nehezen gyógyuló sebek, dekubitus és műtéti sebek komplex ellátására, sebváladék mintavételre, a kötszerek megválasztására és felírására, draincsövek behelyezésére és eltávolítására, a bőrápolásra, a drainpalack cseréjére.

b58, Képes asszisztálni punkciók esetén, valamint orvosi rendelésre önállóan kivitelezni a hascsapolást, akut helyzetekben a sürgősségi detenzionálást, képes a punkciók utáni szakápolási feladatok ellátására, a különböző szívóberendezések alkalmazására.

b59, Képes a szűrővizsgálatok rendszerének átlátására, értelmezésére, egyének és közösségek szűrővizsgálatokkal kapcsolatos tájékoztatására, meghatározott megbetegedések (például.: egyes daganatos

megbetegedések) szűrővizsgálatainak kivitelezésére (például.: méhnyakrákszűrés, emlők vizsgálata, prosztata vizsgálata - RDV), illetve egyes laboratóriumi vizsgálatok protokoll alapján történő indikálására.

b60, Képes a páciens számára alapvető étrendi javaslatok megfogalmazására és képes átlátni a betegélelmezés folyamatát.

b61, Képes a napi ápolói vizitek vezetésére, a helyi infekciókontroll szabályainak alkalmazására, a beteg és a személyzet biztonságának elősegítésére, a kritikus, nem várt események, szövődmények felismerésére, minimalizálására, esetmegbeszélések szervezésére, útmutatók, protokollok, ápolási csomagok kialakítására és alkalmazására, a súlyossági, állapotjellemző pontrendszerek alkalmazására.

ATTITÚD

c17, Munkáját az emberi élet védelmét, a beteg jól létét középpontba állítva korrekt szakmai magatartás jellemzi.

c22, Szakmai kihívásokra relevánsan reagál.

AUTONÓMIA, FELESSŐÉG

d14, Felelősséget vállal saját és az általa vezetett team tevékenységéért, tudatában van azok lehetséges következményeinek, önállóan dönt.

d15, Minőségi ellátást végez a szakmai irányelveknek megfelelően.

d17, Önállóan alkalmazza szakterületén a különböző jogszabályokban rögzített eljárásokat, módszereket hatás- és feladatkörében folyamatos önellenőrzés mellett.

A tantárgy a belgyógyászati kórképek, azon belül is a diabetológia, endokrinológia, nephrológia, gastroenterológia és pulmonológia patofiziológiai hátterének, diagnosztikai és terápiás eljárásainak, valamint a kapcsolódó elméleti és szakápolási beavatkozások rendszerszintű feldolgozásával megalapozni kívánja a hallgatók korszerű szakmai tudását.

Az elméleti és klinikai összefüggések ismereteinek tárgyalása fejleszti azon képességüket, hogy az élettani és kóros működéseket differenciáltan értelmezzék és felismerjék az állapotváltozásokat, és megfelelő szakmai döntéseket hozzanak a klinikai gyakorlat során.

A holisztikus szemléletű elméleti tudás gyakorlatban történő alkalmazása elősegíti a strukturált klinikai gondolkodás és a felelősségteljes feladatellátás kialakulását.

A tantárgy hangsúlyt fektet a betegdukáció, a gyógyszerelési alapelvek, a minőségirányítási szempontok, a betegdokumentáció szakszerű végzésére, ezzel erősítve a biztonságos betegellátás iránti elköteleződést.

A képzés hozzájárul a jogi és etikai normák mentén történő, együttműködésen alapuló szakmai működéshez, valamint az önálló szakmai fejlődés iránti igény kialakulásához egyaránt.

Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát):

TANTÁRGY NEVE: Sebészet I.

Tantárgykód (nappali): SZAP25ANBP0307 Tantárgykód (levelező): SZAP25ALBP0307

TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: Surgery I.

Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Egészségtudományi Intézet	Féléves tanóraszám: - Nappali: 24 óra - Levelező: 8 óra	Kreditérték: 2	Tanóra típusa: előadás	Előtanulmányi feltétel(ek): Anatómia II., Ápolástan II.	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek): aláírás
Tantárgy felelőse: Dr. Dede Kristóf András	Tantárgy besorolása: kötelező	Ajánlott félév: 3	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: vizsga (kollokvium)
Tantárgy előadója/i: Dr. Dede Kristóf András					Értékelés módszere: írásbeli/szóbeli/írásbeli és szóbeli

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A kurzus célja, hogy lehetővé tegye a hallgatók számára a speciális ápolási és sebészeti ellátás ismereteinek megszerzését. A hasi-, teljes testi szervrendszerek sebészeti kórképeit megismerik a klinikum oldaláról. Ezenkívül a hallgatók a szakmai és tudományos megközelítéssel kapcsolatosan fejlett elméleti és gyakorlati ismereteket és készségeket szereznek. Video prezentációk segítségével betekintést kapnak a sebészeti technikák alkalmazásába, a műtétek folyamatába. A sebészei anatómiai ismereteiket fejlesztik az anatómiai alapismeretekre támaszkodva.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)készségek és (rész)kompetenciák:

- Általános sebészet, sebészeti szakterületek, sebészet története, aszepszis-antisepszis, nyílt-laparoszkópos műtétek, infrastruktúra, műtéti eszközök, vérzéscsillapítás, varrástechnika, műtőbiztonság, varrógépek
- Sebek, sebgyógyulás és zavarai, sebkezelés, fertőzések, szepszis, tályogok, szeptikus műtétek, égés-fagyás, VAC kezelés
- Műtéti előkészítés (táplálás, gyógytorna, pszichológia), tápláltsági állapot, sürgősségi műtétek, fast track, ERAS, posztoperatív megfigyelés, kritikus állapotú beteg, thrombosis prophylaxis, transzfúzió, antibiotikum prophylaxis és terápia, volumenpótlás, fájdalomcsillapítás, véralvadás, kórházi fertőzések és megelőzésük
- Sebészeti diagnosztika: tünetek, - fájdalom típusai-lokalizációja, láz-, hányás, székletzavarok, vérzés, nyelési zavar, icterus, fizikális vizsgálat, UH-CT-MR, endoszkópia
- A hasüreg anatómiája. Szervek-szervrendszerek, a hashártya és a sebészeti kórképek alapjai

- Anesztézia. Metszések, Laparotomia, hasfalzárás, sztómák, drainek
- Onkológiai sebészet, daganatos betegek komplex ellátása (epidemiológia, rákmegelőző állapotok stb. prevenció, stádium beosztások, radio-chemo- biológiai terápiák, metasztázis fogalma, típusai)
- A gasztroenterológia az invazív radiológia és a sebészet kapcsolódási pontjai (diagnosztika, jelölés, intraoperatív lehetőségek, szövődmények ellátása)
- Vérzések a hasüregben, gyomor bélrendszeri vérzések, Műtéti szövődmények, reoperációk, hibák
- Műtői gyakorlat

Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:

Frontális előadás.

A tantárgy, illetve kurzus célja, hogy az ápolás és betegellátáshoz kapcsolódóan alapkompétenciát fejlesszen, ezért fontos, hogy a feladatok megoldása során a hallgatók ne használjanak mesterséges intelligencia-alapú eszközöket a tanulás ezen szakaszában.

A tantárgy értékelésének módja kollokvium, amely a félév tananyagából tett írásbeli vizsga. A vizsgát ötfokozatú (jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)) érdemjeggyel kell értékelni. Elégtelen osztályzatot csak a javítóvizsga szabályai szerint lehet kijavítani, amelyről a hatályos Tanulmányi és Vizsgaszabályzat rendelkezik. A vizsgát az egyetemi szabályoknak megfelelően a vizsgaidőszakban kell meghirdetni.

A vizsgára bocsátás feltétele az aláírás, amely megszerzésének kritériuma kötelező foglalkozásokon való aktív részvétel. A részvétel ellenőrzésének módját, a hallgatók távolmaradásának következményeit és a félév aláírásának feltételeit a tantárgyfelelős oktató állapítja meg, melyről a hallgatók az első órán kapnak tájékoztatást.

Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Gaál Csaba (szerk.): Sebészet. Medicina, Budapest, 2024. ISBN 978 963 226 855 2
- Horváth Örs Péter – Oláh Attila – Szijártó Attila – Vereczkei András – Kis János (szerkesztők) (2023): Littmann Sebészeti műtéttan 2. kiadás, Medicina kiadó. ISBN: 978 963 226 854 5

Ajánlott irodalom:

- Bonnie Allbaugh: Sebészeti szakápolástan. Medicina, Budapest, 2010. ISBN 963 242 390 9
- Gulyás Miklós (2010): Klinikai ismeretek a sebészet köréből ápolónők részére, Medicina kiadó. ISBN: 963 242 991 5

Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:

A tantárgy előadója/oktatója által a MOODLE kurzushoz feltöltött tematika alapján.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

KKK szerint elsajátítandó kompetenciák

TUDÁS

a36, Széleskörűen ismeri a fizikális állapotfelmérés fogalmát, a betegségek kórismézésében használatos fizikális, laboratóriumi és modern képalkotó vizsgálatok alapelemeit, alkalmazási lehetőségeit, indikációit, kivitelezési technikáit, az egyes vizsgálatok korlátait, a vizsgálatok során nyert paraméterek helyes értékelését, az

eltérések értelmezését, valamint a különböző állapotfelmérő standard skálákat és ezen skálák alkalmazásának menetét.

a37, Ismeri a vitális paraméterek mérésének indikációs körét, a beavatkozások és a kapott eredmények értékelésének menetét (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, oxigénszaturáció, vénás és artériás/kapilláris mintavétellel vérgáz paraméterek, pulzusszám és minőség, pulzusdeficit, kapilláris újratelítődési idő, non-invazív méréssel, valamint invazív mérés esetén az artériás és centrális vénás kanülön keresztül a vénás vérnyomás meghatározását).

a39, Részletesen ismeri a megbetegedések okát, tüneteit, diagnosztikáját, terápiáját, szakápolástudományát, transzkulturális aspektusait, valamint az ezekkel kapcsolatos betegoktatási feladatokat az ellátás minden szintjén.

a52, Ismeri a preoperatív, posztoperatív és intraoperatív vérmentési technikák eszközrendszerét és folyamatát, valamint a speciális ápolói feladatokat az eljárás során.

a58, Ismeri az elsődleges vérzéscsillapítási eljárásokat és az elsődleges sebellátás menetét, a sebtisztítást, a debridement különböző formáit és a sebkimetszés folyamatát, eszközrendszerét, a varratok, kapcsok, és egyéb szövetegyesítő eljárások alkalmazásának és eltávolításának indikációit és kivitelezését, a kompressziós kezelés, a VAC terápia és a Biopton lámpa indikációs körét és azok alkalmazásának lehetőségeit.

a59, Ismeri a nehezen gyógyuló sebek, decubitus és műtéti sebek típusait, valamint azok komplex ellátásának folyamatát, az alkalmazható kötszertípusokat, ismeri a sebváladék mintavétel indikációit és menetét, a draincsövek alkalmazásának, drainpalack cseréjének indikációit és menetét, valamint az ezzel kapcsolatos bőrápolási feladatokat.

a60, Ismeri az égett beteg bőrápolásával kapcsolatos ápolási teendőket, speciális ágyakat, fürdetési módszereket és a bőrátültetés utáni ápolási teendőket.

KÉPESSÉG

b29, Képes komplex fizikális betegvizsgálat, anamnéziszfelvétel, betegvizsgálati algoritmusok kivitelezésére, tudatállapot felmérő skálák alkalmazására, egyes laboratóriumi és képző vizsgálatok eredményeinek értékelésére, állapot- és paraméterváltozás észlelésére és megfelelő cselekvésre.

b30, Képes a vitális paraméterek megfigyelését (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, oxigénszaturáció, vénás és artériás, kapilláris mintavétellel vérgáz paraméterek, pulzusszám és minőség, pulzusdeficit, kapilláris újratelítődési idő, non-invazív méréssel, valamint invazív mérés esetén, az artériás és centrális vénás kanülön keresztül a vérnyomás meghatározását) protokollok szerint önállóan elrendelni és kivitelezni, a kapott eredményeket értékelni, az egészséget a kórostól, valamint az azonnali beavatkozást igénylő állapotot felismerni.

b32, Képes a megbetegedések okainak, tüneteinek, diagnosztikájának, terápiájának komplex megértésére, az azokkal kapcsolatos kliensoktatási és szakápolási feladatok önálló elvégzésére az ellátás minden szintjén.

b37, Képes a klinikai és biológiai halál felismerésére, EKG vizsgálat önálló elrendelésére és kivitelezésére, a főbb ritmuszavarok felismerésére, továbbá az életet veszélyeztető ritmuszavarok megszüntetésére elektroterápiával (automata külső defibrillátor alkalmazása, életet veszélyeztető állapotban defibrilláció).

b53, Képes önállóan az enterostomák helyének meghatározására, a stoma állapotának felmérésére, a meglévő stomák ápolására, Koch rezervoár kezelés kivitelezésére, stoma irrigálására, beöntés, fistula-drain kezelés kivitelezésére és a segédeszközök felírására.

b54, Képes kivitelezni az elsődleges vérzéscsillapítási eljárásokat és az elsődleges sebellátást.

b55, Képes a sebtisztítás, a debridement különböző formái, és protokollok alapján varratok, kapcsok behelyezésére és eltávolítására, és egyéb szövetegyesítő eljárások alkalmazására, kompressziós kezelés, VAC terápia, Biopton lámpa alkalmazására.

b56, Képes a nehezen gyógyuló sebek, dekubitus és műtéti sebek komplex ellátására, sebvádék mintavételre, a kötszerek megválasztására és felírására, draincsövek behelyezésére és eltávolítására, a bőrápolásra, a drainpalack cseréjére.

b57, Képes az égési sérülés mértékének megfelelő betegágy megválasztására, a súlyosan égett beteg terápiás fürdetésére és a sebkezelés elvégzésére.

b58, Képes asszisztálni punkciók esetén, valamint orvosi rendelésre önállóan kivitelezni a hascsapolást, akut helyzetekben a sürgősségi detenzionálást, képes a punkciók utáni szakápolási feladatok ellátására, a különböző szívóberendezések alkalmazására.

ATTITÚD

c17, Munkáját az emberi élet védelmét, a beteg jól létét középpontba állítva korrekt szakmai magatartás jellemzi.

AUTONÓMIA, FELELŐSÉG

d13, Munkáját hivatásszerűen, felelősen, a szakmája etika normáinak betartásával, a mindenkor hatályos jogszabályielőírásokat betartva önállóan vagy team-tagjaként végzi.

d15, Minőségi ellátást végez a szakmai irányelveknek megfelelően.

d17, Önállóan alkalmazza szakterületén a különböző jogszabályokban rögzített eljárásokat, módszereket hatás- és feladatkörében folyamatos önellenőrzés mellett.

A tantárgy előadásai során a diákok megismerkednek a sebészet, mint alapszociális fejlődésével, infrastrukturális hátterével, a társszakmákkal való kapcsolatával. Részletesen ismertetésre kerül az ambuláns sebészeti ellátás anatómiai, élettani és kezelési háttere, amely mind a szakrendelői, mind a kórházi ellátásban fontos. Az előadásokban részletesen áttekintésre kerülnek a sebészeti kórképeknél szükséges diagnosztikai, intervenciós eljárások, anaesthesiológiai alapismeretek. A műtői környezet bemutatása gyakorlati látogatással is megvalósul. A tantárgy megalapozza a Sebészet II tantárgy részletesebb, betegspecifikus oktatását. A megjelölt kompetenciaelemek közül a tudás és képességek alpontok mindegyikét érinti a képzés.

Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát):

TANTÁRGY NEVE: Sebészet szakápolástana I.

Tantárgykód (nappali): SZAP25ANBP0308 Tantárgykód (levelező): SZAP25ALBP0308

TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: Nursing - Surgery I.

Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Egészségtudományi Intézet	Féléves tanóraszám: - Nappali: 24 óra - Levelező: 8 óra	Kreditérték: 3	Tanóra típusa: előadás	Előtanulmányi feltétel(ek): Anatómia II., Ápolástan II.	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek): aláírás
Tantárgy felelőse: Dr. Dede Kristóf András	Tantárgy besorolása: kötelező	Ajánlott félév: 3	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: vizsga (kollokvium)
Tantárgy előadója/i: Simon Ildikó					Értékelés módszere: írásbeli/szóbeli/írásbeli és szóbeli

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A tantárgy célja, hogy a hallgatók átfogó elméleti ismereteket szerezzenek a sebészeti betegek ellátásáról, beleértve a leggyakoribb sebészeti kórképeket, a műtéti eljárások típusait, a sebgyógyulás folyamatát és a perioperatív ellátás alapelveit. A képzés során megismerik a preoperatív, intraoperatív és posztoperatív ellátás feladatait, valamint az aszepszis–antiszepszis szabályait és a fertőzések megelőzésének módjait. A tantárgy hozzájárul a gyakori sebészeti szövődmények felismeréséhez szükséges ismeretek elsajátításához, valamint a betegbiztonsági és minőségügyi szemlélet kialakításához. Kiemelt cél a sebészeti team működésének és az interprofesszionális együttműködés jelentőségének megértése, valamint a betegközpontú, empátikus és etikus ápolói szemlélet fejlesztése. A képzés megalapozza a későbbi gyakorlati készségek biztonságos elsajátítását és a kompetenciahatárokon belüli szakmai működést.

A tantárgy célja, hogy a hallgatók átfogó elméleti ismereteket szerezzenek a sebészeti betegek ellátásáról, beleértve a leggyakoribb sebészeti kórképeket, a műtéti eljárások típusait, a sebgyógyulás folyamatát és a perioperatív ellátás alapelveit. A képzés során megismerik a preoperatív és posztoperatív ellátás feladatait, az aszepszis–antiszepszis szabályait és a fertőzések megelőzésének lehetőségeit, valamint a gyakori sebészeti szövődmények felismerésének alapjait. A tantárgy célja továbbá a betegbiztonsági szemlélet erősítése, a sebészeti team működésének és az együttműködés jelentőségének megismerése, valamint a betegközpontú és etikus ápolói szemlélet megalapozása.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)készségek és (rész)kompetenciák:

A hallgatók megismerik a sebészeti alapfogalmakat és az azokhoz kapcsolódó élettani ismereteket, különös tekintettel a sebgyógyulás folyamataira és az azt befolyásoló tényezőkre. A tananyag bemutatja a műtéti sebek típusait, azok osztályozását és a fertőzési kockázatokat. A hallgatók áttekintést kapnak a perioperatív ápolás elméletéről, beleértve a preoperatív előkészítés pszichés, fizikai és anyagcsere vonatkozásait, az intraoperatív környezet jellemzőit, a műtéti pozicionálás alapelveit és a steril munkavégzés szabályait, valamint a posztoperatív megfigyelés, fájdalomcsillapítás és a leggyakoribb szövődmények felismerésének szempontjait.

A tantárgy foglalkozik a leggyakoribb sebészeti megbetegedések és műtéti eljárások alapjaival, továbbá kiemelt hangsúlyt helyez a betegbiztonság és a fertőzésmegelőzés kérdéseire. A hallgatók megismerik az aszepszis–antiszepszis szabályait és alkalmazási területeit, a sebfertőzések megelőzésének lehetőségeit, valamint a drének működését és kockázatait. A tananyag kitér a biztonsági protokollok, standardok és irányelvek szerepére a sebészeti ellátásban. Emellett a hallgatók elsajátítják az ápolási dokumentáció alapelveit és jelentőségét, megismerik a sebészeti team együttműködésének és kommunikációjának alapjait, valamint áttekintést kapnak a betegjogok, a méltóság és az etikus ápolás sebészeti sajátosságairól.

Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:

Frontális előadás, prezentációkkal támogatott oktatás, magyarázat és szemléltetés (Eszközök, drének, kötözési anyagok ismertetése elméleti óra keretében).

A tantárgy, illetve kurzus célja, hogy az ápolás és betegellátáshoz kapcsolódóan alapkompétenciát fejlesszen, ezért fontos, hogy a feladatok megoldása során a hallgatók ne használjanak mesterségesintelligencia-alapú eszközöket a tanulás ezen szakaszában.

A tantárgy értékelésének módja kollokvium, amely a félév tananyagából tett írásbeli vizsga. A vizsgát ötfokozatú (jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)) érdemjeggyel kell értékelni. Elégtelen osztályzatot csak a javítóvizsga szabályai szerint lehet kijavítani, amelyről a hatályos Tanulmányi és Vizsgaszabályzat rendelkezik. A vizsgát az egyetemi szabályoknak megfelelően a vizsgaidőszakban kell meghirdetni.

A vizsgára bocsátás feltétele az aláírás, amely megszerzésének kritériuma kötelező foglalkozásokon való aktív részvétel, valamint a zárthelyi dolgozat teljesítése. A részvétel ellenőrzésének módját, a hallgatók távolmaradásának következményeit és a félév aláírásának feltételeit a tantárgyfelelős oktató állapítja meg, melyről a hallgatók az első órán kapnak tájékoztatást.

Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Gaál Csaba (szerk.): Sebészet. Medicina, Budapest, 2024. ISBN 978 963 226 855 2
- Daróczy Judit: Gyakorlati sebkezelés Medicina könyvkiadó Zrt. Budapest – 2021. ISBN 978-963-226-799-9

Ajánlott irodalom:

- Horváth Örs Péter – Oláh Attila – Szijártó Attila – Vereczkei András – Kis János (szerkesztők) (2023): Littmann Sebészeti műtéttan 2. kiadás, Medicina kiadó. ISBN: 978 963 226 854 5
- Bonnie Allbaugh: Sebészeti szakápolástan. Medicina, Budapest, 2010. ISBN 963 242 390 9

Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:

A tantárgy előadója/oktatója által a MOODLE kurzushoz feltöltött tematika alapján.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

KKK szerint elsajátítandó kompetenciák

TUDÁS

a36, Széleskörűen ismeri a fizikális állapotfelmérés fogalmát, a betegségek kórismézésében használatos fizikális, laboratóriumi és modern képkalkító vizsgálatok alapelemeit, alkalmazási lehetőségeit, indikációit, kivitelezési technikáit,

az egyes vizsgálatok korlátait, a vizsgálatok során nyert paraméterek helyes értékelését, az eltérések értelmezését, valamint a különböző állapotfelmérő standard skálákat és ezen skálák alkalmazásának menetét.

a37, Ismeri a vitális paraméterek mérésének indikációs körét, a beavatkozások és a kapott eredmények értékelésének menetét (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, oxigénszaturáció, vénás és artériás/kapilláris mintavétellel vérgáz paraméterek, pulzusszám és minőség, pulzusdeficit, kapilláris újratelítődési idő, non-invazív méréssel, valamint invazív mérés esetén az artériás és centrális vénás kanülön keresztül a vénás vérnyomás meghatározását).

a38, Ismeri a betegmegfigyelő monitorok alkalmazásának menetét, a lázcsillapítási eljárások, az Allen teszt, a carotis massage, a Valsalva manőver és a végtagok Doppler áramlás vizsgálatának indikációs körét és a kivitelezés menetét, a vénás vérvétel, a vércukorszint mérés, valamint OGTT vizsgálat indikációs körét, eszközrendszerét és a kivitelezés menetét.

a39, Részletesen ismeri a megbetegedések okát, tüneteit, diagnosztikáját, terápiáját, szakápolástanát, transzkulturális aspektusait, valamint az ezekkel kapcsolatos betegoktatási feladatokat az ellátás minden szintjén.

a40, Átfogó ismeretekkel rendelkezik az ápolási folyamat hazai és nemzetközi elemeiről, standardjairól.

a41, Széleskörűen ismeri a gyógyszeres terápia indikációját, a hatásmechanizmusokat, szövődményeket, mellékhatásokat és interakciókat, a különböző gyógyszerformák alkalmazását, ennek eszközrendszerét, a gyógyszerek dózizálását, és a gyógyszereléssel kapcsolatos ápolói feladatokat.

a42, Átfogóan ismeri a menedzsment és ápolásvezetés szerepét, a team munka szervezésének alapelemeit, valamint ismeri a kliensek és hozzátartozóik egyéni és csoportos oktatására vonatkozó alapelveket.

a47, Ismeri a gyógyszerekkel kapcsolatos előkészítési és adagolási feladatokat, a gyógyszerelés és a gyógyszerfelszívás eszközrendszerét.

a48, Ismeri az intracutan, subcutan, intramuscularis, intravénás injekciózás célját, a beadás lehetséges helyeit, a beadás szögét, a szükséges eszközrendszert és a beadás menetét, az infúziós terápia indikációit, céljait, eszközrendszerét (infúziós pumpák, másodlagos, túlnyomásos infúziós terápia) és azok alkalmazását, a cseppszám kiszámításának menetét, az infúziós oldatok típusait, a kanülön keresztül történő gyógyszerelés és vérvétel folyamatát, valamint az EDA kanül alkalmazásának menetét.

a49, Ismeri a hypodermoclysis, a perifériás vénabiztosítás (short, midline), és az intraosseális kanül indikációit, jellegzetes punkciós helyeit és eszközrendszereit, valamint a kanülok behelyezésének és alkalmazásának menetét.

a51, Ismeri a fő vércsoportrendszereket, a kompatibilitási vizsgálatok kivitelezésének menetét, a fő vérkészítményeket, a transzfúziós terápiával kapcsolatos előkészítési és kivitelezési, betegmegfigyelési feladatokat, továbbá a transzfúziós terápia lehetséges szövődményeit és az ezzel kapcsolatos ápolói teendőket.

a52, Ismeri a preoperatív, posztoperatív és intraoperatív vérmentési technikák eszközrendszerét és folyamatát, valamint a speciális ápolói feladatokat az eljárás során.

a53, Ismeri a malnutríció tüneteit, a mesterséges táplálás indikációs körét, a mesterséges enterális (gyomorba és vékonybélbe) és parenterális táplálási formákat, módokat, eszközrendszereket, a tápszertípusokat, ismeri továbbá a nasogastricus Sengstaken-Blakemore, Linton szonda, és bizonyos postpylorikus szondák alkalmazásának menetét, és a szondák ápolásával kapcsolatos feladatokat, valamint a gyomoröblítés és gyomormosás indikációs körét, eszközrendszerét és kivitelezésük menetét.

a54, Ismeri a vizeletgyűjtés, a mintavétel, a vizsgálat formáit, indikációit, eszközrendszerét és a kivitelezés menetét, ismeri a hólyag teltségi állapot vizsgálatának menetét, a vizeletinkontinencia formáit, a kapcsolódó diagnosztikus vizsgálatok indikációit és kivitelezésük menetét, prevenciós stratégiáit, az egészségfejlesztési feladatokat, kezelési módjait és az alkalmazható segédeszközöket.

a55, Ismeri a férfi és női kliens katéterezésének indikációit, a beavatkozás menetét és a katéter gondozási feladatokat, az urostoma és a suprapubicus katéter ápolási teendőit, valamint a betegoktatási feladatokat az önkatéterezés és hólyagtréning kapcsán.

a56, Ismeri a széklet mintavételi és a székletvér vizsgálatok formáit, indikációs körét, azok eszközrendszerét és kivitelezését, a székletinkontinencia, diarrhoea, obstipatio tüneteit, terápiás és ápolási lehetőségeit (anális eszközök, skybalum eltávolítás, beöntések, bőrápolási teendők, gyógyszeres terápia), és ezek alkalmazásának menetét.

a57, Ismeri az enterostomák típusait, indikációs körét, a stoma lehetséges helyének kimérését, meglévő stomák ápolási teendőit (Koch reservoir kezelés, stoma irrigálás, beöntés, fistula-drain kezelés), és az alkalmazható segédeszközöket.

a58, Ismeri az elsődleges vérzéscsillapítási eljárásokat és az elsődleges sebellátás menetét, a sebtisztítás, a debridement különböző formáit és a sebkimetszés folyamatát, eszközrendszerét, a varratok, kapcsok, és egyéb szövetegyesítő eljárások alkalmazásának és eltávolításának indikációit és kivitelezését, a kompressziós kezelés, a VAC terápia és a Biopton lámpa indikációs körét és azok alkalmazásának lehetőségeit.

a59, Ismeri a nehezen gyógyuló sebek, decubitus és műtéti sebek típusait, valamint azok komplex ellátásának folyamatát, az alkalmazható kötszertípusokat, ismeri a sebváladék mintavétel indikációit és menetét, a draincsövek alkalmazásának, drainpalack cseréjének indikációit és menetét, valamint az ezzel kapcsolatos bőrápolási feladatokat.

a60, Ismeri az égett beteg bőrápolásával kapcsolatos ápolási teendőket, speciális ágyakat, fürdetési módszereket és a bőrátültetés utáni ápolási teendőket.

a61, Ismeri a különböző punkciók eszközrendszerét és asszisztenciájának menetét, a hascsapolás és a sürgősségi detenzionálás indikációs körét és a kivitelezés menetét, a különböző punkciók utáni szakápolói feladatokat, a különböző típusú szívóberendezések működésének lényegét és azok alkalmazását.

KÉPESSÉG

b27, Képes az asepsis-antisepsis szabályai és a nozokómiális surveillance kritériumai, valamint az elkülönített hulladékgyűjtés szabályai szerint a munkafolyamatokat ellátni és elláttatni.

b28, Képes mikrobiológiai ismeretei birtokában kórokozótól függően mintavétel alkalmazására.

b29, Képes komplex fizikális betegvizsgálat, anamnéziszfelvétel, betegvizsgálati algoritmusok kivitelezésére, tudatállapot felmérő skálák alkalmazására, egyes laboratóriumi és képalkotó vizsgálatok eredményeinek értékelésére, állapot- és paraméterváltozás észlelésére és megfelelő cselekvésre.

b30, Képes a vitális paraméterek megfigyelését (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, oxigénszaturáció, vénás és artériás, kapilláris mintavétellel vérgáz paraméterek, pulzusszám és minőség, pulzusdeficit, kapilláris újratelítődési idő, non-invazív méréssel, valamint invazív mérés esetén, az artériás és centrális vénás kanülön keresztül a vérnyomás meghatározását) protokollok szerint önállóan elrendelni és kivitelezni, a kapott eredményeket értékelni, az egészségest a kórostól, valamint az azonnali beavatkozást igénylő állapotot felismerni.

b31, Képes a betegmegfigyelő monitorok alkalmazására, a fizikális és gyógyszeres lázcsillapítás, az Allen-teszt, a carotis massage, a Valsalva manőver és a végtagok Doppler áramlás vizsgálatának elrendelésére és kivitelezésére, a vénás vérvétel eszközeinek önálló megválasztására, a beavatkozás kivitelezésére és a kapott eredmények értékelésére, vércukorszint mérés elrendelésére, a szükséges mintavétel kivitelezésére, a mérő eszköz használatára, valamint az OGTT vizsgálat kivitelezésére.

b32, Képes a megbetegedések okainak, tüneteinek, diagnosztikájának, terápiájának komplex megértésére, az azokkal kapcsolatos kliensoktatási és szakápolási feladatok önálló elvégzésére az ellátás minden szintjén.

b33, Képes önállóan komplex hazai és nemzetközi standardoknak megfelelő ápolási terv és folyamat összeállítására, az ápolók e munkájának irányítására.

b34, Képes az alkalmazott gyógyszercsoportok indikációjával, hatásmechanizmusával, interakcióival, mellékhatásaival kapcsolatos munkaszervezési, tárolási, kliensoktatási és alkalmazási feladatok ellátására, képes protokollok alapján gyógyszer- és dózisrendelésre.

b35, Képes komplex vezetői feladatok ellátására, paramedicinális ellátó team munkájának szervezeti egység szintű, valamint az adott kliens egyéni ellátása során történő koordinálására, betegoktatási programok és tájékoztatók kidolgozására.

b36, Képes a higiénés szükségletek kielégítésével kapcsolatos önálló koordinatív (az intézményben alkalmazandó eszközök, eljárások, folyamatszervezés, az adott kliens esetében a kivitelezés elrendelésére) és közvetlen feladatok ellátására, a megfelelő ágytípus, ágyhelyzet, testhelyzet, kényelmi eszközök, betegmozgatási és mobilizációs eszközök, eljárások megválasztására és alkalmazására, valamint a folyamat koordinálására.

b43, Képes kanül behelyezésére, használatára, ápolására és eltávolítására, intraosseális kanül behelyezésére, használatára, ápolására és eltávolítására, centrális vénás kanül esetén képes asszisztálni a beavatkozáshoz, képes használni, ápolni és eltávolítani.

b44, Képes az infúziós terápia előkészítésére és kivitelezésére, a cseppszám kiszámítására, beállítására, infúziós pumpák használatára, másodlagos, túlnyomásos infúziós terápia, kanülon keresztül történő gyógyszerelés és vérvétel kivitelezésére, EDA kanül alkalmazására, dehidráció esetén önállóan folyadékpótlás megkezdésére fiziológiás összetételű oldattal intravénás úton.

b45, Képes a transzfúziós terápiával kapcsolatos előkészítési és kivitelezési feladatok (vércsoport-meghatározás, biológiai próba, vérkészítmény beadása, betegmegfigyelés, szövődményekkel kapcsolatos sürgős beavatkozások, dokumentációs feladatok) ellátására, valamint a preoperatív-, postoperatív- és intraoperatív vérmentési technikák alkalmazására.

b46, Képes a kliens állapotával összhangban a táplálkozási szükséglet kielégítésével kapcsolatos ápolási feladatok megszervezésére és kivitelezésére, felismeri a malnutríciót és önállóan dönt a mesterséges táplálás elrendeléséről, a szonda típusáról, a táplálás formájáról, módjáról és a beadandó tápszerről, tápoldatról.

b48, Képes a vizeletürítés szükségletével kapcsolatos ápolói feladatok ellátására és irányítására.

b49, Képes alkalmazni a vizeletgyűjtési- mintavételi- vizsgálati eljárásokat, képes a hólyag teltségi állapotának vizsgálatára, a diagnózis megállapításához tartozó diagnosztikus vizsgálatok indikálására és kivitelezésére, a vizeletinkontinenciával kapcsolatos prevenciós stratégiák kialakítására és alkalmazására, egészségfejlesztési feladatok elvégzésére.

b51, Képes a székletürítés szükségletével kapcsolatos ápolói feladatok ellátására és irányítására.

b53, Képes önállóan az enterostomák helyének meghatározására, a stoma állapotának felmérésére, a meglévő stomák ápolására, Koch rezervoár kezelés kivitelezésére, stoma irrigálására, beöntés, fistula-drain kezelés kivitelezésére és a segédeszközök felírására.

b54, Képes kivitelezni az elsődleges vérzéscsillapítási eljárásokat és az elsődleges sebellátást.

b55, Képes a sebtisztítás, a debridement különböző formái, és protokollok alapján varratok, kapcsok behelyezésére és eltávolítására, és egyéb szövetegyesítő eljárások alkalmazására, kompressziós kezelés, VAC terápia, Biopton lámpa alkalmazására.

b56, Képes a nehezen gyógyuló sebek, dekubitus és műtéti sebek komplex ellátására, sebváladék mintavételre, a kötszerek megválasztására és felírására, drainsövek behelyezésére és eltávolítására, a bőrápolásra, a drainpalack cseréjére.

b57, Képes az égési sérülés mértékének megfelelő betegágy megválasztására, a súlyosan égett beteg terápiás fürdetésére és a sebkezelés elvégzésére.

b58, Képes asszisztálni punkciók esetén, valamint orvosi rendelésre önállóan kivitelezni a hascsapolást, akut helyzetekben a sürgősségi detenzionálást, képes a punkciók utáni szakápolási feladatok ellátására, a különböző szívóberendezések alkalmazására.

ATTITÚD

c17, Munkáját az emberi élet védelmét, a beteg jól létét középpontba állítva korrekt szakmai magatartás jellemzi.

c22, Szakmai kihívásokra relevánsan reagál.

AUTONÓMIA, FELESSŐÉG

d14, Felelősséget vállal saját és az általa vezetett team tevékenységéért, tudatában van azok lehetséges következményeinek, önállóan dönt.

d15, Minőségi ellátást végez a szakmai irányelveknek megfelelően.

d17, Önállóan alkalmazza szakterületén a különböző jogszabályokban rögzített eljárásokat, módszereket hatás- és feladatkörében folyamatos önellenőrzés mellett.

A tantárgy megalapozza a sebészeti ellátás elméleti hátterének és a perioperatív ápolás szakmai alapelveinek ismeretét. A hallgatók elsajátítják a sebészeti betegek preoperatív felkészítésének, posztoperatív megfigyelésének és ápolásának szempontjait, ezáltal fejlődik klinikai megfigyelőképeségük és problémamegoldó gondolkodásuk. A kurzus hozzájárul a betegbiztonságot támogató, szakszerű és etikus ápolói magatartás kialakításához. A tananyag támogatja a szakmai döntéshozatalhoz szükséges anatómiai-élettani és kórélettani összefüggések alkalmazását, valamint az ápolási dokumentáció szakszerű vezetését.

Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát):

TANTÁRGY NEVE: Sebészet szakápolástana területi gyakorlat I.

Tantárgykód (nappali): SZAP25ANBP0309 Tantárgykód (levelező): SZAP25ALBP0309

TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: Nursing - Clinical training in Surgery I.

Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Egészségtudományi Intézet	Féléves tanóraszám: - Nappali: 96 óra - Levelező: 40 óra	Kreditérték: 4	Tanóra típusa: gyakorlat	Előtanulmányi feltétel(ek): Anatómia II., Ápolástan II.	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek): nincs vizsga
Tantárgy felelőse: Simon Ildikó	Tantárgy besorolása: kötelező	Ajánlott félév: 3	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: évközi jegy (gyakorlati jegy)
Tantárgy előadója/i: Simon Ildikó					Értékelés módszere: írásbeli/szóbeli/írásbeli és szóbeli

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A területi gyakorlatok célja, hogy a hallgató:

- képes legyen alap- és középszintű sebészeti ápolási feladatok végrehajtására,
- segíteni tudja a műtét előkészítést és a biztonságos posztoperatív ellátást,
- felismerje a posztoperatív veszélyjeleket
- betartsa a steril és higiénés szabályokat,
- kommunikáljon és hatékonyan működjön együtt a sebészeti teammel.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézszségek és (rész)kompetenciák:

A tantárgy keretében a hallgatók elsajátítják a preoperatív ápolási feladatok alapjait, beleértve a betegfogadás, azonosítás és állapotfelmérés lépéseit, valamint a vitális paraméterek (vérnyomás, pulzus, légzés, testhőmérséklet) és a fájdalom szakszerű mérését és értékelését. Gyakorolják a műtét előtti teendők ellenőrzését, mint az éhgyomri állapot, a szükséges vizsgálati eredmények, beleegyező nyilatkozatok és gyógyszerelés ellenőrzése, továbbá a bőrfelület előkészítését és az eszközök előkészítését. A hallgatók kiemelt figyelmet fordítanak a beteg pszichés támogatására és a szorongás csökkentésére, valamint megismerkednek az infúziós terápia előkészítésének alapjaival.

A gyakorlat során fejlődnek a posztoperatív megfigyelési készségek, különös tekintettel a vitális paraméterek értékelésére, a fájdalom mérésére (VAS-skála), valamint a nem gyógyszeres fájdalomcsillapítás lehetőségeire. A hallgatók megtanulják felismerni a korai szövődmények jeleit, mint a légzési vagy keringési instabilitás, hányinger vagy fájdalomfokozódás, továbbá megfigyelik a vizeletürítést, a húgyúti katéter működését és a vénás kanülök állapotát.

Elsajátítják a sebellátás alapvető lépéseit, beleértve a sebek állapotának megfigyelését, a kötéscserék előkészítését és kivitelezését felügyelet mellett, valamint a drének megfigyelését és a steril technika következetes alkalmazását.

Megismerkednek az invazív eszközökhöz kapcsolódó ápolási feladatokkal, például perifériás vénakanülök, húgyúti katéterek és nasogastricus szondák megfigyelésével és ápolásával, valamint különböző drénrendszerek működésével.

A hallgatók gyakorolják a fájdalomcsillapítás és komfortfokozás nem gyógyszeres módszereit, a beteg mozgatását és mobilizálását, valamint a decubitus prevenció alapjait. Kiemelt szerepet kap a higiénés szabályok és fertőzésmegelőző eljárások betartása, a kézhigiéné és a steril technika alkalmazása, valamint a betegbiztonsági alapelvek érvényesítése. A gyakorlat során fejlődnek a dokumentációs készségek, beleértve az ápolási dokumentáció pontos vezetését és az állapotváltozások időben történő jelzését. Emellett hangsúlyt kap az empátikus kommunikáció, a beteg edukációja – különösen a műtét utáni teendők tekintetében – valamint az együttműködés a sebészeti team tagjaival.

A tantárgy keretében a hallgatók megismerik a preoperatív ápolási feladatok alapjait, beleértve a betegfogadás, azonosítás és állapotfelmérés lépéseit, valamint a vitális paraméterek (vérnyomás, pulzus, légzés, testhőmérséklet) és a fájdalom szakszerű mérésének és értékelésének elveit. A tananyag tartalmazza a műtét előtti teendők ellenőrzésének szempontjait, mint az éhgyomri állapot biztosítása, a szükséges vizsgálati eredmények és beleegyező nyilatkozatok megléte, a gyógyszerelés ellenőrzése, továbbá a műtéti terület bőrfelületének előkészítése és az eszközök előkészítésének alapelvei. Kiemelt hangsúlyt kap a beteg pszichés támogatásának jelentősége és a szorongás csökkentésének lehetőségei, valamint az infúziós terápia előkészítésének alapjai.

A tananyag tartalmazza a posztoperatív megfigyelés alapelveit, különös tekintettel a vitális paraméterek rendszeres ellenőrzésére, a fájdalom mérésének módszereire (például VAS-skála), valamint a nem gyógyszeres fájdalomcsillapítás lehetőségeire. Ismerteti a korai posztoperatív szövődmények jeleit, mint a légzési és keringési instabilitás, hányinger, vérzés vagy fájdalomfokozódás, továbbá a vizeletürítés, a húgyúti katéter működése és a vénás kanülök állapotának megfigyelési szempontjait.

A hallgatók megismerik a sebellátás alapelveit, beleértve a műtéti sebek állapotának megfigyelését, a kötéscsere előkészítésének és kivitelezésének szabályait, a drének megfigyelésének szempontjait, valamint a steril technika alkalmazásának jelentőségét. A tananyag részét képezik az invazív eszközökhöz kapcsolódó ápolási feladatok, így a perifériás vénakanülök, húgyúti katéterek és nasogastricus szondák megfigyelésének és ápolásának alapelvei, valamint a különböző drénrendszerek működésének és ellenőrzésének szempontjai.

- A tananyag tartalmazza a beteg mobilizálásának és mozgatásának alapelveit, a decubitus megelőzésének lehetőségeit, valamint a higiénés szabályok és fertőzésmegelőző eljárások jelentőségét, különös tekintettel a kézhigiéné és a steril munkavégzés szabályaira. Kiemelt szerepet kap az ápolási dokumentáció vezetésének szabályrendszere, az állapotváltozások rögzítésének jelentősége, valamint a beteg tájékoztatásának és edukációjának alapelvei a műtét előtti és utáni időszakban, továbbá az együttműködés szerepe a sebészeti team munkájában.

Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:

Előre kiadott gyakorlati napló tartalmazza a területi gyakorlat során elvégzendő feladatokat. A szükséges ismeretanyag elméleti és gyakorlati része elsajátítható a kapcsolódó Sebészet szakápolástana I. tárgy teljesítése során. A gyakorlati feladatok elvégzését a betegellátó osztályon nyomon követi és támogatja a hallgató gyakorlatáért felelős oktató, vagy mentorápoló.

A tantárgy, illetve kurzus szempontjából az MI használata nem releváns.

A szakmai területi gyakorlat értékelésének módja évközi (gyakorlati) jegy, amely a gyakorlati naplóban elvégzett feladatok, valamint a beadandó esettanulmány alapján adható, értékelése ötfokozatú (gyakorlati jegy) – jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1) – minősítés kell legyen.

A szakmai területi gyakorlat értékelésének kritériuma a mintatantervben meghatározott óraszám alatt a gyakorlati feladatok teljesítése alap- vagy szakellátási intézmény megfelelő, témakörhöz illő betegellátó osztályán, valamint esetismertetés/referátum készítése. A gyakorlati feladatok teljesítéséről gyakorlati naplót, a betegellátó osztályon való jelenlétről jelenléti ívet kell a hallgatónak vezetnie, amelyeket a tárgy felelős oktatójának kell a szorgalmi időszak végéig leadnia, az esettanulmánnyal együtt.

Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Gaál Csaba (szerk.): Sebészet. Medicina, Budapest, 2024. ISBN 978 963 226 855 2
- Daróczy Judit: Gyakorlati sebkezelés Medicina könyvkiadó Zrt. Budapest – 2021. ISBN 978-963-226-799-9

Ajánlott irodalom:

- Horváth Örs Péter – Oláh Attila – Szijártó Attila – Vereczkei András – Kis János (szerkesztők) (2023): Littmann Sebészeti műtétan 2. kiadás, Medicina kiadó. ISBN: 978 963 226 854 5
- Bonnie Allbaugh: Sebészeti szakápolástan. Medicina, Budapest, 2010. ISBN 963 242 390 9

Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:

A tantárgy előadója/oktatója által a MOODLE kurzushoz feltöltött tematika alapján.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

KKK szerint elsajátítandó kompetenciák

TUDÁS

a36, Széleskörűen ismeri a fizikális állapotfelmérés fogalmát, a betegségek kórismézésében használatos fizikális, laboratóriumi és modern képalkotó vizsgálatok alapelemeit, alkalmazási lehetőségeit, indikációit, kivitelezési technikáit, az egyes vizsgálatok korlátait, a vizsgálatok során nyert paraméterek helyes értékelését, az eltérések értelmezését, valamint a különböző állapotfelmérő standard skálákat és ezen skálák alkalmazásának menetét.

a37, Ismeri a vitális paraméterek mérésének indikációs körét, a beavatkozások és a kapott eredmények értékelésének menetét (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, oxigénszaturáció, vénás és artériás/kapilláris mintavétellel vérgáz paraméterek, pulzusszám és minőség, pulzusdeficit, kapilláris újratelítődési idő, non-invazív méréssel, valamint invazív mérés esetén az artériás és centrális vénás kanülön keresztül a vénás vérnyomás meghatározását).

a38, Ismeri a betegmegfigyelő monitorok alkalmazásának menetét, a lázcsillapítási eljárások, az Allen teszt, a carotis massage, a Valsalva manőver és a végtagok Doppler áramlás vizsgálatának indikációs körét és a kivitelezés menetét, a vénás vérvétel, a vércukorszint mérés, valamint OGTT vizsgálat indikációs körét, eszközrendszerét és a kivitelezés menetét.

a39, Részletesen ismeri a megbetegedések okát, tüneteit, diagnosztikáját, terápiáját, szakápolástanát, transzkulturális aspektusait, valamint az ezekkel kapcsolatos betegoktatási feladatokat az ellátás minden szintjén.

a40, Átfogó ismeretekkel rendelkezik az ápolási folyamat hazai és nemzetközi elemeiről, standardjairól.

a41, Széleskörűen ismeri a gyógyszeres terápia indikációját, a hatásmechanizmusokat, szövődményeket, mellékhatásokat és interakciókat, a különböző gyógyszerformák alkalmazását, ennek eszközrendszerét, a gyógyszerek dozírozását, és a gyógyszereléssel kapcsolatos ápolói feladatokat.

a42, Átfogóan ismeri a menedzsment és ápolásvezetés szerepét, a team munka szervezésének alapelemeit, valamint ismeri a kliensek és hozzátartozók egyéni és csoportos oktatására vonatkozó alapelveket.

a47, Ismeri a gyógyszerekkel kapcsolatos előkészítési és adagolási feladatokat, a gyógyszerelés és a gyógyszerfelszívás eszközrendszerét.

a48, Ismeri az intracutan, subcutan, intramuscularis, intravénás injekciózás célját, a beadás lehetséges helyeit, a beadás szögét, a szükséges eszközrendszert és a beadás menetét, az infúziós terápia indikációit, céljait, eszközrendszerét (infúziós pumpák, másodlagos, túlnyomásos infúziós terápia) és azok alkalmazását, a cseppszám kiszámításának menetét, az infúziós oldatok típusait, a kanülön keresztül történő gyógyszerelés és vérvétel folyamatát, valamint az EDA kanül alkalmazásának menetét.

a49, Ismeri a hypodermoclysis, a perifériás vénabiztosítás (short, midline), és az intraosseális kanül indikációit, jellegzetes punkciós helyeit és eszközrendszereit, valamint a kanülok behelyezésének és alkalmazásának menetét.

a51, Ismeri a fő vércsoportrendszereket, a kompatibilitási vizsgálatok kivitelezésének menetét, a fő vérkészítményeket, a transzfúziós terápiával kapcsolatos előkészítési és kivitelezési, betegmegfigyelési feladatokat, továbbá a transzfúziós terápia lehetséges szövődményeit és az ezzel kapcsolatos ápolói teendőket.

a52, Ismeri a preoperatív, posztoperatív és intraoperatív vérmentési technikák eszközrendszerét és folyamatát, valamint a speciális ápolói feladatokat az eljárás során.

a53, Ismeri a malnutríció tüneteit, a mesterséges táplálás indikációs körét, a mesterséges enterális (gyomorba és vékonybélbe) és parenterális táplálási formákat, módokat, eszközrendszereket, a tápszertípusokat, ismeri továbbá a nasogastricus Sengstaken-Blakemore, Linton szonda, és bizonyos postpylorikus szondák alkalmazásának menetét, és a szondák ápolásával kapcsolatos feladatokat, valamint a gyomoröblítés és gyomormosás indikációs körét, eszközrendszerét és kivitelezésük menetét.

a54, Ismeri a vizeletgyűjtés, a mintavétel, a vizsgálat formáit, indikációit, eszközrendszerét és a kivitelezés menetét, ismeri a hólyag teltségi állapot vizsgálatának menetét, a vizeletinkontinencia formáit, a kapcsolódó diagnosztikus vizsgálatok indikációit és kivitelezésük menetét, prevenciók stratégiáit, az egészségfejlesztési feladatokat, kezelési módjait és az alkalmazható segédeszközöket.

a55, Ismeri a férfi és női kliens katéterezésének indikációit, a beavatkozás menetét és a katéter gondozási feladatokat, az urostoma és a suprapubicus katéter ápolási teendőit, valamint a betegoktatási feladatokat az önkatéterezés és hólyagtréning kapcsán.

a56, Ismeri a széklet mintavételi és a székletvér vizsgálatok formáit, indikációs körét, azok eszközrendszerét és kivitelezését, a székletinkontinencia, diarrhoea, obstipatio tüneteit, terápiás és ápolási lehetőségeit (anális eszközök, skybalum eltávolítás, beöntések, bőrápolási teendők, gyógyszeres terápia), és ezek alkalmazásának menetét.

a57, Ismeri az enterostomák típusait, indikációs körét, a stoma lehetséges helyének kimérését, meglévő stomák ápolási teendőit (Koch reservoir kezelés, stoma irrigálás, beöntés, fistula-drain kezelés), és az alkalmazható segédeszközöket.

a58, Ismeri az elsődleges vérzéscsillapítási eljárásokat és az elsődleges sebellátás menetét, a sebtisztítás, a debridement különböző formáit és a sebkimetszés folyamatát, eszközrendszerét, a varratok, kapsok, és egyéb szövetegyesítő eljárások alkalmazásának és eltávolításának indikációit és kivitelezését, a kompressziós kezelés, a VAC terápia és a Biopton lámpa indikációs körét és azok alkalmazásának lehetőségeit.

a59, Ismeri a nehezen gyógyuló sebek, decubitus és műtéti sebek típusait, valamint azok komplex ellátásának folyamatát, az alkalmazható kötszertípusokat, ismeri a sebváladék mintavétel indikációit és menetét, a draincsövek alkalmazásának, drainpalack cseréjének indikációit és menetét, valamint az ezzel kapcsolatos bőrápolási feladatokat.

a60, Ismeri az égett beteg bőrápolásával kapcsolatos ápolási teendőket, speciális ágyakat, fürdetési módszereket és a bőrátültetés utáni ápolási teendőket.

a61, Ismeri a különböző punkciók eszközrendszerét és asszisztenciájának menetét, a hascsapolás és a sürgősségi detenzionálás indikációs körét és a kivitelezés menetét, a különböző punkciók utáni szakápolói feladatokat, a különböző típusú szívóberendezések működésének lényegét és azok alkalmazását.

KÉPESSÉG

b27, Képes az asepsis-antisepsis szabályai és a nozokómiális surveillance kritériumai, valamint az elkülönített hulladékgyűjtés szabályai szerint a munkafolyamatokat ellátni és elláttatni.

b28, Képes mikrobiológiai ismeretei birtokában kórokozótól függően mintavétel alkalmazására.

b29, Képes komplex fizikális betegvizsgálat, anamnéziszfelvétel, betegvizsgálati algoritmusok kivitelezésére, tudatállapot felmérő skálák alkalmazására, egyes laboratóriumi és képalkotó vizsgálatok eredményeinek értékelésére, állapot- és paraméterváltozás észlelésére és megfelelő cselekvésre.

b30, Képes a vitális paraméterek megfigyelését (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, oxigénszaturáció, vénás és artériás, kapilláris mintavétellel vérgáz paraméterek, pulzusszám és minőség, pulzusdeficit, kapilláris újratelítődési idő, non-invazív méréssel, valamint invazív mérés esetén, az artériás és centrális vénás kanülön keresztül a vérnyomás meghatározását) protokollok szerint önállóan elrendelni és kivitelezni, a kapott eredményeket értékelni, az egészségest a kórostól, valamint az azonnali beavatkozást igénylő állapotot felismerni.

b31, Képes a betegmegfigyelő monitorok alkalmazására, a fizikális és gyógyszeres lázcsillapítás, az Allen-teszt, a carotis massage, a Valsalva manőver és a végtagok Doppler áramlás vizsgálatának elrendelésére és kivitelezésére, a vénás vérvétel eszközeinek önálló megválasztására, a beavatkozás kivitelezésére és a kapott eredmények értékelésére, vércukorszint mérés elrendelésére, a szükséges mintavétel kivitelezésére, a mérő eszköz használatára, valamint az OGTT vizsgálat kivitelezésére.

b32, Képes a megbetegedések okainak, tüneteinek, diagnosztikájának, terápiájának komplex megértésére, az azokkal kapcsolatos kliensoktatási és szakápolási feladatok önálló elvégzésére az ellátás minden szintjén.

b33, Képes önállóan komplex hazai és nemzetközi standardoknak megfelelő ápolási terv és folyamat összeállítására, az ápolók e munkájának irányítására.

b34, Képes az alkalmazott gyógyszercsoportok indikációjával, hatásmechanizmusával, interakcióival, mellékhatásaival kapcsolatos munkaszervezési, tárolási, kliensoktatási és alkalmazási feladatok ellátására, képes protokollok alapján gyógyszer- és dózisrendelésre.

b35, Képes komplex vezetői feladatok ellátására, paramedicinális ellátó team munkájának szervezeti egység szintű, valamint az adott kliens egyéni ellátása során történő koordinálására, betegoktatási programok és tájékoztatók kidolgozására.

b36, Képes a higiénés szükségletek kielégítésével kapcsolatos önálló koordinatív (az intézményben alkalmazandó eszközök, eljárások, folyamatszervezés, az adott kliens esetében a kivitelezés elrendelésére) és közvetlen feladatok ellátására, a megfelelő ágytípus, ágyhelyzet, testhelyzet, kényelmi eszközök, betegmozgatási és mobilizációs eszközök, eljárások megválasztására és alkalmazására, valamint a folyamat koordinálására.

b43, Képes kanül behelyezésére, használatára, ápolására és eltávolítására, intraosseális kanül behelyezésére, használatára, ápolására és eltávolítására, centrális vénás kanül esetén képes asszisztálni a beavatkozáshoz, képes használni, ápolni és eltávolítani.

b44, Képes az infúziós terápia előkészítésére és kivitelezésére, a cseppszám kiszámítására, beállítására, infúziós pumpák használatára, másodlagos, túlnyomásos infúziós terápia, kanülon keresztül történő gyógyszerelés és vérvétel kivitelezésére, EDA kanül alkalmazására, dehidráció esetén önállóan folyadékpótlás megkezdésére fiziológias összetételű oldattal intravénás úton.

b45, Képes a transzfúziós terápiával kapcsolatos előkészítési és kivitelezési feladatok (vércsoport-meghatározás, biológiai próba, vérkészítmény beadása, betegmegfigyelés, szövődményekkel kapcsolatos sürgős beavatkozások, dokumentációs feladatok) ellátására, valamint a preoperatív-, postoperatív- és intraoperatív vérmentési technikák alkalmazására.

b46, Képes a kliens állapotával összhangban a táplálkozási szükséglet kielégítésével kapcsolatos ápolási feladatok megszervezésére és kivitelezésére, felismeri a malnutríciót és önállóan dönt a mesterséges táplálás elrendeléséről, a sonda típusáról, a táplálás formájáról, módjáról és a beadandó tápszerről, tápoldatról.

b48, Képes a vizeletürítés szükségletével kapcsolatos ápolói feladatok ellátására és irányítására.

b49, Képes alkalmazni a vizeletgyűjtési- mintavételi- vizsgálati eljárásokat, képes a hólyag teltségi állapotának vizsgálatára, a diagnózis megállapításához tartozó diagnosztikus vizsgálatok indikálására és kivitelezésére, a vizeletinkontinenciával kapcsolatos prevenciós stratégiák kialakítására és alkalmazására, egészségfejlesztési feladatok elvégzésére.

b51, Képes a székletürítés szükségletével kapcsolatos ápolói feladatok ellátására és irányítására.

b53, Képes önállóan az enterostomák helyének meghatározására, a stoma állapotának felmérésére, a meglévő stomák ápolására, Koch rezervoár kezelés kivitelezésére, stoma irrigálására, beöntés, fistula-drain kezelés kivitelezésére és a segédeszközök felírására.

b54, Képes kivitelezni az elsődleges vérzéscsillapítási eljárásokat és az elsődleges sebellátást.

b55, Képes a sebtisztítás, a debridement különböző formái, és protokollok alapján varratok, kapcsok behelyezésére és eltávolítására, és egyéb szövetegyesítő eljárások alkalmazására, kompressziós kezelés, VAC terápia, Biopton lámpa alkalmazására.

b56, Képes a nehezen gyógyuló sebek, dekubitus és műtéti sebek komplex ellátására, sebváladék mintavételre, a kötszerek megválasztására és felírására, draincsövek behelyezésére és eltávolítására, a bőrápolásra, a drainpalack cseréjére.

b57, Képes az égési sérülés mértékének megfelelő betegágy megválasztására, a súlyosan égett beteg terápiás fürdetésére és a sebkezelés elvégzésére.

b58, Képes asszisztálni punkciók esetén, valamint orvosi rendelésre önállóan kivitelezni a hascsapolást, akut helyzetekben a sürgősségi detenzionálást, képes a punkciók utáni szakápolási feladatok ellátására, a különböző szívóberendezések alkalmazására.

ATTITÚD

c17, Munkáját az emberi élet védelmét, a beteg jól létét középpontba állítva korrekt szakmai magatartás jellemzi.

c22, Szakmai kihívásokra relevánsan reagál.

AUTONÓMIA, FELESSŐÉG

d14, Felelősséget vállal saját és az általa vezetett team tevékenységéért, tudatában van azok lehetséges következményeinek, önállóan dönt.

d15, Minőségi ellátást végez a szakmai irányelveknek megfelelően.

d17, Önállóan alkalmazza szakterületén a különböző jogszabályokban rögzített eljárásokat, módszereket hatás- és feladatkörében folyamatos önellenőrzés mellett.

A gyakorlat során a hallgatók valós klinikai környezetben alkalmazzák a sebészeti szakápolás elméleti ismereteit. Fejlődik a betegmegfigyelési, állapotfelmérési és alapvető beavatkozási kompetenciájuk, különös tekintettel a posztoperatív ellátásra és a szövődmények korai felismerésére. A kurzus erősíti a teammunkában való együttműködést, a szakmai kommunikációt és a felelősségteljes munkavégzést. A hallgatók gyakorolják az infekciókontroll szabályainak betartását és a betegbiztonsági szempontok érvényesítését.

Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát):

TANTÁRGY NEVE: Dietetika

Tantárgykód (nappali): SZAP25ANBP0310 Tantárgykód (levelező): SZAP25ALBP0310

TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: Dietetics

Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Egészségtudományi Intézet	Féléves tanóraszám: - Nappali: 24 óra - Levelező: 8 óra	Kreditérték: 3	Tanóra típusa: gyakorlat	Előtanulmányi feltétel(ek):	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek): nincs vizsga
Tantárgy felelőse: Dr. Fritz Péter	Tantárgy besorolása: kötelező	Ajánlott félév: 3	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: évközi jegy (gyakorlati jegy)
Tantárgy előadója/i: Krimmer-Schoblocher Tünde					Értékelés módszere: írásbeli/szóbeli/írásbeli és szóbeli

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A tantárgy célja, hogy a hallgatók megértsék a táplálkozás és a diéta szerepét az egészség megőrzésében, a betegségek megelőzésében és a gyógyítás folyamatában. Kiemelt cél a diéta, mint terápiás eszköz jelentőségének bemutatása, valamint annak tudatosítása, hogy a helytelen táplálkozás számos akut és krónikus betegség kialakulásában jelentős rizikótényezőt jelent.

A tantárgy segíti a hallgatókat abban, hogy felismerjék a különféle kórállapotokhoz kapcsolódó megváltozott energia- és tápanyagszükségleteket, továbbá megértsék a dietoterápia helyét és szerepét az orvosi kezelések kiegészítéseként. Az oktatás során az ápolóhallgatók megismerkednek az alapvető étrendi irányelvekkel, a leggyakoribb diétás típusokkal, és az ápolói gyakorlatban betöltött edukációs szerepükkel.

A tantárgy célkitűzése, hogy a hallgatók képessé váljanak:

a helytelen táplálkozási szokások felismerésére és jelentőségük értelmezésére a különféle betegségek kialakulásában,

a beteg tápláltsági állapotának alapvető megítélésére,

a megváltozott tápanyag- és energiaszükséglet figyelembevételére az ápolási folyamat során,

a dietoterápia fontosságának kommunikálására a beteggel és hozzátartozóival,

valamint az előírt diéta betartatásában való aktív közreműködésre és egészségnevelő tevékenység ellátására.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák:

A táplálkozás-élettani ismeretek keretében a hallgatók megismerik a táplálkozás alapvető élettani összefüggéseit, az energiaszükséglet meghatározásának elveit és az azt befolyásoló tényezőket, mint az életkor, nem, testtömeg, fizikai aktivitás, egészségi állapot és környezeti hatások. Elsajátítják az egyes tápanyagok — szénhidrátok, fehérjék, zsírok, vitaminok, ásványi anyagok és folyadék — szerepét a szervezet működésében, valamint az egészséges táplálkozás alapelveit, a kiegyensúlyozott étrend összeállításának szempontjait és az alternatív táplálkozási formák jellemzőit és egészségügyi vonatkozásait.

A hallgatók megismerik az életkorok szerinti tápanyagigény sajátosságait, különös tekintettel az egészséges felnőttek kiegyensúlyozott táplálkozására, a terhes és szoptató nők megnövekedett tápanyagszükségletére, valamint a csecsemők és gyermekek megfelelő táplálásának alapelveire és az egészségnevelés lehetőségeire. Foglalkoznak az időskor táplálkozási sajátosságaival, a csökkent energiaigény és a fokozott tápanyaghiány kockázatának jelentőségével. Kiemelt figyelmet kap az elhízás kialakulásának okai, megelőzésének és kezelésének lehetőségei, valamint a divatfogyókúrák egészségügyi kockázatai.

A tananyag ismerteti az Egységes Diétás Rendszer (EDR) alapelveit és alkalmazását az egészségügyi ellátásban, valamint az étrendi terápia szerepét a betegségek kezelésében. A hallgatók megismerik a diagnosztikus és vizsgálati célú étrendek jellemzőit, továbbá a gyógyszer és táplálék közötti kölcsönhatások jelentőségét. Részletesen foglalkoznak a különböző betegségekhez kapcsolódó étrendi ajánlásokkal, különösen a gasztrointesztinális traktus betegségeiben, táplálékallergiák és -intoleranciák esetén alkalmazott diétákkal, valamint a szív- és érrendszeri betegségek, anyagcsere-betegségek és vesebetegségek diétás kezelésének alapelveivel.

A hallgatók elsajátítják a tápláltsági állapot felmérésének módszereit, a malnutríció felismerésének jelentőségét és következményeit. Megismerik a mesterséges táplálás formáit, az enterális és parenterális táplálás indikációit, előnyeit és kockázatait dietetikai és ápolási szempontból. Áttekintik a különböző tápszertípusokat, a szondatáplálás eszközeit és alkalmazásának alapelveit. A tananyag kitér a táplálkozás szerepére a daganatos betegségek kialakulásában és megelőzésében, valamint a daganatos betegek speciális étrendi szükségleteire és a tápláltsági állapot fenntartásának jelentőségére a kezelés és rehabilitáció során.

Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:

Frontális oktatás.

A tantárgy, illetve kurzus célja, hogy az ápolás és betegellátáshoz kapcsolódóan alapkompétenciát fejlesszen, ezért fontos, hogy a feladatok megoldása során a hallgatók ne használjanak mesterségesintelligencia-alapú eszközöket a tanulás ezen szakaszában.

A tárgy értékelésének módja ötfokozatú (jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1) gyakorlati jegy, amely a tanórán elvégzett gyakorlati feladatok és zárthelyi dolgozat alapján kerül megállapításra. Az gyakorlati jegy a szorgalmi időszak végén kerül megállapításra. A gyakorlati érdemjegy javításáról a hatályos Szervezeti és Működési Szabályzat III. rész. Hallgatói követelményrendszer, Tanulmányi és Vizsgaszabályzat rendelkezik.

A gyakorlati jegy megszerzésének kritériuma a kötelező foglalkozásokon való aktív részvétel, valamint a zárthelyi dolgozat teljesítése. A gyakorlatokon a részvétel és a gyakorlati követelmények teljesítése kötelező, a hallgató nem szerezheti meg a gyakorlati tárgy kreditpontját, ha a hiányzása meghaladja félévenként a heti óraszám háromszorosát. A részvétel ellenőrzésének módját, a hallgatók távolmaradásának következményeit és a félév aláírásának feltételeit a tantárgyfelelős oktató állapítja meg, melyről a hallgatók az első órán kapnak tájékoztatást.

Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Csajbókné Csobod Éva, Tátrai-Németh Katalin, Czékmán Ervin, Bartos Krisztina (2024): Élelmezési menedzsment (2., átdolg.); Akadémiai Kiadó Bp., 9789636640224
- MDOSZ (2025): Dietetikai Kisokos 12 – Szív- és érrendszeri betegségek megelőzése a dietetikai gyakorlatban; Elérhető online: <https://mdosz.hu/hun/wp-content/uploads/2025/06/kisokos-12-2025-vegleges-online.pdf> (Letöltés dátuma: 2026.01.29)
- MDOSZ (2023): Dietetikai Kisokos 10 – Az alvás és az étrend összefüggései, tápanyagok jelentősége; Elérhető online: <https://mdosz.hu/hun/wp-content/uploads/2023/06/kisokos-n-10-2023-vegleges.pdf> (Letöltés dátuma: 2026.01.29)
- MDOSZ (2024): Dietetikai Kisokos 11 – Étrend-kiegészítők szerepe a szénhidrát-anyagcserezavarok prevenciójában; Elérhető online: <https://mdosz.hu/hun/wp-content/uploads/2024/06/kisokos-11-2024-vegleges.pdf> (Letöltés dátuma: 2026.01.29)

Ajánlott irodalom:

- Ábel Tatjana (2020): Klinikai dietetika és orvostudomány; Akadémiai Kiadó Bp. ISBN 9789634545200
- Horváth Gabriella (2020): Élelmezés-egészségtan I; Akadémiai Kiadó Bp. ISBN 9789634546375
- Vogronics Péterné (2020): Élelmezés-egészségtan II; Akadémiai Kiadó Bp. ISBN 9789634545194

Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:

A tantárgy előadója/oktatója által a MOODLE kurzushoz feltöltött tematika alapján.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

KKK szerint elsajátítandó kompetenciák

TUDÁS

a3, Ismeri a gyakoribb betegségek jellegzetes makro- és mikroszkópos, strukturális elváltozásait.

a4, Ismeri a főbb diagnosztikai módszerek, működési elvét.

a7, Ismeri a fiziológiás szükségletek kielégítésének alapjait.

a8, Ismeri az egészségügyi dokumentáció típusait, módszertanát.

a15, Részletesen ismeri a kommunikáció alapelemeit, formáit, irányait, csatornáit, az életkornak megfelelő kommunikációs stratégiákat, a problémafeltáró és problémamegoldó, valamint ösztönző kommunikáció jellegzetességeit.

a18, Részletesen ismeri a terapeuta munka alapelveit, jellemzőit, intervenciók szintjeit, az ápolási és betegvezetési folyamat összefüggéseit, a betegvezetés elméleti alapjait, formáit, a paramedikális tanácsadás szintjeit, készségeit és stratégiáit, személyiségének és szakmai felkészültségének folyamatos, tervszerűen tudatos fejlesztésének lehetőségeit.

a22, Részletesen ismeri a demográfiai alapmutatókat, a népesség egészségi állapotát jellemző epidemiológiai mutatószámokat, a főbb népbetegségek gyakoriságát, rizikófaktorait, a népegészségügyi

törekvéseket, tevékenységi köröket, a szociológiai, egészségpszichológiai és kulturális elméleteket és szemléletmódot, ismeri az egészségmegőrzés és - fejlesztés szociológiai, egészségpszichológiai megközelítését.

a25, Átfogóan ismeri az egészség és az egészségfejlesztés fogalmait, módszereit, holisztikus szemléletét, az egészségfejlesztő tevékenységeket, az egészségfejlesztés modelljeit, valamint az egészség-tanácsadás lényegét.

a28, Szakterületének megfelelően ismeri az akut és krónikus megbetegedések ellátásával kapcsolatos betegeoktatási feladatokat, és a hatékony betegoktatás felépítésének jellegzetességeit.

a29, Átfogóan ismeri a bizonyítékokon alapuló ápolás, orvoslás szemléletét, a kutatás, irodalomkutatás folyamatát, az adatgyűjtési módszereket, az adatbázis készítésének menetét, a statisztikai programokat, az egyváltozós statisztikai eljárásokat, az eredmények értelmezésének, értékelésének menetét, kritikus gondolkodással bír.

a33, Részletesen ismeri a saját szakterületén alkalmazott egészségügyi dokumentáció vezetésének, kezelésének előírásait, valamint az adatszolgáltatással összefüggő szabályokat.

KÉPESSÉG

b1, Képes az egészséget károsító tényezőket felismerni, az élettani és kóros működések egymástól való elkülönítésére, kompetencia szintjének megfelelő lépéseket vagy javaslatot tenni a megoldásra.

b16, Képes egyéni egészségtervet készíteni, egészség-tanácsadást végezni, és a közösség egészségi állapotának javítása érdekében eredményesen együttműködni a team tagokkal.

ATTITÚD

c1, Elkötelezett az emberi élet védelme iránt.

c16, Munkájának eredményeit szakmai és nem szakmai körök számára hatékonyan tudja kommunikálni.

AUTONÓMIA, FELELŐSÉG

d6, Minőségi ellátást végez a szakmai irányelveknek megfelelően.

d8, Felelősségének tudatában fejleszti a vele kapcsolatba kerülők személyiségét, egészségtudatos magatartását.

d9, Felelősséggel végez egészség-megőrző, egészségfejlesztő feladatokat.

A tantárgy során a hallgatók alapvető elméleti ismereteket szereznek a táplálkozás-élettanról, az energiaszükséglet meghatározásáról, a tápanyagok szerepéről, valamint az egészséges táplálkozás és az életkorokhoz igazodó tápanyagigény alapelveiről. Megismerik a táplálkozás szerepét a betegségek megelőzésében és kezelésében, az egészséges diétás rendszer alapjait, valamint a leggyakoribb betegségekhez kapcsolódó étrendi ajánlásokat.

- A hallgatók képessé válnak a tápláltsági állapot alapvető megítélésére, a táplálkozással összefüggő kockázati tényezők felismerésére, valamint a dietetikai szempontok figyelembevételére a betegápolás során. A képzés elősegíti a preventív szemlélet, az egészségfejlesztés iránti elkötelezettség és a betegegyüttműködésben való aktív részvétel kialakulását. A hallgatók az egészségügyi team tagjaival – különösen dietetikussal – együttműködve, szakmai kompetenciájuk keretein belül vesznek részt a betegek étrendi ellátásának támogatásában.

Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát):

Negyedik félév tantárgyai

TANTÁRGY NEVE: Társadalom- és szociálpolitika

Tantárgykód (nappali): SZAP25ANBP0402 Tantárgykód (levelező): SZAP25ALBP0402

TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: Social Policy

Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Szociális Munka és Diakónia Intézet	Féléves tanóraszám: - Nappali: 24 óra - Levelező: 8 óra	Kreditérték: 3	Tanóra típusa: előadás	Előtanulmányi feltétel(ek):	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek): aláírás
Tantárgy felelőse: Czibere Károly	Tantárgy besorolása: kötelező	Ajánlott félév: 4	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: vizsga (kollokvium)
Tantárgy előadója/i: Czibere Károly					Értékelés módszere: írásbeli/szóbeli/írásbeli és szóbeli

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A hallgatók megismerjék a szociálpolitika alapfogalmait és ezek gyakorlati alkalmazásait az egészségügyi és ápolási kontextusban.

Képesek legyenek értelmezni a jóléti újraelosztás, társadalmi szolidaritás és az állampolgáriság kérdéseit az egyén és közösség szintjén.

Fejlesszék a kritikai gondolkodást a szociálpolitikai döntések és a társadalomra gyakorolt hatásuk elemzésében.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézszségek és (rész)kompetenciák:

Alapfogalmak: szabadság, biztonság, igazságosság, generációk közti szolidaritás, jóléti újraelosztás.

Szociálpolitika színterei és célcsoportjai: szegénypolitika, társadalompolitika, jóléti pluralizmus.

Gazdasági és szociálpolitikai összefüggések: a gazdaság és a szociálpolitika egymásra hatása, erőforrások elosztása.

Alapelvek és értékek: társadalmi igazságosság, állampolgári jogok, etikai és szakmai normák az ápolásban.

Az egészségügyi rendszer felépítése Magyarországon, az egészségbiztosítás alapjai, a szociális ellátórendszer struktúrája és az egészségügyi-szociális együttműködés formái.

Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:

Interaktív előadások és esettanulmányok.

Digitális anyagok használata az önálló tanuláshoz.

A tárgy, illetve kurzus során az esetleges feladatok elkészítéséhez bármilyen MI-vel működő alkalmazás felhasználható, amennyiben annak forrásjelölése a KRE MI-útmutatója alapján megfelelő.

A tantárgy értékelésének módja kollokvium, amely a félév tananyagából tett írásbeli vizsga. A vizsgát ötfokozatú (jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)) érdemjeggyel kell értékelni. Elégtelen osztályzatot csak a javítóvizsga szabályai szerint lehet kijavítani, amelyről a hatályos Tanulmányi és Vizsgaszabályzat rendelkezik. A vizsgát az egyetemi szabályoknak megfelelően a vizsgaidőszakban kell meghirdetni.

A vizsgára bocsátás feltétele az aláírás, amely megszerzésének kritériuma kötelező foglalkozásokon való aktív részvétel, valamint a zárthelyi dolgozat teljesítése. A részvétel ellenőrzésének módját, a hallgatók távolmaradásának következményeit és a félév aláírásának feltételeit a tantárgyfelelős oktató állapítja meg, melyről a hallgatók az első órán kapnak tájékoztatást.

Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Kollányi Zsófia – Kucsera Csaba – Orosz Éva – Asztalos Péter (2025): Humán tőke, társadalmi-gazdasági fejlődés: Kulcskérdések Magyarországon. Budapest, Eötvös Kiadó. ISBN 978-963-489-787-3 (pdf)
- Jakab Nóra (2025): Törekvés a szociális biztonság megteremtésére – gondolatok a gondozási deficit összefüggéseiben. in.: Publicationes Universitatis Miskolcensis Sectio Juridica et Politica, Tomus XLIII/2 (2025), pp. 271–286., <https://doi.org/10.32978/sjp.2025.027>
- Czibere Károly – Homicskó Árpád Olivér szerk (2021): A szociális szolgáltatások és ellátások biztosíthatósága krízishelyzetekben. Budapest, Patrocinium Kiadó. ISBN 978-615-5961-53-3
- Cora Zoltán – Kiss Máris Rita – Olasz Lajos (2020): Fejezetek a magyarországi társadalom- és szociálpolitika történetéből I., szegedi egyetem Kiadó, Szeged, ISBN: 978-963-306-691-1

Ajánlott irodalom:

- Ferge Zsuzsa (2017) Magyar társadalom és szociálpolitika 1990-2015, Osiris Kiadó, Budapest, ISBN: 978 963 276 283 8
- Orosz Éva (2018): Tudománytörténeti adalékok az egészségügy jelenlegi válságának értelmezéséhez, Esély, 2018/5.
- Krémer Balázs (2009): Bevezetés a szociálpolitikába. Budapest, Napvilág Kiadó. ISBN: 978 963 9697 49 2
- Zombori Gyula (1997): A szociálpolitika alapfogalmai, Hilscher Rezső Szociálpolitikai Egyesület, Budapest, ISBN 963 462 950 4

Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:

A tantárgy előadója/oktatója által a MOODLE kurzushoz feltöltött tematika alapján.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

KKK szerint elsajátítandó kompetenciák

TUDÁS

a16, Ismeri a személyiség fogalmát, a személyiség tipológiákat, az érett személyiség jellemzőit, az önismeret és önértékelés aspektusait, az egészségpszichológia alapjait, a különböző életszakaszok fejlődés lélektani alapjait, a konfliktusok fajtáit, okait.

a22, Részletesen ismeri a demográfiai alapmutatókat, a népesség egészségi állapotát jellemző epidemiológiai mutatószámokat, a főbb népbetegségek gyakoriságát, rizikófaktorait, a népegészségügyi törekvéseket, tevékenységi köröket, a szociológiai, egészségpszichológiai és kulturális elméleteket és szemléletmódot, ismeri az egészségmegőrzés és - fejlesztés szociológiai, egészségpszichológiai megközelítését.

a24, Ismeri az addikciók pszichés és fizikális alapjait, a leggyakoribb típusait, az önsegítő programok és csoportok jelentőségét és egyéb kezelési lehetőségeket, a deviáns viselkedési formákat, és azok lehetséges integrációs, kezelési megoldásait.

KÉPESSÉG

b14, Egyéni és közösségi szinten képes felmérni a lakosság egészségi állapotát, prioritásokat meghatározni, és képessé válik hatékony beavatkozás megtervezésére, végrehajtására.

b15, Szakterületének megfelelően képes aktívan közreműködni a népegészségügyi kérdések megoldásában, szűrővizsgálatok szervezésében és kivitelezésében, egészségfejlesztő anyagok készítésében és alkalmazásában.

ATTITÚD

c2, Munkája során tiszteletben tartja az emberi méltóságot, valamint az alapvető emberi és betegjogokat.

c6, Szociokulturális érzékenységgel és társadalmi felelősségvállalással rendelkezik.

c8, Fogékony az elméleti tudományok mélyebb megismerésére, a szakterületével kapcsolatos új tudás befogadására, elkötelezett azok gyakorlati alkalmazására, törekszik az önképzésre.

c9, Holisztikus, reflektív szemlélettel rendelkezik.

AUTONÓMIA, FELELŐSÉG

d5, Partneri szinten együttműködik az egészségügyi és szociális ellátórendszer tagjaival.

d9, Felelősséggel végez egészség-megőrző, egészségfejlesztő feladatokat.

A Társadalom- és szociálpolitika tárgy hozzájárul az ápolás és betegellátás (ápoló) alapképzés azon kompetenciáihoz, amelyek a társadalom ismeretével és működésével függenek össze. A társadalom- és szociálpolitika alapfogalmai mellett a hallgatók megismerkednek a jóléti állam különböző modelljeivel, felismerik a társadalmi egyenlőtlenségeket és a szakma szociálpolitika kérdéseiben releváns döntéseket tudnak hozni. Az ellátórendszer kapcsolódó szereplőivel (legyen az szociális, állami, vagy egészségügyi) képesek lesznek együttműködni, tudományos munkájuk során felismerik a társadalom- és szociálpolitikai tényezőket.

Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát):

TANTÁRGY NEVE: Belgyógyászat II.

Tantárgykód (nappali): SZAP25ANBP0403 Tantárgykód (levelező): SZAP25ALBP0403

TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: Internal medicine II.

Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Egészségtudományi Intézet	Féléves tanóraszám: - Nappali: 24 óra - Levelező: 8 óra	Kreditérték: 2	Tanóra típusa: előadás	Előtanulmányi feltétel(ek): Belgyógyászat I.	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek): aláírás
Tantárgy felelőse: Dr. Székelyné Dr. Gálffy Gabriella	Tantárgy besorolása: kötelező	Ajánlott félév: 4	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: vizsga (kollokvium)
Tantárgy előadója/i:					Értékelés módszere: írásbeli/szóbeli/írásbeli és szóbeli

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék a kardiovaszkuláris, reumatológiai, immunológiai, hematológiai és onkológiai betegségek leggyakoribb formáit, azok patofiziológiáját, tüneteit, diagnosztikai lehetőségeit és alapvető terápiás megközelítéseit. A tantárgy célja továbbá a beteg állapotának megfigyeléséhez, a tünetek felismeréséhez és a korszerű betegellátás alapelveinek megértéséhez szükséges elméleti ismeretek megalapozása.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézszségek és (rész)kompetenciák:

A kardiovaszkuláris rendszer fejezet a leggyakoribb kórképeket tárgyalja, mint a hipertónia, szívelégtelenség, angina pectoris, akut miokardiális infarctus és ritmuszavarok. A hallgatók elsajátítják ezek patofiziológiáját, tüneteit, diagnosztikai lehetőségeit (EKG, labor, képalkotó vizsgálatok) és alapvető terápiás megközelítéseit, ideértve a gyógyszeres kezelést, az életmódbeli és diétás tanácsadást, valamint a hemodinamikai monitorozást.

Rheumatológiai és immunrendszeri megbetegedések: A hallgatók megismerik a krónikus gyulladásos, autoimmun és degeneratív betegségeket, például rheumatoid arthritis, spondylitis ankylopoetica, lupus erythematosus, Sjögren-szindróma és egyéb kötőszöveti betegségek. A tananyag tartalmazza a patofiziológiát, klinikai tüneteket, diagnosztikai lehetőségeket és a terápiás alapelveket.

Hematológia és onkológia alapjai: A hallgatók áttekintik a vérképző rendszer betegségeit, például anémiák, leukémiák, thrombocytopenia, valamint a daganatos betegségek alapjait, a tumorok patofiziológiáját, stádiumbeosztását és kezelési lehetőségeit.

Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:

Kontaktórák, tantermi előadás prezentációs eszközök alkalmazásával és irányított szakmai megbeszéléssel, amely támogatja a belgyógyászat elméleti ismeretek rendszerszintű elsajátítását és a klinikai összefüggések megértését.

A tantárgy, illetve kurzus célja, hogy az ápolás és betegellátáshoz kapcsolódóan alapkompenciát fejlesszen, ezért fontos, hogy a feladatok megoldása során a hallgatók ne használjanak mesterségesintelligencia-alapú eszközöket a tanulás ezen szakaszában.

A tantárgy értékelésének módja kollokvium, amely a félév tananyagából tett írásbeli vizsga. A vizsgát ötfokozatú (jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)) érdemjeggyel kell értékelni. Elégtelen osztályzatot csak a javítóvizsga szabályai szerint lehet kijavítani, amelyről a hatályos Tanulmányi és Vizsgaszabályzat rendelkezik. A vizsgát az egyetemi szabályoknak megfelelően a vizsgaidőszakban kell meghirdetni.

A vizsgára bocsátás feltétele az aláírás, amely megszerzésének kritériuma kötelező foglalkozásokon való aktív részvétel, valamint a zárthelyi dolgozat teljesítése. A részvétel ellenőrzésének módját, a hallgatók távolmaradásának következményeit és a félév aláírásának feltételeit a tantárgyfelelős oktató állapítja meg, melyről a hallgatók az első órán kapnak tájékoztatást.

Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Tulassay Zsolt: Belgyógyászat alapjai (7. átdolgozott kiadás) (2021), Medicina Kiadó. ISBN: 978 963 226 797 5
- Marc S. Sabatine - Kardiológiáról tömören (2025), Medicina Kiadó. ISBN: 978 963 226 963 4

Ajánlott irodalom:

- Leövey András, Nagy V. Endre, Paragh György, Dr. Rácz Károly (2017): Az endokrin és anyagcsere-betegségek gyakorlati kézi-könyve, Medicina Könyvkiadó. ISBN: 9789632266121
- Csiky Botond, Kovács Tibor (2025): A klinikai nefrológia alapjai, Medicina Kiadó. ISBN: 978 963 226 985 6

Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:

A tantárgy előadója/oktatója által a MOODLE kurzushoz feltöltött tematika alapján.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

KKK szerint elsajátítandó kompetenciák

TUDÁS

a36, Széleskörűen ismeri a fizikális állapotfelmérés fogalmát, a betegségek kórismézésében használatos fizikális, laboratóriumi és modern képalkotó vizsgálatok alapelemeit, alkalmazási lehetőségeit, indikációit, kivitelezési technikáit, az egyes vizsgálatok korlátait, a vizsgálatok során nyert paraméterek helyes értékelését, az eltérések értelmezését, valamint a különböző állapotfelmérő standard skálákat és ezen skálák alkalmazásának menetét.

a37, Ismeri a vitális paraméterek mérésének indikációs körét, a beavatkozások és a kapott eredmények értékelésének menetét (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, oxigénszaturáció, vénás és artériás/kapilláris mintavétellel vérgáz paraméterek, pulzusszám és minőség, és

pulzusdeficit, kapilláris újratelítődési idő, non-invazív méréssel, valamint invazív mérés esetén az artériás és centrális vénás kanülön keresztül a vénás vérnyomás meghatározását).

a38, Ismeri a betegmegfigyelő monitorok alkalmazásának menetét, a lázcsillapítási eljárások, az Allen teszt, a carotis massage, a Valsalva manőver és a végtagok Doppler áramlás vizsgálatának indikációs körét és a kivitelezés menetét, a vénás vérvétel, a vércukorszint mérés, valamint OGTT vizsgálat indikációs körét, eszközrendszerét és a kivitelezés menetét.

a39, Részletesen ismeri a megbetegedések okát, tüneteit, diagnosztikáját, terápiáját, szakápolástanát, transzkulturális aspektusait, valamint az ezekkel kapcsolatos betegoktatási feladatokat az ellátás minden szintjén.

a43, Ismeri az EKG vizsgálat indikációs körét, típusait, a kivitelezésük menetét, a főbb ritmuszavarok EKG jeleit, a sürgős ritmuszavarok gyógyszeres, elektromos terápiájának kivitelezését (cardioversio, defibrilláció, külső pacemaker), a klinikai és biológiai halál jeleit, a BLS és ALS folyamatát, valamint a kardiológiai kórképekkel kapcsolatos szakápolói feladatokat.

KÉPESSÉG

b29, Képes komplex fizikális betegvizsgálat, anamnéziszfelvétel, betegvizsgálati algoritmusok kivitelezésére, tudatállapot felmérő skálák alkalmazására, egyes laboratóriumi és képalkotó vizsgálatok eredményeinek értékelésére, állapot- és paraméterváltozás észlelésére és megfelelő cselekvésre.

b30, Képes a vitális paraméterek megfigyelését (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, oxigénszaturáció, vénás és artériás, kapilláris mintavétellel vérgáz paraméterek, pulzusszám és kvalitások, pulzusdeficit, kapilláris újratelítődési idő, non-invazív méréssel, valamint invazív mérés esetén, az artériás és centrális vénás kanülön keresztül a vérnyomás meghatározását) protokollok szerint önállóan elrendelni és kivitelezni, a kapott eredményeket értékelni, az egészségest a kórostól, valamint az azonnali beavatkozást igénylő állapotot felismerni.

b31, Képes a betegmegfigyelő monitorok alkalmazására, a fizikális és gyógyszeres lázcsillapítás, az Allen-teszt, a carotis massage, a Valsalva manőver és a végtagok Doppler áramlás vizsgálatának elrendelésére és kivitelezésére, a vénás vérvétel eszközeinek önálló megválasztására, a beavatkozás kivitelezésére és a kapott eredmények értékelésére, vércukorszint mérés elrendelésére, a szükséges mintavétel kivitelezésére, a mérő eszköz használatára, valamint az OGTT vizsgálat kivitelezésére.

b32, Képes a megbetegedések okainak, tüneteinek, diagnosztikájának, terápiájának komplex megértésére, az azokkal kapcsolatos kliensoktatási és szakápolási feladatok önálló elvégzésére az ellátás minden szintjén.

b34, Képes az alkalmazott gyógyszercsoportok indikációjával, hatásmechanizmusával, interakcióival, mellékhatásaival kapcsolatos munkaszervezési, tárolási, kliensoktatási és alkalmazási feladatok ellátására, képes protokollok alapján gyógyszer- és dózisrendelésre.

b37, Képes a klinikai és biológiai halál felismerésére, EKG vizsgálat önálló elrendelésére és kivitelezésére, a főbb ritmuszavarok felismerésére, továbbá az életet veszélyeztető ritmuszavarok megszüntetésére elektroterápiával (automata külső defibrillátor alkalmazása, életet veszélyeztető állapotban defibrilláció).

b39, Képes az alkalmazandó FiO_2 elrendelésére, az alacsony- és magas áramlású oxigénbeviteli rendszer, valamint inhalációs eszköz megválasztására és alkalmazására.

b40, Képes a légúti átjárhatóság biztosítására és fenntartására műfogásokkal és eszközökkel, a légzés asszisztált támogatására vagy kontrollált pótlására, a gépi lélegeztetési mód megválasztására, a lélegeztetett beteg megfigyelésére, ellátására, a lélegeztetésről történő leszoktatásra, a légúti váladékleszívás, a mellkasi fizioterápia, emellett a légúti mintavétel elrendelésére és kivitelezésére.

b45, Képes a transzfúziós terápiával kapcsolatos előkészítési és kivitelezési feladatok (vércsoport-meghatározás, biológiai próba, vérkészítmény beadása, betegmegfigyelés, szövődményekkel kapcsolatos sürgős beavatkozások, dokumentációs feladatok) ellátására, valamint a preoperatív-, postoperatív- és intraoperatív vérmentési technikák alkalmazására.

b58, Képes asszisztálni punkciók esetén, valamint orvosi rendelésre önállóan kivitelezni a hascsapolást, akut helyzetekben a sürgősségi detenzionálást, képes a punkciók utáni szakápolási feladatok ellátására, a különböző szívóberendezések alkalmazására.

ATTITÚD

c17, Munkáját az emberi élet védelmét, a beteg jól létét középpontba állítva korrekt szakmai magatartás jellemzi.

AUTONÓMIA, FELELŐSÉG

d15, Minőségi ellátást végez a szakmai irányelveknek megfelelően.

d17, Önállóan alkalmazza szakterületén a különböző jogszabályokban rögzített eljárásokat, módszereket hatás- és feladatkörében folyamatos önellenőrzés mellett.

A tantárgy a belgyógyászati kórképek közül a kardiológia és invazív kardiológia hátterét, diagnosztikai és terápiás eljárásait, valamint a kapcsolódó elméleti és szakápolási beavatkozások rendszerszintű feldolgozását megalapozni kívánja, így növelve a hallgatók szakmai tudását.

Az elméleti és klinikai összefüggések és a prevenció ismeretek tárgyalása fejleszti azon képességüket, hogy az élettani és kóros működéseket differenciáltan értelmezzék és felismerjék az állapotváltozásokat, és megfelelő szakmai döntéseket hozzanak a klinikai gyakorlat során.

A holisztikus szemléletű elméleti tudás gyakorlatban történő alkalmazása elősegíti a strukturált klinikai gondolkodás és a felelősségteljes feladatellátás kialakulását.

A tantárgy hangsúlyt fektet a betegdukáció, a prevenció lehetőségei, a gyógyszerelési alapelvek, az invazív kardiológiai eljárások ápolói kivitelezésére, továbbá a minőségirányítási szempontokra, a betegdokumentációra, ezzel erősítve a biztonságos betegellátás iránti elköteleződést.

A képzés hozzájárul a jogi és etikai normák mentén történő, együttműködésen alapuló szakmai működéshez, valamint az önálló szakmai fejlődés iránti igény kialakulásához egyaránt.

Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát):

TANTÁRGY NEVE: Belgyógyászat szakápolástana II.

Tantárgykód (nappali): SZAP25ANBP0404 Tantárgykód (levelező): SZAP25ALBP0404

TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: Nursing - Internal Medicine II.

Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Egészségtudományi Intézet	Féléves tanóraszám: - Nappali: 24 óra - Levelező: 8 óra	Kreditérték: 3	Tanóra típusa: előadás	Előtanulmányi feltétel(ek): Belgyógyászat szakápolástana I.	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek): aláírás
Tantárgy felelőse: Dr. Székelyné Dr. Gálffy Gabriella	Tantárgy besorolása: kötelező	Ajánlott félév: 4	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: vizsga (kollokvium)
Tantárgy előadója/i:					Értékelés módszere: írásbeli/szóbeli/írásbeli és szóbeli

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A Belgyógyászat Szakápolástana II. kurzus célja, hogy a hallgatók mélyreható elméleti és gyakorlati ismereteket szerezzenek a belgyógyászati betegségek patofiziológiájáról, diagnosztikájáról és kezeléséről, valamint az ápolói tevékenységek alkalmazásáról a betegellátásban. A kurzus hangsúlyt fektet a speciális kórképek —rheumatológiai, immunológiai, hematológiai és onkológiai betegségek,— ápolói szempontú megértésére, a beteg állapotának folyamatos monitorozására, a szövődmények megelőzésére és a biztonságos, jogszerű és etikai normáknak megfelelő ápolói beavatkozások végzésére. A kurzus célja továbbá, hogy a hallgatók képessé váljanak a komplex betegellátás koordinálására, a prevenció, rehabilitációs és edukációs feladatok integrálására, valamint a multidiszciplináris együttműködésben való hatékony részvételre.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)képességek és (rész)kompetenciák:

A Belgyógyászat Szakápolástana II. kurzus elméleti ismeretanyaga a belgyógyászati betegségek ápolási sajátosságainak, a szakápolói kompetenciák elmélyítésének és a betegellátás komplex, betegközpontú szemléletének kialakítására irányul. A hangsúly a szakápolói feladatok, megfigyelési szempontok, beavatkozások, betegoktatási és prevenció tevékenységek megismerésén és rendszerezésén van, különös tekintettel a krónikus és akut állapotú betegek biztonságos ellátására.

A kardiovaszkuláris betegségek kapcsán a hallgatók elsajátítják a hipertónia, szívelégtelenség, angina pectoris, akut miokardiális infarctus és ritmuszavarok patofiziológiáját, klinikai tüneteit, diagnosztikai lehetőségeit (EKG, labor, képalkotás) és alapvető terápiás elveit. A tananyag hangsúlyozza az ápolói feladatokat: a vitális paraméterek folyamatos ellenőrzését, gyógyszeres kezelés monitorozását, a szövődmények korai felismerését, a beteg edukációját és életmód-tanácsadás nyújtását.

A reumatológiai és immunrendszeri megbetegedések témakörében a hallgatók elsajátítják a krónikus mozgásszervi betegségekben szenvedő betegek ápolásának alapelveit. Megismerik a fájdalom és gyulladás megfigyelésének módszereit, a mozgásképeség fenntartásának és javításának lehetőségeit, a segédeszközök használatának támogatását, valamint a rehabilitáció és az életminőség javításának ápolói szerepét. Kiemelt hangsúlyt kap a hosszú távú gondozás, a pszichés támogatás és a beteg együttműködésének elősegítése.

- A hematológiai és onkológiai betegek ellátása során a hallgatók megismerik a vérképzőszervi betegségek és daganatos kórképek ápolásának sajátosságait. Elsajátítják a fertőzésveszély felismerésének és megelőzésének alapelveit, a vérzékenység és anémia jeleinek megfigyelését, a tápláltsági állapot követését, valamint a kezelésekhöz kapcsolódó mellékhatások megfigyelésének és enyhítésének ápolói feladatait. Foglalkoznak a palliatív ellátás alapelveivel, a fájdalomcsillapítás jelentőségével, valamint a beteg és hozzátartozói támogatásának módjaival.

Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:

- Elméleti oktatás digitális eszközök segítségével.
- Kiegészítő oktatás a Skill laborban történik

A tantárgy, illetve kurzus célja, hogy az ápolás és betegellátáshoz kapcsolódóan alapkompétenciát fejlesszen, ezért fontos, hogy a feladatok megoldása során a hallgatók ne használjanak mesterségesintelligencia-alapú eszközöket a tanulás ezen szakaszában.

A tantárgy értékelésének módja kollokvium, amely a félév tananyagából tett írásbeli vizsga. A vizsgát ötfokozatú (jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)) érdemjeggyel kell értékelni. Elégtelen osztályzatot csak a javítóvizsga szabályai szerint lehet kijavítani, amelyről a hatályos Tanulmányi és Vizsgaszabályzat rendelkezik. A vizsgát az egyetemi szabályoknak megfelelően a vizsgaidőszakban kell meghirdetni.

A vizsgára bocsátás feltétele az aláírás, amely megszerzésének kritériuma kötelező foglalkozásokon való aktív részvétel, valamint a zárthelyi dolgozat teljesítése. A részvétel ellenőrzésének módját, a hallgatók távolmaradásának következményeit és a félév aláírásának feltételeit a tantárgyfelelős oktató állapítja meg, melyről a hallgatók az első órán kapnak tájékoztatást.

Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Tulassay Zsolt: Belgyógyászat alapjai (7. átdolgozott kiadás) (2021), Medicina Kiadó. ISBN: 978 963 226 797 5
- Aaronson, P.I., Ward, J.P.T., Connolly M.J (2021): Rövid kardiológia; Medicina Kiadó. ISBN 2399957717238

Ajánlott irodalom:

- Dr. Rohla Miklós (1985): EKG aapismeretek; Dr. Somogyi Endre rektor. ISBN: 2399962945473
- Petrányi (2003): Belgyógyászat – Tömör összefoglalás; Medicina Kiadó ISBN: 963242798X

Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:

A tantárgy előadója/oktatója által a MOODLE kurzushoz feltöltött tematika alapján.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

KKK szerint elsajátítandó kompetenciák

TUDÁS

a36, Széleskörűen ismeri a fizikális állapotfelmérés fogalmát, a betegségek kórismézésében használatos fizikális, laboratóriumi és modern képalkotó vizsgálatok alapelemeit, alkalmazási lehetőségeit, indikációit, kivitelezési technikáit, az egyes vizsgálatok korlátait, a vizsgálatok során nyert paraméterek helyes értékelését, az eltérések értelmezését, valamint a különböző állapotfelmérő standard skálákat és ezen skálák alkalmazásának menetét.

a37, Ismeri a vitális paraméterek mérésének indikációs körét, a beavatkozások és a kapott eredmények értékelésének menetét (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, oxigénszaturáció, vénás és artériás/kapilláris mintavétellel vérgáz paraméterek, pulzusszám és minőség, pulzusdeficit, kapilláris újratelítődési idő, non-invazív méréssel, valamint invazív mérés esetén az artériás és centrális vénás kanülön keresztül a vénás vérnyomás meghatározását).

a38, Ismeri a betegmegfigyelő monitorok alkalmazásának menetét, a lázcsillapítási eljárások, az Allen teszt, a carotis massage, a Valsalva manőver és a végtagok Doppler áramlás vizsgálatának indikációs körét és a kivitelezés menetét, a vénás vérvétel, a vércukorszint mérés, valamint OGTT vizsgálat indikációs körét, eszközrendszerét és a kivitelezés menetét.

a39, Részletesen ismeri a megbetegedések okát, tüneteit, diagnosztikáját, terápiáját, szakápolástanát, transzkulturális aspektusait, valamint az ezekkel kapcsolatos betegoktatási feladatokat az ellátás minden szintjén.

a40, Átfogó ismeretekkel rendelkezik az ápolási folyamat hazai és nemzetközi elemeiről, standardjairól.

a41, Széleskörűen ismeri a gyógyszeres terápia indikációját, a hatásmechanizmusokat, szövődményeket, mellékhatásokat és interakciókat, a különböző gyógyszerformák alkalmazását, ennek eszközrendszerét, a gyógyszerek dozírozását, és a gyógyszereléssel kapcsolatos ápolói feladatokat.

a42, Átfogóan ismeri a menedzsment és ápolásvezetés szerepét, a team munka szervezésének alapelemeit, valamint ismeri a kliensek és hozzátartozóik egyéni és csoportos oktatására vonatkozó alapelveket.

a43, Ismeri az EKG vizsgálat indikációs körét, típusait, a kivitelezésük menetét, a főbb ritmuszavarok EKG jeleit, a sürgős ritmuszavarok gyógyszeres, elektromos terápiájának kivitelezését (cardioversio, defibrilláció, külső pacemaker), a klinikai és biológiai halál jeleit, a BLS és ALS folyamatát, valamint a kardiológiai kórképekkel kapcsolatos szakápolói feladatokat.

a47, Ismeri a gyógyszerekkel kapcsolatos előkészítési és adagolási feladatokat, a gyógyszerelés és a gyógyszerfelszívás eszközrendszerét.

a48, Ismeri az intracutan, subcutan, intramuscularis, intravénás injekciózás célját, a beadás lehetséges helyeit, a beadás szögét, a szükséges eszközrendszert és a beadás menetét, az infúziós terápia indikációit, céljait, eszközrendszerét (infúziós pumpák, másodlagos, túlnyomásos infúziós terápia) és azok alkalmazását, a cseppszám kiszámításának menetét, az infúziós oldatok típusait, a kanülön keresztül történő gyógyszerelés és vérvétel folyamatát, valamint az EDA kanül alkalmazásának menetét.

a49, Ismeri a hypodermoclysis, a perifériás vénabiztosítás (short, midline), és az intraosseális kanül indikációit, jellegzetes punkciós helyeit és eszközrendszereit, valamint a kanülok behelyezésének és alkalmazásának menetét.

a50, Ismeri az egyéb centrális vénás kanülok behelyezésének menetét, valamint a kanülgondozási feladatokat.

a51, Ismeri a fő vércsoportrendszereket, a kompatibilitási vizsgálatok kivitelezésének menetét, a fő vérkészítményeket, a transzfúziós terápiával kapcsolatos előkészítési és kivitelezési, betegmegfigyelési feladatokat, továbbá a transzfúziós terápia lehetséges szövődményeit és az ezzel kapcsolatos ápolói teendőket.

a53, Ismeri a malnutríció tüneteit, a mesterséges táplálás indikációs körét, a mesterséges enterális (gyomorba és vékonybélbe) és parenterális táplálási formákat, módokat, eszközrendszereket, a tápszertípusokat, ismeri továbbá a nasogastricus Sengstaken-Blakemore, Linton szonda, és bizonyos postpylorikus szondák alkalmazásának menetét, és a szondák ápolásával kapcsolatos feladatokat, valamint a gyomoröblítés és gyomormosás indikációs körét, eszközrendszerét és kivitelezésük menetét.

a54, Ismeri a vizeletgyűjtés, a mintavétel, a vizsgálat formáit, indikációit, eszközrendszerét és a kivitelezés menetét, ismeri a hólyag teltségi állapot vizsgálatának menetét, a vizeletinkontinencia formáit, a kapcsolódó diagnosztikus vizsgálatok indikációit és kivitelezésük menetét, prevenciók stratégiáit, az egészségfejlesztési feladatokat, kezelési módjait és az alkalmazható segédeszközöket.

a55, Ismeri a férfi és női kliens katéterezésének indikációit, a beavatkozás menetét és a katéter gondozási feladatokat, az urostoma és a suprapubicus katéter ápolási teendőit, valamint a betegoktatási feladatokat az önkatéterezés és hólyagtréning kapcsán.

a56, Ismeri a széklet mintavételi és a székletvér vizsgálatok formáit, indikációs körét, azok eszközrendszerét és kivitelezését, a székletinkontinencia, diarrhoea, obstipatio tüneteit, terápiás és ápolási lehetőségeit (anális eszközök, skybalum eltávolítás, beöntések, bőrápolási teendők, gyógyszeres terápia), és ezek alkalmazásának menetét.

a57, Ismeri az enterostomák típusait, indikációs körét, a stoma lehetséges helyének kimérését, meglévő stomák ápolási teendőit (Koch reservoir kezelés, stoma irrigálás, beöntés, fistula-drain kezelés), és az alkalmazható segédeszközöket.

a63, Ismeri az egyes megbetegedések kapcsán a vizsgálati, diagnosztikus étrendeket és a gyógyszer-táplálék interakciókat, valamint a betegélelmezési rendszereket.

KÉPESSÉG

b27, Képes az asepsis-antisepsis szabályai és a nozokómiális surveillance kritériumai, valamint az elkülönített hulladékgyűjtés szabályai szerint a munkafolyamatokat ellátni és elláttatni.

b28, Képes mikrobiológiai ismeretei birtokában kórokozótól függően mintavétel alkalmazására.

b29, Képes komplex fizikális betegvizsgálat, anamnézisfelvétel, betegvizsgálati algoritmusok kivitelezésére, tudatállapot felmérő skálák alkalmazására, egyes laboratóriumi és képalkotó vizsgálatok eredményeinek értékelésére, állapot- és paraméterváltozás észlelésére és megfelelő cselekvésre.

b30, Képes a vitális paraméterek megfigyelését (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, oxigénszaturáció, vénás és artériás, kapilláris mintavétellel vérgáz paraméterek, pulzusszám és minőség, pulzusdeficit, kapilláris újratelítődési idő, non-invazív méréssel, valamint invazív mérés esetén, az artériás és centrális vénás kanülön keresztül a vérnyomás meghatározását) protokollok szerint önállóan elrendelni és kivitelezni, a kapott eredményeket értékelni, az egészséget a kórostól, valamint az azonnali beavatkozást igénylő állapotot felismerni.

b31, Képes a betegmegfigyelő monitorok alkalmazására, a fizikális és gyógyszeres lázcsillapítás, az Allen-teszt, a carotis massage, a Valsalva manőver és a végtagok Doppler áramlás vizsgálatának elrendelésére és kivitelezésére, a vénás vérvétel eszközeinek önálló megválasztására, a beavatkozás kivitelezésére és a kapott eredmények értékelésére, vércukorszint mérés elrendelésére, a szükséges mintavétel kivitelezésére, a mérő eszköz használatára, valamint az OGTT vizsgálat kivitelezésére.

b32, Képes a megbetegedések okainak, tüneteinek, diagnosztikájának, terápiájának komplex megértésére, az azokkal kapcsolatos kliensoktatási és szakápolási feladatok önálló elvégzésére az ellátás minden szintjén.

b33, Képes önállóan komplex hazai és nemzetközi standardoknak megfelelő ápolási terv és folyamat összeállítására, az ápolók e munkájának irányítására.

b34, Képes az alkalmazott gyógyszer-csoportok indikációjával, hatásmechanizmusával, interakcióival, mellékhatásaival kapcsolatos munkaszervezési, tárolási, kliensoktatási és alkalmazási feladatok ellátására, képes protokollok alapján gyógyszer- és dózisrendelésre.

b35, Képes komplex vezetői feladatok ellátására, paramedicinális ellátó team munkájának szervezeti egység szintű, valamint az adott kliens egyéni ellátása során történő koordinálására, betegoktatási programok és tájékoztatók kidolgozására.

b36, Képes a higiénés szükségletek kielégítésével kapcsolatos önálló koordinatív (az intézményben alkalmazandó eszközök, eljárások, folyamatszervezés, az adott kliens esetében a kivitelezés elrendelésére) és közvetlen feladatok ellátására, a megfelelő ágytípus, ágyhelyzet, testhelyzet, kényelmi eszközök, betegmozgatási és mobilizációs eszközök, eljárások megválasztására és alkalmazására, valamint a folyamat koordinálására.

b37, Képes a klinikai és biológiai halál felismerésére, EKG vizsgálat önálló elrendelésére és kivitelezésére, a főbb ritmuszavarok felismerésére, továbbá az életet veszélyeztető ritmuszavarok megszüntetésére elektroterápiával (automata külső defibrillátor alkalmazása, életet veszélyeztető állapotban defibrilláció).

b39, Képes az alkalmazandó FiO_2 elrendelésére, az alacsony- és magas áramlású oxigénbeviteli rendszer, valamint inhalációs eszköz megválasztására és alkalmazására.

b40, Képes a légúti átjárhatóság biztosítására és fenntartására műfogásokkal és eszközökkel, a légzés asszisztált támogatására vagy kontrollált pótlására, a gépi lélegeztetési mód megválasztására, a lélegeztetett beteg megfigyelésére, ellátására, a lélegeztetésről történő leszoktatásra, a légúti váladékleszívás, a mellkasi fizioterápia, emellett a légúti mintavétel elrendelésére és kivitelezésére.

b41, Képes az előkészítési, gyógyszerfelszívási, gyógyszer adagolási feladatok ellátására, az intracutan, subcutan, intramuscularis, intravénás injekciók beadásának, a szükséges eszközrendszernek a megválasztására, valamint az injekció beadására.

b42, Képes az infúziós terápiával, a vénabiztosítással kapcsolatos felmérési feladatok ellátására, a kapott adatok értékelésével dönteni a hypodermoclysis, a perifériás vénabiztosítás (short, midline) szükségességéről, a punkció helyéről és eszközeiről.

b43, Képes kanül behelyezésére, használatára, ápolására és eltávolítására, intraosseális kanül behelyezésére, használatára, ápolására és eltávolítására, centrális vénás kanül esetén képes asszisztálni a beavatkozáshoz, képes használni, ápolni és eltávolítani.

b44, Képes az infúziós terápia előkészítésére és kivitelezésére, a cseppszám kiszámítására, beállítására, infúziós pumpák használatára, másodlagos, túlnyomásos infúziós terápia, kanülon keresztül történő gyógyszerelés

és vérvétel kivitelezésére, EDA kanül alkalmazására, dehidráció esetén önállóan folyadékpótlás megkezdésére fiziológiás összetételű oldattal intravénás úton.

b45, Képes a transzfúziós terápiával kapcsolatos előkészítési és kivitelezési feladatok (vércsoport-meghatározás, biológiai próba, vérkészítmény beadása, betegmegfigyelés, szövődményekkel kapcsolatos sürgős beavatkozások, dokumentációs feladatok) ellátására, valamint a preoperatív-, postoperatív- és intraoperatív vérmentési technikák alkalmazására.

b46, Képes a kliens állapotával összhangban a táplálkozási szükséglet kielégítésével kapcsolatos ápolási feladatok megszervezésére és kivitelezésére, felismeri a malnutríciót és önállóan dönt a mesterséges táplálás elrendeléséről, a szonda típusáról, a táplálás formájáról, módjáról és a beadandó tápszerről, tápoldatról.

b47, Képes nasogastricus és meghatározott körű postpyloricus szondák levezetésének és eltávolításának, valamint gyomoröblítés és gyomormosás elrendelésére és kivitelezésére, a szondák, kanülok ápolására, valamint a kanülon keresztüli gyógyszerbeadásra.

b48, Képes a vizeletürítés szükségletével kapcsolatos ápolói feladatok ellátására és irányítására.

b49, Képes alkalmazni a vizeletgyűjtési- mintavételi- vizsgálati eljárásokat, képes a hólyag teltségi állapotának vizsgálatára, a diagnózis megállapításához tartozó diagnosztikus vizsgálatok indikálására és kivitelezésére, a vizeletinkontinenciával kapcsolatos prevenciós stratégiák kialakítására és alkalmazására, egészségfejlesztési feladatok elvégzésére.

b50, Képes elrendelni a vizeletinkontinencia kezelésének eszközeit, indokolt esetben a férfi és női kliens katéterezését, képes a beavatkozások kivitelezésére, a katéter gondozására, a leszoktatási és eltávolítási feladatok elrendelésére és kivitelezésére, önkatéterezés és hólyagtréning oktatására, az urostoma és a suprapubikus katéter ápolására, önállóan felírja az inkontinencia segédeszközeit.

b51, Képes a székletürítés szükségletével kapcsolatos ápolói feladatok ellátására és irányítására.

b52, Képes a széklet mintavétel, a székletvérvizsgálat elrendelésére, székletinkontinencia, diarrhoea, obstipatio esetén önállóan dönt a szükséges terapiáról (anális eszközök, skybalum eltávolítás, beöntések formái, gyógyszeres), továbbá képes a megfelelő beavatkozások kivitelezésére, bőrápolási teendők ellátására.

b53, Képes önállóan az enterostomák helyének meghatározására, a stoma állapotának felmérésére, a meglévő stomák ápolására, Koch rezervoár kezelés kivitelezésére, stoma irrigálására, beöntés, fistula-drain kezelés kivitelezésére és a segédeszközök felírására.

b56, Képes a nehezen gyógyuló sebek, dekubitus és műtéti sebek komplex ellátására, sebváladék mintavételre, a kötszerek megválasztására és felírására, drainsövek behelyezésére és eltávolítására, a bőrápolásra, a drainpalack cseréjére.

b58, Képes asszisztálni punkciók esetén, valamint orvosi rendelésre önállóan kivitelezni a hascsapolást, akut helyzetekben a sürgősségi detenzionálást, képes a punkciók utáni szakápolási feladatok ellátására, a különböző szívóberendezések alkalmazására.

b59, Képes a szűrővizsgálatok rendszerének átlátására, értelmezésére, egyének és közösségek szűrővizsgálatokkal kapcsolatos tájékoztatására, meghatározott megbetegedések (például.: egyes daganatos megbetegedések) szűrővizsgálatainak kivitelezésére (például.: méhnyakrákszűrés, emlők vizsgálata, prosztatata vizsgálata - RDV), illetve egyes laboratóriumi vizsgálatok protokoll alapján történő indikálására.

b60, Képes a páciens számára alapvető étrendi javaslatok megfogalmazására és képes átlátni a betegélelmezés folyamatát.

b61, Képes a napi ápolói vizitek vezetésére, a helyi infekciókontroll szabályainak alkalmazására, a beteg és a személyzet biztonságának elősegítésére, a kritikus, nem várt események, szövődmények felismerésére, minimalizálására, esetmegbeszélések szervezésére, útmutatók, protokollok, ápolási csomagok kialakítására és alkalmazására, a súlyossági, állapotjellemző pontrendszerek alkalmazására.

ATTITÚD

c17, Munkáját az emberi élet védelmét, a beteg jól létét középpontba állítva korrekt szakmai magatartás jellemzi.

c22, Szakmai kihívásokra relevánsan reagál.

AUTONÓMIA, FELESSŐÉG

d14, Felelősséget vállal saját és az általa vezetett team tevékenységéért, tudatában van azok lehetséges következményeinek, önállóan dönt.

d15, Minőségi ellátást végez a szakmai irányelveknek megfelelően.

d17, Önállóan alkalmazza szakterületén a különböző jogszabályokban rögzített eljárásokat, módszereket hatás- és feladatkörében folyamatos önellenőrzés mellett.

A tantárgy a belgyógyászati kórképek közül a kardiológia és invazív kardiológia háttérét, diagnosztikai és terápiás eljárásait, valamint a kapcsolódó elméleti és szakápolási beavatkozások rendszerszintű feldolgozását megismertetni kívánja, így növelve a hallgatók szakmai tudását.

Az elméleti és klinikai összefüggések és a prevenciós ismeretek tárgyalása fejleszti azon képességüket, hogy az élettani és kóros működéseket differenciáltan értelmezzék és felismerjék az állapotváltozásokat, és megfelelő szakmai döntéseket hozzanak a klinikai gyakorlat során.

A holisztikus szemléletű elméleti tudás gyakorlatban történő alkalmazása elősegíti a strukturált klinikai gondolkodás és a felelősségteljes feladatellátás kialakulását.

A tantárgy hangsúlyt fektet a betegedukáció, a prevenciós lehetőségek, a gyógyszerelési alapelvek, az invazív kardiológiai eljárások ápolói kivitelezésére, továbbá a minőségirányítási szempontokra, a betegdokumentációra, ezzel erősítve a biztonságos betegellátás iránti elköteleződést.

- A képzés hozzájárul a jogi és etikai normák mentén történő, együttműködésen alapuló szakmai működéshez, valamint az önálló szakmai fejlődés iránti igény kialakulásához egyaránt.

Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát):

TANTÁRGY NEVE: Belgyógyászat szakápolástana területi gyakorlat II.

Tantárgykód (nappali): SZAP25ANBP0405 Tantárgykód (levelező): SZAP25ALBP0405

TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: Nursing - Clinical training in Internal Medicine II.

Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Egészségtudományi Intézet	Féléves tanóraszám: - Nappali: 96 óra - Levelező: 40 óra	Kreditérték: 4	Tanóra típusa: gyakorlat	Előtanulmányi feltétel(ek): Belgyógyászat szakápolástana I., Belgyógyászat szakápolástana területi gyakorlat I.	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek): nincs vizsga
Tantárgy felelőse: Tóth Anikó	Tantárgy besorolása: kötelező	Ajánlott félév: 4	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: évközi jegy (gyakorlati jegy)
Tantárgy előadója/i: Tóth Anikó					Értékelés módszere: írásbeli/szóbeli/írásbeli és szóbeli

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A Belgyógyászat Szakápolástana II. területi gyakorlat célja, hogy a hallgatók kórházi körülmények között, belgyógyászati osztályokon alkalmazzák és elmélyítsék a speciális szakápolói ismereteiket a komplex állapotú betegek ellátása során. A hallgatók megismerjék és alkalmazzák a kardiovaszkuláris, reumatológiai, hematológiai és onkológiai betegek ellátásának alapelveit a klinikai gyakorlat során. A képzés célja a beteg állapotának megfigyeléséhez, a tünetek és szövődmények felismeréséhez, valamint a biztonságos és betegközpontú ápolási tevékenységek végzéséhez szükséges szakmai szemlélet megerősítése. képessé váljanak a belgyógyászati betegek állapotának folyamatos megfigyelésére, az ápolási folyamat szakszerű alkalmazására, valamint a betegbiztonságot és minőségi ellátást biztosító ápolói tevékenységek végzésére.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák:

A hallgatók kórházi körülmények között, belgyógyászati osztályon gyakorolják a komplex állapotú betegek ellátásához szükséges szakápolói tevékenységeket. Részt vesznek a betegek állapotának folyamatos megfigyelésében, a vitális paraméterek mérésében és dokumentálásában, a folyadékforgalom pontos vezetésében, valamint az ápolási szükségletek felismerésében és az ápolási terv megvalósításában.

Elsajátítják a mindennapos ápolói beavatkozások szakszerű végzését, különösen a beteg higiénés ellátását, mobilizálását, felfekvés megelőzését, táplálás és folyadékbevitel biztosítását, beöntés adását, katéterezést, szondakezelést, sebellátást és váladékmegfigyelést. Gyakorolják a gyógyszereléshez kapcsolódó ápolói

feladatokat, az infúziós terápia előkészítését és megfigyelését, valamint a diagnosztikus és terápiás beavatkozások előkészítését és az utómegfigyelést.

A hallgatók részt vesznek a speciális belgyógyászati betegek ellátásában, különös tekintettel a folyadék- és elektrolit-háztartás zavaraira, a vércukorszint ellenőrzésére, a diéta betartásának támogatására, valamint a krónikus betegek gondozására és edukációjára. Emellett gyakorolják a szakszerű ápolási dokumentáció vezetését, az infekciókontroll szabályainak alkalmazását, valamint az egészségügyi team tagjaival történő együttműködést a biztonságos és minőségi betegellátás érdekében.

•

Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:

Előre kiadott gyakorlati napló tartalmazza a területi gyakorlat során elvégzendő feladatokat. A szükséges ismeretanyag elméleti és gyakorlati része elsajátítható a kapcsolódó Belgyógyászat szakápolástana II. tárgy teljesítése során. A gyakorlati feladatok elvégzését a betegellátó osztályon nyomon követi és támogatja a hallgató gyakorlatáért felelős oktató, vagy mentorápoló.

A tantárgy, illetve kurzus szempontjából az MI használata nem releváns.

A szakmai területi gyakorlat értékelésének módja évközi (gyakorlati) jegy, amely a gyakorlati naplóban elvégzett feladatok, valamint a beadandó esettanulmány alapján adható, értékelése ötfokozatú (gyakorlati jegy) – jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1) – minősítés kell legyen.

A szakmai területi gyakorlat értékelésének kritériuma a mintatantervben meghatározott óraszám alatt a gyakorlati feladatok teljesítése alap- vagy szakellátási intézmény megfelelő, témakörhöz illő betegellátó osztályán, valamint esetismertetés/referátum készítése. A gyakorlati feladatok teljesítéséről gyakorlati naplót, a betegellátó osztályon való jelenlétről jelenléti ívet kell a hallgatónak vezetnie, amelyeket a tárgy felelős oktatójának kell a szorgalmi időszak végéig leadnia, az esettanulmánnyal együtt.

Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Tulassay Zsolt: Belgyógyászat alapjai (7. átdolgozott kiadás) (2021), Medicina Kiadó, ISBN: 978 963 226 797 5
- Aaronson, P.I., Ward, J.P.T., Connolly M.J (2021): Rövid kardiológia; Medicina Kiadó., ISBN 2399957717238

Ajánlott irodalom:

- Dr. Rohla Miklós (1985): EKG alapismeretek; Dr. Somogyi Endre rektor
- Petrányi (2003): Belgyógyászat – Tömör összefoglalás; Medicina Kiadó ISBN: 963242798X

Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:

A tantárgy előadója/oktatója által a MOODLE kurzushoz feltöltött tematika alapján.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

KKK szerint elsajátítandó kompetenciák

TUDÁS

a36, Széleskörűen ismeri a fizikális állapotfelmérés fogalmát, a betegségek kórismézésében használatos fizikális, laboratóriumi és modern képalkotó vizsgálatok alapelemeit, alkalmazási lehetőségeit, indikációit, kivitelezési technikáit, az egyes vizsgálatok korlátait, a vizsgálatok során nyert paraméterek helyes értékelését, az eltérések értelmezését, valamint a különböző állapotfelmérő standard skálákat és ezen skálák alkalmazásának menetét.

a37, Ismeri a vitális paraméterek mérésének indikációs körét, a beavatkozások és a kapott eredmények értékelésének menetét (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, oxigénszaturáció, vénás és artériás/kapilláris mintavétellel vérgáz paraméterek, pulzusszám és minőségek, pulzusdeficit, kapilláris újratelítődési idő, non-invazív méréssel, valamint invazív mérés esetén az artériás és centrális vénás kanülön keresztül a vénás vérnyomás meghatározását).

a38, Ismeri a betegmegfigyelő monitorok alkalmazásának menetét, a lázcsillapítási eljárások, az Allen teszt, a carotis massage, a Valsalva manőver és a végtagok Doppler áramlás vizsgálatának indikációs körét és a kivitelezés menetét, a vénás vérvétel, a vércukorszint mérés, valamint OGTT vizsgálat indikációs körét, eszközrendszerét és a kivitelezés menetét.

a39, Részletesen ismeri a megbetegedések okát, tüneteit, diagnosztikáját, terápiáját, szakápolástanát, transzkulturális aspektusait, valamint az ezekkel kapcsolatos betegoktatási feladatokat az ellátás minden szintjén.

a40, Átfogó ismeretekkel rendelkezik az ápolási folyamat hazai és nemzetközi elemeiről, standardjairól.

a41, Széleskörűen ismeri a gyógyszeres terápia indikációját, a hatásmechanizmusokat, szövődményeket, mellékhatásokat és interakciókat, a különböző gyógyszerformák alkalmazását, ennek eszközrendszerét, a gyógyszerek dozírozását, és a gyógyszereléssel kapcsolatos ápolói feladatokat.

a42, Átfogóan ismeri a menedzsment és ápolásvezetés szerepét, a team munka szervezésének alapelemeit, valamint ismeri a kliensek és hozzátartozók egyéni és csoportos oktatására vonatkozó alapelveket.

a43, Ismeri az EKG vizsgálat indikációs körét, típusait, a kivitelezésük menetét, a főbb ritmuszavarok EKG jeleit, a sürgős ritmuszavarok gyógyszeres, elektromos terápiájának kivitelezését (cardioversio, defibrilláció, külső pacemaker), a klinikai és biológiai halál jeleit, a BLS és ALS folyamatát, valamint a kardiológiai kórképekkel kapcsolatos szakápolói feladatokat.

a47, Ismeri a gyógyszerekkel kapcsolatos előkészítési és adagolási feladatokat, a gyógyszerelés és a gyógyszerfelszívás eszközrendszerét.

a48, Ismeri az intracutan, subcutan, intramuscularis, intravénás injekciózás célját, a beadás lehetséges helyeit, a beadás szögét, a szükséges eszközrendszert és a beadás menetét, az infúziós terápia indikációit, céljait, eszközrendszerét (infúziós pumpák, másodlagos, túlnyomásos infúziós terápia) és azok alkalmazását, a cseppszám kiszámításának menetét, az infúziós oldatok típusait, a kanülön keresztül történő gyógyszerelés és vérvétel folyamatát, valamint az EDA kanül alkalmazásának menetét.

a49, Ismeri a hypodermoclysis, a perifériás vénabiztosítás (short, midline), és az intraosseális kanül indikációit, jellegzetes punkciós helyeit és eszközrendszereit, valamint a kanülok behelyezésének és alkalmazásának menetét.

a50, Ismeri az egyéb centrális vénás kanülok behelyezésének menetét, valamint a kanülgondozási feladatokat.

a51, Ismeri a fő vércsoportrendszereket, a kompatibilitási vizsgálatok kivitelezésének menetét, a fő vérkészítményeket, a transzfúziós terápiával kapcsolatos előkészítési és kivitelezési, betegmegfigyelési feladatokat, továbbá a transzfúziós terápia lehetséges szövődményeit és az ezzel kapcsolatos ápolói teendőket.

a53, Ismeri a malnutríció tüneteit, a mesterséges táplálás indikációs körét, a mesterséges enterális (gyomorba és vékonybélbe) és parenterális táplálási formákat, módokat, eszközrendszereket, a tápszertípusokat, ismeri továbbá a nasogastricus Sengstaken-Blakemore, Linton szonda, és bizonyos postpylorikus szondák alkalmazásának menetét, és a szondák ápolásával kapcsolatos feladatokat, valamint a gyomoröblítés és gyomormosás indikációs körét, eszközrendszerét és kivitelezésük menetét.

a54, Ismeri a vizeletgyűjtés, a mintavétel, a vizsgálat formáit, indikációit, eszközrendszerét és a kivitelezés menetét, ismeri a hólyag teltségi állapot vizsgálatának menetét, a vizeletinkontinencia formáit, a kapcsolódó diagnosztikus vizsgálatok indikációit és kivitelezésük menetét, prevenciók stratégiáit, az egészségfejlesztési feladatokat, kezelési módjait és az alkalmazható segédeszközöket.

a55, Ismeri a férfi és női kliens katéterezésének indikációit, a beavatkozás menetét és a katéter gondozási feladatokat, az urostoma és a suprapubicus katéter ápolási teendőit, valamint a betegoktatási feladatokat az önkatéterezés és hólyagtréning kapcsán.

a56, Ismeri a széklet mintavételi és a székletvér vizsgálatok formáit, indikációs körét, azok eszközrendszerét és kivitelezését, a székletinkontinencia, diarrhoea, obstipatio tüneteit, terápiás és ápolási lehetőségeit (anális eszközök, skybalum eltávolítás, beöntések, bőrápolási teendők, gyógyszeres terápia), és ezek alkalmazásának menetét.

a57, Ismeri az enterostomák típusait, indikációs körét, a stoma lehetséges helyének kimérését, meglévő stomák ápolási teendőit (Koch reservoir kezelés, stoma irrigálás, beöntés, fistula-drain kezelés), és az alkalmazható segédeszközöket.

a63, Ismeri az egyes megbetegedések kapcsán a vizsgálati, diagnosztikus étrendeket és a gyógyszer-táplálék interakciókat, valamint a betegélelmezési rendszereket.

KÉPESSÉG

KÉPESSÉG

b27, Képes az asepsis-antisepsis szabályai és a nozokómiális surveillance kritériumai, valamint az elkülönített hulladékgyűjtés szabályai szerint a munkafolyamatokat ellátni és elláttatni.

b28, Képes mikrobiológiai ismeretei birtokában kórokozótól függően mintavétel alkalmazására.

b29, Képes komplex fizikális betegvizsgálat, anamnéziszfelvétel, betegvizsgálati algoritmusok kivitelezésére, tudatállapot felmérő skálák alkalmazására, egyes laboratóriumi és képzővizsgálatok eredményeinek értékelésére, állapot- és paraméterváltozás észlelésére és megfelelő cselekvésre.

b30, Képes a vitális paraméterek megfigyelését (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, oxigénszaturáció, vénás és artériás, kapilláris mintavétellel vérgáz paraméterek, pulzusszám és minőségek, pulzusdeficit, kapilláris újratelítődési idő, non-invazív méréssel, valamint invazív mérés esetén, az artériás és centrális vénás kanülön keresztül a vérnyomás meghatározását) protokollok szerint önállóan

elrendelni és kivitelezni, a kapott eredményeket értékelni, az egészségest a kórostól, valamint az azonnali beavatkozást igénylő állapotot felismerni.

b31, Képes a betegmegfigyelő monitorok alkalmazására, a fizikális és gyógyszeres lázcsillapítás, az Allen-teszt, a carotis massage, a Valsalva manőver és a végtagok Doppler áramlás vizsgálatának elrendelésére és kivitelezésére, a vénás vérvétel eszközeinek önálló megválasztására, a beavatkozás kivitelezésére és a kapott eredmények értékelésére, vércukorszint mérés elrendelésére, a szükséges mintavétel kivitelezésére, a mérő eszköz használatára, valamint az OGTT vizsgálat kivitelezésére.

b32, Képes a megbetegedések okainak, tüneteinek, diagnosztikájának, terápiájának komplex megértésére, az azokkal kapcsolatos kliensoktatási és szakápolási feladatok önálló elvégzésére az ellátás minden szintjén.

b33, Képes önállóan komplex hazai és nemzetközi standardoknak megfelelő ápolási terv és folyamat összeállítására, az ápolók e munkájának irányítására.

b34, Képes az alkalmazott gyógyszercsoportok indikációjával, hatásmechanizmusával, interakcióival, mellékhatásaival kapcsolatos munkaszervezési, tárolási, kliensoktatási és alkalmazási feladatok ellátására, képes protokollok alapján gyógyszer- és dózisrendelésre.

b35, Képes komplex vezetői feladatok ellátására, paramedicinális ellátó team munkájának szervezeti egység szintű, valamint az adott kliens egyéni ellátása során történő koordinálására, betegoktatási programok és tájékoztatók kidolgozására.

b36, Képes a higiénés szükségletek kielégítésével kapcsolatos önálló koordinatív (az intézményben alkalmazandó eszközök, eljárások, folyamatszervezés, az adott kliens esetében a kivitelezés elrendelésére) és közvetlen feladatok ellátására, a megfelelő ágytípus, ágyhelyzet, testhelyzet, kényelmi eszközök, betegmozgatási és mobilizációs eszközök, eljárások megválasztására és alkalmazására, valamint a folyamat koordinálására.

b37, Képes a klinikai és biológiai halál felismerésére, EKG vizsgálat önálló elrendelésére és kivitelezésére, a főbb ritmuszavarok felismerésére, továbbá az életet veszélyeztető ritmuszavarok megszüntetésére elektroterápiával (automata külső defibrillátor alkalmazása, életet veszélyeztető állapotban defibrilláció).

b39, Képes az alkalmazandó FiO_2 elrendelésére, az alacsony- és magas áramlású oxigénbeviteli rendszer, valamint inhalációs eszköz megválasztására és alkalmazására.

b40, Képes a légúti átjárhatóság biztosítására és fenntartására műfogásokkal és eszközökkel, a légzés asszisztált támogatására vagy kontrollált pótlására, a gépi lélegeztetési mód megválasztására, a lélegeztetett beteg megfigyelésére, ellátására, a lélegeztetésről történő leszoktatásra, a légúti váladékleszívás, a mellkasi fizioterápia, emellett a légúti mintavétel elrendelésére és kivitelezésére.

b41, Képes az előkészítési, gyógyszerfelszívási, gyógyszer adagolási feladatok ellátására, az intracutan, subcutan, intramuscularis, intravénás injekciók beadásának, a szükséges eszközrendszernek a megválasztására, valamint az injekció beadására.

b42, Képes az infúziós terápiával, a vénabiztosítással kapcsolatos felmérési feladatok ellátására, a kapott adatok értékelésével dönteni a hypodermoclysis, a perifériás vénabiztosítás (short, midline) szükségességéről, a punkció helyéről és eszközeiről.

b43, Képes kanül behelyezésére, használatára, ápolására és eltávolítására, intraosseális kanül behelyezésére, használatára, ápolására és eltávolítására, centrális vénás kanül esetén képes asszisztálni a beavatkozáshoz, képes használni, ápolni és eltávolítani.

b44, Képes az infúziós terápia előkészítésére és kivitelezésére, a cseppszám kiszámítására, beállítására, infúziós pumpák használatára, másodlagos, túlnyomásos infúziós terápia, kanülön keresztül történő gyógyszerelés és vérvétel kivitelezésére, EDA kanül alkalmazására, dehidráció esetén önállóan folyadékpótlás megkezdésére fiziológiás összetételű oldattal intravénás úton.

b45, Képes a transzfúziós terápiával kapcsolatos előkészítési és kivitelezési feladatok (vércsoport-meghatározás, biológiai próba, vérkészítmény beadása, betegmegfigyelés, szövödményekkel kapcsolatos sürgős beavatkozások, dokumentációs feladatok) ellátására, valamint a preoperatív-, postoperatív- és intraoperatív vérmentési technikák alkalmazására.

b46, Képes a kliens állapotával összhangban a táplálkozási szükséglet kielégítésével kapcsolatos ápolási feladatok megszervezésére és kivitelezésére, felismeri a malnutríciót és önállóan dönt a mesterséges táplálás elrendeléséről, a szonda típusáról, a táplálás formájáról, módjáról és a beadandó tápszerről, tápoldatról.

b47, Képes nasogastricus és meghatározott körű postpyloricus szondák levezetésének és eltávolításának, valamint gyomoröblítés és gyomormosás elrendelésére és kivitelezésére, a szondák, kanülok ápolására, valamint a kanülön keresztüli gyógyszerbeadásra.

b48, Képes a vizeletürítés szükségletével kapcsolatos ápolói feladatok ellátására és irányítására.

b49, Képes alkalmazni a vizeletgyűjtési- mintavételi- vizsgálati eljárásokat, képes a hólyag teltségi állapotának vizsgálatára, a diagnózis megállapításához tartozó diagnosztikus vizsgálatok indikálására és kivitelezésére, a vizeletinkontinenciával kapcsolatos prevenciós stratégiák kialakítására és alkalmazására, egészségfejlesztési feladatok elvégzésére.

b50, Képes elrendelni a vizeletinkontinencia kezelésének eszközeit, indokolt esetben a férfi és női kliens katéterezését, képes a beavatkozások kivitelezésére, a katéter gondozására, a leszoktatási és eltávolítási feladatok elrendelésére és kivitelezésére, önkatéterezés és hólyagtréning oktatására, az urostoma és a suprapubikus katéter ápolására, önállóan felírja az inkontinencia segédeszközeit.

b51, Képes a székletürítés szükségletével kapcsolatos ápolói feladatok ellátására és irányítására.

b52, Képes a széklet mintavétel, a székletvérvizsgálat elrendelésére, székletinkontinencia, diarrhoea, obstipatio esetén önállóan dönt a szükséges terápiáról (anális eszközök, skybalum eltávolítás, beöntések formái, gyógyszeres), továbbá képes a megfelelő beavatkozások kivitelezésére, bőrápolási teendők ellátására.

b53, Képes önállóan az enterostomák helyének meghatározására, a stoma állapotának felmérésére, a meglévő stomák ápolására, Koch rezervoir kezelés kivitelezésére, stoma irrigálására, beöntés, fistula-drain kezelés kivitelezésére és a segédeszközök felírására.

b56, Képes a nehezen gyógyuló sebek, dekubitus és műtéti sebek komplex ellátására, sebváladék mintavételre, a kötszerek megválasztására és felírására, draincsövek behelyezésére és eltávolítására, a bőrápolásra, a drainpalack cseréjére.

b58, Képes asszisztálni punkciók esetén, valamint orvosi rendelésre önállóan kivitelezni a hascsapolást, akut helyzetekben a sürgősségi detenzionálást, képes a punkciók utáni szakápolási feladatok ellátására, a különböző szívóberendezések alkalmazására.

b59, Képes a szűrővizsgálatok rendszerének átlátására, értelmezésére, egyének és közösségek szűrővizsgálatokkal kapcsolatos tájékoztatására, meghatározott megbetegedések (például.: egyes daganatos

megbetegedések) szűrővizsgálatainak kivitelezésére (például.: méhnyakrákszűrés, emlők vizsgálata, prosztata vizsgálata - RDV), illetve egyes laboratóriumi vizsgálatok protokoll alapján történő indikálására.

b60, Képes a páciens számára alapvető étrendi javaslatok megfogalmazására és képes átlátni a betegélelmezés folyamatát.

b61, Képes a napi ápolói vizitek vezetésére, a helyi infekciókontroll szabályainak alkalmazására, a beteg és a személyzet biztonságának elősegítésére, a kritikus, nem várt események, szövődmények felismerésére, minimalizálására, esetmegbeszélések szervezésére, útmutatók, protokollok, ápolási csomagok kialakítására és alkalmazására, a súlyossági, állapotjellemző pontrendszerek alkalmazására.

ATTITŰD

c17, Munkáját az emberi élet védelmét, a beteg jól létét középpontba állítva korrekt szakmai magatartás jellemzi.

c22, Szakmai kihívásokra relevánsan reagál.

AUTONÓMIA, FELESSŐÉG

d14, Felelősséget vállal saját és az általa vezetett team tevékenységéért, tudatában van azok lehetséges következményeinek, önállóan dönt.

d15, Minőségi ellátást végez a szakmai irányelveknek megfelelően.

d17, Önállóan alkalmazza szakterületén a különböző jogszabályokban rögzített eljárásokat, módszereket hatás- és feladatkörében folyamatos önellenőrzés mellett.

A tantárgy a belgyógyászati kórképek közül a kardiológia és invazív kardiológia hátterét, diagnosztikai és terápiás eljárásait, valamint a kapcsolódó elméleti és szakápolási beavatkozások rendszerszintű feldolgozását megalapozni kívánja, így növelve a hallgatók szakmai tudását.

Az elméleti és klinikai összefüggések és a prevenciós ismeretek tárgyalása fejleszti azon képességüket, hogy az élettani és kóros működéseket differenciáltan értelmezzék és felismerjék az állapotváltozásokat, és megfelelő szakmai döntéseket hozzanak a klinikai gyakorlat során.

A holisztikus szemléletű elméleti tudás gyakorlatban történő alkalmazása elősegíti a strukturált klinikai gondolkodás és a felelősségteljes feladatellátás kialakulását.

A tantárgy hangsúlyt fektet a betegdukáció, a prevenciós lehetőségek, a gyógyszerelési alapelvek, az invazív kardiológiai eljárások ápolói kivitelezésére, továbbá a minőségirányítási szempontokra, a betegdokumentációra, ezzel erősítve a biztonságos betegellátás iránti elköteleződést.

A képzés hozzájárul a jogi és etikai normák mentén történő, együttműködésen alapuló szakmai működéshez, valamint az önálló szakmai fejlődés iránti igény kialakulásához egyaránt.

Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát):

TANTÁRGY NEVE: Sebészet II.

Tantárgykód (nappali): SZAP25ANBP0406 Tantárgykód (levelező): SZAP25ALBP0406

TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: Surgery II.

Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Egészségtudományi Intézet	Féléves tanóraszám: - Nappali: 24 óra - Levelező: 8 óra	Kreditérték: 2	Tanóra típusa: előadás	Előtanulmányi feltétel(ek): Sebészet I.	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek): aláírás
Tantárgy felelőse: Dr. Dede Kristóf András	Tantárgy besorolása: kötelező	Ajánlott félév: 4	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: vizsga (kollokvium)
Tantárgy előadója/i: Dr. Dede Kristóf András					Értékelés módszere: írásbeli/szóbeli/írásbeli és szóbeli

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A kurzus célja, hogy lehetővé tegye a hallgatók számára a speciális ápolási és sebészeti ellátás ismereteinek megszerzését. A hasi-, teljes testi szervrendszerek sebészeti kórképeit megismerik a klinikum oldaláról. Ezenkívül a hallgatók a szakmai és tudományos megközelítéssel kapcsolatosan fejlett elméleti és gyakorlati ismereteket és készségeket szereznek. Video prezentációk segítségével betekintést kapnak a sebészeti technikák alkalmazásába, a műtétek folyamatába. A sebészei anatómiai ismereteiket fejlesztik az anatómiai alapismeretekre támaszkodva.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)készségek és (rész)kompetenciák:

- Akut hasi betegségek, ileusok
- A hasfal anatómiája, sérvek típusai, sérvek sebészete
- Pajzsmirigy-, mellékpajzsmirigy-, endokrin sebészet
- Az emlő anatómiája, sebészeti ellátás, komplex onkológiai ellátás, onkoplasztikai sebészeti alapok
- Epehólyagkövesség, icterus,
- A nyelőcső-, gyomor sebészete
- A máj-, lép sebészete
- Az epeutak- és a hasnyálmirigy sebészete
- Appendicitis, a vékonybelek sebészete
- Ritka hasüregi daganatok, retroperitoneum sebészete, melanoma malignum
- A vastagbél-, végbél jóindulatú-, gyulladásos betegségei, daganatai és azok sebészete
- Mellkassebészeti-, érsebészeti alapismeretek, transzplantáció

Kérdések, összefoglalás, ismétlés
Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:
Kontaktórás, frontális oktatás prezentációs eszközök alkalmazásával és irányított szakmai megbeszéléssel, amely támogatja az elméleti ismeretek rendszerszintű elsajátítását és a klinikai összefüggések megértését. A tantárgy, illetve kurzus célja, hogy az ápolás és betegellátáshoz kapcsolódóan alapkompenciát fejlesszen, ezért fontos, hogy a feladatok megoldása során a hallgatók ne használjanak mesterségesintelligencia-alapú eszközöket a tanulás ezen szakaszában. A tantárgy értékelésének módja kollokvium, amely a félév tananyagából tett írásbeli vizsga. A vizsgát ötfokozatú (jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)) érdemjeggyel kell értékelni. Elégtelen osztályzatot csak a javítóvizsga szabályai szerint lehet kijavítani, amelyről a hatályos Tanulmányi és Vizsgaszabályzat rendelkezik. A vizsgát az egyetemi szabályoknak megfelelően a vizsgaidőszakban kell meghirdetni. A vizsgára bocsátás feltétele az aláírás, amely megszerzésének kritériuma a kötelező foglalkozásokon való aktív részvétel, valamint a zárthelyi dolgozat teljesítése. A részvétel ellenőrzésének módját, a hallgatók távolmaradásának következményeit és a félév aláírásának feltételeit a tantárgyfelelős oktató állapítja meg, melyről a hallgatók az első órán kapnak tájékoztatást.
Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:
- Gaál Csaba (szerk.) (2024): Sebészet. Medicina. ISBN 9789632268552 - Horváth Örs Péter – Oláh Attila – Szijártó Attila – Vereczkei András – Kis János (szerkesztők): Littmann (2023): Sebészeti műtéttan, Medicina, ISBN 9789632268545
Ajánlott irodalom:
- Bonnie Allbaugh: Sebészeti szakápolástan. Medicina, Budapest, 2010. ISBN 963 242 390 9 - Gulyás Miklós (2010): Klinikai ismeretek a sebészet köréből ápolónők részére, Medicina kiadó. ISBN: 963 242 991 5
Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:
A tantárgy előadója/oktatója által a MOODLE kurzushoz feltöltött tematika alapján.
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:
KKK szerint elsajátítandó kompetenciák
TUDÁS a36, Széleskörűen ismeri a fizikális állapotfelmérés fogalmát, a betegségek kórismézésében használatos fizikális, laboratóriumi és modern képkalkító vizsgálatok alapelemeit, alkalmazási lehetőségeit, indikációit, kivitelezési technikáit, az egyes vizsgálatok korlátait, a vizsgálatok során nyert paraméterek helyes értékelését, az eltérések értelmezését, valamint a különböző állapotfelmérő standard skálákat és ezen skálák alkalmazásának menetét. a37, Ismeri a vitális paraméterek mérésének indikációs körét, a beavatkozások és a kapott eredmények értékelésének menetét (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok,

oxigénszaturáció, vénás és artériás/kapilláris mintavétellel vérgáz paraméterek, pulzusszám és minőségek, pulzusdeficit, kapilláris újratelítődési idő, non-invazív méréssel, valamint invazív mérés esetén az artériás és centrális vénás kanülön keresztül a vénás vérnyomás meghatározását).

a39, Részletesen ismeri a megbetegedések okát, tüneteit, diagnosztikáját, terápiáját, szakápolástani, transzkulturális aspektusait, valamint az ezekkel kapcsolatos betegoktatási feladatokat az ellátás minden szintjén.

a52, Ismeri a preoperatív, posztoperatív és intraoperatív vérmentési technikák eszköztudományát és folyamatát, valamint a speciális ápolói feladatokat az eljárás során.

a58, Ismeri az elsődleges vérzéscsillapítási eljárásokat és az elsődleges sebellátás menetét, a sebtisztítás, a debridement különböző formáit és a sebkimetszés folyamatát, eszköztudományát, a varratok, kapcsolók, és egyéb szövetegyesítő eljárások alkalmazásának és eltávolításának indikációit és kivitelezését, a kompressziós kezelés, a VAC terápia és a Biopton lámpa indikációs körét és azok alkalmazásának lehetőségeit.

a59, Ismeri a nehezen gyógyuló sebek, decubitus és műtéti sebek típusait, valamint azok komplex ellátásának folyamatát, az alkalmazható kötszertípusokat, ismeri a sebvádék mintavétel indikációit és menetét, a draincsövek alkalmazásának, drainpalack cseréjének indikációit és menetét, valamint az ezzel kapcsolatos bőrápolási feladatokat.

a60, Ismeri az égett beteg bőrápolásával kapcsolatos ápolási teendőket, speciális ágyakat, fürdetési módszereket és a bőrátültetés utáni ápolási teendőket.

KÉPESSÉG

b29, Képes komplex fizikális betegvizsgálat, anamnéziszfelvétel, betegvizsgálati algoritmusok kivitelezésére, tudatállapot felmérő skálák alkalmazására, egyes laboratóriumi és képzővizsgálatok eredményeinek értékelésére, állapot- és paraméterváltozás észlelésére és megfelelő cselekvésre.

b30, Képes a vitális paraméterek megfigyelését (beleértve a köpeny és maghőmérséklet, légzésrhythmus-minta-típusok, oxigénszaturáció, vénás és artériás, kapilláris mintavétellel vérgáz paraméterek, pulzusszám és minőségek, pulzusdeficit, kapilláris újratelítődési idő, non-invazív méréssel, valamint invazív mérés esetén, az artériás és centrális vénás kanülön keresztül a vérnyomás meghatározását) protokollok szerint önállóan elrendelni és kivitelezni, a kapott eredményeket értékelni, az egészséget a kórostól, valamint az azonnali beavatkozást igénylő állapotot felismerni.

b32, Képes a megbetegedések okainak, tüneteinek, diagnosztikájának, terápiájának komplex megértésére, az azokkal kapcsolatos kliensoktatási és szakápolási feladatok önálló elvégzésére az ellátás minden szintjén.

b37, Képes a klinikai és biológiai halál felismerésére, EKG vizsgálat önálló elrendelésére és kivitelezésére, a főbb ritmuszavarok felismerésére, továbbá az életet veszélyeztető ritmuszavarok megszüntetésére elektroterápiával (automata külső defibrillátor alkalmazása, életet veszélyeztető állapotban defibrilláció).

b53, Képes önállóan az enterostomák helyének meghatározására, a stoma állapotának felmérésére, a meglévő stomák ápolására, Koch rezervoár kezelés kivitelezésére, stoma irrigálására, beöntés, fistula-drain kezelés kivitelezésére és a segédeszközök felírására.

b54, Képes kivitelezni az elsődleges vérzéscsillapítási eljárásokat és az elsődleges sebellátást.

b55, Képes a sebtisztítás, a debridement különböző formái, és protokollok alapján varratok, kapcsok behelyezésére és eltávolítására, és egyéb szövetegyesítő eljárások alkalmazására, kompressziós kezelés, VAC terápia, Biopton lámpa alkalmazására.

b56, Képes a nehezen gyógyuló sebek, dekubitus és műtéti sebek komplex ellátására, sebváladék mintavételre, a kötszerek megválasztására és felírására, draincsövek behelyezésére és eltávolítására, a bőrápolásra, a drainpalack cseréjére.

b57, Képes az égési sérülés mértékének megfelelő betegágy megválasztására, a súlyosan égett beteg terápiás fürdetésére és a sebkezelés elvégzésére.

b58, Képes asszisztálni punkciók esetén, valamint orvosi rendelésre önállóan kivitelezni a hascsapolást, akut helyzetekben a sürgősségi detenzionálást, képes a punkciók utáni szakápolási feladatok ellátására, a különböző szívóberendezések alkalmazására.

ATTITÚD

c17, Munkáját az emberi élet védelmét, a beteg jól létét középpontba állítva korrekt szakmai magatartás jellemzi.

AUTONÓMIA, FELELŐSÉG

d13, Munkáját hivatásszerűen, felelősen, a szakmája etika normáinak betartásával, a mindenkor hatályos jogszabályielőírásokat betartva önállóan vagy team-tagjaként végzi.

d15, Minőségi ellátást végez a szakmai irányelveknek megfelelően.

d17, Önállóan alkalmazza szakterületén a különböző jogszabályokban rögzített eljárásokat, módszereket hatás- és feladatkörében folyamatos önellenőrzés mellett.

A tantárgy előadásai során bemutatásra kerülnek a sebészeti kórképek szervek és szervrendszerek alapján. A betegségeket és azok vizsgálatát, kezelését külön-külön részletesen, a tantermi előadások mellett műtéti video és képanyagok segítségével oktatjuk. Tájanatómiai ismeretekkel bővítjük a hallgatók ismereteit, részletesen foglalkozunk a perioperatív ellátással mind elméleti, mind gyakorlati szinten. A megjelölt kompetenciaelemek közül az összes alpontot érintjük a képzés során.

Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát):

TANTÁRGY NEVE: Sebészet szakápolástana II.

Tantárgykód (nappali): SZAP25ANBP0407 Tantárgykód (levelező): SZAP25ALBP0407

TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: Nursing - Surgery II.

Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Egészségtudományi Intézet	Féléves tanóraszám: - Nappali: 24 óra - Levelező: 8 óra	Kreditérték: 3	Tanóra típusa: előadás	Előtanulmányi feltétel(ek): Sebészet szakápolástana I.	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek): aláírás
Tantárgy felelőse: Dr. Dede Kristóf András	Tantárgy besorolása: kötelező	Ajánlott félév: 4	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: vizsga (kollokvium)
Tantárgy előadója/i:					Értékelés módszere: írásbeli/szóbeli/írásbeli és szóbeli

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A sebészeti betegek ellátásához szükséges átfogó elméleti tudás biztosítása

- A hallgató megismeri a sebészeti megbetegedések alapjait, a műtéti eljárások típusait, a sebgyógyulás folyamatát, valamint a perioperatív ellátás főbb elveit.
- Rendelkezzen korszerű ismeretekkel az aszepszis–antiszepszis szabályairól, a fertőzések megelőzéséről és a műtéti sebek ellátásáról.
- A műtét körüli ápolási folyamat megértése
- A hallgató átlassa a preoperatív, intraoperatív és posztoperatív ellátás feladatait, összefüggéseit és szereplőit.
- Értse a műtéti előkészítés, pozicionálás, fájdalomcsillapítás és megfigyelés szakmai alapjait.
- A sebészeti szövődmények felismeréséhez szükséges ismeretek elsajátítása

A hallgató elméletben képes legyen felismerni és értékelni a gyakori szövődményeket (vérzés, fertőzés, trombózis, légúti és keringési problémák), valamint megismerje ezek megelőzésének A betegbiztonság és a minőségügyi szemlélet megerősítése

- A képzés célja, hogy a hallgató értse és alkalmazni tudja a betegbiztonság elveit, legyen tisztában a műtéti kockázatokkal és a megelőző intézkedésekkel.
- Tudja a protokollokat, irányelveket és standardizált eljárásokat értelmezni és követni.

A sebészeti team munkájának, szerepköreinek és kommunikációjának megértése

- A hallgató képes legyen felismerni az interdiszciplináris együttműködés jelentőségét.
- Tisztában legyen a műtőben és sebészeti osztályon zajló folyamatokkal és a különböző szakemberek feladataival.

A betegközpontú, empátikus és etikus ápolói szemlélet fejlesztése

- A hallgató megértse a sebészeti beteg szükségleteit, pszichés állapotát, félelmeit.
- Az ellátás során tartsa szem előtt a beteg méltóságának, intimitásának és biztonságának megőrzésmódjait.

A gyakorlati képzés megalapozása

- Az elméleti képzés célja, hogy stabil szakmai alapokat adjon a későbbi gyakorlati készségekhez (kötözés, drénkezelés, mobilizálás stb.).
- A hallgató ismerje a kompetenciahatárait és az ellátás során követendő ápolási folyamatot.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)készségek és (rész)kompetenciák:

- Sebészeti alapfogalmak és élettani ismeretek
- A sebgyógyulás élettani folyamatai, befolyásoló tényezők.
- Műteti sebek típusai, osztályozása, fertőzési kockázatok.
- Perioperatív ápolás elmélete
- Preoperatív előkészítés elemei (pszichés, fizikai, anyagcsere).
- Intraoperatív környezet, műteti pozicionálások, steril terület elvei.
- Posztoperatív megfigyelés, fájdalomcsillapítás, szövődmények.
- A leggyakoribb sebészeti megbetegedések és műteti eljárások alapjai.
- Betegbiztonság és fertőzésmegelőzés
- Aszepszis–antisepszis szabályai és alkalmazási területei.
- Sebfertőzések megelőzése, drének funkciója és kockázatai.
- Dokumentáció, kommunikáció, etikai alapok
- Ápolási dokumentáció alapelvei és jelentősége.
- A sebészeti team együttműködésének és kommunikációjának elmélete.
- A betegjogok, méltóság és etikus ápolás sebészeti sajátosságai.
- Biztonsági protokollok, standardok és irányelvek szerepe.

Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:

Frontális előadás, prezentációkkal támogatott oktatás, magyarázat és szemléltetés (Eszközök, drének, kötözési anyagok ismertetése elméleti óra keretében).

A tantárgy, illetve kurzus célja, hogy az ápolás és betegellátáshoz kapcsolódóan alapkompétenciát fejlesszen, ezért fontos, hogy a feladatok megoldása során a hallgatók ne használjanak mesterségesintelligencia-alapú eszközöket a tanulás ezen szakaszában.

A tantárgy értékelésének módja kollokvium, amely a félév tananyagából tett írásbeli vizsga. A vizsgát ötfokozatú (jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)) érdemjeggyel kell értékelni. Elégtelen osztályzatot csak a javítóvizsga szabályai szerint lehet kijavítani, amelyről a hatályos Tanulmányi és Vizsgaszabályzat rendelkezik. A vizsgát az egyetemi szabályoknak megfelelően a vizsgaidőszakban kell meghirdetni.

A vizsgára bocsátás feltétele az aláírás, amely megszerzésének kritériuma kötelező foglalkozásokon való aktív részvétel, valamint a zárthelyi dolgozat teljesítése. A részvétel ellenőrzésének módját, a hallgatók távolmaradásának következményeit és a félév aláírásának feltételeit a tantárgyfelelős oktató állapítja meg, melyről a hallgatók az első órán kapnak tájékoztatást.

Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Gaál Csaba (2021): Sebészet 11. kiadás videóillusztrációkkal; Medicina. ISBN 9789632268552

- Daróczy Judit (2021): Gyakorlati sebkezelés Medicina. ISBN 9789632267999

Ajánlott irodalom:

- Horváth Örs Péter – Oláh Attila – Szijártó Attila – Vereczkei András – Kis János (szerkesztők) (2023): Littmann Sebészeti műtéttan 2. kiadás, Medicina kiadó. ISBN: 978 963 226 854 5
 - Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő (2026): A szakmai irányelvek nyilvántartása. Elérhető online: https://www.neak.gov.hu/felso_menu/szakmai_oldalak/szakmai_iranyelvek/szakmai_iranyelvek (Letöltés dátuma: 2026.01.20)

Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:

A tantárgy előadója/oktatója által a MOODLE kurzushoz feltöltött tematika alapján.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

KKK szerint elsajátítandó kompetenciák

TUDÁS

a36, Széleskörűen ismeri a fizikális állapotfelmérés fogalmát, a betegségek kórismézésében használatos fizikális, laboratóriumi és modern képalkotó vizsgálatok alapelemeit, alkalmazási lehetőségeit, indikációit, kivitelezési technikáit, az egyes vizsgálatok korlátait, a vizsgálatok során nyert paraméterek helyes értékelését, az eltérések értelmezését, valamint a különböző állapotfelmérő standard skálákat és ezen skálák alkalmazásának menetét.

a37, Ismeri a vitális paraméterek mérésének indikációs körét, a beavatkozások és a kapott eredmények értékelésének menetét (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, oxigénszaturáció, vénás és artériás/kapilláris mintavétellel vérgáz paraméterek, pulzusszám és minőségek, pulzusdeficit, kapilláris újratelítődési idő, non-invazív méréssel, valamint invazív mérés esetén az artériás és centrális vénás kanülön keresztül a vénás vérnyomás meghatározását).

a38, Ismeri a betegmegfigyelő monitorok alkalmazásának menetét, a lázcsillapítási eljárások, az Allen teszt, a carotis massage, a Valsalva manőver és a végtagok Doppler áramlás vizsgálatának indikációs körét és a kivitelezés menetét, a vénás vérvétel, a vércukorszint mérés, valamint OGTT vizsgálat indikációs körét, eszközrendszerét és a kivitelezés menetét.

a39, Részletesen ismeri a megbetegedések okát, tüneteit, diagnosztikáját, terápiáját, szakápolástanát, transzkulturális aspektusait, valamint az ezekkel kapcsolatos betegoktatási feladatokat az ellátás minden szintjén.

a40, Átfogó ismeretekkel rendelkezik az ápolási folyamat hazai és nemzetközi elemeiről, standardjairól.

a41, Széleskörűen ismeri a gyógyszeres terápia indikációját, a hatásmechanizmusokat, szövődményeket, mellékhatásokat és interakciókat, a különböző gyógyszerformák alkalmazását, ennek eszközrendszerét, a gyógyszerek dozírozását, és a gyógyszereléssel kapcsolatos ápolói feladatokat.

a42, Átfogóan ismeri a menedzsment és ápolásvezetés szerepét, a team munka szervezésének alapelemeit, valamint ismeri a kliensek és hozzátartozóik egyéni és csoportos oktatására vonatkozó alapelveket.

a47, Ismeri a gyógyszerekkel kapcsolatos előkészítési és adagolási feladatokat, a gyógyszerelés és a gyógyszerfelszívás eszközrendszerét.

a48, Ismeri az intracutan, subcutan, intramuscularis, intravénás injekciózás célját, a beadás lehetséges helyeit, a beadás szögét, a szükséges eszközrendszert és a beadás menetét, az infúziós terápia indikációit, céljait, eszközrendszerét (infúziós pumpák, másodlagos, túlnyomásos infúziós terápia) és azok alkalmazását, a cseppszám kiszámításának menetét, az infúziós oldatok típusait, a kanülön keresztül történő gyógyszerelés és vérvétel folyamatát, valamint az EDA kanül alkalmazásának menetét.

a49, Ismeri a hypodermoclysis, a perifériás vénabiztosítás (short, midline), és az intraosszeális kanül indikációit, jellegzetes punkciós helyeit és eszközrendszereit, valamint a kanülok behelyezésének és alkalmazásának menetét.

a51, Ismeri a fő vércsoportrendszereket, a kompatibilitási vizsgálatok kivitelezésének menetét, a fő vérkészítményeket, a transzfúziós terápiával kapcsolatos előkészítési és kivitelezési, betegmegfigyelési feladatokat, továbbá a transzfúziós terápia lehetséges szövődményeit és az ezzel kapcsolatos ápolói teendőket.

a52, Ismeri a preoperatív, posztoperatív és intraoperatív vérmentési technikák eszközrendszerét és folyamatát, valamint a speciális ápolói feladatokat az eljárás során.

a53, Ismeri a malnutríció tüneteit, a mesterséges táplálás indikációs körét, a mesterséges enterális (gyomorba és vékonybélbe) és parenterális táplálási formákat, módokat, eszközrendszereket, a tápszertípusokat, ismeri továbbá a nasogastricus Sengstaken-Blakemore, Linton szonda, és bizonyos postpylorikus szondák alkalmazásának menetét, és a szondák ápolásával kapcsolatos feladatokat, valamint a gyomoröblítés és gyomormosás indikációs körét, eszközrendszerét és kivitelezésük menetét.

a54, Ismeri a vizeletgyűjtés, a mintavétel, a vizsgálat formáit, indikációit, eszközrendszerét és a kivitelezés menetét, ismeri a hólyag teltségi állapot vizsgálatának menetét, a vizeletinkontinencia formáit, a kapcsolódó diagnosztikus vizsgálatok indikációit és kivitelezésük menetét, prevenciók stratégiáit, az egészségfejlesztési feladatokat, kezelési módjait és az alkalmazható segédeszközöket.

a55, Ismeri a férfi és női kliens katéterezésének indikációit, a beavatkozás menetét és a katéter gondozási feladatokat, az urostoma és a suprapubicus katéter ápolási teendőit, valamint a betegoktatási feladatokat az önkatéterezés és hólyagtréning kapcsán.

a56, Ismeri a széklet mintavételi és a székletvér vizsgálatok formáit, indikációs körét, azok eszközrendszerét és kivitelezését, a székletinkontinencia, diarrhoea, obstipatio tüneteit, terápiás és ápolási lehetőségeit (anális eszközök, skybalum eltávolítás, beöntések, bőrápolási teendők, gyógyszeres terápia), és ezek alkalmazásának menetét.

a57, Ismeri az enterostomák típusait, indikációs körét, a stoma lehetséges helyének kimérését, meglévő stomák ápolási teendőit (Koch reservoir kezelés, stoma irrigálás, beöntés, fistula-drain kezelés), és az alkalmazható segédeszközöket.

a58, Ismeri az elsődleges vérzéscsillapítási eljárásokat és az elsődleges sebellátás menetét, a sebtisztítás, a debridement különböző formáit és a sebkimetszés folyamatát, eszközrendszerét, a varratok, kapcsok, és egyéb szövetegyesítő eljárások alkalmazásának és eltávolításának indikációit és kivitelezését, a kompressziós kezelés, a VAC terápia és a Biopteron lámpa indikációs körét és azok alkalmazásának lehetőségeit.

a59, Ismeri a nehezen gyógyuló sebek, decubitus és műtéti sebek típusait, valamint azok komplex ellátásának folyamatát, az alkalmazható kötszertípusokat, ismeri a sebváladék mintavétel indikációit és menetét,

a draincsövek alkalmazásának, drainpalack cseréjének indikációit és menetét, valamint az ezzel kapcsolatos bőrápolási feladatokat.

a60, Ismeri az égett beteg bőrápolásával kapcsolatos ápolási teendőket, speciális ágyakat, fürdetési módszereket és a bőrátültetés utáni ápolási teendőket.

a61, Ismeri a különböző punkciók eszközrendszerét és asszisztenciájának menetét, a hascsapolás és a sürgősségi detenzionálás indikációs körét és a kivitelezés menetét, a különböző punkciók utáni szakápolói feladatokat, a különböző típusú szívóberendezések működésének lényegét és azok alkalmazását.

KÉPESSÉG

b27, Képes az asepsis-antisepsis szabályai és a nozokómiális surveillance kritériumai, valamint az elkülönített hulladékgyűjtés szabályai szerint a munkafolyamatokat ellátni és elláttatni.

b28, Képes mikrobiológiai ismeretei birtokában kórokozótól függően mintavétel alkalmazására.

b29, Képes komplex fizikális betegvizsgálat, anamnéziszfelvétel, betegvizsgálati algoritmusok kivitelezésére, tudatállapot felmérő skálák alkalmazására, egyes laboratóriumi és képalkotó vizsgálatok eredményeinek értékelésére, állapot- és paraméterváltozás észlelésére és megfelelő cselekvésre.

b30, Képes a vitális paraméterek megfigyelését (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, oxigénszaturáció, vénás és artériás, kapilláris mintavétellel vérgáz paraméterek, pulzusszám és minőségek, pulzusdeficit, kapilláris újratelítődési idő, non-invazív méréssel, valamint invazív mérés esetén, az artériás és centrális vénás kanülön keresztül a vérnyomás meghatározását) protokollok szerint önállóan elrendelni és kivitelezni, a kapott eredményeket értékelni, az egészséget a kórostól, valamint az azonnali beavatkozást igénylő állapotot felismerni.

b31, Képes a betegmegfigyelő monitorok alkalmazására, a fizikális és gyógyszeres lázcsillapítás, az Allen-teszt, a carotis massage, a Valsalva manőver és a végtagok Doppler áramlás vizsgálatának elrendelésére és kivitelezésére, a vénás vérvétel eszközeinek önálló megválasztására, a beavatkozás kivitelezésére és a kapott eredmények értékelésére, vércukorszint mérés elrendelésére, a szükséges mintavétel kivitelezésére, a mérő eszköz használatára, valamint az OGTT vizsgálat kivitelezésére.

b32, Képes a megbetegedések okainak, tüneteinek, diagnosztikájának, terápiájának komplex megértésére, az azokkal kapcsolatos kliensoktatási és szakápolási feladatok önálló elvégzésére az ellátás minden szintjén.

b33, Képes önállóan komplex hazai és nemzetközi standardoknak megfelelő ápolási terv és folyamat összeállítására, az ápolók e munkájának irányítására.

b34, Képes az alkalmazott gyógyszercsoportok indikációjával, hatásmechanizmusával, interakcióival, mellékhatásaival kapcsolatos munkaszervezési, tárolási, kliensoktatási és alkalmazási feladatok ellátására, képes protokollok alapján gyógyszer- és dózisrendelésre.

b35, Képes komplex vezetői feladatok ellátására, paramedicinális ellátó team munkájának szervezeti egység szintű, valamint az adott kliens egyéni ellátása során történő koordinálására, betegoktatási programok és tájékoztatók kidolgozására.

b36, Képes a higiénés szükségletek kielégítésével kapcsolatos önálló koordinatív (az intézményben alkalmazandó eszközök, eljárások, folyamatszervezés, az adott kliens esetében a kivitelezés elrendelésére) és

közvetlen feladatok ellátására, a megfelelő ágytípus, ágyhelyzet, testhelyzet, kényelmi eszközök, betegmozgatási és mobilizációs eszközök, eljárások megválasztására és alkalmazására, valamint a folyamat koordinálására.

b43, Képes kanül behelyezésére, használatára, ápolására és eltávolítására, intraosseális kanül behelyezésére, használatára, ápolására és eltávolítására, centrális vénás kanül esetén képes asszisztálni a beavatkozáshoz, képes használni, ápolni és eltávolítani.

b44, Képes az infúziós terápia előkészítésére és kivitelezésére, a cseppszám kiszámítására, beállítására, infúziós pumpák használatára, másodlagos, túlnyomásos infúziós terápia, kanülön keresztül történő gyógyszerelés és vérvétel kivitelezésére, EDA kanül alkalmazására, dehidráció esetén önállóan folyadékpótlás megkezdésére fiziológiás összetételű oldattal intravénás úton.

b45, Képes a transzfúziós terápiával kapcsolatos előkészítési és kivitelezési feladatok (vércsoport-meghatározás, biológiai próba, vérkészítmény beadása, betegmegfigyelés, szövödményekkel kapcsolatos sürgős beavatkozások, dokumentációs feladatok) ellátására, valamint a preoperatív-, postoperatív- és intraoperatív vérmentési technikák alkalmazására.

b46, Képes a kliens állapotával összhangban a táplálkozási szükséglet kielégítésével kapcsolatos ápolási feladatok megszervezésére és kivitelezésére, felismeri a malnutríciót és önállóan dönt a mesterséges táplálás elrendeléséről, a szonda típusáról, a táplálás formájáról, módjáról és a beadandó tápszerről, tápoldatról.

b48, Képes a vizeletürítés szükségletével kapcsolatos ápolói feladatok ellátására és irányítására.

b49, Képes alkalmazni a vizeletgyűjtési- mintavételi- vizsgálati eljárásokat, képes a hólyag teltségi állapotának vizsgálatára, a diagnózis megállapításához tartozó diagnosztikus vizsgálatok indikálására és kivitelezésére, a vizeletinkontinenciával kapcsolatos prevenciós stratégiák kialakítására és alkalmazására, egészségfejlesztési feladatok elvégzésére.

b51, Képes a székletürítés szükségletével kapcsolatos ápolói feladatok ellátására és irányítására.

b53, Képes önállóan az enterostomák helyének meghatározására, a stoma állapotának felmérésére, a meglévő stomák ápolására, Koch rezervoár kezelés kivitelezésére, stoma irrigálására, beöntés, fistula-drain kezelés kivitelezésére és a segédeszközök felírására.

b54, Képes kivitelezni az elsődleges vérzéscsillapítási eljárásokat és az elsődleges sebellátást.

b55, Képes a sebtisztítás, a debridement különböző formái, és protokollok alapján varratok, kapcsok behelyezésére és eltávolítására, és egyéb szövetegyesítő eljárások alkalmazására, kompressziós kezelés, VAC terápia, Bioptron lámpa alkalmazására.

b56, Képes a nehezen gyógyuló sebek, dekubitus és műtéti sebek komplex ellátására, sebváladék mintavételre, a kötszerek megválasztására és felírására, draincsövek behelyezésére és eltávolítására, a bőrápolásra, a drainpalack cseréjére.

b57, Képes az égési sérülés mértékének megfelelő betegágy megválasztására, a súlyosan égett beteg terápiás fürdetésére és a sebkezelés elvégzésére.

b58, Képes asszisztálni punkciók esetén, valamint orvosi rendelésre önállóan kivitelezni a hascsapolást, akut helyzetekben a sürgősségi detenzionálást, képes a punkciók utáni szakápolási feladatok ellátására, a különböző szívóberendezések alkalmazására.

ATTITÚD

c17, Munkáját az emberi élet védelmét, a beteg jól létét középpontba állítva korrekt szakmai magatartás jellemzi.

c22, Szakmai kihívásokra relevánsan reagál.

AUTONÓMIA, FELESSŐÉG

d14, Felelősséget vállal saját és az általa vezetett team tevékenységéért, tudatában van azok lehetséges következményeinek, önállóan dönt.

d15, Minőségi ellátást végez a szakmai irányelveknek megfelelően.

d17, Önállóan alkalmazza szakterületén a különböző jogszabályokban rögzített eljárásokat, módszereket hatás- és feladatkörében folyamatos önellenőrzés mellett.

A tantárgy a sebészeti szakápolás speciális területeinek és komplex ellátási helyzeteinek feldolgozásával mélyíti a hallgatók szakmai kompetenciáit. Hozzájárul a kritikus állapotú és speciális igényű sebészeti betegek ápolásához szükséges differenciált szakmai gondolkodás kialakításához. A kurzus fejleszti az önálló szakmai döntéshozatal, a kockázatfelismerés és a szövődésmegelőzés kompetenciáit. Támogatja az evidencialapú ápolás elveinek alkalmazását és az interdiszciplináris együttműködésben való aktív részvételt.

Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát):

TANTÁRGY NEVE: Sebészet szakápolástana területi gyakorlat II.

Tantárgykód (nappali): SZAP25ANBP0408 Tantárgykód (levelező): SZAP25ALBP0408

TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: Nursing - Clinical training in Surgery II.

Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Egészségtudományi Intézet	Féléves tanóraszám: - Nappali: 96 óra - Levelező: 40 óra	Kreditérték: 4	Tanóra típusa: gyakorlat	Előtanulmányi feltétel(ek): Sebészet szakápolástana I., Sebészet szakápolástana területi gyakorlat I.	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek): nincs vizsga
Tantárgy felelőse: Simon Ildikó	Tantárgy besorolása: kötelező	Ajánlott félév: 4	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: évközi jegy (gyakorlati jegy)
Tantárgy előadója/i:					Értékelés módszere: írásbeli/szóbeli/írásbeli és szóbeli

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A területi gyakorlatok célja, hogy a hallgató:

- képes legyen alap- és középszintű sebészeti ápolási feladatok végrehajtására,
- segíteni tudja a műtėti előkészítést és a biztonságos posztoperatív ellátást,
- felismerje a posztoperatív veszélyjeleket
- betartsa a steril és higiénés szabályokat,
- kommunikáljon és hatékonyan működjön együtt a sebészeti teammel.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák:

Preoperatív ápolási készségek

- Betegfogadás, azonosítás, állapotfelmérés (vérnyomás, pulzus, légzés, hőmérséklet, fájdalomskála).
- Preoperatív teendők ellenőrzése: éhgyomri állapot, laborok, beleegyező nyilatkozatok, gyógyszerelés.
- Bőrfelület előkészítése (fertőtlenítés, borotválás előkészítése, szükséges eszközök összekészítése).
- Beteg pszichés támogatása, szorongáscsökkentő kommunikáció.
- Infúziós terápia előkészítése, infúziós szerelékek használata.

Posztoperatív megfigyelési készségek

- Vitális paraméterek szakszerű mérése és értelmezése.
- Posztoperatív fájdalomértékelés (VAS-skála) és nem gyógyszeres fájdalomcsillapító beavatkozások.
- Légzésmegfigyelés, légzési segédeszközök használata (pl. légzőpipa előkészítése, oktatása).
- Hányinger, légzési depresszió, keringési instabilitás korai jeleinek felismerése.

- Húgyuti katéter és vizeletmennyiség monitorozása.
- Vénás kanülök megfigyelése (phlebitis jelei, átjárhatóság).

Sebellátási készségek

- Sebek állapotának megfigyelése (vörösség, váladék, duzzanat, fájdalom, fertőzés).
- Sebkezelés csere előkészítése vagy végrehajtása felügyelettel.
- Drének megfigyelése: mennyiség, szín, áramlás, rögzítettség.
- Varratszedés előkészítése (eszközök előkészítése, steril tálca összeállítása).

Invazív eszközökhöz kapcsolódó készségek

- Perifériás vénakanülök ápolása, rögzítése, dokumentálása.
- Húgyuti katéter (Foley) kezelésének és ápolásának felügyelet melletti gyakorlása.
- Nasogastricus szonda megfigyelése, ápolása, aspirátum ellenőrzése.
- Drén rendszerek és testüregi csövek megfigyelése (Redon, VAC, Belloc stb.)

Fájdalomcsillapítás és komfortfokozás gyakorlata

- Fájdalom skálák alkalmazása.
- Nem gyógyszeres fájdalomcsillapítás: pozicionálás, hideg/meleg terápia előkészítése, relaxáció támogatása.
- Betegmozgatás, mobilizálás műtét után (ergonómiai elvek betartása).
- Decubitus prevenciós eszközök előkészítése, alkalmazása.

Higiénés és biztonsági készségek

- Kézhygiénés protokoll teljeskörű alkalmazása.
- Steril technika pontos végrehajtása sebészeti környezetben.
- Fertőzésmegelőző eljárások betartása (eszközhasználat, hulladékkezelés, izolációs szabályok).
- Betegbiztonsági alapelvek: esésmegelőzés, aspiratio megelőzése, katéterek biztonságos használata.
- Steril technika betartása minden sebkezelési lépésben.

Dokumentációs készségek

- Ápolási dokumentáció pontos vezetése (állapotváltozás, vitális paraméterek, folyadékmérleg, sebstátusz).
- Műteti és posztoperatív megfigyelési lapok kitöltése.
- Esetleges rendellenességek időben történő jelzése az orvosnak.

Kommunikációs és edukációs készségek

- Empatikus kommunikáció a műtét előtt álló beteggel.
- Posztoperatív edukáció: légzőgyakorlatok, mobilizálás, sebvédelem.
- Család tájékoztatásának támogatása (ápolói kompetencián belül).

Együttműködés a sebész, aneszteziológus, műtős és ápolói team tagjaival.

Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:

Előre kiadott gyakorlati napló tartalmazza a területi gyakorlat során elvégzendő feladatokat. A szükséges ismeretanyag elméleti és gyakorlati része elsajátítható a kapcsolódó Sebészet szakápolástana II. tárgy teljesítése során. A gyakorlati feladatok elvégzését a betegellátó osztályon nyomon követi és támogatja a hallgató gyakorlatáért felelős oktató, vagy mentorápoló.

A tantárgy, illetve kurzus szempontjából az MI használata nem releváns.

A szakmai területi gyakorlat értékelésének módja évközi (gyakorlati) jegy, amely a gyakorlati naplóban elvégzett feladatok, valamint a beadandó esettanulmány alapján adható, értékelése ötfokozatú (gyakorlati jegy) – jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1) – minősítés kell legyen.

A szakmai területi gyakorlat értékelésének kritériuma a mintatantervben meghatározott óraszám alatt a gyakorlati feladatok teljesítése alap- vagy szakellátási intézmény megfelelő, témakörhöz illő betegellátó osztályán, valamint esetismertetés/referátum készítése. A gyakorlati feladatok teljesítéséről gyakorlati naplót, a betegellátó osztályon való jelenlétről jelenléti ívet kell a hallgatónak vezetnie, amelyeket a tárgy felelős oktatójának kell a szorgalmi időszak végéig leadnia, az esettanulmánnyal együtt.

Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Gaál Csaba: Sebészet 11. kiadás videóillusztrációkkal Medicina könyvkiadó Zrt. Budapest, 2021, ISBN: 978-963-226-855-2
- Daróczy Judit: Gyakorlati sebkezelés Medicina könyvkiadó Zrt. Budapest – 2021. ISBN 978-963-226-799-9

Ajánlott irodalom:

- Gaál Csaba: Sebészet 11. kiadás videóillusztrációkkal Medicina könyvkiadó Zrt. Budapest – 2021. ISBN: 978-963-226-855-2
- Daróczy Judit: Gyakorlati sebkezelés Medicina könyvkiadó Zrt. Budapest, 2021, ISBN 978-963-226-799-9

Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:

A tantárgy előadója/oktatója által a MOODLE kurzushoz feltöltött tematika alapján.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

KKK szerint elsajátítandó kompetenciák

TUDÁS

a36, Széleskörűen ismeri a fizikális állapotfelmérés fogalmát, a betegségek kórismézésében használatos fizikális, laboratóriumi és modern képalkotó vizsgálatok alapelemeit, alkalmazási lehetőségeit, indikációit, kivitelezési technikáit, az egyes vizsgálatok korlátait, a vizsgálatok során nyert paraméterek helyes értékelését, az eltérések értelmezését, valamint a különböző állapotfelmérő standard skálákat és ezen skálák alkalmazásának menetét.

a37, Ismeri a vitális paraméterek mérésének indikációs körét, a beavatkozások és a kapott eredmények értékelésének menetét (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, oxigénszaturáció, vénás és artériás/kapilláris mintavétellel vérgáz paraméterek, pulzusszám és minőség, pulzusdeficit, kapilláris újratelítődési idő, non-invazív méréssel, valamint invazív mérés esetén az artériás és centrális vénás kanülön keresztül a vénás vérnyomás meghatározását).

a38, Ismeri a betegmegfigyelő monitorok alkalmazásának menetét, a lázcsillapítási eljárások, az Allen teszt, a carotis massage, a Valsalva manőver és a végtagok Doppler áramlás vizsgálatának indikációs körét és a kivitelezés menetét, a vénás vérvétel, a vércukorszint mérés, valamint OGTT vizsgálat indikációs körét, eszközrendszerét és a kivitelezés menetét.

a39, Részletesen ismeri a megbetegedések okát, tüneteit, diagnosztikáját, terápiáját, szakápolástanát, transzkulturális aspektusait, valamint az ezekkel kapcsolatos betegoktatási feladatokat az ellátás minden szintjén.

a40, Átfogó ismeretekkel rendelkezik az ápolási folyamat hazai és nemzetközi elemeiről, standardjairól.

a41, Széleskörűen ismeri a gyógyszeres terápia indikációját, a hatásmechanizmusokat, szövődményeket, mellékhatásokat és interakciókat, a különböző gyógyszerformák alkalmazását, ennek eszközrendszerét, a gyógyszerek dozírozását, és a gyógyszereléssel kapcsolatos ápolói feladatokat.

a42, Átfogóan ismeri a menedzsment és ápolásvezetés szerepét, a team munka szervezésének alapelemeit, valamint ismeri a kliensek és hozzátartozóik egyéni és csoportos oktatására vonatkozó alapelveket.

a47, Ismeri a gyógyszerekkel kapcsolatos előkészítési és adagolási feladatokat, a gyógyszerelés és a gyógyszerfelszívás eszközrendszerét.

a48, Ismeri az intracutan, subcutan, intramuscularis, intravénás injekciózás célját, a beadás lehetséges helyeit, a beadás szögét, a szükséges eszközrendszert és a beadás menetét, az infúziós terápia indikációit, céljait, eszközrendszerét (infúziós pumpák, másodlagos, túlnyomásos infúziós terápia) és azok alkalmazását, a cseppszám kiszámításának menetét, az infúziós oldatok típusait, a kanülön keresztül történő gyógyszerelés és vérvétel folyamatát, valamint az EDA kanül alkalmazásának menetét.

a49, Ismeri a hypodermoclysis, a perifériás vénabiztosítás (short, midline), és az intraosseális kanül indikációit, jellegzetes punkciós helyeit és eszközrendszereit, valamint a kanülok behelyezésének és alkalmazásának menetét.

a51, Ismeri a fő vércsoportrendszereket, a kompatibilitási vizsgálatok kivitelezésének menetét, a fő vérkészítményeket, a transzfúziós terápiával kapcsolatos előkészítési és kivitelezési, betegmegfigyelési feladatokat, továbbá a transzfúziós terápia lehetséges szövődményeit és az ezzel kapcsolatos ápolói teendőket.

a52, Ismeri a preoperatív, posztoperatív és intraoperatív vérmentési technikák eszközrendszerét és folyamatát, valamint a speciális ápolói feladatokat az eljárás során.

a53, Ismeri a malnutríció tüneteit, a mesterséges táplálás indikációs körét, a mesterséges enterális (gyomorba és vékonybélbe) és parenterális táplálási formákat, módokat, eszközrendszereket, a tápszertípusokat, ismeri továbbá a nasogastricus Sengstaken-Blakemore, Linton szonda, és bizonyos postpylorikus szondák alkalmazásának menetét, és a szondák ápolásával kapcsolatos feladatokat, valamint a gyomoröblítés és gyomormosás indikációs körét, eszközrendszerét és kivitelezésük menetét.

a54, Ismeri a vizeletgyűjtés, a mintavétel, a vizsgálat formáit, indikációit, eszközrendszerét és a kivitelezés menetét, ismeri a hólyag teltségi állapot vizsgálatának menetét, a vizeletinkontinencia formáit, a kapcsolódó diagnosztikus vizsgálatok indikációit és kivitelezésük menetét, prevenciós stratégiáit, az egészségfejlesztési feladatokat, kezelési módjait és az alkalmazható segédeszközöket.

a55, Ismeri a férfi és női kliens katéterezésének indikációit, a beavatkozás menetét és a katéter gondozási feladatokat, az urostoma és a suprapubicus katéter ápolási teendőit, valamint a betegoktatási feladatokat az önkatéterezés és hólyagtréning kapcsán.

a56, Ismeri a széklet mintavételi és a székletvér vizsgálatok formáit, indikációs körét, azok eszközrendszerét és kivitelezését, a székletinkontinencia, diarrhoea, obstipatio tüneteit, terápiás és ápolási lehetőségeit (anális eszközök, skybalum eltávolítás, beöntések, bőrápolási teendők, gyógyszeres terápia), és ezek alkalmazásának menetét.

a57, Ismeri az enterostomák típusait, indikációs körét, a stoma lehetséges helyének kimérését, meglévő stomák ápolási teendőit (Koch reservoir kezelés, stoma irrigálás, beöntés, fistula-drain kezelés), és az alkalmazható segédeszközöket.

a58, Ismeri az elsődleges vérzéscsillapítási eljárásokat és az elsődleges sebellátás menetét, a sebtisztítás, a debridement különböző formáit és a sebkimetszés folyamatát, eszközrendszerét, a varratok, kapcsok, és egyéb szövetegyesítő eljárások alkalmazásának és eltávolításának indikációit és kivitelezését, a kompressziós kezelés, a VAC terápia és a Bioptron lámpa indikációs körét és azok alkalmazásának lehetőségeit.

a59, Ismeri a nehezen gyógyuló sebek, decubitus és műtéti sebek típusait, valamint azok komplex ellátásának folyamatát, az alkalmazható kötszertípusokat, ismeri a sebváladék mintavétel indikációit és menetét, a draincsövek alkalmazásának, drainpalack cseréjének indikációit és menetét, valamint az ezzel kapcsolatos bőrápolási feladatokat.

a60, Ismeri az égett beteg bőrápolásával kapcsolatos ápolási teendőket, speciális ágyakat, fürdetési módszereket és a bőrátültetés utáni ápolási teendőket.

a61, Ismeri a különböző punkciók eszközrendszerét és asszisztenciájának menetét, a hascsapolás és a sürgősségi detenzionálás indikációs körét és a kivitelezés menetét, a különböző punkciók utáni szakápolói feladatokat, a különböző típusú szívóberendezések működésének lényegét és azok alkalmazását.

KÉPESSÉG

b27, Képes az asepsis-antisepsis szabályai és a nozokómiális surveillance kritériumai, valamint az elkülönített hulladékgyűjtés szabályai szerint a munkafolyamatokat ellátni és elláttatni.

b28, Képes mikrobiológiai ismeretei birtokában kórokozótól függően mintavétel alkalmazására.

b29, Képes komplex fizikális betegvizsgálat, anamnézisfelvétel, betegvizsgálati algoritmusok kivitelezésére, tudatállapot felmérő skálák alkalmazására, egyes laboratóriumi és képalkotó vizsgálatok eredményeinek értékelésére, állapot- és paraméterváltozás észlelésére és megfelelő cselekvésre.

b30, Képes a vitális paraméterek megfigyelését (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, oxigénszaturáció, vénás és artériás, kapilláris mintavétellel vérgáz paraméterek, pulzusszám és minőség, pulzusdeficit, kapilláris újratelítődési idő, non-invazív méréssel, valamint invazív mérés esetén, az artériás és centrális vénás kanülön keresztül a vérnyomás meghatározását) protokollok szerint önállóan elrendelni és kivitelezni, a kapott eredményeket értékelni, az egészségest a kórostól, valamint az azonnali beavatkozást igénylő állapotot felismerni.

b31, Képes a betegmegfigyelő monitorok alkalmazására, a fizikális és gyógyszeres lázcsillapítás, az Allen-teszt, a carotis massage, a Valsalva manőver és a végtagok Doppler áramlás vizsgálatának elrendelésére és kivitelezésére, a vénás vérvétel eszközeinek önálló megválasztására, a beavatkozás kivitelezésére és a kapott eredmények értékelésére, vércukorszint mérés elrendelésére, a szükséges mintavétel kivitelezésére, a mérő eszköz használatára, valamint az OGTT vizsgálat kivitelezésére.

b32, Képes a megbetegedések okainak, tüneteinek, diagnosztikájának, terápiájának komplex megértésére, az azokkal kapcsolatos kliensoktatási és szakápolási feladatok önálló elvégzésére az ellátás minden szintjén.

b33, Képes önállóan komplex hazai és nemzetközi standardoknak megfelelő ápolási terv és folyamat összeállítására, az ápolók e munkájának irányítására.

b34, Képes az alkalmazott gyógyszer-csoportok indikációjával, hatásmechanizmusával, interakcióival, mellékhatásaival kapcsolatos munkaszervezési, tárolási, kliensoktatási és alkalmazási feladatok ellátására, képes protokollok alapján gyógyszer- és dózisrendelésre.

b35, Képes komplex vezetői feladatok ellátására, paramedicinális ellátó team munkájának szervezeti egység szintű, valamint az adott kliens egyéni ellátása során történő koordinálására, betegoktatási programok és tájékoztatók kidolgozására.

b36, Képes a higiénés szükségletek kielégítésével kapcsolatos önálló koordinatív (az intézményben alkalmazandó eszközök, eljárások, folyamatszervezés, az adott kliens esetében a kivitelezés elrendelésére) és közvetlen feladatok ellátására, a megfelelő ágtyípus, ágyhelyzet, testhelyzet, kényelmi eszközök, betegmozgatási és mobilizációs eszközök, eljárások megválasztására és alkalmazására, valamint a folyamat koordinálására.

b43, Képes kanül behelyezésére, használatára, ápolására és eltávolítására, intraosszeális kanül behelyezésére, használatára, ápolására és eltávolítására, centrális vénás kanül esetén képes asszisztálni a beavatkozáshoz, képes használni, ápolni és eltávolítani.

b44, Képes az infúziós terápia előkészítésére és kivitelezésére, a cseppszám kiszámítására, beállítására, infúziós pumpák használatára, másodlagos, túlnyomásos infúziós terápia, kanülon keresztül történő gyógyszerelés és vérvétel kivitelezésére, EDA kanül alkalmazására, dehidráció esetén önállóan folyadékpótlás megkezdésére fiziológias összetételű oldattal intravénás úton.

b45, Képes a transzfúziós terápiával kapcsolatos előkészítési és kivitelezési feladatok (vércsoport-meghatározás, biológiai próba, vérkészítmény beadása, betegmegfigyelés, szövödményekkel kapcsolatos sürgős beavatkozások, dokumentációs feladatok) ellátására, valamint a preoperatív-, postoperatív- és intraoperatív vérmentési technikák alkalmazására.

b46, Képes a kliens állapotával összhangban a táplálkozási szükséglet kielégítésével kapcsolatos ápolási feladatok megszervezésére és kivitelezésére, felismeri a malnutríciót és önállóan dönt a mesterséges táplálás elrendeléséről, a szonda típusáról, a táplálás formájáról, módjáról és a beadandó tápszerről, tápoldatról.

b48, Képes a vizeletürítés szükségletével kapcsolatos ápolói feladatok ellátására és irányítására.

b49, Képes alkalmazni a vizeletgyűjtési- mintavételi- vizsgálati eljárásokat, képes a hólyag teltségi állapotának vizsgálatára, a diagnózis megállapításához tartozó diagnosztikus vizsgálatok indikálására és kivitelezésére, a vizeletinkontinenciával kapcsolatos prevenciós stratégiák kialakítására és alkalmazására, egészségfejlesztési feladatok elvégzésére.

b51, Képes a székletürítés szükségletével kapcsolatos ápolói feladatok ellátására és irányítására.

b53, Képes önállóan az enterostomák helyének meghatározására, a stoma állapotának felmérésére, a meglévő stomák ápolására, Koch rezervoár kezelés kivitelezésére, stoma irrigálására, beöntés, fistula-drain kezelés kivitelezésére és a segédeszközök felírására.

b54, Képes kivitelezni az elsődleges vérzéscsillapítási eljárásokat és az elsődleges sebellátást.

b55, Képes a sebtisztítás, a debridement különböző formái, és protokollok alapján varratok, kapcsok behelyezésére és eltávolítására, és egyéb szövetegyesítő eljárások alkalmazására, kompressziós kezelés, VAC terápia, Bioptron lámpa alkalmazására.

b56, Képes a nehezen gyógyuló sebek, dekubitus és műtéti sebek komplex ellátására, sebvádék mintavételre, a kötszerek megválasztására és felírására, drainsövek behelyezésére és eltávolítására, a bőrápolásra, a drainpalack cseréjére.

b57, Képes az égési sérülés mértékének megfelelő betegágy megválasztására, a súlyosan égett beteg terápiás fürdetésére és a sebkezelés elvégzésére.

b58, Képes asszisztálni punkciók esetén, valamint orvosi rendelésre önállóan kivitelezni a hascsapolást, akut helyzetekben a sürgősségi detenzionálást, képes a punkciók utáni szakápolási feladatok ellátására, a különböző szívóberendezések alkalmazására.

ATTITÚD

c17, Munkáját az emberi élet védelmét, a beteg jól létét középpontba állítva korrekt szakmai magatartás jellemzi.

c22, Szakmai kihívásokra relevánsan reagál.

AUTONÓMIA, FELESSŐÉG

d14, Felelősséget vállal saját és az általa vezetett team tevékenységéért, tudatában van azok lehetséges következményeinek, önállóan dönt.

d15, Minőségi ellátást végez a szakmai irányelveknek megfelelően.

d17, Önállóan alkalmazza szakterületén a különböző jogszabályokban rögzített eljárásokat, módszereket hatás- és feladatkörében folyamatos önellenőrzés mellett.

A gyakorlat során a hallgatók komplex sebészeti ellátási helyzetekben, fokozatosan növekvő önállósággal végzik ápolói feladataikat. Fejlődik a klinikai döntéshozatali képességük, a prioritások felállítása és a beteg állapotváltozásaira adott adekvát reakciójuk. A kurzus elősegíti a szakmai felelősségvállalás, az etikus betegellátás és a hatékony szakmai kommunikáció megerősödését. A hallgatók integrálják az elméleti tudást, a gyakorlati készségeket és a szakmai attitűdöt a biztonságos, magas színvonalú sebészeti betegellátás érdekében.

Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát):

TANTÁRGY NEVE: Népegészségügy és menedzsment II.

Tantárgykód (nappali): SZAP25ANBP0410 Tantárgykód (levelező): SZAP25ALBP0410

TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: Public health and management II.

Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Egészségtudományi Intézet	Féléves tanóraszám: - Nappali: 24 óra - Levelező: 8 óra	Kreditérték: 3	Tanóra típusa: előadás	Előtanulmányi feltétel(ek): Népegészségügy és menedzsment I.	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek): aláírás
Tantárgy felelőse: Dr. Stubnya Gusztáv Róbert	Tantárgy besorolása: kötelező	Ajánlott félév: 4	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: vizsga (kollokvium)
Tantárgy előadója/i: Dr. Stubnya Gusztáv Róbert					Értékelés módszere: írásbeli/szóbeli/írásbeli és szóbeli

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A tantárgy célja, hogy a hallgatók átfogó képet kapjanak a népegészségügy, az epidemiológia és a megelőzés alapelveiről, valamint ezek gyakorlati alkalmazásáról és az egészség multidiszciplináris értelmezéséről. A kurzus hozzájárul a lakossági egészségi állapot elemzéséhez szükséges szemlélet kialakításához, továbbá a prevenció programok, infekciókontroll és AMR-kezelés alapvető ismereteinek elsajátításához.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák:

Fókusz és cél: Népegészségügy, epidemiológia, prevenció, higiéné, AMR - A lakosság egészségi állapotának elemzése, megelőző programok és egészségfejlesztés ismerete. Népegészségügyi és epidemiológiai alapfogalmak

- A magyar lakosság egészségi állapota
- Leleki egészség és stresszkezelés
- Egészségfejlesztő egészségügyi intézmények
- Gyermekkori prevenció, védőoltások, SMA szűrés
- Felnőttkori prevenció, szűrővizsgálatok
- Betegbiztonság
- Infekció kontroll és higiéné – alapelvek, kézhigiéné, steril technikák, nozokomiális fertőzések megelőzése, esettanulmányok
- Antimikrobiális rezisztencia – AMR alapfogalmak, terjedés, patogének, stewardship szerepe, ápolók feladatai, protokollok
- Fenntartható egészségügy, klímahatások
- Globális népegészségügyi kihívások

Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:

Frontális előadás, interaktív előadáselemek, esettanulmány-elemzés (infekciókontroll, betegbiztonság, AMR), kiscsoportos szituációs feladatok, projektmunka, önálló felkészülést igénylő irodalomfeldolgozás. A félév végén tesztvizsga méri a megszerzett ismereteket.

A tárgy, illetve kurzus során az esetleges feladatok elkészítéséhez bármilyen MI-vel működő alkalmazás felhasználható, amennyiben annak forrásjelölése a KRE MI-útmutatója alapján megfelelő.

A tantárgy értékelésének módja kollokvium, amely a félév tananyagából tett írásbeli vizsga. A vizsgát ötfokozatú (jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)) érdemjeggyel kell értékelni. Elégtelen osztályzatot csak a javítóvizsga szabályai szerint lehet kijavítani, amelyről a hatályos Tanulmányi és Vizsgaszabályzat rendelkezik. A vizsgát az egyetemi szabályoknak megfelelően a vizsgaidőszakban kell meghirdetni.

A vizsgára bocsátás feltétele az aláírás, amely megszerzésének kritériuma kötelező foglalkozásokon való aktív részvétel, valamint a zárthelyi dolgozat teljesítése. A részvétel ellenőrzésének módját, a hallgatók távolmaradásának következményeit és a félév aláírásának feltételeit a tantárgyfelelős oktató állapítja meg, melyről a hallgatók az első órán kapnak tájékoztatást.

Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Ádány Róza, Kiss István, Paulik Edit, Sándor János, Ungvári Zoltán (2023): Megelőző orvostan és népegészségtan. Medicina ISBN 9789632269078
- OECD:Health at a glance 2025 (OECD indicators) ISBN 978-92-64-45888-8 (PDF)

Ajánlott irodalom:

- Garaj Erika (szerk.): Egészségügyi szervezetek menedzsmentje. Akadémia, Budapest, 2020. Elérhető online: https://mersz.hu/dokumentum/m686eszm_3/
- Ádány R., Vargáné Hajdú P.: Epidemiológiai szótár. Medicina, Budapest, 2003. ISBN 963 242 788 2
- Monostori Judit-Őri Peter-Speder Zsolt (szerk.): Demográfiai portré 2015. KSH, Budapest, 2015. ISSN 2061 3741 Elérhető online: <https://www.demografia.hu/kiadvanyokonline/index.php/demografiaiportre/article/view/2485/2483>
- Dr. Boncz Imre (szerk.): Egészségügyi finanszírozási, menedzsment és minőségbiztosítási alapismeretek, Medicina, TÁMOP 4.1.2-08/1/A-2009-0061, Azonosági szám: 3584

Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:

A tantárgy előadója/oktatója által a MOODLE kurzushoz feltöltött tematika alapján.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

KKK szerint elsajátítandó kompetenciák

TUDÁS

a9, Részletesen ismeri a közegészségtan-járványtan tárgyát, feladatait, felosztását, módszereit, a munkaegészségtan alapfogalmait, a megelőzés lehetőségeit, a környezet hatását az emberre.

a10, Részletesen ismeri a mikrobiológia tárgyát, feladatait, felosztását, a mikrobák felosztását, és mindazon jellemzőit, amelyek lényegesek a fertőzések kialakulásában.

a12, Ismeri az asepsis-antisepsis, nosocomialis surveillance fogalmait, a szelektív hulladékgyűjtés lényegét és menetét.

a16, Ismeri a személyiség fogalmát, a személyiség tipológiákat, az érett személyiség jellemzőit, az önismeret és önértékelés aspektusait, az egészségpszichológia alapjait, a különböző életszakaszok fejlődés lélektani alapjait, a konfliktusok fajtáit, okait.

a17, Átfogóan ismeri a pszichológia vizsgálati területeit, módszereit, a pszichológia legfontosabb irányzatait, tudományterületeit, illetve ezek alapproblémáit.

a18, Részletesen ismeri a terapeuta munka alapelveit, jellemzőit, intervenciók szintjeit, az ápolási és betegvezetési folyamat összefüggéseit, a betegvezetés elméleti alapjait, formáit, a paramedikális tanácsadás szintjeit, készségeit és stratégiáit, személyiségének és szakmai felkészültségének folyamatos, tervszerűen tudatos fejlesztésének lehetőségeit.

a19, Ismeri az etikai alapfogalmakat, az etikus betegellátás jellemzőit, hazai viszonylatban az egészségügyi rendszerben előforduló etikai problémákat és azok lehetséges megoldási lehetőségeit, alternatíváit.

a20, Ismeri a jogi alapfogalmakat, a jogszerű betegellátás jellemzőit, hazai viszonylatban az egészségügyi rendszerben előforduló főbb jogi problémákat és azok lehetséges megoldási lehetőségeit, alternatíváit, valamint a kliensek és az ellátást végzők jogait és kötelezettségeit.

a21, Széleskörűen ismeri a jogi alapfogalmakat, a jogszerű betegellátás jellemzőit, hazai viszonylatban az egészségügyi rendszerben előforduló főbb jogi problémákat és azok lehetséges megoldási lehetőségeit, alternatíváit, valamint a kliensek és az ellátást végzők jogait és kötelezettségeit.

a22, Részletesen ismeri a demográfiai alapmutatókat, a népesség egészségi állapotát jellemző epidemiológiai mutatószámokat, a főbb népbetegségek gyakoriságát, rizikófaktorait, a népegészségügyi törekvéseket, tevékenységi köröket, a szociológiai, egészségpszichológiai és kulturális elméleteket és szemléletmódot, ismeri az egészségmegőrzés és -fejlesztés szociológiai, egészségpszichológiai megközelítését.

a25, Átfogóan ismeri az egészség és az egészségfejlesztés fogalmait, módszereit, holisztikus szemléletét, az egészségfejlesztő tevékenységeket, az egészségfejlesztés modelljeit, valamint az egészség-tanácsadás lényegét.

a27, Ismeri a pedagógia fogalmait, jellegzetességeit.

a29, Átfogóan ismeri a bizonyítékokon alapuló ápolás, orvoslás szemléletét, a kutatás, irodalomkutatás folyamatát, az adatgyűjtési módszereket, az adatbázis készítésének menetét, a statisztikai programokat, az egyváltozós statisztikai eljárásokat, az eredmények értelmezésének, értékelésének menetét, kritikus gondolkodással bír.

a31, Ismeri a menedzsment alapvető fogalmait és feladatait, az ellátórendszer szereplőit és azok tevékenységi körét, hatáskörét.

a34, Ismeri a munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelményeket, tűzvédelmi előírásokat, a mindenkor hatályos jogszabályi előírásokat, és az uniós szabályokat, ismeri a munkavállaló egészségét, és biztonságát veszélyeztető kockázatokat, és a munkaeszközök biztonságos használatát.

KÉPESSÉG

b14, Egyéni és közösségi szinten képes felmérni a lakosság egészségi állapotát, prioritásokat meghatározni, és képessé válik hatékony beavatkozás megtervezésére, végrehajtására.

b15, Szakterületének megfelelően képes aktívan közreműködni a népegészségügyi kérdések megoldásában, szűrővizsgálatok szervezésében és kivitelezésében, egészségfejlesztő anyagok készítésében és alkalmazásában.

b16, Képes egyéni egészségtervet készíteni, egészség-tanácsadást végezni, és a közösség egészségi állapotának javítása érdekében eredményesen együttműködni a team tagokkal.

b22, Képes költségérzékeny döntések meghozatalára és a humánerőforrás optimális felhasználására a tevékenységei során.

b23, Képes középvezetőként hatékonyan közreműködni szervezői feladatok ellátásában.

b24, Képes a munkáját a bizonyítékokon alapuló ellátás alapelveinek és gyakorlati szempontjainak figyelembevételével a minőségügyi rendszer előírásai alapján végezni, a minőség javítása érdekében a különböző módszereket, eszközöket összehangoltan alkalmazni.

b25, Képes mikrobiológiai ismeretei birtokában a fertőző betegségek és járványok felismerésére, azok megelőzésében való közreműködésre. Képes a munkavégzése során betartani és betartatni a munkavédelmi, balesetvédelmi és tűzvédelmi előírásokat.

ATTITÚD

c3, Munkája során betartja az egészségügyi dolgozókra vonatkozó kötelezettségeket, és felismeri felelősségének határait.

c6, Szociokulturális érzékenységgel és társadalmi felelősségvállalással rendelkezik.

c10, Törekszik és fontosnak tartja az ismeretek szakszerű átadását.

c12, Értékelni tud lehetőségeket, mérlegelni tud kockázatokat, alternatívákat és következményeket, képes kompromisszumos megoldásokra.

c13, Azonosul az erőforrások költségtudatos felhasználásával, nyitott az ellátás minőségének javítását célzó változtatásokra.

c14, Elkötelezett a munkavédelmi, balesetvédelmi és tűzvédelmi előírások betartásában és betartatásában.

AUTONÓMIA, FELESSŐÉG

d5, Partneri szinten együttműködik az egészségügyi és szociális ellátórendszer tagjaival.

d7, Felelősséggel használja intézményeinek erőforrásait.

d9, Felelősséggel végez egészség-megőrző, egészségfejlesztő feladatokat.

d11, Munkáját a munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelményeket, valamint a mindenkor hatályos törvényi előírásokat betartva önállóan végzi.

A tantárgy a népegészségügyi és epidemiológiai tudás és szemlélet megalapozásával képessé teszi a hallgatókat a lakosság egészségi állapotát determináló faktorok rendszerszintű értelmezésére és a prevenció különböző szintjeinek alkalmazására. Az epidemiológiai alapfogalmak és mutatók gyakorlati alkalmazása, valamint a szűrőprogramok és megelőző beavatkozások tervezése és értékelése fejleszti az adatelemzési és kritikai gondolkodási készségeket. Az infekciókontrollal, megbíztonsággal és antimikrobiális rezisztenciával kapcsolatos esettanulmányok elősegítik a protokollalapú döntéshozatalt. A projektmunkák támogatják az önálló szakmai véleményalkotást, a prevenció javaslatok megfogalmazását, valamint az együttműködésen alapuló szakmai attitűd fejlődését.

Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát):

Ötödik félév tantárgyai

TANTÁRGY NEVE: Lelkigondozás

Tantárgykód (nappali): SZAP25ANBP0501 **Tantárgykód (levelező):** SZAP25ALBP0501

TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: Pastoral Care

Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Szociális Munka és Diakónia Intézet	Féléves tanóraszám: - Nappali: 24 óra - Levelező: 8 óra	Kreditérték: 3	Tanóra típusa: előadás	Előtanulmányi feltétel(ek): Pszichológiai alapismeretek – életkorok pszichológiája	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek): aláírás
Tantárgy felelőse: Dr. habil. Siba Balázs	Tantárgy besorolása: kötelező	Ajánlott félév: 5	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: vizsga (kollokvium)
Tantárgy előadója/i: Donhauzer-Drabik Rózsa					Értékelés módszere: írásbeli/szóbeli/írásbeli és szóbeli

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a keresztyén lelkigondozás alapelveivel, spirituális és gyakorlati dimenzióival, és olyan szemléletet, attitűdöt és alapismereteket sajátítsanak el, amelyek segítik őket a diakóniai szolgálatuk során az emberek kísérésében, meghallgatásában és a reménység közvetítésében.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák:

A lelkigondozás fogalma és értelmezési keretei

- A lelkigondozás és a pszichoterápia határterületei A lelkigondozás meghatározása és célja
- Teológiai és pszichológiai határmezsgyék
- Lelkigondozás és más segítő kapcsolatok

A lelkigondozó személyisége és attitűdje

- A keresztyén lelkigondozó szerepe, hivatása és határai
- A segítő személyiségjegyei, belső tartása
- Hivatás, elköteleződés és spiritualitás

- Önreflexió és szakmai önismeret
- Lelkigondozói önreflexió, spiritualitás és megküzdőképesség

A lelkigondozás kommunikációs dimenziói

- Kommunikáció elméleti alapjai a segítő kapcsolatban
- Verbális és nonverbális jelzések
- Biblia, rítusok, imádság, szimbólumok használata
- Aktív figyelem, elfogadás, empátia

A segítő beszélgetés struktúrája

- A segítő hallgatás és jelenlét spirituális dimenziói
- A lelkigondozói interjú lépései
- Tematikus és nyitott beszélgetés
- A problémafeltárás és értelmezés folyamata

Különleges helyzetek és módszerek

- Krízisintervenció lelkigondozói szemlélettel
- Szenvedés, bűn, megbocsátás és reménység a lelkigondozásban
- Spirituális elakadások, istenkép, büntudat, értelmetlenség érzése
- A gyász, betegség és halál keresztény értelmezése
- Lelkigondozás különleges élethelyzetekben: válás, újrakezdés, hivatásválság
- „Lelki elsősegély” – rövid, alkalmoszerű lelkigondozói találkozások vezetése

Közösségi lelkigondozás

- Lelkigondozás és rendszerszemlélet
- Lelkigondozás gyülekezetben, kórházban, iskolában
- A megbékélés és kiengesztelődés lehetőségei a lelkigondozásban
- Gyászolók és veszteséget megélők kísérése

Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:

Frontális oktatás.

A tárgy, illetve kurzus során az esetleges feladatok elkészítéséhez bármilyen MI-vel működő alkalmazás felhasználható, amennyiben annak forrásjelölése a KRE MI-útmutatója alapján megfelelő.

A tantárgy értékelésének módja kollokvium, amely a félév tananyagából tett írásbeli vizsga. A vizsgát ötfokozatú (jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)) érdemjeggyel kell értékelni. Elégtelen osztályzatot csak a javítóvizsga szabályai szerint lehet kijavítani, amelyről a hatályos Tanulmányi és Vizsgaszabályzat rendelkezik. A vizsgát az egyetemi szabályoknak megfelelően a vizsgaidőszakban kell meghirdetni.

A vizsgára bocsátás feltétele az aláírás, amely megszerzésének kritériuma kötelező foglalkozásokon való aktív részvétel, valamint a zárthelyi dolgoza teljesítése. A részvétel ellenőrzésének módját, a hallgatók

távolmaradásának következményeit és a félév aláírásának feltételeit a tantárgyfelelős oktató állapítja meg, melyről a hallgatók az első órán kapnak tájékoztatást.

Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Szabóné László Lilla. (2024). Poimenika. A lelkigondozás elmélete. Budapest: KRE – L'Harmattan. ISBN 978 963 646 073 0
- Hézser Gábor (2023). Pasztorálpszichológia [rendszerszemléletű alapok és gyakorlati szempontok segítőknék]. Budapest: Kálvin Kiadó. ISBN 978 963 558 535 9

Ajánlott irodalom:

- Burns, Jr. J. Patout; Trigg, Joseph W.; Young, Robin Darling; Wickes, Jeffrey T. (2023): Theological Anthropology, Revised and Expanded Edition (Ad Fontes: Early Christian Sources). Fortress Press, ISBN-10: 1506449409; ISBN-13: 978-1506449401.
- Schipani, Daniel S. (2024): Spiritual Care in Our Multifaith World: A Primer on Practice and Theory. Eugene, OR: Wipf & Stock. ISBN-10: 1666731560; ISBN-13: 978-1666731569

Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:

A tantárgy előadója/oktatója által a MOODLE kurzushoz feltöltött tematika alapján.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

KKK szerint elsajátítandó kompetenciák

TUDÁS

a15, Részletesen ismeri a kommunikáció alapelemeit, formáit, irányait, csatornáit, az életkornak megfelelő kommunikációs stratégiákat, a problémafeltáró és problémamegoldó, valamint ösztönző kommunikáció jellegzetességeit.

a16, Ismeri a személyiség fogalmát, a személyiség tipológiákat, az érett személyiség jellemzőit, az önismeret és önértékelés aspektusait, az egészségpszichológia alapjait, a különböző életszakaszok fejlődés lélektani alapjait, a konfliktusok fajtáit, okait.

a17, Átfogóan ismeri a pszichológia vizsgálati területeit, módszereit, a pszichológia legfontosabb irányzatait, tudományterületeit, illetve ezek alapproblémáit.

a22, Részletesen ismeri a demográfiai alapmutatókat, a népesség egészségi állapotát jellemző epidemiológiai mutatószámokat, a főbb népbetegségek gyakoriságát, rizikófaktorait, a népegészségügyi törekvéseket, tevékenységi köröket, a szociológiai, egészségpszichológiai és kulturális elméleteket és szemléletmódot, ismeri az egészségmegőrzés és - fejlesztés szociológiai, egészségpszichológiai megközelítését.

KÉPESSÉG

b11, Képes adekvát, a partnerhez igazított szakmai kommunikáció folytatására, szóban és írásban is, hatékonyan kommunikál a pácienssel, családdal, közösséggel, az interperszonális készségek révén képes a bizalom kialakítására a pácienssel, családdal, közösséggel.

b12, Képes a hivatása gyakorlása során a szükséges pszichológiai alap alkalmazására, pszichoszomatikus szemlélet követésére, képes a beteg és az egészségügyi szakember interperszonális kapcsolatában felmerülő problémák adekvát kezelésére, a beteg ember speciális pszichés jellemzőinek felismerésére és alapvető kezelésére.

ATTITÚD

c1, Elkötelezett az emberi élet védelme iránt.

c2, Munkája során tiszteletben tartja az emberi méltóságot, valamint az alapvető emberi és betegjogokat.

c5, Empatikus módon viszonyul a kliensekhez.

c7, Elkötelezett a minőségi szakmai munkavégzés mellett.

c9, Holisztikus, reflektív szemlélettel rendelkezik.

AUTONÓMIA, FELELŐSÉG

d5, Partneri szinten együttműködik az egészségügyi és szociális ellátórendszer tagjaival.

d8, Felelősségének tudatában fejleszti a vele kapcsolatba kerülők személyiségét, egészségtudatos magatartását.

A tantárgy a KKK-ban megfogalmazott kompetenciák eléréséhez azzal járul hozzá, hogy a hallgatók a lelkipozíciói beszélgetés alaplépéseit, az aktív figyelem és empatikus jelenlét gyakorlati alkalmazását, valamint a krízishelyzetekben használható segítő beavatkozások alapjait sajátítják el.

Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát):

TANTÁRGY NEVE: Angol egészségügyi szaknyelv

Tantárgykód (nappali): SZAP25ANBP0503 Tantárgykód (levelező): SZAP25ALBP0503

TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: Medical English

Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Egészségtudományi Intézet	Féléves tanóraszám: - Nappali: 48 óra - Levelező: 16 óra	Kreditérték: 3	Tanóra típusa: gyakorlat	Előtanulmányi feltétel(ek):	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek): aláírás
Tantárgy felelőse: Dr. Hernádfői Márk Viktor	Tantárgy besorolása: kötelező	Ajánlott félév: 5	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: évközi jegy (gyakorlati jegy)
Tantárgy előadója/i: Dr. Hernádfői Márk Viktor					Értékelés módszere: írásbeli/szóbeli/írásbeli és szóbeli

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

Az angol egészségügyi szaknyelvi tantárgy célja, hogy a hallgatók fejlesszék szakmai angol nyelvtudásukat, amely elengedhetetlen a nemzetközi egészségügyi kommunikációban és dokumentációban. A tantárgy célja, hogy a hallgatók képesek legyenek hatékonyan kommunikálni angol nyelven különböző egészségügyi helyzetekben, például betegségek diagnosztizálásában, kezelési terv kidolgozásában és szakmai beszélgetések során. Emellett a tantárgy segít a hallgatóknak a szakmai szakszavak és terminológia helyes használatában, valamint a tudományos és szakmai anyagok, például kutatási cikkek és jelentések megértésében és előállításában.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák:

A hallgatók gyakorolják az alapvető egészségügyi szakmai kommunikációt angol nyelven, különös tekintettel a beteggel és az egészségügyi team tagjaival folytatott mindennapi kommunikációra. Megismerik az anamnéziszfelvételt, a beteg állapotának ismertetését, a panaszok és tünetek leírását, valamint a vizsgálatok és beavatkozások magyarázatának angol nyelvű kifejezéseit.

A gyakorlati képzés során a hallgatók használják az egészségügyi dokumentációhoz kapcsolódó alapvető angol nyelvi kifejezéseket, beleértve az ápolási dokumentációt, zárójelentéseket, ápolási tervek és szakmai feljegyzések alapvető terminológiáját. Gyakorolják a gyógyszerek alkalmazásával, adagolásával, mellékhatásaival és a betegbiztonsággal kapcsolatos angol nyelvű kommunikációs formákat.

A hallgatók megismerik a leggyakoribb betegségekhez, diagnosztikai vizsgálatokhoz és kezelési eljárásokhoz kapcsolódó angol nyelvű szakmai szókincset, valamint gyakorolják az egészségneveléshez és betegeledukációhoz kapcsolódó kifejezések használatát. A tananyag tartalmazza az egyszerű szakmai szövegek, útmutatók és

tudományos összefoglalók értelmezésének és rövid szakmai információk angol nyelvű megfogalmazásának alapjait az egészségügyi ellátás mindennapi gyakorlatához igazodva.

Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:

Frontális és interaktív gyakorlati órák, csoportos munka, szimulált helyzetgyakorlatok.

A feladat elkészítéséhez az alábbi MI-alkalmazások használata engedélyezett: fordítóprogram: Deepl

A tárgy értékelésének módja ötfokozatú (jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1) gyakorlati jegy, amely a tanórán elvégzett gyakorlati feladatok és zárthelyi dolgozat alapján kerül megállapításra. Az gyakorlati jegy a szorgalmi időszak végén kerül megállapításra. A gyakorlati érdemjegy javításáról a hatályos Szervezeti és Működési Szabályzat III. rész. Hallgatói követelményrendszer, Tanulmányi és Vizsgaszabályzat rendelkezik.

A gyakorlati jegy megszerzésének kritériuma a kötelező foglalkozásokon való aktív részvétel, valamint a zárthelyi dolgozat teljesítése. A gyakorlatokon a részvétel és a gyakorlati követelmények teljesítése kötelező, a hallgató nem szerezheti meg a gyakorlati tárgy kreditpontját, ha a hiányzása meghaladja félévénként a heti óraszám háromszorosát. A részvétel ellenőrzésének módját, a hallgatók távolmaradásának következményeit és a félév aláírásának feltételeit a tantárgyfelelős oktató állapítja meg, melyről a hallgatók az első órán kapnak tájékoztatást.

Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Kapornaki Györgyné: Egészségügyi angol nyelvkönyv, 2022, Szega Books Kiadó, ISBN: 978 963 9702 813
- Glendinning, Howard: Professional english in use medicine, Cambridge, 2007, ISBN
- Allum, McGarr: Cambridge English for Nursing Intermediate Plus Student's Book with Audio CDs (2), Cambridge 2009

Ajánlott irodalom:

- Tony Grice: Oxford English For Careers: Nursing 1 SB. Oxford University Press, 2007. ISBN: 9780194569774
- Tony Grice: Oxford English For Careers: Nursing 2 SB. Oxford University Press, 2008 ISBN: 9780194569880

Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:

A tantárgy előadója/oktatója által a MOODLE kurzushoz feltöltött tematika alapján.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

KKK szerint elsajátítandó kompetenciák

ATTITÚD

c18, Nyitott a szakterületének új eredményei, kutatásai, fejlesztései iránt, törekszik azok megismerésére, megértésére és alkalmazására.

c21, Törekszik az önképzésre.

AUTONÓMIA, FELESSŐÉG

d13, Munkáját hivatásszerűen, felelősen, a szakmája etika normáinak betartásával, a mindenkori hatályos jogszabályielőírásokat betartva önállóan vagy team-tagjaként végzi.

d17, Önállóan alkalmazza szakterületén a különböző jogszabályokban rögzített eljárásokat, módszereket hatás- és feladatkörében folyamatos önellenőrzés mellett.

Az Angol egészségügyi szaknyelv tantárgy fejleszti a hallgatók idegen nyelvi kommunikációs kompetenciáit az egészségügyi környezetben, különös tekintettel az orvosi és ápolási terminológiára. A tantárgy célja, hogy a hallgatók képesek legyenek érthetően, pontosan fogalmazni és információt cserélni nemzetközi kontextusban, valamint megérteni idegen nyelvű szakirodalmat és dokumentációt. Ez közvetlenül hozzájárul a KKK által elvárt olyan képességekhez, amelyekben a betegkommunikáció, dokumentáció és szakmai együttműködés angol nyelven is hatékony. A tantárgy így támogatja az európai és nemzetközi gyakorlati ismeretek megismerését és hatékony alkalmazását.

Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát):

TANTÁRGY NEVE: Népegészségügy és menedzsment III.

Tantárgykód (nappali): SZAP25ANBP0512 Tantárgykód (levelező): SZAP25ALBP0512

TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: Public health and management III.

Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Egészségtudományi Intézet	Féléves tanóraszám: - Nappali: 24 óra - Levelező: 8 óra	Kreditérték: 3	Tanóra típusa: előadás	Előtanulmányi feltétel(ek): Népegészségügy és menedzsment II.	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek): aláírás
Tantárgy felelőse: Dr. Stubnya Gusztáv Róbert	Tantárgy besorolása: kötelező	Ajánlott félév: 5	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: vizsga (kollokvium)
Tantárgy előadója/i: Dr. Stubnya Gusztáv Róbert					Értékelés módszere: írásbeli/szóbeli/írásbeli és szóbeli

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A tantárgy célja, hogy a hallgatók átfogó ismereteket szerezzenek az egészségügyi szervezetek működéséről, a vezetői szerepekről, a humán erőforrás-gazdálkodás alapjairól, valamint a projektmenedzsment és minőségfejlesztés módszertanáról. A kurzus fejleszti a rendszerszintű gondolkodást és a gyakorlati menedzsmentkézségeket.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák:

Egészségügyi menedzsment, HR - Az egészségügyi szervezetek irányítása, vezetői szerepek, humán erőforrás-gazdálkodás és projektek tervezése. Egészségügyi rendszerismeretek ismételése. Egészségügy finanszírozása, helye a nemzetgazdaságban. Finanszírozási technikák

- Forrásteremtés, finanszírozás népegészségügyi célokra
- Motiváció, ösztönző rendszerek az egészségügyben
- Humánpolitika az egészségügyben
- Egészségkommunikáció, betegoktatás
- Minőségbiztosítás az egészségügyben
- Projektmenedzsment alapjai (SWOT, Gantt, stakeholder)
- Digitális egészségügy
- Kutatás és egészségügy
- Mesterséges intelligencia alkalmazása az egészségügyben

Szolgálat és szolgáltatás: diakónia az egészségügyben

Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:

Frontális előadás, esettanulmány-elemzés (HR, minőségbiztosítás, digitális egészségügy), kiscsoportos projekt munka, interaktív órai feladatok, szituációs gyakorlatok. A szemeszter végén tesztvizsga méri a megszerzett ismereteket.

A tárgy, illetve kurzus során az esetleges feladatok elkészítéséhez bármilyen MI-vel működő alkalmazás felhasználható, amennyiben annak forrásjelölése a KRE MI-útmutatója alapján megfelelő.

A tantárgy értékelésének módja kollokvium, amely a félév tananyagából tett írásbeli vizsga. A vizsgát ötfokozatú (jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)) érdemjeggyel kell értékelni. Elégtelen osztályzatot csak a javítóvizsga szabályai szerint lehet kijavítani, amelyről a hatályos Tanulmányi és Vizsgaszabályzat rendelkezik. A vizsgát az egyetemi szabályoknak megfelelően a vizsgaidőszakban kell meghirdetni.

A vizsgára bocsátás feltétele az aláírás, amely megszerzésének kritériuma kötelező foglalkozásokon való aktív részvétel, valamint a zárthelyi dolgozat teljesítése. A részvétel ellenőrzésének módját, a hallgatók távolmaradásának következményeit és a félév aláírásának feltételeit a tantárgyfelelős oktató állapítja meg, melyről a hallgatók az első órán kapnak tájékoztatást.

Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Ádány Róza, Kiss István, Paulik Edit, Sándor János, Ungvári Zoltán (2023): Megelőző orvostan és népegészségtan. Medicina ISBN 9789632269078
- OECD:Health at a glance 2025 (OECD indicators) ISBN 978-92-64-45888-8 (PDF)
- Garaj Erika (szerk.) (2020): Egészségügyi szervezetek menedzsmentje; Akadémia Kiadó, ISBN: 9789639129986

Ajánlott irodalom:

- Garaj Erika (szerk.) (2020): Egészségügyi szervezetek menedzsmentje; Akadémia Kiadó, ISBN: 9789639129986
- Monostori Judit-Őri Peter-Spéder Zsolt (szerk.) (2015): Demográfiai portré; KSH. ISSN 20613741
- Dr. Boncz Imre (szerk.) (2011): Egészségügyi finanszírozási, menedzsment és minőségbiztosítási alapismeretek; Medicina, TÁMOP 4.1.2-08/1/A-2009-0061, Azonosági szám: 3584

Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:

A tantárgy előadója/oktatója által a MOODLE kurzushoz feltöltött tematika alapján.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

KKK szerint elsajátítandó kompetenciák

TUDÁS

a42, Átfogóan ismeri a menedzsment és ápolásvezetés szerepét, a team munka szervezésének alapelemeit, valamint ismeri a kliensek és hozzátartozóik egyéni és csoportos oktatására vonatkozó alapelveket.

a62, Ismeri a népegészségügyi szolgáltatások, kiemelten a szűrővizsgálatok rendszerét és tudományos alapjait, meghatározott megbetegedések (így egyes daganatos megbetegedések) szűrővizsgálatainak indikációs körét (például méhnyakrákszűrés, emlők vizsgálata, prostata vizsgálata - RDV, egyes laboratóriumi vizsgálatok), kivitelezésük menetét és a kapott vizsgálati eredmények értékelésének a menetét.

KÉPESSÉG

b33, Képes önállóan komplex hazai és nemzetközi standardoknak megfelelő ápolási terv és folyamat összeállítására, az ápolók e munkájának irányítására.

b35, Képes komplex vezetői feladatok ellátására, paramedicinális ellátó team munkájának szervezeti egység szintű, valamint az adott kliens egyéni ellátása során történő koordinálására, betegoktatási programok és tájékoztatók kidolgozására.

b61, Képes a napi ápolói vizitek vezetésére, a helyi infekciókontroll szabályainak alkalmazására, a beteg és a személyzet biztonságának elősegítésére, a kritikus, nem várt események, szövődmények felismerésére, minimalizálására, esetmegbeszélések szervezésére, útmutatók, protokollok, ápolási csomagok kialakítására és alkalmazására, a súlyossági, állapotjellemző pontrendszerek alkalmazására.

b62, Képes az ügyfélmenedzsmentre, az egészségterv egyénre szabására, a betegútmenedzsmentre, szervez, támogat, ellenőriz.

b63, Képes a panaszkezelésre, az egészségszervezési szakmai irányelvek, tevékenységelemek és szolgáltatási folyamat menedzselésére, adatok kezelésére, jelentések értelmezésére, megosztására, az egyén elégedettségének nyomon követésére, fejlesztésére, a kapcsolattartásra az egyénnel, az orvos szakmai és segítő teamekkel.

b66, Képes a szakterületén elvárt dokumentáció pontos vezetésére, megfelelő minőségű adatok szolgáltatására, a szakterületén alkalmazott informatikai programok használatára.

ATTITÚD

c18, Nyitott a szakterületének új eredményei, kutatásai, fejlesztései iránt, törekszik azok megismerésére, megértésére és alkalmazására.

c23, Korrekt szakmai kapcsolatokra törekszik és etikusan viszonyul mások szakmai eredményeihez.

AUTONÓMIA, FELESSŐÉG

d14, Felelősséget vállal saját és az általa vezetett team tevékenységéért, tudatában van azok lehetséges következményeinek, önállóan dönt.

A tantárgy az egészségügyi menedzsment, a finanszírozás és a humánerőforrás-gazdálkodás alapelveinek feldolgozásával elősegíti a hallgatók szervezeti és vezetői szemléletének kialakulását, különös tekintettel az egészségügyi intézmények mindennapos működésének értelmezésére. A finanszírozási mechanizmusok, minőségbiztosítási eszközök és ösztönző rendszerek elemzése fejleszti az összefüggés-felismerő és értékelő képességeket. A projektmenedzsment-gyakorlatok (SWOT, ütemezés, stakeholder-elemzés) és a kiscsoportos projektfeladat támogatják az önálló tervezési és értékelési kompetenciákat. A digitális

egészségügy és a mesterséges intelligencia alkalmazási lehetőségeinek bemutatása nyitottságot alakít ki az innováció iránt.

Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát):

TANTÁRGY NEVE: Gyermekgyógyászat I.

Tantárgykód (nappali): SZAP25ANBP0505 Tantárgykód (levelező): SZAP25ALBP0505

TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: Pediatrics I.

Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Egészségtudományi Intézet	Féléves tanóraszám: - Nappali: 24 óra - Levelező: 8 óra	Kreditérték: 2	Tanóra típusa: előadás	Előtanulmányi feltétel(ek): Anatómia II., Ápolástan II.	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek): aláírás
Tantárgy felelőse: Dr. Stubnya Gusztáv Róbert	Tantárgy besorolása: kötelező	Ajánlott félév: 5	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: vizsga (kollokvium)
Tantárgy előadója/i: Dr. Csurgó Viktória Éva					Értékelés módszere: írásbeli/szóbeli/írásbeli és szóbeli

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A gyermekgyógyászat klinikum tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerjék az újszülött-, csecsemő-, kisgyermek- és serdülőkor fejlődési sajátosságait, valamint a különböző életkorokhoz kapcsolódó anatómiai, élettani és pszichés jellemzőket. A tantárgy célja továbbá, hogy a hallgatók elsajátítsák az egészséges és beteg gyermek állapotának megítéléséhez szükséges alapvető klinikai ismereteket, beleértve a neonatológia alapjait, az újszülöttkori és koraszülöttkori betegségek leggyakoribb formáit, azok tüneteinek felismerését, valamint a gyermekkorban előforduló megbetegedések diagnosztikai és ellátási alapelveit.

A képzés célja az is, hogy a hallgatók megismerjék a fejlődés nyomon követésének szempontjait, a kritikus állapotra utaló jelek felismerésének elméleti alapjait, valamint a biztonságos és gyermekközpontú betegellátás alapelveit.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézszségek és (rész)kompetenciák:

A tantárgy keretében a hallgatók megismerik az újszülött, csecsemő, kisgyermek és serdülő fejlődését, beleértve az anatómiai, élettani, pszichés és szomatikus sajátosságokat, valamint az életkori jellemzőket. Részletesen tárgyalásra kerülnek az újszülöttek élettani sajátosságai, a szülés utáni első ellátás, a fejlettség és állapot megítélése, a szűrővizsgálatok, valamint az éretlen, koraszülött újszülöttek speciális jellemzői és ellátása a neonatológiai gyakorlatban. A csecsemő és gyermek szomatikus, mozgás-, értelmi, érzelmi és szociális fejlődése, valamint a praepubertás és pubertás korszak fejlődési sajátosságai szintén a tananyag részét képezik.

A tantárgy ismerteti a szoptatás és az anyatejes táplálás jelentőségét, a táplálás módjait, valamint a csecsemők és gyermekek életkor-specifikus táplálkozási igényeit. Továbbá bemutatásra kerülnek az újszülött-, csecsemő-

és gyermekkori megbetegedések előfordulása, etiológiája, tünetei, diagnosztikai lehetőségei, valamint a kritikus állapotra utaló jelek felismerése és értelmezése. Külön hangsúlyt kapnak a neonatológiai kórképek, így a koraszülöttséghez kapcsolódó szövődmények, perinatális fertőzések, valamint a légző- és keringési, illetve metabolikus eltérések. A tananyagban szerepelnek a gyermekek szükségletein alapuló ápolási elvek, az életkor-specifikus gondozás és a kritikus állapot felismerésének elméleti alapjai, amelyek megalapozzák a későbbi gyakorlati tevékenységeket a gyermekgyógyászat és neonatológia területén.

Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:

Részvétel az évközi órákon, interaktív oktatás esetén közös gondolkodás, esetfeldolgozások kiscsoportban.

A tantárgy, illetve kurzus célja, hogy az ápolás és betegellátáshoz kapcsolódóan alapkompenciát fejlesszen, ezért fontos, hogy a feladatok megoldása során a hallgatók ne használjanak mesterségesintelligencia-alapú eszközöket a tanulás ezen szakaszában.

A tantárgy értékelésének módja kollokvium, amely a félév tananyagából tett írásbeli vizsga. A vizsgát ötfokozatú (jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)) érdemjeggyel kell értékelni. Elégtelen osztályzatot csak a javítóvizsga szabályai szerint lehet kijavítani, amelyről a hatályos Tanulmányi és Vizsgaszabályzat rendelkezik. A vizsgát az egyetemi szabályoknak megfelelően a vizsgaidőszakban kell meghirdetni.

A vizsgára bocsátás feltétele az aláírás, amely megszerzésének kritériuma kötelező foglalkozásokon való aktív részvétel, valamint a zárthelyi dolgozat teljesítése. A részvétel ellenőrzésének módját, a hallgatók távolmaradásának következményeit és a félév aláírásának feltételeit a tantárgyfelelős oktató állapítja meg, melyről a hallgatók az első órán kapnak tájékoztatást.

Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Julia Petty, Tracey Jones, Agnes van den Hoogen, Karen Walker, Carole Kenner (2022): Neonatal Nursing. A Global Perspective. Springer Nature
- Robert M. Kliegman; Joseph St. Geme (2024): Nelson Textbook of Pediatrics, 22nd edition

Ajánlott irodalom:

- Ujhelyi Enikő (2019): A gyermekápolás elméleti és gyakorlati alapjai; Medicina ISBN 9789632267043
- Tulassay Tivadar (2023): Klinikai gyermekgyógyászat (3. kiadás); Medicina ISBN 978 963 226 887 3

Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:

1. Az újszülöttek élettani jellemzői, szülés utáni első ellátás, fejlettségük és állapotuk megítélése, szűrővizsgálataik.
2. Koraszülöttség fogalma, szövődményei
3. A csecsemő szomatikus, mozgás, értelmi, érzelmi és szociális fejlődése.
4. Szoptatás, anyatejes táplálás jelentősége, módjai.
5. Praepubertás, pubertás korszak jellemzői.
6. A kisgyermek és serdülő gyermek fejlődése; anatómiai, élettani, pszichés, és szomatikus sajátosságai, jellemzői.

7. Újszülött, csecsemő és gyermekkori fertőző megbetegedések előfordulása, etiológiája, tünetei, diagnosztikai lehetőségei.
8. Kritikus állapotra utaló jelek felismerése, ápolási teendők

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

KKK szerint elsajátítandó kompetenciák

TUDÁS

a37, Ismeri a vitális paraméterek mérésének indikációs körét, a beavatkozások és a kapott eredmények értékelésének menetét (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, oxigénszaturáció, vénás és artériás/kapilláris mintavétellel vérgáz paraméterek, pulzusszám és minőség, pulzusdeficit, kapilláris újratelítődési idő, non-invazív méréssel, valamint invazív mérés esetén az artériás és centrális vénás kanülön keresztül a vénás vérnyomás meghatározását).

a39, Részletesen ismeri a megbetegedések okát, tüneteit, diagnosztikáját, terápiáját, szakápolástani, transzkulturális aspektusait, valamint az ezekkel kapcsolatos betegoktatási feladatokat az ellátás minden szintjén.

KÉPESSÉG

b32, Képes a megbetegedések okainak, tüneteinek, diagnosztikájának, terápiájának komplex megértésére, az azokkal kapcsolatos kliensoktatási és szakápolási feladatok önálló elvégzésére az ellátás minden szintjén.

b39, Képes az alkalmazandó FiO_2 elrendelésére, az alacsony- és magas áramlású oxigénbeviteli rendszer, valamint inhalációs eszköz megválasztására és alkalmazására.

ATTITŰD

c17, Munkáját az emberi élet védelméért, a beteg jól létét középpontba állítva korrekt szakmai magatartás jellemzi.

AUTONÓMIA, FELELŐSÉG

d15, Minőségi ellátást végez a szakmai irányelveknek megfelelően.

d17, Önállóan alkalmazza szakterületén a különböző jogszabályokban rögzített eljárásokat, módszereket hatás- és feladatkörében folyamatos önellenőrzés mellett.

- A Gyermekgyógyászat I. tantárgy hozzájárul a képzési és kimeneti követelmények teljesüléséhez azáltal, hogy átfogó ismereteket nyújt az újszülött, csecsemő, kisgyermek és serdülőkorú gyermek anatómiai,

életteni, pszichés és szociális sajátosságairól, ezáltal megalapozva a korspecifikus ellátás kompetenciáját. A hallgatók elsajátítják az újszülöttek elsődleges ellátásának, állapotfelmérésének és szűrővizsgálatainak gyakorlatát, valamint megismerik a koraszülöttség speciális problémáit, ami támogatja a biztonságos és szakszerű betegellátást. A tantárgy fejleszti a fejlődés nyomon követéséhez szükséges megfigyelési és értékelési készségeket, beleértve a táplálás, különösen a szoptatás jelentőségének megértését és támogatását. Kiemelt hangsúlyt kap a gyermekkori megbetegedések etiológiájának, tüneteinek és diagnosztikai lehetőségeinek megismerése, valamint a kritikus állapot felismerésének képessége, ami elengedhetetlen a gyors és megfelelő beavatkozáshoz. Mindezek révén a hallgatók képessé válnak a gyermekek szükségleteken alapuló, holisztikus szemléletű ápolására, összhangban a szakmai kompetenciákkal és elvárt kimeneti követelményekkel.

Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát):

TANTÁRGY NEVE: Gyermekgyógyászat szakápolástana I.

Tantárgykód (nappali): SZAP25ANBP0506 Tantárgykód (levelező): SZAP25ALBP0506

TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: Nursing - Pediatrics I.

Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Egészségtudományi Intézet	Féléves tanóraszám: - Nappali: 24 óra - Levelező: 8 óra	Kreditérték: 3	Tanóra típusa: előadás	Előtanulmányi feltétel(ek): Anatómia II., Ápolástan II.	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek): aláírás
Tantárgy felelőse: Dr. Stubnya Gusztáv Róbert	Tantárgy besorolása: kötelező	Ajánlott félév: 5	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: vizsga (kollokvium)
Tantárgy előadója/i: Nyergesné Závodi Edit					Értékelés módszere: írásbeli/szóbeli/írásbeli és szóbeli

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerjék az egészséges csecsemő és gyermek testi fejlődését, a betegség megjelenésének tüneteit, az ápolói feladatokat a terápia megvalósítása során, az alap és speciális szükségletek kielégítésének lehetőségeit. A hallgatók empátikus készségének fejlesztése, a gyermekkel való egyéni bánásmód hangsúlyozása kiemelkedően fontos. A tananyag ismeretével a hallgatók elsajátítják az újszülött, csecsemő, kisgyermek szomatikus- pszichés- és szociális fejlődés jellemzőit, képessé válnak a fiziológiás állapotok megítélésére és az attól eltérő kóros jelek megfigyelésére. A csecsemő és gyermek táplálásának korszerű módszereit megismerve, képesek azokat alkalmazni a gyakorlatban. Demonstrációs teremben lévő gyakorlatok kapcsán elsajátítják a gondozási műveleteket, melyek által képessé válnak az életkornak, a kisgyermek fejlődésének megfelelő ellátást biztosítani. A tananyag elsajátítása során képessé válnak a leggyakrabban előforduló neonatológiai betegségek felismerésében, megelőzésében, diagnosztikájában, kezelésében, ápolásában együttműködni.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)készségek és (rész)kompetenciák:

A hallgatók megismerik az újszülöttek élettani jellemzőit, a szülés utáni első ellátást, a fejlettség és állapot megítélését, valamint a szűrővizsgálatokat. Külön hangsúlyt kapnak az újszülöttkori szülési sérülések és az átmeneti újszülöttkori fiziológiai jelenségek, valamint a perinatális intenzív centrumokban alkalmazott speciális ellátási protokollok és a koraszülött ápolás alapelvei. A csecsemő és kisgyermek szakszerű fogása, emelése és tartása az egyes beavatkozásokhoz és vizsgálatokhoz, valamint az ápoláshoz és gondozáshoz szükséges eszközök ismerete és helyes használata szintén részét képezi a tananyagnak.

A tantárgy részletesen tárgyalja a szomatikus, mozgás-, értelmi, érzelmi és szociális fejlődést, a szoptatás és anyatejes táplálás jelentőségét, a csecsemők és gyermekek táplálkozásának életkor-specifikus elveit, valamint a kisdied, óvodás és iskolás gyermek fejlődésének nyomon követését. A praepubertás és pubertás korszak fejlődési sajátosságai is beépülnek a tananyagba.

Az újszülött-, csecsemő- és gyermekkori megbetegedések etiológiája, tünetei, diagnosztikai lehetőségei, valamint a kritikus állapotra utaló jelek felismerése és értelmezése mellett a tananyag hangsúlyozza a gyermekek szükségletein alapuló ápolást. Külön figyelmet kapnak a neonatológiai és koraszülött-ellátás során alkalmazott ápolói feladatok, ideértve a vitális paraméterek megfigyelését, a táplálás biztosítását, a légutak és intravénás hozzáférések gondozását, a bőrápolást és a fertőzésmegelőzés elveinek alkalmazását.

A tantárgy kitér az ápoló szerepére a vizsgálatokhoz és beavatkozásokhoz való előkészítésben, az ápolási dokumentáció pontos vezetésében, valamint a szülőkkel való kommunikációban, tanácsadásban és edukációban. A hallgatók megismerik a prevenció lehetőségeit, a beteg- és családcentrikus gondozás alapelveit, valamint az ápolói személyiségjegyek jelentőségét a gyermekápolásban, kiemelten a pszichés támogatás, az empátia és az együttműködés fontosságát.

Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:

Előadás korszerű prezentációs eszközök alkalmazásával, amely támogatja a klinikai összefüggések rendszerszintű megértését. Interaktív szeminárium és irányított szakmai megbeszélés keretében esetelemzés és problémamegoldó feladatok segítik. A gyakorlati kompetenciák fejlesztése demonstrációs és szimulációs gyakorlatok formájában történik, skill-labor környezetben, strukturált oktatói visszajelzéssel. A tanulási folyamatot reflektív megbeszélés, önálló felkészülés és irányított szakirodalom-feldolgozás egészíti ki.

A tantárgy, illetve kurzus célja, hogy az ápolás és betegellátáshoz kapcsolódóan alapkompenciát fejlesszen, ezért fontos, hogy a feladatok megoldása során a hallgatók ne használjanak mesterségesintelligencia-alapú eszközöket a tanulás ezen szakaszában.

A tantárgy értékelésének módja kollokvium, amely a félév tananyagából tett írásbeli vizsga. A vizsgát ötfokozatú (jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)) érdemjeggyel kell értékelni. Elégtelen osztályzatot csak a javítóvizsga szabályai szerint lehet kijavítani, amelyről a hatályos Tanulmányi és Vizsgaszabályzat rendelkezik. A vizsgát az egyetemi szabályoknak megfelelően a vizsgaidőszakban kell meghirdetni.

A vizsgára bocsátás feltétele az aláírás, amely megszerzésének kritériuma kötelező foglalkozásokon való aktív részvétel, valamint a zárthelyi dolgozat teljesítése. A részvétel ellenőrzésének módját, a hallgatók távolmaradásának következményeit és a félév aláírásának feltételeit a tantárgyfelelős oktató állapítja meg, melyről a hallgatók az első órán kapnak tájékoztatást.

Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Újhelyi Enikő (2024) A korszerű akut gyermekellátás kézikönyve; Medicina ISBN: 9789632269320
- Tulassay Tivadar (2023): Klinikai gyermekgyógyászat (3. kiadás); Medicina ISBN 978 963 226 887 3

Ajánlott irodalom:

- Újhelyi Enikő (2019): Gyermekápolástan. Medicina Könyvkiadó Zrt., Budapest. ISBN: 978-963-226-665-7
- Hockenberry, M. J. – Wilson, D. (2023): Wong's Nursing Care of Infants and Children. 12th edition. Elsevier, St. Louis. ISBN: 978-0-323-76780-7

- Kyle, T. – Carman, S. (2021): Essentials of Pediatric Nursing. 4th edition. Wolters Kluwer, Philadelphia. ISBN: 978-1-9751-4010-6

Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:

A tantárgy előadója/oktatója által a MOODLE kurzushoz feltöltött tematika alapján.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

KKK szerint elsajátítandó kompetenciák

TUDÁS

a37, Ismeri a vitális paraméterek mérésének indikációs körét, a beavatkozások és a kapott eredmények értékelésének menetét (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, oxigénszaturáció, vénás és artériás/kapilláris mintavétellel vérgáz paraméterek, pulzusszám és minőségek, pulzusdeficit, kapilláris újratelítődési idő, non-invazív méréssel, valamint invazív mérés esetén az artériás és centrális vénás kanülön keresztül a vénás vérnyomás meghatározását).

a39, Részletesen ismeri a megbetegedések okát, tüneteit, diagnosztikáját, terápiáját, szakápolástanát, transzkulturális aspektusait, valamint az ezekkel kapcsolatos betegoktatási feladatokat az ellátás minden szintjén.

a40, Átfogó ismeretekkel rendelkezik az ápolási folyamat hazai és nemzetközi elemeiről, standardjairól.

a41, Széleskörűen ismeri a gyógyszeres terápia indikációját, a hatásmechanizmusokat, szövődményeket, mellékhatásokat és interakciókat, a különböző gyógyszerformák alkalmazását, ennek eszközrendszerét, a gyógyszerek dozírozását, és a gyógyszereléssel kapcsolatos ápolói feladatokat.

a47, Ismeri a gyógyszerekkel kapcsolatos előkészítési és adagolási feladatokat, a gyógyszerelés és a gyógyszerfelszívás eszközrendszerét.

a48, Ismeri az intracutan, subcutan, intramuscularis, intravénás injekciózás célját, a beadás lehetséges helyeit, a beadás szögét, a szükséges eszközrendszert és a beadás menetét, az infúziós terápia indikációit, céljait, eszközrendszerét (infúziós pumpák, másodlagos, túlnyomásos infúziós terápia) és azok alkalmazását, a cseppszám kiszámításának menetét, az infúziós oldatok típusait, a kanülön keresztül történő gyógyszerelés és vérvétel folyamatát, valamint az EDA kanül alkalmazásának menetét.

a49, Ismeri a hypodermoclysis, a perifériás vénabiztosítás (short, midline), és az intraosseális kanül indikációit, jellegzetes punkciós helyeit és eszközrendszereit, valamint a kanülok behelyezésének és alkalmazásának menetét.

a51, Ismeri a fő vércsoportrendszereket, a kompatibilitási vizsgálatok kivitelezésének menetét, a fő vércsoportmennyiségeket, a transzfúziós terápiával kapcsolatos előkészítési és kivitelezési, betegmegfigyelési feladatokat, továbbá a transzfúziós terápia lehetséges szövődményeit és az ezzel kapcsolatos ápolói teendőket.

a53, Ismeri a malnutróció tüneteit, a mesterséges táplálás indikációs körét, a mesterséges enterális (gyomorba és vékonybélbe) és parenterális táplálási formákat, módokat, eszközrendszereket, a tápszertípusokat, ismeri továbbá a nasogastricus Sengstaken-Blakemore, Linton szonda, és bizonyos postpylorikus szondák

alkalmazásának menetét, és a szondák ápolásával kapcsolatos feladatokat, valamint a gyomoröblítés és gyomormosás indikációs körét, eszközrendszerét és kivitelezésük menetét.

a54, Ismeri a vizeletgyűjtés, a mintavétel, a vizsgálat formáit, indikációit, eszközrendszerét és a kivitelezés menetét, ismeri a hólyag teltségi állapot vizsgálatának menetét, a vizeletinkontinencia formáit, a kapcsolódó diagnosztikus vizsgálatok indikációit és kivitelezésük menetét, prevenciós stratégiáit, az egészségfejlesztési feladatokat, kezelési módjait és az alkalmazható segédeszközöket.

a55, Ismeri a férfi és női kliens katéterezésének indikációit, a beavatkozás menetét és a katéter gondozási feladatokat, az urostoma és a suprapubicus katéter ápolási teendőit, valamint a betegoktatási feladatokat az önkatéterezés és hólyagtréning kapcsán.

a56, Ismeri a széklet mintavételi és a székletvér vizsgálatok formáit, indikációs körét, azok eszközrendszerét és kivitelezését, a székletinkontinencia, diarrhoea, obstipatio tüneteit, terápiás és ápolási lehetőségeit (anális eszközök, skybalum eltávolítás, beöntések, bőrápolási teendők, gyógyszeres terápia), és ezek alkalmazásának menetét.

a57, Ismeri az enterostomák típusait, indikációs körét, a stoma lehetséges helyének kimérését, meglévő stomák ápolási teendőit (Koch reservoir kezelés, stoma irrigálás, beöntés, fistula-drain kezelés), és az alkalmazható segédeszközöket.

a63, Ismeri az egyes megbetegedések kapcsán a vizsgálati, diagnosztikus étrendeket és a gyógyszer-táplálék interakciókat, valamint a betegélelmezési rendszereket.

KÉPESSÉG

b28, Képes mikrobiológiai ismeretei birtokában kórokozótól függően mintavétel alkalmazására.

b32, Képes a megbetegedések okainak, tüneteinek, diagnosztikájának, terápiájának komplex megértésére, az azokkal kapcsolatos kliensoktatási és szakápolási feladatok önálló elvégzésére az ellátás minden szintjén.

b39, Képes az alkalmazandó FiO_2 elrendelésére, az alacsony- és magas áramlású oxigénbeviteli rendszer, valamint inhalációs eszköz megválasztására és alkalmazására.

b40, Képes a légúti átjárhatóság biztosítására és fenntartására műfogásokkal és eszközökkel, a légzés asszisztált támogatására vagy kontrollált pótlására, a gépi lélegeztetési mód megválasztására, a lélegeztetett beteg megfigyelésére, ellátására, a lélegeztetésről történő leszoktatásra, a légúti váladékleszívás, a mellkasi fizioterápia, emellett a légúti mintavétel elrendelésére és kivitelezésére.

b41, Képes az előkészítési, gyógyszerfelszívási, gyógyszer adagolási feladatok ellátására, az intracutan, subcutan, intramuscularis, intravénás injekciók beadásának, a szükséges eszközrendszernek a megválasztására, valamint az injekció beadására.

b42, Képes az infúziós terápiával, a vénabiztosítással kapcsolatos felmérési feladatok ellátására, a kapott adatok értékelésével dönteni a hypodermoclysis, a perifériás vénabiztosítás (short, midline) szükségességéről, a punkció helyéről és eszközeiről.

b43, Képes kanül behelyezésére, használatára, ápolására és eltávolítására, intraosszeális kanül behelyezésére, használatára, ápolására és eltávolítására, centrális vénás kanül esetén képes asszisztálni a beavatkozáshoz, képes használni, ápolni és eltávolítani.

b44, Képes az infúziós terápia előkészítésére és kivitelezésére, a cseppszám kiszámítására, beállítására, infúziós pumpák használatára, másodlagos, túlnyomásos infúziós terápia, kanülön keresztül történő gyógyszerelés és vérvétel kivitelezésére, EDA kanül alkalmazására, dehidráció esetén önállóan folyadékpótlás megkezdésére fiziológiás összetételű oldattal intravénás úton.

b45, Képes a transzfúziós terápiával kapcsolatos előkészítési és kivitelezési feladatok (vércsoport-meghatározás, biológiai próba, vérkészítmény beadása, betegmegfigyelés, szövődeményekkel kapcsolatos sürgős beavatkozások, dokumentációs feladatok) ellátására, valamint a preoperatív-, postoperatív- és intraoperatív vérmentési technikák alkalmazására.

b47, Képes nasogastricus és meghatározott körű postpyloricus szondák levezetésének és eltávolításának, valamint gyomoröblítés és gyomormosás elrendelésére és kivitelezésére, a szondák, kanülok ápolására, valamint a kanülön keresztüli gyógyszerbeadásra.

b48, Képes a vizeletürítés szükségletével kapcsolatos ápolói feladatok ellátására és irányítására.

b49, Képes alkalmazni a vizeletgyűjtési- mintavételi- vizsgálati eljárásokat, képes a hólyag teltségi állapotának vizsgálatára, a diagnózis megállapításához tartozó diagnosztikus vizsgálatok indikálására és kivitelezésére, a vizeletinkontinenciával kapcsolatos prevenciós stratégiák kialakítására és alkalmazására, egészségfejlesztési feladatok elvégzésére.

b50, Képes elrendelni a vizeletinkontinencia kezelésének eszközeit, indokolt esetben a férfi és női kliens katéterezését, képes a beavatkozások kivitelezésére, a katéter gondozására, a leszoktatási és eltávolítási feladatok elrendelésére és kivitelezésére, önkatéterezés és hólyagtréning oktatására, az urostoma és a suprapubikus katéter ápolására, önállóan felírja az inkontinencia segédeszközeit.

b51, Képes a székletürítés szükségletével kapcsolatos ápolói feladatok ellátására és irányítására.

b52, Képes a széklet mintavétel, a székletvérvizsgálat elrendelésére, székletinkontinencia, diarhoea, obstipatio esetén önállóan dönt a szükséges terápiáról (anális eszközök, skybalum eltávolítás, beöntések formái, gyógyszeres), továbbá képes a megfelelő beavatkozások kivitelezésére, bőrápolási teendők ellátására.

b53, Képes önállóan az enterostomák helyének meghatározására, a stoma állapotának felmérésére, a meglévő stomák ápolására, Koch rezervoir kezelés kivitelezésére, stoma irrigálására, beöntés, fistula-drain kezelés kivitelezésére és a segédeszközök felírására.

b54, Képes kivitelezni az elsődleges vérzéscsillapítási eljárásokat és az elsődleges sebellátást.

b56, Képes a nehezen gyógyuló sebek, dekubitus és műtéti sebek komplex ellátására, sebváladék mintavételre, a kötszerek megválasztására és felírására, draincsövek behelyezésére és eltávolítására, a bőrápolásra, a drainpalack cseréjére.

b57, Képes az égési sérülés mértékének megfelelő betegágy megválasztására, a súlyosan égett beteg terápia fürdetésére és a sebkezelés elvégzésére.

b58, Képes asszisztálni punkciók esetén, valamint orvosi rendelésre önállóan kivitelezni a hascsapolást, akut helyzetekben a sürgősségi detenzionálást, képes a punkciók utáni szakápolási feladatok ellátására, a különböző szívóberendezések alkalmazására.

b59, Képes a szűrővizsgálatok rendszerének átlátására, értelmezésére, egyének és közösségek szűrővizsgálatokkal kapcsolatos tájékoztatására, meghatározott megbetegedések (például.: egyes daganatos megbetegedések) szűrővizsgálatainak kivitelezésére (például.: méhnyakrákszűrés, emlők vizsgálata, prosztatata vizsgálata - RDV), illetve egyes laboratóriumi vizsgálatok protokoll alapján történő indikálására.

b60, Képes a páciens számára alapvető étrendi javaslatok megfogalmazására és képes átlátni a betegélelmezés folyamatát.

ATTITÚD

c17, Munkáját az emberi élet védelmét, a beteg jól létét középpontba állítva korrekt szakmai magatartás jellemzi.

c22, Szakmai kihívásokra relevánsan reagál.

AUTONÓMIA, FELELŐSÉG

d14, Felelősséget vállal saját és az általa vezetett team tevékenységéért, tudatában van azok lehetséges következményeinek, önállóan dönt.

d15, Minőségi ellátást végez a szakmai irányelveknek megfelelően.

d17, Önállóan alkalmazza szakterületén a különböző jogszabályokban rögzített eljárásokat, módszereket hatás- és feladatkörében folyamatos önellenőrzés mellett.

A tantárgy megalapozza a hallgatók gyermekgyógyászati szakápolási kompetenciáit az életkori sajátosságok, a fejlődéslélektani és élettani különbségek integrált értelmezésén keresztül. A hallgatók megismerik a leggyakoribb gyermekgyógyászati kórképek patofiziológiai alapjait, diagnosztikai és terápiás eljárásait, valamint az ezekhez kapcsolódó ápolási feladatokat. A tantárgy fejleszti a gyermek állapotfelméréséhez szükséges speciális megfigyelési készségeket, a szülőkkel való hatékony kommunikációt és a családközpontú ellátás szemléletét. Hangsúlyt kap a megbízhatóság, a gyógyszerelés életkori sajátosságai és a prevenció szemlélet alkalmazása. A képzés hozzájárul az etikus, empatikus és jogszabályi keretek között történő gyermekellátáshoz, valamint az interprofesszionális együttműködés kompetencia szintű gyakorlásához.

Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát):

TANTÁRGY NEVE: Gyermekgyógyászat szakápolástana területi gyakorlat I.

Tantárgykód (nappali): SZAP25ANBP0507 Tantárgykód (levelező): SZAP25ALBP0507

TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: Nursing - Clinical training in Pediatrics I.

Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Egészségtudományi Intézet	Féléves tanóraszám: - Nappali: 96 óra - Levelező: 40 óra	Kreditérték: 4	Tanóra típusa: gyakorlat	Előtanulmányi feltétel(ek): Anatómia II., Ápolástan II.	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek): nincs vizsga
Tantárgy felelőse: Nyergesné Závodi Edit	Tantárgy besorolása: kötelező	Ajánlott félév: 5	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: évközi jegy (gyakorlati jegy)
Tantárgy előadója/i: Nyergesné Závodi Edit					Értékelés módszere: írásbeli/szóbeli/írásbeli és szóbeli

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A tantárgy célja, hogy a hallgatók kórházi gyermekgyógyászati környezetben alkalmazzák és elmélyítsék a gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodó ápolási ismereteiket. Megismerjék a beteg csecsemők és gyermekek ellátásának alapelveit, a gyakori gyermekkori megbetegedések ápolási vonatkozásait, valamint a biztonságos betegellátás, a szülővel való együttműködés és a fertőzésmegelőzés szabályainak gyakorlati alkalmazását.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák:

A gyakorlat során a hallgatók elsajátítják az újszülött, csecsemő, kisgyermek, iskolás és serdülő gyermek állapotfelmérését, beleértve az anamnézis felvételét, az azonosítást, a vitális paraméterek és a fájdalom mérését, valamint az általános állapot értékelését. Gyakorolják a gyermekek szakszerű fogását, emelését és tartását a vizsgálatokhoz, beavatkozásokhoz és kezelésekhez, valamint az ápolási eszközök és kellékek helyes alkalmazását. Megismerkednek a táplálás, folyadékpótlás és tápláltsági állapot nyomon követésének módszereivel, a szoptatás és anyatejes táplálás, valamint tápszerek és enterális vagy parenterális táplálás gyakorlati szempontjaival. A hallgatók részt vesznek a mindennapos ápolási és gondozási feladatokban, beleértve a testhigiénét, bőrápolást, mobilizálást, decubitus-prevenციót, a higiénés szabályok és fertőzésmegelőző eljárások betartását. Megfigyelik a gyermekeknél előforduló akut és krónikus megbetegedések tüneteit, a kritikus állapotra utaló jeleket, és alkalmazzák az ápolási beavatkozásokat ezekben a helyzetekben. A dokumentációs feladatok keretében rögzítik a gyermek állapotát, a beavatkozásokat és az állapotváltozásokat, miközben együttműködnek a szülővel, biztosítják a szükséges edukációt és prevenciós tanácsadást. A gyakorlat során a hallgatók elsajátítják a gyógyszeres és nem gyógyszeres ápolási teendőket, a rehabilitáció

támogatását, a segédeszközök alkalmazását, a pszichés támogatást és az életminőség javítását a biztonságos, gyermekcentrikus ellátás keretein belül.

Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:

Gyermekegyógyászati klinikai osztályon zajló, mentori felügyelet mellett végzett irányított gyakorlati tevékenység, rendszeres reflektív megbeszéléssel.

A tantárgy, illetve kurzus szempontjából az MI használata nem releváns.

A szakmai területi gyakorlat értékelésének módja évközi (gyakorlati) jegy, amely a gyakorlati naplóban elvégzett feladatok, valamint a beadandó esettanulmány alapján adható, értékelése ötfokozatú (gyakorlati jegy) – jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1) – minősítés kell legyen.

A szakmai területi gyakorlat értékelésének kritériuma a mintatantervben meghatározott óraszám alatt a gyakorlati feladatok teljesítése alap- vagy szakellátási intézmény megfelelő, témakörhöz illő betegellátó osztályán, valamint esetismertetés/referátum készítése. A gyakorlati feladatok teljesítéséről gyakorlati naplót, a betegellátó osztályon való jelenlétről jelenléti ívet kell a hallgatónak vezetnie, amelyeket a tárgy felelős oktatójának kell a szorgalmi időszak végéig leadnia, az esettanulmánnyal együtt.

Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Csóka Mária - A klinikai ápolási gyakorlatok vezetésének szakmódszertana 2023. Kádix kiadó, ISBN: 978 615 80525 6 6
- Patricia A Fowler , Sarah Jimenez - Foundations of Nursing Practice: Growth and Development (2023). ISBN: 9798765706862

Ajánlott irodalom:

- Újhelyi Enikő (2019): Gyermekápolástan. Medicina Könyvkiadó Zrt., Budapest. ISBN: 978-963-226-665-7
- Hockenberry, M. J. – Wilson, D. (2023): Wong's Nursing Care of Infants and Children. 12th edition. Elsevier, St. Louis. ISBN: 978-0-323-76780-7
- World Health Organization (2022): Pocket Book of Hospital Care for Children. 3rd edition. WHO Press, Geneva. ISBN: 978-92-4-154837-9

Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:

A tantárgy előadója/oktatója által a MOODLE kurzushoz feltöltött tematika alapján.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

KKK szerint elsajátítandó kompetenciák

TUDÁS

a37, Ismeri a vitális paraméterek mérésének indikációs körét, a beavatkozások és a kapott eredmények értékelésének menetét (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, oxigénszaturáció, vénás és artériás/kapilláris mintavétellel vérgáz paraméterek, pulzusszám és minőségek, pulzusdeficit, kapilláris újratelítődési idő, non-invazív méréssel, valamint invazív mérés esetén az artériás és centrális vénás kanülön keresztül a vénás vérnyomás meghatározását).

a39, Részletesen ismeri a megbetegedések okát, tüneteit, diagnosztikáját, terápiáját, szakápolástanát, transzkulturális aspektusait, valamint az ezekkel kapcsolatos betegoktatási feladatokat az ellátás minden szintjén.

a40, Átfogó ismeretekkel rendelkezik az ápolási folyamat hazai és nemzetközi elemeiről, standardjairól.

a41, Széleskörűen ismeri a gyógyszeres terápia indikációját, a hatásmechanizmusokat, szövődményeket, mellékhatásokat és interakciókat, a különböző gyógyszerformák alkalmazását, ennek eszközrendszerét, a gyógyszerek dozírozását, és a gyógyszereléssel kapcsolatos ápolói feladatokat.

a47, Ismeri a gyógyszerekkel kapcsolatos előkészítési és adagolási feladatokat, a gyógyszerelés és a gyógyszerfelszívás eszközrendszerét.

a48, Ismeri az intracutan, subcutan, intramuscularis, intravénás injekciózás célját, a beadás lehetséges helyeit, a beadás szögét, a szükséges eszközrendszert és a beadás menetét, az infúziós terápia indikációit, céljait, eszközrendszerét (infúziós pumpák, másodlagos, túlnyomásos infúziós terápia) és azok alkalmazását, a cseppszám kiszámításának menetét, az infúziós oldatok típusait, a kanülön keresztül történő gyógyszerelés és vérvétel folyamatát, valamint az EDA kanül alkalmazásának menetét.

a49, Ismeri a hypodermoclysis, a perifériás vénabiztosítás (short, midline), és az intraosseális kanül indikációit, jellegzetes punkciós helyeit és eszközrendszereit, valamint a kanülok behelyezésének és alkalmazásának menetét.

a51, Ismeri a fő vércsoportrendszereket, a kompatibilitási vizsgálatok kivitelezésének menetét, a fő vércélesztmények, a transzfúziós terápiával kapcsolatos előkészítési és kivitelezési, betegmegfigyelési feladatokat, továbbá a transzfúziós terápia lehetséges szövődményeit és az ezzel kapcsolatos ápolói teendőket.

a53, Ismeri a malnutríció tüneteit, a mesterséges táplálás indikációs körét, a mesterséges enterális (gyomorba és vékonybélbe) és parenterális táplálási formákat, módokat, eszközrendszereket, a tápszertípusokat, ismeri továbbá a nasogastricus Sengstaken-Blakemore, Linton szonda, és bizonyos postpylorikus szondák alkalmazásának menetét, és a szondák ápolásával kapcsolatos feladatokat, valamint a gyomoröblítés és gyomormosás indikációs körét, eszközrendszerét és kivitelezésük menetét.

a54, Ismeri a vizeletgyűjtés, a mintavétel, a vizsgálat formáit, indikációit, eszközrendszerét és a kivitelezés menetét, ismeri a hólyag teltségi állapot vizsgálatának menetét, a vizeletinkontinencia formáit, a kapcsolódó diagnosztikus vizsgálatok indikációit és kivitelezésük menetét, prevenciók stratégiáit, az egészségfejlesztési feladatokat, kezelési módjait és az alkalmazható segédeszközöket.

a55, Ismeri a férfi és női kliens katéterezésének indikációit, a beavatkozás menetét és a katéter gondozási feladatokat, az urostoma és a suprapubicus katéter ápolási teendőit, valamint a betegoktatási feladatokat az önkatéterezés és hólyagtréning kapcsán.

a56, Ismeri a széklet mintavételi és a székletvér vizsgálatok formáit, indikációs körét, azok eszközrendszerét és kivitelezését, a székletinkontinencia, diarrhoea, obstipatio tüneteit, terápiás és ápolási lehetőségeit (anális eszközök, skybalum eltávolítás, beöntések, bőrápolási teendők, gyógyszeres terápia), és ezek alkalmazásának menetét.

a57, Ismeri az enterostomák típusait, indikációs körét, a stoma lehetséges helyének kimérését, meglévő stomák ápolási teendőit (Koch reservoir kezelés, stoma irrigálás, beöntés, fistula-drain kezelés), és az alkalmazható segédeszközöket.

a63, Ismeri az egyes megbetegedések kapcsán a vizsgálati, diagnosztikus étrendeket és a gyógyszer-táplálék interakciókat, valamint a betegélelmezési rendszereket.

KÉPESSÉG

b28, Képes mikrobiológiai ismeretei birtokában kórokozótól függően mintavétel alkalmazására.

b32, Képes a megbetegedések okainak, tüneteinek, diagnosztikájának, terápiájának komplex megértésére, az azokkal kapcsolatos kliensoktatási és szakápolási feladatok önálló elvégzésére az ellátás minden szintjén.

b39, Képes az alkalmazandó FiO_2 elrendelésére, az alacsony- és magas áramlású oxigénbeviteli rendszer, valamint inhalációs eszköz megválasztására és alkalmazására.

b41, Képes az előkészítési, gyógyszerfelszívási, gyógyszer adagolási feladatok ellátására, az intracutan, subcutan, intramuscularis, intravénás injekciók beadásának, a szükséges eszközrendszernek a megválasztására, valamint az injekció beadására.

b42, Képes az infúziós terápiával, a vénabiztosítással kapcsolatos felmérési feladatok ellátására, a kapott adatok értékelésével dönteni a hypodermoclysis, a perifériás vénabiztosítás (short, midline) szükségességéről, a punkció helyéről és eszközeiről.

b43, Képes kanül behelyezésére, használatára, ápolására és eltávolítására, intraosseális kanül behelyezésére, használatára, ápolására és eltávolítására, centrális vénás kanül esetén képes asszisztálni a beavatkozáshoz, képes használni, ápolni és eltávolítani.

b44, Képes az infúziós terápia előkészítésére és kivitelezésére, a cseppszám kiszámítására, beállítására, infúziós pumpák használatára, másodlagos, túlnyomásos infúziós terápia, kanülön keresztül történő gyógyszerelés és vérvétel kivitelezésére, EDA kanül alkalmazására, dehidráció esetén önállóan folyadékpótlás megkezdésére fiziológiás összetételű oldattal intravénás úton.

b45, Képes a transzfúziós terápiával kapcsolatos előkészítési és kivitelezési feladatok (vércsoport-meghatározás, biológiai próba, vérkészítmény beadása, betegmegfigyelés, szövődményekkel kapcsolatos sürgős beavatkozások, dokumentációs feladatok) ellátására, valamint a preoperatív-, postoperatív- és intraoperatív vérmentési technikák alkalmazására.

b47, Képes nasogastricus és meghatározott körű postpyloricus szondák levezetésének és eltávolításának, valamint gyomoröblítés és gyomormosás elrendelésére és kivitelezésére, a szondák, kanülok ápolására, valamint a kanülön keresztüli gyógyszerbeadásra.

b48, Képes a vizeletürítés szükségletével kapcsolatos ápolói feladatok ellátására és irányítására.

b49, Képes alkalmazni a vizeletgyűjtési- mintavételi- vizsgálati eljárásokat, képes a hólyag teltségi állapotának vizsgálatára, a diagnózis megállapításához tartozó diagnosztikus vizsgálatok indikálására és kivitelezésére, a vizeletinkontinenciával kapcsolatos prevenciós stratégiák kialakítására és alkalmazására, egészségfejlesztési feladatok elvégzésére.

b50, Képes elrendelni a vizeletinkontinencia kezelésének eszközeit, indokolt esetben a férfi és női kliens katéterezését, képes a beavatkozások kivitelezésére, a katéter gondozására, a leszoktatási és eltávolítási

feladatok elrendelésére és kivitelezésére, önkatéterezés és hólyagtréning oktatására, az urostoma és a suprapubikus katéter ápolására, önállóan felírja az inkontinencia segédeszközeit.

b51, Képes a székletürítés szükségletével kapcsolatos ápolói feladatok ellátására és irányítására.

b52, Képes a széklet mintavétel, a székletvérvizsgálat elrendelésére, székletinkontinencia, diarhoea, obstipatio esetén önállóan dönt a szükséges terapiáról (anális eszközök, skybalum eltávolítás, beöntések formái, gyógyszeres), továbbá képes a megfelelő beavatkozások kivitelezésére, bőrápolási teendők ellátására.

b53, Képes önállóan az enterostomák helyének meghatározására, a stoma állapotának felmérésére, a meglévő stomák ápolására, Koch rezervoir kezelés kivitelezésére, stoma irrigálására, beöntés, fistula-drain kezelés kivitelezésére és a segédeszközök felírására.

b54, Képes kivitelezni az elsődleges vérzéscsillapítási eljárásokat és az elsődleges sebellátást.

b57, Képes az égési sérülés mértékének megfelelő betegágy megválasztására, a súlyosan égett beteg terápiás fürdetésére és a sebkezelés elvégzésére.

b58, Képes asszisztálni punkciók esetén, valamint orvosi rendelésre önállóan kivitelezni a hascsapolást, akut helyzetekben a sürgősségi detenzionálást, képes a punkciók utáni szakápolási feladatok ellátására, a különböző szívóberendezések alkalmazására.

b59, Képes a szűrővizsgálatok rendszerének átlátására, értelmezésére, egyének és közösségek szűrővizsgálatokkal kapcsolatos tájékoztatására, meghatározott megbetegedések (például.: egyes daganatos megbetegedések) szűrővizsgálatainak kivitelezésére (például.: méhnyakrákszűrés, emlők vizsgálata, prosztatavizsgálata - RDV), illetve egyes laboratóriumi vizsgálatok protokoll alapján történő indikálására.

b60, Képes a páciens számára alapvető étrendi javaslatok megfogalmazására és képes átlátni a betegélelmezés folyamatát.

ATTITÚD

c17, Munkáját az emberi élet védelméért, a beteg jól létét középpontba állítva korrekt szakmai magatartás jellemzi.

c22, Szakmai kihívásokra relevánsan reagál.

AUTONÓMIA, FELELŐSÉG

d14, Felelősséget vállal saját és az általa vezetett team tevékenységéért, tudatában van azok lehetséges következményeinek, önállóan dönt.

d15, Minőségi ellátást végez a szakmai irányelveknek megfelelően.

d17, Önállóan alkalmazza szakterületén a különböző jogszabályokban rögzített eljárásokat, módszereket hatás- és feladatkörében folyamatos önellenőrzés mellett.

A tantárgy célja, hogy a hallgatók valós gyermekgyógyászati ellátási környezetben alkalmazzák a szakápolástani ismereteiket, különös tekintettel az életkori sajátosságok figyelembevételére. A gyakorlat során fejlődik a gyermek állapotfelméréséhez szükséges speciális megfigyelési készség, a családközpontú kommunikáció és a biztonságos szakmai beavatkozások kivitelezése. A hallgatók kompetencia szintjüknek megfelelően vesznek részt az ápolási folyamat tervezésében és dokumentálásában, miközben gyakorolják a betegbiztonsági és infekciókontroll-előírások alkalmazását. A gyakorlat hozzájárul az önállóbb szakmai döntéshozatal és a reflektív gondolkodás fejlődéséhez a KKK-ban meghatározott kompetencia szinten.

Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát):

TANTÁRGY NEVE: Sebészet III. (Intenzív terápia)

Tantárgykód (nappali): SZAP25ANBP0508 Tantárgykód (levelező): SZAP25ALBP0508

TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: Surgery III. (Intensive care)

Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Egészségtudományi Intézet	Féléves tanóraszám: - Nappali: 24 óra - Levelező: 8 óra	Kreditérték: 2	Tanóra típusa: előadás	Előtanulmányi feltétel(ek): Sebészet II., Belgyógyászat II.	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek): aláírás
Tantárgy felelőse: Dr. Dede Kristóf András	Tantárgy besorolása: kötelező	Ajánlott félév: 5	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: vizsga (kollokvium)
Tantárgy előadója/i: Dr. Mikos Borbála					Értékelés módszere: írásbeli/szóbeli/írásbeli és szóbeli

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

Az intenzív betegellátás, az életveszélyes állapotban szükséges beavatkozások elméleti és gyakorlati alapjainak elsajátítása.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézszségek és (rész)kompetenciák:

Az intenzív terápia klinikum elméleti ismeretanyaga magában foglalja az életveszélyes állapotok felismerésének és értékelésének elveit, a kritikus állapotok és különböző kórképek patofiziológiáját, valamint az intenzív ellátás megszervezését és az ITO különböző részeinek szerepét. A hallgatók megismerkednek az intenzív ellátást igénylő idegrendszeri betegségekkel, a koponyasérültek kezelésének alapelveivel, az akut légzési elégtelenség és a gépi lélegeztetés, oxigénterápia alkalmazásának elméletével. Továbbá áttekintik a keringési elégtelenségek, akut veseelégtelenség, máj- és gyomor-bélrendszeri, valamint akut endokrin betegségek intenzív ellátásának alapjait, a baleseti sérülések és különböző mérgezőes kórképek ellátási lehetőségeit, valamint a mesterséges táplálás módszereit. A tananyag kiterjed a sürgősségi beavatkozásokra, az újraélesztés protokolljára, az agyhalál felismerésére és a donorgondozás elveire, továbbá tartalmazza a gyermekintenzív ellátás specifikumait, kiemelve a korosztály-specifikus ápolási és monitorozási feladatokat. A hallgatók elsajátítják a kritikus állapotú betegek sürgősségi ellátási protokolljainak alkalmazását, beleértve a hemodinamikai és respirációs paraméterek folyamatos monitorozását és korrekcióját. Tanulmányozzák az invazív és nem invazív intenzív terápiás beavatkozások indikációit, előkészítését, kivitelezését és komplikációinak megelőzését, különös tekintettel az aszepszis-antisepszis szabályok betartására. A gyermekintenzív ellátásban a korosztály-specifikus fiziológiai eltérések, a vitális paraméterek adaptív értékelése, valamint a pszichoszociális támogatás integrálása a komplex ápolási folyamatba kiemelt hangsúlyt kap.

Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:

Frontális előadás.

A tantárgy, illetve kurzus célja, hogy az ápolás és betegellátáshoz kapcsolódóan alapkompétenciát fejlesszen, ezért fontos, hogy a feladatok megoldása során a hallgatók ne használjanak mesterségesintelligencia-alapú eszközöket a tanulás ezen szakaszában.

A tantárgy értékelésének módja kollokvium, amely a félév tananyagából tett írásbeli vizsga. A vizsgát ötfokozatú (jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)) érdemjeggyel kell értékelni. Elégtelen osztályzatot csak a javítóvizsga szabályai szerint lehet kijavítani, amelyről a hatályos Tanulmányi és Vizsgaszabályzat rendelkezik. A vizsgát az egyetemi szabályoknak megfelelően a vizsgaidőszakban kell meghirdetni.

A vizsgára bocsátás feltétele az aláírás, amely megszerzésének kritériuma kötelező foglalkozásokon való aktív részvétel, valamint a zárthelyi dolgozat teljesítése. A részvétel ellenőrzésének módját, a hallgatók távolmaradásának következményeit és a félév aláírásának feltételeit a tantárgyfelelős oktató állapítja meg, melyről a hallgatók az első órán kapnak tájékoztatást.

Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Mühl D, Csontos Cs (szerk.) (2024): Az intenzív terápia gyakorlata. Medicina. ISBN 9789632269153
- Bogár Lajos (szerk.) (2022): Aneszteziológia és intenzív terápia, Medicina. ISBN: 978 963 226 802 6

Ajánlott irodalom:

- Molnár Zsolt, Lovas András (2019): Aneszteziológia és intenzív terápia (4. kiadás), Medicina kiadó. ISBN: 978 963 226 702 9
- Ujhelyi Enikő (szerk.) (2014): A gyermekintenzív ellátás elmélete és gyakorlata. Medicina. ISBN 9789632264899

Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:

A tantárgy előadója/oktatója által a MOODLE kurzushoz feltöltött tematika alapján.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

KKK szerint elsajátítandó kompetenciák

TUDÁS

a36, Széleskörűen ismeri a fizikális állapotfelmérés fogalmát, a betegségek kórismézésében használatos fizikális, laboratóriumi és modern képkalkító vizsgálatok alapelemeit, alkalmazási lehetőségeit, indikációit, kivitelezési technikáit, az egyes vizsgálatok korlátait, a vizsgálatok során nyert paraméterek helyes értékelését, az eltérések értelmezését, valamint a különböző állapotfelmérő standard skálákat és ezen skálák alkalmazásának menetét.

a37, Ismeri a vitális paraméterek mérésének indikációs körét, a beavatkozások és a kapott eredmények értékelésének menetét (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, oxigénszaturáció, vénás és artériás/kapilláris mintavétellel vérgáz paraméterek, pulzusszám és minőség, és

pulzusdeficit, kapilláris újratelítődési idő, non-invazív méréssel, valamint invazív mérés esetén az artériás és centrális vénás kanülön keresztül a vénás vérnyomás meghatározását).

a38, Ismeri a betegmegfigyelő monitorok alkalmazásának menetét, a lázcsillapítási eljárások, az Allen teszt, a carotis massage, a Valsalva manőver és a végtagok Doppler áramlás vizsgálatának indikációs körét és a kivitelezés menetét, a vénás vérvétel, a vércukorszint mérés, valamint OGTT vizsgálat indikációs körét, eszközrendszerét és a kivitelezés menetét.

a43, Ismeri az EKG vizsgálat indikációs körét, típusait, a kivitelezésük menetét, a főbb ritmuszavarok EKG jeleit, a sürgős ritmuszavarok gyógyszeres, elektromos terápiájának kivitelezését (cardioversio, defibrilláció, külső pacemaker), a klinikai és biológiai halál jeleit, a BLS és ALS folyamatát, valamint a kardiológiai kórképekkel kapcsolatos szakápolói feladatokat.

a45, Ismeri az eszköz nélküli és az eszközös légútbiztosítási eljárások indikációs körét, kivitelezésük folyamatát és szakápolói teendőit.

a46, Ismeri a mesterséges lélegeztetési formákat és módokat, a lélegeztetett beteg ellátásához kapcsolódó szakápolói feladatokat, a légút átjárhatóságát fenntartó beavatkozásokat és azok kivitelezésének menetét (légúti váladékleszívás, mellkasi fizioterápia), valamint a légúti mintavétel indikációs körét és kivitelezésének menetét.

a52, Ismeri a preoperatív, posztoperatív és intraoperatív vérmentési technikák eszközrendszerét és folyamatát, valamint a speciális ápolói feladatokat az eljárás során.

a58, Ismeri az elsődleges vérzéscsillapítási eljárásokat és az elsődleges sebellátás menetét, a sebtisztítás, a debridement különböző formáit és a sebkimetszés folyamatát, eszközrendszerét, a varratok, kapcsok, és egyéb szövetegyesítő eljárások alkalmazásának és eltávolításának indikációit és kivitelezését, a kompressziós kezelés, a VAC terápia és a Biopton lámpa indikációs körét és azok alkalmazásának lehetőségeit.

a59, Ismeri a nehezen gyógyuló sebek, decubitus és műtéti sebek típusait, valamint azok komplex ellátásának folyamatát, az alkalmazható kötszertípusokat, ismeri a sebváladék mintavétel indikációit és menetét, a draincsövek alkalmazásának, drainpalack cseréjének indikációit és menetét, valamint az ezzel kapcsolatos bőrápolási feladatokat.

a60, Ismeri az égett beteg bőrápolásával kapcsolatos ápolási teendőket, speciális ágyakat, fürdetési módszereket és a bőráltetés utáni ápolási teendőket.

KÉPESSÉG

b27, Képes az asepsis-antisepsis szabályai és a nozokómiális surveillance kritériumai, valamint az elkülönített hulladékgyűjtés szabályai szerint a munkafolyamatokat ellátni és elláttatni.

b28, Képes mikrobiológiai ismeretei birtokában kórokozótól függően mintavétel alkalmazására.

b29, Képes komplex fizikális betegvizsgálat, anamnéziszfelvétel, betegvizsgálati algoritmusok kivitelezésére, tudatállapot felmérő skálák alkalmazására, egyes laboratóriumi és képalkotó vizsgálatok eredményeinek értékelésére, állapot- és paraméterváltozás észlelésére és megfelelő cselekvésre.

b30, Képes a vitális paraméterek megfigyelését (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, oxigénszaturáció, vénás és artériás, kapilláris mintavétellel vérgáz paraméterek,

pulzusszám és kvalitások, pulzusdeficit, kapilláris újratelítődési idő, non-invazív méréssel, valamint invazív mérés esetén, az artériás és centrális vénás kanülön keresztül a vérnyomás meghatározását) protokollok szerint önállóan elrendelni és kivitelezni, a kapott eredményeket értékelni, az egészségest a kórostól, valamint az azonnali beavatkozást igénylő állapotot felismerni.

b31, Képes a betegmegfigyelő monitorok alkalmazására, a fizikális és gyógyszeres lázcsillapítás, az Allen-teszt, a carotis massage, a Valsalva manőver és a végtagok Doppler áramlás vizsgálatának elrendelésére és kivitelezésére, a vénás vérvétel eszközeinek önálló megválasztására, a beavatkozás kivitelezésére és a kapott eredmények értékelésére, vércukorszint mérés elrendelésére, a szükséges mintavétel kivitelezésére, a mérő eszköz használatára, valamint az OGTT vizsgálat kivitelezésére.

b32, Képes a megbetegedések okainak, tüneteinek, diagnosztikájának, terápiájának komplex megértésére, az azokkal kapcsolatos kliensoktatási és szakápolási feladatok önálló elvégzésére az ellátás minden szintjén.

b36, Képes a higiénés szükségletek kielégítésével kapcsolatos önálló koordinatív (az intézményben alkalmazandó eszközök, eljárások, folyamatszervezés, az adott kliens esetében a kivitelezés elrendelésére) és közvetlen feladatok ellátására, a megfelelő ágytípus, ágyhelyzet, testhelyzet, kényelmi eszközök, betegmozgatási és mobilizációs eszközök, eljárások megválasztására és alkalmazására, valamint a folyamat koordinálására.

b37, Képes a klinikai és biológiai halál felismerésére, EKG vizsgálat önálló elrendelésére és kivitelezésére, a főbb ritmuszavarok felismerésére, továbbá az életet veszélyeztető ritmuszavarok megszüntetésére elektroterápiával (automata külső defibrillátor alkalmazása, életet veszélyeztető állapotban defibrilláció).

b38, Képes önállóan eszköz nélküli és eszközös alapszintű újraélesztés kivitelezésére (BLS), az ALS kivitelezésében történő közreműködésre, valamint képes alkalmazni a kiterjesztett újraélesztés eszközeit és gyógyszereit.

b39, Képes az alkalmazandó FiO_2 elrendelésére, az alacsony- és magas áramlású oxigénbeviteli rendszer, valamint inhalációs eszköz megválasztására és alkalmazására.

b40, Képes a légúti átjárhatóság biztosítására és fenntartására műfogásokkal és eszközökkel, a légzés asszisztált támogatására vagy kontrollált pótlására, a gépi lélegeztetési mód megválasztására, a lélegeztetett beteg megfigyelésére, ellátására, a lélegeztetésről történő leszoktatásra, a légúti váladékleszívás, a mellkasi fizioterápia, emellett a légúti mintavétel elrendelésére és kivitelezésére.

b44, Képes az infúziós terápia előkészítésére és kivitelezésére, a cseppszám kiszámítására, beállítására, infúziós pumpák használatára, másodlagos, túlnyomásos infúziós terápia, kanülön keresztül történő gyógyszerelés és vérvétel kivitelezésére, EDA kanül alkalmazására, dehidráció esetén önállóan folyadékpótlás megkezdésére fiziológiás összetételű oldattal intravénás úton.

b55, Képes a sebtisztítás, a debridement különböző formái, és protokollok alapján varratok, kapcsok behelyezésére és eltávolítására, és egyéb szövetegyesítő eljárások alkalmazására, kompressziós kezelés, VAC terápia, Biopton lámpa alkalmazására.

b56, Képes a nehezen gyógyuló sebek, dekubitus és műtéti sebek komplex ellátására, sebváladék mintavételre, a kötszerek megválasztására és felírására, draincsövek behelyezésére és eltávolítására, a bőrápolásra, a drainpalack cseréjére.

b57, Képes az égési sérülés mértékének megfelelő betegség megválasztására, a súlyosan égett beteg terápiás fürdetésére és a sebkezelés elvégzésére.

ATTITŰD

c17, Munkáját az emberi élet védelmét, a beteg jól létét középpontba állítva korrekt szakmai magatartás jellemzi.

AUTONÓMIA, FELELŐSÉG

d15, Minőségi ellátást végez a szakmai irányelveknek megfelelően.

d17, Önállóan alkalmazza szakterületén a különböző jogszabályokban rögzített eljárásokat, módszereket hatás- és feladatkörében folyamatos önellenőrzés mellett.

A tantárgy elsajátítását követően a hallgató képessé válik a beteg kritikus állapotának és a vitális funkciók zavarának idővesztés nélküli felismerésére, valamint az életfunkciók pótlásának és stabilizálásának önálló megkezdésére. Biztonsággal alkalmazza a multifunkciós monitorozást, értékeli annak paramétereit, és képes a shockállapot felismerésére, valamint a shocktalanítás eredményességének megítélésére. Alkalmassá válik az adekvát előkészületek megtételére diagnosztikus és terápiás beavatkozásokhoz, el tudja végezni az intraossealis és perifériás vénakanulálást. Képes a centrális vénás nyomás és az intracranialis nyomás mérésére, az intracranialis hypertensio nem gyógyszeres csökkentésére. Kompetenssé válik az EKG készítésre és a ritmuszavarok felismerésére, a légzésvizsgálat típusának és súlyosságának megítélésére, adekvát oxigenizáció biztosítására. Felkészült a neminvaszív lélegeztetés előkészítésére és megfelelőségének ellenőrzésére, képes a lélegeztetőgép összeállítására és a lélegeztetés szövődményeinek haladéktalan felismerésére. Felismeri az endotrachealis tubus, a gyomorszonda és a hólyagkatéter diszpozícióját. Jártasságot szerez az enterális és parenterális táplálás kivitelezésében, a transzfúzió indikációjának és beadhatóságának megítélésében, a transzfúziós szövődmények felismerésében és elhárításában.

Alkalmassá válik a halál tényének megállapítására és a halott ellátására. Munkája során maradéktalanul betartja az etikai normákat, a betegjogokat és a dokumentációs kötelezettségeket, valamint saját szakmai kompetenciahatárait.

Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát):

TANTÁRGY NEVE: Sebészet szakápolástana III. (Intenzív terápia)

Tantárgykód (nappali): SZAP25ANBP0509 Tantárgykód (levelező): SZAP25ALBP0509

TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: Nursing - Surgery III. (Intensive care)

Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Egészségtudományi Intézet	Féléves tanóraszám: - Nappali: 24 óra - Levelező: 8 óra	Kreditérték: 3	Tanóra típusa: előadás	Előtanulmányi feltétel(ek): Sebészet szakápolástana II., Belgyógyászat szakápolástana II.	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek): aláírás
Tantárgy felelőse: Dr. Dede Kristóf András	Tantárgy besorolása: kötelező	Ajánlott félév: 5	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: vizsga (kollokvium)
Tantárgy előadója/i: Tóth Anikó					Értékelés módszere: írásbeli/szóbeli/írásbeli és szóbeli

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

Az intenzív terápia szakápolástanának célja megismertetni a hallgatókkal az intenzív terápiás lehetőségeket és alkalmazásukat.

A hallgatóknak ismerni kell az intenzív osztályra való felvétel indikációit.

Képessé kell válniuk az akut életveszélyes kórképek felismerésére továbbá ezek terápiás lehetőségeinek elsajátítására.

A félév során megismerik az intenzív terápiában használatos eszközök alkalmazásának indikációit, a technikai kivitelezést, további ágymelletti lehetőségeket. (POCT)

A félév végére ismerniük kell az invazív beavatkozásokat, mérési technikákat, illetve kompetencia körben történő alkalmazásukat továbbá a mérési eredmények értékelését.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák:

- Intenzív osztály fejlődése és az aneszteziológia fejlődésének rövid története
- A központi intenzív osztály felépítése, szakmaspecifikus őrzők, szervezeti egységek, személyi és tárgyi feltételek
- Intenzív ellátást igénylő állapotok ismertetése
- Beteg megfigyelési lehetőségek, monitorozás (eszközös és eszköz nélküli technikák)
- Invazív és non-invazív monitorozási technikák

- Haemodinamikai monitorozási lehetőségek
- Holter, ECHO eljárási technikák
- Centrális véna kanülálása, szövődmények és megoldási lehetőségek
- CVP mérése
- Artériás vérnyomásmérés menete, veszélyek
- Swan-Ganz katéterezés kivitelezése, veszélyei
- PICCO monitorozás lénege, kivitelezés
- Sav-bázis elmélete, PH fogalma, Henderson Hasselbalch egyenlet lényege
- Sav-bázis egyensúly zavarai, metabolikus és respiratórikus acidózis és alkalózis állapotok
- Vérgázanalízis, artériás vénás és kapilláris vérminták, mintavétel folyamata, kiértékelés
- Nosokomiális fertőzések kivédésének lehetőségei, súlyos fertőzések felismerése, fertőzöttség szintjének ellenőrzése
- Szakmai kommunikáció, munkaszervezés az intenzív osztályon
- Speciális ápolási dokumentáció az intenzív terápiában

Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:

- Elméleti oktatás digitális eszközök segítségével.
- Skill laboros oktatás
- Írásbeli számonkérés

A tantárgy, illetve kurzus célja, hogy az ápolás és betegellátáshoz kapcsolódóan alapkompétenciát fejlesszen, ezért fontos, hogy a feladatok megoldása során a hallgatók ne használjanak mesterségesintelligencia-alapú eszközöket a tanulás ezen szakaszában.

A tantárgy értékelésének módja kollokvium, amely a félév tananyagából tett írásbeli vizsga. A vizsgát ötfokozatú (jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)) érdemjeggyel kell értékelni. Elégtelen osztályzatot csak a javítóvizsga szabályai szerint lehet kijavítani, amelyről a hatályos Tanulmányi és Vizsgaszabályzat rendelkezik. A vizsgát az egyetemi szabályoknak megfelelően a vizsgaidőszakban kell meghirdetni.

A vizsgára bocsátás feltétele az aláírás, amely megszerzésének kritériuma kötelező foglalkozásokon való aktív részvétel, valamint a zárthelyi dolgozat teljesítése. A részvétel ellenőrzésének módját, a hallgatók távolmaradásának következményeit és a félév aláírásának feltételeit a tantárgyfelelős oktató állapítja meg, melyről a hallgatók az első órán kapnak tájékoztatást.

Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Mühl D, Csontos Cs (szerk.) (2024): Az intenzív terápia gyakorlata. Medicina. ISBN 9789632269153
- Bogár Lajos (szerk.) (2022): Aneszteziológia és intenzív terápia, Medicina. ISBN: 978 963 226 802 6

Ajánlott irodalom:

- Molnár Zsolt, Lovas András (2021): Aneszteziológia és intenzív terápia, Medicina. ISBN 9789632268026
- Mezőcsáti Melinda, Piskóti Zoltánné (2005): Az intenzív ellátást igénylő betegek ellátása; Egészségügyi Szakképző és Továbbképző Intézet. ISBN 9638660511
- Péntes I, Lencz L, (szerk.) (2003): Az aneszteziológia és intenzív terápia tankönyve, Alliter Kiadó. ISBN 9632025024

Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:

A tantárgy előadója/oktatója által a MOODLE kurzushoz feltöltött tematika alapján.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

KKK szerint elsajátítandó kompetenciák

TUDÁS

a36, Széleskörűen ismeri a fizikális állapotfelmérés fogalmát, a betegségek kórismézésében használatos fizikális, laboratóriumi és modern képalakító vizsgálatok alapelemeit, alkalmazási lehetőségeit, indikációit, kivitelezési technikáit, az egyes vizsgálatok korlátait, a vizsgálatok során nyert paraméterek helyes értékelését, az eltérések értelmezését, valamint a különböző állapotfelmérő standard skálákat és ezen skálák alkalmazásának menetét.

a37, Ismeri a vitális paraméterek mérésének indikációs körét, a beavatkozások és a kapott eredmények értékelésének menetét (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, oxigénszaturáció, vénás és artériás/kapilláris mintavétellel vérgáz paraméterek, pulzusszám és minőségek, pulzusdeficit, kapilláris újratelítődési idő, non-invazív méréssel, valamint invazív mérés esetén az artériás és centrális vénás kanülön keresztül a vénás vérnyomás meghatározását).

a38, Ismeri a betegmegfigyelő monitorok alkalmazásának menetét, a lázcsillapítási eljárások, az Allen teszt, a carotis massage, a Valsalva manőver és a végtagok Doppler áramlás vizsgálatának indikációs körét és a kivitelezés menetét, a vénás vérvétel, a vércukorszint mérés, valamint OGTT vizsgálat indikációs körét, eszközrendszerét és a kivitelezés menetét.

a39, Részletesen ismeri a megbetegedések okát, tüneteit, diagnosztikáját, terápiáját, szakápolástanát, transzkulturális aspektusait, valamint az ezekkel kapcsolatos betegoktatási feladatokat az ellátás minden szintjén.

a40, Átfogó ismeretekkel rendelkezik az ápolási folyamat hazai és nemzetközi elemeiről, standardjairól.

a41, Széleskörűen ismeri a gyógyszeres terápia indikációját, a hatásmechanizmusokat, szövődményeket, mellékhatásokat és interakciókat, a különböző gyógyszerformák alkalmazását, ennek eszközrendszerét, a gyógyszerek dozírozását, és a gyógyszereléssel kapcsolatos ápolói feladatokat.

a42, Átfogóan ismeri a menedzsment és ápolásvezetés szerepét, a team munka szervezésének alapelemeit, valamint ismeri a kliensek és hozzátartozók egyéni és csoportos oktatására vonatkozó alapelveket.

a43, Ismeri az EKG vizsgálat indikációs körét, típusait, a kivitelezésük menetét, a főbb ritmuszavarok EKG jeleit, a sürgős ritmuszavarok gyógyszeres, elektromos terápiájának kivitelezését (cardioversio, defibrilláció, külső pacemaker), a klinikai és biológiai halál jeleit, a BLS és ALS folyamatát, valamint a kardiológiai kórképekkel kapcsolatos szakápolói feladatokat.

a45, Ismeri az eszköz nélküli és az eszközös légútbiztosítási eljárások indikációs körét, kivitelezésük folyamatát és szakápolói teendőit.

a46, Ismeri a mesterséges lélegeztetési formákat és módokat, a lélegeztetett beteg ellátásához kapcsolódó szakápolói feladatokat, a légút átjárhatóságát fenntartó beavatkozásokat és azok kivitelezésének menetét (légúti váládékleszívás, mellkasi fizioterápia), valamint a légúti mintavétel indikációs körét és kivitelezésének menetét.

a47, Ismeri a gyógyszerekkel kapcsolatos előkészítési és adagolási feladatokat, a gyógyszerelés és a gyógyszerfelszívás eszközrendszerét.

a48, Ismeri az intracutan, subcutan, intramuscularis, intravénás injekciózás célját, a beadás lehetséges helyeit, a beadás szögét, a szükséges eszközrendszert és a beadás menetét, az infúziós terápia indikációit, céljait, eszközrendszerét (infúziós pumpák, másodlagos, túlnyomásos infúziós terápia) és azok alkalmazását, a cseppszám kiszámításának menetét, az infúziós oldatok típusait, a kanülön keresztül történő gyógyszerelés és vérvétel folyamatát, valamint az EDA kanül alkalmazásának menetét.

a49, Ismeri a hypodermoclysis, a perifériás vénabiztosítás (short, midline), és az intraosseális kanül indikációit, jellegzetes punkciós helyeit és eszközrendszereit, valamint a kanülok behelyezésének és alkalmazásának menetét.

a50, Ismeri az egyéb centrális vénás kanülok behelyezésének menetét, valamint a kanülgondozási feladatokat.

a51, Ismeri a fő vércsoportrendszereket, a kompatibilitási vizsgálatok kivitelezésének menetét, a fő vérkészítményeket, a transzfúziós terápiával kapcsolatos előkészítési és kivitelezési, betegmegfigyelési feladatokat, továbbá a transzfúziós terápia lehetséges szövődményeit és az ezzel kapcsolatos ápolói teendőket.

a52, Ismeri a preoperatív, posztoperatív és intraoperatív vérmentési technikák eszközrendszerét és folyamatát, valamint a speciális ápolói feladatokat az eljárás során.

a53, Ismeri a malnutríció tüneteit, a mesterséges táplálás indikációs körét, a mesterséges enterális (gyomorba és vékonybélbe) és parenterális táplálási formákat, módokat, eszközrendszereket, a tápszertípusokat, ismeri továbbá a nasogastricus Sengstaken-Blakemore, Linton szonda, és bizonyos postpylorikus szondák alkalmazásának menetét, és a szondák ápolásával kapcsolatos feladatokat, valamint a gyomoröblítés és gyomormosás indikációs körét, eszközrendszerét és kivitelezésük menetét.

a54, Ismeri a vizeletgyűjtés, a mintavétel, a vizsgálat formáit, indikációit, eszközrendszerét és a kivitelezés menetét, ismeri a hólyag teltségi állapot vizsgálatának menetét, a vizeletinkontinencia formáit, a kapcsolódó diagnosztikus vizsgálatok indikációit és kivitelezésük menetét, prevenciók stratégiáit, az egészségfejlesztési feladatokat, kezelési módjait és az alkalmazható segédeszközöket.

a55, Ismeri a férfi és női kliens katéterezésének indikációit, a beavatkozás menetét és a katéter gondozási feladatokat, az urostoma és a suprapubicus katéter ápolási teendőit, valamint a betegoktatási feladatokat az önkatéterezés és hólyagtréning kapcsán.

a56, Ismeri a széklet mintavételi és a székletvér vizsgálatok formáit, indikációs körét, azok eszközrendszerét és kivitelezését, a székletinkontinencia, diarrhoea, obstipatio tüneteit, terápiás és ápolási lehetőségeit (anális eszközök, skybalum eltávolítás, beöntések, bőrápolási teendők, gyógyszeres terápia), és ezek alkalmazásának menetét.

a57, Ismeri az enterostomák típusait, indikációs körét, a stoma lehetséges helyének kimérését, meglévő stomák ápolási teendőit (Koch reservoir kezelés, stoma irrigálás, beöntés, fistula-drain kezelés), és az alkalmazható segédeszközöket.

a58, Ismeri az elsődleges vérzéscsillapítási eljárásokat és az elsődleges sebellátás menetét, a sebtisztítás, a debridement különböző formáit és a sebkimetszés folyamatát, eszközrendszerét, a varratok, kapcsok, és egyéb szövetegyesítő eljárások alkalmazásának és eltávolításának indikációit és kivitelezését, a kompressziós kezelés, a VAC terápia és a Biopton lámpa indikációs körét és azok alkalmazásának lehetőségeit.

a59, Ismeri a nehezen gyógyuló sebek, decubitus és műtéti sebek típusait, valamint azok komplex ellátásának folyamatát, az alkalmazható kötszertípusokat, ismeri a sebváladék mintavétel indikációit és menetét,

a draincsövek alkalmazásának, drainpalack cseréjének indikációit és menetét, valamint az ezzel kapcsolatos bőrápolási feladatokat.

a60, Ismeri az égett beteg bőrápolásával kapcsolatos ápolási teendőket, speciális ágyakat, fürdetési módszereket és a bőrátültetés utáni ápolási teendőket.

a61, Ismeri a különböző punkciók eszközrendszerét és asszisztenciájának menetét, a hascsapolás és a sürgősségi detenzionálás indikációs körét és a kivitelezés menetét, a különböző punkciók utáni szakápolói feladatokat, a különböző típusú szívóberendezések működésének lényegét és azok alkalmazását.

KÉPESSÉG

b27, Képes az asepsis-antisepsis szabályai és a nozokómiális surveillance kritériumai, valamint az elkülönített hulladékgyűjtés szabályai szerint a munkafolyamatokat ellátni és elláttatni.

b28, Képes mikrobiológiai ismeretei birtokában kórokozótól függően mintavétel alkalmazására.

b29, Képes komplex fizikális betegvizsgálat, anamnéziszfelvétel, betegvizsgálati algoritmusok kivitelezésére, tudatállapot felmérő skálák alkalmazására, egyes laboratóriumi és képalkotó vizsgálatok eredményeinek értékelésére, állapot- és paraméterváltozás észlelésére és megfelelő cselekvésre.

b30, Képes a vitális paraméterek megfigyelését (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, oxigénszaturáció, vénás és artériás, kapilláris mintavétellel vérgáz paraméterek, pulzusszám és minőségek, pulzusdeficit, kapilláris újratelítődési idő, non-invazív méréssel, valamint invazív mérés esetén, az artériás és centrális vénás kanülön keresztül a vérnyomás meghatározását) protokollok szerint önállóan elrendelni és kivitelezni, a kapott eredményeket értékelni, az egészséget a kórostól, valamint az azonnali beavatkozást igénylő állapotot felismerni.

b31, Képes a betegmegfigyelő monitorok alkalmazására, a fizikális és gyógyszeres lázcsillapítás, az Allen-teszt, a carotis massage, a Valsalva manőver és a végtagok Doppler áramlás vizsgálatának elrendelésére és kivitelezésére, a vénás vérvétel eszközeinek önálló megválasztására, a beavatkozás kivitelezésére és a kapott eredmények értékelésére, vércukorszint mérés elrendelésére, a szükséges mintavétel kivitelezésére, a mérő eszköz használatára, valamint az OGTT vizsgálat kivitelezésére.

b32, Képes a megbetegedések okainak, tüneteinek, diagnosztikájának, terápiájának komplex megértésére, az azokkal kapcsolatos kliensoktatási és szakápolási feladatok önálló elvégzésére az ellátás minden szintjén.

b33, Képes önállóan komplex hazai és nemzetközi standardoknak megfelelő ápolási terv és folyamat összeállítására, az ápolók e munkájának irányítására.

b34, Képes az alkalmazott gyógyszercsoportok indikációjával, hatásmechanizmusával, interakcióival, mellékhatásaival kapcsolatos munkaszervezési, tárolási, kliensoktatási és alkalmazási feladatok ellátására, képes protokollok alapján gyógyszer- és dózisrendelésre.

b36, Képes a higiénés szükségletek kielégítésével kapcsolatos önálló koordinatív (az intézményben alkalmazandó eszközök, eljárások, folyamatszervezés, az adott kliens esetében a kivitelezés elrendelésére) és közvetlen feladatok ellátására, a megfelelő ágytípus, ágyhelyzet, testhelyzet, kényelmi eszközök, betegmozgatási és mobilizációs eszközök, eljárások megválasztására és alkalmazására, valamint a folyamat koordinálására.

b37, Képes a klinikai és biológiai halál felismerésére, EKG vizsgálat önálló elrendelésére és kivitelezésére, a főbb ritmuszavarok felismerésére, továbbá az életet veszélyeztető ritmuszavarok megszüntetésére elektroterápiával (automata külső defibrillátor alkalmazása, életet veszélyeztető állapotban defibrilláció).

b38, Képes önállóan eszköz nélküli és eszközös alapszintű újraélesztés kivitelezésére (BLS), az ALS kivitelezésében történő közreműködésre, valamint képes alkalmazni a kiterjesztett újraélesztés eszközeit és gyógyszereit.

b39, Képes az alkalmazandó FiO_2 elrendelésére, az alacsony- és magas áramlású oxigénbeviteli rendszer, valamint inhalációs eszköz megválasztására és alkalmazására.

b40, Képes a légúti átjárhatóság biztosítására és fenntartására műfogásokkal és eszközökkel, a légzés asszisztált támogatására vagy kontrollált pótlására, a gépi lélegeztetési mód megválasztására, a lélegeztetett beteg megfigyelésére, ellátására, a lélegeztetésről történő leszoktatásra, a légúti váladékkleszívás, a mellkasi fizioterápia, emellett a légúti mintavétel elrendelésére és kivitelezésére.

b41, Képes az előkészítési, gyógyszerfelszívási, gyógyszer adagolási feladatok ellátására, az intracutan, subcutan, intramuscularis, intravénás injekciók beadásának, a szükséges eszközrendszernek a megválasztására, valamint az injekció beadására.

b42, Képes az infúziós terápiával, a vénabiztosítással kapcsolatos felmérési feladatok ellátására, a kapott adatok értékelésével dönteni a hypodermoclysis, a perifériás vénabiztosítás (short, midline) szükségességéről, a punkció helyéről és eszközeiről.

b43, Képes kanül behelyezésére, használatára, ápolására és eltávolítására, intraosseális kanül behelyezésére, használatára, ápolására és eltávolítására, centrális vénás kanül esetén képes asszisztálni a beavatkozáshoz, képes használni, ápolni és eltávolítani.

b44, Képes az infúziós terápia előkészítésére és kivitelezésére, a cseppszám kiszámítására, beállítására, infúziós pumpák használatára, másodlagos, túlnyomásos infúziós terápia, kanülon keresztül történő gyógyszerelés és vérvétel kivitelezésére, EDA kanül alkalmazására, dehidráció esetén önállóan folyadékpótlás megkezdésére fiziológiai összetételű oldattal intravénás úton.

b45, Képes a transzfúziós terápiával kapcsolatos előkészítési és kivitelezési feladatok (vércsoport-meghatározás, biológiai próba, vérkészítmény beadása, betegmegfigyelés, szövődményekkel kapcsolatos sürgős beavatkozások, dokumentációs feladatok) ellátására, valamint a preoperatív-, postoperatív- és intraoperatív vérmentési technikák alkalmazására.

b48, Képes a vizeletürítés szükségletével kapcsolatos ápolói feladatok ellátására és irányítására.

b55, Képes a sebtisztítás, a debridement különböző formái, és protokollok alapján varratok, kapsok behelyezésére és eltávolítására, és egyéb szövetegyesítő eljárások alkalmazására, kompressziós kezelés, VAC terápia, Biopton lámpa alkalmazására.

b56, Képes a nehezen gyógyuló sebek, dekubitus és műtéti sebek komplex ellátására, sebváladék mintavételre, a kötszerek megválasztására és felírására, draincsövek behelyezésére és eltávolítására, a bőrápolásra, a drainpalack cseréjére.

b57, Képes az égési sérülés mértékének megfelelő betegágy megválasztására, a súlyosan égett beteg terápiás fürdetésére és a sebkezelés elvégzésére.

b58, Képes asszisztálni punkciók esetén, valamint orvosi rendelésre önállóan kivitelezni a hascsapolást, akut helyzetekben a sürgősségi detenzionálást, képes a punkciók utáni szakápolási feladatok ellátására, a különböző szívóberendezések alkalmazására.

ATTITÚD

c17, Munkáját az emberi élet védelmét, a beteg jól létét középpontba állítva korrekt szakmai magatartás jellemzi.

c22, Szakmai kihívásokra relevánsan reagál.

AUTONÓMIA, FELESSŐÉG

d14, Felelősséget vállal saját és az általa vezetett team tevékenységéért, tudatában van azok lehetséges következményeinek, önállóan dönt.

d15, Minőségi ellátást végez a szakmai irányelveknek megfelelően.

d17, Önállóan alkalmazza szakterületén a különböző jogszabályokban rögzített eljárásokat, módszereket hatás- és feladatkörében folyamatos önellenőrzés mellett.

A tantárgy elsajátítását követően a hallgató képessé válik a beteg kritikus állapotának és a vitális funkciók zavarának idővesztés nélküli felismerésére, valamint az életfunkciók pótlásának és stabilizálásának önálló megkezdésére. Biztonsággal alkalmazza a multifunkciós monitorozást, értékeli annak paramétereit, és képes a shockállapot felismerésére, valamint a shocktalanítás eredményességének megítélésére. Alkalmassá válik az adekvát előkészületek megtételére diagnosztikus és terápiás beavatkozásokhoz, el tudja végezni az intraossealis és perifériás vénakanülálást. Képes a centrális vénás nyomás és az intracranialis nyomás mérésére, az intracranialis hypertensio nem gyógyszeres csökkentésére. Kompetenssé válik az EKG készítésre és a ritmuszavarok felismerésére, a légzésszavarok típusának és súlyosságának megítélésére, adekvát oxigenizáció biztosítására. Felkészült a neminvaszív lélegeztetés előkészítésére és megfelelőségének ellenőrzésére, képes a lélegeztetőgép összeállítására és a lélegeztetés szövődményeinek haladéktalan felismerésére. Felismeri az endotrachealis tubus, a gyomorszonda és a hólyagkatéter diszpozícióját. Jártasságot szerez az enterális és parenterális táplálás kivitelezésében, a transzfúzió indikációjának és beadhatóságának megítélésében, a transzfúziós szövődmények felismerésében és elhárításában.

Alkalmassá válik a halál tényének megállapítására és a halott ellátására. Munkája során maradéktalanul betartja az etikai normákat, a betegjogokat és a dokumentációs kötelezettségeket, valamint saját szakmai kompetenciahatárait.

Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát):

TANTÁRGY NEVE: Sebészet szakápolástana területi gyakorlat III. (Intenzív terápia)

Tantárgykód (nappali): SZAP25ANBP0510 Tantárgykód (levelező): SZAP25ALBP0510

TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: Nursing - Clinical training in Surgery III. (Intensive care)

Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Egészségtudományi Intézet	Féléves tanóraszám: - Nappali: 96 óra - Levelező: 40 óra	Kreditérték: 4	Tanóra típusa: gyakorlat	Előtanulmányi feltétel(ek): Sebészet szakápolástana II., Sebészet szakápolástana területi gyakorlat II., Belgyógyászat szakápolástana II., Belgyógyászat szakápolástana területi gyakorlat II.	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek): nincs vizsga
Tantárgy felelőse: Tóth Anikó	Tantárgy besorolása: kötelező	Ajánlott félév: 5	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: évközi jegy (gyakorlati jegy)
Tantárgy előadója/i: Tóth Anikó					Értékelés módszere: írásbeli/szóbeli/írásbeli és szóbeli

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A területi gyakorlat célja, hogy az ápolói hivatásra készülő hallgatók sajátítsák el az intenzív terápiás tevékenységhez tartozó gyakorlati ismereteket, ismerjék meg az intenzív betegellátás során használatos eszközöket, módszereket.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)képességek és (rész)kompetenciák:

- Intenzív ellátást igénylő állapotok gyakorlatban történő megismerése
- Az intenzív betegellátás során használatos eszközök, módszerek megismerése
- Beteg megfigyelési lehetőségek, monitorozási technikák (invazív és non-invazív módszerek)
- Haemodinamikai monitorozási lehetőségek megismerése
- Centrális véna kanülálási technikák megismerése
- CVP mérés lényege, gyakorlati alkalmazása
- Artériás vérnyomásmérés menetének gyakorlati kivitelezése
- PICCO monitor gyakorlatban történő alkalmazása

- Pulzoximéter alkalmazása a klinikai gyakorlatban
- Kapnometria, kapnographia gyakorlatban történő alkalmazása
- Vérgázanalízis, mintavétel kivitelezése
- Intenzív terápiás ápolási dokumentáció vezetése az intenzív osztályon

Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:

Előre kiadott gyakorlati napló tartalmazza a területi gyakorlat során elvégzendő feladatokat. A szükséges ismeretanyag elméleti és gyakorlati része elsajátítható a kapcsolódó Belgyógyászat szakápolástana I. tárgy teljesítése során. A gyakorlati feladatok elvégzését a betegellátó osztályon nyomon követi és támogatja a hallgató gyakorlatáért felelős oktató, vagy mentorápoló.

A tantárgy, illetve kurzus szempontjából az MI használata nem releváns.

A szakmai területi gyakorlat értékelésének módja évközi (gyakorlati) jegy, amely a gyakorlati naplóban elvégzett feladatok, valamint a beadandó esettanulmány alapján adható, értékelése ötfokozatú (gyakorlati jegy) – jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1) – minősítés kell legyen.

A szakmai területi gyakorlat értékelésének kritériuma a mintatantervben meghatározott óraszám alatt a gyakorlati feladatok teljesítése alap- vagy szakellátási intézmény megfelelő, témakörhöz illő betegellátó osztályán, valamint esetismertetés/referátum készítése. A gyakorlati feladatok teljesítéséről gyakorlati naplót, a betegellátó osztályon való jelenlétről jelenléti ívet kell a hallgatónak vezetnie, amelyeket a tárgy felelős oktatójának kell a szorgalmi időszak végéig leadnia, az esettanulmánnyal együtt.

Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Mühl D, Csontos Cs (szerk.) (2024): Az intenzív terápia gyakorlata. Medicina. ISBN 9789632269153
- Bogár Lajos (szerk.) (2022): Aneszteziológia és intenzív terápia, Medicina. ISBN: 978 963 226 802 6

Ajánlott irodalom:

- Molnár Zsolt, Lovas András (2021): Aneszteziológia és intenzív terápia, Medicina. ISBN 9789632268026
- Mezőcsáti Melinda, Piskóti Zoltánné (2005): Az intenzív ellátást igénylő betegek ellátása; Egészségügyi Szakképző és Továbbképző Intézet. ISBN 9638660511
- Péntes I, Lencz L, (szerk.) (2003): Az aneszteziológia és intenzív terápia tankönyve, Alliter Kiadó. ISBN 9632025024

Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:

A tantárgy előadója/oktatója által a MOODLE kurzushoz feltöltött tematika alapján.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

KKK szerint elsajátítandó kompetenciák

TUDÁS

a36, Széleskörűen ismeri a fizikális állapotfelmérés fogalmát, a betegségek kórismézésében használatos fizikális, laboratóriumi és modern képalkotó vizsgálatok alapelemeit, alkalmazási lehetőségeit, indikációit, kivitelezési technikáit, az egyes vizsgálatok korlátait, a vizsgálatok során nyert paraméterek helyes

értékelését, az eltérések értelmezését, valamint a különböző állapotfelmérő standard skálákat és ezen skálák alkalmazásának menetét.

a37, Ismeri a vitális paraméterek mérésének indikációs körét, a beavatkozások és a kapott eredmények értékelésének menetét (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, oxigénszaturáció, vénás és artériás/kapilláris mintavétellel vérgáz paraméterek, pulzusszám és kvalitások, pulzusdeficit, kapilláris újratelítődési idő, non-invazív méréssel, valamint invazív mérés esetén az artériás és centrális vénás kanülön keresztül a vénás vérnyomás meghatározását).

a38, Ismeri a betegmegfigyelő monitorok alkalmazásának menetét, a lázcsillapítási eljárások, az Allen teszt, a carotis massage, a Valsalva manőver és a végtagok Doppler áramlás vizsgálatának indikációs körét és a kivitelezés menetét, a vénás vérvétel, a vércukorszint mérés, valamint OGTT vizsgálat indikációs körét, eszközrendszerét és a kivitelezés menetét.

a39, Részletesen ismeri a megbetegedések okát, tüneteit, diagnosztikáját, terápiáját, szakápolástanát, transzkulturális aspektusait, valamint az ezekkel kapcsolatos betegoktatási feladatokat az ellátás minden szintjén.

a40, Átfogó ismeretekkel rendelkezik az ápolási folyamat hazai és nemzetközi elemeiről, standardjairól.

a41, Széleskörűen ismeri a gyógyszeres terápia indikációját, a hatásmechanizmusokat, szövődményeket, mellékhatásokat és interakciókat, a különböző gyógyszerformák alkalmazását, ennek eszközrendszerét, a gyógyszerek dozírozását, és a gyógyszereléssel kapcsolatos ápolói feladatokat.

a42, Átfogóan ismeri a menedzsment és ápolásvezetés szerepét, a team munka szervezésének alapelemeit, valamint ismeri a kliensek és hozzátartozóik egyéni és csoportos oktatására vonatkozó alapelveket.

a43, Ismeri az EKG vizsgálat indikációs körét, típusait, a kivitelezésük menetét, a főbb ritmuszavarok EKG jeleit, a sürgős ritmuszavarok gyógyszeres, elektromos terápiájának kivitelezését (cardioversio, defibrilláció, külső pacemaker), a klinikai és biológiai halál jeleit, a BLS és ALS folyamatát, valamint a kardiológiai kórképekkel kapcsolatos szakápolói feladatokat.

a45, Ismeri az eszköz nélküli és az eszközös légútbiztosítási eljárások indikációs körét, kivitelezésük folyamatát és szakápolói teendőit.

a46, Ismeri a mesterséges lélegeztetési formákat és módokat, a lélegeztetett beteg ellátásához kapcsolódó szakápolói feladatokat, a légút átjárhatóságát fenntartó beavatkozásokat és azok kivitelezésének menetét (légúti váladékleszívás, mellkasi fizioterápia), valamint a légúti mintavétel indikációs körét és kivitelezésének menetét.

a47, Ismeri a gyógyszerekkel kapcsolatos előkészítési és adagolási feladatokat, a gyógyszerelés és a gyógyszerfelszívás eszközrendszerét.

a48, Ismeri az intracutan, subcutan, intramuscularis, intravénás injekciózás célját, a beadás lehetséges helyeit, a beadás szögét, a szükséges eszközrendszert és a beadás menetét, az infúziós terápia indikációit, céljait, eszközrendszerét (infúziós pumpák, másodlagos, túlnyomásos infúziós terápia) és azok alkalmazását, a cseppszám kiszámításának menetét, az infúziós oldatok típusait, a kanülön keresztül történő gyógyszerelés és vérvétel folyamatát, valamint az EDA kanül alkalmazásának menetét.

a49, Ismeri a hypodermoclysis, a perifériás vénabiztosítás (short, midline), és az intraosszeális kanül indikációit, jellegzetes punkciós helyeit és eszközrendszereit, valamint a kanülok behelyezésének és alkalmazásának menetét.

a50, Ismeri az egyéb centrális vénás kanülok behelyezésének menetét, valamint a kanülgondozási feladatokat.

a51, Ismeri a fő vércsoportrendszereket, a kompatibilitási vizsgálatok kivitelezésének menetét, a fő vérkészítményeket, a transzfúziós terápiával kapcsolatos előkészítési és kivitelezési, betegmegfigyelési feladatokat, továbbá a transzfúziós terápia lehetséges szövődményeit és az ezzel kapcsolatos ápolói teendőket.

a52, Ismeri a preoperatív, posztoperatív és intraoperatív vérmentési technikák eszközrendszerét és folyamatát, valamint a speciális ápolói feladatokat az eljárás során.

a53, Ismeri a malnutríció tüneteit, a mesterséges táplálás indikációs körét, a mesterséges enterális (gyomorba és vékonybélbe) és parenterális táplálási formákat, módokat, eszközrendszereket, a tápszer típusokat, ismeri továbbá a nasogastricus Sengstaken-Blakemore, Linton szonda, és bizonyos postpylorikus szondák alkalmazásának menetét, és a szondák ápolásával kapcsolatos feladatokat, valamint a gyomoröblítés és gyomormosás indikációs körét, eszközrendszerét és kivitelezésük menetét.

a54, Ismeri a vizeletgyűjtés, a mintavétel, a vizsgálat formáit, indikációit, eszközrendszerét és a kivitelezés menetét, ismeri a hólyag teltségi állapot vizsgálatának menetét, a vizeletinkontinencia formáit, a kapcsolódó diagnosztikus vizsgálatok indikációit és kivitelezésük menetét, prevenció stratégiait, az egészségfejlesztési feladatokat, kezelési módjait és az alkalmazható segédeszközöket.

a55, Ismeri a férfi és női kliens katéterezésének indikációit, a beavatkozás menetét és a katéter gondozási feladatokat, az urostoma és a suprapubicus katéter ápolási teendőit, valamint a betegoktatási feladatokat az önkatéterezés és hólyagtréning kapcsán.

a56, Ismeri a széklet mintavételi és a székletvér vizsgálatok formáit, indikációs körét, azok eszközrendszerét és kivitelezését, a székletinkontinencia, diarrhoea, obstipatio tüneteit, terápiás és ápolási lehetőségeit (anális eszközök, skybalum eltávolítás, beöntések, bőrápolási teendők, gyógyszeres terápia), és ezek alkalmazásának menetét.

a57, Ismeri az enterostomák típusait, indikációs körét, a stoma lehetséges helyének kimérését, meglévő stomák ápolási teendőit (Koch reservoir kezelés, stoma irrigálás, beöntés, fistula-drain kezelés), és az alkalmazható segédeszközöket.

a58, Ismeri az elsődleges vérzéscsillapítási eljárásokat és az elsődleges sebellátás menetét, a sebtisztítás, a debridement különböző formáit és a sebkimetszés folyamatát, eszközrendszerét, a varratok, kapcsok, és egyéb szövetegyesítő eljárások alkalmazásának és eltávolításának indikációit és kivitelezését, a kompressziós kezelés, a VAC terápia és a Biopton lámpa indikációs körét és azok alkalmazásának lehetőségeit.

a59, Ismeri a nehezen gyógyuló sebek, decubitus és műtéti sebek típusait, valamint azok komplex ellátásának folyamatát, az alkalmazható kötszertípusokat, ismeri a sebváladék mintavétel indikációit és menetét, a draincsövek alkalmazásának, drainpalack cseréjének indikációit és menetét, valamint az ezzel kapcsolatos bőrápolási feladatokat.

a60, Ismeri az égett beteg bőrápolásával kapcsolatos ápolási teendőket, speciális ágyakat, fürdetési módszereket és a bőrátültetés utáni ápolási teendőket.

a61, Ismeri a különböző punkciók eszközrendszerét és asszisztenciájának menetét, a hascsapolás és a sürgősségi detenzionálás indikációs körét és a kivitelezés menetét, a különböző punkciók utáni szakápolói feladatokat, a különböző típusú szívóberendezések működésének lényegét és azok alkalmazását.

KÉPESSÉG

b27, Képes az asepsis-antisepsis szabályai és a nozokómiális surveillance kritériumai, valamint az elkülönített hulladékgyűjtés szabályai szerint a munkafolyamatokat ellátni és elláttatni.

b28, Képes mikrobiológiai ismeretei birtokában kórokozótól függően mintavétel alkalmazására.

b29, Képes komplex fizikális betegvizsgálat, anamnéziszfelvétel, betegvizsgálati algoritmusok kivitelezésére, tudatállapot felmérő skálák alkalmazására, egyes laboratóriumi és képalkotó vizsgálatok eredményeinek értékelésére, állapot- és paraméterváltozás észlelésére és megfelelő cselekvésre.

b30, Képes a vitális paraméterek megfigyelését (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, oxigénszaturáció, vénás és artériás, kapilláris mintavétellel vérgáz paraméterek, pulzusszám és minőség, pulzusdeficit, kapilláris újratelítődési idő, non-invazív méréssel, valamint invazív mérés esetén, az artériás és centrális vénás kanülön keresztül a vérnyomás meghatározását) protokollok szerint önállóan elrendelni és kivitelezni, a kapott eredményeket értékelni, az egészséget a kórostól, valamint az azonnali beavatkozást igénylő állapotot felismerni.

b31, Képes a betegmegfigyelő monitorok alkalmazására, a fizikális és gyógyszeres lázcsillapítás, az Allen-teszt, a carotis massage, a Valsalva manőver és a végtagok Doppler áramlás vizsgálatának elrendelésére és kivitelezésére, a vénás vérvétel eszközeinek önálló megválasztására, a beavatkozás kivitelezésére és a kapott eredmények értékelésére, vércukorszint mérés elrendelésére, a szükséges mintavétel kivitelezésére, a mérő eszköz használatára, valamint az OGTT vizsgálat kivitelezésére.

b32, Képes a megbetegedések okainak, tüneteinek, diagnosztikájának, terápiájának komplex megértésére, az azokkal kapcsolatos kliensoktatási és szakápolási feladatok önálló elvégzésére az ellátás minden szintjén.

b33, Képes önállóan komplex hazai és nemzetközi standardoknak megfelelő ápolási terv és folyamat összeállítására, az ápolók e munkájának irányítására.

b34, Képes az alkalmazott gyógyszercsoportok indikációjával, hatásmechanizmusával, interakcióival, mellékhatásaival kapcsolatos munkaszervezési, tárolási, kliensoktatási és alkalmazási feladatok ellátására, képes protokollok alapján gyógyszer- és dózisrendelésre.

b36, Képes a higiénés szükségletek kielégítésével kapcsolatos önálló koordinatív (az intézményben alkalmazandó eszközök, eljárások, folyamatszervezés, az adott kliens esetében a kivitelezés elrendelésére) és közvetlen feladatok ellátására, a megfelelő ágytípus, ágyhelyzet, testhelyzet, kényelmi eszközök, betegmozgatási és mobilizációs eszközök, eljárások megválasztására és alkalmazására, valamint a folyamat koordinálására.

b37, Képes a klinikai és biológiai halál felismerésére, EKG vizsgálat önálló elrendelésére és kivitelezésére, a főbb ritmuszavarok felismerésére, továbbá az életet veszélyeztető ritmuszavarok megszüntetésére elektroterápiával (automata külső defibrillátor alkalmazása, életet veszélyeztető állapotban defibrilláció).

b38, Képes önállóan eszköz nélküli és eszközös alapszintű újraélesztés kivitelezésére (BLS), az ALS kivitelezésében történő közreműködésre, valamint képes alkalmazni a kiterjesztett újraélesztés eszközeit és gyógyszereit.

b39, Képes az alkalmazandó FiO² elrendelésére, az alacsony- és magas áramlású oxigénbeviteli rendszer, valamint inhalációs eszköz megválasztására és alkalmazására.

b40, Képes a légúti átjárhatóság biztosítására és fenntartására műfogásokkal és eszközökkel, a légzés asszisztált támogatására vagy kontrollált pótlására, a gépi lélegeztetési mód megválasztására, a lélegeztetett beteg megfigyelésére, ellátására, a lélegeztetésről történő leszoktatásra, a légúti váladékleszívás, a mellkasi fizioterápia, emellett a légúti mintavétel elrendelésére és kivitelezésére.

b41, Képes az előkészítési, gyógyszerfelszívási, gyógyszer adagolási feladatok ellátására, az intracutan, subcutan, intramuscularis, intravénás injekciók beadásának, a szükséges eszközrendszernek a megválasztására, valamint az injekció beadására.

b42, Képes az infúziós terápiával, a vénabiztosítással kapcsolatos felmérési feladatok ellátására, a kapott adatok értékelésével dönteni a hypodermoclysis, a perifériás vénabiztosítás (short, midline) szükségességéről, a punkció helyéről és eszközeiről.

b43, Képes kanül behelyezésére, használatára, ápolására és eltávolítására, intraosseális kanül behelyezésére, használatára, ápolására és eltávolítására, centrális vénás kanül esetén képes asszisztálni a beavatkozáshoz, képes használni, ápolni és eltávolítani.

b44, Képes az infúziós terápia előkészítésére és kivitelezésére, a cseppszám kiszámítására, beállítására, infúziós pumpák használatára, másodlagos, túlnyomásos infúziós terápia, kanülön keresztül történő gyógyszerelés és vérvétel kivitelezésére, EDA kanül alkalmazására, dehidráció esetén önállóan folyadékpótlás megkezdésére fiziológias összetételű oldattal intravénás úton.

b45, Képes a transzfúziós terápiával kapcsolatos előkészítési és kivitelezési feladatok (vércsoport-meghatározás, biológiai próba, vérkészítmény beadása, betegmegfigyelés, szövődményekkel kapcsolatos sürgős beavatkozások, dokumentációs feladatok) ellátására, valamint a preoperatív-, postoperatív- és intraoperatív vérmentési technikák alkalmazására.

b48, Képes a vizeletürítés szükségletével kapcsolatos ápolói feladatok ellátására és irányítására.

b55, Képes a sebtisztítás, a debridement különböző formái, és protokollok alapján varratok, kapcsok behelyezésére és eltávolítására, és egyéb szövetegyesítő eljárások alkalmazására, kompressziós kezelés, VAC terápia, Biopton lámpa alkalmazására.

b56, Képes a nehezen gyógyuló sebek, dekubitus és műtéti sebek komplex ellátására, sebváladék mintavételre, a kötszerek megválasztására és felírására, draincsövek behelyezésére és eltávolítására, a bőrápolásra, a drainpalack cseréjére.

b57, Képes az égési sérülés mértékének megfelelő betegágy megválasztására, a súlyosan égett beteg terápia fűtődésére és a sebkezelés elvégzésére.

b58, Képes asszisztálni punkciók esetén, valamint orvosi rendelésre önállóan kivitelezni a hascsapolást, akut helyzetekben a sürgősségi detenzionálást, képes a punkciók utáni szakápolási feladatok ellátására, a különböző szívóberendezések alkalmazására.

ATTITÚD

c17, Munkáját az emberi élet védelmét, a beteg jól létét középpontba állítva korrekt szakmai magatartás jellemzi.

c22, Szakmai kihívásokra relevánsan reagál.

AUTONÓMIA, FELESSŐÉG

d14, Felelősséget vállal saját és az általa vezetett team tevékenységéért, tudatában van azok lehetséges következményeinek, önállóan dönt.

d15, Minőségi ellátást végez a szakmai irányelveknek megfelelően.

d17, Önállóan alkalmazza szakterületén a különböző jogszabályokban rögzített eljárásokat, módszereket hatás- és feladatkörében folyamatos önellenőrzés mellett.

A tantárgy elsajátítását követően a hallgató képessé válik a beteg kritikus állapotának és a vitális funkciók zavarának idővesztés nélküli felismerésére, valamint az életfunkciók pótlásának és stabilizálásának önálló megkezdésére. Biztonsággal alkalmazza a multifunkciós monitorozást, értékeli annak paramétereit, és képes a shockállapot felismerésére, valamint a shocktalanítás eredményességének megítélésére. Alkalmassá válik az adekvát előkészületek megtételére diagnosztikus és terápiás beavatkozásokhoz, el tudja végezni az intraossealis és perifériás vénakanülálást. Képes a centrális vénás nyomás és az intracranialis nyomás mérésére, az intracranialis hypertensio nem gyógyszeres csökkentésére. Kompetenssé válik az EKG készítésre és a ritmuszavarok felismerésére, a légzészavarok típusának és súlyosságának megítélésére, adekvát oxigenizáció biztosítására. Felkészült a neminvaszív lélegeztetés előkészítésére és megfelelőségének ellenőrzésére, képes a lélegeztetőgép összeállítására és a lélegeztetés szövődményeinek haladéktalan felismerésére. Felismeri az endotrachealis tubus, a gyomorszonda és a hólyagkatéter diszpozícióját. Jártasságot szerez az enterális és parenterális táplálás kivitelezésében, a transzfúzió indikációjának és beadhatóságának megítélésében, a transzfúziós szövődmények felismerésében és elhárításában.

Alkalmassá válik a halál tényének megállapítására és a halott ellátására. Munkája során maradéktalanul betartja az etikai normákat, a betegjogokat és a dokumentációs kötelezettségeket, valamint saját szakmai kompetenciahatárait.

Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát):

TANTÁRGY NEVE: Pulmonológia szakápolástana

Tantárgykód (nappali): SZAP25ANBP0513 Tantárgykód (levelező): SZAP25ALBP0513

TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: Pulmonology

Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Egészségtudományi Intézet	Féléves tanóraszám: - Nappali: 24 óra - Levelező: 8 óra	Kreditérték: 3	Tanóra típusa: előadás	Előtanulmányi feltétel(ek): Belgyógyászat szakápolástana II.	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek): nincs vizsga
Tantárgy felelőse: Dr. Székelyné Dr. Gálffy Gabriella	Tantárgy besorolása: kötelező	Ajánlott félév: 5	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: évközi jegy (gyakorlati jegy)
Tantárgy előadója/i: Dr. Székelyné Dr. Gálffy Gabriella					Értékelés módszere: írásbeli/beadandó dolgozat

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A pulmonológiai szakápolástan tantárgy oktatásának célja, hogy olyan elméleti és gyakorlati ismereteket adjon át, amelyek az alapápolási tudásra építve képessé teszik az ápolókat a különböző légzőszervi betegségekben szenvedő páciensek speciális szükségleteinek felismerésére és kielégítésére. Ez magában foglalja a diagnosztikus, a terápiás, ápolási és gondozási beavatkozások szakszerű elvégzését is. A képzés továbbá azt a célt szolgálja, hogy az ápolók olyan tudást szerezzenek, amellyel a tüdőgyógyászati betegek ellátását a megelőzésen keresztül is támogatni tudják, ezáltal hozzájárulnak a betegek mielőbbi felépüléséhez, a rehabilitációjukhoz, valamint krónikus állapot esetén az állapotromlás megelőzéséhez és szükség esetén a méltóságteljes halálra való felkészítéshez.

A képzés során az ápoló hallgatók megismerkednek a tüdőgyógyászati ellátás sajátosságaival, a különböző ellátási szinteken, beleértve a kórházi, a gondozói és az otthoni ellátást is.

A hallgatók megismerik a pulmonológiai betegségekben szenvedők speciális betegedukációjának technikáit.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák:

- Diagnosztika és ehhez kapcsolódó szakdolgozói teendők (anamnézis, fizikális vizsgálatok, laboratóriumi vizsgálatok, vérgáz analízis, IGRA teszt, képalkotó vizsgálatok, légzésfunkciós vizsgálatok(spirometria, pletizmografia,diffúziós kapacitás mérés, provokációs vizsgálatok), ergospirometriai vizsgálat, bőrpróba (MANTOUX teszt) és egyéb allergológiai vizsgálatok, bronchosopia, tüdőpercutan tűbiopsia, mikrobiológiai mintavételi eljárások (köpet, mellkasi folyadék), alvásdiagnosztikai vizsgálat (polysomnografia, polygrafia)

- Pulmonológiai betegségek szakápolástana (pneumonia, tüdőtályog, krónikus obstruktív tüdőbetegség, intersticiális tüdőbetegségek, cisztás fibrózis, mellhártya betegségei, PTX, asthma, tüdő- és mellhártya daganatos betegségei, tuberculózis, intenzív ellátást igénylő tüdőbetegségek, tüdőembólia, alvás alatti légzészavarok, foglalkozási pulmonológiai megbetegedések, COVID-19)
- Pulmonológiai betegek diagnosztikus és terápiás beavatkozásainak szakápolói feladatai (mellkas-csővezés/csapolás, mellkas-sebészeti beteg ápolása, pleurodesis, bronchoscopia, oxigén terápia, non-invazív lélegeztetés, tracheostomás beteg ellátása, inhalációs terápia, onko-pulmonológiai terápia szakápolói vonatkozásai)
- Rehabilitáció (gyógytorna-légzőtorna, tüdőtranszplantációra való rehabilitációs felkészítés, fizioterápia, klímaterápia, dietetikai vonatkozások szerepe)
- Edukáció (inhalációs eszközök használatának betanítása, dohányzás leszoktatás)
- Prevenció – egészségtanácsadás (szűrővizsgálatok)
- Palliatív ellátás

A tantárgy elemeinek elsajátítása során a hallgató megismeri a pulmonológiai betegek ápolásának elméleti alapjait, a pulmonológiai diagnosztikus és terápiás beavatkozásokat, a beavatkozások kivitelezéséhez szükséges eszközöket, folyamatokat. Az ápoló megismeri az asszisztációs, megfigyelési és dokumentációs feladatokat. Ismeretei alapján a hallgató képessé válik a pulmonológiai betegségben szenvedők intézeti és otthoni ápolására, gondozására, rehabilitációjára, az egészségi állapot helyreállítására, fenntartására, fejlesztésére.

A hallgatónak képesnek kell lennie a hatékony, érthető és udvarias beteg-kommunikációra, a beteggel való együttműködés képességére és az empatikus, betegközpontú hozzáállásra.

Az elsajátított ismeretek kompetensé teszik a hallgatót arra, hogy felismerje a pulmonológiai betegségek megelőzésének lehetőségeit, a különféle akut és krónikus elváltozásokat, szövődményeket, valamint képessé váljon az ápolási és gondozási feladatok szakszerű kivitelezésére. Ezek a kompetenciák átfogóan lefedik mindazt, amire a tüdőgyógyászati ellátás során szükség van ahhoz, hogy a betegbiztonság, a hatékony terápia és a gyors rehabilitáció egyaránt biztosított legyen.

Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:

Gyakorlatorientált foglalkozások.

A tantárgy, illetve kurzus célja, hogy az ápolás és betegellátáshoz kapcsolódóan alapkompétenciát fejlesszen, ezért fontos, hogy a feladatok megoldása során a hallgatók ne használjanak mesterségesintelligencia-alapú eszközöket a tanulás ezen szakaszában.

A tárgy értékelésének módja ötfokozatú (jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1) gyakorlati jegy, amely a tanórán elvégzett gyakorlati feladatok és zárthelyi dolgozat alapján kerül megállapításra. Az gyakorlati jegy a szorgalmi időszak végén kerül megállapításra. A gyakorlati érdemjegy javításáról a hatályos Szervezeti és Működési Szabályzat III. rész. Hallgatói követelményrendszer, Tanulmányi és Vizsgaszabályzat rendelkezik.

A gyakorlati jegy megszerzésének kritériuma a kötelező foglalkozásokon való aktív részvétel, valamint a zárthelyi dolgozat teljesítése. A gyakorlatokon a részvétel és a gyakorlati követelmények teljesítése kötelező, a hallgató nem szerezheti meg a gyakorlati tárgy kreditpontját, ha a hiányzása meghaladja félévénként a heti óraszám háromszorosát. A részvétel ellenőrzésének módját, a hallgatók távolmaradásának következményeit

és a félév aláírásának feltételeit a tantárgyfelelős oktató állapítja meg, melyről a hallgatók az első órán kapnak tájékoztatást.
Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:
• Dr. Hídvégi Edit- Dr. Bártfai Zoltán (2024): Tüdőgyógyászat tankönyv szakápolóknak és szakasszisztenseknek. SpringMed Kiadó ISBN 9786156337849 • Tamási, Müller, Losonczy: Az előrehaladott tüdőrák gyógyszeres és sugárkezelése, Medicina, 2021 ISBN 978 963 226 831 6
Ajánlott irodalom:
• Dr. Szalai Zsuzsanna, Dr. Rónai Zoltán (2008): Az inhalációs eszközök használata tüdőbetegségekben; SpringMed Kiadó. ISBN 9789639695771 • Dr. Varga János Tamás, Dr. Szilasi Mária (2018): A pulmonológiai rehabilitáció kézikönyve; SpringMed Kiadó. ISBN 9786155166686
Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:
1. Pulmonológiai betegek diagnosztikus és terápiás beavatkozásainak szakápolói feladatai 2. Pulmonológiai betegségek szakápolástana 3. Pulmonológiai rehabilitáció lehetőségei 4. Edukáció és prevenció a pulmonológiai betegek körében gyakorlati jegy – írásbeli / beadandó dolgozat
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:
KKK szerint elsajátítandó kompetenciák TUDÁS a36, Széleskörűen ismeri a fizikális állapotfelmérés fogalmát, a betegségek kórismezésében használatos fizikális, laboratóriumi és modern képalkotó vizsgálatok alapelemeit, alkalmazási lehetőségeit, indikációit, kivitelezési technikáit, az egyes vizsgálatok korlátait, a vizsgálatok során nyert paraméterek helyes értékelését, az eltérések értelmezését, valamint a különböző állapotfelmérő standard skálákat és ezen skálák alkalmazásának menetét. a37, Ismeri a vitális paraméterek mérésének indikációs körét, a beavatkozások és a kapott eredmények értékelésének menetét (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, oxigénszaturáció, vénás és artériás/kapilláris mintavétellel vérgáz paraméterek, pulzusszám és minőség, pulzusdeficit, kapilláris újratelítődési idő, non-invazív méréssel, valamint invazív mérés esetén az artériás és centrális vénás kanülön keresztül a vénás vérnyomás meghatározását).

a39, Részletesen ismeri a megbetegedések okát, tüneteit, diagnosztikáját, terápiáját, szakápolástanát, transzkulturális aspektusait, valamint az ezekkel kapcsolatos betegoktatási feladatokat az ellátás minden szintjén.

a40, Átfogó ismeretekkel rendelkezik az ápolási folyamat hazai és nemzetközi elemeiről, standardjairól.

a41, Széleskörűen ismeri a gyógyszeres terápia indikációját, a hatásmechanizmusokat, szövődményeket, mellékhatásokat és interakciókat, a különböző gyógyszerformák alkalmazását, ennek eszközrendszerét, a gyógyszerek dozírozását, és a gyógyszereléssel kapcsolatos ápolói feladatokat.

KÉPESSÉG

b39, Képes az alkalmazandó FiO_2 elrendelésére, az alacsony- és magas áramlású oxigénbeviteli rendszer, valamint inhalációs eszköz megválasztására és alkalmazására.

b49, Képes alkalmazni a vizeletgyűjtési- mintavételi- vizsgálati eljárásokat, képes a hólyag teltségi állapotának vizsgálatára, a diagnózis megállapításához tartozó diagnosztikus vizsgálatok indikálására és kivitelezésére, a vizeletinkontinenciával kapcsolatos prevenciós stratégiák kialakítására és alkalmazására, egészségfejlesztési feladatok elvégzésére.

ATTITÚD

c17, Munkáját az emberi élet védelmét, a beteg jól létét középpontba állítva korrekt szakmai magatartás jellemzi.

c22, Szakmai kihívásokra relevánsan reagál.

AUTONÓMIA, FELELŐSÉG

d14, Felelősséget vállal saját és az általa vezetett team tevékenységéért, tudatában van azok lehetséges következményeinek, önállóan dönt.

d15, Minőségi ellátást végez a szakmai irányelveknek megfelelően.

d17, Önállóan alkalmazza szakterületén a különböző jogszabályokban rögzített eljárásokat, módszereket hatás- és feladatkörében folyamatos önellenőrzés mellett.

A Pulmonológiai szakápolástan tantárgy, hozzájárul a hallgatók számára a leggyakoribb felnőtt pulmonológiai betegségek elméleti elsajátításához. A betegségekre jellemző tünetek felismeréséhez. Ismeri a prevenciós lehetőségeket és ismerteti azokat.

Megismeri a diagnosztikai vizsgálatokat a beavatkozások folyamatát, módszereit, a szükséges eszközöket. Képesse válik a megfigyelési, és a dokumentációs feladatok elvégzésére.

Végezhet szakszerű kórházi, otthoni, rehabilitációs, gondozási és edukációs feladatokat.

Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát):

Hatodik félév tantárgyai

TANTÁRGY NEVE: Speciális élethelyzetek lelkipozítói megközelítése I. (betegség, halálra készülés, gyász, függőség, öngyilkossági válság, társas konfliktus)

Tantárgykód (nappali): SZAP25ANBP0601 **Tantárgykód (levelező):** SZAP25ALBP0601

TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: Pastoral Approaches to Special Life Situations

Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Egészségtudományi Intézet	Féléves tanóraszám: - Nappali: 24 óra - Levelező: 8 óra	Kreditérték: 3	Tanóra típusa: előadás	Előtanulmányi feltétel(ek): Lelkipozítás	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek): aláírás
Tantárgy felelőse: Dr. Lengyel Ingrid Krisztina	Tantárgy besorolása: kötelező	Ajánlott félév: 6	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: vizsga (kollokvium)
Tantárgy előadója/i: Donhauzer-Drabik Rózsa					Értékelés módszere: írásbeli/szóbeli/írásbeli és szóbeli

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A hallgatók megismerik a legfontosabb antropológiai, teológiai és pszichológiai témaköröket a speciális élethelyzetekre vonatkozóan. A cél egy olyan teológiai látásmód kialakítása, amelyben a lélektani ismeretanyag (beleértve a modern klinikai és technológiai aspektusokat) összhangba kerül a bibliai életszemlélettel.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)képességek és (rész)kompetenciák:

I. Modul: Életszakaszok krízisei és kapcsolati traumák

A modul során az alábbi főbb témák kerülnek tárgyalásra:

1. Kapunyitási pánik
2. Életközépi krízis és identitásválság
3. Időskori krízis és demencia
4. Párkapcsolati nehézségek, normatív krízisek, mozaik családok
5. Meddőség és gyermektelenség

II. Modul: Trauma, kötődés és veszteség

A modul során az alábbi főbb témák kerülnek tárgyalásra

6. Kötődési sérülések és Istenkép
7. Komplex trauma
8. Perinatális és speciális gyász
9. Sérült gyermek a családban

III. Modul: Klinikai állapotok és modern technológia

A modul során az alábbi főbb témák kerülnek tárgyalásra:

10. Mentális zavarok
11. Függőségek: Kémiai szerek, viselkedési és digitális függőségek mechanizmusai
12. Mesterséges Intelligencia (MI)
13. Segítők védelme.

Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:

Frontális oktatás esettanulmányokkal szemléltetve az adott témát.

A tárgy, illetve kurzus során az esetleges feladatok elkészítéséhez bármilyen MI-vel működő alkalmazás felhasználható, amennyiben annak forrásjelölése a KRE MI-útmutatója alapján megfelelő.

A tantárgy értékelésének módja kollokvium, amely a félév tananyagából tett írásbeli vizsga. A vizsgát ötfokozatú (jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)) érdemjeggyel kell értékelni. Elégtelen osztályzatot csak a javítóvizsga szabályai szerint lehet kijavítani, amelyről a hatályos Tanulmányi és Vizsgaszabályzat rendelkezik. A vizsgát az egyetemi szabályoknak megfelelően a vizsgaidőszakban kell meghirdetni.

A vizsgára bocsátás feltétele az aláírás, amely megszerzésének kritériuma kötelező foglalkozásokon való aktív részvétel, valamint a zárthelyi dolgozat teljesítése. A részvétel ellenőrzésének módját, a hallgatók távolmaradásának következményeit és a félév aláírásának feltételeit a tantárgyfelelős oktató állapítja meg, melyről a hallgatók az első órán kapnak tájékoztatást.

Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Noreen Herzfeld: The Artifice of Intelligence. Fortress Press, 2023. ISBN 9781506483320
- Weiß, Helmut: Lelkigondozás – szupervízió – pasztorálpaszichológia. Exit, Kolozsvár, 2011. ISBN: 9786069246061
- Puchalski, Christina M.: A Time for Listening and Caring: Spirituality and the Care of the Chronically Ill. Oxford University Press, 2006. ISBN: 9780195306774
- Koenig, Harold G. (ed.): Spirituality and Patient Care: Why, How, When, and What. Templeton Foundation Press, 2007. ISBN: 9781599471419
- Morgenthaler, Christoph: Krisenintervention und Seelsorge. Kohlhammer, Stuttgart, 2009. ISBN: 9783170204126

Ajánlott irodalom:

- Németh Dávid: Pasztorálintropológia. L'Harmattan, Budapest 2012. ISBN 9789632366364
- Hézser Gábor: A pasztorálpszichológia gyakorlati kézikönyve*. Kálvin Kiadó, Budapest 1995. ISBN 9633006317
- Weiß, H.: Lelkigondozás – szupervízió – pasztorálpszichológia*. Exit, Kolozsvár 2011. ISBN 9786069246061

Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

KKK szerint elsajátítandó kompetenciák

TUDÁS

a64, Ismeri szakterületének szakmai irányelveit és protokolljait, jogszabályait, nemzetközi standardjait, alapvető paradigmáit és koncepcióit.

a66, Ismeri a szakterületével összefüggő információs és kommunikációs rendszereket.

KÉPESSÉG

b63, Képes a panaszkezelésre, az egészségszervezési szakmai irányelvek, tevékenységelemek és szolgáltatási folyamat menedzselésére, adatok kezelésére, jelentések értelmezésére, megosztására, az egyén elégedettségének nyomon követésére, fejlesztésére, a kapcsolattartásra az egyénnel, az orvos szakmai és segítő teamekkel.

ATTITÚD

c17, Munkáját az emberi élet védelmét, a beteg jól létét középpontba állítva korrekt szakmai magatartás jellemzi.

c19, Munkája során figyelembe veszi a kliens biológiai állapotát (testi, szervezeti egészségét), a lelki (szellemi, érzelmi, törekvéses) tulajdonságait és a társadalmi együttélésből adódó szociokulturális státuszát (anyagi-gazdasági helyzetét, családi harmóniáját, társadalmi beilleszkedési zavarait), és ezek együttes hatásrendszerében ítéli meg tennivalóit.

AUTONÓMIA, FELELŐSÉG

d13, Munkáját hivatásszerűen, felelősen, a szakmája etika normáinak betartásával, a mindenkor hatályos jogszabályielőírásokat betartva önállóan vagy team-tagjaként végzi.

A kurzus során a hallgatók képessé válnak a klinikai gyakorlatban előforduló krízishelyzetek – mint a gyász, a függőség vagy a halálközeli állapot – specifikus lelkipálcázási kezelésére. A tantárgy fejleszti azt a teológiai és pszichológiai látásmódot, amely segít a modern etikai kihívások (pl. demencia, mesterséges intelligencia hatásai) és a bibliai emberkép összehangolásában. A gyakorlatközpontú megközelítés révén a hallgatók elsajátítják a traumák és veszteségek feldolgozását segítő konkrét kommunikációs technikákat. A tantárgy kiemelt figyelmet fordít a segítők mentálhigiénéjére is, felkészítve a hallgatókat a kiegészítés megelőzésére és a stresszel teli klinikai környezetben való tartós szakmai helytállásra.

Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát):

TANTÁRGY NEVE: Gyermekgyógyászat II.

Tantárgykód (nappali): SZAP25ANBP0603 Tantárgykód (levelező): SZAP25ALBP0603

TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: Pediatrics II.

Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Egészségtudományi Intézet	Féléves tanóraszám: - Nappali: 24 óra - Levelező: 8 óra	Kreditérték: 2	Tanóra típusa: előadás	Előtanulmányi feltétel(ek): Gyermekgyógyászat I.	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek): aláírás
Tantárgy felelőse: Dr. Stubnya Gusztáv Róbert	Tantárgy besorolása: kötelező	Ajánlott félév: 6	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: vizsga (kollokvium)
Tantárgy előadója/i:					Értékelés módszere: írásbeli/szóbeli/írásbeli és szóbeli

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A kurzus célja, hogy a hallgatók átfogó elméleti és gyakorlati ismereteket szerezzenek a leggyakoribb gyermekkori megbetegedésekről – ideértve a légzőszervi, kardiológiai, urogenitális, idegrendszeri, immun- és vérképzőrendszeri, emésztőrendszeri, sebészeti, traumatológiai, ortopédiai, endokrinológiai és fertőző betegségeket. A hallgatók megismerik ezen betegségek kialakulását, tünettani jellegzetességeit, diagnosztikus lehetőségeit és a terápiás alapelveket, valamint a gyógyszeradagok számításának alapjait, ezzel biztosítva a gyermekgyógyászati kórházi ellátás során szükséges klinikai kompetenciák megszerzését.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák:

A tantárgy keretében a hallgatók átfogó ismereteket szereznek a leggyakoribb gyermekkori megbetegedésekről, beleértve a légzőszervi, kardiológiai, urogenitális, idegrendszeri, immun- és vérképzőrendszeri, emésztőrendszeri, sebészeti, traumatológiai, ortopédiai, endokrinológiai és fertőző betegségeket. A tananyag bemutatja ezen kórképek etiológiáját, patofiziológiáját, klinikai tünettannát és a prevenció alapelveit, valamint a diagnosztikus és terápiás eljárások alkalmazásának elméleti hátterét. A hallgatók megismerkednek a gyermekek életkor-specifikus fiziológiai sajátosságaival, az állapotfelmérés módszereivel, a kritikus állapotra utaló jelek felismerésével, valamint a gyógyszeradagolás számítási elveivel. A tananyag kiterjed a gyermekek komplex klinikai ellátásához szükséges alapvető döntési és értékelési folyamatokra, hangsúlyozva a beteg állapotának holisztikus megközelítését, a megelőzés és korai felismerés szerepét a gyermekgyógyászatban, valamint a gyermekek és családjuk edukációjának elméleti aspektusait.

Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:

Interaktív oktatás esetén közös gondolkodás, esetfeldolgozások kiscsoportban.

A tantárgy, illetve kurzus célja, hogy az ápolás és betegellátáshoz kapcsolódóan alapkompétenciát fejlesszen, ezért fontos, hogy a feladatok megoldása során a hallgatók ne használjanak mesterségesintelligencia-alapú eszközöket a tanulás ezen szakaszában.

A tantárgy értékelésének módja kollokvium, amely a félév tananyagából tett írásbeli vizsga. A vizsgát ötfokozatú (jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)) érdemjeggyel kell értékelni. Elégtelen osztályzatot csak a javítóvizsga szabályai szerint lehet kijavítani, amelyről a hatályos Tanulmányi és Vizsgaszabályzat rendelkezik. A vizsgát az egyetemi szabályoknak megfelelően a vizsgaidőszakban kell meghirdetni.

A vizsgára bocsátás feltétele az aláírás, amely megszerzésének kritériuma kötelező foglalkozásokon való aktív részvétel, valamint a zárthelyi dolgozta teljesítése. A részvétel ellenőrzésének módját, a hallgatók távolmaradásának következményeit és a félév aláírásának feltételeit a tantárgyfelelős oktató állapítja meg, melyről a hallgatók az első órán kapnak tájékoztatást.

Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Julia Petty, Tracey Jones, Agnes van den Hoogen, Karen Walker, Carole Kenner (2022): Neonatal Nursing. A Global Perspective. Springer Nature Elérhető online: Neonatal Nursing: A Global Perspective | Springer Nature Link (Letöltés dátuma: 2026.01.29)
- Robert M. Kliegman; Joseph St. Geme (2024): Nelson Textbook of Pediatrics, 22nd edition Elérhető online: <https://shop.elsevier.com/books/nelson-textbook-of-pediatrics-2-volume-set/kliegman/978-0-323-88305-4>

Ajánlott irodalom:

- Ujhelyi Enikő (2019): A gyermekápolás elméleti és gyakorlati alapjai; Medicina ISBN 9789632267043
- Tulassay Tivadar (2023): Klinikai gyermekgyógyászat (3. kiadás); Medicina ISBN 978 963 226 887 3
- Vekerdy-Nagy Zsuzsanna (2018): A gyermekrehabilitáció sajátosságai; Medicina ISBN 9789632266923
- Szél Éva (2008): Az egészséges gyermek fejlődése, táplálása, gondozása; SE-ETK ISBN 9637152474

Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:

1. Kiscsecsemő esetén honnan ismerhető fel, hogy kevés az anyatej mennyisége és milyen tanácsokkal érdemes ellátni az édesanyját?
2. Húgyúti infekciók definíciója, diagnózisa és kezelése.
3. Mit jelent a rehabilitáció, mik a sajátosságai, különös tekintettel az akut ellátásoktól való eltérésekre!?
4. A gyermekkori köhögés legfőbb okai.
5. A fájdalom csoportosítása, ezen belül az akut és a krónikus fájdalom összehasonlítása. A fájdalom megélését befolyásoló tényezők.
6. Milyen klinikai tünetek és diagnosztikus kritériumok jellemzőek az I-es típusú cukorbetegségre?
7. A gyermekkori epilepszia fogalma, gyakorisága, diagnosztikus lépései, rohamtípusok
8. Gyermekkori fejfájás leggyakoribb formái, elkülönítése

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

KKK szerint elsajátítandó kompetenciák

TUDÁS

a37, Ismeri a vitális paraméterek mérésének indikációs körét, a beavatkozások és a kapott eredmények értékelésének menetét (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, oxigénszaturáció, vénás és artériás/kapilláris mintavétellel vérgáz paraméterek, pulzusszám és minőség, pulzusdeficit, kapilláris újratelítődési idő, non-invazív méréssel, valamint invazív mérés esetén az artériás és centrális vénás kanülön keresztül a vénás vérnyomás meghatározását).

a39, Részletesen ismeri a megbetegedések okát, tüneteit, diagnosztikáját, terápiáját, szakápolástanát, transzkulturális aspektusait, valamint az ezekkel kapcsolatos betegoktatási feladatokat az ellátás minden szintjén.

KÉPESSÉG

b32, Képes a megbetegedések okainak, tüneteinek, diagnosztikájának, terápiájának komplex megértésére, az azokkal kapcsolatos kliensoktatási és szakápolási feladatok önálló elvégzésére az ellátás minden szintjén.

b39, Képes az alkalmazandó FiO_2 elrendelésére, az alacsony- és magas áramlású oxigénbeviteli rendszer, valamint inhalációs eszköz megválasztására és alkalmazására.

ATTITŰD

c17, Munkáját az emberi élet védelméért, a beteg jól létét középpontba állítva korrekt szakmai magatartás jellemzi.

AUTONÓMIA, FELELŐSÉG

d15, Minőségi ellátást végez a szakmai irányelveknek megfelelően.

d17, Önállóan alkalmazza szakterületén a különböző jogszabályokban rögzített eljárásokat, módszereket hatás- és feladatkörében folyamatos önellenőrzés mellett.

A Gyermekgyógyászat II. tantárgy hozzájárul a képzési és kimeneti követelmények teljesüléséhez azáltal, hogy rendszerezett ismereteket nyújt a leggyakoribb gyermekkori – légzőszervi, kardiológiai, urogenitális, idegrendszeri, immun- és vérképzőszervi, emésztőrendszeri, sebészeti, traumatológiai, ortopédiai, endokrinológiai és fertőző – megbetegedések kialakulásáról és tünettartaról. A hallgatók elsajátítják a betegségek felismeréséhez szükséges korszerű diagnosztikai és terápiás eljárások elméleti alapjait, ami megalapozza a biztonságos és hatékony betegellátást. A prevenció ismeretek beépítése erősíti az egészségmegőrzésre és egészségnevelésre irányuló kompetenciákat. A szakápolástani vonatkozások feldolgozása fejleszti a gyermekek állapotához igazodó, szükségletalapú, holisztikus szemléletű ápolási tervezés és kivitelezés képességét. A gyógyszeradag-számítás gyakorlása pedig biztosítja a precíz, felelősségteljes gyógyszereléshez szükséges számítási és betegbiztonsági kompetenciák kialakulását

Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát):

TANTÁRGY NEVE: Gyermekgyógyászat szakápolástana II.

Tantárgykód (nappali): SZAP25ANBP0604 Tantárgykód (levelező): SZAP25ALBP0604

TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: Nursing - Pediatrics II.

Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Egészségtudományi Intézet	Féléves tanóraszám: - Nappali: 24 óra - Levelező: 8 óra	Kreditérték: 3	Tanóra típusa: előadás	Előtanulmányi feltétel(ek): Gyermekgyógyászat szakápolástana I.	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek): aláírás
Tantárgy felelőse: Dr. Stubnya Gusztáv Róbert	Tantárgy besorolása: kötelező	Ajánlott félév: 6	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: vizsga (kollokvium)
Tantárgy előadója/i: Nyergesné Závodi Edit					Értékelés módszere: írásbeli/szóbeli/írásbeli és szóbeli

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A tantárgy célja, hogy a hallgatók átfogó ismereteket szerezzenek a leggyakoribb gyermekkori megbetegedésekről a különböző szervrendszerek – légzőszervi, kardiológiai, urogenitális, idegrendszeri, immun- és vérképzőrendszeri, emésztőrendszeri, sebészeti, traumatológiai, ortopédiai, endokrinológiai és fertőző – vonatkozásában, különös tekintettel a kórházi gyermekgyógyászati ápolás szakmai szempontjaira. A hallgatók elsajátítják a betegségek kialakulásának mechanizmusait, tüneteit, diagnosztikai és terápiás lehetőségeit, a gyógyszeradagolás alapelveit, valamint a gyermekek szükségleteire alapozott ápolási teendőket, a kritikus állapotok felismerését és a megelőző szakápolói feladatokat, elősegítve a biztonságos, kompetens és empatikus szakápolói működést.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézszségek és (rész)kompetenciák:

A gyermekgyógyászat szakápolástan elméleti ismeretanyagában a hallgatók megismerik a gyermekgyógyászat szervrendszereken alapuló leggyakoribb megbetegedéseit, valamint az azokhoz kapcsolódó szakápolási elveket újszülöttkortól serdülőkorig, beleértve a fejlődési rendellenességeket is. A légzőszervi megbetegedések, mint az akut és krónikus bronchitis, az asthma vagy a pneumonia esetében a tananyag kiterjed a légzőfunkciók monitorozására, az oxigénterápia és inhalációs kezelések elméleti alapjaira, valamint a légzési állapot folyamatos megfigyelésére. A kardiológiai betegségek, például a veleszületett szívhibák, ritmuszavarok és szívelégtelenség kapcsán a hallgatók elsajátítják a vitális paraméterek ellenőrzésének, a gyógyszeres kezelés nyomon követésének és a hemodinamikai megfigyelés elméleti szempontjait. Az urogenitális és vesebetegségeknél, így az akut és krónikus veseelégtelenségnél vagy húgyúti fertőzéseknél a folyadék- és elektrolitpótlás, a katéterezés és a vizeletfigyelés szakápolási elmélete kerül hangsúlyozásra. Az idegrendszeri betegségeknél, például epilepszia, koponyasérülések és neuromuszkuláris rendellenességek esetén a neurológiai státusz megfigyelése, a gyógyszeres kezelés és a biztonságos környezet biztosításának elméleti alapjai szerepelnek. A fejlődési rendellenességek, például mozgás-, beszéd- és értelmi fejlődési eltérések esetén a korai felismerés, a prevenció, a rehabilitáció és a szülői edukáció elméleti vonatkozásai

hangsúlyosak. Az immun- és vérképzőrendszeri betegségek, például leukémiák, anémiák vagy immunhiányos állapotok esetén a fertőzésmegelőzés, a transzfúzióelmélet és a laboratóriumi paraméterek követésének alapelvei kerülnek bemutatásra. Az emésztőrendszeri betegségek, például gastroenteritis vagy malabsorptió esetén az enterális és parenterális táplálás elméleti háttere, a tápláltsági állapot nyomon követése és a megfelelő étrendi elvek ismerete kiemelt. A sebészeti, traumatológiai és ortopédiai betegségeknel, valamint a kisklinikai és fertőző betegségeknel a sebek, drének és kötőscserekek, a fájdalomfigyelés, a mozgássegítés és az izolációs, higiénés szabályok elméleti háttere hangsúlyos. A tananyag kiterjed az újszülött, csecsemő, kisgyermek és serdülő testi higiéniájának biztosítására, a mindennapos ápolási beavatkozások elméleti ismereteire, valamint a gyermek fizikai, pszichés és szociális szükségleteinek felismerésére. Kiemelt hangsúlyt kap a családdal való kommunikáció és együttműködés, a szülők edukációja, az egészség, mint érték közvetítése a gyermek gyógyulása érdekében, valamint a nosocomialis infekciók megelőzésének és az ápolási dokumentáció vezetésének elméleti alapjai a biztonságos és hatékony kórházi gyermekellátás biztosítása érdekében.

Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:

Előadás korszerű prezentációs eszközök alkalmazásával, amely támogatja a klinikai összefüggések rendszerszintű megértését. Interaktív szeminárium és irányított szakmai megbeszélés keretében esetelemzés és problémamegoldó feladatok segítik. A gyakorlati kompetenciák fejlesztése demonstrációs és szimulációs gyakorlatok formájában történik, skill-labor környezetben, strukturált oktatói visszajelzéssel. A tanulási folyamatot reflektív megbeszélés, önálló felkészülés és irányított szakirodalom-feldolgozás egészíti ki.

A tantárgy, illetve kurzus célja, hogy az ápolás és betegellátáshoz kapcsolódóan alapkompetenciát fejlesszen, ezért fontos, hogy a feladatok megoldása során a hallgatók ne használjanak mesterségesintelligencia-alapú eszközöket a tanulás ezen szakaszában.

A tantárgy értékelésének módja kollokvium, amely a félév tananyagából tett írásbeli vizsga. A vizsgát ötfokozatú (jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)) érdemjeggyel kell értékelni. Elégtelen osztályzatot csak a javítóvizsga szabályai szerint lehet kijavítani, amelyről a hatályos Tanulmányi és Vizsgaszabályzat rendelkezik. A vizsgát az egyetemi szabályoknak megfelelően a vizsgaidőszakban kell meghirdetni.

A vizsgára bocsátás feltétele az aláírás, amely megszerzésének kritériuma kötelező foglalkozásokon való aktív részvétel, valamint a zárthelyi dolgozat teljesítése. A részvétel ellenőrzésének módját, a hallgatók távolmaradásának következményeit és a félév aláírásának feltételeit a tantárgyfelelős oktató állapítja meg, melyről a hallgatók az első órán kapnak tájékoztatást.

Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Ujhelyi Enikő (2024) A korszerű akut gyermekellátás kézikönyve; Medicina ISBN: 9789632269320
- Tulassay Tivadar (2023): Klinikai gyermekgyógyászat (3. kiadás); Medicina ISBN 978 963 226 887 3

Ajánlott irodalom:

- Hockenberry, M. J. – Wilson, D. – Rodgers, C. C. (2023): Wong's Essentials of Pediatric Nursing. 11th edition. Elsevier, St. Louis. ISBN: 978-0-323-76776-0
- Bowden, V. R. – Greenberg, C. S. (2020): Children and Their Families: The Continuum of Care. 3rd edition. Wolters Kluwer. ISBN: 978-1-9751-0829-8
- Ujhelyi Enikő (2019): Gyermekápolástan. Medicina Könyvkiadó Zrt., Budapest. ISBN: 978-963-226-665-7
- World Health Organization (2022): Pocket Book of Hospital Care for Children. 3rd edition. WHO Press, Geneva. ISBN: 978-92-4-154837-9

Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:

A tantárgy előadója/oktatója által a MOODLE kurzushoz feltöltött tematika alapján.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

KKK szerint elsajátítandó kompetenciák

TUDÁS

a37, Ismeri a vitális paraméterek mérésének indikációs körét, a beavatkozások és a kapott eredmények értékelésének menetét (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, oxigénszaturáció, vénás és artériás/kapilláris mintavétellel vérgáz paraméterek, pulzusszám és minőségek, pulzusdeficit, kapilláris újratelítődési idő, non-invazív méréssel, valamint invazív mérés esetén az artériás és centrális vénás kanülön keresztül a vénás vérnyomás meghatározását).

a39, Részletesen ismeri a megbetegedések okát, tüneteit, diagnosztikáját, terápiáját, szakápolástanát, transzkulturális aspektusait, valamint az ezekkel kapcsolatos betegoktatási feladatokat az ellátás minden szintjén.

a40, Átfogó ismeretekkel rendelkezik az ápolási folyamat hazai és nemzetközi elemeiről, standardjairól.

a41, Széleskörűen ismeri a gyógyszeres terápia indikációját, a hatásmechanizmusokat, szövődményeket, mellékhatásokat és interakciókat, a különböző gyógyszerformák alkalmazását, ennek eszközrendszerét, a gyógyszerek dozírozását, és a gyógyszereléssel kapcsolatos ápolói feladatokat.

a47, Ismeri a gyógyszerekkel kapcsolatos előkészítési és adagolási feladatokat, a gyógyszerelés és a gyógyszerfelszívás eszközrendszerét.

a48, Ismeri az intracutan, subcutan, intramuscularis, intravénás injekciózás célját, a beadás lehetséges helyeit, a beadás szögét, a szükséges eszközrendszert és a beadás menetét, az infúziós terápia indikációit, céljait, eszközrendszerét (infúziós pumpák, másodlagos, túlnyomásos infúziós terápia) és azok alkalmazását, a cseppszám kiszámításának menetét, az infúziós oldatok típusait, a kanülön keresztül történő gyógyszerelés és vérvétel folyamatát, valamint az EDA kanül alkalmazásának menetét.

a49, Ismeri a hypodermoclysis, a perifériás vénabiztosítás (short, midline), és az intraosseális kanül indikációit, jellegzetes punkciós helyeit és eszközrendszereit, valamint a kanülok behelyezésének és alkalmazásának menetét.

a51, Ismeri a fő vércsoportrendszereket, a kompatibilitási vizsgálatok kivitelezésének menetét, a fő vérkészítményeket, a transzfúziós terápiával kapcsolatos előkészítési és kivitelezési, betegmegfigyelési feladatokat, továbbá a transzfúziós terápia lehetséges szövődményeit és az ezzel kapcsolatos ápolói teendőket.

a53, Ismeri a malnutríció tüneteit, a mesterséges táplálás indikációs körét, a mesterséges enterális (gyomorba és vékonybélbe) és parenterális táplálási formákat, módokat, eszközrendszereket, a tápszertípusokat, ismeri továbbá a nasogastricus Sengstaken-Blakemore, Linton szonda, és bizonyos postpylorikus szondák alkalmazásának menetét, és a szondák ápolásával kapcsolatos feladatokat, valamint a gyomoröblítés és gyomormosás indikációs körét, eszközrendszerét és kivitelezésük menetét.

a54, Ismeri a vizeletgyűjtés, a mintavétel, a vizsgálat formáit, indikációit, eszközrendszerét és a kivitelezés menetét, ismeri a hólyag teltségi állapot vizsgálatának menetét, a vizeletinkontinencia formáit, a kapcsolódó

diagnosztikus vizsgálatok indikációit és kivitelezésük menetét, prevenciók stratégiáit, az egészségfejlesztési feladatokat, kezelési módjait és az alkalmazható segédeszközöket.

a55, Ismeri a férfi és női kliens katéterezésének indikációit, a beavatkozás menetét és a katéter gondozási feladatokat, az urostoma és a suprapubicus katéter ápolási teendőit, valamint a betegoktatási feladatokat az önkatéterezés és hólyagtréning kapcsán.

a56, Ismeri a széklet mintavételi és a székletvér vizsgálatok formáit, indikációs körét, azok eszközrendszerét és kivitelezését, a székletinkontinencia, diarrhoea, obstipatio tüneteit, terápiás és ápolási lehetőségeit (anális eszközök, skybalum eltávolítás, beöntések, bőrápolási teendők, gyógyszeres terápia), és ezek alkalmazásának menetét.

a57, Ismeri az enterostomák típusait, indikációs körét, a stoma lehetséges helyének kimérését, meglévő stomák ápolási teendőit (Koch reservoir kezelés, stoma irrigálás, beöntés, fistula-drain kezelés), és az alkalmazható segédeszközöket.

a63, Ismeri az egyes megbetegedések kapcsán a vizsgálati, diagnosztikus étrendeket és a gyógyszer-táplálék interakciókat, valamint a betegélelmezési rendszereket.

KÉPESSÉG

b28, Képes mikrobiológiai ismeretei birtokában kórokozótól függően mintavétel alkalmazására.

b32, Képes a megbetegedések okainak, tüneteinek, diagnosztikájának, terápiájának komplex megértésére, az azokkal kapcsolatos kliensoktatási és szakápolási feladatok önálló elvégzésére az ellátás minden szintjén.

b39, Képes az alkalmazandó FiO_2 elrendelésére, az alacsony- és magas áramlású oxigénbeviteli rendszer, valamint inhalációs eszköz megválasztására és alkalmazására.

b40, Képes a légúti átjárhatóság biztosítására és fenntartására műfogásokkal és eszközökkel, a légzés asszisztált támogatására vagy kontrollált pótlására, a gépi lélegeztetési mód megválasztására, a lélegeztetett beteg megfigyelésére, ellátására, a lélegeztetésről történő leosztatásra, a légúti váladékleszívás, a mellkasi fizioterápia, emellett a légúti mintavétel elrendelésére és kivitelezésére.

b41, Képes az előkészítési, gyógyszerfelszívási, gyógyszer adagolási feladatok ellátására, az intracutan, subcutan, intramuscularis, intravénás injekciók beadásának, a szükséges eszközrendszernek a megválasztására, valamint az injekció beadására.

b42, Képes az infúziós terápiával, a vénabiztosítással kapcsolatos felmérési feladatok ellátására, a kapott adatok értékelésével dönteni a hypodermoclysis, a perifériás vénabiztosítás (short, midline) szükségességéről, a punkció helyéről és eszközeiről.

b43, Képes kanül behelyezésére, használatára, ápolására és eltávolítására, intraosseális kanül behelyezésére, használatára, ápolására és eltávolítására, centrális vénás kanül esetén képes asszisztálni a beavatkozáshoz, képes használni, ápolni és eltávolítani.

b44, Képes az infúziós terápia előkészítésére és kivitelezésére, a cseppszám kiszámítására, beállítására, infúziós pumpák használatára, másodlagos, túlnyomásos infúziós terápia, kanülön keresztül történő gyógyszerelés és vérvétel kivitelezésére, EDA kanül alkalmazására, dehidráció esetén önállóan folyadékpótlás megkezdésére fiziológias összetételű oldattal intravénás úton.

b45, Képes a transzfúziós terápiával kapcsolatos előkészítési és kivitelezési feladatok (vércsoport-meghatározás, biológiai próba, vérkészítmény beadása, betegmegfigyelés, szövődményekkel kapcsolatos sürgős beavatkozások, dokumentációs feladatok) ellátására, valamint a preoperatív-, postoperatív- és intraoperatív vérmentési technikák alkalmazására.

b47, Képes nasogastricus és meghatározott körű postpyloricus szondák levezetésének és eltávolításának, valamint gyomoröblítés és gyomormosás elrendelésére és kivitelezésére, a szondák, kanülök ápolására, valamint a kanülön keresztüli gyógyszerbeadásra.

b48, Képes a vizeletürítés szükségletével kapcsolatos ápolói feladatok ellátására és irányítására.

b49, Képes alkalmazni a vizeletgyűjtési- mintavételi- vizsgálati eljárásokat, képes a hólyag teltségi állapotának vizsgálatára, a diagnózis megállapításához tartozó diagnosztikus vizsgálatok indikálására és kivitelezésére, a vizeletinkontinenciával kapcsolatos prevenciós stratégiák kialakítására és alkalmazására, egészségfejlesztési feladatok elvégzésére.

b50, Képes elrendelni a vizeletinkontinencia kezelésének eszközeit, indokolt esetben a férfi és női kliens katéterezését, képes a beavatkozások kivitelezésére, a katéter gondozására, a leszoktatási és eltávolítási feladatok elrendelésére és kivitelezésére, önkatéterezés és hólyagtréning oktatására, az urostoma és a suprapubikus katéter ápolására, önállóan felírja az inkontinencia segédeszközeit.

b51, Képes a székletürítés szükségletével kapcsolatos ápolói feladatok ellátására és irányítására.

b52, Képes a széklet mintavétel, a székletvérvizsgálat elrendelésére, székletinkontinencia, diarhoea, obstipatio esetén önállóan dönt a szükséges terapiáról (anális eszközök, skybalum eltávolítás, beöntések formái, gyógyszeres), továbbá képes a megfelelő beavatkozások kivitelezésére, bőrápolási teendők ellátására.

b53, Képes önállóan az enterostomák helyének meghatározására, a stoma állapotának felmérésére, a meglévő stomák ápolására, Koch rezervoir kezelés kivitelezésére, stoma irrigálására, beöntés, fistula-drain kezelés kivitelezésére és a segédeszközök felírására.

b54, Képes kivitelezni az elsődleges vérzéscsillapítási eljárásokat és az elsődleges sebellátást.

b56, Képes a nehezen gyógyuló sebek, dekubitus és műtéti sebek komplex ellátására, sebváladék mintavételre, a kötszerek megválasztására és felírására, draincsövek behelyezésére és eltávolítására, a bőrápolásra, a drainpalack cseréjére.

b57, Képes az égési sérülés mértékének megfelelő betegágy megválasztására, a súlyosan égett beteg terápiás fürdetésére és a sebkezelés elvégzésére.

b58, Képes asszisztálni punkciók esetén, valamint orvosi rendelésre önállóan kivitelezni a hascsapolást, akut helyzetekben a sürgősségi detenzionálást, képes a punkciók utáni szakápolási feladatok ellátására, a különböző szívóberendezések alkalmazására.

b59, Képes a szűrővizsgálatok rendszerének átlátására, értelmezésére, egyének és közösségek szűrővizsgálatokkal kapcsolatos tájékoztatására, meghatározott megbetegedések (például.: egyes daganatos megbetegedések) szűrővizsgálatainak kivitelezésére (például.: méhnyakrákszűrés, emlők vizsgálata, prosztatata vizsgálata - RDV), illetve egyes laboratóriumi vizsgálatok protokoll alapján történő indikálására.

b60, Képes a páciens számára alapvető étrendi javaslatok megfogalmazására és képes átlátni a betegélelmezés folyamatát.

ATTITÚD

c17, Munkáját az emberi élet védelmét, a beteg jól létét középpontba állítva korrekt szakmai magatartás jellemzi.

c22, Szakmai kihívásokra relevánsan reagál.

AUTONÓMIA, FELELŐSÉG

d14, Felelősséget vállal saját és az általa vezetett team tevékenységéért, tudatában van azok lehetséges következményeinek, önállóan dönt.

d15, Minőségi ellátást végez a szakmai irányelveknek megfelelően.

d17, Önállóan alkalmazza szakterületén a különböző jogszabályokban rögzített eljárásokat, módszereket hatás- és feladatkörében folyamatos önellenőrzés mellett.

A tantárgy az alapvető gyermekápolási ismeretekre építve elmélyíti a komplex gyermekgyógyászati ellátás során szükséges szakápolási kompetenciákat. A hallgatók képessé válnak a súlyosabb, akut és krónikus gyermekgyógyászati állapotok differenciált állapotfelmérésére és az ápolási prioritások meghatározására. A tantárgy fejleszti a klinikai döntéshozatalt, az életkori sajátosságokhoz igazított gyógyszerelés biztonságos alkalmazását és a család bevonásán alapuló gondozási szemléletet. Hangsúlyt kap a dokumentáció szakszerű vezetése, a prevenció és edukáció gyakorlati alkalmazása, valamint a betegbiztonsági protokollok következetes érvényesítése. A képzés elősegíti az autonóm, felelősségteljes szakmai működést és az interprofesszionális teammunkában való aktív részvételt, összhangban a KKK-ban meghatározott kompetencia szinttel.

Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát):

TANTÁRGY NEVE: Gyermekgyógyászat szakápolástana területi gyakorlat II.

Tantárgykód (nappali): SZAP25ANBP0605 Tantárgykód (levelező): SZAP25ALBP0605

TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: Nursing - Clinical training in Pediatrics II.

Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Egészségtudományi Intézet	Féléves tanóraszám: - Nappali: 96 óra - Levelező: 40 óra	Kreditérték: 4	Tanóra típusa: gyakorlat	Előtanulmányi feltétel(ek): Gyermekgyógyászat szakápolástana I., Gyermekgyógyászat szakápolástana területi gyakorlat I.	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek): nincs vizsga
Tantárgy felelőse: Nyergesné Závodi Edit	Tantárgy besorolása: kötelező	Ajánlott félév: 6	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: évközi jegy (gyakorlati jegy)
Tantárgy előadója/i:					Értékelés módszere: írásbeli/szóbeli/írásbeli és szóbeli

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A hallgatók tudatosan alkalmazzák az oktatók és a személyzet segítségével, majd önállóan gyakorlati munkájuk során az elméletben tanultakra építve a beteg csecsemők, a gyermekek, a serdülőkorúak szükségletének felmérését, kielégítését, az ápolási műveletek kivitelezését és dokumentálását.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák:

A gyermekgyógyászat II. területi gyakorlat keretében a hallgatók a kórházi gyermekosztályokon elsajátítják a leggyakoribb szervrendszeri megbetegedésekhez kapcsolódó ápolási feladatokat újszülöttkortól serdülőkorig. A gyakorlat során megfigyelik és rögzítik a gyermekek vitális paramétereit, állapotváltozásait, valamint a fiziológiai és fejlődési jellemzőket minden életkorban. A légzőszervi, kardiológiai, urogenitális, idegrendszeri, immun- és vérképzőrendszeri, emésztőrendszeri, sebészeti, traumatológiai, ortopédiai, kisklinikai és fertőző megbetegedésekben szenvedő gyermekek ellátása során a hallgatók gyakorolják a mindennapos beavatkozások kivitelezését, beleértve a gyógyszerelés előkészítését és adminisztrációját, a katéterek és szondák megfigyelését, a sebek és kötéscserék ellenőrzését, valamint a gyermek higiéniájának biztosítását.

A gyakorlat során kiemelt figyelmet kap a gyermekek pszichés és szociális szükségleteinek felismerése, a családdal való hatékony kommunikáció, valamint a szülők edukációja és támogatása a betegségek prevenciójában és a gyógyulás folyamatában. A hallgatók megtanulják a nosocomialis infekciók megelőzésének elméleti alapjait a gyakorlatban is alkalmazni, a biztonságos munkakörnyezet és a fertőzésvédelmi szabályok betartását, valamint az ápolási dokumentáció pontos vezetését. A fejlődési rendellenességek és speciális állapotok, például a korai fejlődési eltérések felismerése, követése és a rehabilitációhoz kapcsolódó ápolói tevékenységek is a gyakorlati program részét képezik.

A gyakorlat célja, hogy a hallgatók kórházi környezetben szerzett tapasztalatok alapján képesek legyenek a gyermekek állapotának folyamatos megfigyelésére, a szakmai team tagjaival való együttműködésre, az ápolási beavatkozások biztonságos és hatékony végrehajtására, valamint a szülői edukáció és támogatás integrálására a gyermek gyógyulási folyamatába.

Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:

Klinikai környezetben zajló, fokozatosan növekvő önállóságot biztosító gyakorlati tevékenység mentori támogatással és rendszeres szakmai konzultációval.

A tantárgy, illetve kurzus szempontjából az MI használata nem releváns.

A szakmai területi gyakorlat értékelésének módja évközi (gyakorlati) jegy, amely a gyakorlati naplóban elvégzett feladatok, valamint a beadandó esettanulmány alapján adható, értékelése ötfokozatú (gyakorlati jegy) – jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1) – minősítés kell legyen.

A szakmai területi gyakorlat értékelésének kritériuma a mintatantervben meghatározott óraszám alatt a gyakorlati feladatok teljesítése alap- vagy szakellátási intézmény megfelelő, témakörhöz illő betegellátó osztályán, valamint esetismertetés/referátum készítése. A gyakorlati feladatok teljesítéséről gyakorlati naplót, a betegellátó osztályon való jelenlétről jelenléti ívet kell a hallgatónak vezetnie, amelyeket a tárgy felelős oktatójának kell a szorgalmi időszak végéig leadnia, az esettanulmánnyal együtt.

Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Patricia A Fowler , Sarah Jimenez - Foundations of Nursing Practice: Growth and Development (2023)
- Tulassay Tivadar (2023): Klinikai gyermekgyógyászat (3. kiadás); Medicina ISBN 978 963 226 887 3

Ajánlott irodalom:

- Újhelyi Enikő (2019): Gyermekápolástan. Medicina Könyvkiadó Zrt., Budapest. ISBN: 978-963-226-665-7
- Hockenberry, M. J. – Wilson, D. – Rodgers, C. C. (2023): Wong's Essentials of Pediatric Nursing. 11th edition. Elsevier, St. Louis. ISBN: 978-0-323-76776-0
- Kyle, T. – Carman, S. (2021): Essentials of Pediatric Nursing. 4th edition. Wolters Kluwer. ISBN: 978-1-9751-4

Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:

A tantárgy előadója/oktatója által a MOODLE kurzushoz feltöltött tematika alapján.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

KKK szerint elsajátítandó kompetenciák

TUDÁS

a37, Ismeri a vitális paraméterek mérésének indikációs körét, a beavatkozások és a kapott eredmények értékelésének menetét (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, oxigénszaturáció, vénás és artériás/kapilláris mintavétellel vérgáz paraméterek, pulzusszám és kvalitások, pulzusdeficit, kapilláris újratelítődési idő, non-invazív méréssel, valamint invazív mérés esetén az artériás és centrális vénás kanülön keresztül a vénás vérnyomás meghatározását).

a39, Részletesen ismeri a megbetegedések okát, tüneteit, diagnosztikáját, terápiáját, szakápolástanát, transzkulturális aspektusait, valamint az ezekkel kapcsolatos betegoktatási feladatokat az ellátás minden szintjén.

a40, Átfogó ismeretekkel rendelkezik az ápolási folyamat hazai és nemzetközi elemeiről, standardjairól.

a41, Széleskörűen ismeri a gyógyszeres terápia indikációját, a hatásmechanizmusokat, szövődményeket, mellékhatásokat és interakciókat, a különböző gyógyszerformák alkalmazását, ennek eszközrendszerét, a gyógyszerek dozírozását, és a gyógyszereléssel kapcsolatos ápolói feladatokat.

a47, Ismeri a gyógyszerekkel kapcsolatos előkészítési és adagolási feladatokat, a gyógyszerelés és a gyógyszerfelszívás eszközrendszerét.

a48, Ismeri az intracutan, subcutan, intramuscularis, intravénás injekciózás célját, a beadás lehetséges helyeit, a beadás szögét, a szükséges eszközrendszert és a beadás menetét, az infúziós terápia indikációit, céljait, eszközrendszerét (infúziós pumpák, másodlagos, túlnyomásos infúziós terápia) és azok alkalmazását, a cseppszám kiszámításának menetét, az infúziós oldatok típusait, a kanülön keresztül történő gyógyszerelés és vérvétel folyamatát, valamint az EDA kanül alkalmazásának menetét.

a49, Ismeri a hypodermoclysis, a perifériás vénabiztosítás (short, midline), és az intraosseális kanül indikációit, jellegzetes punkciós helyeit és eszközrendszereit, valamint a kanülok behelyezésének és alkalmazásának menetét.

a51, Ismeri a fő vércsoportrendszereket, a kompatibilitási vizsgálatok kivitelezésének menetét, a fő vérkészítményeket, a transzfúziós terápiával kapcsolatos előkészítési és kivitelezési, betegmegfigyelési feladatokat, továbbá a transzfúziós terápia lehetséges szövődményeit és az ezzel kapcsolatos ápolói teendőket.

a53, Ismeri a malnutríció tüneteit, a mesterséges táplálás indikációs körét, a mesterséges enterális (gyomorba és vékonybélbe) és parenterális táplálási formákat, módokat, eszközrendszereket, a tápszertípusokat, ismeri továbbá a nasogastricus Sengstaken-Blakemore, Linton szonda, és bizonyos postpylorikus szondák alkalmazásának menetét, és a szondák ápolásával kapcsolatos feladatokat, valamint a gyomoröblítés és gyomormosás indikációs körét, eszközrendszerét és kivitelezésük menetét.

a54, Ismeri a vizeletgyűjtés, a mintavétel, a vizsgálat formáit, indikációit, eszközrendszerét és a kivitelezés menetét, ismeri a hólyag teltségi állapot vizsgálatának menetét, a vizeletinkontinencia formáit, a kapcsolódó diagnosztikus vizsgálatok indikációit és kivitelezésük menetét, prevenciók stratégiáit, az egészségfejlesztési feladatokat, kezelési módjait és az alkalmazható segédeszközöket.

a55, Ismeri a férfi és női kliens katéterezésének indikációit, a beavatkozás menetét és a katéter gondozási feladatokat, az urostoma és a suprapubicus katéter ápolási teendőit, valamint a betegoktatási feladatokat az önkatéterezés és hólyagtréning kapcsán.

a56, Ismeri a széklet mintavételi és a székletvér vizsgálatok formáit, indikációs körét, azok eszközrendszerét és kivitelezését, a székletinkontinencia, diarrhoea, obstipatio tüneteit, terápiás és ápolási lehetőségeit (anális eszközök, skybalum eltávolítás, beöntések, bőrápolási teendők, gyógyszeres terápia), és ezek alkalmazásának menetét.

a57, Ismeri az enterostomák típusait, indikációs körét, a stoma lehetséges helyének kimérését, meglévő stomák ápolási teendőit (Koch reservoir kezelés, stoma irrigálás, beöntés, fistula-drain kezelés), és az alkalmazható segédeszközöket.

a63, Ismeri az egyes megbetegedések kapcsán a vizsgálati, diagnosztikus étrendeket és a gyógyszer-táplálék interakciókat, valamint a betegélelmezési rendszereket.

KÉPESSÉG

b28, Képes mikrobiológiai ismeretei birtokában kórokozótól függően mintavétel alkalmazására.

b32, Képes a megbetegedések okainak, tüneteinek, diagnosztikájának, terápiájának komplex megértésére, az azokkal kapcsolatos kliensoktatási és szakápolási feladatok önálló elvégzésére az ellátás minden szintjén.

b39, Képes az alkalmazandó FiO_2 elrendelésére, az alacsony- és magas áramlású oxigénbeviteli rendszer, valamint inhalációs eszköz megválasztására és alkalmazására.

b40, Képes a légúti átjárhatóság biztosítására és fenntartására műfogásokkal és eszközökkel, a légzés asszisztált támogatására vagy kontrollált pótlására, a gépi lélegeztetési mód megválasztására, a lélegeztetett beteg megfigyelésére, ellátására, a lélegeztetésről történő leszoktatásra, a légúti váladékleszívás, a mellkasi fizioterápia, emellett a légúti mintavétel elrendelésére és kivitelezésére.

b41, Képes az előkészítési, gyógyszerfelszívási, gyógyszer adagolási feladatok ellátására, az intracutan, subcutan, intramuscularis, intravénás injekciók beadásának, a szükséges eszközrendszernek a megválasztására, valamint az injekció beadására.

b42, Képes az infúziós terápiával, a vénabiztosítással kapcsolatos felmérési feladatok ellátására, a kapott adatok értékelésével dönteni a hypodermoclysis, a perifériás vénabiztosítás (short, midline) szükségességéről, a punkció helyéről és eszközeiről.

b43, Képes kanül behelyezésére, használatára, ápolására és eltávolítására, intraosseális kanül behelyezésére, használatára, ápolására és eltávolítására, centrális vénás kanül esetén képes asszisztálni a beavatkozáshoz, képes használni, ápolni és eltávolítani.

b44, Képes az infúziós terápia előkészítésére és kivitelezésére, a cseppszám kiszámítására, beállítására, infúziós pumpák használatára, másodlagos, túlnyomásos infúziós terápia, kanülon keresztül történő gyógyszerelés és vérvétel kivitelezésére, EDA kanül alkalmazására, dehidráció esetén önállóan folyadékpótlás megkezdésére fiziológias összetételű oldattal intravénás úton.

b45, Képes a transfúziós terápiával kapcsolatos előkészítési és kivitelezési feladatok (vércsoport-meghatározás, biológiai próba, vérkészítmény beadása, betegmegfigyelés, szövödményekkel kapcsolatos sürgős beavatkozások, dokumentációs feladatok) ellátására, valamint a preoperatív-, postoperatív- és intraoperatív vérmentési technikák alkalmazására.

b47, Képes nasogastricus és meghatározott körű postpyloricus szondák levezetésének és eltávolításának, valamint gyomoröblítés és gyomormosás elrendelésére és kivitelezésére, a szondák, kanülok ápolására, valamint a kanülon keresztüli gyógyszerbeadásra.

b48, Képes a vizeletürítés szükségletével kapcsolatos ápolói feladatok ellátására és irányítására.

b49, Képes alkalmazni a vizeletgyűjtési- mintavételi- vizsgálati eljárásokat, képes a hólyag teltségi állapotának vizsgálatára, a diagnózis megállapításához tartozó diagnosztikus vizsgálatok indikálására és kivitelezésére, a vizeletinkontinenciával kapcsolatos prevenciók stratégiák kialakítására és alkalmazására, egészségfejlesztési feladatok elvégzésére.

b50, Képes elrendelni a vizeletinkontinencia kezelésének eszközeit, indokolt esetben a férfi és női kliens katéterezését, képes a beavatkozások kivitelezésére, a katéter gondozására, a leszoktatási és eltávolítási feladatok

elrendelésére és kivitelezésére, önkatéterezés és hólyagtréning oktatására, az urostoma és a suprapubikus katéter ápolására, önállóan felírja az inkontinencia segédeszközeit.

b51, Képes a székletürítés szükségletével kapcsolatos ápolói feladatok ellátására és irányítására.

b52, Képes a széklet mintavétel, a székletvérvizsgálat elrendelésére, székletinkontinencia, diarrhoea, obstipatio esetén önállóan dönt a szükséges terapiáról (anális eszközök, skybalum eltávolítás, beöntések formái, gyógyszeres), továbbá képes a megfelelő beavatkozások kivitelezésére, bőrápolási teendők ellátására.

b53, Képes önállóan az enterostomák helyének meghatározására, a stoma állapotának felmérésére, a meglévő stomák ápolására, Koch rezervoir kezelés kivitelezésére, stoma irrigálására, beöntés, fistula-drain kezelés kivitelezésére és a segédeszközök felírására.

b54, Képes kivitelezni az elsődleges vérzéscsillapítási eljárásokat és az elsődleges sebellátást.

b57, Képes az égési sérülés mértékének megfelelő betegágy megválasztására, a súlyosan égett beteg terápiás fürdetésére és a sebkezelés elvégzésére.

b58, Képes asszisztálni punkciók esetén, valamint orvosi rendelésre önállóan kivitelezni a hascsapolást, akut helyzetekben a sürgősségi detenzionálást, képes a punkciók utáni szakápolási feladatok ellátására, a különböző szívóberendezések alkalmazására.

b59, Képes a szűrővizsgálatok rendszerének átlátására, értelmezésére, egyének és közösségek szűrővizsgálatokkal kapcsolatos tájékoztatására, meghatározott megbetegedések (például.: egyes daganatos megbetegedések) szűrővizsgálatainak kivitelezésére (például.: méhnyakrákszűrés, emlők vizsgálata, prosztatata vizsgálata - RDV), illetve egyes laboratóriumi vizsgálatok protokoll alapján történő indikálására.

b60, Képes a páciens számára alapvető étrendi javaslatok megfogalmazására és képes átlátni a betegélelmezés folyamatát.

ATTITÚD

c17, Munkáját az emberi élet védelmét, a beteg jól létét középpontba állítva korrekt szakmai magatartás jellemzi.

c22, Szakmai kihívásokra relevánsan reagál.

AUTONÓMIA, FELESSŐÉG

d14, Felelősséget vállal saját és az általa vezetett team tevékenységéért, tudatában van azok lehetséges következményeinek, önállóan dönt.

d15, Minőségi ellátást végez a szakmai irányelveknek megfelelően.

d17, Önállóan alkalmazza szakterületén a különböző jogszabályokban rögzített eljárásokat, módszereket hatás- és feladatkörében folyamatos önellenőrzés mellett.

A tantárgy a gyermekgyógyászati szakápolási kompetenciák elmélyítését szolgálja komplexebb klinikai helyzetekben. A hallgatók önállóbb szerepet vállalnak az ápolási folyamat megtervezésében, a prioritások meghatározásában és a dokumentáció szakszerű vezetésében. A gyakorlat során fejlődik a differenciált klinikai gondolkodás, az akut és krónikus állapotok felismerése, valamint az életkori sajátosságokhoz igazított beavatkozások biztonságos kivitelezése. Kiemelt hangsúlyt kap a család bevonása, az edukáció és a team munkában való aktív részvétel. A tantárgy elősegíti az autonóm, felelősségteljes és reflektív szakmai működés kialakulását a KKK által meghatározott kompetencia szinten.

Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát):

TANTÁRGY NEVE: Neurológia

Tantárgykód (nappali): SZAP25ANBP0606 Tantárgykód (levelező): SZAP25ALBP0606

TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: Neurology

Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Egészségtudományi Intézet	Féléves tanóraszám: - Nappali: 24 óra - Levelező: 8 óra	Kreditérték: 2	Tanóra típusa: előadás	Előtanulmányi feltétel(ek): Anatómia II., Ápolástan II.	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek): aláírás
Tantárgy felelőse: Dr. Szilágyi Géza	Tantárgy besorolása: kötelező	Ajánlott félév: 6	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: vizsga (kollokvium)
Tantárgy előadója/i:					Értékelés módszere: írásbeli/szóbeli/írásbeli és szóbeli

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A tantárgy során a hallgatók elsajátítják a neurológiai szakápolási feladatok orvosi háttérének alapjait: a neurológiai kórrajz szerkezetét, az idegrendszeri megbetegedésekben leggyakrabban alkalmazott diagnosztikai technikákat, a betegségekben jellemző tüneteket, kóreléttani elváltozásokat, terápiás eljárásokat.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák:

A neurológia klinikum elméleti tananyaga áttekintést nyújt az idegrendszer felépítéséről és működéséről, valamint a leggyakoribb neurológiai betegségek kialakulásáról, tüneteiről, diagnosztikai és terápiás lehetőségeiről. A hallgatók neuroanatómiai és élettani ismereteik ismételtesével megalapozzák a neurológiai kórképek megértését, különös tekintettel a központi és perifériás idegrendszer működésére. A tananyag részét képezi a neurológiai fizikális vizsgálat alapjainak megismerése, valamint a neurológiai diagnosztikában alkalmazott műszeres vizsgálatok – például CT, MR, EEG, EMG és ultrahang – valamint a liquorvizsgálat (lumbálpunkció) indikációinak és jelentőségének áttekintése.

A hallgatók megismerik az agyi érbetegségek, különösen a stroke kialakulásának mechanizmusait, klinikai tüneteit és ellátásának alapelveit. A tananyag kiterjed az epilepsziák típusaira és tünettani jellemzőire, az agydaganatokra, a koponyaűri nyomásfokozódás és a különböző tudatzavarok formáira, valamint a központi idegrendszer kórokozók által okozott gyulladásos megbetegedéseire. Ismertetésre kerülnek az autoimmun eredetű neurológiai betegségek, mint a sclerosis multiplex és a myasthenia gravis, továbbá a mozgászavarok, például a Parkinson-kór, dystoniák és tremorok patofiziológiai és klinikai sajátosságai.

A tananyag magában foglalja a gerincbetegségek, polyneuropathiák és különböző fájdalomszindrómák kialakulását és tüneteit, valamint a demenciák típusainak és lefolyásának jellemzőit. Részletesen ismerteti a

neurológiai sürgősségi állapotok klinikai jellemzőit, felismerésének szempontjait és az ellátás alapelveit, biztosítva a neurológiai betegségek rendszerezett klinikai szemléletű megértését.

Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:

Frontális oktatás.

A tantárgy, illetve kurzus célja, hogy az ápolás és betegellátáshoz kapcsolódóan alapkompétenciát fejlesszen, ezért fontos, hogy a feladatok megoldása során a hallgatók ne használjanak mesterségesintelligencia-alapú eszközöket a tanulás ezen szakaszában.

A tantárgy értékelésének módja kollokvium, amely a félév tananyagából tett írásbeli vizsga. A vizsgát ötfokozatú (jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)) érdemjeggyel kell értékelni. Elégtelen osztályzatot csak a javítóvizsga szabályai szerint lehet kijavítani, amelyről a hatályos Tanulmányi és Vizsgaszabályzat rendelkezik. A vizsgát az egyetemi szabályoknak megfelelően a vizsgaidőszakban kell meghirdetni.

A vizsgára bocsátás feltétele az aláírás, amely megszerzésének kritériuma kötelező foglalkozásokon való aktív részvétel, valamint a zárthelyi dolgozat teljesítése. A részvétel ellenőrzésének módját, a hallgatók távolmaradásának következményeit és a félév aláírásának feltételeit a tantárgyfelelős oktató állapítja meg, melyről a hallgatók az első órán kapnak tájékoztatást.

Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Dr. Ertsey Csaba – Prof. Dr. Bereczki Dániel (szerk.): Neurológia – Orvosi esettanulmányok. SpringMed Kiadó Kft., Budapest, 2021. ISBN: 978 615 5166 92
- Banczerowski, Vajda: Az idegsebészet alapjai, 2022 Medicina ISBN 978 963 226 838 5

Ajánlott irodalom:

- Szirmai Imre (2011): Neurológia, Medicina ISBN: 9789632263502
- Szirmai I, Kamondi A, Kovács T. (2004): A Neurológiai beteg vizsgálata képekben. Aquincum Kiadó, ISBN 2310016566161

Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:

A tantárgy előadója/oktatója által a MOODLE kurzushoz feltöltött tematika alapján.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

KKK szerint elsajátítandó kompetenciák

TUDÁS

a37, Ismeri a vitális paraméterek mérésének indikációs körét, a beavatkozások és a kapott eredmények értékelésének menetét (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, oxigénszaturáció, vénás és artériás/kapilláris mintavétellel vérgáz paraméterek, pulzusszám és minőségek, pulzusdeficit, kapilláris újratelítődési idő, non-invazív méréssel, valamint invazív mérés esetén az artériás és centrális vénás kanülön keresztül a vénás vérnyomás meghatározását).

a39, Részletesen ismeri a megbetegedések okát, tüneteit, diagnosztikáját, terápiáját, szakápolástanát, transzkulturális aspektusait, valamint az ezekkel kapcsolatos betegoktatási feladatokat az ellátás minden szintjén.

KÉPESSÉG

b28, Képes mikrobiológiai ismeretei birtokában kórokozótól függően mintavétel alkalmazására.

b29, Képes komplex fizikális betegvizsgálat, anamnéziszfelvétel, betegvizsgálati algoritmusok kivitelezésére, tudatállapot felmérő skálák alkalmazására, egyes laboratóriumi és képalkotó vizsgálatok eredményeinek értékelésére, állapot- és paraméterváltozás észlelésére és megfelelő cselekvésre.

b32, Képes a megbetegedések okainak, tüneteinek, diagnosztikájának, terápiájának komplex megértésére, az azokkal kapcsolatos kliensoktatási és szakápolási feladatok önálló elvégzésére az ellátás minden szintjén.

b37, Képes a klinikai és biológiai halál felismerésére, EKG vizsgálat önálló elrendelésére és kivitelezésére, a főbb ritmuszavarok felismerésére, továbbá az életet veszélyeztető ritmuszavarok megszüntetésére elektroterápiával (automata külső defibrillátor alkalmazása, életet veszélyeztető állapotban defibrilláció).

ATTITÚD

c17, Munkáját az emberi élet védelmét, a beteg jól létét középpontba állítva korrekt szakmai magatartás jellemzi.

AUTONÓMIA, FELELŐSÉG

d15, Minőségi ellátást végez a szakmai irányelveknek megfelelően.

d17, Önállóan alkalmazza szakterületén a különböző jogszabályokban rögzített eljárásokat, módszereket hatás- és feladatkörében folyamatos önellenőrzés mellett.

A tantárgy során a hallgatók elsajátítják a neurológiai szakápolási feladatok orvosi hátterének alapjait: a neurológiai kórrajz szerkezetét, az idegrendszeri megbetegedésekben leggyakrabban alkalmazott diagnosztikai technikákat, a betegségekben jellemző tüneteket, kórélettani elváltozásokat, terápiás eljárásokat. A képzés után a hallgató részt tud venni a neurológiai fizikális betegvizsgálatban, anamnéziszfelvétel folyamatában, a neurológiában általánosan alkalmazott állapot-felmérő skálák alkalmazásában, az egyes megbetegedésekre jellemző állapot- és paraméterváltozás észlelésében, az azonnali beavatkozást igénylő helyzetek felismerésében.

Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát):

TANTÁRGY NEVE: Neurológia szakápolástana

Tantárgykód (nappali): SZAP25ANBP0607 Tantárgykód (levelező): SZAP25ALBP0607

TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: Nursing - Neurology

Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Egészségtudományi Intézet	Féléves tanóraszám: - Nappali: 24 óra - Levelező: 8 óra	Kreditérték: 3	Tanóra típusa: előadás	Előtanulmányi feltétel(ek): Anatómia II., Ápolástan II.	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek): aláírás
Tantárgy felelőse: Dr. Szilágyi Géza	Tantárgy besorolása: kötelező	Ajánlott félév: 6	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: vizsga (kollokvium)
Tantárgy előadója/i: Krimmer-Schoblocher Tünde					Értékelés módszere: írásbeli/szóbeli/írásbeli és szóbeli

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A tantárgy célja, hogy a hallgatók az elméleti és gyakorlati ismereteikre építve, az ápolási folyamat alapelveit követve elsajátítsák a neurológiai betegek ellátásához szükséges szakápolói kompetenciákat.

A képzés során a hallgatók megismerik a neurológiai szakápolási tevékenységekhez kapcsolódó szakmai irányelveket és protokollokat, különös tekintettel a diagnosztikus és terápiás beavatkozások előkészítésére, kivitelezésére és dokumentálására.

A tantárgy kiemelt célja továbbá, hogy a hallgatók képessé váljanak a neurológiai betegek számára nyújtott betegoktatási és egészségnevelési feladatok szakszerű megvalósítására, a rehabilitációs szemlélet érvényesítésével.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák:

A neurológia szakápolástana elméleti tananyaga a neurológiai betegek állapotfelmérésének, vizsgálatának és folyamatos megfigyelésének ápolói kompetenciáit és módszereit foglalja össze. A hallgatók megismerik a neurológiai vizsgálatok és műszeres diagnosztikai eljárások – például képalkotó vizsgálatok, elektrofiziológiai vizsgálatok és egyéb speciális diagnosztikai módszerek – előkészítésének és kivitelezésének ápolói feladatait, valamint a betegek biztonságos ellátásának alapelveit.

A tananyag részletesen ismerteti az idegrendszer leggyakoribb megbetegedéseit, különös tekintettel az agy és burkainak véráramlási zavaraira, beleértve a vérzéses és ischaemiás stroke-ot, továbbá a koponya és az agy sérüléseit, valamint a gerincvelő sérüléseit. Kiemelt figyelmet kap a koponyaűri nyomásfokozódás és az

agydaganatok ápolási sajátosságainak megismerése, valamint a központi idegrendszer kórokozók okozta gyulladásos megbetegedéseinek ellátása. A hallgatók megismerik az autoimmun eredetű neurológiai betegségek, például a sclerosis multiplex és a myasthenia gravis ápolási vonatkozásait, továbbá az extrapyramidális mozgászavarok, így a Parkinson-kór, dystoniák és tremorok esetében alkalmazott ápolási megfigyelési és gondozási feladatokat.

A tananyag kiterjed az epilepsziák ellátásának alapelveire, a polyneuropathiák és különböző fájdalomszindrómák, valamint a fejfájás típusainak ápolási szempontú megközelítésére. Részt képezi a perifériás idegrendszer betegségeinek ápolástana, a demenciával élő betegek gondozásának sajátosságai, valamint a betegbiztonság és a komfort biztosításának módszerei. A hallgatók megismerik az ápolási folyamat lépéseit, az alkalmazható ápolási modelleket a neurológiai ellátás során, valamint az ápolási dokumentáció szakszerű vezetésének követelményeit.

A tananyag minden betegcsoport esetében tartalmazza a speciális ápolási teendők ismertetését, az anamnézis felvételének szempontjait, az ápolási diagnózisok megfogalmazását, a célkitűzések meghatározását és az ápolási tervezés alapkritériumait, elősegítve a szakszerű, biztonságos és betegközpontú neurológiai szakápolási gyakorlat megalapozását.

Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:

Kontaktórás, tantermi előadás prezentációs eszközök alkalmazásával és irányított szakmai megbeszéléssel, amely támogatja a neurológiai elméleti ismeretek rendszerszintű elsajátítását és a klinikai összefüggések megértését.

A tantárgy, illetve kurzus célja, hogy az ápolás és betegellátáshoz kapcsolódóan alapkompenciát fejlesszen, ezért fontos, hogy a feladatok megoldása során a hallgatók ne használjanak mesterségesintelligencia-alapú eszközöket a tanulás ezen szakaszában.

A tantárgy értékelésének módja kollokvium, amely a félév tananyagából tett írásbeli vizsga. A vizsgát ötfokozatú (jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)) érdemjeggyel kell értékelni. Elégtelen osztályzatot csak a javítóvizsga szabályai szerint lehet kijavítani, amelyről a hatályos Tanulmányi és Vizsgaszabályzat rendelkezik. A vizsgát az egyetemi szabályoknak megfelelően a vizsgaidőszakban kell meghirdetni.

A vizsgára bocsátás feltétele az aláírás, amely megszerzésének kritériuma kötelező foglalkozásokon való aktív részvétel, valamint a zárhelyi dolgozat teljesítése. A részvétel ellenőrzésének módját, a hallgatók távolmaradásának következményeit és a félév aláírásának feltételeit a tantárgyfelelős oktató állapítja meg, melyről a hallgatók az első órán kapnak tájékoztatást.

Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Emberi Erőforrások Minisztériuma (EMMI) (2022): Egészségügyi szakmai irányelv – Neurológiai betegségek diagnosztikája és ellátása; EÜK. 6. szám; EMMI, Budapest. Elérhető: https://kollegium.aeek.hu/document/neurologia_iranyelv_2022.pdf
- Nővér folyóirat (2021): Ápolási tervek és betegdukáció a neurológiai ellátásban. 34(3–4), 45–56. MESZK. ISSN 08653797. Elérhető: Nővér, 2021 - REAL-J (Letöltés dátuma: 2025.05.20)
- Csóka Mária (2025): Klinikai neurológiai, pszichiátriai ápolás, alapellátás gyakorlat. A gyakorlatvezetés szakmódszertana 4. (oktatók és hallgatók számára); KÁDIX. ISBN: 9786158052580

Ajánlott irodalom:

- **Makovicsné Landor Erika** (2022): A stroke betegek rehabilitációja. Budapest: Akadémiai Kiadó. ISBN: 978 963 454 767 9
- **Makovicsné Landor Erika** (2022): A sclerosis multiplexes betegek komplex rehabilitációja. Budapest: Akadémiai Kiadó. ISBN: 978 963 454 766 2
- **Dr. Ertsey Csaba – Prof. Dr. Bereczki Dániel (szerk.):** Neurológia – Orvosi esettanulmányok. SpringMed Kiadó Kft., Budapest, 2021. ISBN: 978 615 5166 92
- **Papp László: Neurológiai szakápolástan.** Juhász Gyula Felsőoktatási Kiadó, Szeged, 2012–2013. ISBN: 978 963 7356 73 5

Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:

- Neurológiai betegek állapotfelmérésének, vizsgálatának, megfigyelésének ápolói kompetenciái és módszerei.
- Neurológiai vizsgálatok, műszeres vizsgálatok és ezekhez kapcsolódó ápolói feladatok, előkészítés.
- Az agy és burkainak véráramlási zavarai, vérzéses (stroke)
- A koponya és az agy sérülései, a gerincvelő sérülései.
- Koponyaűri nyomásfokozódás és agydaganatok.
- A központi idegrendszer kórokozók okozta gyulladásos megbetegedései
- Autoimmun neurológiai megbetegedések: sclerosis multiplex, myasthenia gravis
- Extrapiramidális mozgászavarok. Parkinson-kót (dystoniák, tremor)
- Epilepsziák
- Polyneuropathiák, fájdalomszindrómák.
- Fejfájás.
- A perifériás idegrendszer betegségeinek ápolástana.

Demenciák

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

KKK szerint elsajátítandó kompetenciák

TUDÁS

a37, Ismeri a vitális paraméterek mérésének indikációs körét, a beavatkozások és a kapott eredmények értékelésének menetét (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, oxigénszaturáció, vénás és artériás/kapilláris mintavétellel vérgáz paraméterek, pulzusszám és minőség, pulzusdeficit, kapilláris újratelítődési idő, non-invazív méréssel, valamint invazív mérés esetén az artériás és centrális vénás kanülön keresztül a vénás vérnyomás meghatározását).

a39, Részletesen ismeri a megbetegedések okát, tüneteit, diagnosztikáját, terápiáját, szakápolástanát, transzkulturális aspektusait, valamint az ezekkel kapcsolatos betegoktatási feladatokat az ellátás minden szintjén.

a40, Átfogó ismeretekkel rendelkezik az ápolási folyamat hazai és nemzetközi elemeiről, standardjairól.

a41, Széleskörűen ismeri a gyógyszeres terápia indikációját, a hatásmechanizmusokat, szövődményeket, mellékhatásokat és interakciókat, a különböző gyógyszerformák alkalmazását, ennek eszközrendszerét, a gyógyszerek dozírozását, és a gyógyszereléssel kapcsolatos ápolói feladatokat.

a47, Ismeri a gyógyszerekkel kapcsolatos előkészítési és adagolási feladatokat, a gyógyszerelés és a gyógyszerfelszívás eszközrendszerét.

KÉPESSÉG

b28, Képes mikrobiológiai ismeretei birtokában kórokozótól függően mintavétel alkalmazására.

b29, Képes komplex fizikális betegvizsgálat, anamnéziszfelvétel, betegvizsgálati algoritmusok kivitelezésére, tudatállapot felmérő skálák alkalmazására, egyes laboratóriumi és képkalkotó vizsgálatok eredményeinek értékelésére, állapot- és paraméterváltozás észlelésére és megfelelő cselekvésre.

b30, Képes a vitális paraméterek megfigyelését (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, oxigénszaturáció, vénás és artériás, kapilláris mintavétellel vérgáz paraméterek, pulzusszám és kvalitások, pulzusdeficit, kapilláris újratelítődési idő, non-invazív méréssel, valamint invazív mérés esetén, az artériás és centrális vénás kanülön keresztül a vérnyomás meghatározását) protokollok szerint önállóan elrendelni és kivitelezni, a kapott eredményeket értékelni, az egészségest a kórostól, valamint az azonnali beavatkozást igénylő állapotot felismerni.

b31, Képes a betegmegfigyelő monitorok alkalmazására, a fizikális és gyógyszeres lázcsillapítás, az Allen-teszt, a carotis massage, a Valsalva manőver és a végtagok Doppler áramlás vizsgálatának elrendelésére és kivitelezésére, a vénás vérvétel eszközeinek önálló megválasztására, a beavatkozás kivitelezésére és a kapott eredmények értékelésére, vércukorszint mérés elrendelésére, a szükséges mintavétel kivitelezésére, a mérő eszköz használatára, valamint az OGTT vizsgálat kivitelezésére.

b32, Képes a megbetegedések okainak, tüneteinek, diagnosztikájának, terápiájának komplex megértésére, az azokkal kapcsolatos kliensoktatási és szakápolási feladatok önálló elvégzésére az ellátás minden szintjén.

b48, Képes a vizeletürítés szükségletével kapcsolatos ápolói feladatok ellátására és irányítására.

ATTITŰD

c17, Munkáját az emberi élet védelméért, a beteg jól létét középpontba állítva korrekt szakmai magatartás jellemzi.

c22, Szakmai kihívásokra relevánsan reagál.

AUTONÓMIA, FELELŐSÉG

d14, Felelősséget vállal saját és az általa vezetett team tevékenységéért, tudatában van azok lehetséges következményeinek, önállóan dönt.

d15, Minőségi ellátást végez a szakmai irányelveknek megfelelően.

d17, Önállóan alkalmazza szakterületén a különböző jogszabályokban rögzített eljárásokat, módszereket hatás- és feladatkörében folyamatos önellenőrzés mellett.

A tantárgy a neurológiai kórképek patofiziológiai hátterének, diagnosztikai és terápiás eljárásainak, valamint a kapcsolódó szakápolási beavatkozások rendszerszintű feldolgozásával megalapozza a hallgatók korszerű szakmai tudását. Az elméleti és klinikai összefüggések integrált tárgyalása fejleszti azon képességüket, hogy az élettani és kóros működéseket differenciáltan értelmezzék, felismerjék az állapotváltozásokat, és kompetenciaszintjüknek megfelelő szakmai döntéseket hozzanak. Az ápolási folyamat modelljének alkalmazása – az állapotfelméréstől a dokumentálásig – elősegíti a strukturált klinikai gondolkodás és a felelősségteljes feladatellátás kialakulását. A tantárgy hangsúlyt fektet a betegegyüttműködés, a gyógyszerelési alapelvek és a dokumentáció szakszerű végzésére, ezzel erősítve a minőségorientált, biztonságos betegellátás iránti elköteleződést. A képzés hozzájárul a jogi és etikai normák mentén történő, együttműködésen alapuló szakmai működéshez, valamint az önálló szakmai fejlődés iránti igény kialakulásához.

Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát):

TANTÁRGY NEVE: Neurológia szakápolástana területi gyakorlat

Tantárgykód (nappali): SZAP25ANBP0608 Tantárgykód (levelező): SZAP25ALBP0608

TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: Nursing - Clinical training in Neurology

Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Egészségtudományi Intézet	Féléves tanóraszám: - Nappali: 96 óra - Levelező: 40 óra	Kreditérték: 4	Tanóra típusa: gyakorlat	Előtanulmányi feltétel(ek): Anatómia II., Ápolástan II.	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek): nincs vizsga
Tantárgy felelőse: Krimmer-Schoblocher Tünde	Tantárgy besorolása: kötelező	Ajánlott félév: 6	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: évközi jegy (gyakorlati jegy)
Tantárgy előadója/i: Simon Ildikó					Értékelés módszere: írásbeli/szóbeli/írásbeli és szóbeli

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A tantárgy célkitűzése, hogy a hallgató az elméleti oktatás során megszerzett neurológiai szakápolási ismereteit rendszerszinten elmélyítse, és azokat a klinikai gyakorlatban – osztályos környezetben – alkalmazni tudja. A területi gyakorlat lehetőséget teremt arra, hogy a hallgató aktívan részt vegyen a neurológiai betegségekben szenvedő páciensek ápolásában, egészségnevelésében, gondozásában, valamint a rehabilitációs folyamatokban.

A gyakorlat során kiemelt szerepet kap az ápolási folyamat gyakorlati alkalmazása, amely a kliens szomatikus, pszichés és szociális állapotának komplex figyelembevételével valósul meg. A cél, hogy a hallgató kompetenssé váljon a neurológiai ellátás különböző szintjein történő professzionális részvételben, multidiszciplináris szemlélet mentén.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák:

Aktív részvétel a neurológiai osztályon, a betegágy mellett történő ápolási tevékenységekben. Neurológiai vizsgálatok elvégzése, idegrendszeri állapotfelmérés és dokumentálása. Diagnosztikus és terápiás beavatkozások előkészítése és kivitelezése a szakmai protolloknak megfelelően. Betegoktatási és egészségnevelési feladatok gyakorlati megvalósítása (pl. rehabilitációs gyakorlatok, életmódtanácsadás).

Multidiszciplináris team-munka, együttműködés orvosokkal, gyógytornászokkal és más egészségügyi szakdolgozókkal.

Esettanulmány, ápolási terv készítése és implementálása valós betegek ellátásában, a mentorált gyakorlat során.

- A hallgató képes legyen: a neurológiai beteg önálló
- megfigyelésére és az észlelés értelmezésére,
- szükségleteinek felmérésére,
- ápolási tervének elkészítésére,
- kivitelezésére, dokumentálására,
- az elméletben tanultakat alkalmazva bekapcsolódni a neurológiai betegek ellátásán dolgozó team munkájában.

Ápolói készségek a neurológiai gyakorlaton:

- Neurológiai beteg felvételével kapcsolatos ápolási beavatkozások
- Neurológiai beteg vizsgálatával kapcsolatos ápolói feladatok
- Neurológiai beteg ápolásával kapcsolatos ápolói feladatok
- Komplex ápolási beavatkozások: vérvétel perifériás vénából, infúzió összeállítása, légtelenítése, infúziós palack cseréje

Ápolási teendők a neurológiai gyakorlaton – önállóan, segítséggel, vagy megfigyelés formájában végezve:

- A beteg felvételével kapcsolatos ápolási feladatok kivitelezése
- A higiéniés szükségletek kielégítése
- A pihenés, a táplálkozás és a mozgás szükségletek kielégítése
- Az ürítés szükségletének segítése
- Gyógyszerek bejuttatása a szervezetbe, parenterális gyógyszerelés felügyelettel
- Fájdalomcsillapítás: fájdalommérő skála alkalmazása, fájdalomcsillapítás helyzetváltoztatással, helyi hideg és meleg alkalmazása
- Vénapunkció előkészítése, kivitelezése

Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:

Előre kiadott gyakorlati napló tartalmazza a területi gyakorlat során elvégzendő feladatokat. A szükséges ismeretanyag elméleti és gyakorlati része elsajátítható a kapcsolódó Belgyógyászat szakápolástana I. tárgy teljesítése során. A gyakorlati feladatok elvégzését a betegellátó osztályon nyomon követi és támogatja a hallgató gyakorlatáért felelős oktató, vagy mentorápoló.

A tantárgy, illetve kurzus szempontjából az MI használata nem releváns.

A szakmai területi gyakorlat értékelésének módja évközi (gyakorlati) jegy, amely a gyakorlati naplóban elvégzett feladatok, valamint a beadandó esettanulmány alapján adható, értékelése ötfokozatú (gyakorlati jegy) – jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1) – minősítés kell legyen.

A szakmai területi gyakorlat értékelésének kritériuma a mintatantervben meghatározott óraszám alatt a gyakorlati feladatok teljesítése alap- vagy szakellátási intézmény megfelelő, témakörhöz illő betegellátó osztályán, valamint esetismertetés/referátum készítése. A gyakorlati feladatok teljesítéséről gyakorlati naplót, a betegellátó osztályon való jelenlétről jelenléti ívet kell a hallgatónak vezetnie, amelyeket a tárgy felelős oktatójának kell a szorgalmi időszak végéig leadnia, az esettanulmánnyal együtt.

Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Emberi Erőforrások Minisztériuma (EMMI) (2022). Egészségügyi szakmai irányelv – Neurológiai betegségek diagnosztikája és ellátása. EüK. 6. szám, 2022. Kiadó: EMMI, Budapest. Elérhető: https://kollegium.aeek.hu/document/neurologia_iranyelv_2022.pdf
- Ojtózi Beáta (2024): A stroke-ellátás vizsgálata a Jahn Ferenc Dél-pesti Kórház és Rendelőintézetben. Budapest: Jahn Ferenc Dél-pesti Kórház. Online elérhető (ELITmed Neurológia): <https://elitmed.hu/neurologia/stroke-ellatas-vizsgalata-jahn-ferenc-del-pesti-korhazban>
- Újházi Júlia & Papp László (2025): Ellátási és ápolási mutatók vizsgálata thrombolysisen átesett ischaemiás stroke betegek körében – pilot study.
- Nővér – Az ápolás elmélete és gyakorlata, 38(2), 58–64. Kiadó: Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara (MESZK). Elérhető: <https://nover.elitmed.hu/cikk/ellatasi-es-apolasi-mutatok-thrombolysisen-atesett-stroke-betegek-koreben>
- Csóka Mária: Klinikai neurológiai, pszichiátriai ápolás, alapellátás gyakorlat. A gyakorlatvezetés szakmódszertana 4. (oktatók és hallgatók számára); KÁDIX Kiadó; 2025; ISBN: 978 615 80525 8 0

Ajánlott irodalom:

- Belsőné Fehér- Csanádi Mária: Speciális szakápolási ismeretek; Szerzői magánkiadás; 2021; ISBN: 978-615-01-2982-2
- Makovicsné Landor Erika: A stroke betegek rehabilitációja; Akadémiai Kiadó; Online megjelenés éve: 2022; ISBN: 978 963 454 767 9
- Makovicsné Landor Erika: A sclerosis multiplexes betegek komplex rehabilitációja; Akadémiai Kiadó Online megjelenés éve: 2022; ISBN: 978 963 454 766 2
- Geraint Fuller Neurológiai vizsgálat – egyszerűen Medicina, Budapest, 2017 288 oldal · puhatáblás · ISBN: 9789632266114

Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:

1 db beadandó ápolási terv készítése

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

KKK szerint elsajátítandó kompetenciák

TUDÁS

a37, Ismeri a vitális paraméterek mérésének indikációs körét, a beavatkozások és a kapott eredmények értékelésének menetét (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, oxigénszaturáció, vénás és artériás/kapilláris mintavétellel vérgáz paraméterek, pulzusszám és minőség, pulzusdeficit, kapilláris újratelítődési idő, non-invazív méréssel, valamint invazív mérés esetén az artériás és centrális vénás kanülön keresztül a vénás vérnyomás meghatározását).

a39, Részletesen ismeri a megbetegedések okát, tüneteit, diagnosztikáját, terápiáját, szakápolástanát, transzkulturális aspektusait, valamint az ezekkel kapcsolatos betegoktatási feladatokat az ellátás minden szintjén.

a40, Átfogó ismeretekkel rendelkezik az ápolási folyamat hazai és nemzetközi elemeiről, standardjairól.

a41, Széleskörűen ismeri a gyógyszeres terápia indikációját, a hatásmechanizmusokat, szövődményeket, mellékhatásokat és interakciókat, a különböző gyógyszerformák alkalmazását, ennek eszközrendszerét, a gyógyszerek dozírozását, és a gyógyszereléssel kapcsolatos ápolói feladatokat.

a47, Ismeri a gyógyszerekkel kapcsolatos előkészítési és adagolási feladatokat, a gyógyszerelés és a gyógyszerfelszívás eszközrendszerét.

KÉPESSÉG

b28, Képes mikrobiológiai ismeretei birtokában kórokozótól függően mintavétel alkalmazására.

b29, Képes komplex fizikális betegvizsgálat, anamnézisfelvétel, betegvizsgálati algoritmusok kivitelezésére, tudatállapot felmérő skálák alkalmazására, egyes laboratóriumi és képalkotó vizsgálatok eredményeinek értékelésére, állapot- és paraméterváltozás észlelésére és megfelelő cselekvésre.

b30, Képes a vitális paraméterek megfigyelését (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, oxigénszaturáció, vénás és artériás, kapilláris mintavétellel vérgáz paraméterek, pulzusszám és kvalitások, pulzusdeficit, kapilláris újratelítődési idő, non-invazív méréssel, valamint invazív mérés esetén, az artériás és centrális vénás kanülön keresztül a vérnyomás meghatározását) protokollok szerint önállóan elrendelni és kivitelezni, a kapott eredményeket értékelni, az egészségest a kórostól, valamint az azonnali beavatkozást igénylő állapotot felismerni.

b31, Képes a betegmegfigyelő monitorok alkalmazására, a fizikális és gyógyszeres lázcsillapítás, az Allentest, a carotis massage, a Valsalva manőver és a végtagok Doppler áramlás vizsgálatának elrendelésére és kivitelezésére, a vénás vérvétel eszközeinek önálló megválasztására, a beavatkozás kivitelezésére és a kapott eredmények értékelésére, vércukorszint mérés elrendelésére, a szükséges mintavétel kivitelezésére, a mérő eszköz használatára, valamint az OGTT vizsgálat kivitelezésére.

b32, Képes a megbetegedések okainak, tüneteinek, diagnosztikájának, terápiájának komplex megértésére, az azokkal kapcsolatos kliensoktatási és szakápolási feladatok önálló elvégzésére az ellátás minden szintjén.

b48, Képes a vizeletürítés szükségletével kapcsolatos ápolói feladatok ellátására és irányítására.

ATTITÚD

c17, Munkáját az emberi élet védelmét, a beteg jól létét középpontba állítva korrekt szakmai magatartás jellemzi.

c22, Szakmai kihívásokra relevánsan reagál.

AUTONÓMIA, FELELŐSÉG

d14, Felelősséget vállal saját és az általa vezetett team tevékenységéért, tudatában van azok lehetséges következményeinek, önállóan dönt.

d15, Minőségi ellátást végez a szakmai irányelveknek megfelelően.

d17, Önállóan alkalmazza szakterületén a különböző jogszabályokban rögzített eljárásokat, módszereket hatás- és feladatkörében folyamatos önellenőrzés mellett.

A területi gyakorlat lehetőséget biztosít az elméleti neurológiai szakápolási ismeretek klinikai környezetben történő alkalmazására és elmélyítésére, ezáltal megerősíti a hallgatók gyakorlatorientált szakmai tudását. A strukturált betegmegfigyelés, az állapotfelmérés, az ápolási terv készítése, kivitelezése és dokumentálása során fejlődik klinikai döntéshozatali képességük, valamint a helyzetértékelésen alapuló, kompetens beavatkozás gyakorlata. A diagnosztikai vizsgálatok előkészítésében, a gyógyszerelésben és a komplex ápolási tevékenységekben való részvétel erősíti szakmai önállóságukat és felelősségvállalásukat a betegbiztonság és az ellátás minősége iránt. A multidiszciplináris team-munka során fejlődik együttműködési és kommunikációs készségük, miközben az emberi méltóság tiszteletben tartása és az etikai normák követése a mindennapi gyakorlat részévé válik. A tantárgy elősegíti az autonóm, ugyanakkor szakmai irányelvekhez igazodó, reflektív és minőségorientált szakmai működés kialakulását.

Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát):

TANTÁRGY NEVE: Oxyológia

Tantárgykód (nappali): SZAP25ANBP0609 Tantárgykód (levelező): SZAP25ALBP0609

TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: Emergency medicine

Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Egészségtudományi Intézet	Féléves tanóraszám: - Nappali: 48 óra - Levelező: 16 óra	Kreditérték: 5	Tanóra típusa: gyakorlat	Előtanulmányi feltétel(ek): Sebészet III. (Intenzív terápia)	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek): nincs vizsga
Tantárgy felelőse: Dr. Hernádfői Márk Viktor	Tantárgy besorolása: kötelező	Ajánlott félév: 6	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: évközi jegy (gyakorlati jegy)
Tantárgy előadója/i: Dr. Mikos Borbála					Értékelés módszere: írásbeli/szóbeli/írásbeli és szóbeli

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

Az oxyológia tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerjék a sürgősségi betegellátás alapelveit, az életveszélyes állapotok korai felismerésének és ellátásának szakmai szempontjait a mentéstudományok rendszerében. A képzés elősegíti a gyors helyzetfelismeréshez, a vitális funkciók zavarának értékeléséhez és a sürgősségi ellátásban alkalmazott beavatkozások szakszerű végrehajtásához szükséges elméleti, és gyakorlati tudás megalapozását. Emellett hozzájárul a megbízhatóságot szolgáló teammunka, kommunikáció és felelősségteljes szakmai döntéshozatal kialakításához.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák:

Az oxyológia elméleti tananyaga a mentéstudományok keretében a sürgősségi betegellátás alapelveinek, szervezési és működési rendszerének, valamint az életveszélyes állapotok felismerésének és ellátásának elméleti hátterét foglalja össze. A hallgatók megismerik a sürgősségi ellátás struktúráját, a prehospitális és hospitális ellátás közötti együttműködés alapjait, valamint a sürgősségi betegellátás során alkalmazott triázs-rendszerek és ellátási prioritások szakmai szempontjait.

A tananyag részét képezi az elsődleges állapotfelmérés (ABCDE-szemlélet) elméleti alapjainak elsajátítása, a vitális funkciók zavarának felismerése, valamint az életveszélyes állapotok patofiziológiai hátterének megértése. A hallgatók megismerik a leggyakoribb sürgősségi kórképek – így a légzési elégtelenség, keringési elégtelenség és shockállapotok, eszméletvesztés és tudatzavarok, görcsállapotok, akut mellkasi fájdalom, stroke, súlyos sérülések és polytrauma, vérzések, égési sérülések, mérgezések és akut allergiás reakciók – kialakulását, tünettannát és ellátásának alapelveit.

Az elméleti ismeretanyag magában foglalja az újraélesztés (alapszintű és emelt szintű életmentés) elméleti alapjait, a defibrilláció indikációit, a légútbiztosítás lehetőségeit, az oxigénterápia és a folyadékterápia alapelveit, valamint a sürgősségi gyógyszerelés főbb szempontjait. Kiemelt hangsúlyt kap a sürgősségi ellátás során alkalmazott monitorozási módszerek, a beteg állapotának folyamatos megfigyelése, az állapotváltozások időben történő felismerése, valamint a betegbiztonság és az ellátás folyamatosságának biztosítása.

A tananyag részét képezi továbbá a sürgősségi ellátás dokumentációs követelményeinek, az etikai és jogi szabályozás alapjainak, valamint a sürgősségi betegellátás során megvalósuló teammunkának és kommunikációnak az elméleti áttekintése, biztosítva a mentéstudományokhoz kapcsolódó szakmai szemlélet és rendszerszintű gondolkodás megalapozását.

Az Oxyológia gyakorlati tananyaga a kritikus állapotú betegek felismerésére, ellátására és monitorozására koncentrál kórházi környezetben. A hallgatók elsajátítják a gyors állapotfelmérés lépéseit, a vitális paraméterek folyamatos mérését és értékelését, a tudatállapot, légzés és keringés állapotának megfigyelését, valamint a sürgősségi állapotokra utaló jelek azonnali felismerését. Gyakorolják a légutak biztosítását, az oxigenizáció fenntartását, a keringés támogatását és a shockállapot korai azonosítását. A képzés során megtanulják a betegek folyamatos monitorozását, a paraméterek értékelését és az állapotváltozások azonnali jelzését az ellátó team felé. A hallgatók megismerkednek az intenzív és sürgősségi ellátás protokolljaival, az ápolási folyamat dokumentálásának szakszerű módjaival, valamint a beteg és hozzátartozói edukáció, támogatás és prevenció biztosításának elveivel. A gyakorlati képzés kiterjed a sürgősségi beavatkozások előkészítésére, a stabilizálási és életmentési folyamatok kivitelezésére, valamint a kritikus állapotú betegek biztonságos ápolására a teammunkában.

Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:

Tantermi forrásos előadások, tematikus diasorok, gyakorlati feladatok.

A tantárgy, illetve kurzus célja, hogy az ápolás és betegellátáshoz kapcsolódóan alapkompétenciát fejlesszen, ezért fontos, hogy a feladatok megoldása során a hallgatók ne használjanak mesterséges intelligencia-alapú eszközöket a tanulás ezen szakaszában.

A tárgy értékelésének módja ötfokozatú (jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1) gyakorlati jegy, amely a tanórán elvégzett gyakorlati feladatok és zárthelyi dolgozat alapján kerül megállapításra. Az gyakorlati jegy a szorgalmi időszak végén kerül megállapításra. A gyakorlati érdemjegy javításáról a hatályos Szervezeti és Működési Szabályzat III. rész. Hallgatói követelményrendszer, Tanulmányi és Vizsgaszabályzat rendelkezik.

A gyakorlati jegy megszerzésének kritériuma a kötelező foglalkozásokon való aktív részvétel, valamint a zárthelyi dolgozat teljesítése. A gyakorlatokon a részvétel és a gyakorlati követelmények teljesítése kötelező, a hallgató nem szerezheti meg a gyakorlati tárgy kreditpontját, ha a hiányzása meghaladja félévenként a heti óraszám háromszorosát. A részvétel ellenőrzésének módját, a hallgatók távolmaradásának következményeit és a félév aláírásának feltételeit a tantárgyfelelős oktató állapítja meg, melyről a hallgatók az első órán kapnak tájékoztatást.

Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Nagy A, Bognár Zs (szerk.) (2023): Gyermeksürgősségi ellátás. Medicina. ISBN 9789632268903
- Tulassay Tivadar (2023): Klinikai gyermekgyógyászat (3. kiadás); Medicina ISBN 978 963 226 887 3

Ajánlott irodalom:

- Goschler Á, Krivácsy P, Szűcs A (2015): Sürgősségi gyermekellátás. Az első órák teendői. Szent Márton Gyermekmentő Szolgálat Közhasznú Alapítvány. ISBN 9789631238662
- A Magyar Resuscitatio Társaság hivatalos honlapján (www.reanimatio.com) megtalálható aktuális irányelvek
- Reichman EF (2018): Sürgősségi orvostan. Medicina. ISBN 9789632266718

Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:

A tantárgy előadója/oktatója által a MOODLE kurzushoz feltöltött tematika alapján.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

KKK szerint elsajátítandó kompetenciák

TUDÁS

a36, Széleskörűen ismeri a fizikális állapotfelmérés fogalmát, a betegségek kórismézésében használatos fizikális, laboratóriumi és modern képalkotó vizsgálatok alapelemeit, alkalmazási lehetőségeit, indikációit, kivitelezési technikáit, az egyes vizsgálatok korlátait, a vizsgálatok során nyert paraméterek helyes értékelését, az eltérések értelmezését, valamint a különböző állapotfelmérő standard skálákat és ezen skálák alkalmazásának menetét.

a37, Ismeri a vitális paraméterek mérésének indikációs körét, a beavatkozások és a kapott eredmények értékelésének menetét (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, oxigénszaturáció, vénás és artériás/kapilláris mintavétellel vérgáz paraméterek, pulzusszám és minőségek, pulzusdeficit, kapilláris újratelítődési idő, non-invazív méréssel, valamint invazív mérés esetén az artériás és centrális vénás kanülön keresztül a vénás vérnyomás meghatározását).

a38, Ismeri a betegmegfigyelő monitorok alkalmazásának menetét, a lázcsillapítási eljárások, az Allen teszt, a carotis massage, a Valsalva manőver és a végtagok Doppler áramlás vizsgálatának indikációs körét és a kivitelezés menetét, a vénás vérvétel, a vércukorszint mérés, valamint OGTT vizsgálat indikációs körét, eszközrendszerét és a kivitelezés menetét.

a39, Részletesen ismeri a megbetegedések okát, tüneteit, diagnosztikáját, terápiáját, szakápolástanát, transzkulturális aspektusait, valamint az ezekkel kapcsolatos betegoktatási feladatokat az ellátás minden szintjén.

a41, Széleskörűen ismeri a gyógyszeres terápia indikációját, a hatásmechanizmusokat, szövődményeket, mellékhatásokat és interakciókat, a különböző gyógyszerformák alkalmazását, ennek eszközrendszerét, a gyógyszerek dozírozását, és a gyógyszereléssel kapcsolatos ápolói feladatokat.

a43, Ismeri az EKG vizsgálat indikációs körét, típusait, a kivitelezésük menetét, a főbb ritmuszavarok EKG jeleit, a sürgős ritmuszavarok gyógyszeres, elektromos terápiájának kivitelezését (cardioversio, defibrilláció, külső pacemaker), a klinikai és biológiai halál jeleit, a BLS és ALS folyamatát, valamint a kardiológiai kórképekkel kapcsolatos szakápolói feladatokat.

a45, Ismeri az eszköz nélküli és az eszközös légútbiztosítási eljárások indikációs körét, kivitelezésük folyamatát és szakápolói teendőit.

a46, Ismeri a mesterséges lélegeztetési formákat és módokat, a lélegeztetett beteg ellátásához kapcsolódó szakápolói feladatokat, a légút átjárhatóságát fenntartó beavatkozásokat és azok kivitelezésének menetét (légúti váladéklezívás, mellkasi fizioterápia), valamint a légúti mintavétel indikációs körét és kivitelezésének menetét.

a47, Ismeri a gyógyszerekkel kapcsolatos előkészítési és adagolási feladatokat, a gyógyszerelés és a gyógyszerfelszívás eszközrendszerét.

a48, Ismeri az intracutan, subcutan, intramuscularis, intravénás injekciózás célját, a beadás lehetséges helyeit, a beadás szögét, a szükséges eszközrendszert és a beadás menetét, az infúziós terápia indikációit, céljait, eszközrendszerét (infúziós pumpák, másodlagos, túlnyomásos infúziós terápia) és azok alkalmazását, a cseppszám kiszámításának menetét, az infúziós oldatok típusait, a kanülön keresztül történő gyógyszerelés és vérvétel folyamatát, valamint az EDA kanül alkalmazásának menetét.

a49, Ismeri a hypodermoclysis, a perifériás vénabiztosítás (short, midline), és az intraosseális kanül indikációit, jellegzetes punkciós helyeit és eszközrendszereit, valamint a kanülok behelyezésének és alkalmazásának menetét.

a50, Ismeri az egyéb centrális vénás kanülok behelyezésének menetét, valamint a kanülgondozási feladatokat.

a51, Ismeri a fő vércsoportrendszereket, a kompatibilitási vizsgálatok kivitelezésének menetét, a fő vérkészítményeket, a transzfúziós terápiával kapcsolatos előkészítési és kivitelezési, betegmegfigyelési feladatokat, továbbá a transzfúziós terápia lehetséges szövődményeit és az ezzel kapcsolatos ápolói teendőket.

a61, Ismeri a különböző punkciók eszközrendszerét és asszisztenciájának menetét, a hascsapolás és a sürgősségi detenzionálás indikációs körét és a kivitelezés menetét, a különböző punkciók utáni szakápolói feladatokat, a különböző típusú szívóberendezések működésének lényegét és azok alkalmazását.

KÉPESSÉG

b29, Képes komplex fizikális betegvizsgálat, anamnéziszfelvétel, betegvizsgálati algoritmusok kivitelezésére, tudatállapot felmérő skálák alkalmazására, egyes laboratóriumi és képkalkító vizsgálatok eredményeinek értékelésére, állapot- és paraméterváltozás észlelésére és megfelelő cselekvésre.

b30, Képes a vitális paraméterek megfigyelését (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, oxigénszaturáció, vénás és artériás, kapilláris mintavétellel vérgáz paraméterek, pulzusszám és minőség, pulzusdeficit, kapilláris újratelítődési idő, non-invazív méréssel, valamint invazív mérés esetén, az artériás és centrális vénás kanülön keresztül a vérnyomás meghatározását) protokollok szerint önállóan elrendelni és kivitelezni, a kapott eredményeket értékelni, az egészségest a kórostól, valamint az azonnali beavatkozást igénylő állapotot felismerni.

b31, Képes a betegmegfigyelő monitorok alkalmazására, a fizikális és gyógyszeres lázcsillapítás, az Allentest, a carotis massage, a Valsalva manőver és a végtagok Doppler áramlás vizsgálatának elrendelésére és kivitelezésére, a vénás vérvétel eszközeinek önálló megválasztására, a beavatkozás kivitelezésére és a kapott eredmények értékelésére, vércukorszint mérés elrendelésére, a szükséges mintavétel kivitelezésére, a mérő eszköz használatára, valamint az OGTT vizsgálat kivitelezésére.

b32, Képes a megbetegedések okainak, tüneteinek, diagnosztikájának, terápiájának komplex megértésére, az azokkal kapcsolatos kliensoktatási és szakápolási feladatok önálló elvégzésére az ellátás minden szintjén.

b34, Képes az alkalmazott gyógyszercsoportok indikációjával, hatásmechanizmusával, interakcióival, mellékhatásaival kapcsolatos munkaszervezési, tárolási, kliensoktatási és alkalmazási feladatok ellátására, képes protokollok alapján gyógyszer- és dózisrendelésre.

b37, Képes a klinikai és biológiai halál felismerésére, EKG vizsgálat önálló elrendelésére és kivitelezésére, a főbb ritmuszavarok felismerésére, továbbá az életet veszélyeztető ritmuszavarok megszüntetésére elektroterápiával (automata külső defibrillátor alkalmazása, életet veszélyeztető állapotban defibrilláció).

b38, Képes önállóan eszköz nélküli és eszközös alapszintű újraélesztés kivitelezésére (BLS), az ALS kivitelezésében történő közreműködésre, valamint képes alkalmazni a kiterjesztett újraélesztés eszközeit és gyógyszereit.

b39, Képes az alkalmazandó FiO_2 elrendelésére, az alacsony- és magas áramlású oxigénbeviteli rendszer, valamint inhalációs eszköz megválasztására és alkalmazására.

b40, Képes a légúti átjárhatóság biztosítására és fenntartására műfogásokkal és eszközökkel, a légzés asszisztált támogatására vagy kontrollált pótlására, a gépi lélegeztetési mód megválasztására, a lélegeztetett beteg megfigyelésére, ellátására, a lélegeztetésről történő leszoktatásra, a légúti váladéklezívás, a mellkasi fizioterápia, emellett a légúti mintavétel elrendelésére és kivitelezésére.

b41, Képes az előkészítési, gyógyszerfelszívási, gyógyszer adagolási feladatok ellátására, az intracutan, subcutan, intramuscularis, intravénás injekciók beadásának, a szükséges eszközrendszernek a megválasztására, valamint az injekció beadására.

b43, Képes kanül behelyezésére, használatára, ápolására és eltávolítására, intraosseális kanül behelyezésére, használatára, ápolására és eltávolítására, centrális vénás kanül esetén képes asszisztálni a beavatkozáshoz, képes használni, ápolni és eltávolítani.

b44, Képes az infúziós terápia előkészítésére és kivitelezésére, a cseppszám kiszámítására, beállítására, infúziós pumpák használatára, másodlagos, túlnyomásos infúziós terápia, kanülön keresztül történő gyógyszerelés és vérvétel kivitelezésére, EDA kanül alkalmazására, dehidráció esetén önállóan folyadékpótlás megkezdésére fiziológiás összetételű oldattal intravénás úton.

b45, Képes a transzfúziós terápiával kapcsolatos előkészítési és kivitelezési feladatok (vércsoport-meghatározás, biológiai próba, vérkészítmény beadása, betegmegfigyelés, szövődeményekkel kapcsolatos sürgős beavatkozások, dokumentációs feladatok) ellátására, valamint a preoperatív-, postoperatív- és intraoperatív vérmentési technikák alkalmazására.

b47, Képes nasogastricus és meghatározott körű postpyloricus szondák levezetésének és eltávolításának, valamint gyomoröblítés és gyomormosás elrendelésére és kivitelezésére, a szondák, kanülok ápolására, valamint a kanülön keresztüli gyógyszerbeadásra.

b54, Képes kivitelezni az elsődleges vérzéscsillapítási eljárásokat és az elsődleges sebellátást.

b55, Képes a sebtisztítás, a debridement különböző formái, és protokollok alapján varratok, kapcsok behelyezésére és eltávolítására, és egyéb szövetegyesítő eljárások alkalmazására, kompressziós kezelés, VAC terápia, Biopton lámpa alkalmazására.

b57, Képes az égési sérülés mértékének megfelelő betegség megválasztására, a súlyosan égett beteg terápiás fürdetésére és a sebkezelés elvégzésére.

b58, Képes asszisztálni punkciók esetén, valamint orvosi rendelésre önállóan kivitelezni a hascsapolást, akut helyzetekben a sürgősségi detenzionálást, képes a punkciók utáni szakápolási feladatok ellátására, a különböző szívóberendezések alkalmazására.

ATTITÚD

c17, Munkáját az emberi élet védelmét, a beteg jól létét középpontba állítva korrekt szakmai magatartás jellemzi.

c19, Munkája során figyelembe veszi a kliens biológiai állapotát (testi, szervezeti egészségét), a lelki (szellemi, érzelmi, törekvéses) tulajdonságait és a társadalmi együttélésből adódó szociokulturális státuszát (anyagi-gazdasági helyzetét, családi harmóniáját, társadalmi beilleszkedési zavarait), és ezek együttes hatásrendszerében ítéli meg tennivalóit.

c22, Szakmai kihívásokra relevánsan reagál.

AUTONÓMIA, FELELŐSÉG

d15, Minőségi ellátást végez a szakmai irányelveknek megfelelően.

d17, Önállóan alkalmazza szakterületén a különböző jogszabályokban rögzített eljárásokat, módszereket hatás- és feladatkörében folyamatos önellenőrzés mellett.

A tananyag elsajátítását követően a hallgató képessé válik a kóros vitális paraméterek, a közvetett és közvetlen életveszély történő felismerésére és a szükséges sürgősségi beavatkozások megkezdésére. Felismeri a klinikai halál állapotát, és haladéktalanul megkezd az alapszintű újraélesztést.

Alkalmazza a speciális légútbiztosító manővereket, kivitelezni azokat a segédmódszereket, amelyek a szövődménymentes intubációt elősegítik. Előkészíti az elektromos terápiát az újraélesztés során, felismeri a légúti idegentest jelenlétét, és megkezd annak ellátását. Képes inhalációs terápiát alkalmazni felső és alsó légúti obstrukció esetén. Megkezd a hypothermia és hyperthermia adekvát ellátását. Biztosítja a megfelelő betegelőkészítést és pozicionálást különböző sürgősségi beavatkozásokhoz – így pl. pericardiocentesishez, mellkaspunkcióhoz, intraossealis punkcióhoz stb. Kompetens a méregelimináció megkezdésében gyomor- és bélmosás alkalmazásával. Képes a ficamok és törések sürgősségi ellátására, a szem vegyszer okozta sérüléseinek primer ellátására, valamint a lokális vérzéscsillapítás és sebellátás szakszerű kivitelezésére. Jártasságot szerez a sedoanalgezia alkalmazásában. Mindezen tevékenységei során maradéktalanul betartja az etikai normákat, a betegjogokat és a dokumentációs kötelezettségeket, valamint saját szakmai kompetenciahatárait.

Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát):

TANTÁRGY NEVE: Ápolástörténet

Tantárgykód (nappali): SZAP25ANBP0610 Tantárgykód (levelező): SZAP25ALBP0610

TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: History of nursing

Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Egészségtudományi Intézet	Féléves tanóraszám: - Nappali: 24 óra - Levelező: 8 óra	Kreditérték: 2	Tanóra típusa: előadás	Előtanulmányi feltétel(ek):	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek): aláírás
Tantárgy felelőse: Dr. Lengyel Ingrid Krisztina	Tantárgy besorolása: kötelező	Ajánlott félév: 6	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: vizsga (kollokvium)
Tantárgy előadója/i: Dr. Lengyel Ingrid Krisztina					Értékelés módszere: írásbeli/szóbeli/írásbeli és szóbeli

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A hallgató az ápolói tanulmányai során megismerje az ápolástörténet elméletét és múltját, az ókortól napjainkig. Megismerje a hazai ápolóképzés történetét, az alapvető ápolási filozófiákat és modelleket. Tisztában legyen az ápolás értékrendjeivel, az ápolás szervezés rendszereivel, valamint az ápolást érő kihívások csoportosítási elveivel.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)képességek és (rész)kompetenciák:

Az ápolástörténet tananyaga a szakma kialakulásának és fejlődésének kronológiai áttekintését nyújtja. A hallgatók megismerkednek a Florence Nightingale által kidolgozott modern ápolási elvekkel és gyakorlattal, valamint a magyar ápolás meghatározó alakjával, Kossuth Zsuzsannával, kiemelve életművét és hozzájárulását a hazai ápolásképzéshez és szakmai fejlődéshez. A kurzus során áttekintjük a magyar ápolás fejlődését napjainkig, bemutatva az ápolás társadalmi, gyakorlati és oktatási kihívásait, valamint azok hatását a szakmai gyakorlatra.

A hallgatók megismerkednek az ápolási filozófiákkal, köztük Rogers, Henderson és Orem elméleteivel, és azok gyakorlati alkalmazási lehetőségeivel a betegellátásban. A tananyag részletezi az ápolás etikai és szakmai értékrendjét, a betegközpontú ellátás alapelveit, valamint az ápolásszervezés különböző rendszereit. Emellett a hallgatók áttekintik az ápolás társadalmi vonatkozásait, a képzés és oktatás fejlődési kihívásait, valamint az ápolói hivatás modern követelményeit, amelyek megalapozzák a szakmai identitás és kompetencia kialakulását.

Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:

A tantárgy előadója/oktatója által a MOODLE kurzushoz feltöltött tematika alapján történő frontális, jelenléti oktatás, szemináriumi formában, prezentáció alkalmazásával.

A tárgy, illetve kurzus során az esetleges feladatok elkészítéséhez bármilyen MI-vel működő alkalmazás felhasználható, amennyiben annak forrásjelölése a KRE MI-útmutatója alapján megfelelő.

A tantárgy értékelésének módja kollokvium, amely a félév tananyagából tett írásbeli vizsga. A vizsgát ötfokozatú (jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)) érdemjeggyel kell értékelni. Elégtelen osztályzatot csak a javítóvizsga szabályai szerint lehet kijavítani, amelyről a hatályos Tanulmányi és Vizsgaszabályzat rendelkezik. A vizsgát az egyetemi szabályoknak megfelelően a vizsgaidőszakban kell meghirdetni.

A vizsgára bocsátás feltétele az aláírás, amely megszerzésének kritériuma kötelező foglalkozásokon való aktív részvétel, valamint a zárthelyi dolgozat teljesítése. A részvétel ellenőrzésének módját, a hallgatók távolmaradásának következményeit és a félév aláírásának feltételeit a tantárgyfelelős oktató állapítja meg, melyről a hallgatók az első órán kapnak tájékoztatást.

Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Fowler, M. (2024): Nursing Ethics, 1880s To The Present, Routledge. ISBN: 978-1-032-20072-9
- Palmer, J. (2021): Nurse Memoirs from the Great War in Britain, France and Germany. Palgrave Macmillan, DOI: <https://doi.org/10.1007/978-3-030-82875-2>, ISBN: 978-3-030-82874-5

Ajánlott irodalom:

- Kapronczay K. (1994) Janny Gyula és a magyar vöröskeresztes nővérképzés. Orvosi Hetilap 38 (135): 2100-2102
- Osváth Zsuzsa: Florence Nightingale Medicina, 1959.

Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:

A tantárgy előadója/oktatója által a MOODLE kurzushoz feltöltött tematika alapján.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

KKK szerint elsajátítandó kompetenciák

TUDÁS

a22, Részletesen ismeri a demográfiai alapmutatókat, a népesség egészségi állapotát jellemző epidemiológiai mutatószámokat, a főbb népbetegségek gyakoriságát, rizikófaktorait, a népegészségügyi törekvéseket, tevékenységi köröket, a szociológiai, egészség-szociológiai és kulturális elméleteket és szemléletmódot, ismeri az egészségmegőrzés és -fejlesztés szociológiai, egészség-szociológiai megközelítését.

a25, Átfogóan ismeri az egészség és az egészségfejlesztés fogalmait, módszereit, holisztikus szemléletét, az egészségfejlesztő tevékenységeket, az egészségfejlesztés modelljeit, valamint az egészség-tanácsadás lényegét.

a35, Ismeri az egészség-tudományi szakterület szakmai szókincsét anyanyelvén, valamint latin nyelven (orvosi latin).

KÉPESSÉG

b11, Képes adekvát, a partnerhez igazított szakmai kommunikáció folytatására, szóban és írásban is, hatékonyan kommunikál a pácienssel, családdal, közösséggel, az interperszonális készségek révén képes a bizalom kialakítására a pácienssel, családdal, közösséggel.

b15, Szakterületének megfelelően képes aktívan közreműködni a népegészségügyi kérdések megoldásában, szűrővizsgálatok szervezésében és kivitelezésében, egészségfejlesztő anyagok készítésében és alkalmazásában.

b19, Képes megválasztani, és alkalmazni a szakterületéhez kapcsolódó pedagógiai ismereteket, módszereket és képes egyéni és csoportos kliens, betegoktatási feladatok ellátására a kliens életkorának, társadalmi státuszának, értelmi és érzelmi képességének, betegségének megfelelően.

ATTITÚD

c8, Fogékony az elméleti tudományok mélyebb megismerésére, a szakterületével kapcsolatos új tudás befogadására, elkötelezett azok gyakorlati alkalmazására, törekszik az önképzésre.

c10, Törekszik és fontosnak tartja az ismeretek szakszerű átadását.

AUTONÓMIA, FELELŐSÉG

d1, Szakmai fejlődésének tudatos és felelős irányítója, hivatását felelősen, tudományos és gyakorlati megalapozottsággal képviseli.

d12, Felelősségének tudatában fejleszti saját tudását és felelősséget vállal a jövő szakdolgozóinak gyakorlati és elméleti tudásának fejlesztésében.

A hallgató az ápolói tanulmányai során megismeri az ápolástörténet elméletét és múltját, az ókortól napjainkig. Megismeri a hazai ápolóképzés történetét, az alapvető ápolási filozófiákat és modelleket. Tisztában lesz az ápolás értékrendjeivel, az ápolás szervezés rendszereivel, valamint az ápolást érő kihívások csoportosítási elveivel. Képes a hivatása gyakorlása során a szükséges pszichológiai alap alkalmazására, pszicho-szomatikus szemlélet követésére, képes a beteg és az egészségügyi szakember interperszonális kapcsolatában felmerülő problémák adekvát kezelésére, a beteg ember speciális pszichés jellemzőinek felismerésére és alapvető kezelésére. Kompetens aktívan közreműködni a népegészségügyi kérdések megoldásában, szűrővizsgálatok szervezésében és kivitelezésében, egészségfejlesztő anyagok készítésében és alkalmazásában. Képes egyéni egészségtervet készíteni, egészség-tanácsadást végezni, és a közösség egészségi állapotának javítása érdekében eredményesen együttműködni a team tagokkal. Képes közreműködni bizonyítékokon alapuló, kutatás-módszertani és biostatistikai ismeretekre alapozott, releváns hazai és nemzetközi kutatások eredményeire támaszkodó, szakterületének megfelelő vizsgálatok elvégzésében és azok prezentálásában.

Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát):

Hetedik félév tantárgyai

TANTÁRGY NEVE: Idősek gondozása, geriátria és szakápolástana

Tantárgykód (nappali): SZAP25ANBP0801 **Tantárgykód (levelező):** SZAP25ALBP0801

TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: Nursing - Geriatrics

Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Egészségtudományi Intézet	Féléves tanóraszám: - Nappali: 24 óra - Levelező: 8 óra	Kreditérték: 4	Tanóra típusa: előadás	Előtanulmányi feltétel(ek): Belgyógyászat II., Belgyógyászat szakápolástana II., Belgyógyászat szakápolástana területi gyakorlat II.	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek): aláírás
Tantárgy felelőse: Dr. Lengyel Ingrid Krisztina	Tantárgy besorolása: kötelező	Ajánlott félév: 7	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: vizsga (kollokvium)
Tantárgy előadója/i: Dr. Lengyel Ingrid Krisztina					Értékelés módszere: írásbeli/szóbeli/írásbeli és szóbeli

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A tantárgy célja, hogy a hallgatók átfogó elméleti ismereteket szerezzenek az idős korosztály speciális egészségügyi és ápolási szükségleteiről, beleértve a fizikai, pszichés és szociális jellemzőket. A képzés során a hallgatók megismerkednek a geriátriai ellátás szakmai irányelveivel, a gyógykezelés gyakorlati megvalósításának elveivel, valamint a dokumentációs követelményekkel. A tantárgy hozzájárul a hallgatók képessé tételéhez, hogy önállóan végezzék az ápolási feladatokat, megfelelően értékeljék az idős betegek állapotát, és biztonságos, kompetens ápolói tevékenységet biztosítsanak a geriátriai ellátás során.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák:

A geriátria alapfogalmai, az idős kor kiszolgáltatottságának tapasztalata, a demográfiai és epidemiológiai trendek. Az egészséges öregedés fázisai, feltételei és elméletei, az idősök életminőségének jellemzői és modellei. Az idős kor kórélettani sajátosságai, érzékszervi változások (látás, hallás), bőrgyógyászati problémák és sebkezelés, valamint táplálkozási és folyadékpótlási szükségletek. A cardiovascularis, légzőszervi, emésztőrendszeri, urogenitalis és mozgásszervi betegségek, traumatológiai problémák, incontinencia és immobilitás jellemzői idős

korban. Az életkorral összefüggő hematológiai, anyagcsere- és endokrin változások, cukorbetegség, valamint neurológiai és pszichiátriai betegségek, demenciák. A geriátriai ápolásban a beteg állapotfelmérés (Standard Geriátriai Állapotfelmérés, SGA), ápolási tervezés, betegmozgatás és helyes emelés gyakorlata kiemelt jelentőségű. Az időseknek járó ellátások, támogatási formák (intézményi és területi), az időotthonba való beilleszkedés folyamata, valamint a hatékony kommunikáció az idős betegekkel. A terminalis állapotú betegek gondozása, hospice ellátás lehetőségei, a családtagok bevonása, továbbá a jogi és etikai kérdések (cselekvőképesség, gondnokság). Kiegészítésként tanulságos kórtörténetek bemutatása, valamint a geriátriai szakemberek lelki egészségének és szakmai jóllétének fontossága.

Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:

Frontális, jelenléti oktatás, szemináriumi formában, prezentáció alkalmazásával.

A tantárgy, illetve kurzus célja, hogy az ápolás és betegellátáshoz kapcsolódóan alapkompétenciát fejlesszen, ezért fontos, hogy a feladatok megoldása során a hallgatók ne használjanak mesterségesintelligencia-alapú eszközöket a tanulás ezen szakaszában.

A tantárgy értékelésének módja kollokvium, amely a félév tananyagából tett írásbeli vizsga. A vizsgát ötfokozatú (jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)) érdemjeggyel kell értékelni. Elégtelen osztályzatot csak a javítóvizsga szabályai szerint lehet kijavítani, amelyről a hatályos Tanulmányi és Vizsgaszabályzat rendelkezik. A vizsgát az egyetemi szabályoknak megfelelően a vizsgaidőszakban kell meghirdetni.

A vizsgára bocsátás feltétele az aláírás, amely megszerzésének kritériuma kötelező foglalkozásokon való aktív részvétel, valamint a zárthelyi dolgozat teljesítése. A részvétel ellenőrzésének módját, a hallgatók távolmaradásának következményeit és a félév aláírásának feltételeit a tantárgyfelelős oktató állapítja meg, melyről a hallgatók az első órán kapnak tájékoztatást.

Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- dr. Boga Bálint (szerk.) (2021): Idősgondozási kézikönyv. Oriold és Társai Kiadó, Budapest. ISBN: 978-615-80145-1-9
- Blaskovich Erzsébet, Kovács Éva, Majercsik Eszter, Mészáros Lászlóné, Zöllei Magdolna (2022): Geriátriai readaptáció - Idősgyógyászati és ápolástudományi szakkönyv. Kopp Mária Intézet a Népesedésért és a Családokért, Budapest. ISBN: 978-615-6447-04-3
- Virág Andrea – Gadó Klára – Markovics Dorina – Szűcs Ádám (2023): Idős betegek komplex ápolása. Magyar Gerontológia, 15. évf., konferencia különszám, 2023, 143–145. o. ISSN: 2062-3690

Ajánlott irodalom:

- Székács Béla (szerk.) (2005): Geriátria – Az időskor gyógyászata. Semmelweis Kiadó és Multimédia Stúdió, Budapest. ISBN: 963-331-016-1
- Callone P. Kudlacek C., Vasiloff B., Manternach J., Brumback R. (2013): 300 jó tanács Alzheimer kórral élőknek és gondozóiknak. Zafir Press Kiadó. ISBN: 9786155005107
- Siró Béla – Bódor Csilla (1995): Gyakorlati geriátria. Springer Hungarica Kiadó, Budapest. ISBN: 963-7455-54-7

Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:

A tantárgy előadója/oktatója által a MOODLE kurzushoz feltöltött tematika alapján.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

KKK szerint elsajátítandó kompetenciák

TUDÁS

a37, Ismeri a vitális paraméterek mérésének indikációs körét, a beavatkozások és a kapott eredmények értékelésének menetét (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, oxigénszaturáció, vénás és artériás/kapilláris mintavétellel vérgáz paraméterek, pulzusszám és minőség, pulzusdeficit, kapilláris újratelítődési idő, non-invazív méréssel, valamint invazív mérés esetén az artériás és centrális vénás kanülön keresztül a vénás vérnyomás meghatározását).

a39, Részletesen ismeri a megbetegedések okát, tüneteit, diagnosztikáját, terápiáját, szakápolástanát, transzkulturális aspektusait, valamint az ezekkel kapcsolatos betegoktatási feladatokat az ellátás minden szintjén.

a40, Átfogó ismeretekkel rendelkezik az ápolási folyamat hazai és nemzetközi elemeiről, standardjairól.

a41, Széleskörűen ismeri a gyógyszeres terápia indikációját, a hatásmechanizmusokat, szövődményeket, mellékhatásokat és interakciókat, a különböző gyógyszerformák alkalmazását, ennek eszközrendszerét, a gyógyszerek dozírozását, és a gyógyszereléssel kapcsolatos ápolói feladatokat.

KÉPESSÉG

b36, Képes a higiénés szükségletek kielégítésével kapcsolatos önálló koordinatív (az intézményben alkalmazandó eszközök, eljárások, folyamatszervezés, az adott kliens esetében a kivitelezés elrendelésére) és közvetlen feladatok ellátására, a megfelelő ágytípus, ágyhelyzet, testhelyzet, kényelmi eszközök, betegmozgatási és mobilizációs eszközök, eljárások megválasztására és alkalmazására, valamint a folyamat koordinálására.

b46, Képes a kliens állapotával összhangban a táplálkozási szükséglet kielégítésével kapcsolatos ápolási feladatok megszervezésére és kivitelezésére, felismeri a malnutríciót és önállóan dönt a mesterséges táplálás elrendeléséről, a szonda típusáról, a táplálás formájáról, módjáról és a beadandó tápszerről, tápoldatról.

b47, Képes nasogastricus és meghatározott körű postpyloricus szondák levezetésének és eltávolításának, valamint gyomoröblítés és gyomormosás elrendelésére és kivitelezésére, a szondák, kanülok ápolására, valamint a kanülön keresztüli gyógyszerbeadásra.

b48, Képes a vizeletürítés szükségletével kapcsolatos ápolói feladatok ellátására és irányítására.

b49, Képes alkalmazni a vizeletgyűjtési- mintavételi- vizsgálati eljárásokat, képes a hólyag teltségi állapotának vizsgálatára, a diagnózis megállapításához tartozó diagnosztikus vizsgálatok indikálására és kivitelezésére, a vizeletinkontinenciával kapcsolatos prevenciós stratégiák kialakítására és alkalmazására, egészségfejlesztési feladatok elvégzésére.

b50, Képes elrendelni a vizeletinkontinencia kezelésének eszközeit, indokolt esetben a férfi és női kliens katéterezését, képes a beavatkozások kivitelezésére, a katéter gondozására, a leszoktatási és eltávolítási feladatok elrendelésére és kivitelezésére, önkatéterezés és hólyagtréning oktatására, az urostoma és a suprapubikus katéter ápolására, önállóan felírja az inkontinencia segédeszközeit.

b51, Képes a székletürítés szükségletével kapcsolatos ápolói feladatok ellátására és irányítására.

b52, Képes a széklet mintavétel, a székletvérvizsgálat elrendelésére, székletinkontinencia, diarhoea, obstipatio esetén önállóan dönt a szükséges terápiáról (anális eszközök, skybalum eltávolítás, beöntések formái, gyógyszeres), továbbá képes a megfelelő beavatkozások kivitelezésére, bőrápolási teendők ellátására.

b53, Képes önállóan az enterostomák helyének meghatározására, a stoma állapotának felmérésére, a meglévő stomák ápolására, Koch rezervoir kezelés kivitelezésére, stoma irrigálására, beöntés, fistula-drain kezelés kivitelezésére és a segédeszközök felírására.

b59, Képes a szűrővizsgálatok rendszerének átlátására, értelmezésére, egyének és közösségek szűrővizsgálatokkal kapcsolatos tájékoztatására, meghatározott megbetegedések (például.: egyes daganatos megbetegedések) szűrővizsgálatainak kivitelezésére (például.: méhnyakrákszűrés, emlők vizsgálata, prosztatavizsgálata - RDV), illetve egyes laboratóriumi vizsgálatok protokoll alapján történő indikálására.

b60, Képes a páciens számára alapvető étrendi javaslatok megfogalmazására és képes átlátni a betegélelmezés folyamatát.

b64, Képes az egészséges életmód megalapozására, az egészségfejlesztésre, az egészség-tanácsadással kapcsolatos tevékenységek kidolgozására, megvalósítására az egészségügyi, szociális, nevelési-oktatási intézményekben, civil szervezetekben az egészségfejlesztés feltételeinek kialakítására, egészségfejlesztő projektek kidolgozására; egészségfejlesztő, életmódprogramok gyakorlati megvalósítására, a munkavégzés koordinálására, valamint a szakterületével kapcsolatos ismeretek és képességek oktatására.

ATTITÚD

c17, Munkáját az emberi élet védelmét, a beteg jól létét középpontba állítva korrekt szakmai magatartás jellemzi.

c19, Munkája során figyelembe veszi a kliens biológiai állapotát (testi, szervezeti egészségét), a lelki (szellemi, érzelmi, törekvési) tulajdonságait és a társadalmi együttélésből adódó szociokulturális státuszát (anyagi-gazdasági helyzetét, családi harmóniáját, társadalmi beilleszkedési zavarait), és ezek együttes hatásrendszerében ítéli meg tennivalóit.

AUTONÓMIA, FELESSŐÉG

d14, Felelősséget vállal saját és az általa vezetett team tevékenységéért, tudatában van azok lehetséges következményeinek, önállóan dönt.

d15, Minőségi ellátást végez a szakmai irányelveknek megfelelően.

d17, Önállóan alkalmazza szakterületén a különböző jogszabályokban rögzített eljárásokat, módszereket hatás- és feladatkörében folyamatos önellenőrzés mellett.

A tantárgy célja, hogy a hallgatók a geriátriai ellátás klinikai környezetében alkalmazzák az elméleti ismereteiket, és fejlődjön az idős betegek állapotfelméréséhez szükséges megfigyelési készségük, valamint az ápolási dokumentáció szakszerű vezetése.

A gyakorlat során elsajátítják az idős betegek alapvető gondozási és mobilizálási feladatait, a betegbiztonság és elesésmegelőzés szempontjait, valamint a speciális geriátriai szükségletekhez igazodó ápolási tevékenységeket.

Fejlődik a kommunikációs készségük az idős betegekkel és hozzátartozóikkal, továbbá erősödik a szakmai, etikai szemlélet az emberközpontú és méltóságot tiszteletben tartó ellátás gyakorlása révén.

Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát):

TANTÁRGY NEVE: Idősek gondozása, geriátria és szakápolástana területi gyakorlat

Tantárgykód (nappali): SZAP25ANBP0802 **Tantárgykód (levelező):** SZAP25ALBP0802

TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: Nursing - Clinical training in Geriatrics

Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Egészségtudományi Intézet	Féléves tanóraszám: - Nappali: 96 óra - Levelező: 40 óra	Kreditérték: 4	Tanóra típusa: gyakorlat	Előtanulmányi feltétel(ek): Belgyógyászat II., Belgyógyászat szakápolástana II., Belgyógyászat szakápolástana területi gyakorlat II.	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek): nincs vizsga
Tantárgy felelőse: Simon Ildikó	Tantárgy besorolása: kötelező	Ajánlott félév: 7	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: évközi jegy (gyakorlati jegy)
Tantárgy előadója/i: Simon Ildikó					Értékelés módszere: írásbeli/szóbeli/írásbeli és szóbeli

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A tantárgy célja, hogy a hallgatók átfogó ismereteket szerezzenek az idős betegek ápolásának sajátosságairól, az öregedéssel járó biológiai, pszichológiai és szociális változásokról, valamint az időskorban gyakori betegségek és állapotok komplex ápolási feladatairól. A kurzus fejleszti a hallgatók kompetenciáit a geriátriai beteg ellátásában, a funkcionális állapot felmérésében, a prevencióban, rehabilitációban és a multidiszciplináris együttműködésben.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák:

Az idős emberek személyiségének változásai, a változások szomatikus és pszichés vonatkozásainak megfigyelése.

Az emberi szükségletek felmérése az ellátás során, gondozási, ápolási anamnézis készítése.

Segédkezés az időskorúak speciális ápolási igényeinek felmérésében, kivitelezésében.

Gondozási, alapápolási feladatokban történő részvétel:

- segédkezés az öltöztetésben,
- táplálkozás szükségletének kielégítése, az ellátottak állapotának megfelelő tálalás, étel elkészítése, az étkezésben való segítségnyújtás, a szükségletnek megfelelő folyadékpótlás,

- az ürítés életkorral járó problémáinak megfigyelése, az inkontinencia termékek gyakorlatban történő használata, a bőrvédő krémek alkalmazása,
- higiénés szükségletek felmérése, és kielégítése,
- segédkezés a hely és helyzetváltoztatásban, a biztonsági szükséglet fontossága az idők gondozása során, esések, sérülések, balesetek kialakulásának megelőzése érdekében tett ápolói kompetenciák,
- az érzékszervi, és mozgásszervi károsodások hatása az önellátásra, az ápoló szerepe a minél teljesebb önellátó képesség megőrzésében, segédeszközök használatának jelentősége,
- az aktivitás fontossága, fenntartása az idők foglalkoztatásának alapelvei, gyakorlat kivitelezésben történő segédkezés.

Szakápolási feladatokban való részvétel:

- gyógyszerek tárolásának szabályai intézményi körülmények között, gyógyszerelés egyéni gyógyszerelőlap alapján, gyógyszerbeadás az egyéni szükségletek figyelembevételével,
- a cardiovascularis betegek megfigyelésének ápolói teendői, pulzus, vérnyomás értékek mérése, értékelése, dokumentálása,
- a krónikus légzőszervi betegek (COPD), megfigyelésének, ápolásának szempontjai,
- dekubitálódott területek, fekélyek szakápolási feladatai: a megelőzés lehetőségei, és az intelligens kötszerek használata a sebellátásban,
- az inzulinos cukorbetegség ellátásával kapcsolatos teendők,
- állandó katéter cseréjéhez, hólyagöblítéshez kapcsolódó szakápolási feladatok,
- az intravénás folyadék- és elektrolit pótláshoz kapcsolódó szakápolási feladatok,
- betegmozgatás, betegemelés helyes gyakorlata, segédkezés az aktív és passzív mobilizálásban (gyógyászati segédeszközök használata),
- a demens betegek speciális ápolásával kapcsolatos teendők: betegmegfigyelés, alap- és szakápolási feladatok kivitelezése,
- segédkezés a terminális állapotú betegek hospice szemléletű ápolásában, gondozásában.

A dokumentációs feladatok végzése: az elvégzett gondozási, ápolási tevékenységek dokumentálása, közreműködés gondozási és ápolási terv készítésében.

Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:

Klinikai környezetben zajló, mentori felügyelet mellett végzett irányított gyakorlati tevékenység, strukturált megfigyeléssel, demonstrációval és rendszeres reflektív megbeszéléssel.

A tantárgy, illetve kurzus szempontjából az MI használata nem releváns.

A hallgatók a gyakorlat lezárásaként egy kiválasztott beteg ellátásáról írásban esettanulmányt készítenek, amelyben bemutatják az állapotfelmérést, az ápolási diagnózisokat, a kitűzött célokat, a tervezett és megvalósított ápolási beavatkozásokat, valamint azok értékelését. Az esettanulmány kötelező eleme az ápolási terv strukturált kidolgozása és a dokumentáció szakmai szempontú indoklása. Az értékelés a gyakorlati kompetenciák, az írásos munka szakmai megalapozottsága, valamint a reflektív szakmai gondolkodás alapján történik.

A szakmai feladatok biztonságos és szabálykövető végrehajtása, az ápolási folyamat szakszerű alkalmazása, a dokumentáció pontossága, a kommunikáció és együttműködés minősége, valamint a szakmai attitűd és felelősségteljes magatartás.

Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Patricia A Fowler, Sarah Jimenez - Foundations of Nursing Practice: Growth and Development (2023)
- Potter, P. A. – Perry, A. G. – Stockert, P. – Hall, A. (2021): Fundamentals of Nursing. 10th edition. Elsevier, St. Louis. ISBN: 978-0-323-67672-7
- Kozier, B. – Erb, G. – Berman, A. – Snyder, S. (2021): Fundamentals of Nursing: Concepts, Process, and Practice. 11th edition. Pearson Education, Boston. ISBN: 978-0-13-542873-3

Ajánlott irodalom:

- Perry, A. G. – Potter, P. A. – Ostendorf, W. (2021): Clinical Nursing Skills & Techniques. 10th edition. Elsevier. ISBN: 978-0-323-67659-8
- NANDA International (2021): Nursing Diagnoses: Definitions and Classification 2021–2023. Thieme Medical Publishers, New York. ISBN: 978-1-62623-929-6

Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:

A tantárgy előadója/oktatója által a MOODLE kurzushoz feltöltött tematika alapján.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

KKK szerint elsajátítandó kompetenciák

TUDÁS

a37, Ismeri a vitális paraméterek mérésének indikációs körét, a beavatkozások és a kapott eredmények értékelésének menetét (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, oxigénszaturáció, vénás és artériás/kapilláris mintavétellel vérgáz paraméterek, pulzusszám és minőség, pulzusdeficit, kapilláris újratelítődési idő, non-invazív méréssel, valamint invazív mérés esetén az artériás és centrális vénás kanülön keresztül a vénás vérnyomás meghatározását).

a39, Részletesen ismeri a megbetegedések okát, tüneteit, diagnosztikáját, terápiáját, szakápolástanát, transzkulturális aspektusait, valamint az ezekkel kapcsolatos betegoktatási feladatokat az ellátás minden szintjén.

a40, Átfogó ismeretekkel rendelkezik az ápolási folyamat hazai és nemzetközi elemeiről, standardjairól.

a41, Széleskörűen ismeri a gyógyszeres terápia indikációját, a hatásmechanizmusokat, szövődményeket, mellékhatásokat és interakciókat, a különböző gyógyszerformák alkalmazását, ennek eszközrendszerét, a gyógyszerek dozírozását, és a gyógyszereléssel kapcsolatos ápolási feladatokat.

KÉPESSÉG

b36, Képes a higiénés szükségletek kielégítésével kapcsolatos önálló koordinatív (az intézményben alkalmazandó eszközök, eljárások, folyamatszervezés, az adott kliens esetében a kivitelezés elrendelésére) és közvetlen feladatok ellátására, a megfelelő ágytípus, ágyhelyzet, testhelyzet, kényelmi eszközök, betegmozgatási és mobilizációs eszközök, eljárások megválasztására és alkalmazására, valamint a folyamat koordinálására.

b46, Képes a kliens állapotával összhangban a táplálkozási szükséglet kielégítésével kapcsolatos ápolási feladatok megszervezésére és kivitelezésére, felismeri a malnutríciót és önállóan dönt a mesterséges táplálás elrendeléséről, a szonda típusáról, a táplálás formájáról, módjáról és a beadandó tápszerről, tápoldatról.

b47, Képes nasogastricus és meghatározott körű postpyloricus szondák levezetésének és eltávolításának, valamint gyomoröblítés és gyomormosás elrendelésére és kivitelezésére, a szondák, kanülök ápolására, valamint a kanülon keresztüli gyógyszerbeadásra.

b48, Képes a vizeletürítés szükségletével kapcsolatos ápolói feladatok ellátására és irányítására.

b49, Képes alkalmazni a vizeletgyűjtési- mintavételi- vizsgálati eljárásokat, képes a hólyag teltségi állapotának vizsgálatára, a diagnózis megállapításához tartozó diagnosztikus vizsgálatok indikálására és kivitelezésére, a vizeletinkontinenciával kapcsolatos prevenciós stratégiák kialakítására és alkalmazására, egészségfejlesztési feladatok elvégzésére.

b50, Képes elrendelni a vizeletinkontinencia kezelésének eszközeit, indokolt esetben a férfi és női kliens katéterezését, képes a beavatkozások kivitelezésére, a katéter gondozására, a leszoktatási és eltávolítási feladatok elrendelésére és kivitelezésére, önkatéterezés és hólyagtréning oktatására, az urostoma és a suprapubikus katéter ápolására, önállóan felírja az inkontinencia segédeszközeit.

b51, Képes a székletürítés szükségletével kapcsolatos ápolói feladatok ellátására és irányítására.

b52, Képes a széklet mintavétel, a székletvérvizsgálat elrendelésére, székletinkontinencia, diarrhoea, obstipatio esetén önállóan dönt a szükséges terápiáról (anális eszközök, skybalum eltávolítás, beöntések formái, gyógyszeres), továbbá képes a megfelelő beavatkozások kivitelezésére, bőrápolási teendők ellátására.

b53, Képes önállóan az enterostomák helyének meghatározására, a stoma állapotának felmérésére, a meglévő stomák ápolására, Koch rezervoir kezelés kivitelezésére, stoma irrigálására, beöntés, fistula-drain kezelés kivitelezésére és a segédeszközök felírására.

b59, Képes a szűrővizsgálatok rendszerének átlátására, értelmezésére, egyének és közösségek szűrővizsgálatokkal kapcsolatos tájékoztatására, meghatározott megbetegedések (például.: egyes daganatos megbetegedések) szűrővizsgálatainak kivitelezésére (például.: méhnyakrákszűrés, emlők vizsgálata, prosztatavizsgálata - RDV), illetve egyes laboratóriumi vizsgálatok protokoll alapján történő indikálására.

b60, Képes a páciens számára alapvető étrendi javaslatok megfogalmazására és képes átlátni a betegélelmezés folyamatát.

b64, Képes az egészséges életmód megalapozására, az egészségfejlesztésre, az egészség-tanácsadással kapcsolatos tevékenységek kidolgozására, megvalósítására az egészségügyi, szociális, nevelési-oktatási intézményekben, civil szervezetekben az egészségfejlesztés feltételeinek kialakítására, egészségfejlesztő

projektek kidolgozására; egészségfejlesztő, életmódprogramok gyakorlati megvalósítására, a munkavégzés koordinálására, valamint a szakterületével kapcsolatos ismeretek és képességek oktatására.

ATTITÚD

c17, Munkáját az emberi élet védelmét, a beteg jól létét középpontba állítva korrekt szakmai magatartás jellemzi.

c19, Munkája során figyelembe veszi a kliens biológiai állapotát (testi, szervezeti egészségét), a lelki (szellemi, érzelmi, törekvési) tulajdonságait és a társadalmi együttélésből adódó szociokulturális státuszát (anyagi-gazdasági helyzetét, családi harmóniáját, társadalmi beilleszkedési zavarait), és ezek együttes hatásrendszerében ítéli meg tennivalóit.

AUTONÓMIA, FELESSŐÉG

d14, Felelősséget vállal saját és az általa vezetett team tevékenységéért, tudatában van azok lehetséges következményeinek, önállóan dönt.

d15, Minőségi ellátást végez a szakmai irányelveknek megfelelően.

d17, Önállóan alkalmazza szakterületén a különböző jogszabályokban rögzített eljárásokat, módszereket hatás- és feladatkörében folyamatos önellenőrzés mellett.

A tantárgy célja, hogy a hallgatók az idős gondozás gyakorlati környezetében alkalmazzák az elméleti képzés során megszerzett ismereteiket, és fejlődjön az idős személyek alapvető szükségleteinek felismeréséhez és kielégítéséhez szükséges megfigyelési és gondozási készségük.

A gyakorlat során elsajátítják az alapvető gondozási feladatok biztonságos kivitelezését, a mobilizálást, a higiénés ellátást, valamint a betegbiztonsági és elesésmegelőzési szempontok alkalmazását.

Fejlődik a kommunikációs készségük az idősekkel és hozzátartozóikkal, valamint erősödik a szakmai attitűd az empatikus, méltóságot tiszteletben tartó és emberközpontú gondozás gyakorlata révén.

Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát):

TANTÁRGY NEVE: Közösségi ápolás (alapellátás és otthonápolás) és szakápolástana

Tantárgykód (nappali): SZAP25ANBP0803 Tantárgykód (levelező): SZAP25ALBP0803

TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: Nursing - Community nursing

Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Egészségtudományi Intézet	Féléves tanóraszám: - Nappali: 24 óra - Levelező: 8 óra	Kreditérték: 4	Tanóra típusa: előadás	Előtanulmányi feltétel(ek): Belgyógyászat II., Belgyógyászat szakápolástana II., Belgyógyászat szakápolástana területi gyakorlat II.	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek): aláírás
Tantárgy felelőse: Dr. Lengyel Ingrid Krisztina	Tantárgy besorolása: kötelező	Ajánlott félév: 7	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: vizsga (kollokvium)
Tantárgy előadója/i: Dr. Lengyel Ingrid Krisztina					Értékelés módszere: írásbeli/szóbeli/írásbeli és szóbeli

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A Közösségi ápolás (alapellátás és otthonápolás) és szakápolástana tantárgy célja, hogy a hallgatók átfogó elméleti és gyakorlati ismereteket szerezzenek az alapellátásban és otthonápolásban végzett ápolói feladatokról. A kurzus lehetővé teszi, hogy a hallgatók megértsék a közösségi egészségügyi ellátás szerkezetét, működését, a beteg otthoni környezetéhez igazított ápolási teendőket, valamint a prevenció és egészségfejlesztés jelentőségét. Kiemelt cél a beteg és családtagjaik szükségleteinek felismerése, a hatékony kommunikáció, az edukációs és tanácsadási feladatok elsajátítása, valamint a szakmai kompetenciák alkalmazása a biztonságos, etikus és betegközpontú ellátás biztosításához.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák:

Az elsajátítandó elméleti ismeretanyag a közösségi ápolás és otthonápolás területén átfogó ismereteket nyújt az egészség fogalmáról és meghatározó tényezőiről, beleértve a szegénység és egészség kapcsolatát. A hallgatók megismerik az alapellátás kialakulását, fejlődését, formáit, szerkezetét és finanszírozását, valamint az alapellátó csapatok, praxisközösségek működését. A tantárgy kiterjed a közösségi ápolás elméleti modelljeire, etikai alapelveire, a háziorvosi kapcsolatrendszerre, a konzíliumokra, a beteg navigálására és a népegészségügyi projektek szerepére. A hallgatók elsajátítják a körzeti közösségi ápoló kompetenciáit, a szűrővizsgálatok

jelentőségét, az anya- és gyermekvédelem feladatait, valamint a speciális, illetve hátrányos közösségek ellátásának ismérveit, és a devianciákkal kapcsolatos beavatkozások alapjait. A tantárgy hangsúlyozza az otthonápolás fogalmát, célját, helyét az egészségügyben, tárgyi és személyi feltételeit, jogosultságát, valamint az otthonápolás keretében végezhető tevékenységeket. A hallgatók elméleti ismereteket szereznek a krónikus betegségek (kardiológiai, diabetes, hypertonia, mozgásszervi, pulmonológiai, gasztroenterológiai, vese- és perifériás érbetegségek) gondozásáról, különös tekintettel a krónikus vénás megbetegedések ellátására, a perifériás érbetegségek gondozására, valamint az amputált betegek rehabilitációjának ápolási vonatkozásaira, továbbá a gyógyászati segédeszközök alkalmazásáról, a fájdalomcsillapítás lehetőségeiről, a család bevonásáról és az öngondozás támogatásáról. Emellett a hallgatók megismerik az ápolási és háziorvosi dokumentáció vezetésének szabályait, az otthonápoláshoz kapcsolódó jogszabályi és etikai kérdéseket, és betekintést nyernek az érdekes esetek gyakorlati tapasztalataiba.

Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:

Frontális, jelenléti oktatás, szemináriumi formában, prezentáció alkalmazásával.

A tantárgy, illetve kurzus célja, hogy az ápolás és betegellátáshoz kapcsolódóan alapkompétenciát fejlesszen, ezért fontos, hogy a feladatok megoldása során a hallgatók ne használjanak mesterségesintelligencia-alapú eszközöket a tanulás ezen szakaszában.

A tantárgy értékelésének módja kollokvium, amely a félév tananyagából tett írásbeli vizsga. A vizsgát ötfokozatú (jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)) érdemjeggyel kell értékelni. Elégtelen osztályzatot csak a javítóvizsga szabályai szerint lehet kijavítani, amelyről a hatályos Tanulmányi és Vizsgaszabályzat rendelkezik. A vizsgát az egyetemi szabályoknak megfelelően a vizsgaidőszakban kell meghirdetni.

A vizsgára bocsátás feltétele az aláírás, amely megszerzésének kritériuma kötelező foglalkozásokon való aktív részvétel, valamint a zárthelyi dolgozat teljesítése. A részvétel ellenőrzésének módját, a hallgatók távolmaradásának következményeit és a félév aláírásának feltételeit a tantárgyfelelős oktató állapítja meg, melyről a hallgatók az első órán kapnak tájékoztatást.

Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Judy Brook, Caroline McGraw, Val Thurtle (szerk.) (2021): Oxford Handbook of Primary Care and Community Nursing. Oxford University Press, 2021. ISBN-13: 9780198831822
- Mary A. Nies, Melanie McEwen (2022): Community/Public Health Nursing. Elsevier, 2022. ISBN-13: 9780323831857

Ajánlott irodalom:

- Ujváriné Dr. Siket Adrienn, Szögi Nóra: Közösségi ápolás. Debreceni Egyetem EK, Debrecen, 2014.
- Community health nursing: A Canadian perspective szerzők: Lynnette Leeseberg Stamler, Lucia Yiu, Aliyah Dosani, Janet Etowa, Cynthia VanDaalen-Smith Pearson Canada, 2020 ISBN-13: 9780135309193

Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:

A tantárgy előadója/oktatója által a MOODLE kurzushoz feltöltött tematika alapján.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

KKK szerint elsajátítandó kompetenciák

TUDÁS

a37, Ismeri a vitális paraméterek mérésének indikációs körét, a beavatkozások és a kapott eredmények értékelésének menetét (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, oxigénszaturáció, vénás és artériás/kapilláris mintavétellel vérgáz paraméterek, pulzusszám és minőség, pulzusdeficit, kapilláris újratelítődési idő, non-invazív méréssel, valamint invazív mérés esetén az artériás és centrális vénás kanülön keresztül a vénás vérnyomás meghatározását).

a39, Részletesen ismeri a megbetegedések okát, tüneteit, diagnosztikáját, terápiáját, szakápolástanát, transzkulturális aspektusait, valamint az ezekkel kapcsolatos betegoktatási feladatokat az ellátás minden szintjén.

a40, Átfogó ismeretekkel rendelkezik az ápolási folyamat hazai és nemzetközi elemeiről, standardjairól.

a41, Széleskörűen ismeri a gyógyszeres terápia indikációját, a hatásmechanizmusokat, szövődményeket, mellékhatásokat és interakciókat, a különböző gyógyszerformák alkalmazását, ennek eszközrendszerét, a gyógyszerek dozírozását, és a gyógyszereléssel kapcsolatos ápolói feladatokat.

a42, Átfogóan ismeri a menedzsment és ápolásvezetés szerepét, a team munka szervezésének alapelemeit, valamint ismeri a kliensek és hozzátartozók egyéni és csoportos oktatására vonatkozó alapelveket.

KÉPESSÉG

b35, Képes komplex vezetői feladatok ellátására, paramedicinális ellátó team munkájának szervezeti egység szintű, valamint az adott kliens egyéni ellátása során történő koordinálására, betegoktatási programok és tájékoztatók kidolgozására.

b36, Képes a higiénés szükségletek kielégítésével kapcsolatos önálló koordinatív (az intézményben alkalmazandó eszközök, eljárások, folyamatszervezés, az adott kliens esetében a kivitelezés elrendelésére) és közvetlen feladatok ellátására, a megfelelő ágytípus, ágyhelyzet, testhelyzet, kényelmi eszközök, betegmozgatási és mobilizációs eszközök, eljárások megválasztására és alkalmazására, valamint a folyamat koordinálására.

b48, Képes a vizeletürítés szükségletével kapcsolatos ápolói feladatok ellátására és irányítására.

b49, Képes alkalmazni a vizeletgyűjtési- mintavételi- vizsgálati eljárásokat, képes a hólyag teltségi állapotának vizsgálatára, a diagnózis megállapításához tartozó diagnosztikus vizsgálatok indikálására és kivitelezésére, a vizeletinkontinenciával kapcsolatos prevenciók stratégiák kialakítására és alkalmazására, egészségfejlesztési feladatok elvégzésére.

b50, Képes elrendelni a vizeletinkontinencia kezelésének eszközeit, indokolt esetben a férfi és női kliens katéterezését, képes a beavatkozások kivitelezésére, a katéter gondozására, a leszoktatási és eltávolítási feladatok elrendelésére és kivitelezésére, önkatéterezés és hólyagtréning oktatására, az urostoma és a suprapubikus katéter ápolására, önállóan felírja az inkontinencia segédeszközeit.

b51, Képes a székletürítés szükségletével kapcsolatos ápolói feladatok ellátására és irányítására.

b52, Képes a széklet mintavétel, a székletvizsgálat elrendelésére, székletinkontinencia, diarhoea, obstipatio esetén önállóan dönt a szükséges terápiáról (anális eszközök, skybalum eltávolítás, beöntések formái, gyógyszeres), továbbá képes a megfelelő beavatkozások kivitelezésére, bőrápolási teendők ellátására.

b53, Képes önállóan az enterostomák helyének meghatározására, a stoma állapotának felmérésére, a meglévő stomák ápolására, Koch rezervoár kezelés kivitelezésére, stoma irrigálására, beöntés, fistula-drain kezelés kivitelezésére és a segédeszközök felírására.

b59, Képes a szűrővizsgálatok rendszerének átlátására, értelmezésére, egyének és közösségek szűrővizsgálatokkal kapcsolatos tájékoztatására, meghatározott megbetegedések (például.: egyes daganatos megbetegedések) szűrővizsgálatainak kivitelezésére (például.: méhnyakrákszűrés, emlők vizsgálata, prosztatavizsgálata - RDV), illetve egyes laboratóriumi vizsgálatok protokoll alapján történő indikálására.

b60, Képes a páciens számára alapvető étrendi javaslatok megfogalmazására és képes átlátni a betegélelmezés folyamatát.

b61, Képes a napi ápolói vizitek vezetésére, a helyi infekciókontroll szabályainak alkalmazására, a beteg és a személyzet biztonságának elősegítésére, a kritikus, nem várt események, szövődmények felismerésére, minimalizálására, esetmegbeszélések szervezésére, útmutatók, protokollok, ápolási csomagok kialakítására és alkalmazására, a súlyossági, állapotjellemző pontrendszerek alkalmazására.

b62, Képes az ügyfélmenedzsmentre, az egészségterv egyénre szabására, a betegútmenedzsmentre, szervez, támogat, ellenőriz.

b64, Képes az egészséges életmód megalapozására, az egészségfejlesztésre, az egészség-tanácsadással kapcsolatos tevékenységek kidolgozására, megvalósítására az egészségügyi, szociális, nevelési-oktatási intézményekben, civil szervezetekben az egészségfejlesztés feltételeinek kialakítására, egészségfejlesztő projektek kidolgozására; egészségfejlesztő, életmódprogramok gyakorlati megvalósítására, a munkavégzés koordinálására, valamint a szakterületével kapcsolatos ismeretek és képességek oktatására.

ATTITÚD

c17, Munkáját az emberi élet védelmét, a beteg jól létét középpontba állítva korrekt szakmai magatartás jellemzi.

c19, Munkája során figyelembe veszi a kliens biológiai állapotát (testi, szervezeti egészségét), a lelki (szellemi, érzelmi, törekvési) tulajdonságait és a társadalmi együttélésből adódó szociokulturális státuszát (anyagi-gazdasági helyzetét, családi harmóniáját, társadalmi beilleszkedési zavarait), és ezek együttes hatásrendszerében ítéli meg tennivalóit.

AUTONÓMIA, FELELŐSÉG

d14, Felelősséget vállal saját és az általa vezetett team tevékenységéért, tudatában van azok lehetséges következményeinek, önállóan dönt.

d15, Minőségi ellátást végez a szakmai irányelveknek megfelelően.

d17, Önállóan alkalmazza szakterületén a különböző jogszabályokban rögzített eljárásokat, módszereket hatás- és feladatkörében folyamatos önellenőrzés mellett.

A tantárgy hozzájárul a KKK-ban megjelölt kompetenciaelemek elsajátításához azáltal, hogy a hallgatók képesek lesznek az alapellátás és otthonápolás rendszerében az elméleti ismeretek gyakorlati alkalmazására, valamint a beteg otthoni környezetéhez igazodó ápolási feladatok szakszerű ellátására.

A képzés során fejlődik a hallgatók képessége a krónikus betegek állapotának megítélésére, a gondozási szükségletek felismerésére, valamint az önellátás és életminőség támogatására irányuló ápolói tevékenységek megvalósítására.

A tantárgy elősegíti a kommunikációs és együttműködési kompetenciák fejlődését is, mivel a hallgatók gyakorlati tapasztalatot szereznek a betegekkel, családtagjaikkal és a háziorvosi team tagjaival történő hatékony kapcsolattartásban, valamint a betegedukáció és tanácsadás területén.

Emellett hozzájárul a szakmai attitűd és felelősségteljes gondolkodás kialakulásához, különösen a megbízhatóság, az etikai normák és a humánus, otthonközeli ellátás elveinek gyakorlati alkalmazásán keresztül.

Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát):

TANTÁRGY NEVE: Közösségi ápolás (alapellátás, otthonápolás) szakápolástana területi gyakorlat

Tantárgykód (nappali): SZAP25ANBP0804 Tantárgykód (levelező): SZAP25ALBP0804

TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: Nursing - Clinical training in Community nursing

Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Egészségtudományi Intézet	Féléves tanóraszám: - Nappali: 96 óra - Levelező: 40 óra	Kreditérték: 4	Tanóra típusa: gyakorlat	Előtanulmányi feltétel(ek): Belgyógyászat II., Belgyógyászat szakápolástana II., Belgyógyászat szakápolástana területi gyakorlat II.	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek): nincs vizsga
Tantárgy felelőse: Simon Ildikó	Tantárgy besorolása: kötelező	Ajánlott félév: 7	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: évközi jegy (gyakorlati jegy)
Tantárgy előadója/i: Simon Ildikó					Értékelés módszere: írásbeli/szóbeli/írásbeli és szóbeli

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A tárgy célja a képzés során szerzett ismeretek integrált alkalmazása egy adott közösség egészségének megőrzése, fejlesztése, helyreállítása érdekében, és az intézményi ápolás során szerzett képességek átültetése az alapellátási gyakorlatba.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)képességek és (rész)kompetenciák:

A hallgatók a területi gyakorlat során 48 órát az otthonápolás, 48 órát a közösségi ápolás területén töltenek el, megismerve mindkét ellátási forma sajátosságait és napi működését. Az otthonápolás során részt vesznek a szakápolók mindennapi feladataiban, többek között a beteg helyváltoztatásának segítésében, táplálásában és folyadékpótlásában, katéterezésben, sebkezelésben, műtét utáni ápolási tevékenységekben, oxigén- és inhalációs terápiában, fájdalomcsillapításban, valamint a haldokló betegek gondozásában. A közösségi ápolás területén a hallgatók a háziorvosi praxis mellett sajátítják el a praxis működését, a dokumentációs rendszert és az egészségügyi intézményekkel, a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelővel, az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálattal, valamint az önkormányzatokkal való együttműködés folyamatát. A közösségi ápolói feladatok során a hallgatók részt vesznek a betegadatok és kezelések rögzítésében, beutalók és receptek előkészítésében a háziorvos számára, a háziorvos utasítása szerint sebkötözési, mintavételi és ápolási tevékenységek végzésében, a leletek előkészítésében és a hozzájuk kapcsolódó szakápolási feladatok ellátásában, valamint a betegtájékoztatásban és oktatásban. Ezen túlmenően részt vesznek a beteg otthoni

ápolási környezetének kialakításában, a család és hozzátartozók tájékoztatásában, oktatásában, és ápolási tanácsadás nyújtásában, biztosítva a beteg és családja támogatását az önálló gondozás megvalósításához.

Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:

Klinikai környezetben zajló, mentori felügyelet mellett végzett irányított gyakorlati tevékenység, strukturált megfigyeléssel, demonstrációval és rendszeres reflektív megbeszéléssel.

A tantárgy, illetve kurzus szempontjából az MI használata nem releváns.

A hallgatók a gyakorlat lezárásaként egy kiválasztott beteg ellátásáról írásban esettanulmányt készítenek, amelyben bemutatják az állapotfelmérést, az ápolási diagnózisokat, a kitűzött célokat, a tervezett és megvalósított ápolási beavatkozásokat, valamint azok értékelését. Az esettanulmány kötelező eleme az ápolási terv strukturált kidolgozása és a dokumentáció szakmai szempontú indoklása. Az értékelés a gyakorlati kompetenciák, az írásos munka szakmai megalapozottsága, valamint a reflektív szakmai gondolkodás alapján történik.

A szakmai feladatok biztonságos és szabálykövető végrehajtása, az ápolási folyamat szakszerű alkalmazása, a dokumentáció pontossága, a kommunikáció és együttműködés minősége, valamint a szakmai attitűd és felelősségteljes magatartás.

Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Márkus, M. – Kósa, K. Közösségi ápolás és otthonápolás – elmélet és gyakorlat Medicina Könyvkiadó, Budapest, 2022. ISBN: 9789632269580
- Horváth, I. – Nagy, T. Alapellátás és közösségi ápolás diplomás ápolóknak Semmelweis Kiadó, Budapest, 2021. ISBN: 9789633323146

Ajánlott irodalom:

- Márkus, M. – Kósa, K. Közösségi ápolás és otthonápolás – elmélet és gyakorlat Medicina Könyvkiadó, Budapest, 2022. ISBN: 9789632269580
- Horváth, I. – Nagy, T. Alapellátás és közösségi ápolás diplomás ápolóknak Semmelweis Kiadó, Budapest, 2021. ISBN: 9789633323146
- Fazekas, A. Otthonápolás és családi gondozás – szakmai útmutató Medicina Könyvkiadó, Budapest, 2020. ISBN: 9789632268767

Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:

A tantárgy előadója/oktatója által a MOODLE kurzushoz feltöltött tematika alapján.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

KKK szerint elsajátítandó kompetenciák

TUDÁS

a37, Ismeri a vitális paraméterek mérésének indikációs körét, a beavatkozások és a kapott eredmények értékelésének menetét (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, oxigénszaturáció, vénás és artériás/kapilláris mintavétellel vérgáz paraméterek, pulzusszám és minőség, és

pulzusdeficit, kapilláris újratelítődési idő, non-invazív méréssel, valamint invazív mérés esetén az artériás és centrális vénás kanülön keresztül a vénás vérnyomás meghatározását).

a39, Részletesen ismeri a megbetegedések okát, tüneteit, diagnosztikáját, terápiáját, szakápolástanát, transzkulturális aspektusait, valamint az ezekkel kapcsolatos betegoktatási feladatokat az ellátás minden szintjén.

a40, Átfogó ismeretekkel rendelkezik az ápolási folyamat hazai és nemzetközi elemeiről, standardjairól.

a41, Széleskörűen ismeri a gyógyszeres terápia indikációját, a hatásmechanizmusokat, szövődményeket, mellékhatásokat és interakciókat, a különböző gyógyszerformák alkalmazását, ennek eszközrendszerét, a gyógyszerek dozírozását, és a gyógyszereléssel kapcsolatos ápolói feladatokat.

a42, Átfogóan ismeri a menedzsment és ápolásvezetés szerepét, a team munka szervezésének alapelemeit, valamint ismeri a kliensek és hozzátartozóik egyéni és csoportos oktatására vonatkozó alapelveket.

KÉPESSÉG

b35, Képes komplex vezetői feladatok ellátására, paramedicinális ellátó team munkájának szervezeti egység szintű, valamint az adott kliens egyéni ellátása során történő koordinálására, betegoktatási programok és tájékoztatók kidolgozására.

b36, Képes a higiénés szükségletek kielégítésével kapcsolatos önálló koordinatív (az intézményben alkalmazandó eszközök, eljárások, folyamatszervezés, az adott kliens esetében a kivitelezés elrendelésére) és közvetlen feladatok ellátására, a megfelelő ágytípus, ágyhelyzet, testhelyzet, kényelmi eszközök, betegmozgatási és mobilizációs eszközök, eljárások megválasztására és alkalmazására, valamint a folyamat koordinálására.

b48, Képes a vizeletürítés szükségletével kapcsolatos ápolói feladatok ellátására és irányítására.

b49, Képes alkalmazni a vizeletgyűjtési- mintavételi- vizsgálati eljárásokat, képes a hólyag teltségi állapotának vizsgálatára, a diagnózis megállapításához tartozó diagnosztikus vizsgálatok indikálására és kivitelezésére, a vizeletinkontinenciával kapcsolatos prevenciós stratégiák kialakítására és alkalmazására, egészségfejlesztési feladatok elvégzésére.

b50, Képes elrendelni a vizeletinkontinencia kezelésének eszközeit, indokolt esetben a férfi és női kliens katéterezését, képes a beavatkozások kivitelezésére, a katéter gondozására, a leszoktatási és eltávolítási feladatok elrendelésére és kivitelezésére, önkatéterezés és hólyagtréning oktatására, az urostoma és a suprapubikus katéter ápolására, önállóan felírja az inkontinencia segédeszközeit.

b51, Képes a székletürítés szükségletével kapcsolatos ápolói feladatok ellátására és irányítására.

b52, Képes a széklet mintavétel, a székletvérvizsgálat elrendelésére, székletinkontinencia, diarrhoea, obstipatio esetén önállóan dönt a szükséges terápiáról (anális eszközök, skybalum eltávolítás, beöntések formái, gyógyszeres), továbbá képes a megfelelő beavatkozások kivitelezésére, bőrápolási teendők ellátására.

b53, Képes önállóan az enterostomák helyének meghatározására, a stoma állapotának felmérésére, a meglévő stomák ápolására, Koch rezervoár kezelés kivitelezésére, stoma irrigálására, beöntés, fistula-drain kezelés kivitelezésére és a segédeszközök felírására.

b59, Képes a szűrővizsgálatok rendszerének átlátására, értelmezésére, egyének és közösségek szűrővizsgálatokkal kapcsolatos tájékoztatására, meghatározott megbetegedések (például: egyes daganatos

megbetegedések) szűrővizsgálatainak kivitelezésére (például.: méhnyakrákszűrés, emlők vizsgálata, prosztata vizsgálata - RDV), illetve egyes laboratóriumi vizsgálatok protokoll alapján történő indikálására.

b60, Képes a páciens számára alapvető étrendi javaslatok megfogalmazására és képes átlátni a betegélelmezés folyamatát.

b61, Képes a napi ápolói vizitek vezetésére, a helyi infekciókontroll szabályainak alkalmazására, a beteg és a személyzet biztonságának elősegítésére, a kritikus, nem várt események, szövődmények felismerésére, minimalizálására, esetmegbeszélések szervezésére, útmutatók, protokollok, ápolási csomagok kialakítására és alkalmazására, a súlyossági, állapotjellemző pontrendszerek alkalmazására.

b62, Képes az ügyfélmenedzsmentre, az egészségterv egyénre szabására, a betegútmenedzsmentre, szervez, támogat, ellenőriz.

b64, Képes az egészséges életmód megalapozására, az egészségfejlesztésre, az egészség-tanácsadással kapcsolatos tevékenységek kidolgozására, megvalósítására az egészségügyi, szociális, nevelési-oktatási intézményekben, civil szervezetekben az egészségfejlesztés feltételeinek kialakítására, egészségfejlesztő projektek kidolgozására; egészségfejlesztő, életmódprogramok gyakorlati megvalósítására, a munkavégzés koordinálására, valamint a szakterületével kapcsolatos ismeretek és képességek oktatására.

ATTITÚD

c17, Munkáját az emberi élet védelmét, a beteg jól létét középpontba állítva korrekt szakmai magatartás jellemzi. c18, Nyitott a szakterületének új eredményei, kutatásai, fejlesztései iránt, törekszik azok megismerésére, megértésére és alkalmazására.

AUTONÓMIA, FELESSŐÉG

d14, Felelősséget vállal saját és az általa vezetett team tevékenységéért, tudatában van azok lehetséges következményeinek, önállóan dönt.

d15, Minőségi ellátást végez a szakmai irányelveknek megfelelően.

d17, Önállóan alkalmazza szakterületén a különböző jogszabályokban rögzített eljárásokat, módszereket hatás- és feladatkörében folyamatos önellenőrzés mellett.

A tantárgy teljesítésével a KKK-ban megjelölt kompetenciaelemek gyakorlati alkalmazása biztosított, mivel a hallgatók a közösségi ápolás és otthonápolás valós területi környezetében integráltan alkalmazzák a korábban megszerzett elméleti és gyakorlati ismereteiket.

A gyakorlat célja, hogy a hallgatók képesek legyenek az alapellátás működésének megértésére és a betegellátási folyamatokban való aktív, felelősségteljes részvételre, különös tekintettel az ápolási feladatok szakszerű kivitelezésére és dokumentálására.

A képzés során fejlődik a kommunikációs és együttműködési kompetenciájuk a betegek, családtagok és az egészségügyi team tagjai között, valamint erősödik szakmai attitűdjük az etikus, biztonságos és betegközpontú ellátás gyakorlati megvalósításán keresztül.

Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát):

TANTÁRGY NEVE: Kisklinikum

Tantárgykód (nappali): SZAP25ANBP0701 Tantárgykód (levelező): SZAP25ALBP0701

TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: Clinical Skills

Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Egészségtudományi Intézet	Féléves tanóraszám: - Nappali: 48 óra - Levelező: 16 óra	Kreditérték: 4	Tanóra típusa: előadás	Előtanulmányi feltétel(ek): Belgyógyászat II., Belgyógyászat szakápolástana II., Belgyógyászat szakápolástana területi gyakorlat II.	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek): aláírás
Tantárgy felelőse: Dr. Lengyel Ingrid Krisztina	Tantárgy besorolása: kötelező	Ajánlott félév: 7	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: vizsga (kollokvium)
Tantárgy előadója/i: Dr. Lengyel Ingrid Krisztina					Értékelés módszere: írásbeli/szóbeli/írásbeli és szóbeli

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A tantárgy célja, hogy a szemináriumok során a hallgató átfogó képet kapjon a klinikumi tárgyak elméleti és gyakorlati alapjaiból. Ezt – tekintettel arra, hogy nagy szakterületről van szó – hat részben történő, tematikus ismeretátadás során kapja meg a hallgató. A tantárgy felvételéhez szükséges előtanulmányi feltételek a „Belgyógyászat II.”, a „Belgyógyászat szakápolástana II.” és a „Belgyógyászat szakápolástana területi gyakorlat II.” tárgyak sikeres teljesítése. Ezek során a hallgató olyan átfogó képet kap a kisklinikumi tárgyak megismeréséhez, amelyek képessé teszik őt a holisztikus szemlélet alkalmazására, a betegút és betegellátás összefüggéseinek a megismerésére, valamint a betegközpontú és prevenciós szemléletű gondolkodásra, ápolói attitűdre. A hallgatónak az oktatás során el kell sajátítania a logikus, a tudomány részek egymásra épülésének, és az összefüggések felismeréséhez szükséges valamennyi ismeretet. A kisklinikumi tárgy oktatása során nem mellőzhető az egyes szakterületek általános oktatási céljainak rövid ismertetése.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)képességek és (rész)kompetenciák:

SZEMÉSZET

A szemészet területén olyan klinikai ismeretek elsajátítása, melyek szükségesek egyrészt szemészeti betegek ápolási, gondozási feladatainak ellátására, másrészt hozzájárulnak egyéb betegek ápolása, gondozása, rehabilitációja során az esetleges kísérő szemészeti betegségek megfelelő ellátásához, esetlegesen jelentkező szemészeti betegségek felismeréséhez. Mindezek mellett kiemelten fontos, hogy az egészségügyi diplomát szerző hallgatók rendelkezzenek egy általános, átfogó tudásanyaggal a fénytörési hibák, leggyakoribb szemészeti kórképek kialakulásáról, előfordulásáról, tüneteiről, diagnosztikai és kezelési lehetőségeiről, valamint az általános és speciális szemészeti szakambulanciák tevékenységéről. Képessé válik felismerni a beteg szociális, pszichés, szükségleteit.

BŐRGYÓGYÁSZAT

A szemináriumok célja a dermatológiai alapismeretek elsajátításán túl képessé tenni a hallgatót a kültakaró működésének és épségének fizikális vizsgálatának elvégzésére, valamint megismertetni a hallgatókat a bőr betegségeinek klinikai, epidemiológiai sajátosságaival, valamint a bőrgyógyászati kezelési eljárások, különös tekintettel a termikus sérülések ápolási specialitásaival.

SZÜLÉSZET-NŐGYÓGYÁSZAT

A hallgatókkal megismertetni a női genitáliák anatómiai, élettani és kóros működését, a női nemi szervi betegségek kialakulásának és gyógyszeres és sebészi kezelésének lehetőségeit, a járó beteg ellátás és a fekvő osztályokon történő szülönők és betegek, beteg központú ellátását napjainkban. A félév során kiemelten fontos a nőkkel kialakítandó kapcsolatok, különös tekintettel a női személyiségre és az empatikus viselkedési formák ismertetése. Fontos felkészítést adni az életet veszélyeztető nőgyógyászati sürgősségi kórképek felismeréséről és az azonnali ellátás lehetőségeiről.

ONKOLÓGIA

Daganatos betegségek epidemiológiájának, etiológiájának, biológiai tulajdonságainak, megelőzésének (primer és szekunder prevenció), diagnosztikájának, multidiszciplináris (sebészi-, gyógyszeres- és sugárkezelés) terápiájának és rehabilitációjának megismerése, a komplex onkológiai szemlélet elsajátítása.

FÜL-ORR-GÉGÉSZET

A hallgatók elméleti és gyakorlati órák keretében megismerik a fül – orr - gégeész területén belül előforduló kórképeket, és ezek ellátását, szakszerű ápolását, képesek sürgősségi betegellátást, szakszerű elsősegély ellátást nyújtani. A modern szemlélet birtokában helyesen tudják értékelni a beteg panaszait és tüneteit, gondolnak a differenciált diagnosztikus problémákra. Ismerik a sürgősségi betegellátásban – célzottan a kisklinikumban – használatos legfontosabb és legmegfelelőbb gyógyszereket és eszközöket.

Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:

A tantárgy előadója/oktatója által a MOODLE kurzushoz feltöltött tematika alapján történő frontális, jelenléti oktatás, szemináriumi formában, prezentáció alkalmazásával.

A tantárgy, illetve kurzus célja, hogy az ápolás és betegellátáshoz kapcsolódóan alapkompétenciát fejlesszen, ezért fontos, hogy a feladatok megoldása során a hallgatók ne használjanak mesterségesintelligencia-alapú eszközöket a tanulás ezen szakaszában.

A tantárgy értékelésének módja kollokvium, amely a félév tananyagából tett írásbeli vizsga. A vizsgát ötfokozatú (jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)) érdemjeggyel kell értékelni. Elégtelen osztályzatot csak a javítóvizsga szabályai szerint lehet kijavítani, amelyről a hatályos Tanulmányi és Vizsgaszabályzat rendelkezik. A vizsgát az egyetemi szabályoknak megfelelően a vizsgaidőszakban kell meghirdetni.

A vizsgára bocsátás feltétele az aláírás, amely megszerzésének kritériuma kötelező foglalkozásokon való aktív részvétel, valamint a zárthelyi dolgozat teljesítése. A részvétel ellenőrzésének módját, a hallgatók távolmaradásának következményeit és a félév aláírásának feltételeit a tantárgyfelelős oktató állapítja meg, melyről a hallgatók az első órán kapnak tájékoztatást.

Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Dr. Vágvölgyi Ágnes (2025): Klinikumi ismeretek, Műszaki Könyvkiadó. ISBN: 978 963 16 6702 8
- Süveges Ildikó (szerkesztő) (2021) – Szemészet ISBN szám: 9789632267876
- Gerlinger Imre (2025) – Fülészeti tudáspróba ISBN szám: 978 963 226 988 7
- Bánhegyi Róbert János – Bevezetés az onkodiabetológiába ISBN szám: 978 615 02 3301 7

Ajánlott irodalom:

SZEMÉSZET

- Süveges Ildikó (szerkesztő) (2021) – Szemészet ISBN szám: 9789632267876
- Kornáth Anikó: Kisklinikumi szakápolástan. Medicina, Budapest, 2009. ISBN 978 963 226 213 0

BÓRGYÓGYÁSZAT

- Kárpáti Sarolta, Kemény Lajos, Remenyik Éva (szerk): Bőrgyógyászat és venerológia. Medicina, Budapest, 2013. ISBN 9789632263922
- Kornáth Anikó: Kisklinikumi szakápolástan. Medicina, Budapest, 2009. ISBN 978 963 226 213 0

SZÜLÉSZET-NŐGYÓGYÁSZAT

- Papp Zoltán A szülészet-nőgyógyászat tankönyve. Medicina, Budapest, 2017. ISBN 978 963 331 418
- Kornáth Anikó: Kisklinikumi szakápolástan. Medicina, Budapest, 2009. ISBN 978 963 226 213 0

ONKOLÓGIA

- Polgár Cs.: (szerk.) Onkológia és sugárterápia. Budapest, Semmelweis Kiadó (2018) ISBN: 9789633314401

- Szalai Márta (szerk.): A felnőtt onkológiai szakápolás alapjai. Springmed Kiadó Kft., Budapest, 2016. ISBN 9786155166594

FÜL-ORR-GÉGÉSZET

- Répássy Gábor (szerk.): Fül-orr-gégészet, fej-nyak sebészet. Medicina, Budapest, 2011. ISBN 978 963 226 311 3

Kornáth Anikó: Kisklinikumi szakápolástan. Medicina, Budapest, 2009. ISBN 978 963 226 213

Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:

A tantárgy előadója/oktatója által a MOODLE kurzushoz feltöltött tematika alapján.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

KKK szerint elsajátítandó kompetenciák

TUDÁS

a37, Ismeri a vitális paraméterek mérésének indikációs körét, a beavatkozások és a kapott eredmények értékelésének menetét (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, oxigénszaturáció, vénás és artériás/kapilláris mintavétellel vérgáz paraméterek, pulzusszám és minőségek, pulzusdeficit, kapilláris újratelítődési idő, non-invazív méréssel, valamint invazív mérés esetén az artériás és centrális vénás kanülön keresztül a vénás vérnyomás meghatározását).

a38, Ismeri a betegmegfigyelő monitorok alkalmazásának menetét, a lázcsillapítási eljárások, az Allen teszt, a carotis massage, a Valsalva manőver és a végtagok Doppler áramlás vizsgálatának indikációs körét és a kivitelezés menetét, a vénás vérvétel, a vércukorszint mérés, valamint OGTT vizsgálat indikációs körét, eszközrendszerét és a kivitelezés menetét.

a39, Részletesen ismeri a megbetegedések okát, tüneteit, diagnosztikáját, terápiáját, szakápolástanát, transzkulturális aspektusait, valamint az ezekkel kapcsolatos betegoktatási feladatokat az ellátás minden szintjén.

a40, Átfogó ismeretekkel rendelkezik az ápolási folyamat hazai és nemzetközi elemeiről, standardjairól.

a42, Átfogóan ismeri a menedzsment és ápolásvezetés szerepét, a team munka szervezésének alapelemeit, valamint ismeri a kliensek és hozzátartozóik egyéni és csoportos oktatására vonatkozó alapelveket.

KÉPESSÉG

b27, Képes az asepsis-antisepsis szabályai és a nozokómiális surveillance kritériumai, valamint az elkülönített hulladékgyűjtés szabályai szerint a munkafolyamatokat ellátni és elláttatni.

b28, Képes mikrobiológiai ismeretei birtokában kórokozótól függően mintavétel alkalmazására.

b30, Képes a vitális paraméterek megfigyelését (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, oxigénszaturáció, vénás és artériás, kapilláris mintavétellel vérgáz paraméterek, pulzusszám és minőségek, pulzusdeficit, kapilláris újratelítődési idő, non-invazív méréssel, valamint invazív mérés

esetén, az artériás és centrális vénás kanülön keresztül a vérnyomás meghatározását) protokollok szerint önállóan elrendelni és kivitelezni, a kapott eredményeket értékelni, az egészségest a kórostól, valamint az azonnali beavatkozást igénylő állapotot felismerni.

b32, Képes a megbetegedések okainak, tüneteinek, diagnosztikájának, terápiájának komplex megértésére, az azokkal kapcsolatos kliensoktatási és szakápolási feladatok önálló elvégzésére az ellátás minden szintjén.

b33, Képes önállóan komplex hazai és nemzetközi standardoknak megfelelő ápolási terv és folyamat összeállítására, az ápolók e munkájának irányítására.

b36, Képes a higiénés szükségletek kielégítésével kapcsolatos önálló koordinatív (az intézményben alkalmazandó eszközök, eljárások, folyamatszervezés, az adott kliens esetében a kivitelezés elrendelésére) és közvetlen feladatok ellátására, a megfelelő ágytípus, ágyhelyzet, testhelyzet, kényelmi eszközök, betegmozgatási és mobilizációs eszközök, eljárások megválasztására és alkalmazására, valamint a folyamat koordinálására.

b48, Képes a vizeletürítés szükségletével kapcsolatos ápolói feladatok ellátására és irányítására.

b49, Képes alkalmazni a vizeletgyűjtési- mintavételi- vizsgálati eljárásokat, képes a hólyag teltségi állapotának vizsgálatára, a diagnózis megállapításához tartozó diagnosztikus vizsgálatok indikálására és kivitelezésére, a vizeletinkontinenciával kapcsolatos prevenciós stratégiák kialakítására és alkalmazására, egészségfejlesztési feladatok elvégzésére.

b50, Képes elrendelni a vizeletinkontinencia kezelésének eszközeit, indokolt esetben a férfi és női kliens katéterezését, képes a beavatkozások kivitelezésére, a katéter gondozására, a leszoktatási és eltávolítási feladatok elrendelésére és kivitelezésére, önkatéterezés és hólyagtréning oktatására, az urostoma és a suprapubikus katéter ápolására, önállóan felírja az inkontinencia segédeszközeit.

b59, Képes a szűrővizsgálatok rendszerének átlátására, értelmezésére, egyének és közösségek szűrővizsgálatokkal kapcsolatos tájékoztatására, meghatározott megbetegedések (például.: egyes daganatos megbetegedések) szűrővizsgálatainak kivitelezésére (például.: méhnyakrákszűrés, emlők vizsgálata, prosztata vizsgálata - RDV), illetve egyes laboratóriumi vizsgálatok protokoll alapján történő indikálására.

b61, Képes a napi ápolói vizitek vezetésére, a helyi infekciókontroll szabályainak alkalmazására, a beteg és a személyzet biztonságának elősegítésére, a kritikus, nem várt események, szövődmények felismerésére, minimalizálására, esetmegbeszélések szervezésére, útmutatók, protokollok, ápolási csomagok kialakítására és alkalmazására, a súlyossági, állapotjellemző pontrendszerek alkalmazására.

ATTITÚD

c17, Munkáját az emberi élet védelmét, a beteg jól létét középpontba állítva korrekt szakmai magatartás jellemzi.

AUTONÓMIA, FELESSŐÉG

d14, Felelősséget vállal saját és az általa vezetett team tevékenységéért, tudatában van azok lehetséges következményeinek, önállóan dönt.

d15, Minőségi ellátást végez a szakmai irányelveknek megfelelően.

d17, Önállóan alkalmazza szakterületén a különböző jogszabályokban rögzített eljárásokat, módszereket hatás- és feladatkörében folyamatos önellenőrzés mellett.

A tantárgy célja, hogy a szemináriumok során a hallgató átfogó képet kapjon a klinikumi tárgyak elméleti és gyakorlati alapjaiból. Ezt – tekintettel arra, hogy nagy szakterületről van szó – hat részben történő, tematikus ismeretátadás során kapja meg a hallgató. A tantárgy felvételéhez szükséges előtanulmányi feltételek a „Belgyógyászat II.”, a „Belgyógyászat szakápolástana II.” és a „Belgyógyászat szakápolástana területi gyakorlat II.” tárgyak sikeres teljesítése. Ezek során a hallgató olyan átfogó képet kap a kisklinikumi tárgyak megismeréséhez, amelyek képessé teszik őt a holisztikus szemlélet alkalmazására, a betegút és betegellátás összefüggéseinek a megismerésére, valamint a betegközpontú és prevenciós szemléletű gondolkodásra, ápolói attitűdre. A hallgatónak az oktatás során el kell sajátítania a logikus, a tudomány részek egymásra épülésének, és az összefüggések felismeréséhez szükséges valamennyi ismeretet. Kompetenciahatárainak megfelelően tájékoztatást tudnak nyújtani a betegeknek és hozzátartozóknak a betegségekről, és a hozzá kapcsolódó ápolási teendőkről egyaránt. Képesek átlátni a holisztikus betegellátás jellemzőit, a pszichiátria, a szemészet, az onkológia, a bőrgyógyászat, a fül-orr-gégészet és a szülészet-nőgyógyászat területén egyaránt.

Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát):

TANTÁRGY NEVE: Pszichiátria szakápolástana

Tantárgykód (nappali): SZAP25ANBP0711 Tantárgykód (levelező): SZAP25ALBP0711

TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: Nursing - Psychiatry

Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Egészségtudományi Intézet	Féléves tanóraszám: - Nappali: 24 óra - Levelező: 8 óra	Kreditérték: 3	Tanóra típusa: gyakorlat	Előtanulmányi feltétel(ek):	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek): aláírás
Tantárgy felelőse: Krimmer-Schoblocher Tünde	Tantárgy besorolása: kötelező	Ajánlott félév: 7	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: évközi jegy (gyakorlati jegy)
Tantárgy előadója/i: Nyergesné Závodi Edit					Értékelés módszere: írásbeli/szóbeli/írásbeli és szóbeli

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A tantárgy oktatásának célja, a pszichiátriai betegek ellátásához szükséges kompetenciák elsajátíttatása (szakmai ismeretek, készségek, személyes, társas és módszerkompetenciák)

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)készségek és (rész)kompetenciák:

A pszichiátriai szakápolástan elméleti tananyag keretében a hallgatók megismerkednek a felnőtt és gyermek pszichiátriai zavarokkal, kiemelve, hogy minden diagnózisnál külön tárgyalásra kerül a két ellátási forma, mivel az ellátási és ápolási gyakorlat jelentősen eltér egymástól. A képzés fókuszában a pszichiátriai betegek ápolása áll, amely magában foglalja a mentális állapot megfigyelését, a viselkedésváltozások értékelését és a szociális, pszichés szükségletek felismerését.

A hallgatók elsajátítják az idegrendszer fejlődési zavarainak, a szkizofrénia spektrum és más pszichotikus zavarok, valamint a hangulatzavarok, szorongásos zavarok és a kényszeres és kapcsolódó zavarok ápolási sajátosságait. A képzés kiterjed a traumával és stresszorokkal összefüggő, a disszociatív és szomatikus tünet- és kapcsolódó zavarok, továbbá a táplálkozási, üritési és alvás-ébredlét zavarok, a diszruptív, impulzuskontroll- és viselkedészavarok, a neurokognitív és személyiségzavarok, valamint egyéb mentális zavarok ápolási megközelítéseire.

A pszichiátriai ápolás során hangsúlyt kap a hatékony kommunikáció, a beteg jogainak és speciális védelmének ismerete, valamint a bírói szemle és a jogi előírások követése. A hallgatók elsajátítják a mentális állapotfelmérés módszereit, az ápolási diagnózisok felállítását és a megfelelő ápolási stratégia kialakítását a különböző életkorú

és pszichiátriai állapotú betegek számára, miközben biztosítják a pszichés és szociális szükségletek figyelembevételét, valamint a betegbiztonság és etikai normák betartását.

Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:

Előadás: egy-egy téma logikus, részletes, viszonylag hosszabb ideig tartó kifejtésére szolgál.

Magyarázat: törvényszerűségek, szabályok, tételek, alapfogalmak megértését segíti elő.

A tantárgy, illetve kurzus célja, hogy az ápolás és betegellátáshoz kapcsolódóan alapkompenciát fejlesszen, ezért fontos, hogy a feladatok megoldása során a hallgatók ne használjanak mesterséges intelligencia-alapú eszközöket a tanulás ezen szakaszában.

A tárgy értékelésének módja ötfokozatú (jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1) gyakorlati jegy, amely a tanórán elvégzett gyakorlati feladatok és zárthelyi dolgozat alapján kerül megállapításra. Az gyakorlati jegy a szorgalmi időszak végén kerül megállapításra. A gyakorlati érdemjegy javításáról a hatályos Szervezeti és Működési Szabályzat III. rész. Hallgatói követelményrendszer, Tanulmányi és Vizsgaszabályzat rendelkezik.

A gyakorlati jegy megszerzésének kritériuma a kötelező foglalkozásokon való aktív részvétel, valamint a zárthelyi dolgozat teljesítése. A gyakorlatokon a részvétel és a gyakorlati követelmények teljesítése kötelező, a hallgató nem szerezheti meg a gyakorlati tárgy kreditpontját, ha a hiányzása meghaladja fél évenként a heti óraszám háromszorosát. A részvétel ellenőrzésének módját, a hallgatók távolmaradásának következményeit és a fél év aláírásának feltételeit a tantárgyfelelős oktató állapítja meg, melyről a hallgatók az első órán kapnak tájékoztatást.

Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Tringer László: A pszichiátria tankönyve, Semmelweis Kiadó, Budapest, 2025, ISBN: 9789633316580
- Hilt, Robert J.; Nussbaum, Abraham M.: DSM-5-TR ZSEBKÖNYV gyermekek és serdülők mentális egészségéhez, Oriold És Társai Kft., Budapest, 2025, ISBN 978 963 669 037 3
- American Psychiatric Association (Fordította: Dr. Gonda Xénia, Farkas Kinga, Szabó Ferenc Ádám Szerkesztette: Telkes Rita): DSM-5-TR referencia-kézikönyv a DSM-5-TR diagnosztikai kritériumaihoz, Oriold És Társai Kft., Budapest, 2022, ISBN 978-615-5981-60-9

Ajánlott irodalom:

- Pilling János: Orvosi kommunikáció a gyakorlatban, Medicina Kiadó, Budapest, 2018, ISBN szám: 978 963 226 700 5
- Németh A. – Füredi J. (szerkesztők) Lazáry J. – Somlai Zs. (társszerkesztők): A pszichiátria magyar kézikönyve, Medicina Kiadó, Budapest, 2020, ISBN szám: 978 963 226 771 5
- Balázs Judit, Miklósi Mónika: A gyermek- és ifjúkor pszichés zavarainak tankönyve, Semmelweis Kiadó, Budapest, 2015, ISBN: 9789633313442

Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:

A tantárgy előadója/oktatója által a MOODLE kurzushoz feltöltött tematika alapján.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

KKK szerint elsajátítandó kompetenciák

TUDÁS

a37, Ismeri a vitális paraméterek mérésének indikációs körét, a beavatkozások és a kapott eredmények értékelésének menetét (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, oxigénszaturáció, vénás és artériás/kapilláris mintavétellel vérgáz paraméterek, pulzusszám és minőség, pulzusdeficit, kapilláris újratelítődési idő, non-invazív méréssel, valamint invazív mérés esetén az artériás és centrális vénás kanülön keresztül a vénás vérnyomás meghatározását).

a39, Részletesen ismeri a megbetegedések okát, tüneteit, diagnosztikáját, terápiáját, szakápolástanát, transzkulturális aspektusait, valamint az ezekkel kapcsolatos betegoktatási feladatokat az ellátás minden szintjén.

a40, Átfogó ismeretekkel rendelkezik az ápolási folyamat hazai és nemzetközi elemeiről, standardjairól.

a41, Széleskörűen ismeri a gyógyszeres terápia indikációját, a hatásmechanizmusokat, szövődményeket, mellékhatásokat és interakciókat, a különböző gyógyszerformák alkalmazását, ennek eszközrendszerét, a gyógyszerek dozírozását, és a gyógyszereléssel kapcsolatos ápolói feladatokat.

a47, Ismeri a gyógyszerekkel kapcsolatos előkészítési és adagolási feladatokat, a gyógyszerelés és a gyógyszerfelszívás eszközrendszerét.

KÉPESSÉG

b29, Képes komplex fizikális betegvizsgálat, anamnéziszfelvétel, betegvizsgálati algoritmusok kivitelezésére, tudatállapot felmérő skálák alkalmazására, egyes laboratóriumi és képzővizsgálatok eredményeinek értékelésére, állapot- és paraméterváltozás észlelésére és megfelelő cselekvésre.

b30, Képes a vitális paraméterek megfigyelését (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, oxigénszaturáció, vénás és artériás, kapilláris mintavétellel vérgáz paraméterek, pulzusszám és minőség, pulzusdeficit, kapilláris újratelítődési idő, non-invazív méréssel, valamint invazív mérés esetén, az artériás és centrális vénás kanülön keresztül a vérnyomás meghatározását) protokollok szerint önállóan elrendelni és kivitelezni, a kapott eredményeket értékelni, az egészséget a kórostól, valamint az azonnali beavatkozást igénylő állapotot felismerni.

b32, Képes a megbetegedések okainak, tüneteinek, diagnosztikájának, terápiájának komplex megértésére, az azokkal kapcsolatos kliensoktatási és szakápolási feladatok önálló elvégzésére az ellátás minden szintjén.

ATTITŰD

c17, Munkáját

c22, Szakmai kihívásokra relevánsan reagál.

AUTONÓMIA, FELELŐSÉG

d13, Munkáját hivatásszerűen, felelősen, a szakmája etika normáinak betartásával, a mindenkor hatályos jogszabályi előírásokat betartva önállóan vagy team-tagjaként végzi.

d14, Felelősséget vállal saját és az általa vezetett team tevékenységéért, tudatában van azok lehetséges következményeinek, önállóan dönt.

d15, Minőségi ellátást végez a szakmai irányelveknek megfelelően.

d17, Önállóan alkalmazza szakterületén a különböző jogszabályokban rögzített eljárásokat, módszereket hatás- és feladatkörében folyamatos önellenőrzés mellett.

A Pszichiátria szakápolástana tárgy az ápolás és betegellátás (ápoló) alapképzés KKK-ban megjelölt kompetenciáihoz hozzájárul, a hallgató megtervezi és kivitelezzi a pszichiátriai beteg ápolását aktuális szükségleteinek megfelelően, a szakmai szabályokhoz, etikai és jogi normákhoz igazodva. Folyamatosan megfigyeli és értékeli a beteg állapotát, megfigyelési eredményeit dokumentálja és jelzi a kezelő orvosnak.

Tevékenységét team munkában végzi, a team tagjaként kompetencia szintjének megfelelően részt vesz a komplex rehabilitációs folyamatban. Az elrendelt gyógyszeres terápiát végrehajtja, a gyógyszerek bevitelét ellenőrzi és dokumentálja. Felismeri a pszichiátriai gyógyszerek hatásait, mellékhatásait. Felismeri a krízis – és veszélyeztető magatartást/állapotot és megteszi a szükséges intézkedéseket. A beteg mindenkor pszichés állapotához igazodva használja a kommunikáció elemeit, elősegítve ezzel a gyógyulás folyamatát. Pszichésen támogatja a beteget és hozzátartozóját, egészségnevelő tevékenységet végez. Felismerni a konfliktus helyzeteket és elkezdi azok feloldását, részt vesz a prevencióban, egészségnevelésben, önkárosító magatartásformák megelőzésében. Életmódbeli tanácsadást nyújt, pszichoedukációt végez.

Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát):

TANTÁRGY NEVE: Társadalomkutatás módszerei

Tantárgykód (nappali): SZAP25ANBP0502 Tantárgykód (levelező): SZAP25ALBP0502

TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: Methods of Social Research

Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Szociális Munka és Diakónia Intézet	Féléves tanóraszám: - Nappali: 24 óra - Levelező: 8 óra	Kreditérték: 3	Tanóra típusa: gyakorlat	Előtanulmányi feltétel(ek):	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek): aláírás
Tantárgy felelőse: Dr. Präger-Sükösd Anikó	Tantárgy besorolása: kötelező	Ajánlott félév: 7	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: évközi jegy (gyakorlati jegy)
Tantárgy előadója/i: Balázs Martin					Értékelés módszere: írásbeli/szóbeli/írásbeli és szóbeli

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a tudományos kutatások módszertanával, megértsék a tudományos kutatások logikáját, a kutatások menetét, az egyes módszerek lényeges tulajdonságait. Az előadás külön fókuszál a kutatások lehetséges elméleti aspektusaira, a tudományelméleti háttérelemekre, valamint azok empirikus következményeire. Áttekintést nyújt a tudományos dolgozatok megírásának alapvető követelményeiről (témaválasztás, cím, stílus, hivatkozások, idézés, jegyzetek, bibliográfia), valamint az eredmények szóbeli bemutatásának (prezentáció) technikáiról. A kutatáselmélet alapvetéseinek megismerése, a különböző kutatási módszerek előnyeinek és hátrányainak elsajátítása, a legmegfelelőbb kutatási és adatgyűjtési módszer kiválasztásának készsége az adott kutatási problémához, a szakdolgozat/tanulmányírás és a prezentációkészítés alapkövetelményei.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)készségek és (rész)kompetenciák:

- A hétköznapi megismerés és a társadalomtudományi megismerés.
- A tudományos magyarázatok válfajai. Az okság fogalma a társadalomtudományi kutatásban. A tudományos paradigmák. A deduktív és az induktív logikai elméletalkotás modellje.
- A kutatás típusai. A kutatási terv –a megismerési folyamat felépítése.
- Az elméleti irodalom „feltárásának” fontossága és eljárásai. Irodalomhasználat és a hivatkozások sztenderdjei.
- Könyvtár- és internetes keresőfelületek használata.

- Az alkalmas módszerek kiválasztása. Beavatkozásmentes vizsgálatok. Másodelemzések, tartalomelemzés, történeti kutatások.
 - Kvalitatív módszerek – interjú, fókuszcsoport, résztvevő megfigyelés.
 - Kvantitatív módszerek – kérdőíves technikák.
 - A mintavétel jelentősége.
 - A kérdőívszerkesztés alapjai.
 - Az eredmények bemutatása. Hogyan írjunk tudományos dolgozatot?
- Az eredmények bemutatása. Prezentációs technikák.

Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:

Oktatás során prezentációs segédanyag áll a diákok rendelkezésére, a félév során közösen gyakoroljuk a kutatási terv lépéseit. Előadás formájában hallgatják a kutatási módszertan elméleti alapjait. Zárthelyi dolgozat nincs, de önálló munka során egy rendelkezésre bocsátott kutatási tervben szereplő hibákat fel kell ismerniük.

A tárgy, illetve kurzus során az esetleges feladatok elkészítéséhez bármilyen MI-vel működő alkalmazás felhasználható, amennyiben annak forrásjelölése a KRE MI-útmutatója alapján megfelelő.

A tárgy értékelésének módja ötfokozatú (jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1) gyakorlati jegy, amely a tanórán elvégzett gyakorlati feladatok és zárthelyi dolgozat alapján kerül megállapításra. Az gyakorlati jegy a szorgalmi időszak végén kerül megállapításra. A gyakorlati érdemjegy javításáról a hatályos Szervezeti és Működési Szabályzat III. rész. Hallgatói követelményrendszer, Tanulmányi és Vizsgaszabályzat rendelkezik.

A gyakorlati jegy megszerzésének kritériuma a kötelező foglalkozásokon való aktív részvétel, valamint a zárthelyi dolgozat teljesítése. A gyakorlatokon a részvétel és a gyakorlati követelmények teljesítése kötelező, a hallgató nem szerezheti meg a gyakorlati tárgy kreditpontját, ha a hiányzása meghaladja félévenként a heti óraszám háromszorosát. A részvétel ellenőrzésének módját, a hallgatók távolmaradásának következményeit és a félév aláírásának feltételeit a tantárgyfelelős oktató állapítja meg, melyről a hallgatók az első órán kapnak tájékoztatást.

Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Giddens, A., & Sutton, P. W. (2021). Sociology (9th ed.). John Wiley & Sons
- Horváth, D., & Mitev, A. (2023). Alternatív kvalitatív kutatási kézikönyv. Alinea Kiadó

Ajánlott irodalom:

- Sztárayné Kézdy Éva: Kutatásmódszertan és prezentációkészítés. KRE BTK, Budapest, 2013. E-book (<http://www.kre.hu/ebook/>) ISBN nélkül
- Eco, Umberto: Hogyan írjunk szakdolgozatot? Budapest, Kairosz Kiadó, 1999. ISBN 963 9137 53 7

Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:

A tantárgy előadója/oktatója által a MOODLE kurzushoz feltöltött tematika alapján.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

KKK szerint elsajátítandó kompetenciák

TUDÁS

a17, Átfogóan ismeri a pszichológia vizsgálati területeit, módszereit, a pszichológia legfontosabb irányzatait, tudományterületeit, illetve ezek alapproblémáit.

a22, Részletesen ismeri a demográfiai alapmutatókat, a népesség egészségi állapotát jellemző epidemiológiai mutatószámokat, a főbb népbetegségek gyakoriságát, rizikófaktorait, a népegészségügyi törekvéseket, tevékenységi köröket, a szociológiai, egészségpszichológiai és kulturális elméleteket és szemléletmódot, ismeri az egészségmegőrzés és - fejlesztés szociológiai, egészségpszichológiai megközelítését.

a29, Átfogóan ismeri a bizonyítékokon alapuló ápolás, orvoslás szemléletét, a kutatás, irodalomkutatás folyamatát, az adatgyűjtési módszereket, az adatbázis készítésének menetét, a statisztikai programokat, az egyváltozós statisztikai eljárásokat, az eredmények értelmezésének, értékelésének menetét, kritikus gondolkodással bír.

a32, Átfogóan ismeri az egészségügyi informatika alapfogalmait, az operációs rendszereket, a szövegszerkesztő és táblázatkezelő programokat, az egészségügyi informatikai alapadatok feldolgozásának módszereit, a kapott eredmények prezentálását, továbbá az adatbázisokat, kódrendszereket.

KÉPESSÉG

b14, Egyéni és közösségi szinten képes felmérni a lakosság egészségi állapotát, prioritásokat meghatározni, és képessé válik hatékony beavatkozás megtervezésére, végrehajtására.

b15, Szakterületének megfelelően képes aktívan közreműködni a népegészségügyi kérdések megoldásában, szűrővizsgálatok szervezésében és kivitelezésében, egészségfejlesztő anyagok készítésében és alkalmazásában.

b20, Képes közreműködni bizonyítékokon alapuló, kutatómódszertani és biostatistikai ismeretekre alapozott, releváns hazai és nemzetközi kutatások eredményeire támaszkodó, szakterületének megfelelő vizsgálatok elvégzésében és azok prezentálásában.

b24, Képes a munkáját a bizonyítékokon alapuló ellátás alapelveinek és gyakorlati szempontjainak figyelembevételével a minőségügyi rendszer előírásai alapján végezni, a minőség javítása érdekében a különböző módszereket, eszközöket összehangoltan alkalmazni.

ATTITÚD

c6, Szociokulturális érzékenységgel és társadalmi felelősségvállalással rendelkezik.

c7, Elkötelezett a minőségi szakmai munkavégzés mellett.

AUTONÓMIA, FELESSŐÉG

d1, Szakmai fejlődésének tudatos és felelős irányítója, hivatását felelősen, tudományos és gyakorlati megalapozottsággal képviseli.

d12, Felelősségének tudatában fejleszti saját tudását és felelősséget vállal a jövő szakdolgozóinak gyakorlati és elméleti tudásának fejlesztésében.

A tantárgy teljesítésének a feltétele egy önálló kutatási terv elkészítése. A KKK-ban szereplő kompetenciák megszerzését segíti a kurzus. Az elméleti keretek elsajátításán túl hallgató megtanulja reflexíven kezelni és felismerni a kutatás során felmerülő buktatókat, pl. Tévkövetkeztetések, konceptualizációs problémák; így a tantárgy kutatói szemlélethez segíti hozzá a hallgatót, hogy a szakdolgozathoz szükséges empirikus kutatáshoz szükséges tervet önállóan el tudja készíteni.

Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát):

TANTÁRGY NEVE: Szakdolgozati felkészítő

Tantárgykód (nappali): SZAP25ANBP0710 Tantárgykód (levelező): SZAP25ALBP0710

TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: Thesis Preparation

Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Egészségtudományi Intézet	Féléves tanóraszám: - Nappali: 12 óra - Levelező: 4 óra	Kreditérték: 2	Tanóra típusa: gyakorlat	Előtanulmányi feltétel(ek):	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek):
Tantárgy felelőse: Dr. Stubnya Gusztáv Róbert	Tantárgy besorolása: kötelező	Ajánlott félév: 7	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: minősített aláírás
Tantárgy előadója/i: Fazekas Elek					Értékelés módszere: írásbeli/szóbeli/írásbeli és szóbeli

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A tantárgy célja, hogy a hallgatók átfogó módszertani felkészítést kapjanak a szakdolgozat megírásához, különös tekintettel a bizonyítékokon alapuló kutatási és szakirodalmi követelményeire. A kurzus segíti a hallgatókat abban, hogy képesek legyenek releváns témát választani, megfelelő kutatási tervet készíteni, a szakirodalmat kritikai szemmel értékelni, valamint a dolgozat formai és tartalmi követelményeit szakszerűen teljesíteni.

A tárgy célja továbbá a kutatási etika elmélyítése és a plágium kiküszöbölése, valamint a megfelelő adatgyűjtési és elemzési technikák megismerése az ápolástudomány sajátosságainak megfelelően.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézszségek és (rész)kompetenciák:

Témakörök

1. A szakdolgozat szerepe és követelményei az ápoló képzésben: formai és tartalmi elvárások, terjedelem, szerkezet (bevezetés–irodalom–módszer–eredmények–megbeszélés)
2. Témaválasztás és kutatási kérdés megfogalmazása: releváns problémák azonosítása és a téma kiválasztás szempontjai
3. Kutatásmódszertan alapjai: kvantitatív és kvalitatív módszerek összehasonlítása, adatgyűjtési technikák (kérdőív, interjú, dokumentumelemzés, megfigyelés), alapvető statisztikai és elemzési fogalmak
4. Tudományos szakirodalom keresése és kritikai értékelése: adatbázisok használata (PubMed, CINAHL, Scopus), kulcsszó keresés, szűrés, minőségértékelés, hivatkozási szabályok (APA 7.)
5. Kutatási terv készítése: célkitűzés, hipotézis, mintavétel, etikai engedélyezés, időterv, kockázatelemzés, feladatütemezés

6. Kutatási etika és plágium: etikai alapelvek az egészségtudományi kutatásokban, plágium típusok, megelőzési gyakorlatok

Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:

Alkalmazott oktatási módszerek

- frontális oktatás és interaktív megbeszélés
- kiscsoportos feladatok
- adatbázis-keresési gyakorlati bemutató
- kutatástervezési workshop
- példa dolgozat elemzése
- önálló munka: tervek és jegyzetek elkészítése

A tárgy, illetve kurzus során az esetleges feladatok elkészítéséhez bármilyen MI-vel működő alkalmazás felhasználható, amennyiben annak forrásjelölése a KRE MI-útmutatója alapján megfelelő.

A tantárgy értékelésének módja gyakorlati jegy, amely a tanórán tett írásbeli dolgozat (zárthelyi dolgozat). A gyakorlati tárgy értékelése három fokozatú (beszámoló, minősített aláírás) – „nem felelt meg (1)”, „megfelelt (3)” és „jól megfelelt (5)” – minősítés. Az évközi jegyet a szorgalmi időszak végén kell megállapítani. A gyakorlati érdemjegy javításáról a hatályos Tanulmányi és Vizsgaszabályzat rendelkezik.

Évközi követelmények

- Kutatási terv vagy szakdolgozati vázlat elkészítése (max. 2–3 oldal)
- Szakirodalmi lista összeállítása min. 5 releváns, lektorált forrásból
- Rövid prezentáció a választott témáról (egyéni vagy kiscsoportos)
- Rendszeres aktív részvétel az órákon

Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Kamarási V., Mogyorósy G.: Szisztematikus irodalmi áttekintések módszertana és jelentősége. In: Orvosi Hetilap, 2015, 156(38):1523-1531 Elérhető online: https://www.researchgate.net/publication/283174582_Szisztematikus_irodalmi_attekintesek_modszertana_es_jelentosege_Segitseg_a_diagnosztikus_es_terapias_dontesekhez

Ajánlott irodalom:

- PRISMA Statement. „PRISMA – Preferred Reporting Items for Systematic Reviews and Meta-Analyses.” Elérhető online: <https://www.prisma-statement.org/>

Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:

A tantárgy előadója/oktatója által a MOODLE kurzushoz feltöltött tematika alapján.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

A Szakdolgozati felkészítő tantárgy teljesítése a KKK-ban megjelölt kompetenciaelemek teljesülése biztosított, a hallgatók átfogóbb képet kapnak a tudományos munkák elkészítéséről, szabályairól és a kapcsolódó kutatások helyes elvégzéséről. A hallgatók megtanulják hogyan kell kutatási tervet készíteni, illetve a papír és digitális formátumú szakirodalmak megfelelő kezelését is elsajátíthatják. Biztosított a lehetőség az új gondolatok és következtetések megfogalmazására, az önképzésre és a szakmában fellelhető releváns publikációk megfelelő felhasználására.

Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát):

Nyolcadik félév tantárgyai

TANTÁRGY NEVE: Szakmai gyakorlat

Tantárgykód (nappali): Tantárgykód (levelező):

TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: Clinical placement

Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Egészségtudományi Intézet	Féléves tanóraszám: - Nappali: 560 óra - Levelező: 560 óra	Kreditérték: 10	Tanóra típusa: gyakorlat	Előtanulmányi feltétel(ek):	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek): aláírás
Tantárgy felelőse: Dr. Stubnya Gusztáv Róbert	Tantárgy besorolása: kötelező	Ajánlott félév: 8	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: évközi jegy (gyakorlati jegy)
Tantárgy előadója/i:					Értékelés módszere:

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A tantárgy célja, hogy a hallgatók valós klinikai környezetben alkalmazzák az elméleti képzés során megszerzett szakápolási ismereteiket, valamint fejlesszék a betegellátáshoz szükséges gyakorlati kompetenciáikat. A gyakorlat során a hallgatók megismerik a szemészeti, fül-orr-gégészeti, bőrgyógyászati, onkológiai, pszichiátriai, oxyológiai és sürgősségi betegellátás szakápolási sajátosságait. A képzés támogatja a betegbiztonság, a klinikai döntéshozatal, a betegmegfigyelés, a dokumentáció, a betegedukáció és az interprofesszionális együttműködés kompetenciaszintű alkalmazását. A hallgatók fokozatosan növekvő önállósággal, ugyanakkor szakmai felelősséggel vesznek részt a betegellátásban.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák:

A hallgatók a gyakorlat során az oktatók és klinikai szakemberek irányítása mellett, majd fokozatosan növekvő önállósággal vesznek részt a szemészeti, fül-orr-gégészeti, bőrgyógyászati, onkológiai, pszichiátriai, oxyológiai és sürgősségi betegellátó egységek munkájában. Megismerik az egyes szakterületek betegellátási folyamatait, szervezeti működését, valamint az ezekhez kapcsolódó szakápolási feladatokat. Részt vesznek a betegek felvételében, állapotuk megfigyelésében, szükségleteik felmérésében, az ápolási diagnózisok megfogalmazásában, az ápolási terv készítésében és a szakápolási beavatkozások kivitelezésében. Gyakorolják az életfunkciók monitorozását, a primer és szekunder állapotfelmérést, valamint a beteg állapotában bekövetkező változások felismerését és dokumentálását. A hallgatók megismerik a sürgősségi betegellátás alapelveit, az ABCDE-szemlélet alkalmazását, a triage folyamatát, az oxigénterápia kivitelezését, az újraélesztéshez kapcsolódó alapvető szakápolási feladatokat, valamint a légzési, keringési, neurológiai és traumás sürgősségi állapotok felismerését. Közreműködnek a

sürgősségi betegellátás során alkalmazott diagnosztikus és terápiás beavatkozások előkészítésében és az azokhoz kapcsolódó ápolási feladatokban. A szemészeti gyakorlat során részt vesznek a diagnosztikai vizsgálatok, műtéti előkészítések és posztoperatív ellátások szakápolási feladataiban, valamint a látássérült betegek speciális szükségleteinek felmérésében és ellátásában. A fül-orr-gégészeti gyakorlat során megismerik a légúti állapotfelmérés, a perioperatív szakápolás, a tracheostomás betegek ellátása, a váladékkezelés és a betegedukáció szakmai feladatait. A bőrgyógyászati gyakorlat során közreműködnek a bőrelváltozások megfigyelésében és dokumentálásában, a sebkezelésben, a kötözési technikák alkalmazásában, valamint a diagnosztikus és terápiás beavatkozások előkészítésében és utógondozásában. Az onkológiai gyakorlat során megismerik a daganatos betegek komplex szükségleteinek felmérését, a kezelésekhöz kapcsolódó mellékhatások felismerését, a tünetmenedzsment alapelveit, a fájdalomcsillapítás ápolási vonatkozásait, valamint a palliatív szemlélet gyakorlati alkalmazását. Részt vesznek a beteg és családja támogatásában, valamint a betegedukációs tevékenységekben. A pszichiátriai gyakorlat során gyakorolják a pszichés állapot megfigyelését és dokumentálását, a terápiás kommunikáció alkalmazását, a krízishelyzetek felismerését, az agressziókezelés alapelveit, valamint a pszichiátriai gyógyszereléshez kapcsolódó ápolási szempontokat. Megismerik a rehabilitációs és gondozási folyamatokat, valamint az interprofesszionális team működését. A gyakorlat során a hallgatók alkalmazzák az asepsis és antisepsis szabályait, a betegbiztonsági és infekciókontroll-előírásokat, valamint a minőségügyi szempontokat. Részt vesznek a betegedukációban, egészségnevelésben, életmódbeli tanácsadásban, valamint a betegek és hozzátartozóik tájékoztatásában. A gyakorlati képzés hozzájárul a magas színvonalú, biztonságos és betegközpontú ellátás megvalósításához.

Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:

Klinikai gyakorlat betegágy mellett, mentorált szakmai tevékenység, demonstráció, irányított gyakorlati feladatvégzés, sürgősségi és klinikai szimulációs gyakorlat, esetalapú megbeszélés, betegedukációs gyakorlat, szakmai konzultáció és reflektív értékelés.

A szakmai területi gyakorlat értékelésének módja évközi (gyakorlati) jegy, amely a gyakorlati naplóban elvégzett feladatok, valamint az esetismertetés/referátum alapján adható, értékelése ötfokozatú (gyakorlati jegy) – jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1) – minősítés kell legyen.

A szakmai területi gyakorlat értékelésének kritériuma a mintatantervben meghatározott óraszám alatt a gyakorlati feladatok teljesítése alap- vagy szakellátási intézmény megfelelő, témakörhöz illő betegellátó osztályán, valamint esetismertetés/referátum készítése. A gyakorlati feladatok teljesítéséről gyakorlati naplót, a betegellátó osztályon való jelenlétről jelenléti ívet kell a hallgatónak vezetnie, amelyeket a tárgy felelős oktatójának kell a szorgalmi időszak végéig leadnia, az esetismertetéssel/referátummal együtt.

Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Papp Zoltán (szerk.): Szülészeti-nőgyógyászat, Semmelweis, 2023. ISBN: 9789633315958
- Pál Attila (szerk.) (2019): A szülészeti-nőgyógyászat egyetemi tankönyve, Medicina, ISBN: 978-963-226-386-1
- Kornáth Anikó: Kisklinikumi szakápolástan. Medicina Kiadó, Budapest, 2009.
- ISBN: 9789632262130
- Bódis József – Harsányi László (szerk.): Klinikai alapismeretek szakdolgozók számára. Medicina Kiadó, Budapest, 2021.
- ISBN: 9789632268507

• Szalai Márta: A felnőtt onkológiai szakápolás alapjai. SpringMed Kiadó, 2023. • ISBN: 9786156337528 • Németh Attila – Füredi János (szerk.): A pszichiátria magyar kézikönyve. Medicina Kiadó, Budapest, 2021. ISBN: 9789632267715
Ajánlott irodalom:
• Arulkumaran, S. – Ledger, W. – Denny, L. (2020): Oxford Textbook of Obstetrics and Gynaecology. Oxford University Press. ISBN: 978-0-19-876636-0 • Simpson, K. R. – Creehan, P. A. – O'Brien-Abel, N. (2020): AWHONN's Perinatal Nursing. 5th edition. Lippincott Williams & Wilkins. ISBN: 978-1-975174-53-8 • Acher Gábor (szerk.): Oxyológia és sürgősségi ellátás. Medicina Kiadó. • Tintinalli, J. E. et al.: Tintinalli's Emergency Medicine. 9th Edition. McGraw-Hill, 2020. ISBN: 9781260462869 • Kanski, J. J. – Bowling, B.: Clinical Ophthalmology: A Systematic Approach. Elsevier, 2020. ISBN: 9780702077111 • Psychiatric-Mental Health Nursing: From Suffering to Hope. 2nd Edition. ISBN: 9780136848714
Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:
A tantárgy előadója/oktatója által a MOODLE kurzushoz feltöltött tematika alapján.
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:
A tantárgy lehetőséget biztosít arra, hogy a hallgatók a különböző klinikai és sürgősségi ellátási területeken integrált módon alkalmazzák az ápolástudományi, klinikai és betegbiztonsági ismereteiket. A gyakorlat során fejlődik az állapotfelmérés, a klinikai döntéshozatal, a betegmegfigyelés, a dokumentáció és a betegeducáció kompetenciaszintű alkalmazása. A hallgatók képessé válnak az akut és krónikus állapotok felismerésére, az ápolási folyamat tervezésére és kivitelezésére, valamint a bizonyítékalapú szakápolási beavatkozások alkalmazására. A tantárgy elősegíti a betegbiztonság, az infekciókontroll, a minőségfejlesztés és az interprofesszionális együttműködés elveinek gyakorlati alkalmazását. A hallgatók fokozatosan növekvő önállósággal, ugyanakkor szakmai felelősséggel végzik tevékenységüket, felismerve kompetenciahatáraikat és együttműködve az ellátó team tagjaival. A tanulási eredmények teljesülése strukturált gyakorlati értékeléssel, dokumentált szakmai tevékenységgel és reflektív szakmai visszacsatolással igazolható.
Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát):

TANTÁRGY NEVE: Szakdolgozat konzultáció

Tantárgykód (nappali): SZAP25ANBP0805 Tantárgykód (levelező): SZAP25ALBP0805

TANTÁRGY NEVE ANGOLUL: Thesis Consultation

Felelős szervezeti egység (intézet/tanszék): Egészségtudományi Intézet	Féléves tanóraszám: - Nappali: 24 óra - Levelező: 8 óra	Kreditérték: 0	Tanóra típusa: konzultáció	Előtanulmányi feltétel(ek):	Vizsgajelentkezési előfeltétel(ek): nincs vizsga
Tantárgy felelőse: Dr. Stubnya Gusztáv Róbert	Tantárgy besorolása: kötelező	Ajánlott félév: 8	Meghirdetés féléve: Neptun szerint	Oktatás nyelve: magyar	Számonkérés formája: minősített aláírás
Tantárgy előadója/i:					Értékelés módszere: írásbeli/szóbeli/írásbeli és szóbeli

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A tárgy célja a szakdolgozat elkészítésének támogatása legalább 3 konzultációs alkalommal. A kurzus oktatója a hallgató által felkért és a szakfelelős által jóváhagyott konzulens.

A szakdolgozati témákat a hallgatók a képzés 6. félévében tudják Neptun rendszeren keresztül felvenni, amelyek előzetesen szakfelelősi jóváhagyásban részesültek.

Amennyiben a szakdolgozat témája vagy a felkért konzulens személye megváltozik, azt a hallgatónak jeleznie kell az Egészségtudományi Intézet fele a megfelelő formanyomtatványok kitöltésével, amelyeket szakfelelősnek kell jóváhagynia.

A szakdolgozat formai kritériumairól a Károli Gáspár Református Egyetem Szervezeti és Működési Szabályzat III. rész Hallgatói Követelményrendszer, tanulmányi és vizsgaszabályzat, valamint

az Egészségtudományi Intézet által kiadott szakdolgozati útmutató rendelkezik.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézszségek és (rész)kompetenciák:

Szakdolgozat témavázlata, felhasznált szakirodalom jegyzékének elkészítése, kutatási módszertan elkészítése, hipotézisek és célok megfogalmazása.

A szakdolgozat elkészítése és véglegesítése: kutatási eredmények bemutatása és összegzése, javaslatlétel/diszkusszió megírása (amennyiben indokolt), absztrakt megírása, formai követelmények ellenőrzése

Évközi tanulmányi követelmények és alkalmazott oktatási módszerek:

Kötelező féléves konzultációs alkalmak.

A tárgy, illetve kurzus során az esetleges feladatok elkészítéséhez bármilyen MI-vel működő alkalmazás felhasználható, amennyiben annak forrásjelölése a KRE MI-útmutatója alapján megfelelő.

Minősített aláírás, 3 fokozatú osztályzat (kiválóan megfelelt, megfelelt, nem felelt meg)

Konzultációkon való részvétel, félév során kitűzött célok teljesítése.

Kötelező irodalom, ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Kamarási V., Mogyorósy G.: Szisztematikus irodalmi áttekintések módszertana és jelentősége. In: Orvosi Hetilap, 2015, 156(38):1523-1531 Elérhető online:
https://www.researchgate.net/publication/283174582_Szisztematikus_irodalmi_attekintesek_modszertana_es_jelentosege_Segitseg_a_diagnosztikus_es_terapias_dontesekhez

Ajánlott irodalom:

- PRISMA Statement. „PRISMA – Preferred Reporting Items for Systematic Reviews and Meta-Analyses.” Elérhető online: <https://www.prisma-statement.org/>

Vizsgatémakörök és/vagy vizsgakérdések:

A tantárgy előadója/oktatója által a MOODLE kurzushoz feltöltött tematika alapján.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása a KKK 7. (alapképzés) vagy 8. (mesterképzés) pontja alapján, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

A Szakdolgozati konzultáció tantárgy teljesítésévek a KKK-ban megjelölt kompetenciaelemek teljesülése biztosított, mivel a féléves konzultációs alkalmak során a konzulens figyelemmel kíséri a hallgató tudományos munkáját, szóbeli és írásbeli visszajelzésekkel támogatja a megfelelő haladás és a kitűzött célok elérése érdekében.

Mivel a szakdolgozat a hallgató egyedi és önálló munkája (melynek elkészítése során a témavezető feladata elsősorban az iránymutatás), így biztosított a lehetőség az új gondolatok és következtetések megfogalmazására, az önképzésre és a szakmában fellelhető releváns publikációk megfelelő felhasználására.

Megjegyzés (pl. speciális tárgyi igény, létszámkorlát):